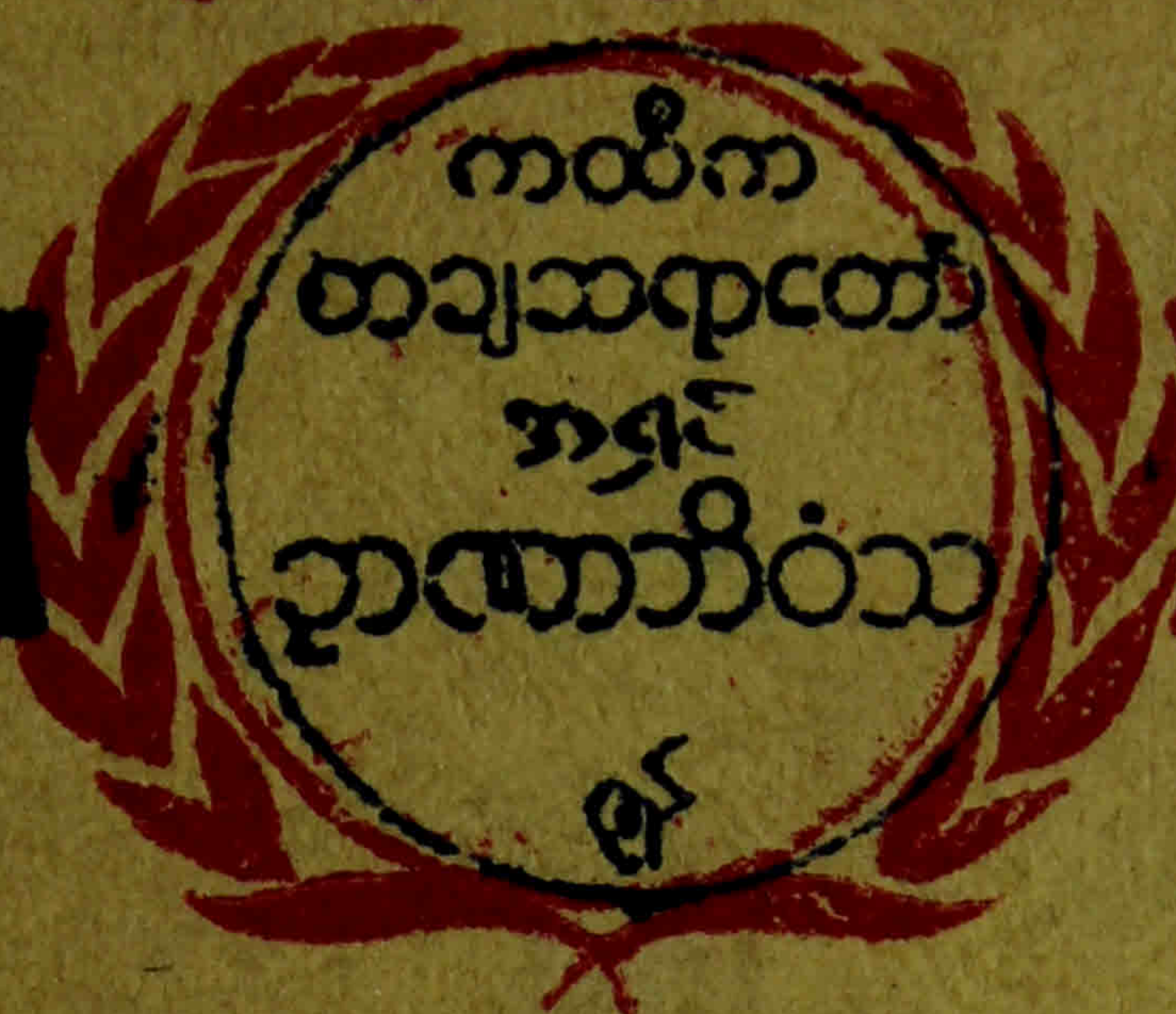

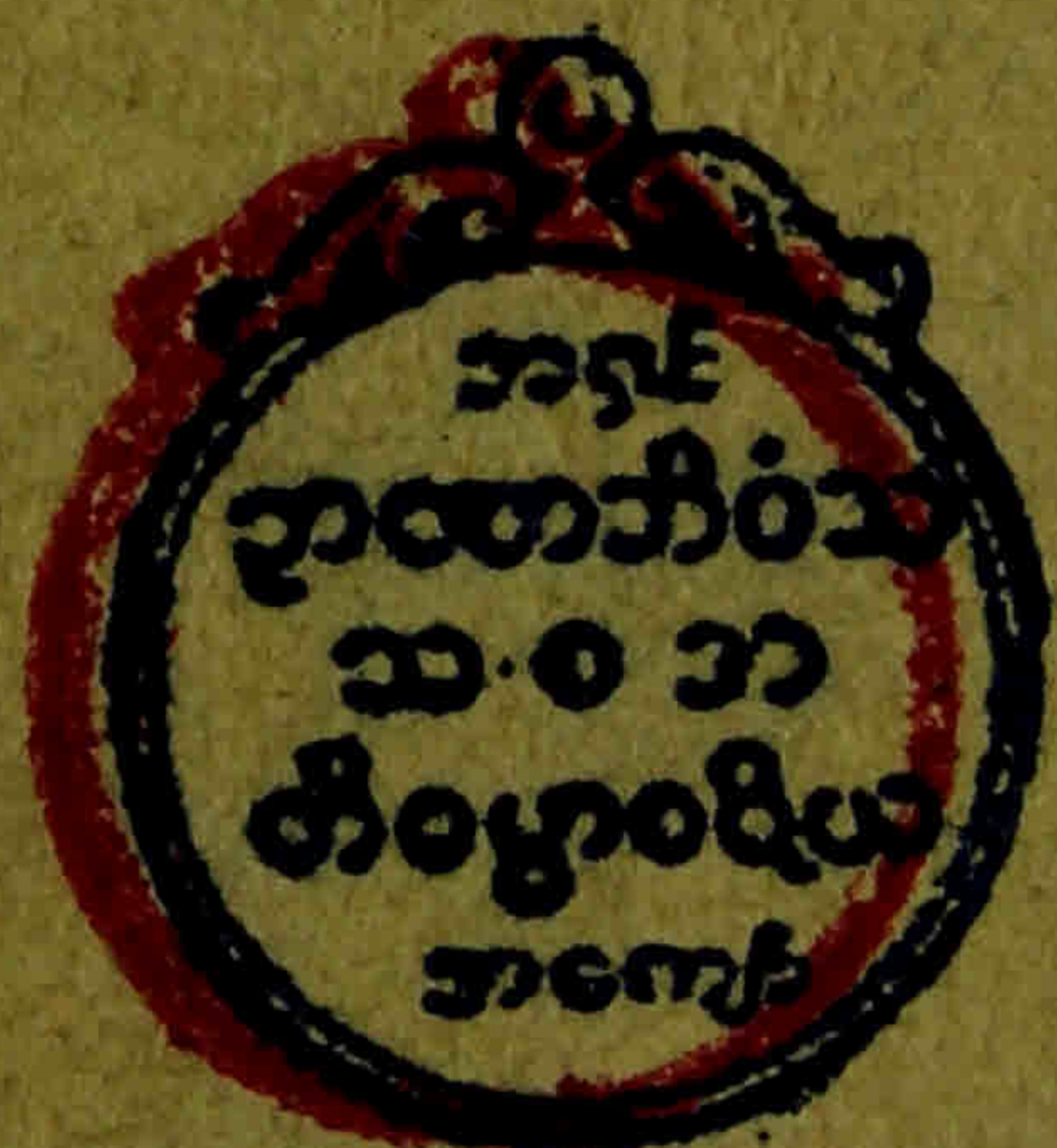
အစိုးရ-မန္တလေးတိုင်း

သက္ကရာဇ်

စေတီယက်က

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး

ဦးတိုး-သား-အောင်-သွန်း-ခိုင်-သား-သွေး-မျှား

ဆိုင်နံပါတ်-၄-၅-၆-၇-စီရံဈေးကြိုတော်

မန္တလေးမြို့

၂၃၃ ၄၈

မန္တလေးမြို့

မိုးကောင်းတိုက် ညောင်ရမ်း ပါဒိတက္ကသိုလ် ကထိက
သကျသိဟ၊ စေတီယင်္ဂဏ အစိုးရ ဓမ္မာစရိယ နှင့်
တိပိဋက ခရ ဒိဃ နိကာယ မဟာကောဝိဒ

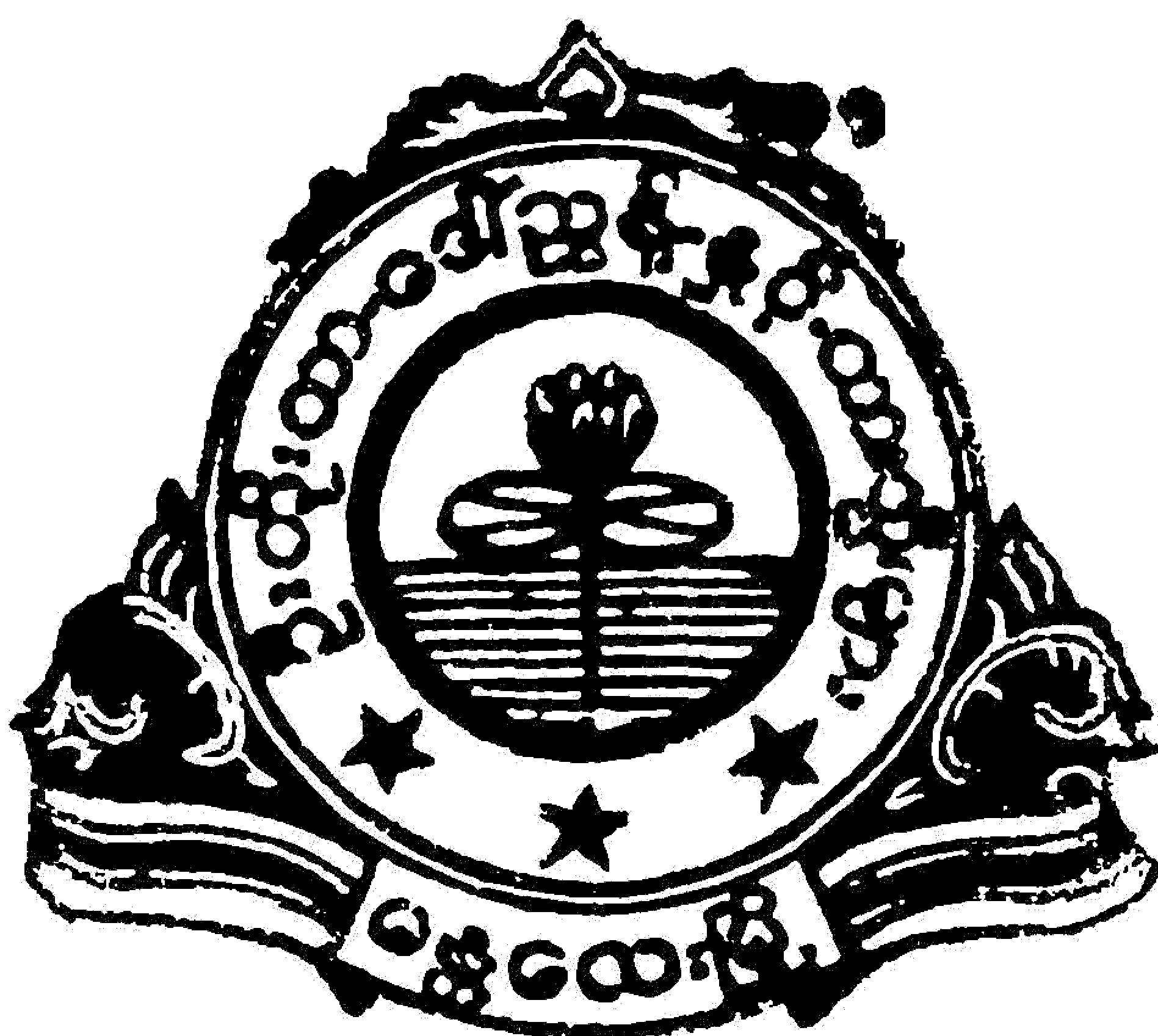
သီးခြားစာချဆရာတော်

အ ရှ င် ဥ ဘ က ဘ ဘိ ဝံ သ

စာချတန်းဟူသမျှ အောင်မြင်အောင် ရန် ဤကျမ်းက
တာဝန်ခံပါလိမ့်မည်

(ဒုတိယ အကြိမ် ပြည့်စွက်ရိုက်နှိပ်ခြင်း)

ဦးဘိုးသာ - ဒေါ်ညွန့် - နှင့် - သားသွီးများ
ဆိုင်နံပါတ်-၄-၅-စီ-ရုံ ရေးကြိုတော်-မန္တလေးမြို့
၁၃၁၉ - ခုနှစ်

“ခမ္ဘာစရိယလင်းညွှန်ကျမ်း” မထွက်သေးဘူးလား? မပြီးသေးဘူးလား? ဟု မေးစာ, အမှတ်စာများမကြာခဏရောက်ရှိပါသဖြင့် အထူးပန်ကြား လျှောက်ထားလိုသည်မှာ ...

ဤ “ဓမ္မာစရိယလမ်းညွှန်ကျမ်း” သည် ဓမ္မာစရိယတန်းဝင် အရှင်မြတ်ဘိုင်း မျှော်လင့်တောင့်တ နေကြသည့်အား လျော်စွာ “ဒုတိယအကြိမ်ထွက်ပေါ်လာရာ” မျှော်လင့်သလောက်ခရီးရောက်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ... ဓမ္မာစရိယ တန်းဝင် အရှင်မြတ်
တို့အတွက် အကွက်ကျကျ အမေးအဖြေ ပြုလုပ်ခါ စီစဉ်တန်းဆာ
ဆင်ထားပါသဖြင့်ကြည့်ရှုသူအရှင်မြတ်တို့သည်ထိုကျမ်းစာကို မှန်း
ဆခါ တမ်းတမျှော်လင့်နေကြမည်မှာ ယုံမှားစရာမရှိပါပေ။

သို့ဖြစ်သည့်အဘိုင်း-မျှော်လင့်သလောက်ခရီး မရောက်မည်စိုး၍
ကျမ်းပြုဆရာတော် ကိုယ်တိုင် ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ခြင်းနှင့် ကျွန်ုပ်တို့
“**ဓာပေထိုက်ဝေရေးဌာန**” မှ ခေတ်မှီသော အသွင်, အပြင်
အထားအသိုက်နှင့် စီစဉ်နေရခြင်း စသော အကြောင်းတို့ကြောင့်
အနည်းငယ် အချိန်ညောင်း၍ နှောင်းရခြင်းကို ဤကျမ်းရွှေစာကြည့်
ရှုခါဖြင့် အကြည်ဆိုက်၍ အကြိုက်တွေ့ခါ နှစ်သိမ့် နိုင်ပါစေဟု
ဆုတောင်းပတ္တိနာပြုအပ်ပါသတည်း။

မောင်ခင်မောင်

ရတနာပု-မန္တလေးမြို့။

ဂိဏ္ဍိကာရဏ
အရှင်ဥဇာဏဘိဝံသ
သ-စ-အ-ဓမ္မာစရိယ-ကထိက
စာချဆရာတော်

ကျမ်းဦးအမှတ်

လုပ်သမျှ အရည်ရှိ ကျမ်း တစောင် တဖွဲ့ကို ရေးသား
ဒုက္ခနှင့်မကင်း ပြုစုရာ၌ အဘယ်မျှ ခက်ခဲပင်ပမ်း သည်ကို
စာမေးပွဲသမားတို့အား ဥပမာထား၍ ပြပါအံ့။

စာမေးပွဲသမား တို့သည် ကျောင်းလေ့ကျင့်ခဏ်း စာ
မေးပွဲများ၌ မှားသည်ဖြစ်စေ မှန်သည်ဖြစ်စေ မိမိတို့
သိနားလည် ထားသောအချက်၊ အလက်များကို ကလောင်
ထက်ထက်နှင့် ခပ်သွက်သွက် နှင်လေ့ ရှိသော်လည်း
ဧတိယဏ်၊ သက္ကသီဟ၊ အစိုးရ၊ စသော အောင်ပန်းဝင်
စာမေးပွဲ နှံ့ကြရသောအခါ ဖြစ်သစ်စ၊ စာမေးပွဲသမား
ကလေးများကို မဆိုထားနှင့်ဦး အရည်အချင်း ပြည့်ဝလှ
သော စာမေးပွဲသမားကြီးများပင်လျှင် နှလုံးတုံ့ရင်ခုံကာ
မိမိတို့ ပိုင်နင်းစွာသိထားပြီးဖြစ်သော သေချာသည့်အချက်
အလက်များကို သော်မှပင် “နမူနာချွေး၊ ဖြိုက်ဖြိုက်ကျ
သည်အထိ” စဉ်းစားချိန်ဆပြီး၍ သော်မှလဲ “ဟယ်
တတ်နိုင်ပါဘူး” ဟု မဝံ့တဝံ့။ ရှိတစ်ခုနှင့် စွန့်ကာ စွန့်ကာ
ရေးသားလိုက်ရသည်ကား များခဲ့ပေသည်။

မှန်သည် အစိတ်အစိတ် ဖြစ်သော တပုဒ်တစ်ပုဒ်၏
အမှတ်ပေါင်း၊ ရာခိုင်နှုန်းမှီမှသာလျှင် အောင်နိုင်သည်၊ ဟု
သိ၊ နားလည်ထားသည့်ပြင် တနှစ်လုံးလုံး နေ့၊ မနေ့ ည၊
မနား မအားမလပ် အပူတပြင်း လစ်ဟင်းမရှိ စေ့စပ်
ကြေမွန်စွာ အဆင်းရဲ၊ အပင်းပမ်းခံ၍ ကြိုးပမ်းအားထုတ်
မိတ်ဆွေ

(၁)

ကျမ်းဦးအမှတ်

လာခဲ့ရသမျှ “ပျားစားလက်ဆေး၊ ရေဦးရေသော အရပ်
ကဲ့သို့” အကျိုးမထင် အချည်းနှီး ဆုံးရှုံးသွားမည်ကို ၎င်း၊
မိမိတို့ဖြေဆို ဝင်နွဲ့ကြသည့် စာမေးပွဲကြီးမှာဖြင့် ဗုံးဗုံး
လဲ ကျရှုံးသွားမည့် အရေးကို ၎င်း၊ နည်းနည်းကလေးမျှ
မလိုလားနိုင်ကြချေ။

ဖြေဆိုပြီးသော် ထိုသို့ ဖြေဆိုပြီးပြန် ပါသော်လည်း မိမိတို့
ဂေဇက်မျှော် ရေးသားဖြေဆိုခဲ့သော ဖြေခွန်းလွှာများကို
“အယ်ပုစ္ဆာဖြင့် အမှတ်ပြည့်၊ အယ်ပုစ္ဆာဖြင့် အမှတ်ဝက်”
စသည်ဖြင့် အတိအကျ အမှတ်မတွက်ဝံ့ကြ ‘အမှတ်ပြည့်
တော့၊ ရတနီကောင်းရဲ့ အမှတ်ဝက်တော့ ရှိတနီ
ကောင်းရဲ့’ ဟု ယုံမှားစွဲဟာ သံသယဖြင့် အောင်ဂေဇက်
မျှော်ခဲ့ကြရ၏။ အောင်ဂေဇက် ကြေငြာ၍ မိမိတို့ဘွဲ့အမည်
ပါလာကြခါမှပင် ‘ဒို့တော့ အောင်သဟေ’ “ငါတို့
ကားအောင်ပြီ ဟေ” ဟု ယူကြိုးမရသည့် အပူလုံးကျကာ
လူလုံးထွ၊ လာကြလေသည်။

ဤနည်းတူပင် စာမေးပွဲသမား ဖြစ်ခဲ့သူ တဦးက စာ
မေးပွဲဝင် ပုဂ္ဂိုလ် တို့၏ ဆင်းရဲ ပင်ပမ်းမှု ခက်ခဲငြိုငြင်
မှုကို သိနားလည်ကာ ၎င်းအသျှင် တို့၏ လွယ်ကူသက်
သာမှု တိုးတက်သိမြင်မှု ပြီးမြောက် အောင်မြင်မှု တို့ကို
ရှေးရှုလျက် ကျမ်းတစောင်တဖွဲ ရေးသားပြုစုရာ၌ “ဆုံခြေ
မန်းဝန်း၊ တံမျက်စွန်းဖြင့်၊ ဆင်ညွှန်းသောသူကောင်းကဲ့သို့”
မဖြစ်စေဘဲ နာနာစရိယ တို့၏ နာနာဝါဒ တို့ကို အတိမ်း
ပြည်သူ

အစောင်း ကင်းလွတ်အောင် ညှိနှိုင်း တင်ပြရသည်မှ အ
တန်ခက်ခဲ ပင်ပမ်းစွာဘိသည်။

လာမည့်ဘေး မိမိသည် ကျမ်းတစောင်တဖွဲ့ ရေးသားပြုစု
'ပြေးစော့ ရန် ရည်ရွယ်ချက်မရှိခဲ့ပါ “ဂန္ထီကာရက”
“ ကျမ်းပြုဆရာတော် ” ဟူသော ဘွဲ့ထူး ဂုဏ်ထူးဖြင့်
အတ္တဏ္ဏိသနပြုလိုစိတ်လည်း မရှိရိုးအမှန်ပေ။

သို့သော် “သျှင်ဝါယမ” “သျှင်အုန္ဒက” စသော ဖြစ်
သစ်စ ဓမ္မာစရိယ လျာများနှင့် ဝန်းကျင် ဝေးနီး အသီး
သီးသော ဓမ္မာစရိယလျာ အပေါင်း ကျိကပါ တောင်းပန်
တိုက်တွန်းလွန်းမက တောင်းပန် တိုက်တွန်း ကြပါသဖြင့်
လေ့ကျက် ရဆောင်းထားအပ်သော ကျေးဇူးရှင် ဆရာ
သမားတို့၏ ပညာရင်နို့ ဗဟုသုတများနှင့် မိမိ၏
ထိုးထွင်းချက် ကလေးများကိုပါ ဖြစ်ညှစ်ခြစ်ချုပ် ဆောင်
ကျဉ်း၍ မေးခွန်းထုတ်ဆင် ဖြေဆိုလျက် ဖြစ်သစ်စ၊
စာချလျာ တို့၏ ဘဝနှင့်အသိကို စပ်ဟပ်ကာ “လာမည့်
ဘေး ပြေးစော့” ပြထားလိုက်ရခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ဆရာကောင်းထံ ဓမ္မာစရိယ စာချတန်းကြီးကား ငယ်၊
နည်းမခံ လတ်၊ ကြီး၊ ကျော်၊ ဓာသင်္ခတန်း” တို့
ဂုဏ်မာန်တကြားကြား ကဲ့သို့ ဆရာနည်း စိုးစဉ်းမျှ ရယူကာ
မိမိတို့ ထိုးထွင်းလေ့ကျက်မှုဖြင့် စခမ်းသွား၍ ဖြစ်မြောက်
အောင်မြင်ရန် မလွယ်ကူလှပေ။

အတ္ထယောဇနာနည်း၊ ဝါကျဝိဘာဂနည်း၊ စာစပ်နည်း၊
ဂါထာ ဆန်းစစ်နည်း၊ စသည်တို့မှာ ဖြစ်နိုင်သည်ပင်
မိတ်ဆွေ

(ဃ)

ကျမ်းဦးအမှာ

ဆိုရစေဦး ထွက်, ထုတ်နည်း, ဓာတ္တတ္ထ, ပစ္စယတ္ထ ကောက်
နည်း အာဘောဂ ထုတ်နည်း အလင်္ကာထုတ်နည်း, ကတ္တား.
ငါးတန် ထုတ်နည်း, စသည်များမှာမူ ဆရာနည်း, ကျကျ
မရရှိပါက စာမေးပွဲ သံသရာယဉ်ကျောမှ လွတ်မြောက်
ရာ လမ်းစ, ကို ဖွဲ့ရှိကောင်း ဖွဲ့ရှိလိမ့်လေ ဦးမည်လား
ဟုမမျှော်လင့်အပ်ပေ ဤသို့ ဆိုသဖြင့် စိတ်ပျက်ဘွယ်ရာ
မဟုတ်ပေ မိမိတို့၏ ဘဝနှင့် ဆီလျော်သော အသိကို
ထင်ဟင်္တင်နိုင်ရန် တင်ပြရခြင်းသာဖြစ်ပေသည်။

မှိုတိမှိုမွား နှစ်, ရှည်လ, များ ဆရာထံပါး, ခစား
မထင်ရှား ပျပ်တုပ် မဆုတ် နှစ်သော လုံးလဉ္ဇဿာ
စိုးတိုးဝါးတားသာ ဟဖြင့်

ငါ့ဗွဲ့ သောကျား
စီရိယဝတောကို နာမ ကိစ္စ နု သမိဇ္ဈတိ
ဆန္ဒကြီး ကြံသမျှပြီးသည်
ဒုက္ခမရှောင် .. လုပ်သမျှအောင်ရမည်။

ဟူသော တင်းစိတ်ဖြင့်။ အဓိပတိ တပ်ကာ ပြတ်ပြတ်
သတ်သတ် သင်မှတ် လေ့ကျက် ထက်ထက် မြက်မြက်
ရက်ရက် စက်စက် လုပ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များသော်မှ,
လည်း ထွက်မြောက်ရာ လမ်းစ, ကို မှိုတိ မှိုမွား မထင်
ရှားစိုးတိုးဝါးတားမျှသာ မျှော်မြင်ကြပေသည်။

ဇွေနံ, ဓားသစ်၊ တထစ်ချ မှတ်ယူအပ်သော သဘာဝ
လွတ် စည်းမျဉ်းမျိုးမှ ကင်းစင်လျက် အချိန်ကာလ နေရာ
ပြည့်သူ။

ဌာန စသည်အား လျော်စွာ ပြောင်းလဲ ကျင့်သုံးရသော
 အသုံးထူး အပြားပြား ဆန်းကြယ်သော နည်း ပရိယာယ်
 တို့ဖြင့် ကြွယ်ဝသော နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါ ဉာဏဝိသယ။
 သာဠကထ ပါဝစန ဖိဇ္ဇကတ်တော်ဘို့ကို လေ့ကျက်
 သင်ကြားရသည်မှာ ဒုဗ္ဗိညေယျ အလန္တနေယျ တိဋ္ဌ ဖြစ်
 ချေရကား ဝိုးတိုးဝါးတားမျှ မျှော်မြင်နိုင်ကြသည်ကိုပင်
 ချီးကျူး၍ ကုန်ဆုံးဘွယ်ရာ မရှိပေ။

လိုလျှင်ကြံဆ သို့သော် ပါဠိနည်း၊ အဋ္ဌကထာနည်း၊ ဒီကာ
 နည်းလမ်းရ နည်း၊ အနုနည်း၊ မရနည်း၊ ယောဇနာနည်း၊
 ဂဏ္ဌိနည်း၊ နိဿယနည်း၊ နာနာစရိယနည်း စသည်ဖြင့်
 သဒ္ဓဝိနိစ္ဆယ၊ အတ္တဝိနိစ္ဆယ၊ သဒ္ဓတ္တဝိနိစ္ဆယ၊ စသည်
 တို့၌ “နည်းအထွေထွေဥပဒေအသီးသီးနိဿယနည်းအဝဝ”
 များပင် များလှစေကာမူ အများဆုံးတူညီ၍ သဘော
 ကြိုက်ညီ ဝန်ခံနိုင်သော နည်းလမ်းများကို ဆရာစား
 မှချန်ဘဲ “နက်၊ တက်၊ ဝက်၊ ဥာသိ၊ မုဒိ၊ အာ၊ ဖြတ်”
 စသော ဓမ္မာစရိယ လမ်းစဉ်ချကာ ရွေးထုတ်နိုင်သမျှ
 ရွေးထုတ်ညွှန်ပြထားပေသည်။

နောက်ဆက်တွဲမှာ နောက်ဆက်တွဲအနေနှင့်လည်းပဒဝိနိစ္ဆယ
 ထူးချွန်ပါ ချနည်း၊ နယူပစာရထုတ်တွဲနည်း၊ သင်္ခရာ
 ဝယဝ၊ ထုတ်နည်း၊ သိဒ္ဓိပေါ်ထုတ်နည်း၊ ပါဠိဘာသာ ဖြေ
 ဆိုနည်း စသော ထူးခြားသော နည်းလမ်းများကို ဖော်
 ပြထားပေသေးရာ ဓမ္မရာစရိယလျှာ တို့၏ စိတ်နှလုံးကို
 ယူကြိုးနှစ်သိမ့်စေနိုင်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်မိပေသည်။
 မိတ်ဆွေ

ဤသည့်ဒုက္ခ အာဝ
လွတ်မြောက်ရမည်သာ သို့ ဖြစ်ပါသောကြောင့် ကျင့်သားမရှိ
သဖြင့် ထင်မှားမိသော ဒုက္ခ။ ကိန်း။
သေ မတွက် နိုင်သောကြောင့် ကြိန်း၊
နေ့၊ခက်လှသော ဒုက္ခ။ မတွေ့စဘူးသောကြောင့် . ဆွေ
ဆွေလူးရသော ဒုက္ခ။ မတင်၊ မကျနှင့် ရင်တမမ နေရ
သော ဒုက္ခ။ နှစ်ရှည်၊ လများ ဆရာ့ထံပ ဝပ်တွား
ရသော ဒုက္ခ။ မြောက်မြားလှစွာသော ဓမ္မာစရိယလျာ ထို့
၏ ပါဠိပုဂ္ဂလိက အာပေဏိက ဒုက္ခ၊ထို့မှ လွတ်မြောက်
၍ ပြီးမြောက်အောင်မြင်ရာ လမ်းစ၊ကို ဤ “ကျမ်း” က
ညွှန်ပြနိုင်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်မိပေသည်။

သင်းသင်းမွေးထု ကျမ်းပြု ဆရာကား အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ
ကျေးဇူးဂုဏ် သံဃာနာယကချုပ် ကျေးဇူးရှင် “ညောင်
ရမ်းဆရာတော်ဘုရားကြီး” ၏ ခြေတော်ရင်းမှ မှတ်သား
ခံယူအပ်သော နည်းနာနာ အဝဝကို အဖို့ပြု၍ သ
ဓမ္မအ ဟူသော စာချတန် ကြီး (၃) တန်းကို အောင်မြင်
ခဲ့လေပြီ။

ထိုနောက် ဤ “ဓမ္မာစရိယလမ်းညွှန်” ဟူသော ကျမ်း
ငယ်တစောင်ကို ရေးသားစီရင်နိုင်ခဲ့ပေ၏။ ဤမျှ ကျေးဇူး
ကြီးမားလှပေသော ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ တသင်း
သင်းမွေးထု လျက်ရှိသော ကျေးဇူးတော်ဂုဏ်တော်လည်း
မမေ့အပ်ပေ။

ပြည်သူ့

ကတညုတ ကတဝေဒီ မျညီညီ ဤ“ကျမ်း”စာ ရေးသား ပြုစုရာ၌ မိမိတဦး ထည်း၏ ဗဟုသုတမျှဖြင့် မလုံလောက်နိုင်ပါ “တဉ္စက္ခေဒိးတပညာ” “တက္ခေဒိးတဂါထာ၊ တဇ္ဈာတပုဒ်ဆန်း” ဟူသည်နှင့်အညီ မိမိဗဟုသုတ နှင့် ထိုးထွင်းချက်များကို အရင်းတည်၍ ဓမ္မာစရိယ စာချဆ ရာတော်အသီးသီး တို့၏ ဗဟုသုတနှင့် ထိုးထွင်း ချက်များကိုလည်း ဆူရာရွေးနှုတ် သီးခြေထုတ်လျက် ပူးပေါင်းထပ်ဖြည့်ရပေသေးသည်။

ထိုသည့် ကိုယ်အပင်ပမ်း စိတ်အပင်ပမ်း ခံကာ စိုင်း ဝန်းပံ့ထောက် ချိုးမြှောက် ကူညီတော် မူကြပေသော သကျသီဟနှင့် အစိုးရဓမ္မာစရိယ ညောင်ရမ်းပါဠိ တက္ကသိုလ်ကထိက စာချဆရာတော် အရှင်သုမင်္ဂလ သာဓိဘိဝံသ၊ အရှင်သဇ္ဇနာဘိဝံသ၊ အရှင်မဏ္ဍလာဘိ ဝံသ၊ အရှင်ဣန္ဒဝံသဘိဝံသ၊ အရှင်ဇေတိကာဘိဝံသ၊ အရှင်သူရိယဘိဝံသ” စသော ဆရာတော် အပေါင်းတို့ အားလည်း အထူးသဖြင့် ကျေးဇူး တင်လှပါကြောင်း ပေါ်ပြအပ်ပါ၏။

ဤကျမ်းရှုတတ် ပရိသတ် ကျိုးနပ်မိတ်ဆက်ရာ ဓမ္မာစရိယ စာချလျှာ အမျိုးကောင်း သားတို့သည် ဓမ္မာစရိယတန်း ဖြေပုံ ဖြေနည်း၊ နိဿည်းဖြစ်တဲ့ လုံမပျိုဟူ သော ပန်းမဉ္ဇူကို ဘဝရည်တူ အရချူနိုင် ကြပြီးနောက် ဓမ္မာစရိယ ရင်သွေးရတနာ၏ မူလဘူတဖြစ်သော သန္တေ မိတ်ဆွေ

(၈)

ကျင်းဦးအမှာ

ညွန့်ညွှောက် အောင်မြင်စွာ တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့ပြီ ဟူသော
သတင်းကလေး နားဖူးလေသံ ကြားရပါမူကား မိတ်ဆက်
ရကျိုးနပ်ပြီဖြစ်ကြောင်း သိစေလိုလှပါသတည်း။

အရှင်ဥဏသိဝံသ

ဆ,ဓ,အ,ဓမ္မဓနိယ

မန္တလေးမြို့

ယုတ္တာယုတ္တံ ဝိစာရေတွာ၊ ယုတ္တံ ဂဏှေယျ ပဏ္ဍိတော။
အယုတ္တံ စေ ခမေယျာထ၊ မက္ခံ ဧဝံသဉ္စ နာကရေ။

သဉ်မသဉ်များ။

စဉ်းစားချိန်လေ။

အသဉ်ကိုမျှ

ယူကြကစေ။

မသဉ်စကား၊

တွေငြားငွာနေ။

သည်းခံငြား။

ပယ်ရှားပြစ်ဒေါသ။

ပဌမအကြိမ်

၁၃၁၄-ခုနှောင်းဘာကူးလဆန်း(၁၀)ရက်။

ဒုတိယအကြိမ်

၁၃၁၅-ခုတပို့တွဲဆန်း(၁၀)ရက်

ပြည်သူ့

မာတိက

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
ဝိသုဒ္ဓိ	၁
နံပါတ် (၁) ပါရာဇိကဏ်ပုစ္ဆာ	၅
၎င်း ဝိသုဒ္ဓိနာ	၇
နံပါတ် (၂) ပါရာဇိကဏ်ပုစ္ဆာ	၁၈
၎င်း ဝိသုဒ္ဓိနာ	၂၁
နံပါတ် (၃) ပါရာဇိကဏ်ပုစ္ဆာ	၂၈
၎င်း ဝိသုဒ္ဓိနာ	၃၁
နံပါတ်(၄)ပါရာဇိကဏ်ပုစ္ဆာ	၄၀
၎င်း ဝိသုဒ္ဓိနာ	၄၃
နံပါတ်(၅)ပါရာဇိကဏ်ပုစ္ဆာ	၅၂
၎င်း ဝိသုဒ္ဓိနာ	၅၄
နံပါတ်(၆)ပါရာဇိကဏ်ပုစ္ဆာ	၆၁
၎င်း ဝိသုဒ္ဓိနာ	၆၃
နံပါတ်(၇)ပါရာဇိကဏ်ပုစ္ဆာ	၇၃
၎င်း ဝိသုဒ္ဓိနာ	၇၅
နံပါတ်(၈)ပါရာဇိကဏ်ပုစ္ဆာ	၈၂
၎င်း ဝိသုဒ္ဓိနာ	၈၄
နံပါတ်(၉)ပါရာဇိကဏ်ပုစ္ဆာ	၉၄
၎င်း ဝိသုဒ္ဓိနာ	၉၆

(ည)

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

နံပါတ်(၁၀)ပါရာဇိကဏ်ပုစ္ဆိာ

....

၀၅

၎င်း ဝိဿဇ္ဇနာ

.....

၀၇

နံပါတ် ၁ သီလက္ခန်ပုစ္ဆိာ

....

၁၁၆

၎င်း ဝိဿဇ္ဇနာ

....

၁၁၈

နံပါတ်(၂)သီလက္ခန်ပုစ္ဆိာ

...

၁၂၈

၎င်း ဝိဿဇ္ဇနာ

....

၁၃၀

နံပါတ်(၃)သီလက္ခန်ပုစ္ဆိာ

....

၁၄၀

၎င်း ဝိဿဇ္ဇနာ

....

၁၄၂

နံပါတ် ၄)သီလက္ခန်ပုစ္ဆိာ

.....

၁၅၂

၎င်း ဝိဿဇ္ဇနာ

....

၁၅၄

နံပါတ်(၅)သီလက္ခန်ပုစ္ဆိာ

....

၁၆၁

၎င်း ဝိဿဇ္ဇနာ

....

၁၆၃

နံပါတ်(၆)သီလက္ခန်ပုစ္ဆိာ

....

၁၇၀

၎င်း ဝိဿဇ္ဇနာ

.....

၁၇၂

နံပါတ်(၇)သီလက္ခန်ပုစ္ဆိာ

.....

၁၇၈

၎င်း ဝိဿဇ္ဇနာ

....

၁၈၀

နံပါတ်(၈)သီလက္ခန်ပုစ္ဆိာ

....

၁၈၇

၎င်း ဝိဿဇ္ဇနာ

.....

၁၈၉

နံပါတ်(၉)သီလက္ခန်ပုစ္ဆိာ

.....

၁၉၇

၎င်း ဝိဿဇ္ဇနာ

....

၁၉၉

နံပါတ်(၁၀)သီလက္ခန်ပုစ္ဆိာ

.....

၂၀၅

၎င်း ဝိဿဇ္ဇနာ

.....

၂၀၇

ပြည်သူ့

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
နံပါတ်(၁)အဋ္ဌသာလိနိပုစ္ဆိာ ၂၁၅
၎င်း ဝိဿန္ဓနာ ၂၁၇
နံပါတ်(၂)အဋ္ဌသာလိနိပုစ္ဆိာ ၂၂၄
၎င်း ဝိဿန္ဓနာ ၂၂၅
နံပါတ်(၃)အဋ္ဌသာလိနိပုစ္ဆိာ ၂၃၃
၎င်း ဝိဿန္ဓနာ ၂၃၅
နံပါတ်(၄)အဋ္ဌသာလိနိပုစ္ဆိာ ၂၄၂
၎င်း ဝိဿန္ဓနာ ၂၄၄
နံပါတ်(၅)အဋ္ဌသာလိနိပုစ္ဆိာ ၂၅၀
၎င်း ဝိဿန္ဓနာ ၂၅၂
နံပါတ်(၆)အဋ္ဌသာလိနိပုစ္ဆိာ ၂၅၈
၎င်း ဝိဿန္ဓနာ ၂၆၀
နံပါတ်(၇)အဋ္ဌသာလိနိပုစ္ဆိာ ၂၇၃
၎င်း ဝိဿန္ဓနာ ၂၇၄
နံပါတ်(၈)အဋ္ဌသာလိနိပုစ္ဆိာ ၂၈၁
၎င်း ဝိဿန္ဓနာ ၂၈၂
နံပါတ်(၉)အဋ္ဌသာလိနိပုစ္ဆိာ ၂၈၈
၎င်း ဝိဿန္ဓနာ ၂၉၀
နံပါတ်(၁၀)အဋ္ဌသာလိနိပုစ္ဆိာ ၂၉၇
၎င်း ဝိဿန္ဓနာ ၂၉၉
{၁} ပါရာဇိကဏ်-နည်း x ဥပစာ ၃၀၄
{၂} ပါရာဇိကဏ်-နည်းဥပစာတင်ပို့ အကျယ်....	၃၁၇
မိတ်ဆွေ	

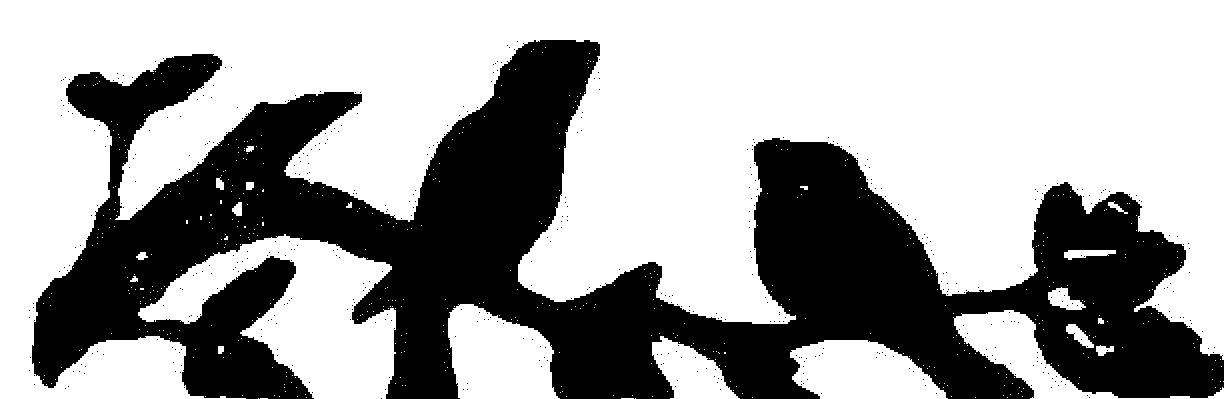
(၅)

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

{ ၃ }	ပါရာဇိကဏ် ပါဠိမှား x ပါဠိမှန်....	၃၆၃
{ ၄ }	သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိမှား x ပါဠိမှန်	၃၇၆
{ ၅ }	အဋ္ဌသာလိနီ ပါဠိမှား x ပါဠိမှန် ...	၃၈၄
{ ၆ }	လက္ခဏာဒိစတုက္က	၃၉၆
{ ၇ }	သရီရာဝယဝစတုက္ကဒိ	၄၀၉
{ ၈ }	(က) သိဒ္ဓိအမျိုးမျိုး	၄၁၉
	(ခ) တ(၃)မျိုး၊ (၄)မျိုး	၄၂၁
	(ဂ) ဝစနက္ကဆက္က	၄၂၃
	(ဃ) ဗျုပ္ပတ္တိ စတုက္ကခွဲပုံ	၄၂၃
{ ၁ }	ပါရာဇိကဏ် ... ပုစ္ဆာ	၄၂၈
	၎င်း အဖြေ (ပါဠိဘာသာ)	
{ ၂ }	သီလက္ခန္ဓာ... ပုစ္ဆာ	၄၃၇
	၎င်း အဖြေ (ပါဠိဘာသာ)	
{ ၃ }	အဋ္ဌသာလိနီ ... ပုစ္ဆာ	၄၄၆
	၎င်း အဖြေ (ပါဠိဘာသာ)	
	နိဂမနုဿာ ...	၄၅၆

ဟို ဤ တက္ကသိုလ်ဝင်း၊ အရှင် နို့၏
ဆရာ

ပျော်ရွှင်စရာ

နိမိတ် တဿ အဂ္ဂတေ အရဟတေ
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ
{ ဂန္ထိရန္တိ }

- ၁။ ဝိဘန္ဓ 'ည' ကိနံ ဗုဒ္ဓံ၊
ဓမ္မဗျူဟာသ'ကရံ၊
နက္ခေ 'သိ' ပတ္တပင်္ဂသံဃံ၊
ဂရုဓမ္မ 'ဝိသ' ဘုသိတံ။ ။
- ၂။ နိန္ဒယသိန္နံ ဓတ္ထာယ၊
ဒဿယံ နိဗ္ဗိလံ နယံ၊
ဗျာကရိဿယော ဓမ္မာ၊
ဓနိယမုပဒေသက ... ဣန္ဒြိယံ။ ။

၃။ အဟံ၊ ဉာဏာဘိဝံသ ဘွဲ့ရသမုတ်၊ အကျွန်ုပ်
သည်း။ ဝိဘန္ဓညကိနံ၊ သုတ်-ဂုတ်-ဥဒ်-နိဒ်၊ သံဝိင်-ဝိတ္ထာ၊
မိတ်ဆွေ-၁၀

အဖြာဖြာဖြင့်၊ သတ္တာနုရင့်၊ အလိုချင့်၍၊ သင့်တင့်လျော်ကန်၊
 ကျွတ်ဆု တန်အောင်၊ ဝေဘန်ခွဲခြမ်း။ သိစွမ်းနိုင်သော၊
 ဉာဏ်အမြင်ရှိတော်မူသော၊ **ဗုဒ္ဓဉ္စ**၊ သစ္စာလေးတန်၊ တရား
 မှန်ကို၊ ဝေဘန်တပ်-အပ်၊ ဆတ်ဆတ်၊ သိမြင်၊ ဘုရားရှင်ကို
 ၎င်း။ **ပရုဏာဓကာရံ**၊ အနက်သဒ္ဓါ၊ နှစ်ဖြာလောက်င်။
 မဖောက်ပြန်သဖြင့်။ ကေနိမွန်မြတ်၊ ဂုဏ်သကတ်ကြောင့်။
 မပြတ်တရံ၊ မြန် ယံဖြင့်၊ ဖန်ဖန်မွေ့ကာ၊ ရွှေ့မကွာအောင်၊
 အလေ့အလာပြုအပ်သော၊ **ဓမ္မဉ္စ**၊ မဂ်၊ ဖိုလ်၊ ရှစ်တန်၊ နိဗ္ဗာန်၊
 ပရိယတ်၊ ဆယ်ပါးသော တရားတော် မြတ်ကို၎င်း။ **အဘိ**
ပတ္တယံ၊ သုပ္ပဋိပန္န၊ စသည်ကိုးဂုဏ်၊ ကျင့်မျိုး လုံသဖြင့်၊
 လုံးစုံနုတ်လှ၊ ကျွတ်ဆုယူဘို့၊ ကြည်ဖြူလေးမြတ်၊ လွန်စွာ
 တောင့်တ၊ အပ်သော၊ **သံဃာဉ္စ**၊ လေးပါးမဂ္ဂဌံ။ ဗလဌံ
 လေးဖော်၊ ရှစ်ယောက်သော၊ အရိယာ သံဃာတော်ကို
 ၎င်း။ **နတ္တာ**၊ သဒ္ဓါညွတ်နူး၊ ရှိခိုးဦး၍၊ **ဝံသဘူသီတံ**၊
 ပရမ္မရာ၊ စဉ်လာမပျက်၊ အဆက်ဆက်လျှင်၊ ဆင်းသက်
 စည်ပင်၊ ဆရာရှင်တို့၏၊ နွယ်ဝင်ဥက္ကဋ္ဌ၊ မယုတ်ကျအောင်၊
 ဥဿာဟ ခန့်ထယ်၊ မွန်မြတ်သော၊ တန်းဆာသဘွယ်ဖြစ်
 သော။ **မေ**၊ ဥာဏာဗဒီဝံသ ဘွဲ့ရသမုတ်၊ အကျွန်ုပ်၏။
ဂရုံဓ၊ ငယ်ကလေးက၊ ယနေ့ကျအောင်၊ တ-နဲ့ ပြင်၊ သွန်
 သင်၊ ချီးမြှောက်၊ ကူပံ့ထောက်သဖြင့်၊ အံ့လောက်သို့စင်၊
 ဝန်းကျင် ဝေးနီး၊ ဌ်ချီးကိတ္တိ။ ကျော်စောခြင်း ရှိစေတော်
 မူခဲ့သော ‘‘**ကျေးဇူးရှင်၊ ဓမ္မိတွင်းမြို့နယ်၊ ဧညာဇိပင်လှ**
ဆရာတော်ဘုရား’’ ကို၎င်း။ **ဓါ**၊ **ဂရုံဓ**၊ သျှင်အဖြစ်မှ၊ ခုတိုင်
 ပြည်သူ့

ကျအောင်၊ ပစ္စယ၊ ဓမ္မာ၊ နှစ်ဖြာ၊ ဒုက္ခရ၊ နိဂဟဖြင့်၊ ထောက်
မချီးမြှင့်၊ တထိးတင့်အောင်၊ ကြီးမြင့် စေတော် မူခဲ့သော
“ကျေးဇူးတော်ရှိ ဖြူးမြို့ ဖိနိစ္ဆယဌာန ခရိုင်နာယက
မင်းကျော်စိုး ဆရာတော်ဘုရား” ကို၎င်း၊ ငါး ဂရုစ၊
ထောက်တည် ဘို့ခက်၊ လွန်စွာနက်သား၊ သမုဒ္ဓိသပ္ပယ်၊
ငါးနိကာယ၌၊ ဆန်းကြယ်ထက်မြက်၊ ဉာဏ်ရည်စက်ဖြင့်၊
ရှုပ်ခက်၊ ရှင်းထွင်း၊ အလင်းစင်အောင်၊ ကိုယ်သွင်းရည်
ရော်၊ ဆန္ဒတော်ဖြင့်၊ ရှုမျှော်သိပ္ပ၊ လက်ထပ်ပြု၍၊ နယမုတ္တိ၊
ခုနယ်ရှိစေတော်မူခဲ့သော “အဋ္ဌမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်
တော်ရ ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာအဖွဲ့ချုပ်ဥက္ကဋ္ဌ၊ ကျေးဇူးတော်
ရှိ ညောင်ရမ်း ဆရာတော် ဘုရားကြီး” ကို၎င်း၊ နတ္ထာ၊
သဒ္ဓါညွတ်နူး၊ ဂါရဝဦး၍၊

၂။ နိန္ဒယေသီနံ၊ ဓမ္မာစရိယ စာချ-ချီးဝှဲ၊ စာမေးပွဲ၌၊
ဝေခွဲပြက်ပြက်၊ ထွက်-တက်-ဝါက်-ညှပ်၊ မေး (၁၀) ရပ်
၌၊ ခဲးကပ်များဖြောင်၊ ဉာဏ်ရောင်မလင်း၊ နည်းမကြွင်းကို၊
ထံရင်းတေ့တေ့၊ ရှာဖွေလေ့၊ ရှိကုန်သော ဓမ္မာစရိယ၊
စာချပျိုလွင်၊ ထေရ်အရှင်တို့၏။ အတ္ထာယ၊ အမေးဆယ်ချက်
ထွေးကွယ်ဝှက်ကို၊ ပြက်ပြက်ထင်လင်း၊ ဖြေရှင်းနိုင်စေခြင်း
အကျိုးငှါ၊ နိဗ္ဗိဇ္ဇာ၊ လက္ခဏာပဒေသ၊ အရအမီ၊ မုဗ္ဗိလောကလုံ၊
ကုန်အောင်စုံသဖြင့်၊ ဥပသုခပင်း အကြွင်းမရှိသော၊ နယံ၊
ထွက်-တက်-ဝါက်၊ ညှပ်၊ မုဒ္ဓိ-အာ-ဖြတ်နှင့်၊ ခဲကပ်
အာတော်၊ ရှုမျှော် သံဝဏ္ဏနာ။ ဥပစာ၊ နည်း။ ပစ္စည်း၊
ပစ္စယုပ္ပန်၊ ၅၊ တန်ကြိယာ၊ စစ္စာ၊ နေတ္တိ၊ များနက်ကိဟု၊ မုဗ္ဗိ
မိတ်ဆွေ

သိပ်သည်း၊ နိဿိသည်းကို၊ ဒဿယံ၊ ဒဿယန္တေ၊ အပို
မသွင်း၊ အတိုချဉ်း၍။ လိုရင်း၊ ကုဏ္ဍ၊ ထုတ်ပေါ်ပြလျက်၊
အဟံ၊ ဉာဏာဘိဝံသ ပရိယတ္တိသဘာဝနဟိတ ဓမ္မာစရိယ-
ဟူသော သကျသိဟတ္ထေတံသိပ်။ ဉာဏာဘိဝံသ-စေတိ
ယနိဏ ပရိယတ္တိ ဓမ္မာစရိယ ... ဟူသော စေတိယင်္ဂဏ
တ္ထေတံသိပ်။ ဉာဏာဘိဝံသ-သဘာဝနဇေသိရိပဝရ ဓမ္မာ
စရိယ ဟူသော အစိုးရ ဘွဲ့တံသိပ်၊ လက်မှတ်ရ၊
ဉာဏာဘိဝံသ၊ မည်သော၊ ငါသည်၊ ဓမ္မာစရိယ မပဒေ
သကံ၊ ဓမ္မာစရိယ၊ ယုဝပျိုမျစ်၊ အရှင်သစ်တို့အား၊ နယူ
ပဒေသ၊ လက်ထပ်ပြသို့၊ ကျ၊ နှ. ညွှန်လတ်၊ ဤသကတ်
ကြောင့်၊ ဗျုပ္ပတ်ရည်မွန်၊ “ဓမ္မာစရိယလမ်းညွှန်” မည်
သော ကျမ်းကိုး ဗျာဏရိသံ၊ ယုတ္တိအာဂု၊ ထုံးပုံနှိုးနွယ်။
မကျယ်၊ မကျဉ်း၊ အလွယ်ထင်းအောင်၊ ရှင်းလင်းဖြေဆို
အံ့သတည်း။

ဣတိ၊ ဤသည်လျှင်၊ ပဏာမ၊ ပဋိညာဉ်၊ စသည်ကို
ဆိုရာ၊ စကားရပ်၊ အပြီးသတ်တည်း။

နံပါတ် (၁)

ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာပုစ္ဆိ

၁။ အောက်ပါ(ခ)ဝါကျကိုသာ အနက်မှန်မှန် သမ္မုန်
ခဲ့ပါ။

(က) တတ္ထတံဝတ္ထုယိဿံ ဝိနယန္တိ ဝတ္ထုတ္တာ ဝိန
ယောတာဝ ဝဝတ္ထုပေတဗ္ဗော

(ခ) တေနေတံ ဝုတ္တတိ ဝိနယောနာမ ဣမ သကလံ
ဝိနယဗိဇ္ဇကံ အဓိပ္ပေတံ။

(ဂ) သံဝတ္ထုနုတ္တံ ပနဿ အယံ မာတိကာ။

ဝုတ္တံ ယေန ယဒါ ယသ္မာ၊

ခေရိတံ ယေန ခေဘတံ။

ယတ္ထ ပတိန္ဒြိတဉ္စေတ၊

မေတံ တွေဓာ ဝိသိတတော။

တေနာတိ အာဒိပါဌဿ၊

အတ္တနာနုပ္ပကာရတော။

ဒဿယန္တော ကရိဿာမိ၊

ဝိနယဿတ္ထဝတ္ထုနံ။

(ဃ) တတ္ထဝုတ္တံ ယေနယဒါ ယသ္မာတိ ဣဒံတာဝ
ဝစနံ တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါဘဂဝါ ဝေရဉ္စာယံ
ဝိဟရတိတိ ဝေမာဒိ ဝစနံ သန္ဓာယဝုတ္တံ။

(င) ဣဒဉ္စိဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော အတ္ထ ပစ္စက္ခဝစနံ
နဟောတိ။

- (ခ) တသွာ ဝတ္ထုဗ္ဗ မေတမိဒံ ဝစနံ ကေန ဝတ္ထံ
ကဒါ ဝတ္ထံ ကသွာ ဝတ္ထန္တိ။
- ၂။ (ခ) ဝါကျ အနုသန္ဓေ။ (ဃ) ဝါကျပုစ္ဆာ။ (စ) ဝါ
ကျ စောဒနာ တက်ခဲ့ပါ။
- ၃။ (ခ) နံပါတ်ရှိ။ ဝါကျများကို အကြောင်းနှင့် အမည်
ပေးခဲ့ပါ။
- ၄။ ဝိနယ ဝိဇ္ဇာကို။ အဝိတ် X အပေါင်း ဝစနတ္ထပြု၍။
အပေါင်းဝစနတ္ထကိုသာ ညှိသနည်းအရ ကောက်
ပြခဲ့ပါ။
- ၅။ ~~ဘဝ~~ သဒ္ဒါ၏။ အတ္ထုန္တရ၊ အတ္ထာ မိပ္ပေတ တို့ကို
ဖော်ပြပြီးလျှင်။ ~~အဓိပ္ပာယ်~~ ဘာတ်ကိုယူ၍။ ဝတ္ထ
မာန်ဝိဘတ်နှင့် ကတ္ထရုပ် အချာတ ပဒမာလာ။
ပုဒ်ပြီးကို နာမပဒမာလာ စဉ်ခဲ့ပါ။
- ၆။ ဝိဇ္ဇာဟိ ပန စရဏေနစ သမ္ပန္နန္တာ ဝိဇ္ဇာစရဏ
သမ္ပန္နောဟူသော ပါဠိ၌။ အဋ္ဌကထာ ဆရာ၏။
~~ဗျုတ်ဇေကာ~~ X န္ဓယာ X ~~ဘာဂ~~ နှင့်။ သံဝဏ္ဏနာ
အမည်များကို ညွှန်းခဲ့ပါ။
- ၇။ ပဌမ မဟာသင်္ဂီတိနာမဟူ၍၎င်း။ ပဌမ မဟာ
သင်္ဂီတိနာမဟူ၍၎င်း။ ပါဠိအထွေထွေရှိတတ်
ရာ။ သင့်ရာပါဠိကို ယုတ္တိနှင့်ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။
- ၈။ ဗုဒ္ဓေါဘဂဝါ ဝေရဉ္ဇာယံ ဝိဟရတိ ဟူသော
ပါဠိ၌။ ဖြစ်သင့်သော၊ နည်း - ဥပစာတို့ကို ဆိုရိုးကျ
တင်ခဲ့ပါ။

ပြည်သူ့.

၉။ ချစ်သားအာနန္ဒာ။ ငါဘုရား အကြင်သုတ်၊ အဘိဓမ္မာ၊ ဝိနည်း၊ ကို ဟောလည်း ဟောခဲ့ပြီ။ ပညတ်လည်း၊ ပညတ်ခဲ့ပြီ။ ထိုသုတ်၊ အဘိဓမ္မာ၊ ဝိနည်း၊ သည်။ ငါဘုရား လွန်သဖြင့်။ သင်တို့ဆရာ ဖြစ်ပေမည် ဟူသော မြန်မာစကားကို၊ ပါဠိဘာသာ စီကုံးခဲ့ပါ။

၁၀။ ဝိနယောကို၊ ဒေသနာဟာရ နေတ္တိနည်း ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

နိပါတ် (၁)

ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ ဝိသုဒ္ဓိနာ

၁။ (ခ) ဝါကျအနက်သမ္ပုန့်

တောန၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိနယောနာမ၊ ပ။ အဓိပ္ပေတံ ဣတိ ဝိနယောနာမ။ ပ။ အဓိပ္ပေတံ ... ဟူ၍၊ ဝါ။ ဟူသော။ ဇေတံနိ ယာမဝစနံ၊ ဤမှတ်ကြောင်းဖြစ်သော စကားကို။ မယာ၊ ငါသည်။ ဝုစ္ဆတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဝိနယောနာမ၊ ဝိနည်း မည်သည်ကို၊ ဝ။ ဝိနည်းမည်၏၊ ဟူ၍၊ ဣ၊ ဤ တံ ဝဏ္ဏယိဿံ ဝိနယံ ဟူသောစကား၌၊ သကလံ၊ အလုံးစုံသော၊ ဝိနယပိဋကံ၊ ဝိနည်းပိဋကတ်ကို။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။

* ဝုစ္ဆတိပုဒ်၊ ထုတ်၍ရှိရာ ရှေ့နောက်မှာ၊ အာကာရဇ္ဇတိ ရှိမြဲ၊ မရှိလျှင် ထည့်မြဲ။

၂။ (ခ) ဝါကျအနက်သန္ဓေတက်....

ဤသို့၊ တတ္ထတံဝဏ္ဏယိဿံ၊ အစရှိသော ပါဠိတို့ဖြင့်၊ တံဝဏ္ဏယိဿံဝိနယံဟု ဝန်ခံခဲ့တိုင်း ဝိနယ သံဝဏ္ဏနာကို မိတ်ဆွေ

ပြုလိုသော ဆရာသည်။ ဝိနယ၏ သံဝရဗိနည်း ပဟာနု ဗိနည်း စသောအားဖြင့် များသော အပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဤအရာ၌ သံဝဏ္ဏတဗ္ဗအဖြစ်ဖြင့် အလိုရှိအပ်သော ဝိနယကို ရှေးဦးစွာ မှတ်အပ်၏ ဟု ပြဆိုတော် မူပြီး၍ (ပုဗ္ဗာနုသန္ဓေ) ယခုအခါ၌။ ပိုင်းခြား မှတ်သားကြောင်း ဖြစ်သော အတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ စကားကို ပြတော်မူလိုသော အဋ္ဌကထာ ဆရာသည် (ပရာနုသန္ဓေ) တေနေတံ စသော (ခ) ဝါကျကိုမိန့်။

✽ ၍-မှာ ပုဗ္ဗ၊ လို-ပရ၊ နှစ်ဝ နုသန္ဓေ။

(ဃ) ဧါကျ ပုစ္ဆာတက်....

အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာ၊ «ဆရာသည်။ ဝုတ္တံယေန ယဒါယသ္မာ၊ အစရှိသောပါဠိတို့ဖြင့် အကျဉ်းအားဖြင့် မာတိကာကိုထားတော်မူ၏။ ထိုအကျဉ်းအားဖြင့် ထားအပ်သော မာတိကာ၏ အကျယ် ဝိတ္တာရကား အဘယ် ပါနည်း။ (အကျယ် ဝိတ္တာရ မရှိဟူ၍ မှတ်ရမည်လော) ဤသို့မေးကွယ်ရှိ၍။ ထိုအမေးကို ဖြေဆိုတော်မူလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ တတ္ထဝုတ္တံ၊ စသော(ဃ) ဝါကျကိုမိန့်။

အဓိပ္ပါယ်ကား... ဝုတ္တံယေန ယဒါယသ္မာ စသည်ဖြင့်၊ အကျဉ်းအားဖြင့် ထားအပ်သောမာတိကာ၏အကျယ် ဝိတ္တာရကား၊ တတ္ထဝုတ္တံ၊ စသည်ဖြစ်၏ဟူလို။

✽ တတ္ထချီလျက်၊ စကားတက်၊ မိန့်မြွက်ဝိတ္တာရ။

✽ အဘော်မပီ၊ မေးခဲ့ရာ၊ ပုစ္ဆာဟူ၍မှတ်။

(ဓ) ဝါကျစောဒနာတက် ...

အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာ ဆရာသည် “ဂုတ္တံ ယေန ယဒါ ယသ္မာ” စသော မာတိကာ စကားကို၊ “တေန သမယေန” စသော နိဒါန်းစကားကို ရည်၍ ဆိုအပ်သော ဟုဆိုတော်မူ၏။ ထို“ဂုတ္တံ ယေန” စသော မာတိကာ စကားကို “တေန သမယေန” စသော နိဒါန်းစကားကို ရည်၍ ဆိုအပ်၏ဟု ဆိုရသဖြင့် ဆရာအား အဘယ်သို့ သော အကျိုးထူးကို ရရှိပါသနည်း၊ အကျိုးထူးမရှိက မဆို သင့် အကျိုးထူး မရှိဘဲ ဆိုခဲ့သော် ဆရာအား “နိရတ္တ က ဒေါသ” သင့်ရောက်ရာသည် မဟုတ်ပါလော၊ ဤသို့ စောဒနာတွယ်ရှိ၍၊ ထို စောဒနာကို ဖြေဆိုတော်မူလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည် “တသ္မာ” စသော(ဓ)ဝါကျကို မိန့်။

အဓိပ္ပာယ်ကား ... “ဂုတ္တံ ယေန” စသော မာတိကာ စကားကို တေန သမယေန စသော နိဒါန်းစကားကို ရည်၍ ဆိုအပ်၏ ဟုဆိုရသဖြင့်၊ အကျိုးထူး မရှိသည် မဟုတ်၊ “ကေန ဂုတ္တံ ကဒါ ဂုတ္တံ ကသ္မာ ဂုတ္တံ” စသော အမေး ပြဿနာကို ဆိုရခြင်း အကျိုးရှိ၏၊ ထိုသို့ ရှိသောကြောင့် သင်တင်သော “နိရတ္တ က ဒေါသ” ငါ့အား မသင့် မရောက် ဟူလို။

* လဒ္ဓဂုဏ၊ ဟူလက၊ နိရတ္တက ဒေါသတင်၊

မှတ်ချက်။ ပုစ္ဆာတက်သည်၊ သာဘောဂပုစ္ဆာ၊ အနာဘောဂ ပုစ္ဆာ၊

ဟူ၍နှစ်မျိုးရှိရာ “အာဘော်မပါ၊ မေးခဲ့ရာ၊ ပုစ္ဆာ ဟူ၍မှတ် နှင့်အညီ အနာဘောဂပုစ္ဆာတက်အတွက်၊ လက်သည်းကွင်း-

ပိုက်ထားလိုက်သည်။ သာဘောဂပုစ္ဆာတက် အလိုရှိက။
လက်သည်းကွင်းရှိ အာဘော်ကို ထည့်ယူပါ။

စောဒနာတက်ရာ၌လည်း။ အာဘော်နှင့်သာ။ မေးခွဲ
ပါ။ စောဒနာ ဟူ၍မှတ်။ နှင့်အညီ။ သာဘောဂပုစ္ဆာ
တက်နှင့် များများမထူးပေ။ သို့အတွက် ဤကျမ်းရှိ စောဒနာ
တက်ဟူသမျှမှာ အလင်္ကာကျမ်းလာ ဒေါသများတင်ပြီး
တက်လိုက်သည်။

ထို့ကြောင့်။ နာနာစရိယ၊ နာနာဝါဒ၊ များပြားစွာ။
ခက်လှ တက် X ထွက် X မှာ။

။ (က) ဝါကျသည် “ယော ကပ္ပကောဋိဟိ ပိ”
စသော ၁၆ ဂါထာတို့ဖြင့် ပဏာမ ပဏာမ
ပယောဇဉ် စသော ဂန္ထိာရမ္မ အနက်မှတစ်ပါး
သံဝဏ္ဏနာ၏ ရှေးဦးစွာ အဓိပ္ပေတ ဖြစ်သော
သံဝဏ္ဏတဗ္ဗ ဝိနယကိုပြသောကြောင့် ပက္ခန္ဓရ
ဝေါကျ။

(ခ) ဝါကျသည် (က) ဝါကျ၏ အကြောင်းကို
ပြသောကြောင့် ကာရဏဝေါကျ။

(ဂ) ဝါကျသည် ဝိနယ ဝဝတ္ထာနမှတစ်ပါး မာတိ
ကာကို ပြသောကြောင့် ပက္ခန္ဓရဝေါကျ။

(ဃ) ဝါကျသည် (ဂ) ဝါကျ၏ အကျယ်ကို ပြ
သောကြောင့် ဝိတ္ထာရဝေါကျ။

(င) ဝါကျသည် (ဃ) ဝါကျ၏ အကြောင်းကိုပြ
သောကြောင့် ကာရဏဝေါကျ။

ပြည်သူ့

(ဓ) ဝါကျသည် ... ရရှိအပ်သော အကျိုးထူး လဒ္ဓ
ဂုဏ်ကို ပြသောကြောင့် **လဒ္ဓဂုဏဝါကျ**-ဖြစ်
ပါသည်။

* အပေါင်းစိတ်ဖြာ၊ ဝါကျဇာကို၊ ထွန်းကားတတ်ဘိ၊
နိပါတ်ရှိ၊ မှတ်သိ ပက္ခန္ဓာ။

* ချ-မြ-ဟိ နောက်၊ တသွာ ရောက်၊ မဖေါက် လဒ္ဓဂုဏ်

အဓိတ် x အပေါင်း ဝစနတ္ထ

၄။ ဝိနေတိတိ ဝိနယော။ ဝိနေတိ ဧတ္ထောတိ ဝါ ဝိန
ယော။ ဝိဝိဓာ နယာ ဧတ္ထောတိ ဝါ ဝိနယော။ ဝိဋ္ဌိယတိ
သဒ္ဓိယတိ ပရိယာသုဏိယ တိတိ ဝိဋ္ဌကံ။ ဤကား အဓိတ်
ဝစနတ္ထ ဝိနယော စ သော ဝိဋ္ဌကဉ္စာတိ ဝိနယ ဝိဋ္ဌကံ။ ဤ
ကား အပေါင်း ဝစနတ္ထ။

ဉာဏ်အရကောဓကိ ...

“ဝိနယော စ သော ဝိဋ္ဌကဉ္စာတိ” ကား ကမ္မဓာရည်း
သမာသိဝိဂြိုဟ်၊ “ဝိနယ ဝိဋ္ဌကံ” ကား ကမ္မဓာရည်း သ
မာသိပုဒ်။ ဝိနယပုဒ်၊ ဝိဋ္ဌကပုဒ်။

ဝိနယော၊ ဟူသော ဝိသေသနပုဒ်၏ အရကား .. ဆုံးမ
တတ်သော သဝိညတ္တိက ဝိကာရ ဝစိဘောဒ သဒ္ဓပဗန္ဓ
ရ၏။ ထို သဝိညတ္တိက ဝိကာရ ဝစိဘောဒ သဒ္ဓပဗန္ဓ၏
ဝိနည်း ဝိဋ္ဌကတ်နှင့် ဌာနိ ဌာန ‘အဓိတ် x အပေါင်း’ အ
ဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ပန်သည် ဌာနူပဓာ အားဖြင့် ရ၏။
ဝိနယဝိဋ္ဌကံ၊ ဟူသော သမာသိပုဒ်လုံး၏ အရကား
ထိုဌာနူပဓာ အားဖြင့် မှတ်အပ်သော ဝိနယဝိဋ္ဌကတ် ရ၏။
မိတ်ဆွေ

၅။ တာဝ-သဒ္ဓါအတ္ထုန္တရ

ပဌမတ္ထေ ကမတ္ထေ ခ၊
 ဝတ္ထဗ္ဗန္တိရာ ပေက္ခန္တေန၊
 အနိညာတေ ပမာဏောဓ၊
 တာဝ ပဉ္စသု ဒိဿတိ။
 နှင့် အညီ၊ ၅-နက်ဖြစ်ပါသည်။

တာဝ-သဒ္ဓါအတ္ထာဓိပ္ပေတ ...

ပဌမတ္ထဖြစ်ပါသည်။

အာချာတပဒမာလာ

* အဓိပ္ပေတံ=အဓိပုဗ္ဗ-အပိပုဗ္ဗ ဣဓာတိ။

တေ	တေ
သေ	သေ
မေ	မေ
တေ	တေ
သေ	သေ
မေ	မေ

မှတ်ချက်။ ဣတိ-ဣန္တိ၊ ဟူ၍၎င်း။ အယတိ၊ အယန္တိဟူ၍၎င်း။ စဉ်နိုင်
 သေးသည်။

ပြည်သူ.

နာမပဒမာလာ.....

အဓိပ္ပေတံ အဓိပ္ပေတာ၊ အဓိပ္ပေတာနိ၊
ဟေအဓိပ္ပေတ၊ ဟေအဓိပ္ပေတာ ဟေအဓိပ္ပေတာနိ၊
အဓိပ္ပေတံ အဓိပ္ပေတေ၊ အဓိပ္ပေတာနိ၊
အဓိပ္ပေတေန အဓိပ္ပေတေဟိ၊ ဘိ၊
အဓိပ္ပေတဿ အဓိပ္ပေတာနံ၊
အဓိပ္ပေတသ္မာxဗျာxတာ အဓိပ္ပေတေဟိ၊ x ဘိ၊
အဓိပ္ပေတဿ အဓိပ္ပေတာနံ၊
အဓိပ္ပေတသ္မိံxဗျိx အဓိပ္ပေတေသု။
မှတ်ချက် * ဝိနယဝိဇ္ဇကံ ထောက်၍ နပုလ္လိ^၀င် စဉ်သည်။

၆။ အဋ္ဌကထာဘောဂ.....

“ဝိဇ္ဇာဟိ ပန စရဏေန စ သမ္ပန္နတ္တာ” ဟူသော သံဝဏ္ဏနာ ပါဠိဖြင့်၊ “ဝိဇ္ဇာ စရဏ သမ္ပန္နော” ဟူသော သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗပုဒ်၌ သမ္ပန္န သဒ္ဓါသည်၊
“သမ္ပန္နော တိသု သမ္ပုဏ္ဏေ၊ မရရေ စ သမင်္ဂီ^၀နိ” ဟူသော ၃-ပါးသော အနက်တို့တွင်၊ သမ္ပုဏ္ဏအနက်၊ မရရအနက်၊ တို့ကို မဟော၊ သမင်္ဂီသမ္ပန္နအနက်၊ ဟောသည်ကို ၎င်း။ “သမ္ပန္နတိ သမန္နာ ဂစ္ဆတိ ဇေတနာတိ သမ္ပန္နော” ဟု ကရုဏာသာနေ စသည် ဝစနတ္ထ မပြုရ။ “သမ္ပန္နတိ သမန္နာ ဂစ္ဆတိတိ သမ္ပန္နော” ဟု ကတ္တုသာနေ ဝစနတ္ထ ပြုရမည်ကို ၎င်း။ “ဝိဇ္ဇာ စ သာ စရဏဉ္စာတိ ဝိဇ္ဇာစရဏံ” ဟု ကမ္မမိတ်ဆွေ

စာရည်း သမာသ် စသည် ဝစနတ္ထ မပြုရ။ “ဝိဇ္ဇာ စ စရဏဉ္စ-ဝိဇ္ဇာ စရဏံ” ဟု ခွန်သမာသ် ဝစနတ္ထ ပြုရမည် ကို၎င်း။ “ဝိဇ္ဇာ စရဏံ သမ္ပန္နော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော” ဟု ဒုတိယာ တပျုရိသ်သမာသ် စသည် ဝစနတ္ထ မပြုရ။ “ဝိဇ္ဇာ စရဏေန သမ္ပန္နော ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ပန္နော” ဟု တတိယာ တပျုရိသ် သမာသ် ဝစနတ္ထ ပြုရမည် ကို၎င်း အဋ္ဌကထာ ဆရာ သိစေပါသည်။

* လျဉ်းပါးခြင်းငှါ။ ထိုက်မှသာ။ ဖွေရှာလျဉ်းပါးမြဲ။

သံဝဏ္ဏနာကေား.....

အစဉ်အတိုင်း- အဓိပ္ပေတ-ခေါ်- အဘိဓေယျတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ၊ ဒုတိယပစ္စယတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ၊ သမာသလိင်္ဂတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ၊ ဖြစ်ပါသည်။

* ကေဝိဘတ္တိက၊ စ၊ ဋ္ဌယနှင့်။ ဖွင့်၍ပြုလာ၊ ထိုအရာ၊ ဒန္တာ သမာသ်မှတ်။

* နာနာဝိဘတ္တိက၊ ဖွင့်၍ပွဲ၊ တပျုရိသ်သမာသ် ကြံစေရာ။

* ထင်ရန်တပါး၊ အနက်များထ၊ ဖွင့်တု်က၊ အဓိပ္ပေတသာ။

၇။ ပဒဝိနိစ္ဆယ ...

ပဌမ မဟာသင်္ဂီတိနာမ၊ ဟူ၍၎င်း။ ပဌမမဟာသင်္ဂီတိနာမ၊ ဟူ၍၎င်း၊ ပါဌ်အထွေထွေရှိရာ -- ပဌမမဟာသင်္ဂီတိနာမ၊ ဟူသော ပါဌ်သာ မှန်ပါသည်။

ပြည်သူ့

ယုတ္တိကား ...

သင်္ဂဟေတွာ ဂါယနံ ကထနံ သင်္ဂဟိတိ၊ မဟတိ သင်္ဂဟိတိ မဟာသင်္ဂဟိတိ၊ ပဌမာ မဟာ သင်္ဂဟိတိ ပဌမ မဟာ သင်္ဂဟိတိ ဟူသည့်နှင့်အညီ၊ သင်္ဂဟိတိ၌ သံပုဗ္ဗ-ဂေဓာတ်၊ တိပစ္စည်း-၎င်း ဂေဓာတ်ကို သဗ္ဗတ္ထဂေဓိ ဟူသော သုတ်ဖြင့် ဂေ-ဓာတ်ကို ရိပြု၍ ပြီးသောကြောင့် ပဌမမဟာသင်္ဂဟိတိနာမ၊ ဟူသော ပါဌ်သာ ဖွင့်ပါသည်။

ဂ။ ဥပဓာတဏ် ...

အနီးရှိသော ‘ဝေရဉ္ဇောမြို့၌ နေတော်မူခြင်း၏ ဝေရဉ္ဇောယံဝိဟာရတိ’ ဟူသော အမည်ကို၊ အနီးဖြစ်သော တမာပင်ရင်း-နေတော်မူခြင်း၌ တင်စား၍၊ ဝေရဉ္ဇော မြို့၏အနီးဖြစ်သော တမာပင်ရင်း-နေတော်မူခြင်းကို “ဝေရဉ္ဇောယံဝိဟာရတိ” ဟူ၍ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့်၊ သဓိပူပဓာ ဖြစ်ပါသည်။ နည်းတဏ် ...

ဝေရဉ္ဇောမြို့ တည်းဟူသော မကင်းရာကို ဆိုသဖြင့်၊ တမာပင်ရင်း တည်းဟူသော မကင်းတတ်သည် ကိုလည်း ရသောကြောင့် နာနန္ဒရိကနည်း ဖြစ်ပါသည်။

ဉ။ ပါဠိဘာသာဓိ ...

ယော ခေါ် အာနန္ဒ မယာ ဓမ္မောစ ဝိနယော စ ဒေသိတော ပညတ္တော သောဝေါ မမစ္စယေန သတ္တံ။

၁၀။ ဝိနယောအရ-ဝေသနာဟာရနေဋ္ဌိနည်း....

ဝိနယော-၏အရ ဝိနည်း ဝိဇ္ဇကတ် ဟုဆိုအပ်သော သမိညတ္တိက ဝိကာရ ဝစီဘေဒ သဒ္ဓသည၊ ဥပါဒါရုပ်ဖြစ်၍ နိဿိတတည်း။ ထို နိဿိတ၏ နိဿယနှင့် မကင်းရာသော ကြောင့်၊ နိဿိတ ဖြစ်သော ဝစီဘေဒ သဒ္ဓ၏ မှီရာဖြစ်သော မဟာဘုတ် လေးပါးကို ယူအပ်၏။ ထို မဟာဘုတ် လေးပါး သည် နိဿယတည်း။ ထို နိဿယ၏လည်း နိဿိတနှင့် မကင်းရာသောကြောင့် နိဿိတဖြစ်သော ဝစီဘေဒ သဒ္ဓမှ ကြွင်းသော စိတ္တဥပါဒါရုပ်ကို ယူအပ်၏။ ထို ရုပ်အပေါင်း သည် ရူပက္ခန္ဓာ မည်၏။ ထို ရူပက္ခန္ဓာကား အကျိုးတည်း။ အကျိုး၏လည်း အကြောင်းနှင့် မကင်းရာသောကြောင့် အကြောင်းဖြစ်သော ဘုရားရှင်၏ မဟာကြိယာ ဉာဏ သမ္ပယုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်ကို ယူအပ်၏။ ထိုတွင် ဝေဒနာသည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာ မည်၏။ သညာသည် သညာက္ခန္ဓာ မည်၏။ ဝေဒနာ, သညာ, မှ ကြွင်းသော စေတသိက်- တေတ္ထိံသ သည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ မည်၏။ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်သည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ မည်၏။ ထို ခန္ဓာငါးပါး သည် ဒုက္ခသစ္စာ မည်၏။ ဤဒုက္ခသစ္စာကား အကျိုးတည်း။ အကျိုး၏လည်း အကြောင်းနှင့် မကင်းရာသောကြောင့်၊ အကြောင်းဖြစ်သော သမုဒယသစ္စာကို ယူအပ်၏။ ထို နှစ် ပါးတို့တွင် ဒုက္ခသစ္စာကား ပရိညေယျတည်း။ သမုဒယ သစ္စာကား ပဟာတဗ္ဗတည်း။ ထို ပရိညေယျ, ပဟာတဗ္ဗ ပြည်သူ့

နှစ်ပါးတို့၏လည်း ပရိဇာနဓ၊ ပဟာယက၊နှင့် မကင်းရာ
သောကြောင့် ပရိဇာနဓ၊ ပဟာယက ဖြစ်သော မဂ္ဂသစ္စာကို
ယူအပ်၏။ ဤ မဂ္ဂသစ္စာကား ... အာရမ္မဏိကတည်း။ အာ
ရမ္မဏိက ၏လည်း အာရုံနှင့် မကင်းရာသောကြောင့်၊ အာရုံ
ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကိုလည်း ယူအပ်၏။ “တနည်းကား” ဒုက္ခ
သစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာ၊ နှစ်ပါးကို ယူခြင်းကြောင့် ထို သစ္စာ
နှစ်ပါးတို့၏ ချုပ်ရာဖြစ်သော နိရောဓသစ္စာကိုယူအပ်၏။ ထို
နိရောဓသစ္စာကား..... အာရုံတည်း။ အာရုံ၏လည်း အာရမ္မ
ဏိကနှင့် မကင်းရာသောကြောင့်၊ အာရမ္မဏိက ဖြစ်သော
မဂ္ဂသစ္စာကိုယူအပ်၏။ ဤသို့ သစ္စာလေးပါး ဖြစ်သတည်း။

ထို သမုဒယသည် အဿာဒ မည်၏၊ ဒုက္ခသည် အာဒိ
နဝ မည်၏။ နိရောဓ၊ မဂ္ဂ၊ နှစ်ပါးသည် ဧကသေသနည်း၊
သာမည၊ နိဒ္ဒေသနည်း၊ အားဖြင့် နိဿရဏ မည်၏။ ဤ
ဝိနည်း ပိဋကတ်ကို ဘုရားရှင် ဟောတော် မူခြင်းကြောင့်
ရဟန်းအပေါင်းတို့ သင်ကြားလေ့ကျက် ဆောင်ရွက်ခြင်း
စသည်ဖြင့် ဟုတ်မှန်တိုင်း သိ၏။ ထိုသို့ သိသဖြင့် ပဒိုပတ္တိ
နည်းကို သိ၏။ ထိုသို့ သိသဖြင့် မြတ်စွာဘုရားမြတ်တော်မူ
သည်ကို ကြည့်၍၊ သိက္ခာပုဒ်တော် အားလျော်စွာ ကျင့်၏။
ထိုကြောင့် ပရိသုဒ္ဓသီလ ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်သဖြင့် ပါမောဇ္ဇ၊
ဝီတိ၊ ပဿဒ္ဓိ၊ သုခ၊ သမာဓိ၊ ယထာဘူတဉာဏ်၊ နိဗ္ဗိဒါ၊
ဝိရာဂ၊ ဝိမုတ္တိ၊ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန၊ ပရိနိဗ္ဗာန် တိုင်အောင်
သော အဆက်ဆက်သော အကျိုးသည် ဖလ မည်၏။ ဤ
ဝိနည်း ပိဋကတ်ကို ဟောတော်မူခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်

သော မဟာကရုဏာတော် ပြဋ္ဌာန်းသော မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ ကမ္ဘာတသိန်း ကာလ ပတ်လုံး ဖြည့်ကျင့် ဆည်းပူးတော် မူအပ်သော ပါရမီ 'ဆယ်ပါး စသော ပုညဉာဏသန္တာရ'၊ ရဟန်းတို့၏ အာသဝဋ္ဌာနိ ယဓမ္မ စသည် ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း စသည် သည်-ဥပါယ မည်၏။ ဤ ဝိနည်း ဝိဇ္ဇကတ်တော်ကို သင်ခြင်း စသည်ဖြင့် သိခြင်းအစ၊ အနုပါဒိသေသ ပရိနိဗ္ဗာန် တိုင်အောင်သော အကျိုးကို ပြီးစေတတ်သောကြောင့် ထို အကျိုးကို အလိုရှိ ကုန်သော သူတို့သည်။ ဤ ဝိနည်း ဝိဇ္ဇကတ်တော်ကို သင် ကြားလေ့ကျက် ဆောင်ရွက်ခြင်း စသည်ကို ပြုကြကုန် ဟု စေခိုင်း တိုက်တွန်းခြင်းသည်- **အာဇာနည်** မည်၏။ ဤသို့ လျှင် အဿာဒ စသည်ကို ဖွင့်ပြခြင်းသည်- **ဒေသနာဟာရ** မည်၏ ဟုလိုသော်

နံပါတ်(၁) ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ
ပုစ္ဆာ ဝိဿဇ္ဇနာ ပြီးပြီ

— ၀ —

နံပါတ်(၂) ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ ပုစ္ဆာ
၁။ အောက်ပါ(က)ဝါကျကိုသာ အနက်သမ္ပန်ပါ။
(က) ဣဒါနိ။

တေနာတိ အာဒိ ပါဌဿ၊
အတ္ထံ နာနပ္ပကာရတော၊
ဒဿယန္တော ကရိဿာမိ၊
ဝိနယဿ ဣဝဏ္ဏနန္တိ။

ပြည်သူ.

ဂုတ္တတ္တာ တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝတိ အာဒိနံ
အတ္တပဏ္ဏံ ကရိဿာမိ။

(ခ) သေယျဝင်ဒံ။

(ဂ) တေနာတိ အနိယမ နိဒ္ဒေသ ဝစနံ။

(ဃ) တဿ သဉ္စပေန အပုတ္တေန ပိ အပရဘာ
ဂေ အတ္တတော သိဒ္ဓေန ယေနာတိ ဣဒိနာ
ဝစနေနပဋိနိဒ္ဒေသော ကာတဗ္ဗော။

(င) အပရဘာဂေ ဟိ ဝိနယပညတ္တိ ယာစန
ဟေတု ဘူတော အာယသ္မတော သာရိ
ပုတ္တဿပရိဝိတက္ကော သိဒ္ဓေါ။

(စ) တသ္မာ ယေန သမယေနသော ပရိဝိတက္ကော
ဥဒပါဒိ၊ တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ
ဝေရဉ္ဇာယံ ဝိဟရတိတိဝေမေတ္ထ သမ္ဗန္ဓော
ဝေဒိ တဗ္ဗော။

၂။ (င) ဝါကျကို ဌပနာ-အာဘော် ဟိတိဗေါ-ဌဗျက်-
အမေး-ဇွက်၊ ၅-ဗျက် ကျမ်းရိုးလာ နှင့် အညိ၊
ကျမ်းရိုး-၅-ဗျက် တက်ခဲ့ပါ။

၃။ (ခ) နံပါတ် ရှိဝါကျများကို၊ အကြောင်းနှင့် အမည်
ပေးခဲ့ပါ။

၄။ “ အနိယမနိဒ္ဒေသဝစနံ ” ကို၊ အစိတ်အပေါင်း ဝစ
နတ္ထု၍ အပေါင်း ဝစနတ္ထကိုသာ ဉာဏ်နည်း
အရကောက်ခဲ့ပါ။

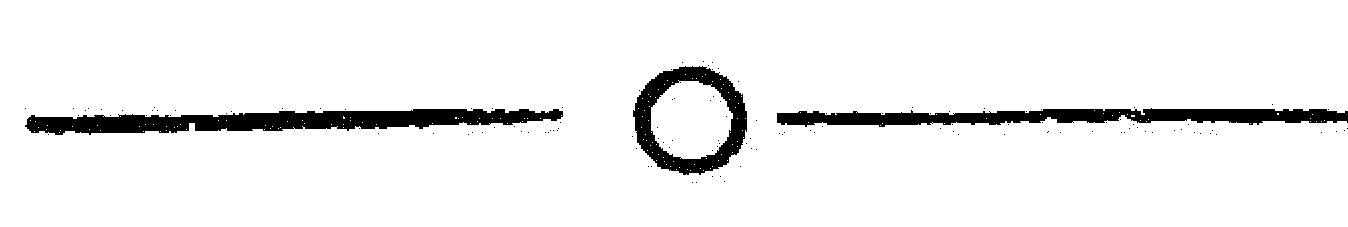
မိတ်ဆွေ

- ၅။ အသုတ္တေခနိ ဌ၊ အပိ-သဒ္ဓါ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိရ၊ အတ္ထာ ပိပ္ပေ တို့ကို ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ သမ္မဇနောဌ၊ ဓာတ်ကို ယူ၍၊ သတ္တဝီရိဘတ်နှင့် ကတ္တုရုပ် အာချာတ်ပဒ မာလာ၊ ပုဒ်ပြီးကို နာမပဒမာလာ စဉ်ခဲ့ပါ။
- ၆။ နဇ္ဈေရ ပုဗ္ဗိမန္တမူလေတိ နဇ္ဈေရ နာမ ယက္ခော ပုဗ္ဗိမန္တောတိ နိမ္မရက္ခော မူလန္တိ သမိပံ။ တို့၌ အဋ္ဌကထာ အာဘော်နှင့်၊ သံဝဏ္ဏနာ အမည်များကို ညွှန်းခဲ့ပါ။
- ၇။ ပုဗ္ဗိမန္တော ဟူ၍၎င်း၊ ဝိဓုမန္တော ဟူ၍၎င်း၊ ပါဠိ-၂-ထွေရှိရာ သင့်ရာပါဠိကို ယုတ္တိနှင့် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။
- ၈။ (က) ဝါကျရှိ “တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါတိ အာဒိနံ ဌ၊ ဖြစ်သင့်သော နည်း၊ ဥပဓာ တို့ကို ဆိုရိုး ကျ တင်ပြခဲ့ပါ။
- ၉။ အကြင် အခါ၌ အိုးထိန်းသည်၏သား ခနိယ မထေရ် သည်၊ ဗိမ္ဗိသာရ မင်းကြီး၏ သစ်တို့ကို အရှင်မပေးဘဲ ခိုးယူ၏၊ ထိုအခါ ဘုန်းတော် ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ သတင်းသုံးတော်မူ၏..... ဟူသောမြန်မာစကားကို၊ ပါဠိဘာသာ စီခဲ့ပါ။
- ၁၀။ ဗုဒ္ဓေါ-၌၊ ပဌမာရိဘဏ္ဍာကို ယုတ္တိဟာရ နေတ္တိ နည်းထုတ်ပြခဲ့ပါ။

ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာဝိသယဇ္ဇနာ

၁။ (က) ဝါကျအနက်သမ္ပန္နိ

ဣဒါနိ ဣမသ္မိံ ကာလေ.... ဌှိ တေနာတိ အာဒိ ပါဌဿ၊ တေန အစရှိသော ပါဌ်၏။ အတ္ထံ၊ ကိ။ နာနိပ္ပကာရတော၊ အထူးထူး အပြားပြားအားဖြင့်၊ ဒဿယန္တော၊ ပြုလျက်။ ဝိနယဿ၊ ၏။ ဝဏ္ဏနံ၊ အပွင့်ဖြစ်သော အဋ္ဌကထာကို၊ ကရိဿာမိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တတ္တာ ပဋိညာတတ္တာ၊ ဝန်ခံပေသော အဖြစ်ကြောင့်။ တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝတိ အာဒိနံ ပဒါနံ၊ တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘဂဝ၊ အစရှိသော ပုဒ်တို့၏။ အတ္ထဝဏ္ဏနံ၊ အနက်၏ အတွင်းကို၊ ကရိဿာမိ၊ လတ္တံ့။

၂။ (င) ဝါကျ ကျမ်းရိုး ငါးချက်တက်....

အရှင် အဋ္ဌကထာဆရာ-ဆရာသည်၊ “တဿသရူပေန” စသော ပါဌ်တို့ဖြင့် အနက်အားဖြင့် ပြီးသော ‘ယေန’ ဟူသော သဒ္ဒါသည် ‘တေန’ ဟူသော သဒ္ဒါ၏ ပဋိနိဒ္ဒေသ ဖြစ်သောဟု- ဆရာဆိုတော်မူ၏။ (ဌပနာ) ပါဠိတော်၌ ‘ယေန’ ဟု သရုပ်အားဖြင့် မဟောသည် မဟုတ်ပါလော (အဘောဂ) ထိုသို့ မဟောသည် ဖြစ်သောကြောင့်၊ (အဘောဂပဒိတိ) ‘ယေန’ သဒ္ဒါသည်၊ ‘တေန’ သဒ္ဒါ၏ ပဋိနိဒ္ဒေသ ဖြစ်သောဟု မဆိုသင့်၊ (ဌပနာပဋိက္ခေပ) မိတ်ဆွေ

ထိုသို့ မဆိုသင့်ဘဲလျက်၊ အဘွဲ့ကြောင့် ဆိုပါသနည်း။
(ပုစ္ဆိ ၁) ဤသို့-ဌပနာ ပဉ္စက၊ ကျမ်းရိုး-၅-ချက်အားဖြင့်၊
မေးတွယ်ရှိသောကြောင့်၊ “ အ ပရဘာဂေ ဟိ ” စသော
(င) ဝါကျကို မိန့်။

အဓိပ္ပာယ်ကား နောက်အတို၌ ဝိနည်း ပညတ်ကို
တောင်းပန်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော အရှင်သာရိ
ပုတ္တရာ၏ အကြံအစည်သည် အကြံကြောင့်ပြီး၏။ ထိုသို့
ပြီးသောကြောင့် ‘ယေန’ သဒ္ဒါသည်၊ ‘တေန’ သဒ္ဒါ၏ ပဋိ
နိဒ္ဒေသ ဖြစ်သည်ဟု ဆို၏ ဟူလို။

* ဌပနာ, အာဘော်, ဟိတ်ဇဖါ, ဌချက်, အမေးစွက်, ၅-ချက်
ကျမ်းရိုးလာ။

— ၀ —

၃။ ဝါကျခွဲ ...

(က) ဝါကျသည်၊ “ ဂုတ္တံ ယေန ယဒါ ယသ္မာ ”
စသော ဂါထာဖြင့် ပြအပ်သော မာတိကာ၏
အကျယ်မှ တပါး “တေနာတိ အာဒိပါဠဿ”
စသော ဂါထာဖြင့် ပြသော မာတိကာ၏ အကျယ်
ကို ပြသောကြောင့်-ပက္ခန္ဓရဝါကျ။

(ခ) ဝါကျသည် ကထေတု ကမ္ပတာ ပုစ္ဆာကို ပြ
သောကြောင့်-ပုစ္ဆိ ၁ ဝါကျ။

(ဂ) ဝါကျသည်၊ (ခ) ဝါကျ၏ အဖြေကို ပြသော
ကြောင့်-မိဿန္တနာ ဝါကျ။

ပြည်သူ့

- (ဃ) ဝါကျသည်။ (ဂ) ဝါကျကို ဆက်လက်၍ ပြ
သောကြောင့်-ဥပနာသဝါကျ။
(င) ဝါကျသည်။ (ဃ) ဝါကျ၏ အကြောင်းကို ပြ
သောကြောင့်-ကာရဏဝါကျ။
(စ) ဝါကျသည်။ ရရှိအပ်သော အကျိုးထူးကို ပြ
သောကြောင့်-လန္တရဏဝါကျ ဖြစ်ပါသည်။

* မပြတ်စပ်ခါ၊ စုဒ္ဓိထုတ်ရာကား။ ဥပနာသ။ မှတ်သားကြ၊
ရှေးကထူးမှီ၊ ကျမ်းအညီ။

* အကျိုး၏နောက်၊ နိပါတ်ရောက်၊ မဖေါက်ကာရဏာ။

* အကြောင်းဟိမှန်၊ အရင်းပြန်၊ နောက်ဌာန်လဗ္ဗရုဏ်။

— ၀ —

၂။ ဝဇနတ္ထိ

နတ္ထိ နိယမော ဇောသ္မာတိ အနိယမော နိန္ဒိယိယတိ၊
အတ္ထော ဇောနာတိ နိဇ္ဈေသော ဝုတ္တတိ အနေနာတိ ဝစနံ
နိဇ္ဈေသော ယေဝ-ဝစနံ-နိဇ္ဈေသ ဝစနံ။ (ဤကား အဓိတိ
ဝဇနတ္ထိ) အနိယမဿ-နိဇ္ဈေသဝစနံ အနိယမ နိဇ္ဈေသဝစနံ
(ဤကား အပေါင်းဝဇနတ္ထိ)
ဉာသိအရကောဏ် ...

“အနိယမဿ နိဇ္ဈေသဝစနံ” ကား ကမ္မဋ္ဌဆဋ္ဌိတပ္ပုသ်
သမာသ်ဝိဂြိုဟ် “အနိယမ နိဇ္ဈေသဝစနံ” ကား ဆဋ္ဌိတပ္ပု
ရိသ် သမာသ်ပုဒ် (အနိယမပုဒ်-နိဇ္ဈေသဝဇနပုဒ်) အနိယ
မဿ-ဟူသော ဝိသေသနပုဒ်၏ အရကား ... ‘မှတ်ခြင်းမရှိ
သော သမယသည်၊ ဝါ... ယသဒ္ဓါသည် မုချအားဖြင့်ရ၏
မိတ်ဆွေ

ထိုမှတ်ခြင်းမရှိသော သမယ၏။ ၀။ ... ယသဒ္ဓါ၏- ညွှန်ပြ
ကြောင်း ဟောကြောင်း ဖြစ်သော တ-ဟူသောပုဒ်နှင့်၊
အကြောင်း အကျိုး၏ အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ပန်သည် ဌာန
ပစာ အားဖြင့် ရ၏။ “အနိယမနိဒ္ဒေသဝစနံ” ဟူသော
သမာသ်ပုဒ်လုံး၏ အရကား ထို ဌာနပစာအားဖြင့် မှတ်
အပ်သော ညွှန်ပြကြောင်း ဟောကြောင်းဖြစ်သော ပုဒ် ရ၏
၀။ ... တ . ဟူသော ပုဒ် ရ၏။

* အဓိကရဏသာမိ၊ ကရဏသာမိ၊ ဘာဝသာမိဟု-
နောက်ပုဒ်မှတ်။ ရှေ့ပါဌ်ဆဋ္ဌိတွဲ။

— ၀ —

၅။ အဘိသဒ္ဓါ၏ အတ္ထု ဇ္ဇိရ ...

သမုစ္ဆယေ၊ အပေက္ခေ စ၊
သမ္ဘဝနေ စ၊ နိန္ဒာယံ။
ပိသဒ္ဓေါ စ၊ အဘိ သဒ္ဓေါ၊
စတွတ္ထေသု၊ ပကာသိတော။
ဟူသည်နှင့်အညီ လေးနက်ဖြစ်ပါသည်။

အဘိသဒ္ဓါ၏ အတ္ထု ဇိပ္ပေတ ...
သမ္ဘာဝနာဖြစ်ပါသည်။

အာချာတ်ပဒမာလာ ...

သမ္ပန္တောကား။ သံပုဗ္ဗ-ဗန္ဓ ခတ်။ ဘူ၊ စ၊
ဗန္ဓေယျ ဗန္ဓေယျ။
ဗန္ဓေယျာသိ ... ဗန္ဓေယျာထ။

ပြည်သူ့.

ဗန္ဓေယျာမိ	ဗန္ဓေယျာမ။
ဗန္ဓေထ	—	ဗန္ဓေရံ။
ဗန္ဓေထော	ဗန္ဓေယျာဌော။
ဗန္ဓေယျံ	ဗန္ဓေယျာဌေ။

နှာဋိပဒမာလာ.....

သမ္ပန္နာ	သမ္ပန္နာ
ဟောသမ္ပန္န၊န္တာ	ဟောသမ္ပန္နာ
သမ္ပန္နိ	သမ္ပန္နိ
သမ္ပန္နေနိ	သမ္ပန္နိဟိ၊ဘိ
သမ္ပန္နဿ	သမ္ပန္နာနံ
သမ္ပန္နာ၊ဌာ၊ဌာ		သမ္ပန္နိဟိ၊ဘိ
သမ္ပန္နဿ	သမ္ပန္နာနံ
သမ္ပန္နိ ငြိ-သြိ	သမ္ပန္နိသု

၆။ အာဘောဂ

ယက္ခော,ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့် နဋေရ,ဟူသော သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပုဒ်၌၊ နဋေရ,အရ သစ်ခေါင်း၌ ပေါက်သော သစ်ပင် စသည်ကို မယူရ ယင်း သစ်ပင်ကို စိုးအုပ်၍ နေသော ဆီလူးကို ယူရမည်အဖြစ်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

နိမ္မရက္ခော, ယူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့်၊ ပုစိမန္တော,ဟူသော သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပုဒ်၌၊ပုစိမန္တအရကို,နိဗ္ဗော, ရိဗ္ဗော, ပုစိစိတ်ဆွဲ-၁၀

မန္တော၊ ဟူသည်နှင့်အညီ တမာပင်ကို ယူရမည် ချီအဖြစ်ကို သိစေပါသည်။

သမိပုံ၊ ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဠိဖြင့်၊ မူလေ၊ ဟူသော သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပုဒ်၌၊ မူလအရကို မူလံ တေ သန္တိကေမူလ၊ မူလေ ဟေတုမ္ပိ ဟိဘဘေ ဟူသည်နှင့်အညီ သမိပ ဝါစက အဖြစ်ကို သိစေပါသည်။

သံဝဏ္ဏနာကား....

အဘိဓေယျတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ၊ ပရိယာယ သံဝဏ္ဏနာ၊ အဓိပ္ပေတတ္ထသံဝဏ္ဏနာဖြစ်ပါသည်။

ဣ မထင်အနက်၊ ခွဲခက်စွာဘိ၊ ဖွင့်ကာချိ၊ ပရိယာယသာ။

—○—

၇။ ပုဗ္ဗိအဆုံးအဖြတ်

ပုဗ္ဗိမန္တောဟူ၍၎င်း၊ ဝိဓုမန္တောဟူ၍၎င်း၊ ပါဠိနှစ်ထွေရှိ ရာတွင်၊ ပုဗ္ဗိမန္တော ဟူသော ပါဠိသာ သင့်ပါသည်။

ယုတ္တိကား....

“နိဗ္ဗေဒ၊ ရုက္ခော၊ ပုဗ္ဗိမန္တော၊” ဟူသော အဘိဓာန်.... “ပုဗ္ဗိဝုဗ္ဗတေ ကုဋ္ဌာ တေ မန္တယတိ နာသယတိတိ ပုဗ္ဗိမန္တော” ဟူသော ဗိုကာ ပါဠိတို့ကို ထောက်သောကြောင့် ပုဗ္ဗိမန္တော ပါဠိသာ သင့်ပါသည်။

—○—

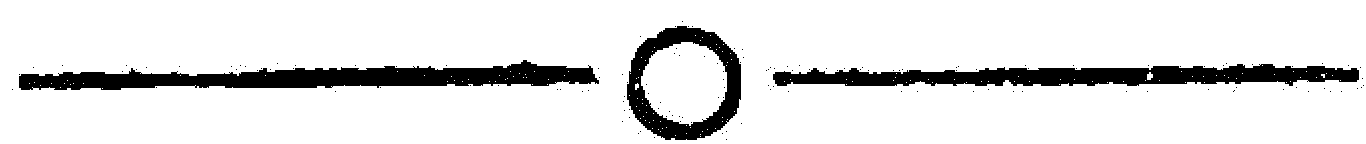
၈။ ဥပဓာတိ ...

အစိတ်ဖြစ်သော “တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ” အစရှိသော ပါဠိတို့၏၊ “တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ” စသော အမည်ကို အပေါင်းဖြစ်သော “တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ” စသော နိဒါန်း၌ တင်စား၍၊ အပေါင်း ဖြစ်သော “တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ” စသော နိဒါန်းကို “တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ” ဟု ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် နေဒေသုပဓာ ဖြစ်ပါသည်။

နည်းတစ်

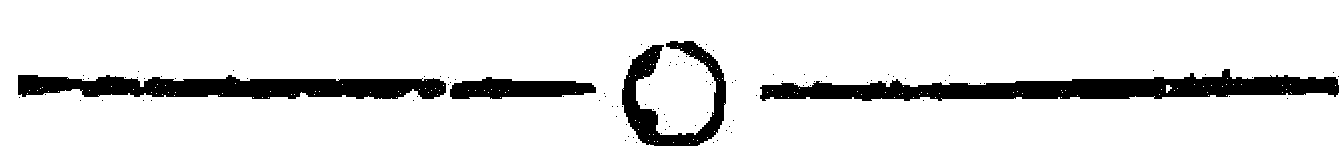
“တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ” စသော ပါဠိသည် အစ၌ တည်လျက် အလုံးစုံသော ဝိနည်း ပါဠိတော်အား ကျေးဇူးပြုတတ်သောကြောင့်၊ အာဒိဇီပဏနည်း မည်၏။

“တနည်း” တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ ဟူသော အစိတ်ကိုမှတ်၍ ဆိုသဖြင့် “တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ” စသော အပေါင်း နိဒါန်းကို လည်း ရသောကြောင့် ဥပလက္ခဏနည်း မည်၏။

၉။ ပါဠိဘာစသမ္ပိ

တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ၊ ယေန သမယေန ခနိယော၊ ကုမ္ဘကာရ ပုတ္တော ရညော ဒါရူနိ-အဒိန္နံ အာဒိယိ။

၁၀။ နေတ္တိထုတ်နည်း

ဗုဒ္ဓေါ ဌိ၊ ပဌမာ ဝိဘတ်၏အနယ်ကို လိင်္ဂတ္ထ ယူသော်
သင့်၏။ ဟေတုတ္ထ စသည် ယူသော် မသင့် သံသဉ္စ လိင်္ဂတ္ထ
ယူသော် သင့်၏။ သုဒ္ဓလိင်္ဂတ္ထ ယူသော်မသင့် ကတ္ထု သံ
သဉ္စ ယူသော်သင့်၏။ ကမ္မသံသဉ္စ စသည် ယူသော်မသင့်
ဝုတ္တကတ္တာယူသော် သင့်၏။ အဝုတ္တကတ္တာယူသော်မသင့်
အဘိဟိတ ကတ္တာယူသော်သင့်၏။ အနဘိဟိတ ကတ္တာ
ယူသော် မသင့် ကထိတကတ္တာ ယူသော် သင့်၏။ အက
ထိတ ကတ္တာ ယူသော်မသင့် သသံကတ္တာ ယူသော်
သင့်၏။ ဟေတု ကတ္တာကမ္မကတ္တာ ယူသော် မသင့် သုဒ္ဓ
ကတ္တာယူသော် သင့်၏။ ဟေတုကတ္တာ ယူသော်မသင့်
ပကတိကတ္တာ ယူသော်သင့်၏။ ဝိကတိကတ္တာ ယူသော်
မသင့် ပဓာနကတ္တာ ယူသော်သင့်၏။ အပဓာနကတ္တာ
ယူသော် မသင့် ဓာတ်ကတ္တာ ယူသော်သင့်၏။ ကာရိတ်
ကတ္တာယူသော် မသင့် ဤသို့ အနက်အားဖြင့် သင့် မသင့်
ကိုစိစစ်ခြင်းသည်။ ယုတ္တိ ဟာရမည်၏ - ဟုလိုသော် ...

နံပါတ်(၂) ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ
ပုစ္ဆာဝိသုဒ္ဓိနာပြီးပြီ။

—○—

နံပါတ် (၃)

ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာပုစ္ဆာ

၁။ အောက်ပါ (ဃ) ဝါကျကိုသာ အနက်ယောဇနာခွဲပါ။
မြည်သ့။

(က) သမ္မာ သာမဉ္ဇ သဗ္ဗ ဓမ္မာနံ ဗုဒ္ဓတ္ထိာ ပန သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓေါ။

(ခ) တထာဟေသ သဗ္ဗ ဓမ္မေ သမ္မာ သာမဉ္ဇ ဗုဒ္ဓေါ။

(ဂ) အဘိညေယျ ဓမ္မေ အဘိညေယျတော ဗုဒ္ဓေါ
ပရိညေယျ ဓမ္မေ ပရိညေယျတော ပဟာ
တဗ္ဗေ ဓမ္မေ ပဟာတဗ္ဗတော သန္တိကာတဗ္ဗေ
သန္တိကာတဗ္ဗတော ဘာဝေတဗ္ဗေ ဘာဝေ
တဗ္ဗတော

(ဃ) တေနေဝစာဟ၊

အဘိညေယျံ၊ အဘိညာဝံ၊

ဘာဝေတဗ္ဗဉ္စ၊ ဘာဝီတံ။

ပဟာတဗ္ဗံ ပဟီနံ မေ၊

တသ္မာ ဗုဒ္ဓေါ သန္တိ ဗြာဟ္မဏာတိ။

၂။ (ခ) ဝါကျ အနုသန္ဓေ (ဂ) ဝါကျပုစ္ဆိ (ဃ) ဝါကျ
စောဒနာတက်ခဲ့ပါ။

၃။ (ဝ) နံပါတ်ပါ ဝါကျများကို၊ ရှေ့၊ နောက်၊ ထောက်
ဆပြီး အမည်ပေးခဲ့ပါ။

၄။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ကို-ဝိဂြိုဟ်ဆို၍ ဥပသ် နည်း
ကောက်ခဲ့ပါ။

၅။ (က) ဝါကျသမာသ်၊ စသည် ခွဲဝေ၍ ပဟီနံ၌ ဓာတ်
ကို ဝတ္ထုမာန် ဝိဘတ်နှင့် ကတ္တုချပ် အာချာတ်
ပဒမာလာ၊ ပုဒ်ပြီးကို နာမပဒမာလာ စဉ်ခဲ့ပါ။

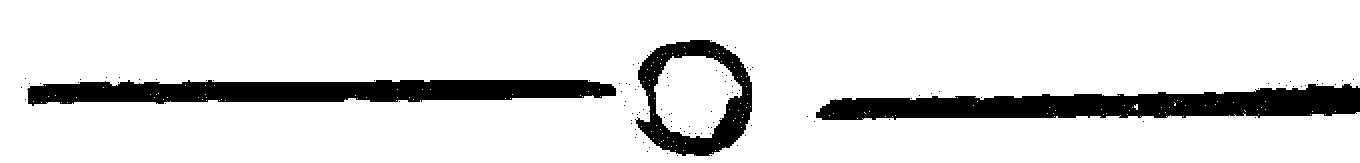
၆။ သမ္ဗောဓိသမ္ဗုဒ္ဓ သမ္ဗုဒ္ဓ ဓမ္မာနံ ဗုဒ္ဓတ္တာ ပန သမ္ဗောဓိသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဟူသောပါဌ်ကို အဋ္ဌကထာ ဆရာ၏ ဗျာဘိဓရေက၊ အနုယအာဘောဓိ၊ နှင့် သံဝဇ္ဈနာ အမည် ပေးခဲ့ပါ။

၇။ ဥပတေယျံ၊ ဒိဋ္ဌေယျံ၊ ပတ္တေယျံ၊ ဟူ၍၎င်း၊ ဥပဘာယံ၊ ဒိဋ္ဌာယံ၊ ပတ္တာယံ၊ ဟူ၍၎င်း၊ ပါဌ် အထွေထွေရှိရာ သင့်ရာပါဌ်ကို ယုတ္တိနှင့် ဆုံးဖြတ်ပါ။

၈။ (၁) နံပါတ်ရှိ (ဃ) ဝါကျဂါထာ၌ ဖြစ်သင့်သော နည်း၊ ဥပဓာ တင်ပြပါ။

၉။ ထို့ကြောင့်သာလျှင် မြတ်စွာဘုရားပွင့်တော်မူသည် သည်ရှိသော် ခပ်သိမ်း ကုန်သော တန်ခိုးကြီးကုန်သော နတ်၊ လူ၊ တို့သည် ရှိကုန်၏။ ထို တန်ခိုးကြီးတဲ့ နတ်၊ လူ၊ တို့သည်၊ တပါးသော အရာတို့၌ ပူဇော်ခြင်းကို မပြုကုန် ။ ဟူသော မြန်မာစကား ကို ပါဠိဘာသာ စီခဲ့ပါ။

၁၀။ ဘာဝေတဗ္ဗေ၊ ဘာဝေတဗ္ဗဘော၊ အရကိုအရဟတ္တ မဂ်ဉာဏ်၊ ယူ၍ ပဒဋ္ဌာနဟာရ နေတ္တိနည်းထုတ်ခဲ့ပါ။

နိပါတ်(၃)

ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ ဝိသုဒ္ဓါနာ

၁။ အနုကိယောဇနာ

တေနေဝစ၊ ဟိ၊ ကြောင့်သာလျှင်၊ အဘိညေယျံ၊ “အဘိညာတံ။ ပ။ တသ္မာဗုဒ္ဓေါသိ ဗြာဟ္မဏာတိ” ဗြာဟ္မဏာဟူ၍၊ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ဟောတော်မူ၏၊ ဘောဗြာဟ္မဏ၊ အိုသေလပုဏ္ဏား၊ မေမယာ၊ ငါဘုရားသည်၊ အဘိညေယျံ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားကိုလည်း။ အဘိညာတံ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိပြီ။ ဘာဝေတဗ္ဗဉ္စ၊ ပွားစေအပ်သောတရားကိုလည်း။ ဘာဝိတံ၊ ပွားစေပြီ။ ပဟာတဗ္ဗံ၊ ပယ်အပ်သောတရားကိုလည်း။ ပဟိနံ၊ ပယ်ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်၊ အဟံ၊ ငါကား။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓမည်သည်။ အသ္မိ၊ ၏။

၂။ (ခ) ဝါကျအနုသန္ဓေတက် ...

ဤသို့ သမ္မာသာမဉ္ဇေ၊ စသော (က) ဝါကျဖြင့် “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ” ဟူသော ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထကို အကျဉ်းအားဖြင့် ပြဆိုတော်မူပြီး၍ (ဗုဒ္ဓာနုသန္ဓေ) ယခုအခါ၌ ယင်းအကျဉ်းအားဖြင့် ပြဆိုအပ်သော သမ္မာသာမဉ္ဇေ စသော (က) ဝါကျကိုပင် အကျယ်အားဖြင့် ချဲ့၍ ပြတော်မူလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည် (ပရာနုသန္ဓေ) တထာဟေသ၊ စသော (ခ) ဝါကျကိုမိန့်။

မိတ်ဆွေ

(ဂ) ဝါကျပုစ္ဆာတစ်.....

အရှင် အဋ္ဌကထာဆရာ ဆရာသည် ‘တထာဟေသ’ စသော(ခ)ဝါကျ၌ ‘သဗ္ဗဓမ္မေ’ ဟု .. ဗုဒ္ဓါနုကြိယာ၏ ဝိသယ ဖြစ်သောကံကို အကျဉ်းသာမန်အားဖြင့် ပြဆိုတော်မူ၏။ ထိုအကျဉ်း သာမန်အားဖြင့် ပြဆိုအပ်သော သဗ္ဗဓမ္မေ ဟူသော ဗုဒ္ဓါနုကြိယာ၏ ... ဝိသယဖြစ်သော ကံ၏ အကျယ်’ ဝိသေသကားအဘယ်ပါနည်း။ (အကျယ်ဝိသေသကိုခွဲခြမ်းဝေဖန်၍ မပြဟူ၍ မှတ်ရမည်လော) ဤသို့မေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေလိုသော- အဋ္ဌကထာဆရာသည် ‘အဘိညေဇယျဓမ္မေ စသော { ဂ } ဝါကျကိုမိန့်။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ သဗ္ဗဓမ္မေဟူသော ဗုဒ္ဓါနုကြိယာ၏ ဝိသယဖြစ်သောကံကို အကျယ် ဝိသေသအားဖြင့် ခွဲခြမ်းဝေဖန်၍မပြသည်မဟုတ် ယင်း { ဂ } ဝါကျဖြင့် သဗ္ဗဓမ္မေဟူသော ဗုဒ္ဓါနုကြိယာ၏ ဝိသယဖြစ်သောကံကို အကျယ် ဝိသေသအားဖြင့် ခွဲခြမ်းဝေဖန်၍- ပြ၏ဟူလို။

{ ဃ } ဝါကျစောဒနာတစ် ...

အရှင် အဋ္ဌကထာဆရာ ... ဆရာသည် အဘိညေဇယျဓမ္မေစသော { ဂ } ဝါကျဖြင့်ပြီးစေအပ်, သိစေအပ်သော သာဓု-ဉာဏ်ကိုဆိုတော်မူ၏ ထိုပြီးစေအပ်, သိစေအပ်သော သာဓု-ဉာဏ်၏ ပြီးစေကြောင်း သိစေကြောင်း သာကေဉာဏ် ကား အဘယ်ပါနည်း ပြီးစေအပ်, သိစေအပ်သော သာဓု-ဉာဏ်- ကိုသာပြ၍ ပြီးစေကြောင်း, သိစေကြောင်း ပြည်သူ့

သာဓက-ဣပကကို မပြသည်ရှိသော် .. ဆရာအား သာဓက-
သာဓက ဣပု-ဣပက ဆန့်သော “ဗိရောဓိဒေါသ” သင့်
ရောက်ရာသည် မဟုတ်ပါလော ဤသို့ စောဒနာတွယ်ရှိ
သောကြောင့် ထို စောဒနာကို ဖြေလိုသော အဋ္ဌကထာ
ဆရာသည် “တေနောစာဟ”စသော {ဃ} ဝါကျကိုမိန့်။

အဓိပ္ပါယ်ကား.....အဘိညေဗျေဓမ္မေ” စသော ပြီးစေ
အပ်, သိစေအပ်သော သာဓက-ဣပု-ကိုသာ ပြသည်မဟုတ်
ထိုပြီးစေအပ်, သိစေအပ်သော သာဓက ဣပု၏။ ပြီးစေ
ကြောင်း, သိစေကြောင်း သာဓက-ဣပက ကို လည်း။
‘တေနောစာဟ’စသော[ဃ]ဝါကျဖြင့်ပြ၏။ ထိုသို့ပြသော
ကြောင့် သင်တင်သော “ဗိရောဓိဒေါသ” ငါ့အားမသင့်
မရောက်ဟူလို...

* တထာဟိမှာ ဣပကံ ရန်ခါ-ချ-မြ-စွ၊

* တေနောဟ ဣပကံ တဝဒဋ္ဌိယာ။

————— ဂ —————

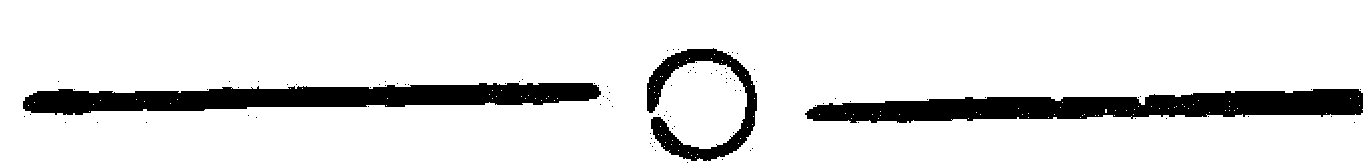
၃။ ဝါကျခွဲ

{က} ဝါကျသည်။ပက္ခန္တရဝါကျ၊ နောက်[ခ] ဝါကျ
ထောက်လျှင်။ သင်္ခေပဝါကျ၊ ဒဋ္ဌိယဝါကျ။

{ခ} ဝါကျသည်၊ ဗိတ္တဝါကျ၊ ဒဋ္ဌိကရဏဝါကျ၊
နောက် {ဂ} ဝါကျထောက်လျှင်၊ သင်္ခေပဝါကျ၊
သဒမညဝါကျ။

{ ဂ } ဝါကျသည်၊ နိဗ္ဗာန်ရဝါကျ၊ ဝိသေသဝါကျ၊
နောက်{ ဘ } ဝါကျ ထောက်လျှင်၊ အာဂမ္မဒဋ္ဌိသ
ဝါကျ ‘သဘရျဝါကျ-ဥပယုဝါကျ’

{ ဘ } ဝါကျသည် အာဂမ္မဒဋ္ဌိကရဏဝါကျ၊ သာ
ကောဝါကျ ဥပပကဝါကျ’ ခေါ်ပါသည်။

၄။ ဝဇနတ္ထိ ...

သမ္မာသာမဉ္ဇ သဗ္ဗဓမ္မေပုဏ္ဏတိတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊
* သမ္မာပုဗ္ဗ-သံပုဗ္ဗ-ဗုဓဇာတ်-တပစ္စည်း။

ဥပသ်အရကောဇာတ် ...

သမ္မာသာမဉ္ဇ သဗ္ဗဓမ္မေပုဏ္ဏတိတိကား....ကတ္ထုသာဓန
ကိတ်ဝိဂြိုဟ် သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါကား-ကတ္ထုသာဓနကိတ်ပုဒ်
ဗုဓဇာတ် ၏အရကား-အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတ
ဉာဏ်တော်သည် မုချအားဖြင့် ရ၏။ ။ရှေးရှေး၌ ဖြစ်
သော ပါရမီဉာဏ်ဝိပဿနာဉာဏ်မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်
တို့သည် ဖလူပစာရအားဖြင့် ရ၏ ... နောက်နောက်၌ဖြစ်
သော ဣန္ဒြိယပရော-ပရိယတ္တိဉာဏ် အာသယာ နံသယ
ဉာဏ် ဒေသနာဉာဏ် စသည် တို့သည် ကာရဏူပစာရ
အားဖြင့် ရ၏။တပစ္စည်း၏အရကား ထိုမုချ-ဖလူ-ကာရ
ဏူပစာတို့ဖြင့် မှတ်အပ်သော အနုတ္တရဝိမောက္ခ-ဂုဏ်တို့
ပြည်သူ။

ဖြင့် ထုအပ်သော ခန္ဓာပဉ္စကသန္တ ဘန်ကိုစွဲ၍ ဘုရားဟုခေါ်
ဝေါ်ပညတ်ခြင်းပင်သေသရ၏။

* အဝိဇ္ဇမာနသဒ္ဓါ။ ဝိပြိုဟ်ပြုလရာကား။ ပရမတ္ထ ဓာတ်အရ။
ပစ္စည်းအရ ပညတ္တ။

* မုချဖလူ၊ ကာရဏ။ လွယ်ကူသိစေမင်း။

* ပစ္စုပ္ပန်မူ၊ မုချယူ။ ရှေ့ဖလူ၊ ကာရဏ။ကို၊ နောက်စိတ်သွင်း၊

* ဥပစာမုချ၊ ၂ပါးပြု၊ ဓာတ်ရ မြဲသေချာ။

၅။ ဝေါကျသမာသိစသည်ခွဲ.....

သမ္မာ အဝိပရိတတ္ထ ဒုတိယန္တ နိပါတ်ပုဒ် သမံ ...
သယမတ္ထ ပဌမန္တ နိပါတ်ပုဒ်၊ ခ အဝဓာရဏ နိပါတ်ပုဒ်၊
သဗ္ဗဓမ္မာနံ သမာသိနာမ်ပုဒ်၊ ဗုဒ္ဓတ္တာ တဒ္ဓိတ်နာမ်ပုဒ်၊ ပန
ပက္ခန္တိရဇောတကနိပါတ်ပုဒ် သမ္မာ သဗ္ဗုန္ဓေါကိတ်နာမ်ပုဒ်
ဖြစ်ပါသည်။

ပဟိနံအာချာတ်ပဒမာလာ

* ပဟိနံ။ ပပုဗ္ဗ ဟာဓာတ်(ဟာ ဂတိစာဂဟာနျံ)

ဇဟာတိ ဇဟန္တိ။

ဇဟာသိ ဇဟာထ။

ဇဟာမိ ဇဟာမ။

ဇဟာတေ ဇဟန္တေ။

ဇဟာသေ ဇဟာဂေ။

ဇဟေ ဇဟာမေ

မိတ်ဆွေ

ပဟိနံ-နာဓိပဒမာလာ

ပဟိနံ	ပဟိနာ-ပဟိနာနိ။
ဟေ-ပဟိန-နာ	ဟေပဟိနာနိ။
ပဟိနံ	ပဟိနေ။နိ
ပဟိနေန	ပဟိနေဟိ.....ဘိ။
ပဟိနဿ	ပဟိနာနံ။
ပဟိနာ-မာ-သ္မာ။	ပဟိနေဟိ.....ဘိ။
ပဟိနဿ	ပဟိနာနံ။
ပဟိနေ-မိ သ္မိ	ပဟိနေသု။

၆။ အာဘောဂ ...

သမ္မာ သာမဉ္ဇ သဗ္ဗဓမ္မာနံ ဗုဒ္ဓတ္တာ-ဟူသောသံဝဏ္ဏနာ ပါဌ်ဖြင့်၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ-ဟူသောသံဝဏ္ဏတဗ္ဗပုဒ်၌၊ သမ္မာ သဒ္ဓါသည်၊ သုန္ဒရစသော အနက်ကို မဟော၊ အဝိပရိတတ္ထ အနက်ဟောသည်ကို၎င်း၊ သမံ ဟူသောသံဝဏ္ဏနာ ပါဌ် ဖြင့် သံ သဒ္ဓါသည်၊ သမောဓာန သင်္ခေပစသော အနက်ကို မဟော၊ သယံ အနက်ကို ဟောသည်ကို၎င်း၊ စ ဟူသောသံ ဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့်၊ သံ သဒ္ဓါနောင် ဝေသဒ္ဓါမရှိသည်မဟုတ်၊ အဝဓာရဏ အနက်ဟော၊ ဝေသဒ္ဓါကျေနည်သည်ကို၎င်း၊ သဗ္ဗဓမ္မာနံ ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့် ဗုဒ္ဓေါ ၌ တပစ္စည်း သည် ကံစသောအနက်ကိုမဟော ကတ္တားအနက်ဟော ပြည်သူ့။

သည်ကို၎င်း၊ ‘ဝါ-သမ္ဘာသာမဉ္ဇူ သဗ္ဗဓမ္မဗုဒ္ဓါတိတိ သမ္ဘာ
သမ္ဗုဒ္ဓေါ’ ဟု ကတ္ထုသ္မာဓန ဝစနတ္ထ ပြုရမည်ကို၎င်း၊ အဋ္ဌ
ကထာဆရာ သိစေပါသည်။

သံဝဏ္ဏနာကား....

နိပါတလိင်္ဂတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ၊ ဓာတုပဒသံဝဏ္ဏနာ’ ဒုတိယ
ပစ္စယတ္ထသံဝဏ္ဏနာ’ ဘာဝတ္ထသံဝဏ္ဏနာ’ ဖြစ်ပါသည်။

* ကိတပစ္စယ၊ ဝိဘတ္တတလိ၊ တက္ကဉ္စရိယ၊ ဖွင့်၍ပြု၊ ကတ္ထုသ္မာဓန
ကြံစရာ။

* အတုကိုပြု၊ ဝိဂ္ဂဟ၊ ပြုရ အစစ်သာ။

— ၀ —

၇။ ပါဠိအဆုံးဖြတ်....

ဉာဏေယျ’ ဒိဋ္ဌေယျ’ ပစ္ဆေယျ’ တို့၌ ဉာဏာတ်ဒိသ
ဓာတ် ပဒဓာတ် ကျောစ သုတ် စ သဒ္ဓါဖြင့် ဧတေယျပစ္စည်း
သက် ပြုသင့်သော ကာရိယများပြု၍ ပြီးသည်။

ဉာဏာယံ’ ဒိဋ္ဌာယံ ပစ္ဆာယံ’ တို့၌ ဉာတာယ၊ အယံစ
သည် ပုဒ်ခွဲပြီးဉာဓာတ် ဒိသဓာတ်’ ပဒဓာတ်’ ဘာဓ ကမ္မေ
သုဓာ သုတ်ဖြင့် တပစ္စည်းသက် ပြုသင့်သော ကာရိယများ
ပြု၍ပြီးသည်ထိ ကြောင့် ဉာဏေယျ’ ဒိဋ္ဌေယျ’ ပစ္ဆေယျ’
ဟူသောပါဌဉာဏာယံ’ ဒိဋ္ဌာယံ’ ပစ္ဆာယံ’ ဟူသော ပါဌ
- ၂ - ပါဌလုံးပင်သင့်ပါသည်။

— ၀ —

၈၁ နှစ်ခန့်က ...

အကြောင်းဖြစ်သော သမုဒယသစ္စာ မဂ္ဂသစ္စာတို့၏ ပဟာတဗ္ဗဘာပေတဗ္ဗ ဟူသောအမည်ကို ထို၏အကျိုးဖြစ်သော ဒုက္ခသစ္စာ နိရောဓသစ္စာတို့၌တင်စား၍ ထိုအကျိုးဖြစ်သော ဒုက္ခသစ္စာနိရောဓသစ္စာတို့ကို ပဟာတဗ္ဗ ဘာဝေတဗ္ဗဟုဆိုသောကြောင့် ကာရဏ။ပဇာ ဖြစ်ပါသည်။

မှည့်တင် ...

အကြောင်းကိုဆိုသဖြင့် အကျိုးကိုလည်း ရသော
ကြောင့် နာနန္ဒရီကနည်း မဆိုအပ်သော်လည်း လိုအပ်
သော အနက်ပြီးသောကြောင့် အရတ္တသိန္နီနည်း ဆိုအပ်
ပြီးသည်မှ အကြွင်းကိုသာ ယူရသောကြောင့် ပါရိသေသ
နည်း ဖြစ်ပါသည်။

၉။ ပါဠိဘာသာစီ ..

တောနေဝစ ဥပ္ပန္နေ တထာဂတေ ယေနောပိ မဟေ
သက္ခာ ဒေဝဓနိဿာန တေ အညတ္ထပူဇီ^၁ ကရောနိ။

၁၁။ နေ့ဤဟာရနည်း....

ပဒဋ္ဌာနဟာရဟူသော်ကား..... ပဒဋ္ဌာနံ ဝိစာရေတိ
ဇေတနာတိ ပဒဋ္ဌာနော ဟူသော စစနိတ္တနှင့်အညီ ဟော
အပ်သောတရား၏ ပဒဋ္ဌာန်ကို ဩရုပ္ပော ရုပ္ပ အာရုပ္ပာ
ပြည်သူ့

ရယှအားဖြင့် စိစစ်ကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် ပဒဋ္ဌာနဟာ
 ရမည်၏။ အဘယ်သို့ စိစစ်သနည်း ဟူမူကား ဤ **ဘာဝေ
 တဗ္ဗေ ဘာဝေတဗ္ဗတော** ' ဟူသောပုဒ်၌ **ဘာဝေတဗ္ဗ**၏
 အရကို **အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်** ကိုယူရ၏။ ထိုအရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်
 ၏ ပဒဋ္ဌာန်ကား အောက်မဂ် - အောက်ဖိုလ် ဉာဏ်တော်
 တည်း။ ထို၏ x ကား ခွါဒသင်္ဂ' ဇေကကတွင် လက္ခသုံးတွေ
 ကုဋေသိန်းစီ အညီရှုထွေ ကုဋေသုံးသန်း ခြောက်သိန်း
 အပြီးရှိသော မဟာဝဇီရ ဉာဏ်တော်တည်း။ ထို၏ ကား
 အာနာပါန စတုတ္ထဈာန်တည်း။ ထို၏ ကား

ကမံဘာစောစ-နာရုစ၊
 အဋ္ဌိစ-အဝသိဿတု။
 ဥပသုဿတု-နိဿသံ၊
 သင်္ခါရေ-မံသလောနဟိဘံ။
 ဟူသော-စတုရင်္ဂဝိရိယတည်း။

ထို၏ x ကား မဟာပေမိမဇ္ဈိတတည်း။ ထို၏ x ကား
 ပါရမီ- ၁၀-ပါးအပြားသုံးဆယ် စွန့်ခြင်းကြီးငါးပါး စရိယ
 သုံးပါးတည်း။ ထို၏ ကား မဟာဘိနိဟာရတည်း။ ထို၏
 ကား မဟာကရုဏာတည်း။ ထို၏-ပဒဋ္ဌာန်ကား ဒုက္ခတ
 သတ္တဝါအပေါင်းတည်း။ ဤသို့ အောက်သက် ဩရုပ္ပေ
 ရယှအားဖြင့်၎င်း အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်သည် အရဟတ္တဖိုလ်
 ဉာဏ်၏ နိးစွာသော အကြောင်းတည်း။

မိတ်ဆွေ

ထို x သည် ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ်၏ နီးစွာသော အကြောင်းတည်း။ ထို x သည် သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏ နီးစွာသော အကြောင်းတည်း။ ထိုသည် သကလဗုဒ္ဓဂုဏ်၏ နီးစွာသော အကြောင်းတည်း။ ထိုသည် ဒေသနာဉာဏ်၏ နီးစွာသော အကြောင်းတည်း။ ထို x သည် ဝေနေယျ သက္ကဝါတို့၏ ဟိတသုခ၏ နီးစွာသော အကြောင်းတည်း။ ဤသို့ အထက်တက် အာရဟံသာရဟ္မအားဖြင့် ၎င်း ပဒဋ္ဌာန်ကို ထုတ်အင်၏ ဤသို့ ဩရဟံသာ-ရဟ္မ အာရဟံသာ-ရဟ္မ အားဖြင့် ပဒဋ္ဌာန်ကို စိစစ်ခြင်းသည် “ပဒဋ္ဌာန ဟာဓရ” မည်၏ ဟုလိုသော်.....

နံပါတ် (၃) ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ
ပုစ္ဆာ ဝိဿဇ္ဇနာ ပြီးပြီ

နံပါတ် (၄)

ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာပုစ္ဆာ

၁။ အောက်ပါ (၁) ဝါကျကိုသာ- အနက်မှန်မှန်သမ္မန်ခဲ့ပါ

(က) တတ္ထသိယခ ကသ္မာ ပနေ သ- ပုဗ္ဗ ပဒေ

ယေဝ ဂုတ္တော န ဥက္ကရပဒေ။

(ခ) ကိံ အကုသလေဟိဓမ္မေဟိ အဝိဝိဇ္ဇာပိ ဈာနံ ဥပသမ္ပန္န ဝိဟရေယျာတိ။

(ဂ) နခေါ ပနေတံ ဇေံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

(ဃ) တံ နိဿရဏတော ဟိ ပုဗ္ဗပဒေ ဇေ ဇေ ဂုတ္တော။

ဖြည့်သွင်း

(င) ကာမဓာတု သမတိက္ကမနတော ဟိ ကာမ ရာဂ ပဋိပက္ခတော စ ဣဒံဈာနံကာမာ နမေဝ နိဿ ရဏံ။

(ခ) ယထာဟ ကာမာန မေတံ နိဿရဏံ ယဒိဒံ နေက္ခမ္ပန္တိ။

(ဆ) ဥတ္တရပဒေဝိ ပန ယထာ ဣဓေဝဘိက္ခဝေ ပဌ ခောသမဏော ဣဓ ဒုတိယောသမဏောတိ ဣတ္ထ ဝေကာရော အာနေတွာ ဝုစ္ဆတိ ဇေဝတ္ထဗ္ဗော၊

(ဇ) န ဟိ သက္ကာ ဣတော အညေဟိဝိ နိဝရဏ သင်္ခ တေဟိ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ အ ဝိဝိဋ္ဌ ဈာနံ ဥပသမ္ပန္တ ပိဟာရိတုံ။

(ဈ) တသ္မာ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိဇ္ဇေဝ အကုသ လေဟိဓမ္မေဟိတိ ဇေဝံ ပဒဒ္ဒယေဝိ သေဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၂။ (ည) ဝါကျ အနုသန္ဓေ၊ (င) ဝါကျ ပုစ္ဆာ။

(ခ) ဝါကျ စောဒနာတက်ခဲ့ပါ။

(၃) (က) (ခ) (ဂ) (ဆ) (ဇ) (ဈ) ဝါကျတို့ကိုအမည် ပေးခဲ့ပါ။

(၄) ဗာနိသရဏတော ကိုအစိတ် x အပေါင်း ဝစနတ္ထ ပြု၍ ဥာသီ နည်းအရ ကောက်ခဲ့ပါ။

(၅) ဓမ္မသိယာကို မည်ကဲ့သို့သော အရာဌာနမျိုး မှာ ထားသည်ဟု ဖော်ပြ၍၊ နေက္ခမ္ပန္တိ ဌိ ဓာတ် ကို ပဉ္စမိဝိဘတ်နှင့် ကတ္တရပ် အာချာတ်ပဒမာ လာ-ပုဒ်ပြီး-နာမ်ပဒမာလာ စဉ်ခဲ့ပါ။

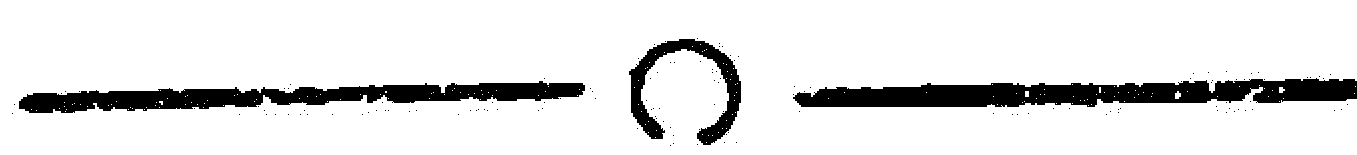
- (၆) အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ၏ အတ္တညာသိ ပရိဝိဇ္ဈိ ပက္ခော
၌ အဝိဂတောဋ္ဌိတိယတ္တံ ဟောတိ..... ဌ။ အဋ္ဌက
ထာဆရာ၏ အဘေဘိ နှင့် သံဝဏ္ဏနာ ညွှန်း
ခဲ့ပါ။
- (၇) အဘိညာပက္ခေ-ဆအဘိညာပက္ခေ ဟူ၍၎င်း၊
ပဗ္ဗေါဓရက္ခေ-ပဗ္ဗေါဓရက္ခေ ဟူ၍၎င်း၊ ပါဌ
နှစ်ထွေစိရှိရာ သင့်ရာပါဌကို ယုတ္တိ နှင့် တကွ
ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။
- (၈) ဣမိနာ စ ဝိတက္ကေန * ဣမိနာ စ ဝိစာရေန ဥပေ
တော ဟောတိ သမုပေတော တို့ကို ဖြစ်သင့်
သော နည်း ဥပစာ တင်ပြခဲ့ပါ။
- (၉) ဤသို့ အဝိဇ္ဇာ၌ဖြစ်သော သတ္တဝါ၌ထို အဝိဇ္ဇာ
ဟူသောဥစ္စံကို ခွဲ၍ရှေးဦးစွာ အရိယာဇာတ်ဖြင့်
ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ကြီး၏ အထူးသဖြင့်
ကြီး၏ဟူ၍ ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏ဟူသော
မြန်မာစကား ကို ပါဠိဘာသာစပ်ခဲ့ပါ။
- ၁၀) ဈာန် ဥပသမ္ပန္န ဝိဟရေယျ ဌ ဈာန် ကို ပဒ
ဋ္ဌာနဟာရ နေတ္တိနည်းထုတ်ခဲ့ပါ။

နံပါတ်(၄)

ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ ဝိသုဒ္ဓိနာ

၁။ (င) ဝါကျအနက်သမ္ပန္နိ

ဟိသစ္စံ၊ အကယ်ဟုတ်စ၊ ကာမ ဓာတု သမတိက္ကမန
တော စ၊ ကာမဓာတ်မှ ထွက်မြောက်ရာ ဖြစ်သောကြောင့်
လည်းကောင်း။ “တနည်း” ကာမဓာတ်မှ လွန်ရာဖြစ်သော
ကြောင့်လည်းကောင်း။ ကာမရာဂ ပဋိပက္ခတော စ၊ ကာမ
ရာဂ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း။ ဣဒံဈာနံ၊
သည်၊ ပဝတ္တတိ၊ ၏၊ ဇေတံ ဈာနံ၊ ကား။ ကာမာနံ၊ ကာမရာဂ
တို့၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ရာတည်း။

၂။ (ဃ) ဝါကျ အနုသန္ဓေတက်....

ဤသို့ “နခေါ ပနေတံဇေဝံဒဋ္ဌဗ္ဗ” ဟူသော ပါဠိဖြင့် စော
ဒက ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆိုအပ်သော စကားကို ဤသို့စောဒက
ပုဂ္ဂိုလ် ဆိုအပ်တိုင်း မမှတ်အပ်သည်သာ ဟု ပယ်သော
အားဖြင့် ဝိရောဓိအားဖြင့် ဖြေဆိုတော်မူပြီး၍၊ ယခုအခါ၌
ယင်းမမှတ်အပ်ဟု ပယ်အပ်သော စကားကိုပင် အကြောင်း
ပြ၍ဖြေဆိုတော်မူလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည် “တံနိဿ
ရဏတော ဟိ” စသော (ဃ) ဝါကျကိုမိန့်။

(င) ဝါကျပုစ္ဆိတက် ...

အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာ ဆရာသည် (ဃ) ဝါကျဖြင့်
ကာမတို့၏ သာ နိဿရဏ ဖြစ်သောဟု-ဆိုတော်မူ၏။
မိတ်ဆွေ

အဘယ်သို့သော အကြောင်းများကြောင့် ကာမ တို့၏ သာ နိဿရဏ ဟု ဆရာဆိုနိုင်ပါအံ့နည်း (ဗျာပါဒစသည်တို့ ၏ နိဿရဏလည်း ဖြစ်သင့်သည် မဟုတ်ပါလော)ဤသို့ မေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာ သည် ကာမဓာတု သမတိတ္ထမနုတောဟိ စသော (၉) ဝါကျကိုမိန့်။

အဓိပ္ပာယ်ကား... ကာမဘုံ-ကာမဘဝကို ကောင်းစွာ လွန်မြောက်ရာဖြစ်သော အကျင့်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ ကာ မရာဂ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း ဗျာပါဒ စသည်တို့၏ နိဿရဏမဖြစ် ကာမတို့၏ သာ နိဿရဏ ဖြစ်၏ ဟူလို၊(ဝါကျကား-ဒဠိဝိတ္ထာရ)

{ ၁ } ဝါကျစောဒနာတက် ...

အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာ ဆရာသည် (၁၁) ဝါကျ ဖြင့် ကာမတို့၏ သာ,နိဿရဏ ဖြစ်သောဟု ပြီးစေအပ် သော သာဓု-ကို ဆိုတော်မူ၏။ထိုပြီးစေအပ်သော သာဓု၏ ပြီးစေကြောင်းဖြစ်သော သာဂေကကား အဘယ်ပါနည်း သာဓုကိုသာပြု၍ သာဂေကကို မပြသည်ရှိသော် ... ဆရာ အား သာဓု သာဂေကဆန့်သော “ဗီရောဓိဒေါသ” သင့် ရောက်ရာသည် မဟုတ်ပါလော ဤသို့ စောဒနာတွယ်ရှိ၍ ထို စောဒနာကို ဖြေလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်-ယထာ ဟ”စသော(၁)ဝါကျကိုမိန့်။

အဓိပ္ပာယ်ကား.....တံနိဿရဏတော ဟိ”စသော သာ ဓုကိုသာ ပြသည်မဟုတ်၊ယထာ ဟ”စသည်ဖြင့် ထိုသာဓု ပြည်သ၊

၏ သာဝကကိုလည်းပြု၏ ၊ ထိုသို့ပြသောကြောင့် သင်တင်
သော “ဝိရောဓိဒေါသ” ငါ့အားမသင့် - မရောက်ဟူလို.....

* ဒဋ္ဌိဟူဘိ ဝိရောဓိ၊ သတိမြဲမြဲယှဉ်၊

—————○—————

- ၃။ (က) ဝါကျသည်၊ ပရိကမ္မစောဒနာဝါကျ၊
(ခ) ဝါကျသည်၊ စောကာဘောဂ ဝါကျ၊
(ဂ) ဝါကျသည်၊ ပရိဟာရဝါကျ (ဝိရောဓိပရိ
ဟာရ ဝါကျလည်းဟူ)
(ဆ) ဝါကျသည်၊ ပက္ခန္တိရဝါကျ (ပရိဟာရ
ဘောဂဝါကျလည်းဟူ)
(ဇ) ဝါကျသည်၊ ကာရဏဝါကျ
(ဈ) ဝါကျသည်၊ လက္ခရဏဝါကျ ဖြစ်ပါသည်။

* တန္တ နှင့် နဝတ္ထိဗ္ဗ စသည်လှန်က ဝိရောဓဟု ပရိဟာရ အမည်
ပေးလေတည်း။

* အကြောင်းဟိမှန် အရင်းပြန် နောက်ဌာန်လဒ္ဓဂုဏ်။

* အကျိုးထိုင်ပြ ဂုဏ်ဝါကျ ကမ္မဆုံးထားကုန်။

* ပနတထာ နောက်မှတထွေ သစေယဒိ ဟူ၍ရှိ ကိဉ္ဇာပိ
ထုတ်လေ။

* ပနတထာပိ ဆိုက်ထိကြိယာ တိုင်အောင်မှကား ဆရာပရိ
ဟာရပြသည့် အဘော်တည်း။

—————

၄။ ဓမ္မနိဗ္ဗိတံ.....

နိဿရန္တိ နိဂဏ္ဌန္တိ ဇေတနာတိ နိဿရဏံ။

(တနည်း) နိဿရန္တိ နိဂဏ္ဌန္တိ ဇေတတိ နိဿရဏံ။

မိတ်ဆွေ

ဉာဏ်ကောက်

“နိဿရန္တိ နိဂစ္ဆန္တိ တေနာတိကာ: ကရဏသာဓန
ကိတ်ဝိဂြိုဟ်။ နိဿရဏံကာ: ကရဏသာဓနကိတ်ပုဒ်။
* နိ-ပုဗ္ဗ-သရ-ဓာတ်-ယုပဇ္ဇည်း * နိ ဟူသော ဥပသာရပုဒ်
၏ အရကား ဓာတုတ္ထဝိသေသက ဘောဂုဏ်ရ၏။ သရ
ဓာတ် ၏အရ ကတုတ္ထ ကြိယာ ကား - ထွက်မြောက်
ကင်းပျောက်တတ်သော ကာမရာဂတရားတို့သည် မချ
အားဖြင့်ရ၏ - ကရဏတ္ထ ကြိယာကား ... ဈာန်၏-ဝိက္ခမ္ဘ
န ပဟာနသတ္တိသည် ဖလူပစာအားဖြင့် ရ၏။ ယုပဇ္ဇည်း ၏
အရကား .. ထို ဖလူပစာအားဖြင့် မှတ်အပ်သော ပဌမ
ဈာန် ရ၏။

သမုဒါယ ဓမ္မနတ္ထ ...

တေသံ-နိဿရဏံ x တန္တိဿရဏံ ; ...

ဉာဏ်ကောက် ...

တေသံ-နိဿရဏံကာ: ကတုတ္ထ ဆဋ္ဌိတပ္ပုရိသ် သ
မာသ်ဝိဂြိုဟ် တန္တိဿရဏံ ကား, ကတုတ္ထ ဆဋ္ဌိ
တပ္ပုရိသ် သမာသ်ပုဒ်။ * တံ ပုဒ်၊ နိဿရဏပုဒ် * တေသံ
ဟူသော ဝိသေသနပုဒ်၏ အရကား ကာမတရားသည်
မချအားဖြင့် ရ၏။ ထို ကာမတရားတို့၏ နိဿရဏ၏ အရ
ပဌမဈာန်နှင့် ပဟာတဗ္ဗ ပဟာယက အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း
သမ္ပန်သည်ဌာနူပစာအားဖြင့် ရ၏။ တန္တိဿရဏံ ဟူသော
ပြည်သူ။

သမာသ် ပုဒ်လုံး၏ အရကား ထို ဌာနပစာဖြင့် မှတ်အပ်
သော ပဌမဈာန် ရ၏။

* ယ-တနှင့်စပ် ထိုသမာသ်မှာ ခွေးတောင်လာ ရန်ခါးရှေးဝယ်
ဗ^၀န္တုစီးသတည်း။

————— ၀ —————

၅။ တတ္ထ သိယာသဒ္ဓါကို

တတ္ထသိယာ စောဒကော နှစ်ဉာသင်္က ကျိုးအတ္ထ.....
နှင့်အညီ၊ အကျိုး အာသင်္ကဌာန အနက်အာသင်္က ဌာနမျိုး
မှာ ထားပါသည်။

အာချာအပဒမာလာ။ * နေက္ခမ္မံ X နိ X ခမု

ခမတု	မမန္တိ
ခမာဟိ	ခမထ
ခမာမိ	ခမာမ
ခမတံ	ခမန္တိ
ခမဿု	ခမဂေါ
ခမေ	ခမာမသေ။

နာဓိပဒမာလာ.....

နေက္ခမ္မံ	နေက္ခမ္မာ X နိ
ဟေနေက္ခမ္မံ + မ္မာ	ဟေနေက္ခမ္မာနိ
နေက္ခမ္မံ	နေက္ခမ္မေ X နိ
နေက္ခမ္မေန	နေက္ခမ္မေဟိ X ဘိ
နေက္ခမ္မဿ	နေက္ခမ္မာနံ
နေက္ခမ္မာ + သ္မာ မှာ	နေက္ခမ္မေဟိ ဘိ

မိတ်ဆွေ

နေက္ခမ္ပဿ	နေက္ခမ္ပာနံ
နေက္ခမ္ပေ နသိဉ္စိ နသိ	နေက္ခမ္ပေသု

—○—

၆။ အာဘောဓာတု....

“အတ္တညာသိဉ္စိ ပဋိဝိဇ္ဈိ” ပတ္တောဓိ အဓိဂတော ခြိဘိ
 ဝုတ္တံဟောတိ” ဟူသော သံဝဏ္ဏနာ ပါဠိဖြင့် အဘိ
 သမ္ဗုဒ္ဓေါ ဟူသော သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပုဒ်၌အဘိရှေး သံရှေး
 ရှိသော ဗုဒ္ဓ ဓာတ်၏။ စာနု သိခြင်းအနက်ဟောသည်ကို၎င်း
 သိဟူသည် အနုဿဝန အနုမာန အားဖြင့် သိပြီးသည်
 မဟုတ် ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူ မျက်မှောက်ပြုတော်မူပြီး
 သည်ကို၎င်း၊ ယင်းထိုးထွင်း၍- သိတော်မူပြီးခြင်းသည်
 လည်း အဝေး၌တည်သော ဝတ္ထု၏ လက္ခဏာကို ထိုးထွင်း
 ၍ သိတော်မူပြီးခြင်းမျိုးမဟုတ် ရောက်တော်မူသည်ကို၎င်း
 ယင်းရောက်၏ ဟူသည်လည်း ကိုယ်တိုင်သွား၍ ရောက်
 ခြင်းမျိုးမဟုတ် မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့် ရ
 သည်ကို၎င်း၊ ဝ၊ အဘိပုဗ္ဗ ညဓာတ် ပဋိပုဗ္ဗဝိဓဓာတ်တို့ဖြင့်
 အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါတိတိ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ” ဟု ကတ္တုဿာဓန၊
 ဝစနတ္ထ၊ ပြုရမည်ကို၎င်း၊ ပိဗ္ဗတ္ထအားဖြင့် အဋ္ဌကထာဆရာ
 သိစေပါသည်။

သံဝဏ္ဏနာကား

ဥပသဂ္ဂလိင်္ဂတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ၊ ဓာတွတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ၊ ဘာ
 ဝတ္ထသံဝဏ္ဏနာ၊ ဒုတိယပစ္စယတ္ထသံဝဏ္ဏနာ အဘိဓေယျတ္ထ
 သံဝဏ္ဏနာဖြစ်ပါသည်။

ပြည်သူ့

၇။ ပါဠိ, အဆုံးအဖြတ်.....

အဘိညာဓပက္ခေ ဟူ၍၎င်း ဆအဘိညာဓပက္ခေဟူ၍ ၎င်း ပါဠိ-၂-ထွေတွင် အဘိညာဓပက္ခေ ဟူသော ပါဠိသာ သင့်ပါသည်။

ယုတ္တိကား ... လောကုတ္တရာ အဘိညာဏ်သည် အ ဝိဇ္ဇာဟူသော ဥစ္ဆံကို-ပေါက်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ဤနေ ရာလောကုတ္တရာအဘိညာဏ်မလို ... သို့အတွက်အဘိညာ ဓပက္ခေ ဟူသော ပါဠိသာမှန်၏။

“ပဗ္ဗေါဇေတွာ ပဗ္ဗေါဇေတွာ”ဟူသောပါဠိ-၂- ထွေ တွင် ပဗ္ဗေါဇေတွာ ဟူသော ပါဠိသာ သင့်ပါသည်။

ယုတ္တိကား ... ‘ဗုဇော....ဘူ ဓု ဝိဓုနဓေ’ နှင့်အညီ ပ ဗုဗ္ဗ ဗုဓုဓာတ် တွာပစ္စည်းဖြင့် “ပဗ္ဗေါဇေတွာ”ပြီးသော ကြောင့် ပဗ္ဗေါဇေတွာ ဟူသော ပါဠိသာ သင့်ပါသည်။

၈။ ဥပဓာတင်....

ဌာနဖြစ်သော ဈာန သမင်္ဂီယုဂ္ဂိုလ်၏ “ဣဓိနာစ ဝိ တက္ကေန၊ ပ၊ သမုပေတော” ဟူသော အမည်ကို ဌာနီဖြစ် သောဈာန်၌တင်စား၍.....ဌာနီဖြစ်သော ဈာန်ကို “ဣဓိနာ စ ဝိ တက္ကေန-ဣဓိနာ စ ဝိစာရေန- ဥပေတော ဟောတိသ မုပေတော”ဟုခေါ်သောကြောင့် ဌာနူပဓာ ဖြစ်ပါ သည်။

နည်းတစ်.....

ဌာနဖြစ်သောဈာနသမင်္ဂီပုဂ္ဂိုလ်ကိုဆိုသဖြင့် ဌာနီဖြစ်သော ဈာန်ကိုလည်း ရသောကြောင့် နာနန္ဒရိကနည်းမည်၏။

—————○—————

၉။ ပါဠိဘာသာစီ

ဇေဝံ အဝိဇ္ဇာဂတာယ ပဇာယတံ အဝိဇ္ဇဏှကောသံ ပဒါလေတွာပဌမတရံ အရိယာယ ဇာတိယာ ဇာတတ္တာ ဇေဋ္ဌော ဂုဗ္ဘတရောတိ သင်္ချိံ ဂတော။

—————○—————

၁၀။ နေတ္တိထုတ်နည်း.....

ပဒဋ္ဌာနဟာရဟူသော်ကား ... “ပဒဋ္ဌာနံ- ဝိစာရေတိ ဇေတေနာတိ ပဒဋ္ဌာနော” ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့်အညီ ဟောအပ်သော တရားတို့၏-ပဒဋ္ဌာန်ကို ဩရုပ္ပော-ရုပ္ပ အာရုပ္ပာ-ရုပ္ပ အားဖြင့် စိစစ်ကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ပဒဋ္ဌာနဟာရမည်၏။ အဘယ်သို့စိစစ်သနည်းဟူမူကား.....

ဈာနံ ဟူသောပါဌ၌ ဈာနံအရ ပဋ္ဌမဈာန်ကိုယူအပ်၏။ ထို ပဋ္ဌမဈာန်၏ ပဒဋ္ဌာန်ကား..... ဂေါတြဘူတည်း၊ ထို၏ x ကား အနုလုံတည်း၊ ထို၏ x ကား ဥပစာတည်း။ ထို၏ + ကား ပရိကမ်တည်း၊ ထို၏ + ကား ယောနိ မြည်သ့။

သော မနုဿိကာရတည်း။ ထို၏ ကား ----- သဒ္ဓမ္မဿာန
တည်း။ ထို၏ x ကား နဝမဇဏတည်း။ ထို၏ + ကား
သပ္ပုရိသု ပနိဿယတည်း။ ထို၏ x ကား အတ္တသမ္မာ
ပဏိမိတည်း။ ထို၏ x ကား ပတိရူပဒေသဝါသတည်း။
ထို၏ + ကား ပုဗ္ဗေကတပုညတာတည်း။ ထို၏ + ကား
အဝိဇ္ဇာတည်း။ ထို၏ x ကား တဏှာတည်း။ ထို၏ +
ကား ဇရာမရဏမုစ္ဆာတည်း။ ထို၏ x ကား ဇာတိ
တည်း။ ထို၏ x ကား ... ဘဝတည်း။ ဤသို့ စသည်ဖြင့်
အောက်သက်။ ဩရုပ္ပေဝရုပ္ပ အားဖြင့်၎င်း။ ထိုပဌမဈာန်
သည်။ ပစ္စဝက္ခဏဉာဏ်၏ နိုးစွာသော အကြောင်းတည်း။
ထို x သည် ဒုတိယဈာန်၏ နိုးစွာသော အကြောင်းတည်း။
ထိုသည် တတိယဈာန်၏ နိုးစွာသော အကြောင်းတည်း။ ထို x
သည် စတုတ္ထဈာန်၏ နိုးစွာသော အကြောင်းတည်း။ ထို x
သည် ပဉ္စမဈာန်၏ နိုးစွာသော အကြောင်းတည်း။ ထို +
သည်။ အာကာသာ နဉ္စာယတန ဈာန်၏ နိုးစွာသော အ
ကြောင်းတည်း။ ထို + သည်။ ဝိညာဏဉ္စာယတန ဈာန်၏
နိုးစွာသော အကြောင်းတည်း။ ထို x သည်။ အာကိဉ္စညာယ
တနဈာန်၏ နိုးစွာသော အကြောင်းတည်း။ ထို x သည်။
နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်၏ နိုးစွာသော အကြောင်း
တည်း။ ထို x သည်။ အောက်မဂ်အောက်ဖိုလ်တို့၏ နိုးစွာသော
အကြောင်းတည်း။ ထို x သည်။ အရဟတ္တမဂ်-အရဟတ္တဖိုလ်
တို့၏ နိုးစွာသော အကြောင်းတည်း။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် အ
ထက်တက် အာရုပ္ပေဝ-ရုပ္ပ အားဖြင့်၎င်း ပဒဋ္ဌာန်ကို
မိတ်ဆောင်

ထုတ်အပ်၏။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဩရုပ္ပာ-ရုပ္ပာ၊ အာရုပ္ပာ-ရုပ္ပာအားဖြင့် ပဒဋ္ဌာန်ကို စိစစ်ခြင်းသည် ပဒဋ္ဌာဟာရမည်၏-ဟူလိုသော်

နံပါတ်(၄)

ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ ပုစ္ဆာ ဝိသုဒ္ဓိနာ ပြီးပြီ။

နံပါတ်(၅)

ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ ပုစ္ဆာ

၁။ အောက်ပါ (ခ) (ဂ) ဝါကျတို့ကိုသာ အနက်ယောဇနာပါ။

- (က) သမ္ပသာဒနန္တိ သမ္ပသာဒနံ ဝုတ္တတိ သဒ္ဓါ။
- (ခ) သမ္ပသာဒနံ ယောဂတော ဈာနံ ဓိ သမ္ပသာဒနံ။
- (ဂ) နိလဝဏ္ဏ ယောဂတော နိလဝဏ္ဏံ ဝိယ။
- (ဃ) ယသ္မာဝါ တံဈာနံ သမ္ပသာဒနံ သမန္နာ ဂတတ္ထာ၊
ဝိတတ္ထာ ဝိစာရက္ခေဘာ ဂူပသမနေနံ စေတော
သမ္ပသာဒယတိ တသ္မာဝိ သမ္ပသာဒနန္တိ ဝုတ္တံ။
- (င) ဣမသ္မိံ စ အတ္ထဝိကပ္ပေ သမ္ပသာဒနံ စေတသော
တိ ဇေဝံ ပဒသမ္ပန္နော ဝေဒိတဗျော။
- (စ) ပုရိမသ္မိံ ပန အတ္ထဝိကပ္ပေ စေတသောတိ ဇေဝံ
ဧကောဒိဘာဝေန သဒ္ဓိံ ယောဂေ ဇတဗ္ဗံ။

၂။

(ခ) ဝါကျကို နှစ်ပုဒ်ဖြင့် ဒေါသလက္ခဏာ အာ
ဘောဂါနန္တိ ဟိတိ ဖြာဇှေပယံ နှိယဆွယံ မေး
ဘွယ် ပဉ္စက အရ ပုစ္ဆာတက်ခဲ့ပါ။

ပြည်သူ့

- ၃။ (၁) နံပါတ်ပါ ဝါကျများကို အကြောင်းနှင့် အမည်ညွှန်းခဲ့ပါ။
- ၄။ သဒ္ဓါ နှင့် ဈာန် ရအောင် ‘‘သမ္မသမဒန’’ ကိုဝိဂြိုဟ် ဆို၍ ဥပသိနည်း ကောက်ခဲ့ပါ။
- ၅။ (၁) နံပါတ်ပါ...မိ ဝါ၊ စ၊ ပန၊ တို့၏ အနက်ကို ဖော်ပြ၍၊ နိဗ္ဗာန် ဘဝကို ဝတ္တမာန် ဝိဘတ်နှင့် ကတ္တရပ် အချာတ်ပဒမာလာ၊ ပုဒ်ပြီးကို နာမ် ပဒမာလာ စဉ်ခဲ့ပါ။
- ၆။ ‘‘ဝိတက္က-ဝိစာရာနံ - ဂူပသမာတိ ဝိတက္ကဿစ- ဝိစာရဿစာတိ ဣမေသံဒိန္နံ ဂူပသမာ သမ တိက္ကမာ’’၌ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အခေါင်း နှင့် သံဝဏ္ဏနာ အမည်ညွှန်းခဲ့ပါ။
- ၇။ ‘‘နိလဝတ္ထံနိလဝတ္ထံ’’တို့၌၎င်း ‘‘စေတောသမ္ပဿာ၊ ဒယတိ-စေတသော သမ္ပဿာပဒယတိ’’ တို့၌၎င်း သင့်ရာပါဌ်ကို ယုတ္တိနှင့် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။
- ၈။ (၁) နံပါတ်ရှိ (ခ)ဝါကျ၌ ဖြစ်သင့်သော နည်း ဥပဓာ တို့ကို ဆိုရိုးကျ တင်ခဲ့ပါ။
- ၉။ ရုနံရင်း ရုနံရင်းသော ဈာန်အင်္ဂါကို-လွန်မြောက် ခြင်းကြောင့် ပဌမဈာန်မှ နောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော ဒုတိယဈာန် စသည်တို့ကိုရခြင်းဖြစ်၏- ဟူသော ဖြန့်မာဓကား ကို ပါဠိဘာသာ စိကု်းခဲ့ပါ။

၁၀။ သဒ္ဓါ ကို (၄)ပုဒ်အောက်မနည်း၊ ဝေဓနာဟာရ
နေတ္တိနည်း ထုတ်ခဲ့ပါ။

— ၀ —

နံပါတ် (၅)

ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာဝိသုဇ္ဈနာ

၁။ (ခ) (ဂ) ဝါကျအနက်သမ္မန်....

နီလဝဏ္ဏ ယောဂတော၊ ညှိသောအဆင်းနှင့် ယှဉ်သော
ကြောင့်။ နီလဝဏ္ဏံ၊ ညှိသောအဆင်းရှိသော ပုဆိုးသည်။
နီလံ ဝိယံ၊ နီလ မည်သကဲ့သို့၊ သမ္ပသာဒန ယောဂတော၊
ကောင်းစွာ ကြံည်စေတတ်သော သဒ္ဓါတရားနှင့် ယှဉ်သော
ကြောင့်။ ဈာနဋ္ဌိ၊ သည်လည်း၊ သမ္ပသာဒနံ၊ မည်၏။

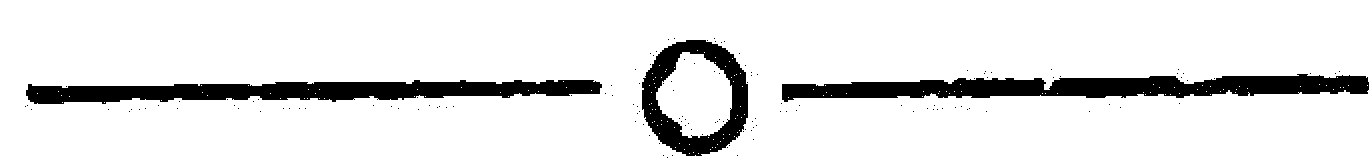
—

၂။ (ခ) ဝါကျ ဌပနာပဉ္စက ပုစ္ဆိတဏ်

အရှင် အဋ္ဌကထာဆရာ ဆရာသည်၊ “သမ္ပသာဒနံ
ဝုစ္ဆတိ သဒ္ဓါ” ဟူသော ပါဠိဖြင့် သဒ္ဓါကို သမ္ပသာဒန ဟု
ဆိုအပ်သောဟု ဆရာဆိုတော်မူ၏။ “ဌပနာ” ထိုသို့ ဆို
သည်ရှိသော် “ဒေါသလက္ခဏာ” သဒ္ဓါသာလျှင် သမ္ပသာ
ဒန မည်၏ဟူသော အနက်သည် ရောက်သည် မဟုတ်ပါ
လော၊ “အဘောဇိ” ထိုသို့ ရောက်လေသောကြောင့်၊
“အဘောဂဟိဘိ” သဒ္ဓါကိုသာ သမ္ပသာဒနဟူ၍ မဆို
သင့် “ဌပနာပဋိက္ခေပ” သဒ္ဓါမှတစ်ပါး ဈာန်ကိုလည်း သမ္ပ
သာဒန ဟုဆိုသင့်၏။ “အနုယ” ထိုသို့ဆိုသင့်သော ဈာန်၏
သမ္ပသာဒန မည်ပုံကား အဘယ်ပါနည်း “ပုစ္ဆိတ” ဤသို့
ပြည်သု။

ဥပနာမဉ္ဇကာ အားဖြင့် မေးတွယ်ရှိ၍၊ ထို အမေးကို ဖြေလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ “သမ္ပဿာဒန ယောဂတော” စသော { ခ } ဝါကျကိုခန့်၊

အနိပ္ပာယ်ကား သဒ္ဓါကိုသာ သမ္ပဿာဒန ဟူ၍ မဆိုအပ်၊ ဈာန်ကိုလည်း သမ္ပဿာဒန၊ မည်သော သဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်သောကြောင့်၊ သမ္ပဿာဒနဟူ၍ ဆိုအပ်သည် ဟူလို။

၃။ ဝါကျခွဲ

(က) ဝါကျသည်၊ အတ္တိတ္တံ၊ ဟူသောပုဒ်၏ အတွင်းမှ တပါး သမ္ပဿာဒနံ၊ ဟူသော ပုဒ်၏အတွင်းကိုပြသောကြောင့် ပက္ခန္ဓရ ဝါကျ။

(ခ) ဝါကျသည်၊ သဒ္ဓါ သမ္ပဿာဒန မည်ပုံမှတပါး၊ ဈာန်၊ သမ္ပဿာဒန၊ မည်ပုံကို ပြသောကြောင့် ပက္ခန္ဓရ ဝါကျ။

‘တနည်း’ သဒ္ဓါ သာ-သမ္ပဿာဒန မည်သလော၊ စုဒ်ရှိ၍ တက်သောကြောင့် ဥပနာမဉ္ဇဝါကျ။

(ဂ) ဝါကျသည်၊ (ခ) ဝါကျ၏၊ ဥပမာကို ပြသောကြောင့် ဥပမာန ဝါကျ။

(ဃ) ဝါကျသည်၊ ဈာန်၏ ဥပစာအားဖြင့် သမ္ပဿာဒန၊ မည်ပုံမှ တပါး၊ ဈာန်၏ မုချအားဖြင့် သမ္ပဿာဒန၊ မည်ပုံကို ပြသောကြောင့် ပက္ခန္ဓရ ဝါကျ။

(င) ဝါကျသည်၊ ပဒတ္တ၊မှ တပါး ပဒသမ္ပန္န၊ ကိုပြ
သောကြောင့် ပက္ခန္တိရဝါကျ။

(စ) ဝါကျသည်၊ ပတ္တိမအတ္တ ဝိကပ်၌၊ ပဒသမ္ပန္န
မှတပါး ပုရိမ အတ္တ ဝိကပ်၌ ပဒသမ္ပန္နကို ပြသော
ကြောင့်ပက္ခန္တိရဝါကျ။

“တနည်း” ရှေးဝိကပ်အစပ်ကို စုဒ်ရှိ၍ တက်သော
ကြောင့် ဝါကျခရန္တဝါကျ ဖြစ်ပါသည်။

—o—

၄။ သဒ္ဓါအရ ဝဇနတ္ထ

သမ္ပသာဒတိတိ-သမ္ပသာဒနံ။ သမ္ပသာဒတိ ဇောယာ
တိ-သမ္ပသာဒနံ။

ဥပသိကောကံ

“သမ္ပသာဒတိ ဇောယာတိ” ကား ကရုဏသာဓန
ကိတ်ဝိဂြိုဟ်၊ သမ္ပသာဒနံ ကား .. ကရုဏသာဓန ကိတ်
ပုဒ်* သံပုဗ္ဗ-ပပုဗ္ဗ-သဒဓေတိ-ယုပစ္စည်း* သဒဓေတိ
အရ ကထုတ္တကြိယာကား သမ္ပယုတ္တဓမ္မ တို့သည် မုချ
အားဖြင့် ရ၏။ - ကရုဏတ္တကြိယာ အရကား သဒ္ဓါစေ
တသိက်၏ သဟဇာတာ ဒိ ပစ္စယသတ္တိသည် ဖလူပစာအား
ဖြင့် ရ၏။ ယုပစ္စည်း အရကား ထို ဖလူပစာအားဖြင့်
မှတ်အပ်သော သတ္တိမန္တ ဖြစ်သော သဒ္ဓါစေတသိက် ရ၏။
ချာနိအရ ဝဇနတ္ထ

သမ္ပသာဒတိတိ-သမ္ပသာဒနံ။ သမ္ပသာဒယတိတိ-သမ္ပ
သာဒနံ။

ပြည်သူ့

ဉာဏ်ကောင်း.....

“သမ္ပဿာဒယတိတိ” ကား ဟေတုကတ္တု သာဓန
ကိတ်ဝိဋ္ဌိဟိ။ “သမ္ပဿာဒနံ” ကား .. ဟေတုကတ္တု သာဓ
နကိတ်ပုဒ်။ *သံပုဗ္ဗ-ပပုဗ္ဗ-ဆာဒဓာတ် ယုပဇ္ဇည်း* သာဒ
ဓာတ် ၏ အရ သုဒ္ဓ ကတ္တုတ္တကြိယာကား ကြည်တတ်
သော စိတ်သည် မုချအားဖြင့် ရ၏။ ဟေတုကတ္တုကြိယာ
အရကား ဈာန်၏ဝိက္ခန္ဓာန-ပဟာန သတ္တိသည်၊ ဖလူပစာ
အားဖြင့် ရ၏။ ယုပဇ္ဇည်း အရကား ထို ဖလူပစာအား
ဖြင့် မှတ်အပ်သော သတ္တိမန္တ ဖြစ်သော ဈာန် ရ၏။

- * ကာရိက်ကံကား၊ ဓာတ်ကတ္တား၊ မပြားစုတ္တ-အစုတ္တ။
- * ကာရိက်ကမ္မ၊ ရှာတုက၊ သုဒ္ဓ ကတ္တား၊ သာလျှင်တည်း။
- * ကာရိက်ကတ္တား၊ အကြောင်းထား၊ ဓာတ်သွားကတ္တု၊ အကျိုးရှ
- * ဟေတုသာမိမျိုး ကြောင်း ကျိုး-ကြိယာ၊ ဤနှစ်ဖြာတွင်၊ ကျိုး
မှာ မုချ၊ ကြောင်းရ ဖလူ၊ ပစ္စည်းမှ၊ ဖလူမှတ်ပါပြီ။

၅။ ဝိသန္ဓိ၊ သမုစ္စည်းအနက်၊ ဝါသန္ဓိ၊ အတ္တန္တရ-ဈာသ
အနက်၊ ဓ သန္ဓိ-ပက္ခန္တရဇောတက၊ ဝါ သန္ဓိဝိသေသတ္တ
ဇောတက၊ ပန သန္ဓိ ပက္ခန္တရဇောတက ဖြစ်ပါသည်။
အာချာတ်ပဒမာလာ * နိလဓာတ် *

နိလတိ	နိလန္တိ
နိလသိ	နိလထ

နီလာမိ	နီလာမ
နီလတော	နီလန္တေ
နီလဿ	နီလဂ္ဂေ
နီလေ	နီလဂ္ဂေ

နာမပဒမာလာ.....

နီလံ	နီလာ×နီ
ဟော-နီလ × လာ.....		ဟောနီလာနီ
နီလံ	နီလေ + နီ
နီလေန	နီလေဟိ × ဘိ
နီလဿ	နီလာနံ
နီလာ + သွာ × မှာ		နီလေဟိ × ဘိ
နီလဿ	နီလာနံ
နီလေ × သ္မိံ + မြိ	နီလေသု

၆။ အာဘောဂ....

“ဝိတက္ကဿဓ-ဝိဓာရဿ ဓ” ဟု။ ဝိဘတ်တူ(စ)နှစ်လုံးဖြင့် ဖွင့်ပြသော သံဝဏ္ဏနာဖြင့်၊ ဝိတက္ကပုဒ် ဝိဓာရပုဒ်တို့ကို “ဝိတက္ကော ဓ- ဝိဓာရော ဓ-ဝိတက္က-ဝိဓာရော”ဟု ခွန်သမာသ်တွဲရမည်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေသည်။

“ဣတိ ဣမေသံဒွိန္ဒ”ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဠိဖြင့်၊ ဝိတက္က-ဝိဓာရ ခွန်သမာသ်၏ အသမာဟာရ ခွန်၏ အဖြစ်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

ပြည်သူ့

“သမတိက္ခမာ” ဟူသောသံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့် ဣပသမာ ဟူသော သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပုဒ်၌၊ ဣပသမာ အရ ငြိမ်းစေခြင်းဟူ သည် သန္တိလက္ခဏာရှိသော ငြိမ်သက်ခြင်းကို မလိုအပ်၊ ပဟာနိကိုသာ၊ ဤ၌ လိုအပ်၏၊ ထိုပဟာနိသည်လည်း ဝိ တက်-ဝိစာရတို့ကို လွန်ခြင်းပင်တည်းဟု အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

‘တနည်း’ “သမတိက္ခမာ” ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ် ဖြင့် ဣပသမာ ဟူသော သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပုဒ်၌ဝိပုဗ္ဗ ဥပပုဗ္ဗ သ မုဓာတ်၏ လွန်မြောက်ခြင်း အနက်ဟောသည်၏ အဖြစ်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

သံဝဏ္ဏနာကား....

သမာသလိင်္ဂတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ၊ ဘာဝတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ၊ ‘တနည်း’ ဒုတိယဓာတွတ္ထသံဝဏ္ဏနာ ဖြစ်ပါသည်။

၇။ “နီလဝတ္ထံ-နီလဝတ္ထံ”.... ဟူသော ပါဌ် ၂ ထွေတွင်၊ နီလဝတ္ထံ ဟူသော ပါဌ်မသင့်၊..... ‘နီလဝတ္ထံ’ ဟူသောပါဌ် သာ သင့်ပါသည်။

ယုတ္တိကား ...

“နီလ-ဝတ္ထကေ” ဟူသော ဓာတ်ကျမ်းနှင့်အညီ နီလ ဓာတ်-အပစ္စည်းဖြင့် နီလရုပ်ပြီးသောကြောင့် “နီလဝတ္ထံ” ဟူသောပါဌ်သာသင့်ပါသည်။

“ဧတော-ဧတသော” ဟူသော ပါဌ် ၂ ထွေတွင်ဧ တော-ဧတသော ဟူသော ၂ ပါဌ် လုံးပင်သင့်ပါသည်။ မိတ်ဋ္ဌဆွ

ယုတ္တိကား

စေတော၊ မနောဂိုဏ်းသဒ္ဓါ၊ စေတသဒ္ဓါတည် အံဝိဘတ် သက်၊ သဿဇော — ဟူသော သုတ်၌ စသဒ္ဓါဖြင့် အံဝိဘတ်ကို-ဩပြု၍၊ ဇောတော ပြီးသည် အတွက်ကြောင့် “ဇောတော” ပါ၌ သင့်ပါသည်။ “ဇောသော” လည်း စေတသဒ္ဓါတည် ဆဋ္ဌိသမိဘတ်သက် သမိဘတ် ဩပြု သလာ၍ စေတသော၊ ပြီးသောကြောင့် “ဇောသော” ပါ၌ လည်းသင့်ပါသည်။

* ကာရိုက်ကံမှာ၊ ဒုတိယနှင့်-တတိယ ဆဋ္ဌာ^၁၊ သုံးလ^၂မိဘတ်၊ သက်တု^၃လတ်ဟု၊ ကျမ်းမြတ် ဤသို့မိန့်သတည်း။

ဂ။ ဥပဇာတင်....

ရုဏ်ဖြစ်သော သဒ္ဓါ-စေတသိုက်၏ သမ္ပဿာန ဟူသော အမည်ကို ရုဏော ဖြစ်သော-ဈာန်၌ တင်စား၍ ရုဏော ဖြစ်သောဈာန်ကို သမ္ပဿာန၊ ဟု ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ရုဏူပဇာ ဖြစ်ပါသည်။

နည်းတင်....

ရုဏ် ဖြစ်သော သဒ္ဓါ-စေတသိုက် တည်းဟူသော မကင်းတတ်သည်ကို ဆိုသဖြင့် ရုဏော ဖြစ်သော ဈာန်ဟူသော မကင်းရာကိုလည်း ရသောကြောင့် အဓိနာဘာဝ နည်း မည်၏။

၉။ ပါဠိဘာသာဇီ....

ဩဠာရိကဿ ပန ဩဠာရိကဿ အင်္ဂဿ သမ
တိက္ကမာ ပဌမဈာနတော ပရေသံ ဒုတိယဈာနာ ဒိနံ အဓိ
ဂမော ဟောတိ။

၁၀။ နေဋ္ဌိထုတ်နည်း.....

ဝေဝဓနာဟာရဟူသေဏိကား “ဝေဝဓနံ-ယော
ဇေတိဇေတနာတိဝေဝဓနော” ဟူသည်နှင့်အညီ၊ ဟောအပ်
သော တရားတို့၌ များစွာသော ဝေဝဓကို ယှဉ်ကြောင်း
ဖြစ်သောကြောင့် ဝေဝဓနာဟာရ မည်၏။ အဘယ်သို့ ယှဉ်
သနည်းဟူမူကား..... သန္တီဟူသော ဝေဝဓကို “သန္တီ-သန္တ
ဟနာ-ဩကပ္ပနာ-အဘိပ္ပဿဒေါ” စသည်ဖြင့်ထုတ်အပ်
၏။ ဤသို့ ဟောအပ်သော တရားသော တရား၌ များစွာ
သော ဝေဝဓကို ယှဉ်ကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ဝေဝဓနာ
ဟာရမည်၏-ဟုလိုသော်....

နံပါတ်(၅)

ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာပုစ္ဆာဝိသုဒ္ဓိနာပြီးပြီ

နံပါတ် (၆)

ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ ပုစ္ဆိ

၁။ အောက်ပါ(ဃ)ဝါကျကိုသာ အနက်ယောဇနာပါ။

(က) ဒိဗ္ဗေနာတိ အာဒိသု ဒိဗ္ဗသဒိသတာ, ဒိဗ္ဗံ။

မိတ်ဆွေ

- (ခ) ဒေဝတာနုညိ သုစရိတကမ္မ နိဗ္ဗတ္တံ ဝိတ္တသေမှ ရဟိ ရာဒိဟိ အပလိယဒ္ဓ ဥပက္ခိလေသဝိနိမုတ္တ တာယ နုရေဝိ-အာရမ္မဏံ သမ္ပုဋိန္ဒြန သမတ္တံ နိဗ္ဗံ ပဿာဒစက္ခုဟောတိ။
 - (ဂ) ဣဒဉ္စာပိ-ဝိရိယဘာဝနာ ဗလ၊ နိဗ္ဗတ္တညဿ စက္ခုတာဒိသမေဝါတိ နိဗ္ဗသဒိသတ္တာဒိဗ္ဗံ။
 - (ဃ) နိဗ္ဗဝိဟာရ ဝသေန- ပရိလဒ္ဓက္ခာ အတ္တနာ စ နိဗ္ဗဝိဟာရ သဒ္ဓိသိတတ္တာပိ နိဗ္ဗံ။
 - (င) အာလောက ပရိဂ္ဂဟေန မဟာဇုတိကတ္တာပိ နိဗ္ဗံ။
 - (စ) တိရောဏုန္နာဒိ ဂတရူပဒဿနေန မဟာဂတိ ကတ္တာပိ နိဗ္ဗံ။
 - (ဆ) တံ သဗ္ဗံ သဒ္ဓသတ္တာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗံ ။
- ၂။ “ဥပက္ခိလေသဝိနိမုတ္တတာယ” ကို စပ်ရာပုဒ်၌ ဆို ရိုးကျစာစပ်၍၊ ၎င်းစပ်ရာမှ “ဥပနာတိက” သဒ္ဓါ ထွက် ထွက်၍ (ခ)ဝါကျကို “ယန္တော” တက်ခဲ့ပါ။
- ၃။ (၁) နံပါတ်ရှိ ဝါကျ များကို အကြောင်းနှင့် အမည် ပေးခဲ့ပါ။
- ၄။ နိဗ္ဗ သဒ္ဓါကို သံဝဇ္ဇေတဗ္ဗ ရှုပြီး အသီးသီးဝိဂ္ဂဟပြု ၍ ပဌမဝိဂ္ဂဟကိုသာ ညသိနည်း အရကောက်ခဲ့ပါ။
- ၅။ (ဆ)ဝါကျကို သမာသ်စသည် ခွဲဝေ၍ နိဗ္ဗ ဌိဝာတ်ကို ပဉ္စမိကတ္ထုရုပ် အာချာတ်ပဒမာလာ၊ ပုဒ်ပြီးကို နာ မ ပဒမာလာ စဉ်ခဲ့ပါ။

ပြည်သူ့.

၆။ “ဒုဠုစရိတံ ဒုဠုဝါစရိတံ ကိလေသာ-ပူတိကတ္တာ
တိဒုစ္စရိတံ ကာယေန ဒုစ္စရိတံ ကာယတော ဝါဥပ္ပန္နံ
ဒုစ္စရိတန္တိ ကာယဒုစ္စရိတံ” နှ့် အာဘော် နှင့်
သံဝဏ္ဏနာ အမည်ပေးခဲ့ပါ။

၇။ (ဆ) ဝါကျ၌ “သဒ္ဓသတ္တာ နိဿာရေန ဝေဒိတဗ္ဗံ”
အရ ရူပသိဒ္ဓိ ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၈။ (ဂ) ဝါကျရှိ “ဇိနိယ ဘာဝနာ ဗလ နိဗ္ဗတ္တံ” နှ့်
ဖြစ်သင့်သော နည်း×ဥပဓာ×တင်ပြခဲ့ပါ။

၉။ မှန်၏ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် စုတိမျှကိုသာ မြင်၏။ ပဋိ
သန္ဓေကိုမမြင် ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဥဒ္ဓန္တဒိဋ္ဌိ အယူကို
ယူ၏။ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပဋိသန္ဓေမျှကိုသာ မြင်၏
စုတိကို မမြင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သတ္တဝါထင်ရှားဖြစ်၏
ဟူသော အယူကို ယူ၏။ ဟူသော မြန်မာစကား ကို
ပါဠိဘာသာ စိကု်းခဲ့ပါ။

၁၀။ ဒေသတာနံ, ကို ဒေသနာဟာရ နေတ္ထိနည်း
ထုတ်ခဲ့ပါ။

နိပါတ်(၆)

ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ ဝိသုဒ္ဓါနာ

၁။ (ဃ) ဝါကျ အနက်သမ္မန်....

ဒိဗ္ဗဝိဟာရ ဝသေန၊ ဒိဗ္ဗဝိဟာရ တည်းဟူသော ဈာန်
လေးပါးတို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပဋိလက္ခတ္တာဝိ၊ သောကြောင့်လည်း
ဒိဗ္ဗံ၊ ဒိဗ္ဗမည်၏။ အတ္တနာ စ၊ သည်လည်း။ ဒိဗ္ဗဝိဟာရ
မိတ်ဆွေ

သန္နိဿိတက္ကသိ၊ ဒိဗ္ဗဝိဟာရတည်းဟူသော စတုတ္ထဈာန်
ကို ဖြိုသောကြောင့်လည်း၊ ဒိဗ္ဗံ၊ ဒိဗ္ဗမည်၏။

၂။ ဓာစဗ်

ဥပက္ကိလေသ ဝိနိမုတ္တတာယကား ဖြင့် ဟူ၍ အနက်
ပေးသောကြောင့်၊ ဟောတိ၌ ကရိဏ်း၊ ဟောတိ ကား.....
ကရိဏ်း၏ ကြိယာ၏ အဖြင့်ဖြင့် စပ်အပ်၏။

‘တနည်း’ ဥပက္ကိလေသ ဝိနိမုတ္တတာယကား ကြောင့်
ဟူ၍ အနက်ပေးသောကြောင့် ပဿာဒ စက္ခု၌ ဟိတိပဿာ
ဒစက္ခု ကား ...ဟိတိ၊ ၏ ဖိုလ်၏ အဖြစ်ဖြင့် စပ်အပ်၏။

ဓာတ္တုကံ.....

အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာ....ဆရာသည်၊ ဟောတိ-ဟူ
သော ကရိဏ်း၏ ကြိယာကို ဆိုတော်မူ၏။ “ဋ္ဌပနာ” ထို
ကရိဏ်းကြိယာ၏ ကရိဏ်ကား....အဘယ် ပါနည်း၊
“ပုစ္ဆိ” ကရိဏ်းမရှိဟူ၍ မှတ်ရမည်လော။ ‘အာဘောဂ’
ဤသို့ မေးဘွယ်ရှိ၍ ‘ဥပက္ကိလေသ ဝိနိမုတ္တတာယ’ ဟူ
သော ပါဠိကိုမိန့်။

အနိပ္ပာယိကား ကရိဏ်းကြိယာ၏ ကရိဏ်ကား
ဥပက္ကိလေသဝိနိမုတ္တတာယ၊ ဟူလို။

‘တနည်း’ အဋ္ဌကထာဆရာ..... ဆရာသည်၊ ပဿာဒ
စက္ခု၊ ဟူသော ဟိတိ ၏ ဖိုလ်ကို ဆိုတော်မူ၏။ “ဋ္ဌပနာ”
ထိုပဿာဒစက္ခု ဟူသော ဟိတိ၏ ဖိုလ်၏ ဟိတိကား.....

ပြည်သူ

အဘယ် ပါနည်း။ “ပုန္နဿ” ဟိတ်မရှိဟု မှတ်ရမည်လော
“အာဘောဂ” ဤသို့ မေးဘွယ်ရှိ၍ ဥပတ္တိလေသ ဝိနိ
မုတ္တတာယ ဟူသော၊ ဟိတ် ပါဠိကိုမိန့်၊ “အဝိပ္ပာယ် သိ
လောက်ပြီ”

(ခ) ဝါကျပုန္နဿတက်....

အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာ... ဆရာသည် “ဒိဗ္ဗသဒိသတ္တာ
ဒိဗ္ဗ”..... ဟူသော ပါဠိဖြင့် နတ်တို့၏ ပဿာဒစက္ခုနှင့် တူ
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဒိဗ္ဗမည်သောဟု အကျဉ်းအားဖြင့်
ဆိုတော်မူ၏။ ထို အကျဉ်းအားဖြင့် ဆိုအပ်သော “ဒိဗ္ဗသဒိ
သတ္တာ ဒိဗ္ဗ” ဟူသော စကား၏ အကျယ် ဝိတ္ထာရကား
အဘယ်ပါနည်း။ (အကျယ်ဝိတ္ထာရ မရှိဟူ၍ မှတ်ရမည်
လော) ဤသို့ မေးဘွယ်ရှိ၍ ထို အမေးကိုဖြေလိုသော အဋ္ဌ
ကထာဆရာသည် “ဒေဝတာနဉ္စိ” စသော (ခ) ဝါကျကိုမိန့်။

အနိပ္ပာယ်ကား.... “ဒိဗ္ဗသဒိသတ္တာ ဒိဗ္ဗ” ဟူသော အ
ကျဉ်းသင်္ခေပ၏ အကျယ်ဝိတ္ထာရစကားကို မပြသည်မဟုတ်
“ဒေဝတာနဉ္စိ” စသည်ဖြင့် အကျယ် ဝိတ္ထာရကို ပြ၏ဟူသို။

* ၏၊ ဌိပနာ၊ နည်း၊ ပုစ္ဆိ၊ လော၊ မှာ အာဘောဂ။

* သဒ္ဓါစကား၊ ထည့်လျဉ်းပါး။ ခေါ်ငြား သဒ္ဓါထွက်။

၃။ (က) ဝါကျသည် ‘သောဒိဗ္ဗေန’ စသည်ဖြင့်လာသော
ပါဠိတော်ဝယ် သော -ဟူသော၊ ပုဒ်၏ အတွင်မှတစ်ပါး
ဒိဗ္ဗေနဟူသော ပုဒ်၏အတွက် ပြသောကြောင့် မက္ခန္ဓာရ
ဝါကျ-

- (ခ) ဝါကျသည်၊ (က)ဝါကျကို ချဲ့ပြသောကြောင့်
မိတ္တူရဝါကျ၊
- (ဂ) ဝါကျသည်၊ ဥာဏစက္ခုလည်း ဒိဗ္ဗ မည်ပုံကို
ဆက်၍ ပြသောကြောင့် ဥပနျာသဝါကျ၊
- (ဃ) ဝါကျသည်၊ သဒိသအားဖြင့် ဒိဗ္ဗမည်သည်မှ
တပါး ကာရဏအားဖြင့် ဒိဗ္ဗ မည်သည်ကို ပြ
သောကြောင့် ပက္ခန္ဓရဝါကျ။
- (င) ဝါကျသည်၊ ဒိဂုဓာတ်၏ ဇုတိအနက်၌ ဖြစ်သည်
ကို ပြသောကြောင့် ပက္ခန္ဓရဝါကျ၊
- (စ) ဝါကျသည်၊ ဒိဂုဓာတ်၏ ဇုတိအနက်မှ တပါး
ဂတိအနက်၌ ဖြစ်သည်ကို- ပြသောကြောင့်
ပက္ခန္ဓရဝါကျ၊
- (ဆ) ဝါကျသည်၊ ‘ဒိဗ္ဗသဒိသတ္တာဒိဗ္ဗ’ စသည်ဖြင့်
ဥာဏစက္ခု၏ ဒိဗ္ဗမည်သည်၏ အဖြစ်ကို ဖြေဆို
စေသောကြောင့် ဒန္တိကာရဏဝါကျ ဖြစ်ပါသည်

၄။ ဝဇနတ္ထ....

ဒိဝိ ဘဝံ ဒိဗ္ဗံ၊ ဒိဗ္ဗေန သဒိသံ ဒိဗ္ဗံ။

‘တနည်း’ဒိဝိ ဘဝံဒိဗ္ဗံ၊ ဒိဗ္ဗေ ဘဝံ ဒိဗ္ဗံ။ ဒိဗ္ဗိယာတိ ဒိဗ္ဗံ
ဒိဗ္ဗေဟိ- ဒိဗ္ဗိယာရေဟိ- ပဒိုလန္တံ ဒိဗ္ဗံ။ ဒိဗ္ဗံ- ဒိဗ္ဗိယာရံ
သဒ္ဓိဿိတံ ဒိဗ္ဗံ၊ ဒိဗ္ဗိတိ-ဇောတယတိတိ ဒိဗ္ဗံ၊ ဒိဗ္ဗိတိ ဂစ္ဆတိ
တိ ဒိဗ္ဗံ။

ပြည်သူ့

ဥပသိအရကောကံ....

‘ဒိဝိ-သင်္ဃံ ဒိဗ္ဗံ’ ဒိဝိ-ဘဝ ကား .. ဘဝ, တဒ္ဓိတ်ဝိဂြိုဟ်
ဒိဗ္ဗံ ကား:.....ဘဝ, တဒ္ဓိတ်ပုဒ်၊ *ဒိဗ္ဗပုဒ် ကျပစ္စည်း*။

ဒိဗ္ဗဟူသော-တဒ္ဓိတ်ပုဒ်၏ အရကား:--- နတ်ပြည်သည်
မုချအားဖြင့် ရ၏။ ထိုနတ်ပြည်၏-နတ်တို့၏ပသာဒစက္ခုနှင့်
ဌာနဌာနီ အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ပန်သည် ဌာနူပစာအားဖြင့်
ရ၏။ ကျပစ္စည်း၏ အရကား:--- ထိုဌာနူပစာဖြင့် မှတ်အပ်
သော နတ်တို့၏ ပသာဒစက္ခုရ၏။

ဓမ္မနုတ္တိ....

ဒိဗ္ဗံ ဝိယာတိ ဒိဗ္ဗံ၊ ဒိဗ္ဗံ ဝိယာတိ ကား:....ဥပမာ တဒ္ဓိတ်
ဝိဂြိုဟ်-ဒိဗ္ဗံ ကား:.....ဥပမာတဒ္ဓိတ်ပုဒ်၊ *ဒိဗ္ဗပုဒ်-အပစ္စည်း။
ဥပသိကောကံ.....

ဒိဗ္ဗံ ဟူသော တဒ္ဓိတ်ပုဒ်၏ အရကား:....နတ်တို့၏ ပ
သာဒစက္ခု ရ၏။ ထို နတ်တို့၏ ပသာဒစက္ခု၏ ဒိဗ္ဗစက္ခု
ဉာဏ်“အဘိဉာဏ်နှင့်” သဒိသ-သဒိသိ အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း
သမ္ပန်သည် ဌာနူပစာအားဖြင့် ရ၏။ အပစ္စည်း၏ အရကား
....ထိုဌာနူပစာ အားဖြင့် မှတ်အပ်သော ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်
‘အဘိဉာဏ်’ရ၏။

၅။ သမာသ ပဒ ဓသညိ ...

တံ၊ သဗ္ဗနာမ်ပုဒ်၊ သဗ္ဗိ' သဗ္ဗနာမ်ပုဒ်၊ သဒ္ဓသတ္ထာနုသဝ
ဇေန၊ သမာသိနာမ်ပုဒ်၊ ဝေဒိတဗ္ဗိ၊ ကိတ်နာမ်ပုဒ်။

အာချာတ်ပဒမာလာ * ဒိဂုမာတ် *

ဒိဗ္ဗတု	ဒိဗ္ဗိတံ၊
ဒိဗ္ဗာဟိ	ဒိဗ္ဗိယ
ဒိဗ္ဗာမိ	ဒိဗ္ဗာမ
ဒိဗ္ဗတံ	ဒိဗ္ဗိတံ
ဒိဗ္ဗဿု	ဒိဗ္ဗဂ္ဂော
ဒိဗ္ဗေ	ဒိဗ္ဗာမသေ

နာမပဒမာလာ

ဒိဗ္ဗံ	ဒိဗ္ဗာ + နိ
ဟေဒိဗ္ဗံ X ဗ္ဗာ	ဟေဒိဗ္ဗာနိ
ဒိဗ္ဗံ	ဒိဗ္ဗံ X နိ
ဒိဗ္ဗေန	ဒိဗ္ဗဟိ X ဘိ
ဒိဗ္ဗဿ	ဒိဗ္ဗာနံ
ဒိဗ္ဗာ + သ္မာ X ဗ္ဗာ	ဒိဗ္ဗဟိ X ဘိ
ဒိဗ္ဗဿ	ဒိဗ္ဗာနံ
ဒိဗ္ဗေ + သ္မိံ X ဗ္ဗိ	ဒိဗ္ဗဿု

၆။ အာဘောဂ.....

ဒုဗ္ဗုဓရိတံ - ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့်၊ ဒုဗ္ဗုဓရိတံ
ဟူသော သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပုဒ်၌ ဒု သဒ္ဓါ ကုတ္တိတအနက်ဟော
ပြည်သူ။

သည်ကို၎င်း၊ ခရီးတံ ကို “စရိတဗ္ဗန္တိ စရိတံ” ဟု ကမ္မသာ နေပြုရမည်ကို၎င်း၊ ဒု၊ နှင့်၊ စရိတံ၊ ကို၊ ဒုဋ္ဌ၊ စရိတံ ဒုစ္စရိတံ” ဟု တတိယာ တပ္ပုရိသ်တွဲရမည် အဖြစ်ကို၎င်း၊ အဋ္ဌကထာ ဆရာ သိစေပါသည်။

ဒုဋ္ဌါဝါ-ခရီးတံ- ကိလေသ မူတိကတ္တာ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့်၊ ဒုစ္စရိတံ ဟူသော သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပုဒ်၌၊ ဒုသဒ္ဓါ ကုစ္ဆိတ အနက် ဟောသည်ကို၎င်း၊ ခရီးတံ ကို “စရိတဗ္ဗန္တိ စရိတံ” ဟု ကမ္မသာနေပြုရမည်ကို၎င်း၊ ဒု၊ နှင့်၊ စရိတံကို ဒုဋ္ဌ၊ စရိ တံ ဒုစ္စရိတံ” ဟု ကမ္မသာရည်းသမာသ် တွဲစပ်ရမည်ကို၎င်း၊ ယင်း ဒုစ္စရိတံ ဟူသည် ပုပ်သိုးသော ကိလေသာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဒုစ္စရိတံ မည်သည်ကို၎င်း၊ အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

ကာယေန-ဒုစ္စရိတံ ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့်၊ ကာယဒုစ္စရိတံ ဟူသော သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပုဒ်၌၊ “ကာယေန ဒုစ္စရိတံ ကာယ ဒုစ္စရိတံ” ဟု တတိယာတပ္ပုရိသ် သမာသ် တွဲစပ်ရမည်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

ကာယတော ဝါ- - ဥပ္ပန္နံ-ဒုစ္စရိတံ ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့်၊ ကာယ ဒုစ္စရိတံ ဟူသော သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပုဒ်၌၊ “ကာယတော ဝါ ဥပ္ပန္နံ ဒုစ္စရိတံ ကာယ ဒုစ္စရိတံ” ဟု မဇ္ဈိမောဒိ-ပဉ္စမိတပ္ပုရိသ်သမာသ်တွဲစပ်ရမည်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

မိတ်ဆွေ

သံဝဏ္ဏနာကား....

ဥပသဂ္ဂလိင်္ဂတ္ထသံဝဏ္ဏနာ၊ ဒုတိယပစ္စယတ္ထသံဝဏ္ဏနာ၊
ဘာဝတ္ထသံဝဏ္ဏနာ။ သမာသ လိင်္ဂတ္ထသံဝဏ္ဏနာ ဖြစ်ပါ
သည်။

၇။ ရူပသိန္နိ....

ဒိဗ္ဗံ ကား.....ဒိဗ္ဗသဒ္ဓါ- ဝိယသဒ္ဓါတည်း။ ယဒနူပပန္နာ
သုတ်ကြီးဖြင့် ဥပမာအနက်၌၊ အပစ္စည်း သက်၊ ချေသင့်ရာ
ချေလျှင်၊ ဒိဗ္ဗံ ဟူသော ဥပမာတန္တိတ် ပြီး၏။

ဒိဗ္ဗံ ကား - ဒိဗ္ဗသဒ္ဓါ၊ ပရိလဒ္ဓ သဒ္ဓါတည်း။ ဣ ရာဂီ
တသေဒ မညတ္ထသု စ- သုတ်၌ စ သဒ္ဓါဖြင့်၊ ပရိလဒ္ဓ
အနက်၌ ဣ၊ ပစ္စည်းသက်၊ ချေသင့်ရာချေလျှင်၊ ဒိဗ္ဗံ ဟူ
သော ပရိလဒ္ဓတန္တိတ်ပြီး၏။

ဒိဗ္ဗံ ကား..... ဒိဗ္ဗ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓိသိတသဒ္ဓါတည်း။ ဣရာ
ဂီစသော၊ သုတ်ဖြင့်၊ တဒ္ဓိသိတအနက်၌ ဣ၊ ပစ္စည်းသက်။
ချေသင့်ရာချေလျှင် ဒိဗ္ဗံ ဟူသော သဒ္ဓိသိတ တန္တိတ် ပြီး၏။

ဒိဗ္ဗံ ကား ဒိဝဇာတ် ဇုတိအနက်ဟော ဒိဝါဒိတော
ယောဟူသောသုတ်ဖြင့် ယပစ္စည်းသက်ပုဗ္ဗရူပဉ္စ ဟူသော
သုတ်ဖြင့် ပုဗ္ဗရုပ်ပြု ဒိဗ္ဗံ ဟူသော ကိတ်ပုဒ်ပြီး၏။

ဒိဗ္ဗံ ကား.....ဒိဝဇာတ် ဂတိအနက်ဟော ဒိဝါဒိတော
ယော ဟူသော သုတ်ဖြင့် ယ၊ ပစ္စည်းသက်။ ပုဗ္ဗရူပဉ္စဟူ
သော သုတ်ဖြင့် ပုဗ္ဗရုပ်ပြု၊ ဒိဗ္ဗံ ဟူသော ကိတ်ပုဒ် ပြီး
ပါသည်။

ပြည်သူ့

၈။ ဥပဓာတင်

(၈)ဝါကျရှိ ‘ဝိရိယဘာဝနာ ဗလနိဗ္ဗတ္တံ’၌ အစိတ် ဖြစ်သော ဝိရိယဘာဝနာဟူသော အမည်ကို၊ အပေါင်း ဖြစ်သော ကုသိုလ်ဘာဝနာအားလုံး၌ တင်စား၍၊ အပေါင်း ဖြစ်သော ကုသိုလ်ဘာဝနာ အားလုံးကိုဝိရိယဘာဝနာ၊ ဟု ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့်၊ ကောဒေသုပဓာ ဖြစ်ပါသည်။

နည်းတင်.....

ဝိရိယဘာဝနာ တည်းဟူသော အစိတ်ကို ဆိုသဖြင့် ကုသိုလ်ဘာဝနာ တည်းဟူသော အပေါင်းကိုလည်း ရ သောကြောင့် ဥပလက္ခဏနည်း ဖြစ်ပါသည်။

၉။ ပါဠိဘာသာစီ

ယော ဟိ စုတိမတ္တမေဝ ပဿတိ န ဥပပါတံ သော ဥက္ခေဒဒိဋ္ဌိံ ဂဏှာတိ၊ ယော ဥပပါတ မတ္တမေဝ ပဿတိ၊ န စုတိံ၊ သော နဝသတ္တပါတဘာဝ ဒိဋ္ဌိံ ဂဏှာတိ။

၁၀။ နေတ္တိထုတ်နည်း.....

ဒေသနာဟာရ ဟူသော်ကား.....‘ဒေသိယတိ သံဝဏ္ဏိ ယတိ သုတ္တက္ခော တောယာတိ ဒေသနာ’ ဟူသော ဝစနတ္ထ နှင့် အညီ သုတ်ကို တွင်ကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် ဒေသနာ ဟာရ မည်၏ အဘယ်သို့ ဖွင့်သနည်း ဟူမူကား.....ဒေဝ တာနံ အရဖြစ်သော လောကီ ခန္ဓာငါးပါးသည်၊

စိတ်ဆွေ

‘ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ’ ဟူသောပါဌ်နှင့်အညီ ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ ‘တဿ မူလ ကာရဏ ဘာဝေန နိပ္ပန္နာ တဏှာ သမုဒယသစ္စံ’ ဟူသော ပါဌ်နှင့်အညီ ထို ခန္ဓာငါးပါး၏ အကြောင်းရင်း၏ အဖြစ်ဖြင့် ရှေးဘဝ၌ ဖြစ်ပြီးသော တဏှာသည် သမုဒယသစ္စာ မည်၏။ ‘ဥဘိန္န မပ္ပဝတ္ထိ နိရောဓသစ္စံ’ ဟူသည်နှင့်အညီ ဒုက္ခ သမုဒယ ၂ ပါးတို့၏ မဖြစ်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သည် နိရောဓသစ္စာ မည်၏။ ‘နိရောဓပ္ပဇာနန ပဋိပဒါ မဂ္ဂသစ္စံ’ ဟူသည်နှင့်အညီ နိဗ္ဗာန်ကိုသိကြောင်း ဖြစ်သော အကျင့်သည် မဂ္ဂသစ္စာ မည်၏ ဤသို့ သစ္စာလေးပါးကို ဟောသတည်း။ ထို လေးပါးတို့တွင် သမုဒယဖြင့် အသ္မာဒ ဖြစ်၏။ ဒုက္ခဖြင့် အာဒိနဝ ဖြစ်၏။ နိရောဓ၊ မဂ္ဂ ၂ ပါးဖြင့် နိဿရဏ ဖြစ်၏။ ဣဒါနိဖလပဉ္စကသည် ဗလ မည်၏။ (ဓါ) ကောင်းစွာကျင့်အပ်သော နတ်တို့၏ ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေတတ်သော ကောင်းမှုကံကြောင့်ဖြစ်သော သည်းခြေ၊ သလိပ်၊ သွေးအစရှိသည် တို့သည် မနှိပ်စက် အပ်သော၊ ညစ်ညူးကြောင်းတို့မှ လွတ်ခြင်း စသော အကျိုးသည် ဗလ မည်၏။ ‘အတိတေ ဟေတဝေါ ပဉ္စ ဣဒါနိ ဖလ ပဉ္စကံ’ သည် ဥပါယ မည်၏။ (ဓါ) နတ်တို့၏ ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေတတ်သော ‘သဒ္ဓါ ဗဟုလတာ ဝိသုဒ္ဓိဒိဋ္ဌတာ အာနိသံသဒဿာဂိတာ’ စသော အကြောင်းသည် ဥပါယ မည်၏ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ခြင်း စသော အကျိုးကို အလိုရှိကုန်သော သူတို့သည်၊ ဒါနမယ စသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ပြည်သ။

ပြုကြကုန်လတ်သော် ဟု စေခိုင်းတိုက်တွန်းခြင်းသည် အာဇာနည် မည်၏။

(၈၁) နတ်တို့၏ ခန္ဓာဟူသော လောကသည် အနိစ္စ စသည် ဖြင့် မပြတ်နှိပ်စက်၏ ထို့ကြောင့် ခန္ဓာဟူသော လောက၌ ငြီးငွေ့သဖြင့် ဒါနမယ စသည်ကို ပြုကြကုန်လတ်သော်ဟု စေခိုင်းတိုက်တွန်း ခြင်းသည် အာဇာနည်မည်၏။ ဤသို့ ဒေဝတာနံ ဟူသော ဒေသနာတော်သည်၊ သစ္စာလေးပါး ကို ဟော၏။ ထို သစ္စာလေးပါးကို ဟောသော ဒေသနာ တော်၌။ အဿာဒ စသည်ကို ဖွင့်ပြခြင်းသည် ဒေသနာ ဟာရမည်၏ ဟုလိုသော်.....

နံပါတ် (၆)

ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ ပုစ္ဆိာ ဝိသုဒ္ဓိနာ ပြီးပြီ။

နံပါတ် (၇)

ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ ပုစ္ဆိာ

၁။ (ဃ) စါကျကို ဣ-သမ္ပန် ထည့်ပြီး အနက်ယောဇ နာပါ။

(က) ကိံ ပန ဧဝံ ဝတ္ထုလက္ခတိ၊ ဝိညတ္တိ စါ ပယုတ္တ ဝါစာ နဟောတိတိ။

(ခ) န ဟောတိ။

(ဂ) ကသ္မာ။

(ဃ) နိဿဋ္ဌ ပရိဂ္ဂဟတ္တာ။

- (င) ယဉ်ဆန္ဒနိယ ဓမ္မံ နိဿဋ္ဌ ပရိဂ္ဂဟံ ယံတ္ထဿာ
မိကာ အနာလယာ ဟောန္တိ၊ တံ သဗ္ဗံ ဒေဝ
အာဟာရထ ဣဓ အာကိရထာ တိဝတ္ထု ဝဇ္ဇတိ။
- (စ) တထာ ဟိ အဂ္ဂအရိယဝံသိကော အာယသ္မာ
ရဋ္ဌပါလောပိ ဆန္ဒနိယဓမ္မံ ကုမ္မာသံ ဣဓေ
ပတ္တေ အာကိရာတိ အဝစ။
- (ဆ) တသ္မာ ယံ ဝေရူပံ ဆန္ဒနိယဓမ္မံ အညံဝါ အပရိဂ္ဂ
ဟိတံ ဝနမူလဗလဘေသဇ္ဇာဒိကံ တံ သဗ္ဗံ ယ
ထာသုခံ အာဟာရာပေတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ န
ကုတ္တုတ္တယိတဗ္ဗံ။
- ၂။(င) ဝါကျပုစ္ဆာတက်၍၊ ဝိညတိ နှင့် ပယုတ္တဝါစာ
အထူးရေးခဲ့ပါ။
- ၃။(ဝ) နံပါတ်ရှိဝါကျများကို အမည်ညွှန်းခဲ့ပါ။
- ၄။ အဂ္ဂအရိယဝံသိကော ကို အစိတ် အပေါင်း ဝစ
နတ္ထပြုပြီး၊ အပေါင်း ဝစနတ္ထကို ဥာသိနည်း
ကောက်ခဲ့ပါ။
- ၅။(က) ဝါကျသမာသ် စသည်ခွဲ၍ ဝိညတ္တိ နှ့်၊ ဓာတ်
ကိုဘဝိဿန္တိ ဥတ္တမပုရိသ်နှင့် အာချာတ်ပဒမာ
လာ၊ ပုဒ်ပြီးကို နာမပဒမာလာ စဉ်ခဲ့ပါ။
- ၆။ ဝိဇ္ဇိန္ဒြိယောတိ ပသာဒ ပတိဋ္ဌာနော ကာသဿ
သမ္ပုဏ္ဏတ္တာ ပရိပုဏ္ဏ စက္ခုအာဒိ ဣန္ဒြိယော နှ့်
အဋ္ဌကထာဆရာ၏ ဗျတိဇေက- အနုယ- အာ
ဘေဒိ နှင့် သံဝဇ္ဇာနာ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

ပြည်သူ့

၇။ ဆန္ဒနိယဓမ္မံ- ဆန္ဒနိယဓမ္မံ- ပါဌိ ၂ ထွေတွင်
သင့်ရာပါဌ်ကို ယုတ္တိနှင့် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။

၈။ (၆) နံပါတ်ရှိ ပါဌ်၌ ဖြစ်သင့်သော နည်း ဥပဓာ
ပေါ် ပြခဲ့ပါ။

၉။ မှန်၏။ သုဒ္ဓိနိယသည် ဘုရားရှင် ၁၂ ဝါမြောက်သောနှစ်
၌ ရဟန်းပြု၏။ ဝါ ၂၀ ၌ မိမိသည် ရဟန်းပြု၍ ၈ ဝါ
ရသည်ဖြစ်၍ ဆွေမျိုးအိမ်သို့ ဆွမ်းအလှူ ၄၂ ဝင်လေ၏။
ဟူသော မြန်မာဓကား ကို ပါဠိဘာသာ စီခဲ့ပါ။

၁၀။ ဆန္ဒနိယဓမ္မံ ကုမ္မာသံ ၌ ခန္ဓာယတန ဓာတော
တရဏနေတ္တိနည်း ထုတ်ခဲ့ပါ။

နံပါတ်(၇)

ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ ဝိသုဒ္ဓိနာ

၁။ (ဃ) ဝါကျ အနက်သမ္ပနိ....

ဝတ္ထုဿ၊ ဝတ္ထု၏။ နိဿဋ္ဌပရိဂ္ဂဟတ္တာ၊ စွန့်အပ်သော
ဥစ္စာဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

* ဟိတ်ဆိုက်လေရာ၊ ကြိယာ၏၊ ကံ-ကတ္တာကို၊ ဟိတ်၏ သမ္ပနိခံမြဲ။

၂။ (င) ဝါကျ ပုစ္ဆာဘက်.....

အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာ .. ဆရာသည် “နိဿဋ္ဌ ပရိဂ္ဂ
ဟတ္တာ” ဟူသော ပါဌ်ဖြင့် စွန့်အပ်ပြီးသော သိမ်းဆည်း
ခြင်းရှိသောကြောင့် ဝိညတ္တိ ပယုတ္တဝါစာ မဖြစ် ဟူသော
မိတ်ဆွေ

စကားကို အဘယ်သို့ ကျွန်ုပ်တို့သောတုစန့် အပေါင်းတို့ ယုံကြည်နိုင်ပါအံ့နည်း “ယုံကြည်ရာ ယုံကြည်ကြောင်းဖြစ်သော အသင့်ယုတ္တိမရှိဟူ၍ မှတ်ရမည်လော” ဤသို့ မေးတွယ်ရှိ၍၊ ထိုအမေးကို ဖြေလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည် ‘ယဉ်’ စသော (င)ဝါကျကိုမိန့်၊

အဓိပ္ပာယ်ကား....ဝိညတ္တိပယုတ္တဝါစာ မဖြစ်ဟု ငါဆိုသောစကားသည်၊ ယုံကြည်ရာ ယုံကြည်ကြောင်း အသင့်ယုတ္တိ မရှိသည်မဟုတ်၊ ‘ယဉ်’ စသည်ဖြင့် ယုံကြည်ရာ ယုံကြည်ကြောင်း အသင့်ယုတ္တိကို ပြ၏ဟူလို၊

ဝိညတ္တိနိ ပယုတ္တဝါစာအထူး....

ဝိညတ္တိဟူသည် “ဣဓ မေ ပတ္တေ အာကိရ” ဟု ဝိညတ်ဖြင့် တောင်းခြင်း ကို ဆိုပါသည်။

ပယုတ္တဝါစာဟူသည် “သစေတံ-ဆန္ဒနိယဓမ္မ” ဟု ပစ္စည်းနှင့် စပ်ယှဉ်သော စကားကို ဆိုပါသည်။ ဤသို့ထူးသည်။

၃။ ဝါကျခွဲ

- (က) ဝါကျသည်-ပုစ္ဆာဝါကျ၊
- (ခ) ဝါကျသည်-ဝိသုဒ္ဓိနာဝါကျ၊
- (ဂ) ဝါကျသည်-ပုစ္ဆာဝါကျ၊
- (ဃ) ဝါကျသည်-ဝိသုဒ္ဓိနာဝါကျ၊
- (င) ဝါကျသည်-ယုတ္တိဒန္တိဝါကျ၊
- (စ) ဝါကျသည်-အာဂမဒန္တိဝါကျ၊

မြင့်စ၊

(ဆ) ဝါကျသည်-လဒ္ဓရုဏဝါကျ။
ဖြစ်ပါသည်။

*ရဲ့ မြဲ ဟိနောက်၊ တသွာရောက်၊ မဖေါက် လဒ္ဓရုဏ်။

၄။ ဝဇနတ္ထ.....

‘အရိယ ဝံသံ ပူရေန္တိတိ အရိယ ဝံသိကာ’ ဤကား
အဓိတ် ဝဇနတ္ထ ‘အရိယ ဝံသိကာနံ အဂ္ဂေါ အဂ္ဂ အရိယ
ဝံသိကော ဤကား အပေါင်းဝဇနတ္ထ

ဉာဏ်အရကောကိ.....

အရိယဝံသိကာနံ အဂ္ဂေါ ကား....ဆဋ္ဌိတပ္ပုရိသံ သ
မာသံ ဝိဂြိုဟ်၊ အဂ္ဂ အရိယ ဝံသိကောကား.....ဆဋ္ဌိတပ္ပု
ရိသံ သမာသံပုဒ် *အဂ္ဂပုဒ်-အရိယဝံသိကာပုဒ်* အရိယဝံ
သိကာနံ ဟူသော ဆဋ္ဌိတပ္ပုရိသံသမာသံပုဒ်၏ အရကား
.....အရိယဝံသလေးပါးကို ကျင့်သော ရဟန်းအပေါင်း
ရ၏ ထို ရဟန်းအပေါင်း၏ မြတ်သော အရှင်ရဋ္ဌပါလမ
ထေရ်နှင့် အပေါင်း အဓိတ် ‘‘အဝယဝိ အဝယဝ’’ အဖြစ်
ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ပန်သည် ဌာနူပစာအားဖြင့် ရ၏ အဂ္ဂအရိ
ယဝံသိကာ... ဟူသော သမာသံပုဒ်လုံး၏ အရကား....
ထို ဌာနူပစာဖြင့် မှတ်အပ်သော မြတ်သော အရှင်ရဋ္ဌပါလ
မထေရ် ရ၏။

မိတ်ဆွေ

၅။ (က) ဝါကျ သမာညီစသည်....

ကိ-ပုစ္ဆာ ဝါစက သဗ္ဗ နာမ်ပုဒ်၊ ပန ပုစ္ဆာစောတက နိပါတ်ပုဒ် ဧဝံ နိဒဿနစောတကနိပါတ်ပုဒ်၊ ဓတ္တု ကိတ် နာမ်ပုဒ်၊ လန္တုတိ အာချာတ်ပုဒ်၊ ဝိညတ္တိ ကိတ်နာမ်ပုဒ်၊ ဝါ ဝိကပ္ပနတ္ထစောတကနိပါတ်ပုဒ်၊ ပယုတ္တဝါစာ သမာသ် နာမ်ပုဒ်၊ ဝါ ဝိကပ္ပနတ္ထစောတကနိပါတ်ပုဒ်၊ န ပရိယေဝ စောတကနိပါတ်ပုဒ်၊ ဟောတိ အာချာတ်ပုဒ် ဣတိ ပုစ္ဆာ စောတကနိပါတ်ပုဒ်...ဖြစ်ပါသည်။

အာချာတ်ပဒမာလာ.....

* ဝိညတ္တိ။ ဝိပဗ္ဗ၊ ဥာဓိတ်၊ တိ ပစ္စည်း၊ ဘူဝါဒိဂဏ။

ဉာဿာမိ X ဇာနေဿာမိ။

ဉာဿာမ X ဇာနေဿာမ၊

ဉာဿံ X ဇာနေဿံ။

ဉာဿာမေ X ဇာနေဿာမေ။

နာမပဒမာလာ

ဝိညတ္တိ	ဝိညတ္တိ X ယော
---------	------	-------	------	---------------

ဟေဝိညတ္တိ	ဟေဝိညတ္တိ X ယော
-----------	------	------	-------	-----------------

ဝိညတ္တိ	ဝိညတ္တိ X ယော
---------	-------	------	-------	---------------

ဝိညတ္တိယာ	ဝိညတ္တိဟိ X ဘိ
-----------	-------	------	-------	----------------

ဝိညတ္တိယာ	ဝိညတ္တိနံ
-----------	------	-------	-------	-----------

ဝိညတ္တိတုာ X ဝိညတ္တိယာ			ဝိညတ္တိဟိ X ဘိ
------------------------	-------	--	--	----------------

ဝိညတ္တိယာ	ဝိညတ္တိနံ
-----------	-------	------	------	-----------

ဝိညတ္တိယံ X တျာတ္တိံ + ဂ္ဌော + ယာ ... ဝိညတ္တိသု X ဂ္ဌိသု
ပြည်သူ့

၆။ အဘောဝ.....

ပရိပုဏ္ဏ ဓက္ခ၊ အာဒိ ဣန္ဒြိယော..... ဟူသော သံဝဏ္ဏ
နာပါဌ်ဖြင့်၊ ဝိဇ္ဇိန္ဒြိယော ဟူသော သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပုဒ်၌၊
ဝိဇ္ဇာပုဒ်-ဣန္ဒြိယပုဒ်၊ ဝိဇ္ဇာသဒ္ဓါ ‘ဝိနန တုဿန’ စသောအ
နုတ်ကို မဟော ပရိပုဏ္ဏအနုတ် ဟောသည်ကို၎င်း၊

ဣန္ဒြိယသဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါ စသော ဣန္ဒြေတို့ကို မဟော ဓက္ခ၊
သော ပဿာဒိန္ဒြေကို ဟောသည်ကို၎င်း၊ “ဝိဇ္ဇောစ ဣန္ဒြိ
ယော စ” စသည်ဖြင့် နှိသမာသ် စသည် မတွဲရ “ဝိဇ္ဇော
ဣန္ဒြိယော ယဿ သောတိ ဝိဇ္ဇိန္ဒြိယော” ဟု တုလျာဓိကရ
ဏ ဗဟုဗြဟ္မသမာသ် တွဲစပ်ရမည်ကို၎င်း၊ ပဿာဒ ပတိဋ္ဌာ
နောကာသဿ သမ္ပုဏ္ဏိတ္တာ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့်
ပဿာဒရုပ်တို့ကား ယုတ်သည် လွန်သည် မရှိ၊ ပဿာဒရုပ်
တည်ရာ အရပ်၏ ပြည့်သည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း၊ အဋ္ဌကထာ
ဆရာ သိစေပါသည်။

သံဝဏ္ဏနာကား....

ပရိယာယ သံဝဏ္ဏနာ အဘိဓေယျတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ၊ သ
မာသလိင်္ဂတ္ထသံဝဏ္ဏနာ၊ ဘာဝတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ ဖြစ်ပါသည်။

၇။ ပါဌိ အဆုံးအဖြတ်.....

ဆဒ္ဓနိယဓမ္မံ ဟူ၍၎င်း၊ ဆဒ္ဓနိယဓမ္မံ ဟူ၍၎င်း၊ ပါဌိ
နှစ်ထွေရှိရာ နှစ်ပါဌ်လုံးပင် သင့်ပါသည်။
မိတ်ဆွေ

ယုတ္တိကား

ဆဋ္ဌော-ဆဋ္ဌော-ဆဋ္ဌနေဓု ဟု ဓာတ်ကျမ်းလာသော
ကြောင့် ဆဋ္ဌဓာတ် အနိယ ပစ္စည်း၊ ဆဋ္ဌဓာတ် အနိယ
ပစ္စည်းဖြင့် ဆဋ္ဌနိယဓမ္မံ ဆဋ္ဌနိယဓမ္မံ ပြီးသောကြောင့်
နှစ်ပါဌလုံး သင့်ပါသည်။

၈။ ဥပဓာတင်....

ဌာနီ ဖြစ်သော ပြည့်စုံသော စက္ခု စသော ပဿာဒိန္ဒြေ
တို့၏ဝိဇ္ဇာနိယ ဟူသော အမည်ကို ဌာန ဖြစ်သော စက္ခု
ဝတ္ထု စသော တည်ရာဌာန၌ တင်စား၍ ဌာန ဖြစ်သော
စက္ခုဝတ္ထု စသော တည်ရာဌာနကို ဝိဇ္ဇာနိယ ဟု ခေါ်ဝေါ်
သောကြောင့် ဌာနျူပဓာ ဖြစ်ပါသည်။

နည်းတင်....

ဌာနီ ဖြစ်သော စက္ခုပဿာဒိန္ဒြေကိုဆိုသဖြင့် ဌာန ဖြစ်
သော စက္ခုဝတ္ထု စသော တည်ရာ အရပ်ကိုလည်းရသော
ကြောင့် အဓိနာဘာဓနည်း မည်၏။

၉။ ဟိဋ္ဌိဘာသာဓိ....

သုဒိန္နော ဟိ ဘဂဝတော ဌာဒသမေ ဝဿေ ပဗ္ဗဇိတော
ဝိသတိမေ ဝဿေ ဉာတိကုလံ ဝိဇ္ဇာယ ပရိဋ္ဌော သယံ
ပဗ္ဗဇ္ဇာယ အဋ္ဌဝဿိကော ဟုတွာ။

၁၀။ နေဋ္ဌိထုတ်နည်း

ဩတရဏဟာရဟူသေဝိကား ... “ဩတရိယန္တိ အနုပဝေသိယန္တိ ဇေတနာတိ သုတ္တဂတဓမ္မာ ခန္ဓာ ဒိသုတိ-ဩတရဏော” ဟူသည်နှင့်အညီ သုတ္တဂတဓမ္မတို့ကိုခန္ဓာ အာယတန-ဓာတ်စသည်တို့၌ သွင်းကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် ဩတရဏဟာရ မည်၏။ အဘယ်သို့ သွင်းသနည်း ဟူမူ ကား.....ဤဆဒ္ဓနိယဓမ္မ-ကုမ္မာသံဟူသောပုဒ်၌၊ ကုမ္မာသံ၏ အရ အဋ္ဌကလောင်ရပ် (၈) ခုကို ကောက်ယူရ၏။ ထိုရုပ်အပေါင်းသည် ရူပက္ခန္ဓာ မည်၏။ ဤသို့ ခန္ဓာအားဖြင့် သွင်းခြင်းသည်၊ ခန္ဓာတရဏဟာရ မည်၏။ ထိုအဝိနိဗ္ဗောဂရုပ် (၈) ခုတို့တွင် ဝဏ္ဏ၏အရ ရူပါရုံသည်-ရူပါယတန မည်၏။ ဂန္ဓသည်-ဂန္ဓာယတန မည်၏။ ရသသည်-ရသာယတန မည်၏။ ပထဝီ-တေဇော-ဝါယော ဟူသော ဘူတရုပ်သုံးခု အပေါင်းသည်-ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန မည်၏။ ဩဇာနှင့် တက္ခ ကြွင်းသော ရုပ်အပေါင်းသည်-ဓမ္မာယတန မည်၏။ ဤသို့ အာယတနအားဖြင့် သွင်းခြင်းသည်-အာယတနော တရဏဟာရ မည်၏။ ထိုအဝိနိဗ္ဗောဂ ရုပ် (၈) ခုတို့တွင် ဝဏ္ဏ၏ အရ ရူပါရုံသည်-ရူပဓာတ် မည်၏။ ဂန္ဓာရုံသည် ဂန္ဓဓာတ် မည်၏။ ရသာရုံသည်- ရသဓာတ် မည်၏။ ပထဝီ-တေဇော-ဝါယော ဟူသော ဘူတရုပ် သုံးခု အပေါင်းသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ် မည်၏။ ဩဇာနှင့် တက္ခ ကြွင်းသော ရုပ်အပေါင်းသည်-ဓမ္မဓာတ် မည်၏။ ဤသို့ ဓာတ်အားဖြင့် သွင်းခြင်းသည် ဓာတောတရဏ ဟာရ ဖိတ်ဗျေဝံ

မည်၏။ ဤသို့လျှင် ကုမ္ဘာသံ ၏ အရဖြစ်သောရုပ်တရားတို့
ကို ခန္ဓာ စသည်တို့၌ သွင်းခြင်းသည်-ဩတရဏဟာရ
မည်၏ ဟူလိုသော်....

နံပါတ်(၇)

ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာပုစ္ဆာဝိသုဒ္ဓိနာပြီးပြီ

နံပါတ် (၈)

ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ ပုစ္ဆာ

၁။ အောက်ပါ(ခ)ဝါကျကိုသာ အနက်ပေးခဲ့ပါ။

(က) သိက္ခာပဒန္တိ ဧတ္ထ သိက္ခိတဗ္ဗာတိ သိက္ခာ၊ ပဇ္ဇ
တေ ဣမိနာတိ ပဒံ၊ သိက္ခာယ ပဒံ သိက္ခာဒံ၊
သိက္ခာယ အဓိဂမုပါယောတိ အတ္ထော၊

(ခ) အထဝါ မူလံ နိဿယော ပတိဋ္ဌာတိ ဝတ္တံ
ဟောတိ။

(ဂ) မေထုန ဝိရတိယာ မေထုန သံဝရသောတံ
အဓိဝစနံ။

(ဃ) မေထုနသံဝရော ဟိ တဒညေသံ သိက္ခာသင်္ခ
တာနံ သီလဝိပဿနာ ဈာန မဂ္ဂဓမ္မာနံ ဝတ္တတ္ထ
ဝသေန ပဒတ္တာ ဣဓ သိက္ခာပဒန္တိ အဓိပ္ပေ
တော။

(င) အယဉ္ဇ အတ္ထော သိက္ခာပဒဝိဘင်္ဂေ ဝတ္တနုယေ
နေဝ ဝေဒိတဇ္ဇော။

မြတ်ဗုဒ္ဓ။

(ခ) အနိစ္စ တဿတ္ထဿ ဒိပကံ ဝစနိဋ္ဌိ သိက္ခာ ပဒန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

(ဆ) ဂုတ္တိဋ္ဌိ စေတံ သိက္ခာပဒန္တိ ယော တတ္ထနာမ ကာယော ပဒကာယော နိရုတ္တိကာယော ဗျဉ္ဇန ကာယော တိ။

(ဇ) အထဝါ ယထာ အနုဘိဇ္ဈာ ဓမ္မပဒန္တိ ဂုတ္တေ အနုဘိဇ္ဈာ ဧကော ဓမ္မကောဋ္ဌာ သောတိ အတ္ထောဟောတိဇေဝိဓာပိသိက္ခာ ကောဋ္ဌာသော သိက္ခာယ ဧကော ပဒေသော တိပိအတ္ထော ဝေ ဒိတဗ္ဗော။

၂။ (ဃ) ဝါကျ သမ္ပန္နာဝတ္ထနည်း လိုရင်းကောက်ပြီး အ ဝိပ္ပါယ်ရရုံ စာထွက်၍ (ခ) ဝါကျ အနုသန္ဓေ (ဇ) ဝါကျ ပုစ္ဆာတက်ခဲ့ပါ။

၃။ (ခ) နံပါတ်ရှိ ဝါကျများ အမည်ပေးခဲ့ပါ။

၄။ (က) ဝါကျရှိ ဝိဂ္ဂဟများ ဉာဏ်နည်းကောက်ခဲ့ပါ။

၅။ အထဝါ အပိ သဒ္ဓါများ ထားရာဌာနကိုရေးပြီးလျှင်၊ ဒိပကံ ဌာဝတ်ကို မဉ္ဇူပိ ကတ္တု ရုပ်အာချာတ် ပဒမာ လာ။ မုဒ်ပြီး နာမပဒမာလာ စဉ်ခဲ့ပါ။

၆။ (က) ဂါမဓမ္မာနန္တိ ဂါမာနံ-ဓမ္မံ ဂါမဝါသိတ မ နဲဿာနံ ဓမ္မန္တိ ဂုတ္တံ ဟောတိ။

(ခ) ဒုဠုဇ္ဈန္တိ ဒုဠုစ ကိလေသ နုသိတံ၊ ထုလဉ္ဇ- အသုရမံ၊ အနိပုဏန္တိ ဂုတ္တံ ဟောတိ တို့၌ အဋ္ဌက ထာဆရာ၏ အဘေဇ်နှင့်သံဝဠာနာမေါ်ပြခဲ့ပါ။

- ၇။ အနုနုန္တဝိယံ တေ မောဃပုရိသ စသည်၌ အနု
နုန္တဝိယံ ဟူ၍၎င်း၊ အနုနုန္တဝိကံ ဟူ၍၎င်း၊ ပါဌနှစ်
ထွေရှိရာ သင့်ရာပါဌကိုယုတ္တိနှင့် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။
- ၈။ (ခ)ဝါကျ၌ ဖြစ်သင့်သော နည်း ဥပဓာ တို့ကို
ဆိုရိုးကျ တင်ခဲ့ပါ။
- ၉။ သာသနာတော်၌၊ ကြည်ညိုကုန်သော အမျိုးသား
တို့သည် ရှိကုန်၏၊ ထို အမျိုးသားတို့သည် သိက္ခာ
ပုဒ်ပညတ်ခြင်းကို သိကုန်၍၎င်း၊ ပညတ်တော်မူတိုင်း
ကျင့်ကုန်သော ရဟန်းတို့ကို မြင်ကုန်၍၎င်း၊ အရှင်တို့
ကား အံ့ဘွယ်ရှိပေကုန်၏... ဟူသော မြန်မာစကား
ကို ပါဠိဘာသာ စီခဲ့ပါ။
- ၁၀။ ဂုတ္တိဗ္ဗိဇေတံ ၌ ဂုတ္တံ ကို ပဒေန္တာနုဟာရ နေတ္တိနည်း
ထုတ်ခဲ့ပါ။

နံပါတ် (ဂ)

ပါရာဇိကာဏ်အဋ္ဌကထာ ဝိသုဒ္ဓိနာ

၁။ (ခ)ဝါကျ အနက်သမ္ပုန် ...

အထဝါ၊ တနည်းသော်ကား။ မူလံ၊ အရင်း။ နိဿယော
ဟိရာ၊ ပတိဋ္ဌာ၊ တည်ရာ။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဂုတ္တံ ဂုတ္တော၊ ဆိုအပ်
သည်။ (ဝါ)ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၂။ (ဃ) ဝါကျ၌ သမ္ပန္နာဝတ္တနည်း အားဖြင့်
လိုရင်းကား....

ပြည်သူ့

မေထုနသံဝရော သိက္ခာပဒန္တိ အဓိပ္ပေတော ဟု သည်တည်း။ 'အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာ' ဆရာသည်၊ 'မေထုန သံဝရ'ကို သိက္ခာပုဒ်ဟူ၍ အလိုရှိအပ်သောဟု ဆရာဆိုတော်မူ၏။ အဘယ်၌ အလိုရှိအပ်ပါသနည်းဟု မေးဘွယ်ရှိ၍။ 'ဣဓ' ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်။

အဓိပ္ပာယ်ကား... ဤ 'သိက္ခာပဒ်' ဟူသော ပုဒ်အရာ ဌာန၌ အလိုရှိအပ်၏ဟူလို၊

အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာ....ဆရာသည်၊ 'မေထုန သံဝရ' ကို ဤအရာ၌ သိက္ခာပုဒ်ဟု အလိုရှိအပ်သောဟု ဆရာဆို တော်မူ၏။ အဘယ်ကြောင့် အလိုရှိအပ်ပါသနည်း ဟု မေးဘွယ် ရှိ၍။ 'တဒညေသံ သိက္ခာ သင်္ခါတာနံ သီလ ဝိပဿနာ ဈာန မဂ္ဂ ဓမ္မာနံ ဂုတ္တတ္ထ ဝသေန ပဒတ္တာ' ဟု သော ပါဌ်ကိုမိန့်။

အဓိပ္ပာယ်ကား... မေထုနသံဝရမှ တပါးကုန်သော သိက္ခာပဒ် ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော သီလ၊ ဝိပဿနာ၊ ဈာန် မဂ်၊ တရား တို့၏ ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်အားဖြင့် ရကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့် အလိုရှိအပ်၏ဟူလို။

(ခ)ဝါကျအနုသန္ဓေတက်....

ဤသို့ 'သိက္ခာပဒ်'ဟူသောပုဒ်၌ ပဒသဒ္ဒါ၏။ ဥပါယ (ကာရဏ)အနက်ကို ပြဆိုတော်မူပြီး၍။ ယခုအခါ၌၊ ယင်း ပဒသဒ္ဒါ၏ မူလ(နိဿယ၊ ပတိဋ္ဌ)အနက်ကို ပြတော်မူလို သော အဋ္ဌကထာဆရာသည် 'အထဝါ' ဟူသော(ခ)ဝါကျ ကိုမိန့်။

မိတ်ဆွေ

“တနည်း” ဤသို့၊ သိက္ခာပဒ်’ဟူသော (က) ဝါကျဖြင့် ဥပနိဿယအားဖြင့် သိက္ခာပုဒ်၏ အဖြစ်ကို ပြဆိုတော်မူပြီး ။ ယခုအခါ၌ သမ္ပယောဂအားဖြင့် သိက္ခာပုဒ် မည်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်၊ အထဝါ ဟူသော(ခ)ဝါကျကိုမိန့်။

(ခ) ဝါကျပုစ္ဆာတော်.....

အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာ..... ဆရာသည်၊ (က) (ခ)ဝါကျ တို့ဖြင့်၊ “သိက္ခာ ပဒ်” ဟူသောပုဒ်၌ ပဒသဒ္ဒါ၏ ကာရဏ အနက် မူလအနက် ဟောသည်၏ အဖြစ်ကို ဆရာဆိုတော် မူ၏။ ဤ“သိက္ခာပဒ်” ဟူသောပုဒ်၌၊ အဘယ်အနက်ကို ဟောပါသေးသနည်း၊ (ပဒသဒ္ဒါ၏ ကာရဏအနက် မူလ အနက် တို့ကိုသာ ဟောပါသလော၊) ဤသို့ မေးတွယ်ရှိ၍၊ ထို အမေးကို ဖြေလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်၊ အထဝါ စသော(ဇ)ဝါကျကိုမိန့်။

အဓိပ္ပာယ်ကား..... “သိက္ခာပဒ်” ၌ ပဒ-သဒ္ဒါသည် ကာရဏအနက် မူလအနက် တို့ကိုသာ ဟောသည်မဟုတ်။ အနုဘိဇ္ဈာ ဓမ္မပဒ် ၌၊ ပဒသဒ္ဒါ ကောဋ္ဌာသအနက်ကိုဟော သလို သိက္ခာပဒ်၌ ပဒသဒ္ဒါ ကောဋ္ဌာသ အနက်ကိုလည်း ဟောပါသေး၏ ဟူလို။

၃၊ ဝါကျခွဲ....

(က) ဝါကျသည်-ပစ္စန္ဒရဝါကျ၊

ပြည်သူ့.

- (ခ) ဝါကျသည် - ပက္ခန္ဓရဝါကျ (အတ္ထန္တရ
ရှာသဝါကျလည်းဟူ)
- (ဂ) ဝါကျသည်-ပက္ခန္ဓရဝါကျ (အဘိဓမ္မေယျ
ဝါကျလည်းဟူ။)
- { ဃ } ဝါကျသည်-ဒန္တိကရဏဝါကျ၊
တနည်းကရဏဝါကျ။
- { င } ဝါကျသည်-အာဂမ, ဒန္တိဝါကျ { ဥပရှာသ
ဝါကျလည်းဟူ။ }
- { ခ } ဝါကျသည်-ပက္ခန္ဓရဝါကျ၊
- { ဆ } ဝါကျသည်- အာဂမ, ဒန္တိဝါကျ { သာကေ ဝါ
ကျလည်းဟူ။ }
- { ဇ } ဝါကျသည်-ပက္ခန္ဓရဝါကျ ဖြစ်ပါသည်။
-

၄။ ဝဇနတ္ထိ.....

သိက္ခိတဗ္ဗာတိ သိက္ခာ။ ‘သိက္ခိတဗ္ဗာတိ’ ကား ကမ္မ
သာနေကိတ်ဝိဂြိုဟ်၊ ‘သိက္ခာ’ ကား ကမ္မသာနေကိတ်
ပုဒ်။ *သိက္ခာတိ အပစ္စည်း*သိက္ခာတိ ကတုတ္ထ ကြိ
ယာ၏ အရကား.....ကျင့်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌
ဖြစ်သော မေထုနသံဝရ သီလမှတပါး သတိ, ဝီရိယ, သမာ
ဓိ, ပညာ, ပြဋ္ဌာန်းသော ကုသိုလ်ဝိတ္ထုပ္ပာဒ် ရ၏။ ကမ္မတ္ထကြိ
ယာ၏ အရကား.....သီလ, ဝိပဿနာ, ဈာန်, မဂ်, တို့၏ အာ
ရမ္မဏ ပစ္စယသတ္တိ, သည်ဗလူပစာအားဖြင့် ရ၏။ အပစ္စည်း
မိတ်ဆွေ

၏ အရကား.....ထို ဖလူပစာအားဖြင့် မှတ်အပ်သော သီလ၊
ဝိပဿနာ၊ ဈာန်၊ မဂ်၊ ရ၏။

ပဇ္ဇဘော ဣဒိနာဘိ ပဒံ။ ‘ပဇ္ဇတေဣဒိနာ တိ’ကား.....
ကရုဏာသာဓန ကိတ် ဝိဂြိုဟ်။ ‘ပဒံ’ကား.....ကရုဏာသာဓန
ကိတ်ပုဒ် ***ပဒဓဘိ**၊ ***အပဗ္ဗည်း**၊ ***ပဒ** ဓာတ်၏ အရ က
တွတ္တကြိယာကား ... သိက္ခာကာမပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်၌
ဖြစ်သော သတိ၊ ဝီရိယ၊ ဉာဏ်၊ ပြဋ္ဌာန်းသောစိတ္တ၊ ပြုခံရ၏။
ကရုဏာတ္တကြိယာ၏ အရကား..... မေထုနသံဝရ ဟူသော
သီလ၏ သဟဇာတာဒိပစ္စယ သတ္တိ၊ သည်။ ဖလူပစာအား
ဖြင့် ရ၏။ **အပစ္စည်း**၏ အရကား ထို ဖလူပစာအားဖြင့်
မှတ်အပ်သော မေထုနသံဝရဟူသော သီလ၊ ရ၏။

သိက္ခာယပဒံ သိက္ခာပဒံ၊ ‘**သိက္ခာယ**’ ဟူသောဝိသေ
သနပုဒ်၏ အရကား အပေါင်းဖြစ်သော သီလ၊
ဝိပဿနာ၊ ဈာန်၊ မဂ်၊ တို့သည် မချအားဖြင့် ရ၏ ထို အ
ပေါင်း ဖြစ်သော သီလ၊ ဝိပဿနာ၊ ဈာန်၊ မဂ်၊ တို့၏ အစိတ်
ဖြစ်သော မေထုနသံဝရ သီလနှင့် အပေါင်း အစိတ်
(အဝယဝိ အဝယဝ)အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ပန်သည်၊ ဌာန
ပစာအားဖြင့် ရ၏။ ‘**သိက္ခာပဒံ**’ ဟူသော သမာသ်ပုဒ်လုံး၏
အရကား.....ထို ဌာနပစာအားဖြင့် မှတ်အပ်သော အစိတ်
ဖြစ်သော မေထုနသံဝရဟူသော သီလ ရ၏။

မှတ်ချက်၊ သမာသ် ကောက်ရာ၌၊ သမ္ပန်ကို အကျိုး အစွကြောင်း
သမ္ပန်လည်း စပ်နိုင်သည်။

၅။ အထဝါ သဒ္ဓါကို

* အထဝါကား၊ ကြောင်းပြား ကျိုးတူ၊ အကျိုးမူပြား၊ အကြောင်းကား တူပြားကေနိမ္မိ။

* ကြောင်း ကျိုး နှစ်စု၊ တခုခု၊ လဲမှ့ ဝါထဝါ၊

* အနက်သဒ္ဓါ၊ မပီကြွင်းကျန်၊ ဆိုလတ်ပြန်ရာ၊ ဝါထဝါ။

* ရှေ့ဗိပ္ပာယ်၊ ကျယ်၍ချုံးရာ၊ ဝါထဝါ။

* ရှေးဦးဆိုလတ်၊ စကားထပ်၍၊ ထူးရပ်ဆိုရာ၊ ဝါထဝါ။

တို့နှင့်အညီ၊ အကြောင်းပြား၍ အကျိုးတူသောဌာနမျိုးမှာ ၎င်း၊ အကျိုးပြား၍ အကြောင်းတူသော ဌာနမျိုးမှာ၎င်း၊ ထားရပါသည်။

အပိ သဒ္ဓါကို....

* ရှေးနည်းစွန့်ခါ၊ ကြောင်းကျိုးမှာ၊ ပြုလာ အပိ စ၊

* အပိ စ၊ အပရော၊ နယော၊ တက်သောဝါကျ ရှေးအတ္ထမှ၊ ထူးထ အနက်၊ ဆိုလျက်တက်။

* အပိစ ခေါ်၊ နည်းသစ်နွှောက၊ ရှေးမှဗိပ္ပာ၊ ဝိသေသာ။

တို့နှင့်အညီ ပြဆိုခဲ့ပြီး ရှေးနည်းစွန့်၍ အကြောင်း အကျိုး တမျိုးပြသော အရာဌာနမှာ၎င်း၊ ပြဆိုခဲ့ပြီး အနက်မှ အဓိပ္ပါယ်အထူးဝိသေသအနက်ကို ပြသိုသော အရာဌာနမှာ ၎င်း ထားရပါသည်။

အာချာတ်ပဒမာလာ * ဒီပဇာတ် x ခု *

ဒီပေတု x ပယတု ဒီပေန္တိ x ပယန္တိ၊

ဒီပေဟိ + ပယဟိ ဒီပေထ x ပယထ

ဒီပေမိ x ပယာမိ ဒီပေမ + ပယာမ

ဒီပေတံ + ပယတံ ဒီပေန္တိ x ပယန္တိ

ဒီပေသု x ပယသု	ဒီပေဂ္ဂော x ပယဂ္ဂော
ဒီပေ x ပယေ	ဒီပေမသေ x ပယာမသေ

နာမပဒမာလာ.....

ဒီပကံ	ဒီပကာ + နိ
ဟေဒီပက x ကာ	ဟေဒီပကာ + နိ
ဒီပကံ	ဒီပကော + နိ
ဒီပကေန	ဒီပကောဟိ x ဘိ
ဒီပကဿ	ဒီပကာနံ
ဒီပကာ x သွာ x မှာ	ဒီပကောဟိ + ဘိ
ဒီပကဿ	ဒီပကာနံ
ဒီပကော + သွိ° x ဖြိ	ဒီပကေသု

၆။ အာဘောဂ.....

(က) ဂါမနံဓမ္မံ ဟူသော သံဝဏ္ဏနာ ပါဠိဖြင့် ‘ဂါမ ဓမ္မာနံ’ ဟူသော သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗပုဒ်၌ *နာနာ ဝိဘတ္တိက x ဗုဒ္ဓိ၍ပြ တဗ္ဗုရိသ်သမာသ် ကြံစရာ* နှင့်အညီ “ဂါမာနံ ဓမ္မော ဂါမဓမ္မော” ဟု ဆဋ္ဌိတဗ္ဗုရိသ်သမာသ် တွဲစပ်ရမည်၏ အဖြစ်ကို သိစေပါသည်။ ‘ဂါမဝါသိက မနုဿာနံ ဓမ္မန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ’ ဟူသော သံဝဏ္ဏနာ ပါဠိဖြင့် ဂါမအရ ရွာကိုသာ မယူနှင့် ရွာ၌ နေသောလူကို အဘေး၊ ဘေးဒုပစာ အားဖြင့် ယူရမည်၏ အဖြစ်ကို အဋ္ဌ ကထာဆရာ သိစေပါသည်။

ပြည်သူ့

(ခ) ‘ဒုဠုစ ကိလေသ နုသိတံ ထူလဉ္စအသုရမံ’ ဟူသော သံဝဏ္ဏနာ ပါဠိဖြင့်၊ ‘ဒုဠုဇ္ဈံ’ ဟူသော သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပုဒ်၌။ နု ပုဒ် ထူလ ပုဒ်။ ဒုသဒ္ဓါ ဒုဠု အနက်ဟောသည်ကို၎င်း။ ယင်း ဒုဠုအရ ကိလေသာသည်-ဗျက်ဆီးအပ်သည်ကို ယူရမည်ကို၎င်း။ ထူလသဒ္ဓါသည်-အသုရမဖြစ်တဲ့ ဩဠာရိကအနက် ဟောသည်ကို၎င်း၊ ယင်း ဒုသဒ္ဓါနှင့် ထူလသဒ္ဓါကို *ရှေ့နောက် ပဒ-စ ဒွယနှစ်-ဟိတ်ပြဗ္ဗဒိ ချယ်- ဝါကျဝယ် ကမ္မဓာရယ်ပြု* နှင့်အညီ ‘ဒုဠုစ, တံ, ထူလဉ္စာတိ, ဒုဠုဇ္ဈံ’ ဟု ကမ္မဓာရည်းသမာသ်တွဲစပ်ရမည့် အဖြစ်ကို၎င်း။ အနိပုဏန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ’ ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဠိဖြင့် အသုရမသဒ္ဓါ၏ အနိပုဏသဒ္ဓါနှင့် ပရိယာယ်၏ အဖြစ်ကို ဆိုလိုသည်ကို၎င်း အဋ္ဌကထာဆရာ ဘိဝေပါသည်။

သံဝဏ္ဏနာကား ...

(က) သမာသလိင်္ဂတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ- အဘိဓေယျတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ၊

(ခ) ဥပသဂ္ဂလိင်္ဂတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ။ နိပါတလိင်္ဂတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ။ သမာသလိင်္ဂတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ။ ပရိယာယ သံဝဏ္ဏနာဖြစ်ပါသည်။

၇။ ပါဠိမှား-ပါဠိမှန် ...

အနန္တဗိယံ-ဟူ၍၎င်း။ အနန္တဗိယံ-ဟူ၍၎င်း၊ ပါဠိနှစ်ထွေရှိရာ နှစ်ထွေလုံးမင် သင့်ပါသည်။

မိတ်ဆွေ

ယုတ္တိကာ.....

‘ဆဝိ အနုဂတံအနုစ္ဆဝိ၊ အနုစ္ဆဝိ ဝေအနုစ္ဆဝိကံ’ ဟူ၍ ၎င်း၊ ဆဝိဆာယံ သုန္ဒရ ဘာဝံ-အနုဂတန္တိ အနုစ္ဆဝိကံ၊ န အနုစ္ဆဝိကံ အနုစ္ဆဝိကံ ဟူ၍၎င်း က၊ သည် သုတ္တအနက် သက်ကထေက။ သမာသန္တေက၊ ဖြစ်၍၎င်း က၊ ကိုယ၊ ပြု၍ ၎င်း မပြုဘဲက၊ အတွင်းထားနိုင်၍၎င်း၊ ကာရီကာရိယ မှု သာ ထူးပါသည်။ နှစ်ပါဌ်လုံးပင်သင့် ပါသည်။

ဂ၊ ဥပဓာတင်

အကျိုးဖြစ်သော ဝိရတိ၊ စေတနာ၊ ဖဿ၊ စသော ကုသိုလ် တရားတို့၏ သိက္ခာပဒ ဟူသော အမည်ကို အကြောင်း ဖြစ်သော ဝိရတိ၊ စသောအနက်တို့ကို ထွန်းပြတတ်သော၊ ပညတ္တိသဒ္ဓါ၌ တင်စား၍ အကြောင်း ဖြစ်သော ဝိရတိ စသော အနက်တို့ကို ထွန်းပြတတ်သော၊ ပညတ္တိသဒ္ဓါကို လည်း-သိက္ခာပဒ.....ဟု ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ဖရူပဓာ ဖြစ်ပါသည်။

နည်းတင်....

အကျိုးဖြစ်သော ဝိရတိ၊ စေတနာ၊ စသည်ကို သိက္ခာပဒ ဟု ဆိုသဖြင့် အကြောင်း ဖြစ်သော ထို ဝိရတိ၊ စေတနာ စသည်တို့ကို ထွန်းပြတတ်သော ပညတ္တိ သဒ္ဓါကိုလည်း သိက္ခာပဒ ဟုဆိုရသောကြောင့် အဓိနာအာဓနနည်း ဖြစ် ပါသည်။

မြတ်ဗျ.

မှတ်ချက်။ ။ယောပန ဘိက္ခု မေထုနံ ဓမ္မ ပဋိသေဝေယျ-စသောပညတ်
 ၏ အမည်ကို ထို ပညတ်ဖြင့် ပြအပ်သောသီလ,၌ တင်စား၍။
 သိက္ခာပဒဟု၊ စက္ခုနာရူပဿတိကဲ့သို့ ကာရဏပဏာဟု
 ဆိုပါသည်။ (၈ ဣ°ဟောင်း)

၉။ ပါဠိဘာဗသဒဓိ.....

ယေဝိသာသနေ ပသန္နာ ကုလပုတ္တော တေဝိ သိက္ခာပဒ
 ပညတ္တိံ ဥတွာ ဝါ ယထာ ပညံ ပဋိပဇ္ဇမာနေ သိက္ခဝါ
 ဒိသ္မာ အဟော အယျာ။

၁၀။ နေတ္တိထုတ်နည်း....

ပဒဋ္ဌာနဟာရဟူသေဏိကား....

ပဒဋ္ဌာနံ ဝိစာရေတိ ဇေတနာတိ ပဒဋ္ဌာနော” ဟူသော
 ဝစနတ္ထ နှင့် အညီ ဟောအပ်သော တရား၏ ပဒဋ္ဌာန်ကို။
 ဩရုပ္ပော ရုပ္ပ အာရုပ္ပာ ရုပ္ပအားဖြင့် စိစစ်ကြောင်း
 ဖြစ်သောကြောင့် ပဒဋ္ဌာနဟာရ မည်၏။ အဘယ်သို့စိစစ်
 သနည်းဟူမူကား.... ရုတ္တံ ဌံ။ ဓမ္မ ဓာတ်၏ အရ ဒေသ
 နာဉာဏ်ကိုယူရ၏။ ထို ဒေသနာဉာဏ်၏ ပဒဋ္ဌာန်ကား
မဟာကရုဏာဉာဏ်တည်း။ ထို၏ ကား .. သကလ
 ဗုဒ္ဓဂုဏ်တည်း။ ထို၏ ကား သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်
 တည်း။ ထို၏ ကား....ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်တည်း။ ထို၏
 ကား.....အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်တည်း။ ထို၏
 မိတ်ဆွေ

ကား.....မဟာဘိနိဟာရတည်း။ ထို၏ ကား ပါရမီ {၁၀}ပါး အပြားသုံးဆယ်- စရိယသုံးပါးတည်း။ ထို၏ ကား.....မဟာပေမိမဏ္ဍိုင်တည်း။ ထို၏ ကား.....စတုရင်္ဂ ဝိရိယတည်း။ ဤသို့အောက်သက်။ ဩရုပ္ပော ရုပ္ပ အားဖြင့် ၎င်း၊ ဒေသနာဥပဇ္ဈိတသည်၊ ဝေနေယျ သတ္တဝါတို့၏ ဓမ္မဿ ဝနက္ခသိုလ်၏ နီးစွာသော အကြောင်းတည်း။ ထိုသည် ဝေနေယျ သတ္တဝါတို့၏၊ ဟိတ သုခ ၏ နီးစွာသော အကြောင်းတည်း။ ထိုသည် ဝေနေယျ သတ္တဝါတို့၏ သုဂတိဘဝသို့ ရောက်ခြင်းအစ၊ အနုပါဒိသေသပရိနိဗ္ဗာန် အဆုံးရှိသော အဆက်ဆက်သော အကျိုး၏ နီးစွာသော အကြောင်းတည်း။ ဤသို့ အထက်တက် အာရုပ္ပာ, ရုပ္ပအားဖြင့် ၎င်း၊ ပဒဋ္ဌာန်ကို ထုတ်အပ်၏။ ဤသို့ ဟောအပ်သော တရားတို့ကို ဩရုပ္ပော, ရုပ္ပ၊ အာရုပ္ပာ, ရုပ္ပအားဖြင့် စိစစ်ကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် ပဒဋ္ဌာနဟာရ မည်၏ ဟုလိုသော်—

နံပါတ် (ဂ)

ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ ပုစ္ဆာ ပိဿန္ဓနာ ပြီးပြီ။

နံပါတ် (ဇ)

ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ ပုစ္ဆာ

- ၁။ အောက်ပါ{ဃ}ဝါကျကိုသာ အနက်မှန်မှန်ပေးခဲ့ပါ။
 (က) တိဏက္ခဋိယောကဒိက္ခာတိ တိဏတ္ထဒနာသဒ္ဓါ
 ရပန္နာ ကုဋိယော ကတ္တာ။

ပြည်သူ့

(ခ) ဝဿဥပဂစ္ဆန္တေန ဟိ နာလက ပဋိပဒါ၊ ပဋိပန္နေနာပိ ပဉ္စန္တိ ဆဒနာနံ အညတရေန ဆန္တေယေဝ သဒ္ဓါရမန္တေ သေနာသနေ ဥပဂစ္ဆန္တိ။

(ဂ) ဝုတ္တဗျေတံ န တိက္ခဝေ အသေနာသနိကေန ဝဿံ ဥပဂစ္ဆန္တိ ယော ဥပဂစ္ဆေယျ အာပတ္တိဒုက္ခဿာတိ။

(ဃ) တသ္မာ ဝဿကာလေ သစေ သေနာသနံ လဘတိ ဣစ္ဆေတံ ကုသလံ နောစေ လဘတိ ဟတ္ထကမ္ပံ ပရိယေသိတွာပိ ကာတဗ္ဗံ။

၂။ (ဃ)ဝါကျရှိ တသ္မာကို ပဋ္ဌာန်းစပ် ထွက်၍(က) ဝါကျကို သံဝဏ္ဏနာရပြီး ပုစ္ဆာတက်ခဲ့ပါ။

၃။ (ခ)ဝါကျ(ဂ)ဝါကျတို့ကိုအကြောင်းနှင့်တကွအမည်ပေးခဲ့ပါ။

၄။ သဒ္ဓါရမန္တေ ကို အစိတ် အပေါင်း ဝစနတ္ထပြုပြီးလျှင် အပေါင်း ဝစနတ္ထကိုဉာဏ်နည်းကောက်ခဲ့ပါ။

၅။ (ဃ)ဝါကျရှိ တသ္မာကို ဟိတ်၊ လဒ္ဓဂုဏ်၊ နိဂုဏ်၊ တွင်-မည်သည့် တသ္မာဟု ဆုံးဖြတ်၍ တိဏ ဌိဓာတ်ကို သတ္တဝီရိဘတ်နှင့် ကတ္တုအာချာတ် ပဒမာလာ၊ ပုဒ်ပြီး နာမပဒမာလာ စဉ်ခဲ့ပါ။

၆။ (က)ရာဇဂပေတိ ဇေ နာမကေ နဂရေ (ခ)တဉ္စိ မန္ဒာတု မဟာဂေါရိန္ဒာဒိဟိ ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ ရာဇဂဟန္တိ ဝုတ္တိ....၌၊ အဋ္ဌကထာ ဆရာ၏ အဘေဉ်နှင့် သံဝဏ္ဏနာ ပေါ်ခဲ့ပါ။

မိတ်ဆွေ

- ၇။ သမ္မဟူလာ ဟူ၍၎င်း သမ္မဟူလာ ဟူ၍၎င်း။
 သမ္မဟူလာ ဟူ၍၎င်း၊ သမ္မဟူလာ ဟူ၍၎င်း၊
 ပါဠိအထွေထွေရှိကြရာ သင့်ရာပါဠိကို ယုတ္တိနှင့်
 ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။
- ၈။ (က)ဝါကျ၌ ဖြစ်သင့်သောနည်း၊ဥပဓာ၊တင်ပြခဲ့ပါ။
- ၉။ ထို့ကြောင့် ဤတောင်ကား ဤပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ကို
 မျှိုတတ်၏၊ ဤသို့ ဆိုကြကုန်၏၊ ထိုစကားကို စွဲ၍
 ထိုတောင်၏ ဣသိဝိလိ-ဟူသော အမည်သည် ထင်
 ရှားဖြစ်၏-ဟူသော မြန်မာစကား ကို ပါဠိဘာသာ
 စီခဲ့ပါ။
- ၁၀။ ဂုတ္တံ ၌၊ဝစဓာတ်၏အရကို ကောက်၍၊၎င်းကို ခန္ဓာ
 ယတနံ၊ဓာတော တရဏ နေတ္တိနည်းထုတ်ခဲ့ပါ။

နံပါတ်(၉)

ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာဝိသုဇ္ဇနာ

၁။ (ဃ) ဝါကျ အနက်သမ္မန်....

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝဿကာလေ၊ မိုးအခါ၌၊သစေ၊
 ၍၊သေနာသနံ။ ကို၊ လဘတိ၊ ရအံ။ ဣစ္ဆေတံ ဣတိ ဇေတံ
 လဘနံ၊ ဤသို့ ရမူကား။ ကုသလံ အနုဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်မရှိ၊စေ၊
 ၍၊ နော လဘတိ။ အံ။ ဟတ္ထကမ္ပံ၊ ဟတ္ထကမ်ကို၊ ပရိယေ
 သိတွာပိ၊ သော်လည်း။ ကာတပ္ပံ၊၏။

၂။ တသ္မာ-ပဋ္ဌာန်းစာစပ် ...

တသ္မာ ကား .. ကြောင့်ဟူ၍ အနက်ပေးသောကြောင့်
ကာတဗ္ဗံ-၌ ပကတူပ ပစ္စည်း၊ ကာတဗ္ဗံ ကား ... ပကတူပ
ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် စပ်အပ်၏။

တသ္မာ ပဋ္ဌာန်းစာထွက်.....

အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာ ဆရာသည် ‘ကာတဗ္ဗံ’ ဟု
သော ပကတူပ ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန်ကို ဆိုတော်မူ၏။
ထို ပကတူပ ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန်၏ ပကတူပပစ္စည်းကား.....
အဘယ်ပါနည်း၊ ပစ္စည်း မရှိဟူ၍ မှတ်ရမည်လော၊ ဤသို့
မေးဘွယ်ရှိ၍ ‘တသ္မာ’ ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်။

အဓိပ္ပာယ်ကား ကာတဗ္ဗံ- ဟူသော ပကတူပ ပစ္စ
ယုပ္ပန်၏ ပကတူပ ပစ္စည်းကား မရှိသည်မဟုတ်၊ တသ္မာ-
ဟူသော ပကတူပ ပစ္စည်းရှိ၏ ဟူလို။

(က) ဝါကျ ယုတ္တိတော်

အရှင် အဋ္ဌကထာဆရာ ဘုရားသခင်သည်၊ ပါဠိ
တော်၌၊ ‘တိဏကုဋိယော ကရိတွာ’ ဟု ဟောတော်မူ၏
ယင်း ‘တိဏကုဋိယော’ ဟူသောပုဒ်ကို အဘယ်သမာသ် တွဲ
စပ်ရပါမည်နည်း၊ ‘‘တိဏန္တ-ကုဋိစ တိဏကုဋိယော’’ ဟု
ခွန်သမာသ်တွဲစပ်ရမည်လော။ တိဏကုဋိယောအရ အ
ဘယ်မြက်မိုးသော ကုဋိ ယူရမည်နည်း၊ တံခါးဖွဲ့မရှိသော
မြက်မိုးကုဋိကို ယူရမည်လော ဤသို့ မေးဘွယ်ရှိ၍။ ထို အ
မေးကို ဖြေလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည် တိဏကုဋိယော
ကရိတွာ စသော (က) ဝါကျကိုမိန့်။

အဓိပ္ပါယ်ကား..... ‘တိဏကုဋိယော ကရိတွာ’ ဟူသော ပါဠိတော်၌၊ တိဏကုဋိယော ဟူသောပုဒ်ကို “တိဏဉ္စ ကုဋိ စ တိဏကုဋိယော” ဟု ခွန်သမာသ် စသည်မတွဲစပ်ရ “တိဏဆဒနာ ကုဋိ တိဏကုဋိယော” ဟု မဇ္ဈေလောပိ ကမ္မ ဓာရည်းသမာသ်တွဲစပ်၍၊ တိဏကုဋိယော အရလည်း တံခါးဖွဲမရှိသောမြက်မိုးကုဋိကိုမယူရ၊ တံခါးဖွဲရှိသောမြက် မိုးကုဋိကိုယူရမည် ဟူလို။

၃။ ဝါကျခွဲ

(ခ) ဝါကျသည် တိဏကုဋိယော ကရိတွာ-စသော (က) ဝါကျကို မြဲမြံစေသောကြောင့် ဒဋ္ဌိကရဏ ဝါကျ၊

“ တနည်း ” (က) ဝါကျ၏ အကြောင်းကို ပြသောကြောင့် ကာရဏဝါကျ။

(ဂ) ဝါကျသည် တိဏကုဋိယော ကရိတွာ စသော (က) ဝါကျကိုပင် ဘုရားဟော ပါဠိသာကေ ဖြင့် မြဲမြံစေသောကြောင့် အာဂမ ဒဋ္ဌိကရဏ ဝါကျ ဖြစ်ပါသည်။(သာကေဝါကျလည်းဟူ)

၄။ ဝေဒနတ္ထိ.....

ခွရန္တိ ဂစ္ဆန္တိ-ပဝတ္တန္တိ ဧတ္ထာတိ ခွါရာနိ၊ ဗန္ဓိတဗ္ဗာတိ ဗန္ဓာနိ၊ ခွါရာနိ စ တာနိ ဗန္ဓာနိစာတိ ခွါရဗန္ဓာနိ (ဤကား အဓိတ်ဝေဒနတ္ထိ) ခွါရဗန္ဓေဟိ သဟ ယာ ဝတ္တတိတိ သခွါရ ပြည်သု။

ဗန္ဓာ(ဤကား အပေါင်းဝစနတ္ထ) ခွါရဗန္ဓေဟိ-သဟ-ယာ
ကား ပဌမာဗဟုဗ္ဗိဟိ သမာသ် ဝိဂြိုဟ်။ သခွါရဗန္ဓာ
ကား ပဌမာ ဗဟုဗ္ဗိဟိ သမာသ်ပုဒ် * သဟပုဒ်၊ ခွါရ
ဗန္ဓပုဒ်၊ ယပုဒ် *

ဉာသ်ကောဏ်

ခွါရဗန္ဓေဟိ-သဟ ဟူသော သမာသ်ပုဒ်၏ အရကား
.....တကွဖြစ်သော တံခါးဖွဲ့သည် မချအားဖြင့် ရ၏။ ထို
တံခါးဖွဲ့၏ကုဋိ {ကျောင်း} နှင့် အစိတ်-အပေါင်း [ဌာနီ x
ဌာန] အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ပန်သည် ဌာနူပစာအားဖြင့်
ရ၏။ ။ယာ ဟူသော အညပုဒ်၏ အရကား ထိုဌာနူ
ပစာဖြင့် မှတ်အပ်သော ကုဋိ{ကျောင်း} ရ၏။

“တနည်း” ခွါရဗန္ဓေဟိ သဟ ဟူသော သမာသ်ပုဒ်
၏ အရကား ဖွဲ့အပ်သော တံခါး၏ သဟဝတ္ထန ဘော
ဂုဏ်သည် မချအားဖြင့် ရ၏။ ထို ဖွဲ့အပ်သော တံခါး၏
သဟဝတ္ထန ဘောဂုဏ်၏ ကုဋိ (ကျောင်း) နှင့် ဂုဏ်ဂုဏော
အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ပန်သည် ဌာနူပစာအားဖြင့် ရ၏။
ယာ ဟူသော အညပုဒ်၏ အရကား ထိုဌာနူပစာအားဖြင့်
မှတ်အပ်သောကုဋိ (ကျောင်း) ရ၏။

၅။ (ဃ) ဝါကျရှိ-တသ္မာ-သည် ဟိတ်၊ လန္ဒဂုဏ်
နိဂုဏ်း-တို့တွင်

* ကျိုးတဆက်မှ၊ ကျိုးဆက်ပြု၊ ယူကြလဒ္ဓဂုဏ်။

* သီးခြား တသ္မာ၊ ရှိခဲ့ရာ၊ ယူပါလဒ္ဓဂုဏ်။

မိတ်ဆွေ

* အကျိုးထိုင်ပြ၊ဂုဏ်ဝါကျ၊ကမ္မဆုံးထားကုန်၊

* အကြောင်းဟိမှန်၊အရင်းပြန်၊နောက်ဌာန့်လန်ဂုဏ်
ဟူသည်နှင့်အညီလဗ္ဗဂုဏ် တသွေ ဖြစ်ပါသည်။

အာချာတ်ပဒမာလာ....

* တိဇဇာတ်၊ဘူ X ခု၊ { တနည်း } တိဇဇာတ် *

တေဇေယျ	တေဇေယျံ
တေဇေယျာသိ	တေဇေယျာထ
တေဇေယျာဋီ	တေဇေယျာမ
တေဇေထ	တေဇေရံ
တေဇေထော	တေဇေယျာဂ္ဂော
တေဇေယျံ	တေဇေယျာဓ္မေ

နာမပဒမာလာ.....

တိဏံ	တိဏာ X နိ
ဟေတိဏာ X ဏာ	ဟေတိဏာ X နိ
တိဏံ	တိဏေ X နိ
တိဏေန	တိဏေဟိ X ဘိ
တိဏဿ	တိဏာနံ
တိဏာ X သွာ X မှာ	တိဏေဟိ X ဘိ
တိဏဿ	တိဏာနံ
တိဏေ + သ္မိ + မြိ	တိဏေသု

၆။ အာဘောဂ.....

{က} ဝေဋံနာမကော နဂဇေ ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့် ရာဇဂဟေ ဟူသော သံဝဏ္ဏေ တဗ္ဗပုဒ်၌၊ ရာဇဂဟေ အရ မင်းအိမ်ကို မယူရ၊ ရာဇဂြိုဟ် အမည်ရှိသော မြို့ကို ယူရမည်၏ အဖြစ်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

(ခ) မန္ဓာတု၊ မဟာဂေါရိန္ဒာဒီဟိ ပရိဂ္ဂဟိဘတ္တာ ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့် ရာဇဂဟံ ဟူသော သံဝဏ္ဏေ တဗ္ဗပုဒ်၌၊ ရာဇအရ မန္ဓာတုမင်း မဟာဂေါရိန္ဒ ပုဏ္ဏား (သူဌေး) စသည်ကို ယူရမည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း၊ ဂဟကို “ဂယှတိတိ ဂဟံ” ဟု ကမ္မသာဓန ဝစနတ္ထ ပြုလုပ်ရမည် ၏ အဖြစ်ကို၎င်း၊ ရာဇနှင့်ဂဟကို “ရာဇူဟိ ဂဟံ ရာဇဂဟံ” ဟု တတိယာ တပျုရိသ် သမာသ် တွဲစပ်ရမည်၏အဖြစ်ကို ၎င်း အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

သံဝဏ္ဏနာကား.....

(က) ပဒတ္တသံဝဏ္ဏာ အဘိဓေယျတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ။

(ခ) အဘိဓေယျတ္ထသံဝဏ္ဏနာ၊ ဒုတိယပစ္စယတ္ထသံဝဏ္ဏနာ၊ သမာသ လိင်္ဂတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ ဖြစ်ပါသည်။

* ကမ္မပစ္စယ၊ ဝိဘတ္တတလီ၊ တက္ကာရိယ၊ ဖွင့်ခါပြ၊ ကမ္မသာဓနကြံစရာ။

* ကမ္မသာဓန၊ နောက်ပုဒ်ပြ၊ ရှေ့ကပုဒ်နှင့် တတိယာတွဲမြဲ။

၇။ ပါဠိမှား ပါဠိမှန်....

သမ္ပဟူလော သမ္ပဟူလော ဟူ၍၎င်း၊ သမ္ပဟူလော သမ္ပဟူလော ဟူ၍၎င်း၊ ပါဠိအမျိုးမျိုးရှိရာ ...

မိတ်ဆွေ

သံ-ရှေး-ပ-ရှေးရှိသော ဟုခတ်၊ ပရရ အနက်ဟော
ယူပြီး သမ္မဟုလောဟူသော ပါဠိသည် ၎င်း။

ဟုခတ်၏အစိတ် ဥ-ကို ဦး-ဒိဃပြုပြီး သမ္မဟုလော ဟူ
သော ပါဠိသည် ၎င်း။

သံရှေးရှိသော ဗဟုခတ် ပဋ္ဌာဒိဗျလံ-သုတ်ဖြင့်
ဗဟုခတ်နောင် အလပစ္စည်းသက်ပြီး သမ္မဟုလော ဟူ
သော ပါဠိသည် ၎င်း။

ဗဟုခတ် အစိတ် ဥ-ကို ဦး-ဒိဃ ပြုပြီး သမ္မဟုလော ဟူ
သော ပါဠိသည် ၎င်း၊ ရုပ်ပြီးနိုင်သောကြောင့် ပါဠိအားလုံး
ပင်သင့်ပါသည်။

၈။ ဥပဓာတင် ...

တိဏကုဋ်ယော ဟူသောပါဠိ၌ အဓိတိ ဖြစ်သော
တိဏ ဟူသောအမည်ကို အပေါင်း ဖြစ်သော တိုင်၊ အခြင်
ယနယ်၊ ထုပ်၊ လျောက်၊ ဆင့်၊ စသည်တို့၌ တင်စား၍၊
အပေါင်း ဖြစ်သော တိုင်၊ အခြင်၊ ယနယ်၊ ထုပ်၊ လျောက်
ဆင့်၊ စသည်တို့ကိုလည်း တိဏကုဋ်ယော ဟု ခေါ်ဝေါ်
သောကြောင့် ကောဒေသုပဓာ ဖြစ်ပါသည်။

နည်းတင် ...

တိဏကုဋ်ယော ၌ တိဏ မြက်ဟူသော အဓိတိ ကို
မှတ်၍ဆိုသဖြင့်၊ အပေါင်း ဖြစ်သော တိုင်၊ အခြင်၊ ယနယ်၊
ထုပ်၊ လျောက်၊ ဆင့်၊ စသော အပေါင်း ကိုလည်းရသော
ကြောင့် ဥပလက္ခဏနည်း ဖြစ်ပါသည်။

ပြည်သူ့.

“တနည်း” တိဏကုဋိယော ဟူသော ပါဠိ၌ အဓိဓိ
ဖြစ်သော တိဏ,ဟူသော အမည်ကို အပေါင်း ဖြစ်သော
တိဏ, ပဏ္ဏ, ဣဋ္ဌက, သိလာ, သုခာ, ဟူသော အမိုး
ငါးပါး၌ တင်စား၍ အပေါင်း-ဖြစ်သော တိဏ, ပဏ္ဏ,
ဣဋ္ဌက, သိလာ, သုခာဟူသော အမိုးငါးပါးကို တိဏကုဋိ
ဟု ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ဧကဒေသုပဓာ ဖြစ်ပါသည်။

နည်းတင်

တိဏကုဋိယော ဟူသော ပါဠိ၌ တိဏ ဟူသော အဓိဓိ
ကို ဆိုသဖြင့်၊ တိဏ, ပဏ္ဏ, ဣဋ္ဌက, သိလာ, သုခာ,-ဟူ
သော အမိုးငါးပါး တည်းဟူသော အပေါင်း ကိုလည်း ရ
သောကြောင့် ဥပဓကဋ္ဌဏနည်း မည်၏။

၆။ ပါဠိဘာသာဓိ ...

တတော အဟံသု အဟံ ပဗ္ဗတော ဣမေ ဣသယော
ဂိလတိတိတဒုပါဒါယ တဿ ဣသိဂိလိတွေဝ သမညာ
ဥဒပါဒိ။

၁၀။ နေဋ္ဌိထုတ်နည်း

ဓုဋ္ဌိ ဟူသောပုဒ်၌ ဝေဓဓိ၏ အရကို ဒေသနာဉာဏ်
ဟုဆိုအပ်သော မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် (၄)
စေတသိက်(၃၅)ကိုယူ ရ၏။

မိတ်ဆွေ

ဩဘရဏဟာရ ဟူသော်လည်း ...

“ဩတရိယန္တိ အနုပဝေသိယန္တိ ဇေတန သုတ္တဂတ ဓမ္မာ ခန္ဓာဒိယုတိ ဩဘရဏော” ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့် အညီ၊ ဟောအပ်သော တရားကို ခန္ဓာအာယတန၊ စသည်တို့၌ သွင်းကြောင်းဖြစ်၍ ဩဘရဏဟာရ မည်၏။ အဘယ်သို့ သွင်းသနည်း ဟူမူကား။ ဂုတ္တံ ဟူသောပါဌ၌ ဓဓဓဓဓ၏ အရ မဟာကြိယာ ဥာဏသမ္ပယုတ် (၄) စေတသိက်(၃၅)ရ၏ ထို မဟာကြိယာ ဥာဏသမ္ပယုတ် (၄)စေတသိက်(၃၅)တို့တွင် ဝေဒနာသည် ဓေဒနာက္ခန္ဓာ မည်၏။ သညာသည် သညာက္ခန္ဓာ မည်၏။ ဝေဒနာ သညာမှ ကြွင်းသော စေတသိက် (၃၃) သည်-သင်္ခါရက္ခန္ဓာ မည်၏။ မဟာကြိယာ ဥာဏသမ္ပယုတ်စိတ်(၄) ခုသည်- ဝိညာဏက္ခန္ဓာ မည်၏။ ဤသို့ ခန္ဓာအားဖြင့် သွင်းခြင်းသည် ခန္ဓောဘရဏ မည်၏။

မဟာကြိယာဥာဏသမ္ပယုတ်(၄)ခုသည်- မနာယတန မည်၏ စေတသိက် (၃၅)သည်-ဓမ္မာယတန မည်၏။ ဤသို့ အာယတန အားဖြင့် သွင်းခြင်းသည်- အာယတနောဘရဏမည်၏။

မဟာကြိယာ ဥာဏသမ္ပယုတ်စိတ်(၄)ခုသည် မနော ဝိညာဏဓာတ် မည်၏။ စေတသိက် (၃၅) ခုသည်- ဓမ္မဓာတ် မည်၏။ ဤသို့ ဓာတ်အားဖြင့် သွင်းခြင်းသည် ဓေတောဘရဏ မည်၏။ ဤသို့လျှင် ဝစ, ဓာတ်၏ အရဖြစ် ပြည်သု

သော တရားတို့ကို ခန္ဓာ စသည်တို့၌ သွင်းခြင်းသည်
ဩတရဏဟာရ မည်၏ ဟူလိုသော်....

နံပါတ်(၉)

ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာပုစ္ဆိ ဝိသုဒ္ဓိနာပြီးပြီ

နံပါတ် (၁၀)

ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ ပုစ္ဆိ

၁။ အောက်ပါ(ခ) ဝါကျကိုသာ အနက်ပေးခဲ့ပါ။

(က) တဩယံ ဒုက္ခဉ္စ ဣဇ္ဈယာနံ ဒိန္နမ္ပိ ဝစနတ္ထော၊

(ခ) ပဌမံ တာဝေတ္ထ ဒုဋ္ဌကတံ သတ္တာရာ ဝုတ္တကိစ္စံ
ဝိရာဇေတွာ ကတန္တိ ဒုက္ခဉ္စ။

(ဂ) အထဝါ ဒုဋ္ဌကတံ ဝိရူပါ သာကြိယာ ဘိက္ခု
ကြိယာနံ မဇ္ဈေန သောဘတိတိ ဝေဓိ ဒုက္ခဉ္စ။

(ဃ) ဝုတ္တဗြေတံ၊

ဒုက္ခဉ္စ ဣတိယံ ဝုတ္တံ၊

တံ သုဏောဟိ-ယထာတထံ၊

အပရန္တံ ဝိရန္တဉ္စ၊

ခဏိတံ-ယဉ္စဒုက္ခဉ္စ။

(င) ယံ မနုဿေ-ကရေပါယံ၊

အာဝိတိ၊ ယဒိတိရဟော၊

ဒုက္ခဉ္စိ ပဝေဒေန္တိ၊

တေနေတံ ဣတိ ဝုဇ္ဈတိတိ။

- (ခ) ဣတရံ ပန ယူလတ္ထာ အတ္တယတ္တာ စ ယုလ္လစ္စယံ
 (ဆ) သဇ္ဇရာယေ စ ဒုဂ္ဂတိ တံ ဟောတိ ကဋကပ္ပ
 လန္တိ အာဒိယုဂိယ စေတ္ထ၊ သံယောဂ ဘာဝေါ
 ဝေဒိတဗ္ဗော။
- (ဇ) ကေဿ သန္တိကေ ဒေသေ တဗ္ဗေသု ဟိ အတ္တယေ
 နတေန သမော၊ ယူလော အတ္တယော၊ နတ္ထိ။
- (ဈ) တတ္ထာ၊ ဂုတ္တံ ယူလတ္ထာ အတ္တယတ္တာ စ ယုလ္လစ္စ
 ယန္တိ။
- ၂။ (ဂ) ဝါကျအနုသန္ဓေ။(ဃ)ဝါကျ စောဒနာတက်ခဲ့ပါ။
 ၃။ {က၊ခ၊င၊စ၊ဆ၊ဇ၊ဈ}ဝါကျတို့ကိုအကြောင်းနှင့်
 အမည်ပေးခဲ့ပါ။
- ၄။ ဒုက္ခဒု-ကို၊ အဓိတ် အပေါင်း ဝစနတ္ထဆို၍၊
 အပေါင်းဝစနတ္ထ ဉာသိ နည်းကောက်ခဲ့ပါ။
- ၅။ (က) ဝါကျ သမာသ်စသည်ခွဲ၍၊ တထံ-၌ ဓာတ်ကို
 ပဉ္စမိကတ္တုရုပ် အာချာတ်ပဒမာလာ-ပုဒ်ပြီးနာမ
 ပဒမာလာ စဉ်ခဲ့ပါ။
- ၆။ (ခ) (ဂ) ဝါကျတို့၌၊ အဋ္ဌကထာ ဆရာ၏ အာဘော်
 နှင့် သံဝဇ္ဇနနာ ဖော်ပြခဲ့ပါ။
- ၇။ ယုလ္လစ္စယ ဟူသောပုဒ်၏ ပဒသိန္နိ ကို ဖော်
 ပြခဲ့ပါ။
- ၈။ { ခ } ဝါကျ၌ ဖြစ်သင့်သော နည်း ဥပဓာ တင်ပြခဲ့ပါ။
 ၉။ အကယ်၍ အားထုတ်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ သာလျှင်၊
 အိုးကို သုံးသပ်အံ့ ချီခြင်း ဒုက္ခဒုသည် ငြိမ်း၏၊
 မြည်သ့။

သုံးသပ်ခြင်း ဒုက္ခဒိဋ္ဌိ-တည်၏....ဟူသော ဖြန့်မခ
စကားကို ပါဠိဘာသာ စိနဲ့ပါ။

၁၀။ (ဒုက္ခဒိဋ္ဌိ)-အရ အကုသိုလ်ဝိတ္တုပ္ပါဒ်ယူ၍ စတု
သမ္ဘ ဒေသနာဟောရ နေတ္တိနည်းထုတ်ခဲ့ပါ။

နိပါတ်(၁၀)

ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာဝိသုဇ္ဈနာ

၁။ (ခ) ဝါကျ အနက်သမ္မုန့်....

ဧတ္ထ၊ ဤ၊ ဒုက္ခဒိဋ္ဌိ၊ ယုတ္တစဉ်း၊ တို့တွင်း၊ တာဝ ကမေန၊ ဖြင့်
ပဌမံ၊ ရှေးအာပတ်သည်ကား။ ဒုဋ္ဌ၊ မကောင်းသော။ ကတံ
အမှုတည်း။ သတ္တာရာ၊ သည်။ ဝုတ္တကိစ္စံ၊ ဟောတိုင်း ကျင့်
အပ်သော အမှုကို။ ဝိရာဇေတွာ၊ ချွတ်ယွင်းစေ၍။ ကတံ၊
ပြုသော အမှုတည်း။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဒုက္ခဒိဋ္ဌိ၊ မည်၏။

၂။ (ဂ) ဝါကျအနုသန္ဓေတက်.....

ဤသို့ 'ဒုဋ္ဌကတံ သတ္တာရာ' စသော စကားရပ်တို့ဖြင့်
'ဒုဋ္ဌကတံ' ဟူသောပုဒ်၌ ဒု၊ သဒ္ဓါ၏၊ ဒုဋ္ဌ 'ကုန္တိတ' အနက်
ဟော။ ကတသဒ္ဓါ၏ ကမ္မသာဓနပြု၍ ဒု၊ နှင့် ကတ၊ တို့၏
တတိယာတပ္ပ၊ ရိသ်သမးသ်တွဲစပ်၍၊ ဒုက္ခဒိဋ္ဌိ သဒ္ဓါပြီးသည်
၏ အဖြစ်ကို ပြဆိုတော်မူပြီး၍၊ ယခုအခါ၌ ယင်း 'ဒုက္ခဒိဋ္ဌိ'
ဟူသော ပုဒ်ကိုပင် ဒုသဒ္ဓါ ဒုဋ္ဌ 'ဝိရူပ' အနက်ဟော။ ကတ
သဒ္ဓါ၏၊ ဘာဝသာဓနပြု၍၊ ဒု၊ - နှင့် ကတ၊ တို့၏ ကမ္မသာဓနည်း
မိတ်နေချ

သမာသ်တွဲစပ်၍ ဒုက္ခဋ-သဒ္ဓါပြီးသည်ကိုလည်း ပြတော်မူလိုသော အဋ္ဌကထာ ဆရာသည်။ “အထဝါ” စသော(ဂ) ဝါကျကိုမိန့်။

(ဃ) ဝါကျ စောဒနာတက်.....

အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာ ဆရာသည်။ (ခ) (ဂ) ဝါကျတို့ဖြင့် ‘ဒုက္ခဋ’ ဟူသောပုဒ်၏ ဝစနတ္ထကို ဆိုတော်မူ၏။ ဆရာဆိုအပ်သော ဒုက္ခဋ” ဟူသော ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထကို အတယ်သို့သော အသင့်ယုတ္တိထောက်၍၊ ကွန့်င်တို့ ယုံကြည်ရမည်နည်း၊ ယုံကြည်ရာ - ယုံကြည်ကြောင်း အသင့်ယုတ္တိမပြုသည်ရှိသော် ဆရာအား အသင့်ယုတ္တိဆန့်သော ဉာဏ် (အာဂမလည်းဟူ) ဝိရောဓိဒေါသ သင့်ရောက်ရာသည် မဟုတ်ပါလော၊ ဤသို့ စောဒနာဘွယ်ရှိ၍၊ ထို စောဒနာကို ဖြေလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ “ဝုတ္တဉ္ဇေတံ” စသော (ဃ) ဝါကျကိုမိန့်။

အဓိပ္ပါယ်ကား (ခ) (ဂ) ဝါကျတို့ဖြင့် ငါဆိုအပ်သော ‘ဒုက္ခဋ’ ဟူသောပုဒ်၏ ဝစနတ္ထသည် ယုံကြည်ရာ ယုံကြည်ကြောင်း အသင့်ယုတ္တိမရှိ မပြုသည်မဟုတ်၊ ‘ဝုတ္တဉ္ဇေတံ’ စသည်ဖြင့် ယုံကြည်ကြောင်း အာဂမယုတ္တိကိုပြ၏။ ထိုသို့ ပြသောကြောင့် သင်တင်သော ဉာဏ် (အာဂမလည်းဟူ) ဝိရောဓိဒေါသ ငါ့အား - မသင့်၊ မရောက်ဟူလို။

၃၊ ဝါကျခွဲ ...

{က} ဝါကျသည်- နှစ်ပါးကုန်သော ဒုက္ခဋ, ထုလွှစွယ်,
ပြစ်သူ။

ပုဒ်တို့၏ ဝစနတ္ထဟု ပဋိညာဏ် (စကားပျိုး)ကို ပြသောကြောင့် ပဋိညာဏ်ဝါကျ။

{ ခ } ဝါကျသည် { က } ဝါကျဖြင့် ပြအပ်သော ပဋိညာဏ်၏ ပဋိညာတဗ္ဗကို ပြသောကြောင့်၊ ပဋိညာတဗ္ဗဝါကျ။

“တနည်း” { က } ဝါကျကို အကျယ်ချဲ့ပြသောကြောင့် ဝိတ္ထာရဝါကျ။

{ င } ဝါကျသည်- { ဃ } ဝါကျ၏ ဥပမာကို ပြသောကြောင့် ဥပမာနဝါကျ။

“တနည်း” { ဃ } ဝါကျကို ဥပမာ၊ ဥပမေယျတို့ဖြင့် ထင်စွာပြသောကြောင့် တဗ္ဗဂီကာဒီကာရဏဝါကျ။

(စ) ဝါကျသည်၊ ဒုက္ခဒုသဒ္ဓါ၏ ဝစနတ္ထမှတပါး ထုလ္လစ္စယသဒ္ဓါ၏ ဝစနတ္ထကို ပြသောကြောင့် ပက္ခန္ဓာရ ဝါကျ။

(ဆ) ဝါကျသည် ထုလ္လစ္စယ ပုဒ်၏ သမာသ် ဖြစ်ပုံကို ဥပမာဖြင့် ပြသောကြောင့် ဥပမာနဝါကျ။

(ဇ) ဝါကျသည် (ခ) ဝါကျဖြင့် ပြအပ်သော ထုလ္လစ္စယ ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထကို ပြမြဲ စေသောကြောင့် ဒန္တိကာရဏဝါကျ။

“တနည်း” (ခ) ဝါကျ၏ အကြောင်းကို ပြသောကြောင့် ကာရဏဝါကျ။

(ဈ) ဝါကျသည်၊ (ဇ) ဝါကျကိုဆိုသဖြင့် ရရှိအပ်သော အကျိုးယူ လက္ခဂုဏ်ကို ပြသောကြောင့် လက္ခဂုဏဝါကျ ဖြစ်ပါသည်။

၄။ ဒုက္ခဒု ဝဇနတ္ထ ...

“ကရိတဗ္ဗန္တိ ကတံ” {အဓိတ်ဝိဂြိုဟ်} “ဒဠ ကတံ ဒုက္ခဒု” {အပေါင်းဝိဂြိုဟ်} “တနည်း” “ကရဏံ ကတံ” (အဓိတ်ဝိဂြိုဟ်) “ဒဠ ကတံ ဒုက္ခဒု” (အပေါင်းဝိဂြိုဟ်) ဒဠ ကတံကား ကမ္မဓာရည်းသမာသိဝိဂြိုဟ်။ ဒုက္ခဒု ကား ကမ္မဓာရည်းသမာသိပုဒ် * ဒဠပုဒ် x ကတပုဒ် * ဥာသိကောဏ်.....

ဒဠ ဟူသော ဝိသေသနပုဒ်၏ အရကား မကောင်းသော ဘောဂုဏ် ရ၏။ ထို မကောင်းသော ဘောဂုဏ်၏ ပြုအပ်သော အမှုနှင့် ဂုဏ် ဂုဏေ အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္မာန် သည်-ဌာနပစာအားဖြင့် ရ၏။ ဒုက္ခဒု ဟူသော သမာသိပုဒ် လုံး၏ အရကား ထို ဌာနပစာအားဖြင့် မှတ်အပ်သော မကောင်းသောအမှု ရ၏။ (နောက်ဝိဂြိုဟ်ကောက် များများ မထူးပြီ။)

၅။ {က} ဝါကျ သမာသိ, စသည်ခွဲပုံ.....

တတြိ အဗျယပစ္စယန္တတဒ္ဓိတ်နာမ်ပုဒ်။ အယံ ဂုစ္စမာနာ ပေက္ခ သဗ္ဗနာမ်ပုဒ်။ ဒုက္ခဒု ထုဠန္တယဇနံ, ကား-သမာသိ နာမ်ပုဒ်။ ဦန္တံ သင်္ချာသဗ္ဗနာမ်ပုဒ်။ ဝိ, သမုပ္ပယဇောတက နိ ပါတ်ပုဒ်။ ဝဇနတ္ထာ, သမာသိနာမ်ပုဒ်။

အာချာတ်ပဒမာသေ..... * တထခတ် x ခု *

တထဘု

....

တထန္တိ

တထာဟိ

.....

တထထ

ပြည်သူ့.

တထာမိ	တထာမ
တထတံ	တထန္တိ
တထသျှ	တထဂ္ဂော
တထေ	တထာမသေ

နာမမဒမာဇော.....

တထံ	တထာ x နိ
ဟေတထ	ဟေဘာထာ x နိ
တထံ	တထေ x နိ
တထေန	တထေဟိ x သိ
တထဿ	တထာနံ
တထာ x သွာ x ဌာ	တထေဟိ x သိ
တထဿ	တထာနံ
တထေ + သ္မိံ x ဌိ	တထေသျှ

၆။ အာဘောဂ.....

(က) ဒုဠကတံ, ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့် ဒုက္ခဋီပံ’ ဟူသော သံဝဏ္ဏေ တဗ္ဗပုဒ်၌။ ဒုသဒ္ဓါ၏ ကုန္တိတ (ဒုဠ) အနက်ဟောသည်ကို၎င်း၊ ကတကို၊ “ကရိတဗ္ဗန္တိကတံ” ဟု ကမ္မသာခန ဝစနတ္ထ ပြုရမည်ကို၎င်း၊ “ဒုဠ ကတံဒုက္ခဋီပံ” ဟု တတိယာ တပ္ပုရိသ် သမာသ် တွဲစပ်ရမည်ကို၎င်း။ သတ္တာရာ(ပ)ကတံ ဟူသော သံဝဏ္ဏနာ ပါဌ်ဖြင့်၊ ဒုက္ခဋီပံ အရ မကောင်းသော အမှုသည် ဘုရားရှင် ဟောတိုင်းကျင့် မိတ်ဆွေ

အပ်သောအမှုကို ချွတ်ယွင်းစေ၍ ပြုအပ်သော အမှုဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို၎င်း အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

(ခ) ဒုဋ္ဌ၊ကတံ၊ ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့် ဒုက္ခဋ္ဌ၊ ဟူသော သံဝဏ္ဏေ တဗ္ဗပုဒ်၌။ ဒု သဒ္ဓါ၏ ဖိရူပ (ဒုဋ္ဌ) အနက် ဟောသည်ကို၎င်း၊ ကတကို “ကရဏံ ကတံ” ဟု ဘာဝ သာဓနဝစနတ္ထ ပြုရမည်ကို၎င်း။ “ဒုဋ္ဌ၊ ကတံ ဒုက္ခဋ္ဌ” ဟု ကမ္မဝါရည်း သမာသ်တွဲစပ်ရမည်ကို၎င်း၊ ဇိရူပါ၊ ဟူသော သံဝဏ္ဏနာ ပါဌ်ဖြင့်၊ ဒုဋ္ဌ၊သဒ္ဓါ၏ဖိရူပသဒ္ဓါ၏ ပရိယာယ်ကို ၎င်း၊ ကတ၊ သဒ္ဓါ ကြိယာသဒ္ဓါ၏ ပရိယာယ်ကို၎င်း၊ သာကြိယာ၊ ဘိက္ခုကြိယာနံ၊ မဇ္ဈေ၊ နသောဘတိ ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့်၊ ဒုက္ခဋ္ဌ၊ အရ-မတင့်တယ်သော အမှုအရာ ဟူသည် ရဟန်းတို့၏ အမှုရှိသောသူတို့၏ အလယ်၌ မတင့်တယ် ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို၎င်း အဋ္ဌကထာဆရာသိစေပါသည်။

သံဝဏ္ဏနာကား ...

{က} ဥပသဂ္ဂလိင်္ဂတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ။ ဒုတိယ ပစ္စယတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ။ သမာသလိင်္ဂတ္ထသံဝဏ္ဏနာ။ ဘာဝတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ။

{ခ} ဥပသဂ္ဂလိင်္ဂတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ။ ဒုတိယ ပစ္စယတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ။ သမာသလိင်္ဂတ္ထသံဝဏ္ဏနာ။ ပရိယာယ် ခေါ် အဘိဓမ္မေယျတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ-ဘာဝတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ များဖြစ်ပါသည်။

၇။ ထုလွဋ္ဌဗ္ဗယ ဖိ ပဒေသိန္နိ

ထုလွဋ္ဌဗ္ဗယ ကား ... ထူသ အဗ္ဗယ တည်ပြီးလျှင်၊
“ထူလော စ သော အတ္တယောစာတိ” ဟု ကမ္မဓာရည်းသ
မာသ်ဝါကျပြုလုပ်ပြီး ဝိဘတ် စသည်ချေ၍၊ ထူလအတ္တယ
ကျန် အ,ကိုချေ ထ,ဖိအစိတ် ဦ-ကို ဥ ရသပြု လ-ကို
သဒိသဒ္ဓေးဘော်ဆောင်၍ကပ်လိုက်လျှင် **ထူလအဗ္ဗယကား**
ထုလွဋ္ဌဗ္ဗယ ဟူသောပုဒ် ပြီးပါသည်။

၈။ ဥပဓာတင်....

အကြောင်းဖြစ်သောမကောင်းသောအမှု၏ ဒုက္ကဋ္ဌ ဟူ
သောအမည်ကို အကျိုး ဖြစ်သော ဒုက္ကဋ္ဌ အာပတ်၌ တင်စား
၍။ အကျိုး ဖြစ်သော ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်ကို **ကဓရဏူပဓာ**
အားဖြင့်-ဒုက္ကဋ္ဌ ဟုခေါ်ဝေါ်ပါသည်။
မှတ်ချက်။ ထိုအမှုကြောင့်ဖြစ်သော- အာပတ်ကား ဖလူပစာအားဖြင့်
ဒုက္ကဋ္ဌမည်ပါသတည်းဟု နိဿိဆရာတော်မှာထားသည်။

နည်းတင် ...

အကြောင်းဖြစ်သော မကောင်းသော အမှုကိုဆိုသဖြင့်
အကျိုးဖြစ်သော ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်ကိုလည်း ရသောကြောင့်
နာနန္တရိကနည်း မည်၏။

၉။ ပါဠိဘာသာစီ....

အထ ပန သဉ္ဇဿာဟောဝ ကုန္တိ° အာမသတိ ဥဒ္ဓါရ
ဏဒုက္ကဋ္ဌ° ပဋိပဿန္တတိ အာမသနဒုက္ကဋ္ဌေ ပတိဋ္ဌာတိ။
မိတ်ဆွေ-၁၀

၁၀။ နေဋ္ဌိထုတ်နည်း ...

ဒေသနာဟာရဟူသောစာပေ ...

“ဒေသိယတိ သံဝဏ္ဏိယတိ သုတ္တတ္ထော တောယာတိ ဒေသနာ” ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့်အညီ၊ သုတ်၏အနက်ကို ဖွင့်ကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့်- ဒေသနာဟာရ မည်၏။ နုတ္တရံ ၏အရ၊ အကုသိုလ်နိဗ္ဗာန် သည်-သာယာအပ် သောကြောင့်-အသမာဒ မည်၏ ထိုကို သာယာတတ်သော တဏှာသည်လည်း။ အသမာဒ မည်၏။ ထို သာယာအပ် သာယာတတ်သော တရားသည်ပင်လျှင်၊ သင်္ခါရဒုက္ခဖြစ်၍ အာဒိန္ဒြေ မည်၏ လောကုတ္တရာ မဂ် နိဗ္ဗာန်သည်၊ နိဿ ရဏ မည်၏။ ဖိုလ်စိတ္တ၊ ပြုန် သည်၎င်း၊ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိ ပဋိ သန္ဓေသည်၎င်း၊ ပဋုပ္ပန်၌ အက္ခာနုဝါဒဘေး၊ ပရာနုဝါဒ ဘေး၊ ဒဏ္ဍာဘေး၊ စသော များစွာသော အကျိုးသည်၎င်း- ဗလ မည်၏။ ထို ဗလအရခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော အကုသိုလ်မွေ့သည် ဥပါယ မည်၏။ အပါယ် ဒုဂ္ဂတိဘေး စသည်မှ လွတ်ခြင်းငှါ-အလိုရှိ နှင့်သော သူတို့သည် အကု သိုလ်မွေ့ကိုမပြုကြကုန်လင့်ဟု စေခိုင်းတိုက်တွန်းခြင်းသည် အာဇာနည် မည်၏။ ထို ဒေသနာဟာရမည်သော သံဝဏ္ဏိနာ ဝိသေသသည်-အသမာဒ စသည်ကို ဖွင့်ပြတတ်၏။ ထို အသမာဒ စသည်တို့တွင် ‘အာဒိန္ဒြေ ဗလဉ္စ ဒုက္ခ’ ဟူ သောပါဌ်နှင့်အညီ အာဒိန္ဒြေသည်၎င်း ဗလသည်၎င်း ဒုက္ခ သန္ဓာ မည်၏။ ‘အသမာဒေါ သမုဒယော’ ဟူသည်နှင့် အညီ အသမာဒသည် သမုဒယသန္ဓာ မည်၏။ ‘နိဿရဏံ ပြညာ၊

နိရောဓော'ဟူသည်နှင့်အညီ၊ နိဿရဏသည် နိရောဓသဇ္ဈာ
မည်၏။ 'ဥပါယော အာဏတ္တိ စ မဂ္ဂေါ' ဟူသည်နှင့်အညီ၊
ဥပါယသည်၎င်း အာဏတ္တိသည်၎င်း မဂ္ဂသဇ္ဈာ မည်၏။
ဤသို့ "ဒုက္ကဋ္ဌ" ဟူသော ဒေသနာတော်သည် သစ္စာလေး
ပါးကို ဟောကြားတတ်၏။ ထို သစ္စာလေးပါးကို ဟော
ကြားတတ်သော ဒေသနာ၌-အဿာဒ စသည်ကိုဖွင့်ပြခြင်း
သည် ဒေသနာဟာရမည်၏ ဟုလိုသော်....

နံပါတ် (၁၀)

ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ ပုစ္ဆာ ဝိသုဇ္ဈနာပြီးပြီ

အထူးမှတ်သားချက်

ပါရာဇိကဏ်နှင့်ဆိုင်ရာ-နယူပစာရ-ပဒဝိနိစ္ဆိယ-တို့ကို။ ဆိုင်ရာ အဋ္ဌ
ကထာ ဋီကာ-နိဿယ-ဂဏ္ဍိ-ရှိသမျှတို့ဖြင့် ဤကျမ်း၏ နောက်ဆက်တွဲ
မှာ ရှိပါလေ။

နံပါတ် (၁)

သီလက္ခန္ဓာ အဋ္ဌကထာ ပုစ္ဆိ

၁။ အောက်ပါ(ခ)ဝါကျကိုသာ အနက်ယောဇနာပါ။

(က) ကိဿ ပန ထေရော ဇေကေန မကာသိတိ။

(ခ) အာယသ္မိတော အာနန္ဒတ္ထေရဿ ဩကာသ ကရဏတ္ထံ။

(ဂ) တေနာ ဟာယသ္မိတာ သဟာပိ ဝိနာပိ န သက္ကာဓမ္မသင်္ဂီတိ ကာတု။

(ဃ) သောဟာယသ္မာ သေက္ခော သကရဏီယောတသ္မာ သဟာပိ န သက္ကာ။

(င) ယသ္မာ ပန သ ယံကိပ္ပိ ဒသဗလေန ဒေသိတံ သုတ္တဂေယျာဒိကံ အပစ္စက္ခံ နာမ နတ္ထိ။

(စ) ယသာဟ။

ဒွါသီတိ ဗုဒ္ဓတော ဂဏှိ။

ဒွေ သဟဿာနိ ဘိက္ခုတော။

ဓတုရာသီတိ သဟဿာနိ၊

ယေမေ မွှာ ပဝတ္တိနောဘိ။

(ဆ) တသ္မာ ဝိနာပိ န သက္ကာ။

၂။ (ဂ)ဝါကျအနုသန္ဓေ (ဃ)ဝါကျပုစ္ဆိ (င) ဝါကျစောဒနာ (စ) ဝါကျ အဘိယာစက, တက်ခဲ့ပါ။

၃။ (င)ဝါကျရှိ အသသဒ္ဓါ၏ စပ်ရာကို စုံလင်စွာပြပြီးလျှင်(၁)နံပါတ်ရှိ ဝါကျများကို အမည်ပေးခဲ့ပါ။

ပြည်သူ့

- ၄။ သေက္ခေဓာကို၊ ကိတ်၊ တန္တိတ်၊ သမာသိ၊ ဝိဂြိုဟ်သိပြီး
လျှင်၊ သမာသိ ဝိဂြိုဟ်ကိုသာ ဉာဓိနည်းအရ ကောက်
ခဲ့ပါ။
- ၅။ (ဂ) ဝါကျကို သမာသိ၊ စသည်ခဲ့၍၊ အာယသ္မာဒံ ဌ
ဓာတ်ကို သတ္တဝိဝိဘတ် ပဌမပုရိသ်နှင့် အာချာတ်ပဒ
မာလာ၊ ပုဒ်ပြီးကို နာမပဒမာလာ စဉ်ခဲ့ပါ။
- ၆။ “အဋ္ဌါန မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော ဟောတိတိ အဋ္ဌါန သင်္ခါတံမဂ္ဂံ
ပဋိပန္နော ဟောတိ ဒိဃမဂ္ဂန္တိ အတ္ထော” ဌ၊ အဋ္ဌကထာ
ဆရာ၏ အာဘောဇ်နှင့် သံဃန္တနာ ညွှန်းခဲ့ပါ။
- ၇။ သေက္ခေဓာ၊ ဟူ၍၎င်း၊ သေဓေါ၊ ဟူ၍၎င်း၊ ပါဌ်နှစ်ထွေ
ရှိရာ သင့်ရာပါဌ်ကို ယုတ္တိနှင့် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။
- ၈။ (င) ဝါကျ(ဓ) ဝါကျတို့ အဓိပ္ပါယ်ချင်း၊ အချင်းချင်း
မဆန့်ကျင်၊ အောင်မည်သို့ယူရမည်နည်း။
- ၉။ ကရုဏော သီတာလ ဟဒယံ၊
ပညာပဇ္ဇောတ ဝိဟာတ မောဟတမံ။
သ နရာမရ လောက ဂရံ၊
ဓန္ဓေ သုဂတံ ဂတိ ဝိမုတ္တံ။
ဟူသော ဂါထာ၌ ဆန်းစစ်၍ ဂါထာအမည်ကိုလည်း
ညွှန်းခဲ့ပါ။
- ၁၀။ (ဓ) ဝါကျ ဂါထာကို ဖြစ်သင့်သော အဓိပ္ပါယ်ရန်သာ
ထုတ်ခဲ့ပါ။

နံပါတ် (၁)

သီလက္ခန္ဓ အဋ္ဌကထာ ဝိသုဒ္ဓိနာ

၁။ {ဓ}ဝါကျ အနက်ယေဇဇနာ.....

ယထာယေန ကာရဏေန၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့် အပစ္စက္ခံ နာမ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တထာ တေနကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ခွါသိတိ၊ ပ။ ပဝတ္တိနောတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ အာနန္ဒော ယေဝ၊ အာနန္ဒာသည်ပင်လျှင်။ အာဟ၊ ပြီ။ ဂေါပက၊ ဂေါပ ကပုဏ္ဏား။ အဟံ၊ ငါသည်။ ခွါသိတိ သဟဿာနိ၊ ဓမ္မက္ခန္ဓာ ရှစ်သောင်း နှစ်ထောင်တို့ကို၊ ဗုဒ္ဓတော၊ မြတ်စွာ ဘုရားထံတော်မှ။ ဂဏှိ၊ သင်ပြီ။ ဧ သဟဿာနိ၊ ဓမ္မက္ခန္ဓာ နှစ်ထောင်တို့ကို၊ ဘိက္ခုတော၊ ရှင်သာရိပုတ္တရာ အထံမှ။ ဂဏှိ၊ ပြီ။ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင် ဓမ္မက္ခန္ဓာ တရားတို့ သည်။ စတုရာသိတိ သဟဿာနိ၊ ရှစ်သောင်း လေးထောင် တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ ဓမ္မာ၊ ထို ရှစ်သောင်း၊ လေး ထောင်ကုန်သော ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့ကို။ မေ၊ ၏။ ဇိဝှာဂ္ဂေ၊ လျှာ ဖျား၌။ ပဝတ္တိနော၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်ပြီ။

၂။ (ဂ) ဝါကျ အနုသန္ဓေတက်

ဤသို့ 'အာယသ္မတော' စသော(ခ) ဝါကျ၏ အရှင်အာ နန္ဒာ၏ အခွင့်ကို ပြုလိုသောကြောင့် တယောက်ယုတ်ပြု သည်၏အဖြစ်ကို-ပြဆိုတော်မူပြီး၍၊ (ပုဗ္ဗာနုသန္ဓေ)ယခုအ ခါ၌၊ အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်အား အဘယ်အကြောင်းကြောင့် အခွင့်ကိုပြုလေသနည်း ဟု အကြောင်းကို မေးသွယ်ရှိ၍ ပြည်သ့။

အရှင်ပြုတော်မူခြင်း၏ အကြောင်းကို ပြတော်မူလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည် “တေန ဟာယသ္မာတာ” စသော (ဂ)ဝါကျကိုမိန့်။

(ဃ) ဝါကျပုစ္ဆာတော်

အရှင် အဋ္ဌကထာဆရာ ဆရာသည်၊ “တေန ဟာယသ္မာတာ” စသော (ဂ)ဝါကျဖြင့်၊ အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်နှင့် တကွသော်၎င်း၊ ကင်း၍သော်၎င်း၊ သုတ်၊ အဘိဓမ္မာ၊ ကို သင်္ဂါယနာတင်ခြင်းငှါ မတတ်ကောင်း ဟုဆိုတော်မူ၏။ အဘယ် အကြောင်းကြောင့်- မတတ်ကောင်းပါသနည်း။ ‘အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်နှင့်တကွ သော်၎င်း၊ ကင်း၍ သော်၎င်း၊ သုတ်-အဘိဓမ္မာကို သင်္ဂါယနာတင်ခြင်းငှါ တတ်ကောင်းသည်မဟုတ်ပါလော’ ဤသို့ မေးတွယ်ရှိ၍၊ ထို အမေးကို ဖြေလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည် “သောဟာယသ္မာ” စသော(ဃ)ဝါကျကိုမိန့်။

အဓိပ္ပာယ်ကား....အရှင်အာနန္ဒာ မထေရ်သည်၊ အကြံကြောင့် သေက္ခ သာတည်း။ အထက်မင်္ဂ ၃ ပါးအတွက် ပြုဆိုရန် ကိစ္စရှိသေး၏။ ထို့ကြောင့် အတူတကွ သင်္ဂါယနာတင်ခြင်းငှါ မတတ်ကောင်းဟူလို။

(င) ဝါကျခေဒနာတော်

အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာ ဆရာသည်၊ “သောဟာယသ္မာ” စသော(ဃ)ဝါကျဖြင့် “သဟာဝိ န သက္ကာ’ဟူသောစကားရပ်၏ အကြောင်းကိုဆရာပြသဖြင့် ကွန့်ဝံ့သိရပါပေပြီ၊ မိတ်ဆွေ

‘ဝိနာပိ န သက္ကာ’ ဟူသောစကားရပ်၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း ၊ ‘သဟာပိ န သက္ကာ’ ၏ အကြောင်းကိုသာ ပြ၍။ ‘ဝိနာပိ န သက္ကာ’ ၏ အကြောင်းကို မပြသည်ရှိသော် ဆရာ၌ စကားမန့်သော အဗျာဓိတဒေါသ သင့်ရောက်ရာ သည် မဟုတ်ပါလော ဤသို့ စောဒနာဘွယ်ရှိ၍၊ ထိုစောဒနာ ကို ဖြေလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ “ယသ္မာ ပနဿ” စသော (င)ဝါကျကိုမိန့်။

အဓိပ္ပာယ်ကား..... ‘သဟာပိ န သက္ကာ’ ၏ အကြောင်း ကိုသာ ပြသည်မဟုတ်။ ‘ဝိနာပိ န သက္ကာ’ ၏ အကြောင်းကို လည်း။ “ယသ္မာပနဿ” စသော (င)ဝါကျဖြင့် ပြ၏။ ထိုသို့ ပြသောကြောင့် သင်တင်တဲ့ စကားမန့်သော အဗျာဓိတ ဒေါသ ငါ့အား မသင့်ရောက်ဟူလို။

(စ) ဝါကျအဘိယာဓကတက်.....

အရှင် အဋ္ဌကထာဆရာ ဆရာသည်။ “ယသ္မာ ပနဿ” စသော (င) ဝါကျဖြင့်၊ အရှင်အာနန္ဒာမထေရ် အလုံးစုံဘုရားရှင်ဟောအပ်သော သုတ္တဂေယျ စသည်ကို မျက်ကွယ် သင်ယူအပ်သည် မည်သည်မရှိဟု ဆိုတော်မူ၏ ထို အရှင် အာနန္ဒာမထေရ်၏ အလုံးစုံဘုရားရှင် ဟောအပ် သော သုတ္တဂေယျ၊ စသည်ကိုမျက်ကွယ်သင်ယူအပ်သည်။ မည်သည် မရှိဟူ၍ ဆိုအပ်သော စကား၌၊ ကျွန်ုပ်တို့ယုံ ကြည်ကြောင်းသာခဏကိုပြပါဦးဟု လျှောက်ထားတောင်း ပန်ဘွယ်ရှိ၍၊ “ယထာဟ” စသော (စ)ဝါကျကိုမိန့်။

- * ပက္ခန္ဓရ၊ ဟူလတ်က၊ အဗျာဇိတ-တင်၊
- * ပြပါဦး၊ဟု၊ တောင်းပန်မှု၊မှတ်ရှု ဘိယာစိ၊
- * အပြစ်မပါ၊ အမေးသာ၊ ပုစ္ဆာအတက် ခေါ်မြဲတည်း။
- * အမေးဦးမှာ၊ အပြစ်ပါ၊ စောဒနာတက် ခေါ်မြဲတည်း။

မှတ်ချက်။ အဘိယာစက-တက်၊ထွက်၊တို့၌၊ ဆရာတော်အချို့ကား။
 အဓိပ္ပါယ်-ပြန်ကြ၏။ အဘိယာစက- တက်၊ထွက်၊ စုသည်
 ပုစ္ဆာ-တက်၊ထွက်၊၌။ သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ဆိုသည်ကို။ဤ အဘိ
 ယာစက-တက်၊ထွက်၊၌။ (အဘိယာစက ပုဂ္ဂိုလ်တို့-တောင်း
 ဆိုဘွယ်ရှိ၍) ဆိုရသည်။ အဓိပ္ပါယ် မပြန်ရသည်သဖြင့်ပုစ္ဆာ
 တက်၊ထွက်၊နှင့် ထူးသည်။

၃။ (င)ဝါကျရှိ အသသဒ္ဓါ ခာဓဗိ....

အသ-သဒ္ဓါကို၊ အသ္မာတိ အနေန အပစ္စက္ခံ နာမာတိ
 ဧတေန သမ္ပန္နော-နှင့် အညိ။အပစ္စက္ခံ နာမ ဌ ဖပ်ပါ။

တနည်း။ အသ္မာတိ ဝါနတ္ထိတိ ဧတ္ထ ကြိယာပဋိဂ္ဂ
 ဟာက ဝစနံ-နှင့် အညိ။ နတ္ထိ ဌ ဖပ်ပါ။

ဝါကျခွဲ

(က) ဝါကျသည် ပက္ခန္ဓရဝါကျ။(စောဒနာဝါကျ
 လည်းဟူ)

(ခ) ဝါကျသည်၊ ပရိဟာရဝါကျ။

(ဂ) ဝါကျသည်၊ ကာရဏဝါကျ။

(ဃ) ဝါကျသည်၊ ကာရဏဝါကျ။

(င) ဝါကျသည်၊ ပက္ခန္ဓရဝါကျ။

(ဓ) ဝါကျသည်၊ အာဂမ္မေန္တိကရဏဝါကျ၊

(ဆ) ဝါကျသည်၊ ဗလဝါကျ.. ဖြစ်ပါသည်။

၄။ သေက္ခော, ကိတ်ဓနန္တိ

သိက္ခတိတိ သေက္ခော။ သိက္ခံ ဝါ သိက္ခာ၊ သိက္ခာ
တဿ သိလန္တိ သေက္ခော။

သေက္ခော, တန္တိတိဓနန္တိ

သိက္ခာသု ဇာတော သေက္ခော။ ။ သိက္ခာသု ဘဝေါ
သေက္ခော။

သေက္ခော, သမာသိဓနန္တိ

ဣက္ခတိ တောယာကံ ဣက္ခာ။ သဟ ဣက္ခာယ ယော
ဝတ္တတိတိ သေက္ခော။

သမာသိဓနန္တိဉာသိကောကံ

‘သဟ ဣက္ခာယ ယော ဝတ္တတိတိ’ ကား..... ပဌမာဗ
ဟုဇ္ဈိဟိ သမာသိဝိဂြိုဟ် ‘သေက္ခော’ ကား ပဌမာဗ
ဟုဇ္ဈိဟိ သမာသိပုဒ်။ *သဟပုဒ်၊ ဣက္ခပုဒ်၊ ယပုဒ်* သဟ
ဣက္ခာယ ဟူသော သမာသိပုဒ်၏ အရကား — တကွဖြစ်
သော မဂ်, ဖိုလ်, သမ္မာဒိဗ္ဗိ ရ၏။ ထို တကွဖြစ်သော မဂ်,
ဖိုလ်, သမ္မာဒိဗ္ဗိ၏ အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်နှင့် သံ, သမိ, ဌာနီ
ဌာန) အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ပန်သည် ဌာနူပစာအားဖြင့် ရ၏။
ယ-ဟူသော အညပုဒ်၏ အရကား..... ထို ဌာနူပစာအားဖြင့်
မှတ်အပ်သော အရှင်အာနန္ဒာမထေရ် ရ၏။

“တနည်း” သမာသ်ပုဒ်၏ အရကား.... မဂ်, ဖိုလ်, သမ္မာဒိဋ္ဌိ၏ သဟဝတ္တနံ ဘော ဂုဏ်သည် မချအားဖြင့် ရ၏။ ထို မဂ်, ဖိုလ်, သမ္မာဒိဋ္ဌိ၏ သဟဝတ္တနံ ဘော ဂုဏ်၏ အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်နှင့် ဂုဏ်, ဂုဏော အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ပန်သည် ဌာနပစ္စာအားဖြင့် ရ၏။ (အညပုဒ် အရတူပြီ)
* ဗဟုဗ္ဗိဟိမှာ၊ သဟပါ၊ ပဌမာပြုမြဲ။

၅။ သမာသ်, စသည်
တေန ကား..... သဗ္ဗံနာမ်ပုဒ်၊ ဟိ ကား ကာရဏ

ဇောတက နိပါတ်ပုဒ်၊ အာယသ္မာတာ ကား..... တဒ္ဓိတ်နာမ် ပုဒ်။ သဟ..... နိပါတ်ပုဒ်၊ အဓိ-အညမညသမုစ္စယ ဇောတ က နိပါတ်ပုဒ်၊ ဝိနာ-နိပါတ်ပုဒ်၊ အဓိ-အညမညသမုစ္စယ ဇောတက နိပါတ်ပုဒ်၊ န သက္ကာ-နိပါတ်ပုဒ်၊ ဓမ္မသင်္ဂီတိ- သမာသ်နာမ်ပုဒ်၊ ကာတု-ကိတ်နာမ်ပုဒ်၊

အာချာတ်ပဒမာလာ.....

* အာယသ္မာ၊ အာယဇောတိ၊ ဣဇောတိ၊ ဇောတိ *

အယေယျ	အယေယျံ	}	ကတ္တား
အယေထ	အယေရံ		
အယျေယျ	အယျေယျံ	}	ကမ္မ
အယျေထ	အယျေရံ		
အယျေထ	}	ဘာဝ။

နာမပဒမာလာ.....

အာယသ္မာ အာယသ္မန္တော X န္တော။

မိတ်အံ့

ဘောအာယသ္မုန္တုန္တုန္တုန္တု

..... တောန္တောအာယသ္မုန္တုန္တုန္တုန္တု။

(ကြွင်းဂုဏဝါသဒ္ဓါနှင့် တူပြီ)

၆။ အဘောဂ.....

အဋ္ဌါန သင်္ခါတံ မဂ္ဂံ ပဋိပန္နော ဟောတိ.....ဟူသော သံဝဏ္ဏာနာပါဌ်ဖြင့်၊ အဋ္ဌါန မဂ္ဂပုဋိပန္နောဟောတိ.....ဟူသော သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပုဒ်၌၊ သံဝဏ္ဏတဗ္ဗ၊ ပဒနန္တိဆူ၊ လိင်္ဂိမတူ၊ လောကီကုသင်္ခါတံ .. နှင့်အညီ။ အဋ္ဌါနသဒ္ဓါ- မဂ္ဂသဒ္ဓါတို့၏ - လိင်္ဂမတူသည်ကို၎င်း။ ။ဟုတွင်သင်္ခါတဘူတဘထွေ၊ ဝေဇ္ဇတိ၊ သဒ္ဓါရှိက၊ မှတ်သိကမ္မဓာရယာ၊ ကိုးပါးမှ၊ သမ္ဘာဝနာပေ နှင့်အညီ၊ “အဋ္ဌါန သင်္ခါတံ မဂ္ဂံ အဋ္ဌါနမဂ္ဂံ” ဟု သမ္ဘာဝနာကမ္မဓာရည်းသမာသ်တွဲစပ်ရမည်ကို၎င်း။ ။သံဝဏ္ဏတဗ္ဗ၊ ကိတ်ပဒ၊ ကံကာ၊ အရတ္တ၊ ဒုတိယန္တုနိ၊ ဖုဋိဗျုပ္ပ၊ ကတ္တု၊ သာဓန၊ ကြိစ္ဆရာ.....နှင့်အညီ၊ “ပဋိပဇ္ဇတိတိ ပဋိပန္နော” ဟု ကတ္တု၊ သာဓန ဝစနတ္ထပြုရမည်ကို၎င်း၊ ကတ္တု၊ သာဓန၊ နောဏ်ပုဒ်ဖြင့်၊ ရှေ့ကပုဒ်နှင့် ဒုတိယာတွဲဖြင့် နှင့်အညီ၊ “အဋ္ဌါနမဂ္ဂံ ပဋိပန္နော အဋ္ဌါနမဂ္ဂပုဋိပန္နော” ဟု ဒုတိယာ တဗ္ဗုရိသ်သမာသ်တွဲစပ်ရမည်ကို၎င်း၊ အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

ဒိဃမဂ္ဂန္တိအတ္ထော ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့် အဋ္ဌါနသဒ္ဓါ ဒိဃပရိယာယောနှင့်အညီ၊ အဋ္ဌါနသဒ္ဓါဒိဃသဒ္ဓါပရိယာယ်၏ အဖြစ်ကိုအဋ္ဌကထာဆရာသိစေပါသည်။
ပြည်သူ့

သံဝဏ္ဏနာကား....

အစဉ်အတိုင်း၊ ဘာဝဏ္ဏသံဝဏ္ဏနာ၊ သမာသလိင်္ဂဏ္ဌ
သံဝဏ္ဏနာ၊ ဒုတိယပစ္စယဏ္ဌသံဝဏ္ဏနာ၊ ပရိယာယသံဝဏ္ဏ
နာ၊ အဏ္ဌသံဝဏ္ဏနာ ဖြစ်ပါသည်။

၇။ ပါဠိအဆုံးအဖြတ် ...

သေက္ခော ဟူ၍၎င်း၊ သေခေါ ဟူ၍၎င်း၊ ပါဠိနှစ်ထွေ
ရှိရာ နှစ်ပါဠိလုံးပင် သင့်ပါသည်။

ယုတ္တိကား....

“သေက္ခော၊ အသေက္ခော၊ က၊ ကာရလောပေ သေခေါ၊
အသေခေါတိ ရူပါနိ ဘဝန္တိ”..... ဟု သဒ္ဓနိတိ မိန့်သော
ကြောင့်၊ က၊ အက္ခရာကျေသောအခါ သေခေါ ဟု ရှိနိုင်၏။
က၊ အက္ခရာ မကျေသောအခါ သေက္ခော ဟု ရှိနိုင်၏။ သို့အ
တွက်၊ ဥပေက္ခာ၊ ဥပေခါ၊ ... ဟူ၍ ပါဠိနှစ်ထွေရှိနိုင်သလို
နှစ်ပါဠိလုံးပင် သင့်ပါသည်။

၈။ (င) ဝါကျ (ခ) ဝါကျ မဆန့်ကျင်

(င) ဝါကျ၌ “အပစ္စက္ခံ နာမ နတ္ထိနှင့်” (ခ) ဝါကျ “ဒွါ
သီတိဂါထာလာ “ဒွေသဟဿာနိ သိက္ခုတော”..... ဟု
သော စကားတို့ အချင်းချင်း မဆန့်ကျင်ပါ။ အရှင်အာ
နန္ဒာမထေရ်သည် အရှင်သာရိပုတ္တရာ စသော ရဟန္တာတို့
မိတ်ဆွေ

ထံမှ သင်ယူအပ်သော ဓမ္မက္ခန္ဓာ နှစ်ထောင်သည်လည်း
ဘုရားရှင်၏ သာမဏ္ဍိသိကဒေသနာတော်ကိုပင် ရဟန္တာ
တို့ထံမှ သင်ယူသောကြောင့် ဒေသဗလဒေသိတပင် မည်
ကောင်းရကား (င)ဝါကျနှင့်(စ)ဝါကျ အချင်းချင်း မဆန့်
ကျင်ပါ။

—

၉။ ဆန်းစစ်-ဂါထာအမည်....

က ရှု ကာ- သီ တ လ- ဟ ဒ ယံ၊
၁ ၁ ၂ ၂ ၁ ၁ ၁ ၁ ၂
သ တ သ

ပ ညာ- ပ ဇ္ဇော- တ ဝိ ဟ တ- မော ဟ တ မံ၊
၂ ၂ ၂ ၂ ၁ ၁ ၁ ၁ ၂ ၁ ၁ ၁ ၂
မ မ လ န တ ဂ

ဆ န ရာ- မ ရ လော- က ဂ ခုံ၊
၁ ၁ ၂ ၁ ၁ ၂ ၁ ၁ ၂
သ သ သ

ဝ ဇ္ဇေ- သု ဂ တံ- ဂ တိ ဝိ မု- ဣံ၊
၂ ၂ ၁ ၁ ၂ ၁ ၁ ၁ ၂ ၂
မ သ လ သ ဂ

၅။ ထက်စက်၍ ...

- ၁။ ခြောက်ခုမြောက်သော ဂိုဏ်း နှစ်ခု၊ ဂိုဏ်းဖြစ်သောကြောင့်၎င်း။
- ၂။ ပါဒန္တဂရုရှိသောကြောင့်၎င်း။
- ၃။ ဆဋ္ဌဂိုဏ်းမှ တပါး ခြောက်ဂိုဏ်း ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း။

နောက်ထက်စက်၍

- ၄။ ခြောက်ခုမြောက်သောဂိုဏ်း လဟု ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း။
- ၅။ နောက်ထက်ဝက် အဆုံး ဂရုရှိသောကြောင့်၎င်း။
- ၆။ ဆဋ္ဌလဟု အန္တဂရုမှ တပါး ခြောက်ဂိုဏ်း ရှိသောကြောင့်၎င်း။

၅။ နောက်

- ၇။ ပိဿမပါဒများ၌ ဇ၊ဂိုဏ်းမရှိသောကြောင့်၎င်း အနိယာဂါထာဖြစ်ပါသည်။

၁၀။ (ခ) ဝါကျဂါထာအလင်္ကာရ ...

ဂဏှိ° ၌ ဂဟဓာတ်၏အရ အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်၏ သန္တာန်၌ ဖြစ်သော ဆန္ဒပြဋ္ဌာန်းသော စိတ္တုပ္ပါဒ်သည် ဓမ္မရတိဌာယီဘာဝ သိင်္ဂါရ ရသး။

ရှစ်သောင်း နှစ်ထောင်သော ဓမ္မက္ခန္ဓာ နှစ်ထောင်သော ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့သည် အာလမ္ဗဏပိဘာဝ။

မိတ်ဆွေ

ဘုရားရှင် အရှင်သာရိပုတ္တရာ စသော ရဟန္တာတို့သည်
ဥဒ္ဓိပနိဘာဝ။

ရှစ်သောင်း လေးထောင်သော ဓမ္မက္ခန္ဓာတော်များ
အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်၏ နှုတ်၌ဖြစ်ခြင်းစသည်-သည်၊ အနု
ဘာဝဖြစ်ပါသည်။

တနည်း ဂဏှိ... ၌၊ ဂဟဓာတ်၏ အရ ဝိရိယပြဋ္ဌာန်း
သော စိတ္တုပ္ပါဒ်သည် ဥဿာဟဋ္ဌာယဘာဝ၊ ဝီရ ရသ။
(ကြွင်းတူပြီ)

နံပါတ် (၁)

သီလက္ခန္ဓ်အဋ္ဌကထာပုစ္ဆာဝိသုဒ္ဓိနာပြီးပြီ

နံပါတ် (၂)

သီလက္ခန္ဓ် အဋ္ဌကထာ ပုစ္ဆာ

၁။ အောက်ပါ (က)ဝါကျကိုသာ အနက်မှန်မှန်ပေးခဲ့ပါ။

(က) ဣတရံပန။

အတ္ထာနံသုခနတော။

သုရတ္တတော သဝနတော ထ သုဒနံတော။

သုတ္တာဏာသုတ္တသဘာ။

ဂတောစ သုတ္တန္တိ အက္ခာတံ။

(ခ) တဉ္စိ အတ္တတ္ထ ပရတ္တာဒိဘေဒေ အတ္ထ သူစေတိ
သုရတ္တာစေတ္တအတ္တာ ဝေနေယျန္တိသယံ၊ နုလောမေန
ရတ္တတ္တာ သဝတိစေတံ အတ္ထေ။

ပြည်သူ့

သဿဝိဝဇလံ ပသဝတိတိ ဝုတ္တံဟောတိ။ သူဒတိ
စေတံ ခေနိဝိယ ခိရံ ပစ္ဆရာပေတိတိ ဝုတ္တံ ဟော
တိ သုဠု စ နေ တာယတိ ရက္ခတိတိ ဝုတ္တံ ဟော
တိ သုတ္တသဘာဂဉ္စေတံ။

(ဂ) ယထာ ဟိ တစ္ဆကာနံ သုတ္တံ ပမာဏံ ဟောတိ
ဝေမေတဋ္ဌိ ပိညုနံ ယထာ စ သုတ္တေန သင်္ဂဟိ
တာနိ ပုပ္ဖါနိ န ဝိကိရိယန္တိ န ဝိဒ္ဓိသိယန္တိ ဝေ
မေဝ တေန သင်္ဂဟိတာ အတ္ထာ။

(ဃ) တေနေတမေတဿ ဝစနတ္ထကောသလ္လတ္ထံ ဝုတ္တံ
အတ္ထာနံ သူစနတော ပ။ သုတ္တန္တိ အက္ခာတန္တိ

၂။ (ခ) ဝါကျကို အနုသန္ဓေ၊ ပုစ္ဆာ၊ စောဒနာ၊ အဘိယာစ
က-တက်ခဲ့ပါ။

၃။ (ခ) (ဃ) ဝါကျတို့ကို အန္တောဂဂဓေါကျ များနှင့်
တကွ အမည်ပေးခဲ့ပါ။

၄။ အတ္ထာနံ သူစနတော-အရ သုတ္တံသဒ္ဓါ ဝစနတ္ထ
ဆို၍ ဥာဿ် နည်း ကောက်ခဲ့ပါ။

၅။ (က) ဝါကျကို လိုရင်းကောက်ပြီးလျှင်၊ အဓိပ္ပါယ်ရရုံမျှ
ဓာတ္ထု၏၍ သဿ ဌ ဓာတ်ကို-ဘဝိယန္တိ မဇ္ဈိမ
ပုရိသ်နှင့် အာချာတ်ပဒမာလာ။ ပုဒ်ပြီးကို နာမပုဒ်
မာလာ စဉ်ခဲ့ပါ။

၆။ (က) ဝါကျ၌။ အဋ္ဌကထာဆရာ အာဆော်နှင့် သံဝဏ္ဏ
နာ အမည်ပေးခဲ့ပါ။

- ၇။ န နိဇ္ဈာနံဓမ္မန္တိ ဟူ၍၎င်း၊ န နိဇ္ဈာနက္ခမန္တိ ဟူ၍၎င်း၊ အတ္တဓမ္မိက္ခမိ ဟူ၍၎င်း၊ အတ္တဘက္ခမိ ဟူ၍၎င်း၊ ပါဠိအထွေထွေရှိရာ သင့်ရာ ပါဠိကို ယုတ္တိနှင့်ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။
- ၈။ (ပ) ဂုတ္တံဟောတိ(ဒု)ဂုတ္တံဟောတိဝါကျတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။
- ၉။ (က) ဝါကျရှိဂါထာကိုဆန်းစစ်၍၊ ဂါထာအမည် ညွှန်းခဲ့ပါ။
- ၁၀။ (က ဝါကျရှိ- ဂါထာ၌ ဖြစ်သင့်သော အလင်္ကာ ရနယ ထုတ်ခဲ့ပါ။

နံပါတ် (၂)

သီလက္ခန္ဓ အဋ္ဌကထာ ဝိသုဒ္ဓိနာ

၁။ (က) ဝါကျ အနက်သမ္ပုန်....

ဣတရံ၊ ဝိနည်းမှ တပါးသော၊ သုတ္တံပန၊ ကိုကား အတ္ထာနံ၊ မိမိအကျိုး သူတပါးအကျိုး၊ စသော အပြားရှိသော အကျိုးတို့ကို၊ သူစနုတော စ၊ ပြုတတ်သောကြောင့်၎င်း၊ အတ္ထာနံ၊ တို့၏။ သု ဂုတ္တတော စ၊ ကောင်းစွာ ဟောရာဖြစ် သောကြောင့်၎င်း။ အတ္ထာနံ၊ တို့ကို၊ သဝနတော စ၊ ပွားစေ တတ်သောကြောင့်၎င်း။ သုဒနတော စ၊ ယိုစေတတ်သော ကြောင့်၎င်း။ သုတ္တာတာ စ၊ ကောင်းစွာ စောင့်တတ်သော ပြည်သ၊

ကြောင့်၎င်း။ သုတ္တသဘာဝတော စ၊ တမျဉ်း-ပန်းသီတံ
ချည်နှံ၍ တူသောကြောင့်၎င်း။ သုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အက္ခာတံ၊ ၏။

၂။ (ခ) ဝါကျ အနုသန္ဓေတက်.....

ဤသို့ “အတ္ထာနံ သုစနတော” စသော စကားရပ်တို့ဖြင့်
သုတ္တန္တိပိဋကံ ၌။ သုတ္တန္တိသဒ္ဓါ၏ ဝစနတ္ထကို အကျဉ်း
အားဖြင့် ပြတော်မူပြီး၍ (ပုဗ္ဗာနုသန္ဓေ) ယခုအခါ၌၊ ယင်း
သုတ္တန္တိ-သဒ္ဓါ၏ ဝစနတ္ထကိုပင် အကျယ်အားဖြင့် ချဲ့ပြ
တော်မူလိုသော အဋ္ဌကထာ ဆရာသည် (ပရာနုသန္ဓေ)
“တဦ” စသော(ခ)ဝါကျကိုမိန့်။

(ခ) ဝါကျ ပုစ္ဆာတက်.....

အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာ ဆရာသည်၊ “အတ္ထာနံ သုစ
နတော” စသောပါဌ်ကိုဖြင့်၊ သုတ္တသဒ္ဓါ၏ ဝစနတ္ထကို
အကျဉ်းအားဖြင့် ဆရာပြဆို၍ သိရပေပြီ။...ယင်းအကျဉ်း
အားဖြင့် ပြအပ်သော သုတ္တသဒ္ဓါ၏ ဝစနတ္ထအကျယ်ကား
အဘယ်ပါနည်း။ “သုတ္တသဒ္ဓါ၏ ဝစနတ္ထ အကျယ်ကား
မရှိယူ၍ပင် မှတ်ရမည်လော” ဤသို့ မေးဘွယ်ရှိ၍၊ ထို
အမေးကို ဖြေလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည် “တဦ”
စသော(ခ)ဝါကျကိုမိန့်။

အဓိပ္ပါယ်ကား..... “အတ္ထာနံ သုစနတော” စသည်တို့
ဖြင့်ပြအပ်သော သုတ္တသဒ္ဓါ၏ ဝစနတ္ထအကျယ်ကို မပြ
သည်မဟုတ်၊ “တဦ” စသော စကားရပ်တို့ဖြင့် သုတ္တသဒ္ဓါ
၏ ဝစနတ္ထအကျယ်ကို ပြ၏ဟူလို။

မိတ်စုစု

(ခ) ဝါကျ စောဒနာတက်.....

အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာ....ဆရာသည်“အတ္ထာနံ သုစတော” စသောပါဌ်တို့ဖြင့်၊ သုတ္တသဒ္ဒါ၏ ဝစနတ္ထကို အကျဉ်းအားဖြင့်ဆရာပြဆို၍ သိရပေပြီ။ ယင်းအကျဉ်းအားဖြင့် ပြဆိုအပ်သော သုတ္တသဒ္ဒါ၏ ဝစနတ္ထ ဖြင့်ပင် လိုအပ်သော သုတ္တသဒ္ဒါ၏ ဝစနတ္ထသည် ပြီးပြီးသည် မဟုတ်ပါလော....ထိုသို့ ပြီးပြီးလျက်“တဉ္စိ”စသော(ခ)ဝါကျတို့ဖြင့် တဖန်ထပ်၍ အကျယ်ကိုပြရာ၌၊ ဆရာအား မုနုရုတ္တိဒေါသ သင့်ရောက်သည် မဟုတ်ပါလော။ ‘အဘယ်သို့မှတ်ရပါမည်နည်း’ ဤသို့ စောဒနာတွယ်ရှိ၍ ထိုစောဒနာကို ဖြေလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်၊ “တဉ္စိ”စသော(ခ)ဝါကျကိုမိန့်။

အဓိပ္ပာယ်ကား.....“အတ္ထာနံ သုစတော”စသောပါဌ်တို့ဖြင့် သုတ္တသဒ္ဒါ၏ ဝစနတ္ထကို အကျဉ်းအားဖြင့် ပြဆိုရုံနှင့် လိုအပ်သော သုတ္တသဒ္ဒါ၏ ဝစနတ္ထသည် ပြီးပြီးသော်လည်း၊ သောတုဇန မန္တပုဂ္ဂိုလ်- ယုဝပျိုတို့၊ သုတ္တသဒ္ဒါ၏ ဝစနတ္ထကို အကျယ်အားဖြင့် ပြဆိုမှ သေချာ,ဂဏ သိကြမည်ဖြစ်သောကြောင့်။ ‘တဉ္စိ’စသည်ဖြင့် အကျယ်ကို တဖန်ထပ်၍ ပြရသည်။ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့် သင်တင်သော မုနုရုတ္တိဒေါသ သည် ငါ့အား မသင့် မရောက်ဟူလို။

(ခ)ဝါကျ အဘိယာဓကတက်....

အရှင် အဋ္ဌကထာဆရာ ... ဆရာသည်။ “အတ္ထာနံ သုစ
ပြည်သူ့

နတော” စသော ပါဠိတို့ဖြင့်၊ သုတ္တသဒ္ဓါ၏ ဝစနတ္ထကို အကျဉ်းအားဖြင့် ဆရာပြဆို၍ သိရပါပေပြီ ... ယင်းအကျဉ်းအားဖြင့် ပြဆိုအပ်သော ‘သုတ္တသဒ္ဓါ၏ ဝစနတ္ထ အကျယ်ကား အဘယ်ပါနည်း’ သုတ္တသဒ္ဓါ၏ ဝစနတ္ထ အကျယ်ကို ပြဆိုတော်မူပါဦး ဟု လျှောက်ထား တောင်းပန်ဘွယ်ရှိ၍ “တဦ” စသော(ခ)ဝါကျကိုမိန့်။

* ဝိတ္တာ၊ သံခိပ်၊ ဥဒ္ဓိ၊ နိဒ္ဓိ၊ နိဂမ၊ စုတ္တိ၊ ဝိယ၊ ပုနရုတ္တိတင်။

မှတ်ချက်။ ။ ပုနရုတ္တိ အထွက်မှာ တင်ရမည်ဟု ၁၃၁၈-ခု၊ ဝါခေါင်လဆုတ်(၇) ရက်နေ့က ဆရာတော် ဦးကေသဝဇ္ဇမိန့်တော်မူသည်။

၃။ (ခ)ဝါကျသည်-ဝိတ္တဓရဝါကျ၊ ဒန္တိကာရဏဝါကျ။
သုဝုတ္တာ။ပ။အတ္တာ၊ဝါကျသည်-ပက္ခန္တိရဝါကျ။
ဝေနေယျ။ပ။ဝုတ္တတ္တာ၊ဝါကျသည်-ကာရဏဝါကျ။
သဝတိစေတံ အတ္ထေ၊ဝါကျသည်- ပက္ခန္တိရဝါကျ။
သဿမိဝဖလံ၊ဝါကျသည်-ဥပမာနဝါကျ။
ပသဝတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ဝါကျသည်-ဥရုကာတ္တဝါကျ။
သုဒတိ စေတံ၊ဝါကျသည်၊ ပက္ခန္တိရဝါကျ။
ခေနုပိယ ခိရံ၊ဝါကျသည်-ဥပမာနဝါကျ။
ပဋ္ဌရာပေတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဝါကျသည်- ဥရုကာတ္တ
သုဠုစ နေ တာယတိ၊ဝါကျသည်-ပက္ခန္တိရဝါကျ။
ရက္ခတိတိဝုတ္တံ ဟောတိ၊ဝါကျသည်-ဥပမာသဝါကျ။
သုတ္တ သဘာဝဉ္ဇေတံ၊ ဝါကျသည်- ပက္ခန္တိရဝါကျ
ဖြစ်ပါသည်။

မိတ်ဆောင်

(ဃ)ဝါကျ လန္တရဏဝါကျ၊ နိဂမဝါကျ၊ ဥပနာသ
ဝါကျ၊ သမ္ဗန္တဝါကျ ဖြစ်ပါသည်။

၄။ ဝဇနတ္ထ ...

“အတ္ထေ သူစေတိတိ သုတ္တံ” အတ္ထေ သူစေတိတိ၊ ကား
ကတ္တုသာနေကိတ်ဝိဂြိုဟ်။ သုတ္တံ ကား.....ကတ္တုသာနေ
ကိတ်ပုဒ်။ *သူစေတိ-တပုစ္ဆည်း*

ဥပသိကောကံ.....

သူစေတိ၏ အရကား..... သုတ္တံနိပိဒကတ်ဟူသော ပ
ညတ္တိသဒ္ဒါတို့၏ ဝါစကသတ္တိကို မချအားဖြင့် ရ၏။ အစိတ်
ပရမတ္ထသဒ္ဒါတို့၏ ပကတူပနိသုသတ္တိကို ဖလူပစာ အား
ဖြင့် ရ၏။ တပုစ္ဆည်း၏ အရကား .. ထို မချ ဖလူပစာတို့
ဖြင့် မှတ်အပ်သော သုတ္တံနိပိဒကတ်ခြပ် ရ၏။

တနည်း သူစေတိ၏ အရကား သုတ္တံနိပိဒကတ်
ဟူသော ဝစီဘေဒသဒ္ဒပဗ္ဗန္ဓသည် မချအားဖြင့် ရ၏။ ကရု
ဏာ, ပညာ, ပြဋ္ဌာန်းသော ဒေသနာဉာဏ်သည်၊ ဖလူပစာ
အားဖြင့် ရ၏။ အတ္ထဝေဒ, ဓမ္မဝေဒ, စသော အကျိုးသည်
ကာရဏူပစာအားဖြင့် ရ၏။ တ, ပုစ္ဆည်း၏ အရကား .. ထို
မချအားဖြင့် မှတ်အပ်သော အက္ခရာဝလိဖြစ်သော ဝစီ
ဘေဒသဒ္ဒပဗ္ဗန္ဓသုတ္တံနိပိဒကတ် ရ၏။

၅။ (က)ဝါကျ၌လိုရင်းကား အက္ခရာတံ ဟူသည်တည်း။
ပြည်သူ့

အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာ.....ဆရာသည် ဟောတော်မူ၏ဟု ဆိုတော်မူ၏။ အဘယ်ဟူ၍ ဟောတော်မူပါသနည်း .. ဟု မေးဘွယ်ရှိ၍ ‘သုတ္တန္တိ’ ဟူသော ပါဠိကိုမိန့်။

အဓိပ္ပာယ်ကား ‘သုတ္တံ’ ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်၏ ဟူလို။

အရှင် အဋ္ဌကထာဆရာ..... ဆရာသည်၊ ‘သုတ္တံ’ ဟူ၍ ဟောတော်မူ၏ဟု ဆိုတော်မူ၏။ အဘယ် အကြောင်း ကြောင့် ဆိုတော် မူပါသနည်း ဟု မေးဘွယ်ရှိ၍။ “အတ္ထံ နံ သူစနတော” စသည်ကိုမိန့်။

အဓိပ္ပာယ်ကား ... အကျိုးစီးပွားတို့ကို ပြတတ်သော အကြောင်း စသည်တို့ကြောင့်ဟူလို။

အာချာတ်ပဒမာလာ ...

*** သဿံကား သဿတေဘိ ***

သဿိဿသိ ... သဿိဿထ

သဿိဿသေ သဿိဿဂ္ဂေ “ဤကား ကတ္တရံ”

သဿိယိဿသိ သဿိယိဿထ

သဿိယိဿသေ သဿိယိဿဂ္ဂေ “ ဤကား ကမ္မရံ”

နာမပဒမာလာ.....

သဿံ သဿာနိ

ဟေသဿ နဿာ ဟေသဿာနိ

(ဣင်း စိတ္တသဒ္ဓါနှင့်တူပြီ)

၆။ အတ္တဓနံ သုခနတော ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့် သုတ္တံ ဟူသော သံဝဏ္ဏ တဗ္ဗပုဒ်၌၊ သုတ္တံ, ဟူသောပုဒ်ကို “အတ္တ သုစေတိတိ သုတ္တံ” ဟု ကတ္တုသာနေဝစနတ္ထ ပြုလုပ်ရမည် အဖြစ်ကို၎င်း၊ သုရတ္တတော ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့်၊ “သုဠ ဝုတ္တိ ဧတ္တောတိ သုတ္တံ” ဟု အဓိကရဏသာနေဝစနတ္ထ၊

တနည်း “သုဠ ဝုတ္တိ ဧတ္တောတိ သုတ္တံ ဟု သတ္တမိ ဗဟုဗ္ဗိဟိ သမာသံ ဝစနတ္ထ ပြုလုပ်ရမည်ကို၎င်း။ သုခနတော ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့် “အတ္တ သဝတိ တိ သုတ္တံ” ဟု ကတ္တုသာနေဝစနတ္ထ ပြုလုပ်ရမည်ကို၎င်း။ သုဒနတော ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့်၊ “သုဒတိတိ သုတ္တံ” ဟု ကတ္တုသာနေဝစနတ္ထ ပြုလုပ်ရမည်ကို၎င်း။ သုတ္တဓဏာ .. ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့်၊ “သုဠ တာယ တိတိ သုတ္တံ” ဟု ကတ္တုသာနေဝစနတ္ထ ပြုလုပ်ရမည်ကို၎င်း၊ သုတ္တသဘာဝတော ဟူသော သံဝဏ္ဏနာ ပါဌ်ဖြင့် “သုတ္တံ ဝိယ-သုတ္တံ” ဟု ဥပမာတဋ္ဌိတ်ဝစနတ္ထ ပြုရမည် အဖြစ်ကို၎င်း အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

သံဝဏ္ဏနာကား

ဒုတိယ ဓာတွတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ၊ ဒုတိယ ပစ္စယတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ သမာသ လိင်္ဂတ္ထသံဝဏ္ဏနာ။ တဋ္ဌိတ ပစ္စယတ္ထသံဝဏ္ဏနာ ဖြစ်ပါသည်။

ပါဠိမှား၊ ပါဠိမှန် ...

န နိဇ္ဈာနံ ခမန္တိ ဟူ၍၎င်း။ န နိဇ္ဈာနက္ခမန္တိ ဟူ၍၎င်း။
ပါဠိနှစ်ထွေရှိရာ နှစ်ပါဠိလုံးပင် သင့်ပါသည်။

ယုတ္တိ

န နိဇ္ဈာနက္ခမန္တိတိ နိဇ္ဈာနံ နိဿေသေန ပေက္ခဏံ ပညံ
န ခမန္တိ၊ နိဿေသေန ဈာယတေ ပေက္ခတေတိ နိဇ္ဈာနံ
သန္တိဝသေန အနုတာရ လောပေါ နိဇ္ဈာနက္ခမန္တိတိ၊
နိဇ္ဈာနံ ခမန္တိတိနိ ပါဠော ဟု ဝိကာမိန့်သောကြောင့်
နှစ်ပါဠိလုံးပင်သင့်ပါသည်။

မှတ်ချက်။ နနိဇ္ဈာနံ ခမန္တိတိနိဇ္ဈာနံပညာ နာမန္တိ-ဟုဝိနည်း၊ သုတ်၊
အဘိဓမ္မာဋီကာတို့၌ ဖွင့်သည်။ န နိဇ္ဈာနံ ခမန္တိသာ ပါဠိမှန်။
နနိဇ္ဈာနက္ခမန္တိကား ပါဠိပျက်-ပ' X ဝဏ္ဏိသစ်။

အတ္တဓမ္မက္ခတိတိ ဟူ၍၎င်း။ အတ္တဓမ္မက္ခတိ ဟူ၍၎င်း၊ ပါဠိ
နှစ်ထွေရှိရာ နှစ်ပါဠိလုံးပင် သင့်ပါသည်။

ယုတ္တိကား ...

အတ္တဓမ္မက္ခတိတိ အတ္တက္ခာနံ ကရေတိ..... ဟု ဝိကာ
မိန့်သောကြောင့်၎င်း၊ အဓမ္မက္ခတိတိ အတ္တက္ခာနံ ကရေတိ
ဟု ဝိကာမိန့်သောကြောင့်၎င်း နှစ်ပါဠိလုံးပင် သင့်ပါသည်။
မှတ်ချက်။ အဘိဓမ္မာ၊ အာရုံရှိသော ခါဓာတ်၊ စိက္ခဓာတ်နှင့် ရှိတတ်
သည် မလို။ အတ္တဓမ္မက္ခတိတိ အတ္တက္ခာနံ ကရေတိ ဟူ၍၎င်း။
သတိဓာရယသိတျာ ချုပ္ပာက္ခာနံ ဟူ၍၎င်း။ မိန့်သောကြောင့်
အတ္တဓမ္မက္ခာနံ ပါဠိသာ အသင့်ယူဆိ၏။ ပါ X ဝဏ္ဏိသစ်။

၈။ ပဌမ ဝုတ္တံဟောတိ အဓိပ္ပါယ်ကား.....

ကောက်သည် ကြံစဉ်-ပျိုးစဉ် ခဏပင် အသီးကိုပြီးစေ
တတ်သည်မဟုတ်။ အစဉ်အတိုင်းသုခသင်စောင့်ရှောက်၍၊
နှစ်လ၊ သုံးလ၊ စသည်ကာလ အထူးသို့ရောက်မှသာ ပြီးစေ
သကဲ့သို့၊ ထိုအတူ ဤသုတ္တန်သည်လည်း၊ သင်ခြင်း၊ နာခြင်း၊
စသည်ကို ပြုသသူအား သင်ဆဲ၊ နာဆဲ၊ စသောခဏပင် သိ
လာဒိအတ္တကို မပြီးစေ၊ အစဉ်အတိုင်း သင်ခြင်း၊ ကျင့်ခြင်း၊
ကိုပြု၍ ကာလအထူးသို့ရောက်မှသာ ပြီးစေသည်ဟူလို။
ဒုတိယ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ အဓိပ္ပါယ်ကား.....

နွားငယ်ရှိသောအခါ နို့၌ကိုင်၍ ညှစ်မှ နို့ရည်ထွက်
သည်။ နွားငယ်မရှိသောအခါ နို့ညှစ်သော်လည်း နို့ရည်
မထွက်။ ရှိသောအခါပင်ဖြစ်စေ၊ ဦးချို စသည်၌ ကိုင်၍ ညှစ်
သော်လည်း နို့ရည်မထွက်။ ထိုကဲ့သို့ ဤသုတ္တန်သည်လည်း
နိဿရဏတ္ထ သင်ကုန်သော သူတို့အားသာ သိလာဒိအတ္တ
ကို ဖြစ်စေ၏။ အလဂဒ္ဒုပမာ၊ သင်ကုန်သသူတို့အား မဖြစ်
စေဟူလို။

၉။ ဆန်းစစ်-ဂါထာအမည်

အတ္တော နံ သူ စ န တော၊

၂ ၂ ၂ ၂ ၁ ၁ ၂

မ မ သ

သုဝုတ္တံ ဘော သ ဝ န ဘော ထ သူ ဒ န တော၊

၁ ၂ ၁ ၂ ၁ ၁ ၁ ၂ ၁ ၂ ၁ ၁ ၂

ဇ ဘ ဇ ဘ ဂ

ပြည်သ၊

သုတ္တံ ဟောသုတ္တံသဘာဝံ

၂ ၂ ၂ ၂ ၁ ၁ ၂

မ မ သ

ဂတောဓ သုတ္တံ နိ အက္ခာ တံ

၁ ၂ ၁ ၂ ၂ ၁ ၂ ၂ ၂

ဇ မ လ မ ဂ

ရှေ့ထက်ဝက်၌.....

(၁) ခြောက်ခုမြောက်ဂိုဏ်းဇဂိုဏ်း၊ (၂) ပါဒန္တဂရုဂို
(၃) ဆဋ္ဌဂိုဏ်းမှတပါး ခြောက်ဂိုဏ်းရှိ။

နောက်ထက်ဝက်၌.....

(၄) ခြောက်ခုမြောက်လဟုရှိ။ (၅) အန္တဂရုဂို (၆) ဆဋ္ဌလ
ဟု အန္တဂရုမှတပါး ခြောက်ဂိုဏ်းရှိ။

ရှေ့ X နောက်.....

(၇) ဝိသမပါဒတို့၌ ဇဂိုဏ်းမရှိ။ ဤလက္ခဏာ(၇)ပါး
တို့နှင့်ပြည့်စုံသောကြောင့် အနိယာဓကီထာဖြစ်ပါသည်။

၁၀။ အလင်္ကာထုတ် ...

အက္ခာတံ၌ အက္ခာတံ၏အရ ပညာရှိတို့ သန္တာန်၌
ဖြစ်သော သတိ- ဝီရိယ- ဉာဏ် ပြဋ္ဌာန်းသော စိတ္တဗျူဟာ
သည် ဥဿာဟ ဌာသီဘာဝ X ဝီရ ရသ။

သုတ္တန်ဒေသနာတော်သည် အာလေဗ္ဗဏဝိဘာဝ။

သုတ္တန်ဒေသနာတော်၏ မိမိအကျိုး သူတပါးတို့ အကျိုး
ကိုပြခြင်း စသော ဂုဏ်သည် ဥဒ္ဓိပနုဗီဘာဝ။

မိက်ချေ

ဤသို့ပညာရှိများ သုတ္တသဒ္ဓါကိုဟောသဖြင့် သိရခြင်း၊
ကျင့်ရခြင်း၊ အစ အနုပါဠိသေသ ပရိနိဗ္ဗာန် အဆုံးရှိသော
အဆက်ဆက်သော အကျိုးသည် အနုဘာဝ ဖြစ်ပါသည်။

“ယောနိသော မနုသိကာရကို ဥဒ္ဓိပနုပိဘာဝ ထုတ်
ကြသေးသည်”

နံပါတ် (၂)

သီလက္ခန္ဓ်အဋ္ဌကထာပုစ္ဆာဝိသုဒ္ဓိနာပြီးပြီ

နံပါတ် (၃)

သီလက္ခန္ဓ် အဋ္ဌကထာ ပုစ္ဆာ

၁။ အောက်ပါ(ခ)ဝါကျကိုသာ အနက်သမ္မန်ပါ။

(က) ဣဒါနိ တေန ဘဂဝတော ဝဏ္ဏော ဝတ္တဗ္ဗော
ဘဝေယျ။

(ခ) ယသ္မိံ ပနေသ လာဘ သက္ကာရ ဟာနိယာစေဝ
ပက္ခဟာနိယာ စ နိဗ္ဗံသိ ဘဂဝန္တံ ဥဿုယျတိ။

(ဂ) အညတိတ္ထိယာ နဉ္စိယာဝ ဗုဒ္ဓေါ လောကေ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊
တာဝဒေဝ လာဘသက္ကာရာ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။

(ဃ) ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒတော ပန ပဋ္ဌာယ ပရိဟိန လာဘသက္ကာရာ
ဟောန္တိ။

(င) သူရိယုဂ္ဂမနေ ခဇ္ဇော မနကာ ဝိယ နိသီရိကတံ
အာပဇ္ဇန္တိ။

ပြည်သူ့

(ဓ) ဥပတိဿ ကောလိတာ နဉ္ဇိ သဉ္ဇယဿ သန္တိ ကေ ပဗ္ဗဇိတကာလေယေဝ ပရိဗ္ဗာဓကာ မဟာ ပရိဿ အဟေသုံ။

(ဆ) တေသု ပန ပက္ကန္တေသု သာပိ တေသံပရိသာတိန္ဒာ။

(ဇ) ဣတိ ဣမေဟိ ဣဟိ ကာရဏေဟိ အယံပရိဗ္ဗာဓကော ယသ္မာ နိစ္စိ ဘဂဝန္တံ ဥဿုယုတိ၊ တသ္မာ တံ ဥဿုယု ဝိသုဂ္ဂါရံ ဥဂ္ဂိရန္တော ရတနုတ္တယဿ အဝဏ္ဏမေဝ ဘာသတိတိ ဝေဒိတဗျော။

၂။ (ခ)ဝါကျပုစ္ဆာ(ဓ)ဝါကျ စောဒနာတက်ခဲ့ပါ။

၃။ (က၊ဂ၊ဃ၊င၊ဆ၊ဇ) ဝါကျတို့ကို အကြောင်းနှင့် အမည်ပေးခဲ့ပါ။

၄။ ပရိပဿိန လောဘ သန္တောရာ ကို အစိတ်, အပေါင်း ဝစနုတ္တပြု၍ အပေါင်း ဝစနုတ္တကိုသာ ဉာဉ် နည်း ကောက်ပြပါ။

၅။ (ခ)ဝါကျရှိ ယသ္မာကို ဓာစပ်၍ ဘိန္ဒုခဉ္စ။ ဓာတ်ကို ယူ၍၊ ဝတ္တမာန် ဝိဘတ်နှင့် ကမ္မရုပ် အချာတ်ပဒ မာလာ၊ပုဒ်ပြီးကို နာမပဒမာလာ စဉ်ခဲ့ပါ။

၆။ တတြိ ခေ တုမေ အသထာတိ တေသု အဝဏ္ဏဘာ သကေသု တသ္မိံ ဝါ အဝဏ္ဏေ တုမေ ဘဝေယျာထ စေ၊ယဒိ ဘဝေယျာထာတိ အတ္ထော ဉ္စ။ အဋ္ဌကထာ ဆရာ၏အခေါ်နှင့် သံဃန္တနုပညာနဲ့ခဲ့ပါ။

မိတ်ဆွေ

- ၇။ အာဟာနုတိ ဧတ္ထ ဝိတ္တန္တိ အာဃာတော ဟူ၍၎င်း။
 အာဟာနုတိ ဝိတ္တန္တိ အာဃာတော ဟူ၍၎င်း၊ ပါဠိ
 နှစ်ထွေရှိရာ သင့်ရာပါဠိကို ယုတ္တိ နှင့် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။
- ၈။ မမန္တိ သာမိဝစနံ ဌ ဖြစ်သင့်သော အတ္တသိန္တိ၊ ပရေ
 တိ ပဋိရုပ္ပ၊ သတ္တာ-ဌ၊ သဒ္ဓသိန္တိ တို့ကို ပေါ်ပြဲခဲ့ပါ။
- ၉။ အောက်ပါ မြန်မာစကားကို ဂါထာစီကုံး၍၊ ဂါ
 ထာအမည် ညွှန်းခဲ့ပါ။
 ငါသည်မရိုး၊ ချိုးလည်း မချိုးဖျက် အဝေးမှ ကြာ
 ကို နမ်းပါ၏။ ထိုသို့ဖြစ်လျက် အဘယ်အကြောင်း
 ကြောင့် နဲ့ သာရိုးဟူ၍ဆိုပါသနည်း။
- ၁၀။ (ခ)ဝါကျ၌ ဖြစ်သင့်သော အလင်္ကာရနယ ထုတ်
 ခဲ့ပါ။

နံပါတ်(၃)

သီလက္ခန္ဓ အဋ္ဌကထာ ဝိသုဒ္ဓိနာ

၁။ (ခ) ဝါကျ အနက်သမ္ပုဒ် ...

ယသ္မာ ပန၊ ကြောင့်ကား။ ဧသ ဧသော ပရိဗ္ဗာဇကော၊
 သည်။ လာဘ သက္ကာရ ဟာနိယာ ဧေဝ၊ လာဘ်၊ အရှိ
 အသ ပြုခြင်းမှ ယုတ်အံ့သည်မှ ကြောက်သောကြောင့်
 ၎င်း။ ပက္ခဟာနိယာ စ၊ အပင်း အသင်းမှ ယုတ်အံ့သည်မှ
 ကြောက်သောကြောင့်၎င်း။ နိဇ္ဈမ္ဘိ၊ အမြဲလည်း။ ဘဂဝန္တိ၊
 ကို၊ ဥဿယျတိ၊ ပြုရ၏။

၂။ (ခ) ဝါကျပုစ္ဆာတစ် ...

အရှင် အဋ္ဌကထာဆရာ .. ဆရာသည် သုပ္ပိယပုရဇိဇ်
သည် ရတနာသုံးပါး၏ ကျေးဇူးမဲ့ ကိုဆိုသောဟု ဆိုတော်
မူ၏။ အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ဆိုပါသနည်း။ “ရတနာ
သုံးပါး၏ ကျေးဇူးကို ဆိုသင့်, ဆိုထိုက်သည် မဟုတ်ပါ
လော” ဤသို့မေးတွယ်ရှိ၍။ ထို အမေးကိုဖြေလိုသောအဋ္ဌက
ထာဆရာသည်, “ယသ္မာပနေ သ” စသော (ခ) ဝါကျကိုမိန့်။

အဓိပ္ပာယ်ကား : ရတနာသုံးပါး၏ ကျေးဇူးကို
ဆိုသင့်, ဆိုထိုက်သော်လည်း၊ လာဘ်, အရိအသေ ပြုခြင်းမှ
ယုတ်အံ့သည်မှ ကြောက်သောကြောင့်၎င်း၊ အပင်း,
အသင်းမှ ယုတ်အံ့သည်မှ ကြောက်သောကြောင့်၎င်း၊ ရ
တနာသုံးပါး၏ ကျေးဇူးမဲ့ကိုသာ ဆို၏-ဟူလို။

(ခ) ဝါကျ ဇောဒနာတစ်

အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာ.... ဆရာသည်, “အညတိတ္ထိယာ
နဉ္စိ” စသော (ဂ) (ဃ) (င) ဝါကျတို့ဖြင့် “လာဘ သက္ကာရ
ဟာနိယာ စေဝ” ဟူသော အကျဉ်းသင်္ချေပ၏ အကျယ်
ဝိတ္ထာရကို ပြဆိုတော်မူ၏။ ထို နောင် အစဉ်ဖြစ်သော
“ပက္ခဟာနိယာ စ” ဟူသော အကျဉ်းသင်္ချေပ၏ အကျယ်
ဝိတ္ထာရကား အဘယ်ပါနည်း။ “လာဘ သက္ကာရ ဟာနိ
ယာ စေဝ” ဟူသော အကျဉ်းသင်္ချေပ၏ အကျယ် ဝိတ္ထာရ
ကိုသာပြ၍, “ပက္ခဟာနိယာ စ” ဟူသော အကျဉ်းသင်္ချေပ
၏ အကျယ်ဝိတ္ထာရကို မပြသည်ရှိသော်။ ဆရာအား စကား
မရှိသော အဗျာဓိတဒေါသ သင့်ရောက်ရာသည် မဟုတ်
မိတ်ချေ

ပါလော။ ဤသို့ စောဒနာတွယ်ရှိ၍၊ ထိုစောဒနာကိုဖြေလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည် “ဥပတိဿ” စသော (ခ) ဝါကျကိုမိန့်။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ‘လာဘ သက္ကာရ ဟာနိယာ စေ’ ဟူသော အကျဉ်းသင်္ချေပ၏။ အကျယ် ဝိတ္တာရကိုသာ ပြသည် မဟုတ်။ ‘ပက္ခဟာနိယာ စ’ ဟူသော အကျဉ်းသင်္ချေပ၏။ အကျယ်ဝိတ္တာရကိုလည်း၊ ‘ဥပတိဿ’ စသော (ခ) ဝါကျဖြင့် ပြ၏။ ထိုသို့ ပြသောကြောင့် သင်တင်တဲ့ စကားမန့် သော အဗျာဓိတဒေါသ ငါ့အား မသင့်ရောက်ဟူလို။

* ပက္ခန္တရ၊ ဟူလတ်က၊ အဗျာဓိတတင်။

၃။ ဝါကျခွဲ

- (က) ဝါကျသည်၊ သုပ္ပိယ၏။ မိမိပရိသာတ်ကို ကြည့်ရာ၌ ဆိုသင့်၊ ဆိုထိုက်ရာသည်ကိုဆက်၍ ပြသောကြောင့် ဝါကျခရန္တဝါကျ။ (သမ္ဘာဝနာလည်းဟူ)
- (ဂ) ဝါကျသည်၊ (ခ) ဝါကျကို ခွဲ၍ ပြသောကြောင့် ဝိတ္တာရဝါကျ။
- (ဃ) ဝါကျသည်၊ ပရိဟိန လာဘ သက္ကာရ ဖြစ်ပုံကို ပြသောကြောင့်၊ ဗျာဓိရေကဝါကျ။
- (င) ဝါကျသည်၊ (ဃ) ဝါကျ၏ ဥပမာကို ပြသောကြောင့် ဥပမာနဝါကျ။

(ဆ) ဝါကျသည်၊ ဥပတိဿ၊ ကောလိတတို့ ထွက်ခွါသွားသည်နှင့်တပြိုင်နက်၊ ပရိပိုဇာတို့၏ ပရိသတ်ကွဲပျက်ပုံကို ပြသောကြောင့်၊ ဗျုတ္တိရေကမ္မဇာတိ (ဂရဟာဝါကျလည်းဟူ)

(ဇ) ဝါကျသည်။ လာဘ၊ ပက္ခဟာနိ တို့၏၊ နိဂုဏ်းကိုပြသောကြောင့် နိဂမ္မဇာတိ.....ဖြစ်ပါသည်။

* ဟေတု၊ သရူပ၊ ချံ ချံ၊ ဝိတ္တိ၊ ရမ္မတ်လေ။

၄။ အဓိဓိကံ အပေါင်းဝေခန့်.....

ပရိဟာယန္တိတိပရိဟိနာ။ ။လန္တတိ ပါပုဏိယတိတိလာဘော။ ။သက္ကန္တံ ကာတဗ္ဗော ဒါတဗ္ဗောတိ သက္ကာရော။ ။လာဘော စ သော သက္ကာရောစာတိ လာဘသက္ကာရော။ ။{ဤကား အဓိဓိကံဝေခန့်}

ပရိဟိနာ လာဘ သက္ကာရော ယေသံတေတိ ပရိဟိနလ္လာဘ သက္ကာရော။ ။{ဤကား အပေါင်းဝေခန့်}ဤသိအရကောဓကံ.....

ပရိဟိနာ လာဘသက္ကာရော ယေသံ၊ ကား ဗဟုဗ္ဗိဟိ သမာသိဝိဂြိုဟ်၊ ပရိဟိန လာဘ သက္ကာရကား ဗဟုဗ္ဗိဟိ သမာသိပုဒ်။ *ပရိဟိနပုဒ်၊ လာဘသက္ကာရပုဒ်၊ ယပုဒ်၊

ပရိဟိနာ၊ လာဘသက္ကာရော၊ ဟူသော သမာသိပုဒ်၏ အရကား ယုတ်လျော့သော လာဘ်၊ ပူဇော်သက္ကာရသည် မချအားဖြင့် ရ၏။ ။ထို ယုတ်လျော့သော လာဘ်မိတ်ဆွေ ၁၀

ပူဇော်သက္ကာရ၏ သာသနာပ၊ တိတ္ထိတို့နှင့် သံဃသမ္မာဓိ (ဌာနီဌာန) အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ပန်သည် ဌာနပစာ အားဖြင့် ရ၏။ ။ယေသံ၊ ဟူသော အညပုဒ်၏ အရ ကား ... ထိုဌာနပစာအားဖြင့် မှတ်အပ်သော သာသနာပ၊ တိတ္ထိ ပရိပိုဏ်များ ရ၏။

- * ပုဒ်လုံးဗဟုမိ၊ ရှေ့ပုဒ်ခွံနှံ၊ ကြွင်းလေးဝဉ္စ၊ ဝိဇ္ဇေသသန၊
ပုဒ်အရကို၊ မုချဌာနကောက်လေမြ၊
- * ဌာနပစာရ၊ သမ္ပန္န၊ အရကောက်လေမြ၊

၅။ ယသ္မာ-ဓာစပိ ----

ယသ္မာ-ကား၊ ကြောင့်ဟူ၍ အနက် ပေးသောကြောင့် ဥဿယျတိ-၌ ဟိတ်၊ ဥဿယျတိ-ကား ဟိတ်၏ ဖိုလ်၏ အဖြစ်ဖြင့် စပ်အပ်၏။ ဤကား သန္တုဓဇိ။

ယသ္မာ-ကား၊ ကြောင့်ဟူ၍ အနက် ပေးသောကြောင့်။ ဥဿယျတိ-၌၊ ပကတူပနိဿယပစ္စည်း၊ ဥဿယျတိကား ပကတူပနိဿယ ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ်ဖြင့် စပ်အပ်၏။ 'ဤကား ပရမတ်ဓဇိ'

အာချာတ်ပဒမာလာ.....

* ဘိန္ဒု၊ ဘိဒေါရ ခွိဓာကရဏ၊ ဝိသေသနေး၊ ဒိ၊ ဘိဇ္ဇနေး။

ဘိဇ္ဇေ ဘိဇ္ဇနေ

{ကြွင်းသိလောက်ပြီ}

မြတ်ဗုဒ္ဓ။

နိဗ္ဗာနပဒမာလာ.....

ဘိန္နာ ဘိန္နာ.×ယော
(ကြွင်း ကညာသဒ္ဓါနှင့် တူပြီ)

၆။ အာဘောဂ.....

တေသု အဝဇ္ဇန္တ ဘာသကေသု၊ ဟူသော သံဝဇ္ဇန္တနာ
ပါဌ်ဖြင့်၊ တတြိဓေ တုဗ္ဗေအသေတ၊ ဟူသော သံဝဇ္ဇန္တ
တဗ္ဗပုဒ်၌၊ တတြဝယ်၊ တ၊ပုဒ်၊ တြ၊ ပစ္စည်း။ ယင်းတ၊သဒ္ဓါ
၏၊ ပက္ကန္တ၊ ပသိဒ္ဓ၊ အနုဘူတ-ဟူသော တ၊ သုံးမျိုးတို့တွင်၊
ပက္ကန္တ ဝိသယ တ၊၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ (ဝါ) တ၊ ဟူသော
အန္တိတ်၏၊ အန္တိတ္ထအရ အဝဇ္ဇန္တဘာသကကို ယူရမည်ကို
၎င်း၊ တြ၊ ပစ္စည်း၏ အာဓာရအနက်၌ သက္ကမိ၏ အဖြစ်ကို
၎င်း။ (ဝါ) တြ၊ ပစ္စည်းဟူသော ဗာဟျတ်၏ ဗာဟျတ္ထအရ
အာဓာရဗဟ္မတ္ထ သက္ကမိကို ယူရမည်ကို၎င်း။ အဋ္ဌကထာ
ဆရာ သိစေပါသည်။

တသ္မိံဝါ အဝဇ္ဇန္တ ဟူသော သံဝဇ္ဇန္တနာပါဌ်ဖြင့်၊
တတြဝယ်၊ တ၊ပုဒ်၊ တြ၊ ပစ္စည်း။ ယင်း တ၊သဒ္ဓါ၏၊ ပက္ကန္တ၊
ပသိဒ္ဓ၊ အနုဘူတ- ဟူသော တ၊ သုံးမျိုးတို့တွင်။ ပက္ကန္တ
ဝိသယ တ၊၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ (ဝါ) တ၊ဟူသော အန္တိတ်၏
အန္တိတ္ထအရ အဝဇ္ဇန္တကို ယူရမည်ကို၎င်း။ တြ၊ ပစ္စည်း၏
နိမိတ်အနက်၊

မိတ်အနက်

တနည်း၊ ဘာဝလက္ခဏာ အနက်၌ သတ္တဝီ အဖြစ် ကိုရင်း(ဝါ)တြ၊ ပစ္စည်းဟူသော ဗာဟုတ်၏၊ ဗာဟုတ္တ အရ နိမိတ္တက္ခ၊

တနည်း၊ ဘာဝလက္ခဏက္ခ သတ္တဝီကို ယူရမည်ကို ရင်း၊ အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

ဘဝေယျာထ စေ၊ ဟူသော သံဝဏ္ဏနာ ပါဠိဖြင့်၊ စေ အသထ၊ ဟူသော သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပုဒ်၌၊ အသထ ဟူသော သတ္တဝီဝိဘတ်၏ ရပ်သည်၊ စေသဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်သောကြောင့် ပရိကပ္ပနလျှင် အရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြပါသည်။ (ဝါ) အသဓာတ်၊ ဘဝနအနက်ဟောသည်ကိုရင်း၊ သထ ၏ ယျော ထ၊ ဝိဘတ်၏ ကာရိယ၊ သထ၏ အဖြစ်ကိုရင်း၊ အဋ္ဌကထာ ဆရာ သိစေပါသည်။

ယဒိ ဘဝေယျာထာဘိအတ္ထော၊ ဟူသော သံဝဏ္ဏနာ ပါဠိဖြင့်၊ ဘဝေယျာထစေ ဟူ၍ရင်း။ ယဒိဘဝေယျာထ ဟူ၍ရင်း၊ ဆိုသောသူသည် အစဉ်အတိုင်း ထိုသဒ္ဓါတို့သည်၊ ရှေ့၊ နောက်၊ ယှဉ်ခြင်းရှိကုန်၏ ဟု သိစေပါသည်။ (ဝါ) စေသဒ္ဓါ၏၊ ယဒိသဒ္ဓါနှင့် ပရိယာယ် ပရိကပ္ပအနက်ဟော သည်ကိုရင်း။ ယင်း ယဒိသဒ္ဓါ၏ ပရိယာယ်၊ စေသဒ္ဓါကို အသထ ကြိယာနှင့်တွဲစပ်၍ အနက် ယောဇနာ ရမည်ကို ရင်း၊ အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

သံဝဏ္ဏနာကား ...

နာမလိင်္ဂတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ၊ ပဒတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ၊ အဘိဓေယျတ္ထ
ဝိဘဏျတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ၊ ပရိယာယ သံဝဏ္ဏနာ၊ နိပါတလိင်္ဂတ္ထ
သံဝဏ္ဏနာ၊ ပစ္စယပဒ သံဝဏ္ဏနာ ဖြစ်ပါသည်။

* ရှေးဝါကျမှစွဲဒဗ္ဗ၊ ပက္ခန္ဓဝိသယာ။

၇။ ပါဠိအဆုံးအဖြတ်။

အာဟာနုဘိ ဧတ္ထ ဗိတ္တန္တိ အာဃာတော၊ ဟူ၍၎င်း၊
အာဟာနုဘိ ဗိတ္တန္တိ အာဃာတော ဟူ၍၎င်း၊ ပါဠိနှစ်ထွေ
ရှိရာ အာဟာနုဘိ ဗိတ္တန္တိ အာဃာတော ဟူသောပါဠိသာ
သင့်ပါသည်။

ယုတ္တိ.....

အာဃာတ၊ အရ၊ ကောပ၊ ဟူသော ပရမတ္ထ တရား
ရသည်ဖြစ်၍။ ပရမတ္ထသဒ္ဓါ၊ ဗိဇ္ဇိဟိ ပြုလေရာကား။
ကရဏ၊ ကတ္တ၊ အာဝဠ၊ နှင့် အညိ၊ အာဃာတ သဒ္ဓါကို
အာကရဏ သာဓန ဝိဂ္ဂဟ ပြုခြင်းသည် မသင့်သော
ကြောင့်၎င်း၊ ဗိုကာဆရာလည်း။ အာဟာနုဘိ ဧတ္ထ ဗိတ္တံ၊
ဟု ဧတ္ထဟူသောပါဠိ အချို့သောမူမှာရှိသည်။ ထိုဧတ္ထသဒ္ဓါ
ရှိသောမူမှာ။ ပေါရာဏ ဗိုကာများနှင့် ဆန့်ကျင်သော
ကြောင့်၎င်း။ ဆိုခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း အတ္ထယုတ္တိ မရှိသော
ကြောင့်၎င်း၊ နောက်မှရေးတဲ့ ပါဠိဟုမိန့်၏။ ထိုကြောင့်
မိတ်ရအံ့

အာဟာနုဘိ ခိတ္တန္တိ အာဃာတော၊ ဟူသော ပါဠိသာ
သင့်ပါသည်။

၈။ အတ္တသိန္တိ ..

မမန္တိသာမိဝဇနံ သည်။ သာမိဝဇနံ ဟူသော သဒ္ဓါ
တပါးကိုထောက်သဖြင့် မမံ၊ ဟူသောပုဒ်သည် အမှ၊ သဒ္ဓါ
တည်၍၊ စတုတ္ထိကေဝုဇ်၊ သ၊ ဝိဘတ်ဖြင့် ပြီးသည်မဟုတ်၊
အမှ၊ သဒ္ဓါတည်၍၊ ဆံဋ္ဌိ ကေဝုဇ်၊ သ၊ ဝိဘတ်ဖြင့် ပြီးသည်
ကို သိရသောကြောင့်၊ သိန္နယုသိန္တိဖြစ်ပါသည်။

သဒ္ဓသိန္တိ.....

ပရေ ဌံ၊ ပရ သဒ္ဓါတည် ပဌမာယော ဝိဘတ်သက်၊
ရ၊ သဒ္ဓါခွင်း၍၊ သဗ္ဗနုဓမ္မကာရော ပဌမော၊ ဟူသော
သုတ်ဖြင့် ပဌမာ ယောဝိဘတ်ကို ဇေ-ပြု ချေ၊ ကပ်၊ လျှင်
ပရေသဒ္ဓါပြီးပါသည်။

* သဒ္ဓန္တရိက်၊ မြကြိတ်အာဂုံ၊ တွေကြိုဥာပကာ၊ သိဇ္ဇေယျ။

၉။ ဂါထာမီ

န ဟရာမိ န ဘဇ္ဇာမိ၊
အာရာ သိဃာမိ ဝါနိဇ္ဇံ၊
အထ ကောန နိဝဇ္ဇောန၊
ဂန္ထထေနေဘတိ ဂုဇ္ဈတိ။

ဂါထာအမည်.....

အစဉ်အတိုင်း၊ အစလေးလုံးနောင်။ ယံ၊ဇ၊ယ၊ဇ၊ဂိုဏ်း
ရှိသောကြောင့် ပဏျာဝတ္ထဂါထာ ဖြစ်ပါသည်။

၁၀။ (ခ) ဝါကျ၌ အလင်္ကာရနယ.....

ဥဿယျတိ ဖိအရ သုပ္ပိယပရိပိုဇ်၏ သန္တာန်၌ဖြစ်
သော ဣဿာ ပြဋ္ဌာန်းသော ဒေါသမှ စိတ္တပြုဒ်သည်။

ကောဠောပီဘာဝ ရန္တရသ၊

ဘုရားသခင်သည် အာလမ္ဗဏဝိဘာဝ။

ဘုရားသခင်၏ အရဟံ-စသော ဂုဏ်တော်သည်။ ဥဒ္ဓိ
ပနဝိဘာဝ။

အမျက်ထွက်ခြင်း၊ နှလုံးမသေမယာဖြစ်ခြင်း၊ ပဌမဇ္ဈာန်၊
စသည်တို့၏ အန္တရာယ်ဖြစ်ခြင်း၊ စသည်သည် အနုဘာဝ
ဖြစ်ပါသည်။

တနုညိး၊ဘာဝ၊ရသ၊တူ၊

ဘုရားသခင်သည် အာလမ္ဗဏ ဝိဘာဝ။

လာဘ၊ သက္ကာရ၊ ပက္ခ-ဘို့ ယုတ်လျှော့ သွားမည်ကို
ကြောက်ခြင်းသည်။ ဥဒ္ဓိပနဝိဘာဝ။

အနုဘာဝ-တူ။

နံပါတ်(၃)

သီလက္ခန္ဓ် အဋ္ဌကထာ ပုစ္ဆာ ပိဿန္ဓနာ ပြီးပြီ။

နံပါတ် (၄)

သီလက္ခန္ဓာ အဋ္ဌကထာ ပုစ္ဆိ

၁။ အောက်ပါ (၁၁) ဝါကျကိုသာ အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။

(က) ဖုဿ ဖုဿ ပဋိသံဝေဒေန္တိတိ ဖုသိတွာ ဖုသိတွာ ပဋိသံဝေဒေန္တိ။

(ခ) ဣတ္ထ စ ကိဉ္ဇာမိ အာယတနာနံ ဖုသနကိစ္စံ ဝိယသုတ္တံ။

(ဂ) တထာပိ န တေသံ ဖုသန ကိစ္စတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

(ဃ) န ဟိ အာယတနာနိ ဖုသန္တိ၊ ဖဿောဝ တံ တံ အာရမ္မဏံ ဖုသတိ။

(င) အာယတနာနိ ပန ဖဿ ဥပနိက္ခိပိတွာ ဒဿိတာနိ။

(စ) တသ္မာသဗ္ဗေတေဆယဿာယတနသန္တဝေန ဖဿေန ဂူပါဒိနိ အာရမ္မဏာနိ ဖုသိတွာ တံ ဒိဋ္ဌိ ဝေဒနံ ပဋိသံဝေဒ ယန္တိတိ ဝေမေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၂။ (ခ) ဝါကျကို အဋ္ဌကထာ အဘော်ကျ စောဒနာ တက်ပြီးလျှင် သမ္မန္တာဝတ္ထနည်းလိုရင်းကောက်ပြပါ။

၃။ (၁) နံပါတ်ရှိ ဝါကျများကို အကြောင်းနှင့် အမည်ပေးခဲ့ပါ။

၄။ အာယတန သဒ္ဓါကို သုံးမျိုးထက် မနည်း ဝိဂ္ဂဟပြု၍၊ မိမိ ကြိုက်နှစ် သက်ရာတခု၊ ဉာဏ် နည်းကောက်ပြပါ။

၅။ ဝိယ သဒ္ဓါ၊ ကိဉ္ဇာမိ သဒ္ဓါတို့ ထွန်းပြ အပ်သော အနက်ကို ဖော် ပြု၍၊ ကိစ္စံ ဌ ဝတ်ကို အတ္ထာနိ ပြည်သ၊

ဝိဘတ် ပဌမ ပုရိသ်နှင့် အာချာတ်ပဒမာလာ၊ ပုဒ်ပြီး
ကို နာမပဒမာလာစဉ်ခဲ့ပါ။

၆။ (က)ပဏ္ဍိတဘဝတိ ပဏ္ဍိတ္တေန သမန္နာဂတာ။

(ခ)သဗ္ဗင်္ဂပဇ္ဇာနိ သဗ္ဗင်္ဂ ပဇ္ဇင်္ဂ ယုတ္တော၊

(ဂ)ဗုဿဗုဿပဋိသံဝေဒေန္တိတိ ဗုသိတွာ

ဗုသိတွာ ပဋိသံဝေဒေန္တိ ဟံ၌၊ အဋ္ဌကထာအာဘော်
နှင့် သံဝဇ္ဇနာညွှန်းခဲ့ပါ။

၇။ အဘိနန္ဒန္တိ အနုမောဒိံသု စေဝ သမ္ပုဒိန္တိံသု စ
ဟူ၍၎င်း။ အဘိနန္ဒန္တိ အနုမောဒိံသု စေဝ သမ္ပု
ဒိန္တိံသု စ၊ဟူ၍၎င်း ပါဌ်နှစ်ထွေရှိရာ သင့်ရာပါဌ်ကို
ယုတ္တိနှင့် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။

၈။ (င)ဝါကျဖြင့် သိစေအပ်သော အဓိပ္ပာယ်ကိုလည်း
အဋ္ဌကထာအာဘော်ကျ ရေးခဲ့ပါ။

၉။ အောက်ပါ မြန်မာစကားကို ဓမ္မမျိုးဇာဂါဓာ စိ
၍ ဂါဓာအမည် ပေးခဲ့ပါ။

ကြာမြင့်စွာ ကွေကွင်းခြင်းရှိသောအဝေးမှ ချမ်းသာ
စွာလာသော ယောကျ်ားကို အဆွေခင်ပွန်းတို့သည်
၎င်း၊ချစ်မြတ်နိုးသူတို့သည်၎င်း၊ ရောက်လာပြီဟူ၍
ခရီးဦးကြိုဆိုကုန်၏။

၁၀။ (စ)နံပါတ် သင်တို့ စိပြီးဂါထာ၌၊ ဘာဝံ၊မိဘာဝံ၊
စသော အလင်္ကာ ထုတ်ခဲ့ပါ။

နံပါတ် (၄)

သီလက္ခန္ဓ အဋ္ဌကထာ ဝိသုဒ္ဓိနာ

၁။ (ဃ)ဝါကျ အနက်ယောဇနာ

ဟိ-ယသ္မာ၊ အကြံကြောင့်။ အာယတနာနိ၊ တို့သည်။
န ဖုသန္တိ၊ ကုန်။ ဖဿောဝ၊ သည်သာလျှင်။ တံ တံ အာရမ္မ
ဏံ၊ ကို။ ဖုသတိ၊ တွေ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ တို့၏။
ဖုသန ကိစ္စတာ၊ ကို။ န ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ အပ်။

၂။ (ခ)ဝါကျ စောဒနာတက်.....

အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာ.... ဘုရားသခင်သည်။ “ဆဟိ
ဖဿာယတနေဟိ ဖုဿဖုဿ ပဋိသံဝေဒေန္တိ” ဟု ဟော
တော်မူ၏။ ဖဿံ၏သာလျှင် အာရုံကိုတွေ့ခြင်း ကိစ္စရှိသည်
မဟုတ်ပါလော။ ထိုသို့ ဖဿ၏သာ အာရုံကိုတွေ့ခြင်းကိစ္စ
ရှိလျက် အဘယ် အကြောင်းကြောင့် စက္ခာယတန အစ
ရှိသည်တို့၏လည်း တွေ့ခြင်းကိစ္စရှိသကဲ့သို့။ “ဆဟိ ဖဿာ
ယတနေဟိ” စသည်ဖြင့် ဟောတော် မူရလေသနည်း။
ဤသို့ စောဒနာဘွယ်ရှိ၍၊ ထို စောဒနာ လေသ ကိုငြိ၍ ဖြေ
တော်မူလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ “ဧတ္ထ စ ကိဉ္ဇာပိ”
စသော(ခ)ဝါကျကိုမိန့်။

အနိပ္ပာယ်ကား.... ဆဖဿာယတနတို့သည်၊ ဖဿ
ကဲ့သို့ တွေ့ခြင်းကိစ္စ မရှိသော်လည်း။ အကြောင်း ဌာနိ
နိဿိတ ဖြစ်သော ဖဿ၏ ဖုသနဘာဝကို အကျိုး-ဌာန
နိဿယ ဖြစ်သော ဆဖဿာယတန တို့၌ တင်စား၍။
ပြည်သူ့

ကာရဏပစာ၊ ဌာန ပစာ၊ အားဖြင့် “ဆဟိဖဿာ ယတနဟိ” စသည်ဖြင့်ဟောတော်မူ၏ ဟူလို။

သမ္ပန္နာဝတ္ထနည်း လိုရင်းကောက်

ကိဉ္ဇာ ပိ ဝုတ္တံ တဿ ပိ နဝေဒိတဗ္ဗာ။

အကယ်၍ကား ဟောအပ်၏ရှင်၊ ထိုသို့ပင် ဟောအပ်သော်လည်း မမှတ်အပ်....ဟူလို။

၃။ ဝါကျခွဲ.....

(က) ဝါကျသည်၊ “ဆဟိ ဖဿာယတနေဟိ” ဟူသောပုဒ်၏ အဖွင့်မှတစ်ပါး “ဓဿဓဿ ပဋိသံ ဝေဒေန္တိ” ဟူသော ပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ပြသောကြောင့် ပက္ခန္တိရ ဝါကျ။

(ခ) ဝါကျသည်၊ “ဆဟိ ဖဿာယတနေဟိ” စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူရာ၌- စောဒနာ လေသကိုဆက်၍ ပြသောကြောင့် ဝါကျခရန္တဝါကျ၊ (စောဒကာဘောဂဝါကျ၊ သမ္ဘာဝနာဝါကျ။)

(ဂ) ဝါကျသည်၊ (ခ)ဝါကျ စကားကို မနှစ်သက်သည်ကို ပြသောကြောင့် ဂရဟာ ဝါကျ၊ (ပရိဟာရာဘောဂဝါကျ။)

(ဃ) ဝါကျသည်၊ (ဂ)ဝါကျ၏ အကြောင်းကို ပြသောကြောင့် ကာရဏဝါကျ။

မိတ်ဆွေ

- (င) ဝါကျသည်၊ { ဂ } { ဃ } ဝါကျတို့ဖြင့် ဆိုအပ်သော စကားကို မနှစ်သက်သည်ကို ပြသောကြောင့် **ဂရဟာဝါကျ၊** (ပရိဟာရာဘောဂဝါကျ။)
- (စ) ဝါကျသည် ဆိုအပ်ပြီး ဝါကျ စကားတို့ကို ပြဆိုရာ၌ ရရှိ အပ်သော အကျိုးထူးကို ပြသောကြောင့် **လန္တရုဏဝါကျ၊** (နိဂမဝါကျလည်းဟူ။)
-

၄။ ဝဇနတ္ထ ...

တံ တံ ခွါရာရမ္မဏာ ဗိတ္တ စေတသိကာ အာယတန္တိ ဥဋ္ဌဟန္တိ ဗာဇေန္တိ ဝါယမန္တိ ဇေတေသုတိ အာယတနာနိ။
အာယဘူတေ ဓမ္မေ တနောန္တိ ဗိတ္တာဇေန္တိတိ အာယတနာနိ။

အာယတံ သံသာရ ဒုက္ခံ နယန္တိ ပဝတ္တေန္တိတိ အာယတနာနိ။

ဥပသိကောကိ

အာယတန္တိ ဥဋ္ဌဟန္တိ ဗာဇေန္တိ ဝါယမန္တိ ဇေတေသုတိ ကား.....အဓိကရဏ သာဓနကိတ်ဝိဂြိုဟ်၊ အာယတနာနိ ကား.....အဓိကရဏသာဓနကိတ်ပုဒ်။

အာပုဗ္ဗ ယဘဇေတိ ယုပစ္စည်း

အာ ဟူသော ဥပသာရပုဒ်၏ အရကား..... ဓာတွတ္ထာနံ ဝတ္ထက ဘောဂုဏ် ရ၏။ ယဘ ဇေတိ အရ၊ ကတွတ္ထကြိယာ ကား.....ထို ထို ခွါရ၊ အာရုံတို့၌ ဖြစ်သော စိတ်၊ စေတသိက် တရားတို့၏ ဥပါဒ်သည် မချအားဖြင့် ရ၏။ အဓိကရဏတ္ထ ပြည်သ့။

ကြိယာ၏ အရကား.....စက္ခု အစရှိသည်တို့၏ သဟဇာ
တာဒိပစ္စယသတ္တိသည် ဖလူပစာအားဖြင့် ရ၏။ ယုပစ္စည်း၏
အရကား.....ထို ဖလူပစာအားဖြင့် မှတ်အပ်သော စက္ခု
အစရှိသော အာယတနများ ရ၏။

၅။ ဝိယသဒ္ဓါသည်၊ ပရမတ္ထဓမ္မတို့၏ နိဗ္ဗာပါရအနက်ကို
'ဝါ-ဥပရိက္ခာအနက်'ကို ထွန်းပြသော နိပါတ်ပုဒ်။

ကိဉ္ဇာမိ သဒ္ဓါသည်၊ အနုဂ္ဂဟတ္ထဇောတကနိပါတ်ပုဒ်။
အာချာတ်ပဒမာလာ....*ကရဇာတ် ရိစ္ဆပစ္စည်း*
အကာသိ၊ အကရိ ကရိ

.....အကာသုံ၊ အကရိံ သု၊ ကရိံ သု၊ အကရုံ၊
အကရိတ္ထ၊ ကရိတ္ထ....အကရူ၊ ကရူ “ကတ္တား”
အကရိယိတ္ထ၊ ကရိယိတ္ထ၊ အကရိယိ.....

အကရိယူ၊ ကရိယူ “ကံ”
အကရိတ္ထ၊ အကရိယိတ္ထ “ဘော”
နာမပဒမာလာ.....

ကိစ္စံ ကိစ္စာနိ
{ကြွင်း-ဝိတ္တသဒ္ဓါနှင့်တူပြီ}
နိသတ္တိကို၊ သတ္တိရှိလ၍၊ ကျမ်းပေါ်စာလိပ်၊ ဥပရိက်။

၆။ အာဘောဂ.....

{က} ပဏ္ဍိဇ္ဇေနသမန္တဘော.... ဟူသော သံဝဏ္ဏနာ
ပါဠိဖြင့်၊ ပဏ္ဍိတာ ဟူသော သံဝဏ္ဏ တဗ္ဗပုဒ်၌၊ “ပခု
မိတ်ဆွေ

တိ သဘာဝ ဓမ္မေ ဇာနာတိတိ ပဏ္ဏာ။ ယထာ သဘာဝံဝါ
ဂစ္ဆတိတိ ပဏ္ဏာ။ ပဏ္ဏာ ယေသန္တေတိ ပဏ္ဏိတာ ...” ဟု
အဿတ္တိ တဒ္ဓိတ် ဝစနတ္ထ ပြုရမည်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ
သိစေပါသည်။

“တနည်း” ပဏ္ဍိတနန္ဒာ သမန္တဝဂ္ဂတာ-ဖြင့်၊ ပဏ္ဍိတကို
“သုရမေသုပိ အက္ခေသု ပခုတိ ဂစ္ဆတိတိပဏ္ဏာ၊ ‘ပညာ’
ဣဿ သဉ္ဇာတာ ပဏ္ဏာ ယေသန္တေတိ ပဏ္ဏိတာ” ဟု
ဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသံ ဝစနတ္ထပြုရမည် အဖြစ်ကို အဋ္ဌကထာ
ဆရာ သိစေပါသည်။

(ခ) သဗ္ဗင်္ဂပဗ္ဗင်္ဂ ယုတ္တော.....ဟူသော သံဝဏ္ဏနာ ပါဌ
ဖြင့်၊ သဗ္ဗင်္ဂပဗ္ဗင်္ဂီ.....ဟူသော သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပုဒ်၌၊ “အင်္ဂု
ပဏ္ဍိတ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနိ” ဟု ခွန်သမာသံဝစနတ္ထ ပြုရမည့်
အဖြစ်ကို၎င်း။ “သဗ္ဗာနိ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနိ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂါနိ” ဟု
ကမ္မဘရည်း သမာသံဝစနတ္ထ ပြုရမည့် အဖြစ်ကို၎င်း။
“သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂေဟိ ယုတ္တော သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂီ” ဟု ယုတ္တတဒ္ဓိတ်
ဝစနတ္ထ ပြုရမည့် အဖြစ်ကို၎င်း။

“တနည်း” “သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂါနိ အဿတ္တိတိ သဗ္ဗင်္ဂ ပစ္စင်္ဂီ”
ဟု အဿတ္တိတဒ္ဓိတ်ဝစနတ္ထ ပြုရမည့် အဖြစ်ကို၎င်း။ အဋ္ဌ
ကထာဆရာ သိစေပါသည်။

(ဂ) ဖုသိတွာ ဖုသိတွာ ပဋိသံ ဝေဒေန္တိ .. ဟူသော
သံဝဏ္ဏနာပါဌဖြင့်၊ ဖုဿ ဖုဿ ပဋိသံဝေဒေန္တိ.....ဟူ
သော သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပုဒ်၌၊ ဖုဿ သည်-ဖုသဓာတ် ဣ
ပစ္စည်းဖြင့်ပြီးသော ဖုသ မဟုတ်၊ ဖုသဓာတ် တွာပစ္စည်း။
ပြည်သူ။

၎င်းတွာပစ္စည်း၏ ကာရိယ-ယ၊ဖြင့် ဖုဿ သဒ္ဓါပြီးသည်၏ အဖြစ်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

သံဝဏ္ဏနာကား.....

{က} ဒုကိယပစ္စယတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ၊ အဘိ ဝေယျတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ၊ တဒ္ဓိတပစ္စယတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ။ သမာသ လိင်္ဂတ္ထသံဝဏ္ဏနာ။

{ခ} သမာသလိင်္ဂတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ။ တဒ္ဓိတပစ္စယတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ။

{ဂ} ဒုကိယပစ္စယတ္ထသံဝဏ္ဏနာ.....ဖြစ်ပါသည်။

သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗ၊ဒ္ဓိပဒ၊ကြိတြနည်းသိ၊ဗဟုဗ္ဗိဟိ။

သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗ၊ပုဒိဧကကို၊သမန္တာဂတ၊သမ္ပန္နန္တံ။ပ၊တဒ္ဓုတိ အဿုတ္တိ၊ကြိနည်းသိ။

၇။ ပါဠိအဆုံးအဖြတ်....

အဘိနန္ဒ၊န္တိ အနုမောဒိံသု စေဝ သမ္ပဒိန္တိံသု စန္ဒ၊ အဘိနန္ဒံ ဟူ၍၎င်း၊ အဘိနန္ဒံ.....ဟူ၍၎င်း၊ ပါဠိနှစ်ထွေ ရှိရာ၊ အဘိနန္ဒ၊.....ဟူသော ပါဠိသာ သင့်ပါသည်။

ယုတ္တိကား ...

အဘိနန္ဒ၊ နှ့်၊ အဘိပုဗ္ဗ၊နန္ဒဓာတ် ဥပုဘိဘတ် ယင်း ဥပုဘတ်ကို ‘သဗ္ဗတောဥပုဏ္ဍိသု’ ဟူသော သုတ်အရ၊ ကာရိယ တပါးဖြစ်တဲ့ ဣသု‘ဝိဘတ်ဖြင့် ဖွင့်ထားသောကြောင့် အဘိနန္ဒံ .. ဟူသောပါဠိသာ သင့်ပါသည်။

၈။ (င) ဝါကျ၌အဓိပ္ပါယ် ...

{င} ဝါကျ၌ အာယတနတို့ကို ဖဿ၌ထည့်၍ ဟူသည် မုချအားဖြင့် ဆိုတဲ့စကားမဟုတ်။ အကြောင်း ဌာနိနိဿိတ ဖြစ်သော ဖဿ၏ တွေ့ထိတတ်သော အဖြစ်ကို အကျိုး ဌာန နိဿယ ဖြစ်သော အာယတနတို့၌ တင်စား၍၊ ကာရဏာ ပဓာ, ဌာနပဓာ, အားဖြင့် ‘ဖဿေ ဥပနိက္ခိပိတ္တာ’....ဟု ဆိုပါသည်။

၉။ ဂါထာစီ ...

စိရပ္ပဝါသိံ ဗုဒ္ဓိသံ၊

နုရတော သောတ္တိ မာဂတံ။

ဉာတိနိတ္တာ သုဟဇ္ဇာ စ၊

အဘိနန္ဒန္တိ အာဂတံ။

ဂါထာအမည် ...

၎င်းဂါထာသည်၊ အစလေးလုံးနောင် ပဌမပါဒ အ ဂိုဏ်း ဒုတိယပါဒ ဇ ဂိုဏ်း တတိယပါဒ ဃ ဂိုဏ်း၊ စတုတ္ထပါဒ ဇ, ဂိုဏ်း ရှိသောကြောင့် ပဌမ အ, ကာရ ဗိပုလဂါထာ ဖြစ်ပါသည်။

၁၀။ (ဇ) နိပါတ်ဂါထာ အလင်္ကာရ.....

အဘိနန္ဒန္တိ အဘိပုပ္ဖ, နန္ဒ ဓာတ်၏အရ။ ဆွေမျိုး, စသည် တို့၏ သန္တာန်၌ ဖြစ်သော ပီတိ, သောမနဿ, ပြဋ္ဌာန်းသော ဝိတ္တုပြိုင်သည် ဓမ္မရဘိဌာယီဘာဝ ဓမ္မဒိင်္ဂါရ ရသ၊
ပြည်သူ၊

ကြာမြင့်စွာ ကွေကွင်းသော ယောက်ျားသည် အာလေဗ္ဗ
ဏ် ဖိဘာဝ။

အဝေးမှ ချမ်းချမ်း သာသာ သာယာ ချောမောစွာလာ
ခြင်းသည် ဥဒ္ဓိပန ဖိဘာဝ။

ကာယသုခ ဝိတ္တသုခနှင့် ပြည့်စုံရခြင်း၊ ဒုဂ္ဂတိဘဝ၊ သုဂ
တိဘဝသို့ လားရ၊ ရောက်ရခြင်း စသည်၊ သည် အနုဘာဝ
ဖြစ်ပါသည်။

နံပါတ်(၄)

သီလက္ခန္ဓာ အဋ္ဌကထာ ပုစ္ဆိ ဝိဿန္ဓနာ ပြီးပြီ။

နံပါတ် (၅)

သီလက္ခန္ဓာ အဋ္ဌကထာ ပုစ္ဆိ

- ၁။ အောက်ပါ(ဃ)ဝါကျကိုသာ အနက်မှန်မှန် ပေးခဲ့ပ။
- (က) ဇေံ မေ သုတံ ရာဇဂဟေ တိ သာမညဗလသုတ္တံ။
- (ခ) တတြာယံ အနုပုဗ္ဗ ပဒဝဏ္ဏနာ။
- (ဂ) ရာဇဂဟေတိ ဇေံ နာမကော နဂရေ။
- (ဃ) တံ ဟိ မန္ဓာတု မဟာ ဂေါဝိန္ဒာဒိဟိ ပရိဂ္ဂဟိတတ္ထာ
ရာဇဂဟန္တိ ဝုစ္စတိ။
- (င) အညေန ပေတ္တ ပကာရေန ဝဏ္ဏယန္တိ။ ကိံ တေဟိ
နာမ မတ္တ မေတံ တဿနဂရဿ တံ ပနေတံ ဗုဒ္ဓ
ကာလေ စ စက္ကဝတ္တိကာလေ စ နဂရံ ဟောတိ။ သေ
သကာလေ သုညံ ဟောတိ။ ယက္ခပရိဂ္ဂဟိတံ တေ
သံ ဝသနုဋ္ဌာနံ ဟုတွာ တိဋ္ဌတိ။

- ၂။ (ခ)ဝါကျ အနုသန္ဓေ။ (ဂ)ဝါကျ လျဉ်းပါး၍ ပုစ္ဆာ တက်ခဲ့ပါ။
- ၃။ (င)ဝါကျရှိ ဝါကျများကို အမည်ပေးခဲ့ပါ။
- ၄။ ရာဇဂဟံကို-(ဃ)ဝါကျရှု၍၊ အစိတ်,အပေါင်း ဝစ နတ္ထပြုပြီးလျှင် အပေါင်း ဝစနတ္ထကိုသာ ဥာသိနည်း အရကောက်ခဲ့ပါ။
- ၅။ (ဃ)ဝါကျရှိ တံကို ခပ်,ထွက် ၍၊ဓသသန္တ ဓာတ်ကို ယူ၍။ ပဉ္စမိဝိဘတ်နှင့် ကမ္မရုပ် အာချာတ်ပဒမာလာ၊ ပုဒ်ပြီးကို နာမပဒမာလာ စဉ်ခဲ့ပါ။
- ၆။ (က)ကုမာရေန ဘတောတိ ကောမာရ ဘဇ္ဇော။
(ခ)ကောမုဒိယာတိ ကုမုဒ ဝတိယာ။
(ဂ)ဓာတုမာသိနိယာတိ စာတုမာသိယာ။
တို့၌ အဋ္ဌကထာဆရာ အဘော် နှင့် သံဝဏ္ဏနာ ညွှန်းခဲ့ပါ။
- ၇။ ဓသနဋ္ဌာနံ ဝနံ ဟူ၍၎င်း၊ ဓသန ဝနံ ဟူ၍၎င်း၊
ဓသန္တ ဝနံ ဟူ၍၎င်း၊ပါဌ်သုံးထွေရှိရာ သင့်ရာပါဌ်ကို ယုတ္တိနှင့် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။
- ၈။ (င)ဝါကျရှိ အညေနပေတ္တ ပကာရေန ဝဏ္ဏယန္တိ ပါဌ်အရ စွမ်းနိုင်သမျှ ရာဇဂဟ သဒ္ဓါကို ဝစနတ္ထ ပြု၍ (ဂ)ဝါကျဖြင့် ပြီးစေအပ်သော အတ္ထသိန္တိ ကို လည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။
- ၉။ အောက်ပါ မြန်မာစကားကို ဂါထာစီ၍၊ ဂါထာ အမည် ကိုလည်း ညွှန်းခဲ့ပါ။

ပြည်သူ့

ဤ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးတဲ့ နည်းဖြင့်၊ ဘုရားသခင် ဟောအပ်
သော သုတ်မြတ် ဖြစ်သော ဗြဟ္မဇာလ သုတ်၏
အာနုဘော်ကြောင့် အကြိမ်များစွာ မြေကြီး တုန်လှုပ်
လေပြီ။

၁၀။ (ဠ)နံပါတ် သင်တို့ စိပြီးဂါထာ၌ ဖြစ်သင့်သော
ဘဒ္ဒေါလင်္ကာရ ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

နံပါတ်(၅)

သီလက္ခန္ဓာ အဋ္ဌကထာ ဝိသုဒ္ဓါနာ

၁။ (ဃ)ဝါကျအနက်....

ဟိ သစ္စံ၊ ဤ၊ တံ နဂရံ၊ ကို၊ မန္ဓာတု မဟာဂေါရိန္ဒာဒိ
ဟိ၊ မန္ဓာတ်မင်း၊ မဟာဂေါရိန္ဒသေဌေး၊ အစရှိသည်တို့
သည်။ ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ သိမ်းဆည်းအပ်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်၊ ရာဇဂဟန္တိ၊ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဤ။

၂။ (ခ)ဝါကျအနုသန္ဓေ....

ဤသို့ 'ဧဝံ မေ သုတံ' စသော (က)ဝါကျဖြင့် သုတ်၏
အမည်ကို ပြဆိုတော်မူပြီး၍၊ ယခုအခါ၌၊ ယင်း သုတ်၏၊ အ
ဖွင့် သံဝဏ္ဏနာကို ပြတော်မူလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်
မပြမီ ရှေးအခါ၌ ခဏားကိုး၊ ခဏားရိုး၊ ခဏားပျိုး၊
သုံးပါးတို့တွင် ခဏားပျိုး ပဋိညာဉ်ကို ပြတော်မူလိုသော
အဋ္ဌကထာဆရာသည်၊ 'တတြာယံ'စသော (ခ)'ဝါကျ
ကိုမိန့်၊

မိတ်ဆွေ

(ဂ) ဝါကျပုစ္ဆိဘတင်

အရှင် အဋ္ဌကထာဆရာ.... ဘုရားရှင်သည် ပါဠိတော်၌ ‘ရာဇဂဟေ’ ဟု ဟောတော်မူ၏။ ယင်း ရာဇဂဟအရ အဘယ်ကို ယူရမည်နည်း။ မင်း၏ အိမ်ကိုပင် ရာဇဂဟအရ ယူရမည်လော။ ဤသို့ မေးဘွယ်ရှိ၍၊ ထို အမေးကို ဖြေလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည် ‘ရာဇဂဟေတိ’ စသော (ဂ) ဝါကျကိုမိန့်။

အဓိပ္ပါယ်ကား.....ရာဇဂဟေတိ ဧဝံနာမကော နဂရေ ၌ ရာဇဂဟ အရ မင်း၏အိမ်ကို မယူရ၊ ရာဇဂြိုဟ်မည်သော မြို့ကို ယူရမည် ဟူလို။

၃။ ဝါကျခွဲ -

အညောနုပေတ္တ, ဝါကျသည်-ပက္ခန္တိရဝါကျ၊
 ကိံတေဟိ, ဝါကျသည်-ပုစ္ဆိဘဝါကျ၊
 နာမ မတ္တ, ဝါကျသည်- ကာရဏဝါကျ (ဒဠိကာရဏ)
 တံပနေတံ, ဝါကျသည်-ဥပဗျာသဝါကျ၊
 သေသကာလေ, ဝါကျသည်-ဗျတိရေဏဝါကျ၊
 ယက္ခပရိဂ္ဂဟိတံ, ဝါကျသည်-ဥပဗျာသဝါကျ၊
 တေသံ, ဝါကျသည်-ဥပဗျာသဝါကျ၊.... ဖြစ်ပါသည်။

ပြည်သူ့

၄။ ဝဇနိယ

စတုဟိ သင်္ဂဟဝတ္ထုဟိ မဟာဇနံ ရဇ္ဈေတိ ဝဇေတိတိ
ရာဇာ။ ဂဟ္ပတိတိ၊ ဂဟံ။ (အဓိဝိဝဇနိယ) ရာဇနံ ဂဟံ
ရာဇဟံ။

တနည်း။ ရာဇဟိဂဟံ၊ ရာဇဂဟံ။ (အပေါင်းဝဇနိယ)
ဉာဏ်အရကောကံ.....

ရာဇဟိဂဟံ-ကား... တတိယာတပ္ပုရိသံ သမာသံ
ဝိဂြိုဟံ၊ ရာဇဂဟံ-ကား... တတိယာတပ္ပုရိသံ သမာသံပုဒ်။

* ရာဇပုဒ် ဂဟပုဒ်။

ရာဇဟိ-ဟူသော ဝိသေသနပုဒ်၏ အရကား... မင်းခြံ
သည် မချအားဖြင့် ရ၏။ ထို မင်းခြံ၏ သိမ်းဆည်းအပ်
သော မြို့ခြံနှင့် ဌာနီ×ဌာန (နိသိတ၊ နိဿယ) အဖြစ်ဖြင့်
စပ်ခြင်းသမ္ပန်သည်၊ ဌာနူပစာအားဖြင့် ရ၏။

ရာဇဂဟံ-ဟူသော သမာသံပုဒ်လုံး၏ အရကား..... ထို
ဌာနူပစာအားဖြင့် မှတ်အပ်သော မြို့ခြံ ရ၏။

* သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗ၊ ကိတ်ပဒ၊ ကတ္တားအရတ္ထ၊ တတိယန္တနှင့် ဘွင်၍ပြ၊
ကမ္မသမံနံ ကြံစရာ။

* ကမ္မသာဓန၊ နောက်ပုဒ်ပြ၊ ရှေ့ကပုဒ်နှင့်၊ တတိယာတွဲပြ။

၅။ တံ-ဓာဓိ ...

တံ-ကား။ ကို... ဟူသော အနက်ပေးသောကြောင့်။

ဂုတ္တတိဋ္ဌ၊ ဂုတ္တကံ။ ဂုတ္တတိ-ကား။ ထိုကံ၏ ကြိယာ၏
အဖြစ်ဖြင့် စပ်အပ်၏။

မိတ်ဆွေ

တံ-ဓာထွက်.....

အရှင် အဋ္ဌကထာဆရာ ... ဆရာသည်။ ဂုဏ်တိ....ဟူသော အာချာတ်ကြိယာ ဝါစကကို ဆိုတော်မူ၏။ ထို အာချာတ်ကြိယာ ဝါစက၏။ ဝါစ ဖြစ်သော ကံ ကား အဘယ်ပါနည်း။ ဝါစဖြစ်သော၊ ကံ၊ မရှိဟူ၍။ မှတ်ရမည်လော ဤသို့မေးတွယ်ရှိ၍တံ၊ ဟူသော ပါဠိကိုမိန့်၊

အဓိပ္ပာယ်ကား ဂုဏ်တိ-ဟူသော အာချာတ်ကြိယာ ဝါစက၏။ ဝါစ၊ ဖြစ်သော ကံ၊ ကား-မရှိသည်မဟုတ်။ ထို အာချာတ်ကြိယာဝါစက၏ဝါစ၊ ဖြစ်သော , ကံကား၊ တံဖြစ်၏ဟူလို၊

အာချာတ်ပဒမာလာ.....

သေသ၊ သိသဇာတ် ဒိဝါဒိဂဏိက

သိသိယတံ	သိသိယန္တံ
သိသိယသု	သိသိယဌော
သိသိယေ	သိသိယာမသေ
		(ဝိဘတ်ပြန် သိလေ)

နာမပဒမာလာ.....

သေသော ... သေသာ
(ကြွင်းပုဂံသ, သဒ္ဓါနှင့်တူပြီ)

၆။ အဘောဂ.....

(က) ကုမာရေနဘတော....ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့်၊ ကုမာရ ဘဇ္ဇော....ဟူသော သံဝဏ္ဏ တဗ္ဗပုဒ်၌။
ပြည်သူ့။

ကုမာရပုဒ်၊ ဘတပုဒ်။ ဘတ...ဟူသော ပုဒ်ကို ‘ဘရိတဗ္ဗော
တိဘတော’ ဟု ကမ္မသာဓန ဝစနတ္ထပြုရမည်ကို၎င်း။ ကု
မာရနိဋ္ဌိ-ဘတ၊ ကို၊ ‘ကုမာရေန ဘတော ကုမာရဘတော’
ဟု တတိယာတပ္ပုရိသ်သမာသ် တွဲစပ်ရမည်ကို၎င်း။
‘ကုမာရဘတောဇေ ကောမာရဘတ္ထောဟု ဣပစ္စည်းသ
ကတ္ထအနက်ယူ၍၊ သကတ္ထတဒ္ဓိတ် ဝစနတ္ထပြုရမည်ကို၎င်း
အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

(ခ) ကုမုဒဇေယိယာ...ဟူသော သံဝဏ္ဏနာ ပါဌ်ဖြင့်။
ကောမုဒိယာ...ဟူသော သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗပုဒ်၌။ ကောမုဒိ
ဟူသော ပုဒ်ကို ‘ကုမာဒါနိ ဧတ္ထသန္တိတိ ကောမုဒိ’ ဟု
အဿတ္ထိတဒ္ဓိတ်ဝစနတ္ထပြု၍။ ဣ၊ ပစ္စည်း-ဗဟုအနက်၊

‘တနည်း’ အတိသယအနက်၌ သက်သည်၏ အဖြစ်ကို
အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

(ဂ) စာတုမာသိယာ ...ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့်
စာတုမာနိသိယာ...ဟူသော သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗပုဒ်၌ ‘စတုန္ဒ
မာသာနံ ပါရိပူရိဘူတာတိ စာတုမာသိ’ ဟု ဝစနတ္ထပြု၍။
‘စာတုမာသိ စာတုမာသိနိ’ သဒ္ဓါတို့သည် ဣတ္ထိလိင်-ဤ
ပစ္စည်း ဣနိပစ္စည်း အထူးဖြင့် ပရိယာယ်မျှသာ ဟု
အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

သံဝဏ္ဏနာကား

(က) ဒုတိယပစ္စယတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ၊ သမာသလိင်္ဂတ္ထ
သံဝဏ္ဏနာ။ တဒ္ဓိတပစ္စယတ္ထသံဝဏ္ဏနာ ။

(ခ) တန္တိတပစ္စယတ္ထသံဝဏ္ဏနာ။

(ဂ) ပရိယာယသံဝဏ္ဏနာ ...ဖြစ်ပါသည်။

၇။ ပါဠိအဆုံးအဖြတ် ...

ဝသနန္ဓာနံ ဝနံ ဟူ၍၎င်း။ ဝသန ဝနံ ဟူ၍၎င်း။ ဝသန္တ ဝနံ ဟူ၍၎င်း။ ပါဠိအထွေထွေတွင် ဝသန ဝနံ ဟူသော ပါဠိသည်၎င်း။ ဝသန္တ ဝနံ ဟူသော ပါဠိသည်၎င်း သင့် ပါသည်။

ယုတ္တိ

ဝသနဝနန္တိ အာပါနဘူမိဘူတံ ဥပဝနံ..... ဟုသီလက္ခန် ဗိုကာဆရာဖွင့်သောကြောင့်၎င်း။ ဝသန္တဝနန္တိ ကိဠာဝနံ ဝသန္တ ကာလေ ကိဠာယ ယေဘုယျက္ကာ ပန ဝသန္တ ဝနန္တိ ဂုတ္တံ .. ဟု ဝိမတိဗိုကာဆရာ ဖွင့်သောကြောင့်၎င်း ဝသနဝနံ ဟူသောပါဠိ။ ဝသန္တ ဝနံ ဟူသောပါဠိ နှစ်ပါဠိ သာ သင့်ပါသည်။

၈။ ရာဇဂဟ-ဝဇနတ္ထ

ရာဇဂဟ-သဒ္ဓါကို.... 'ရညာ ကာရိတံ ဂေဟံ ရာဇဂဟံ' ဟူ၍၎င်း။ 'ရာဇဂဟံ ဝိယာဘိ ရာဇဂဟံ' ဟူ၍၎င်း။ 'ရာဇမာနံ ဂေဟံ ရာဇဂဟံ' ဟူ၍၎င်း။ 'ပဋိရာဇနံ ဂဟံ ရာဇဂဟံ' ဟူ၍၎င်း။ ရာဇနံ ဂဟံ ဂေဟဘူတံ ရာဇဂဟံ၊
ပြည်သူ၊

ဟူ၍၎င်း။ ရာဇတိတိ ရာဇာ ဂဟတိ ပရိဂ္ဂဟတိတိ ဂဟံ၊
ရာဇ စ သော ဂဟဉ္စာတိ ရာဇဂဟံ'ဟူ၍၎င်း၊ ငစနတ္ထပြုနိုင်
ပါသည်။

(ဂ) ဝါကျသိဒ္ဓိ....

အကျိုးဖြစ်သော ဇေနာမကေနဂရေ၊ ဟူသော သံဝဇ္ဇတ္ထ
နာပါဌ်ကို ထောက်ဆသဖြင့်။ အကြောင်းဖြစ်သော ရာဇ
ဂဟေ....ဟူသော သံဝဇ္ဇတ္ထတဗ္ဗပုဒ်၌ ရာဇဂဟ အရ၊
မင်းတို့၏ဒိင်ကို မယူရ။ ရာဇဂြိုဟ်မြို့ကို ယူရမည်ဟု
အကျိုးကို ထောက်ဆသဖြင့်။ အကြောင်းကို သိရသော
ကြောင့်၊ ဖလာနုမာနသိဒ္ဓိဖြစ်ပါသည်။

* အကျိုးထောက်ဆ၊ ကြောင်းသိရ၊ ဖလာနုမာန။

၆။ ဂါထာဒီ.....

ဇေ ယသ္မာနိဘာဇေန၊
အကပ္ပိတ္တ အနုကသော။
မေဒနီ သုတ္တ သေဇ္ဈဿ၊
ဒေသိတဿ သယန္တိနာ။

ဂါထာအမည်

အစဉ်အတိုင်း အစလေးလုံးနောင် ယXဇXယXဇX
ဂိုဏ်း နေသောကြောင့် ပဿာဝဇ္ဇဂါထာ ဖြစ်ပါသည်။

၁၀။ အလင်္ကာထုတ်.....

အကုမ္ပိတ္တ-အရ မြေကြီးတုန်လှုပ်ခြင်းကြောင့် အံ့ဩ
သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော ဆန္ဒပြဋ္ဌာန်းသော
စိတ္တုပ္ပါဒ်သည် ဝိမ္ဗုဒ္ဓိပညာပဿိဒါဝေ၊ အန္တိ၊ တရသ။

ဘုရားသခင်သည် အလမ္ဗဏ ဝိဘာဝ။

ဘုရားသခင် ဟောတော်မူအပ်သော ဗြဟ္မဇာလသုတ်
သည် ဥဒ္ဓိပနနိဘာဝ။

ကြက်သီး မွေးညှင်းထခြင်း၊ ကြောက်ခြင်း၊ ထိတ်လန့်
ခြင်း-စသည်၊ သည် အနုဘာဝ ဖြစ်ပါသည်။

နံပါတ် (၅)

သီလက္ခန္ဓ အဋ္ဌကထာပုစ္ဆာဝိသုဇ္ဈနာပြီးပြီ

နံပါတ် (၆)

သီလက္ခန္ဓ အဋ္ဌကထာ ပုစ္ဆာ

၁။ အောက်ပါ(က) ဝါကျကိုသာ အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။

(က) တုဗ္ဗေတိဘူတံ တုဗ္ဗေတိဘူတန္တိ ယတော ယတော
ဝိလောကေတိ၊ တတော တတော တုဗ္ဗေတိ ဘူတမေ
ဝါတိ အတ္ထော။

(ခ) တတ္ထ ဟိ ဧကေ ဘိက္ခုသ္မပိ ဟတ္ထ ကုက္ကုစ္စံ ဝါ ပါဒ
ကုက္ကုစ္စံဝါ ဝိပိတသဒ္ဓေါဝါ နတ္ထိ။

(ဂ) သဗ္ဗာလင်္ကာရ ပဋိမတ္တိတံ နာဠက ပရိဝါရံ ဘဂ
ဝတော အဘိဓမ္မေ ဋီတံ ရာဇာနံဝါ ရာဇပရိသံဝါ
ဧကေဘိက္ခုပိ န ဩလောကေသိ။

ပြည်သူ

(ဃ) သဗ္ဗေ ဘဂဝန္တိ ယေဝ ဩလောက ယမာနာ နိသိဒ္ဓိံ သု။

(င) ရာဇာ တေသံ ဥပသမေ ပသိဒ္ဓိတွာ ဝိဂတပကံ တာယ ဝိပသန္တ ရဟဒမိဝ ဥပသန္တိန္ဒြိယံဘိက္ခုသံဃံ ပုနပ္ပုနံ ဝိလောကေတွာ ဥဒါနံဥဒါနေသိ။

၂။ (ခ) ဝါက အနုသန္ဓေ (ဂ) ဝါကျ ပုစ္ဆိတတ်ခဲ့ပါ။

၃။ (ခ) နံပါတ်ရှိ ဝါကျများကို အကြောင်းနှင့် အမည် ပေးခဲ့ပါ။

၄။ ဗာတ္ထကုတ္တုန္တံ-ကို အစိတ် အပေါင်း xဝစနုတ္တုပြု၍ အပေါင်း ဝစနုတ္တုကိုသာ ညွှတ်နည်း ကောက်ပြပါ။

၅။ ဘဂဝန္တိ ယေ ဝဋ္ဌ၊ဇေသန္ဓါ၏ နိဝတ္တေတဗ္ဗထုတ်ပြ၍ ဥဒါနံ ဌ ဓာတ်ကိုယူ၍ သတ္တမိ ဝိဘတ်နှင့် ကတ္တုရုပ် အာချာတ်ပဒမာလာ ပုဒ်ပြီးကိုနာမပဒမာလာ စဉ်ခဲ့ပါ။

၆။ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကဓိတိ ယတ္ထ ဘဂဝါတတ္ထ ဂတော ဘဂဝတော သန္တိကံ ဥပဂတောတိ အတ္ထော ဌ အဋ္ဌကထာ အာဘော် နှင့် သံဝဇ္ဇန္တနာ ညွှန်းခဲ့ပါ။

၇။ တုဗ္ဗိဘူတံ ဟူ၍၎င်း။တုဗ္ဗိဘူတံ ဟူ၍၎င်း။ပါဌ် နှစ်ထွေရှိရာ သင့်ရာပါဌ်ကို ယုတ္တိ နှင့် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။

၈။ တုဗ္ဗိဘူတံ တုဗ္ဗိဘူတံ ဟောတော် မူသဖြင့် ပြီးစေ အင်သော အတ္တသိန္နိ ကို ဖော်ပြပါ။

၉။ အောက်ပါ မြန်မာစကားကို ဂါထာစီ၍ ဂါထာအမည် ကိုလည်း ညွှန်းခဲ့ပါ။

မိတ်ဆွေ

သိကြားမင်း အမှတ်မရှိသော ပြဿနာကို စိတ်၌ အလို
ရှိ၏။ ထိုပြဿနာကို ကျွန်ုပ်မေးပါ သင်သိကြားမင်း၏
ထိုထို ပြဿနာ၏သာလျှင် အဆုံးကို ငါပြုပေအံ့။

၁၀။ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ ဌ ဖြစ်သင့်သော အလင်္ကေရနယ
ထုတ်ခဲ့ပါ။

နံပါတ် (၆)

သီလက္ခန္ဓ အဋ္ဌကထာ ဝိသုဒ္ဓိနာ

၁။ (က)ဝါကျ အနက်

တုဏှိဘူတံ တုဏှိဘူတန္တိ၊ ဟူသည်ကား ယတော
ယတော၊ အကြင် အကြင် အရပ်သို့။ ဝိလောကေတိ၊ တ
စောင်းကြည့်၏။ တတော တတော၊ ၄။ တုဏှိဘူတမေဝ၊
ဆိတ်ဆိတ် သာလျှင်တည်း။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိ
တဗ္ဗော၊ ၏။

၂။ (ခ)ဝါကျ အနုသန္ဓေ ...

ဤသို့ တုဏှိဘူတံ-စသော(က)ဝါကျဖြင့် တုဏှိဘူတံ
တုဏှိဘူတံ ဟူသောပုဒ်၏ ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော အနက်
ကို ဖွင့်ပြတော်မူပြီး၍၊ ယခုအခါ၌ ဖွင့်အပ်ပြီးသော ယင်း
တုဏှိဘူတံ၊ စသောပုဒ်၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုပင် ချဲ့ပြတော်
မူလိုသော အဋ္ဌကထာ ဆရာသည်၊ “တတ္ထဟိ” စသော
{ခ}ဝါကျကိုမိန့်၊

ပြည်သူ့

(ဂ) ဝါကျပုစ္ဆာတစ်.....

အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာ..... ဆရာသည်။ “တတ္ထဟိ” စသော(ခ)ဝါကျဖြင့် ရဟန်းအပေါင်းတို့တွင် တပါးသော ရဟန်းမျှလည်း ဟတ္ထ ဣတ္ထ၊ စသည်မရှိဟု ဆိုတော်မူ၏။ ထို ရဟန်းအပေါင်းတို့အား ဟတ္ထ ဣတ္ထ၊ စသည်သာမ ရှိဟူ၍ မှတ်ရမည်လော၊ အဘယ်သို့ မှတ်ရမည်နည်း။ ဤသို့မေးတွယ်ရှိ၍ ထို အမေးကို ဖြေလိုသော အဋ္ဌကထာ ဆရာသည်၊ “သဗ္ဗာလင်္ကာရ” စသော(ဂ)ဝါကျ ကိုမိန့်။

အဓိပ္ပါယ်ကား..... ထိုရဟန်း အပေါင်းတို့အား ဟတ္ထ ဣတ္ထ၊ စသည်သာ မရှိသည်မဟုတ် စက္ခုအသံယမ၊ လည်း ရှေးဦးစွာ မြစ်အပ်သည်ဖြစ်၍ မရှိဟူလို

* သမုစ္ဆယ၊ အဖြေပြု၊ ဧအာဘော်တင်။

၃။(က) ဝါကျသည်၊ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ၊ ဟူသောပုဒ်၏ အဖွင့်မှတစ်ပါး တုဏှိဘူတံ တုဏှိဘူတံ၊ ဟူသော ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကိုပြသောကြောင့် ပက္ခန္ဓာရဝါကျ။

(ခ) ဝါကျသည်၊ (က) ဝါကျကို ခွဲပြသောကြောင့် ဝိတ္ထာရဝါကျ။

တနည်း၊ မြမြစေသောကြောင့် ဒန္တိကရဏ ဝါကျ။

(ဂ) ဝါကျသည်၊ ရဟန်း အပေါင်းတို့အား စက္ခုအသံ ယမလည်း မရှိသည်ကို ဆက်၍ ပြသောကြောင့်။ ဥပဗျာသဝါကျ။ (ပက္ခန္ဓာရ လည်းဟူ)

(ဃ)ဝါကျသည်၊ အလျော်ဖြင့် ပြသောကြောင့် အနွယ်
ဝါကျ၊

(င) 'ဝါကျသည်၊ မင်း၏ ဥဒါန်းကြူးရင့်ပုံကို ပြသော
ကြောင့် ဥပချာသဝါကျ၊ (ပက္ခန္တရ လည်းဟူ၊)

၄။ ဝဇနတ္ထ ...

ကရိတဗ္ဗန္တိကတံ ကုန္တိတံ ကတံ ကုကတံ၊ ကုက
တဿ ဘာဝေါ ကုက္ကုစ္စံ၊ ဟဿတိ ဇေတနာတိ ဟတ္ထော၊
ဟရတိ ဇေတနာတိ ဝါ ဟတ္ထော၊ {အဓိတ်ဝဇနတ္ထ}

ဟတ္ထေန ကုက္ကုစ္စံ ဟတ္ထကုက္ကုစ္စံ၊

တနည်း ဟတ္ထဿ ကုက္ကုစ္စံ ဟတ္ထကုက္ကုစ္စံ။
{အပေါင်းဝဇနတ္ထ}

ဥပသိကောကံ

ဟတ္ထဿ ကုက္ကုစ္စံ ကား .. ဆဋ္ဌိတပ္ပုရိသံ သမာသံ
ဝိဂြိုဟံ၊ ဟတ္ထကုက္ကုစ္စံ-ကား .. ဆဋ္ဌိတပ္ပုရိသံသမာသံပုဒ်။
*ဟတ္ထပုဒ် ကုက္ကုစ္စပုဒ်။

ဟတ္ထဿ ဟူသော ဝိသေသနပုဒ်၏ အရကား ...
လက်သည် မချအားဖြင့် ရ၏။ ဘိလက်၏ အသညမ အ
သမ္ပဇည ကြိယနှင့် ကာရက ကြိယာ ဝိသေသန ဝိသေ
သျှ) အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ပန်သည်၊ ဌာနပစာအားဖြင့် ရ၏။
ပြည်သူ့

ဟတ္ထကုက္ကုန္တံ..... ဟူသော သမာဏ်ပုဒ်လုံး၏ အရ
ကား ...ထို ဌာနပစ္စာအားဖြင့် မှတ်အပ်သော-အသညမ၊
အသမ္ပဇည ကြံယာ ရ၏။

၅။ ဝေသန္တရီ၏နိဝဇ္ဇေတဗ္ဗ

န ရာဇာနိဝါရာဇပရိသံဝါသြလောကယမာနာ နိသိဒ္ဓိံသု၊
အာချာတ်ပဒမာလာ.....

* ဥဒါနံ ဥဒဓာတ် ဘူဝါဒိဂဏ *

ဥဒေယျ ... ဥဒေယျံ
(ကြွင်း သိလောက်ပြီ)

နာမပဒမာလာ.....

ဥဒါနံ ဥဒါနာနိ
(ကြွင်းစိတ္တသန္တုနှင့်တူပြီ)

၆။ အာဘောဂ

ယတ္ထ ဘဂဝါ တတ္ထ ဂဘောဟူသော သံဝဇ္ဇနာ
ပါဌ်ဖြင့်၊ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ ဟူသော သံ
ဝဇ္ဇေတဗ္ဗပုဒ်၌။ ယေန တေန သန္တုတို့၌။ နာမိဘတ်၏သတ္တ
ဝီ (ဘုမ္မတ္တ) အနက်၌၊ ကရိုဏ်းဝိဘတ်သက်သည်၏ အဖြစ်
ကို၎င်း၊ ဥပသင်္ကမိ၌ ၊ ဥပသန္တု သံသန္တုတို့၏ အနက်မရှိ၊
ဓာတ္တုတ္တာနုဝတ္ထက၏ အဖြစ် ကို၎င်း၊ ကုဓာတ်၏ ဂတိ
အနက်ဟောသည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေ
ပါသည်။

မိတ်ဆွေ

အကဏ္ဍတော သန္တိကံ ဥပဂတောတိ အတ္ထော.....ဟူ
သော သံဝဏ္ဏနာပါဌဖြင့် ဂတော အရ,ရောက်ဟူသည်
ဘုရားသခင် အထံသို့ ကပ်ခြင်းကို ယူရမည့်အဖြစ်ကို အဋ္ဌ
ကထာဆရာ သိစေပါသည်။

သံဝဏ္ဏနာကား

ဝိဘဏ္ဍုတ္တ သံဝဏ္ဏနာ၊ ဥပသဂ္ဂလိင်္ဂတ္တ သံဝဏ္ဏနာ၊
ဓာတွတ္တသံဝဏ္ဏနာ ဘာဝတ္တသံဝဏ္ဏနာဖြစ်ပါသည်။

၇။ ပါဠိအဆုံးအဖြတ်

တုဏှိဘူတံ ဟူ၍၎င်း။ တုဏှိဘူတံ-ဟူ၍၎င်း ပါဠိနှစ်
ထွေရှိရာ တုဏှိဘူတံဟူသော ပါဠိသာ သင့်ပါသည်။

ယုတ္တိကား ...

သရာပကတိဗျဉ္ဇနေ,သုတ်ဖြင့် နောက်ဗျည်း နှောင်း
သောကြောင့် တုဏှိသဒ္ဒါ၏အစိတ် ဤ ကို ဤ အတိုင်းပင်
ပကတိပြု၍ တုဏှိဘူတံ,ဟု ပြီးသောကြောင့်။ {ရဿတ္တာ
ဘာဝေါ တုဏှိဘူတံ ရှု > ငို} တုဏှိဘူတံ ဟူသော
ပါဠိသာ သင့်ပါသည်။

၈။ အတ္ထုသိန္နိ

တုဏှိဘူတံ ဟု တကြိမ်တည်းဟောကရဟန်းအချို့
သာ တုဏှိဘူတံဖြစ်၏။ ရဟန်းအချို့ကား တုဏှိဘူတံ
မဟုတ်ဟု အဓိပ္ပာယ်ရောက်ရာ၏။ တုဏှိဘူတံ တုဏှိဘူ
ပြည်သူ။

တံ ဟု နှစ်ကြိမ် ပုစ္ဆာနှင့် ဟောလိုက်သဖြင့်၊ ရဟန်း အား
လုံးပင် တုဏှိ ဘူတ ဖြစ်သည် အဓိပ္ပာယ် ရ၏။ ဤသို့
တုဏှိဘူတံ တုဏှိဘူတံဟု နှစ်ကြိမ် ဟောလိုက်သဖြင့်
အကြွင်း အကျန်မရှိ ရဟန်းအားလုံးပင် တုဏှိဘူတဖြစ်
သည်ဟု အဓိပ္ပာယ်ကို ပြီးစေသောကြောင့် သိန္ဓေယျသိန္ဓိ
ဖြစ်ပါသည်။

သဒ္ဓန္တရိက်၊ မြကြိတ်အာရုံ၊ တွေ့ကြုံဥပကာ၊ သိန္ဓေယျ။

၆။ ဂါထာစီ.....

ပုစ္ဆော ဝါသဝ ဖံ ပဉ္စံ၊

ယံကိဉ္စ မနံသိစ္ဆတိ။

တဿ တဿေဝ ပဉ္စဿ၊

အဟံ အန္တိ ကရောမိ တော။

ဂါထာအမည်

လေးပါဒလုံး အစလေးလုံးနောင် ယ၊ဂိုဏ်း ဇ၊ဂိုဏ်း
ယ၊ဂိုဏ်း ဇ၊ဂိုဏ်း နေသောကြောင့် သမေသု သိန္ဓုတော
ဇေန၊ပထျာဓတ္တံ ပကိဉ္စိတံနှင့်အညီ ပထျာဓတ္တဂါထာ
ဖြစ်ပါသည်။

၁၀။ အလင်္ကာထုတ်.....

ဥဒါနံဥဒါနေသိ-အရ ဝိတိ သောမနဿ ပြဋ္ဌာန်းသော
ဝိတ္တံ၊ ပြုပါသည်-ရတိဋ္ဌာပတိဘဝ သိင်္ဂိ ဂရုရသ။

ရဟန်းအပေါင်းသည်-အာလမ္ဗဏ ဝိဘာဓ။

မိတ်ဆွေ-၁၀

ရဟန်းအပေါင်းတို့၏ ငြိမ်သက်သော ဣန္ဒြေ(ရဟန်း အပေါင်းတို့အား ကြည်ညိုခြင်း)သည်-ဥဒ္ဓိပန ဝိဘာဝ။

ဣဓိနာ-စသည်ဖြင့် ဥဒါန်းကြူးရင့်ခြင်း မိမိသားကို အောက်မေ့ခြင်း စသည်၊ သည်-အနုဘာဝ ဖြစ်ပါသည်။ မှတ်ချက်။ ဟာသဌာယ^၁ဘာဝ X ဟာသရသ-လည်း ထုတ်နိုင်သည်။

နံပါတ် (၆)

သီလက္ခန္ဓ အဋ္ဌကထာ ပုစ္ဆာ ဝိသုဒ္ဓိနာ ပြီးပြီ။

နံပါတ် (၇)

သီလက္ခန္ဓ အဋ္ဌကထာ ပုစ္ဆာ

- ၁။ အောက်ပါ(ဃ)ဝါကျကိုသာ အနက်သမ္ပန်ခဲ့ပါ။
 - (က) သယန္တိ သာမံ အပရနေယျော ဟုတွာ။
 - (ခ) အဘိညာတိ အဘိညာယ အဓိကေန ဥာဏေန ဥတွာတိ အတ္ထော။
 - (ဂ) ပရိသုဒ္ဓန္တိ နိရုပက္ကိလေသံ။
 - (ဃ) ယော ဟိ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ နိဿာယ လာဘံဝါသက္ကာ ဝါရံ လဘိဿာသီတိ ဒေသေတိ တဿ အပရိသုဒ္ဓါ ဒေသနာ ဟောတိ။
 - (င) ဘဂဝါ ပန လောကာမိသ နိရပေက္ခော ဟိတ ဖရဏေန မေတ္တာဘာဝနာယ မုဒုဟဒယောဥလ္လုပ္ပိ သဘာဝသဗ္ဗုတေန စိတ္တေန ဒေသေတိ။
 - (စ) တဿာ ပရိသုဒ္ဓံ ဓမ္မံ ဒေသေတိတိ ဝုစ္စတိ။
- ၂။ (ဃ)ဝါကျ ပုစ္ဆာ (င)ဝါကျ စောဒနာတက်ခဲ့ပါ။

ပြည်သူ့

- ၃။ (ဃ) (င) (ခ) ဝါကျတို့ကို ရှေ့, နောက်-ထောက်ဆပြီး အမည်ပေးခဲ့ပါ။
- ၄။ မုဒု ဟဒယော-ကို အစိတ်, အပေါင်း ဝစနတ္ထပြု၍ အပေါင်းဝစနတ္ထကိုသာ ဥာသိနည်း ကောက်ခဲ့ပါ။
- ၅။ (ခ) ဝါကျ သမာသ်စသည်ခွဲ၍ မေတ္တာ၌ ဓာတ်ကို ယူ၍ ဝတ္ထမာန်စိဘတ် ပဌမပုရိသနှင့် အာချာတ်ပဒမာလာ၊ ပုဒ်ပြီးကို နာမပဒမာလာ စဉ်ခဲ့ပါ။
- ၆။ (က) (ခ) (ဂ) ဝါကျတို့၌ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အဘေဘေနှင့် သံဝဏ္ဏနာ ညွှန်းခဲ့ပါ။
- ၇။ ဥဇ္ဈိမ္မန ဟူ၍၎င်း၊ ဥဇ္ဈိမ္မန ဟူ၍၎င်း ပါဌနှစ်ထွေရှိရာ သင့်ရာပါဌကို ယုတ္တိ နှင့် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။
- ၈။ သဒေဝကန္တိ သဟ ဒေဝေဟိ သဒေဝကံ ၌ ဖြစ်သင့်သော အတ္ထသိန္တိ သဒ္ဓသိန္တိ တို့ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။
- ၉။ အောက်ပါ မြန်မာစကားကို ဂရုဏာစီ၍ ဂရုဏာအမည် ကိုလည်း ညွှန်းခဲ့ပါ။
အစ၌ သီလကိုပြရာ၏၊ အလယ်၌ မဂ်ကို ထင်စွာပြရာ၏။ အဆုံး၌သာ နိဗ္ဗာန်ကို ထင်စွာပြရာ၏။ ဤသည်ကား ဓမ္မကထိကတို့၏ ကောင်းစွာ တည်ခြင်းတည်း။
- ၁၀။ ပရိသုဇ္ဈိ ဓမ္မံ ဒေသေတိ ၌။ ဖြစ်သင့်သော အလင်္ကာရနယ ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

နံပါတ်(၇)

သီလက္ခန္ဓ အဋ္ဌကထာ ဝိသုဒ္ဓိနာ

၁။ (ဃ)ဝါကျအနက်....

ဟိ-သစ္စံ၊ ဖိ၊ ယော ဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ၊ ဤ တရားဒေသနာကို၊ နိဿာယ၊ ဤလောဘဝါ၊ ကို၎င်း။ သက္ကာရံ၊ ကို၎င်း။ လဘိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ ဤ သို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ဒေသေတိ၊ ဖိ၊ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ဖိ၊ အ ပရိသုဒ္ဓါ၊ သော၊ ဒေသနာ၊ သည်။ ဟောကိ၊ ဖိ။

၂။ (ဃ)ဝါကျမုန္တုဇာတ် ...

အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာ ... ဆရာသည်၊ ‘ပရိသုဒ္ဓန္တိ နိရ ပက္ခိလေသံ’ ဟူသောပါဌဖြင့် ပရိသုဒ္ဓဟူသည် နိရပက္ခိ လေသ၊ ဟု အကျဉ်းအားဖြင့် ဆိုတော်မူ၏။ ထိုအကျဉ်း အားဖြင့် ဆိုအပ်သော ‘ပရိသုဒ္ဓန္တိ နိရပက္ခိလေသံ’ ဟူ သောပါဌ၏ အကျယ်ဝိတ္ထာရကား အဘယ်ပါနည်း။ “အကျယ်ဝိတ္ထာရ မရှိဟူ၍၊ မှတ်ရမည်လော” ဤသို့ မေး ဘွယ်ရှိ၍၊ ထို အမေးကို ဖြေလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည် ‘ယောဟိ’ စသော (ဃ)ဝါကျကိုမိန့်။

အဓိပ္ပာယ်ကား ... ပရိသုဒ္ဓန္တိ နိရပက္ခိလေသံ..... ဟူ သော အကျဉ်းသစ်ပ၏။ အကျယ်ဝိတ္ထာရ မရှိသည်မဟုတ် ‘ယောဟိ’ စသော (ဃ) ဝါကျဖြင့် အကျယ်ဝိတ္ထာရကို ပြ၏ဟူလို။

(င) ဝါကျ စောဒနာတက် ..

အရှင် အဋ္ဌကထာဆရာ ... ဆရာသည်၊ ‘ယောဟိ’ စသော(ဃ)ဝါကျဖြင့် အပရိသုဒ္ဓိဒေသနာဖြစ်ပုံကို ဗျုတ်ရေက အားဖြင့် ပြဆိုတော်မူ၏။ ထို ဗျုတ်ရေက အားဖြင့် ပြဆိုအပ်သော စကားရပ်၏ အလျော်(အနွယ်)စကားကား အဘယ်ပါနည်း ဗျုတ်ရေက-ကိုသာပြ၍ ‘အနွယ်’ကို မပြ သည်ရှိသော် ဆရာအား၊ စကားမပြည့်စုံသော အပရိသုဒ္ဓိ ဒေါသ၊ စကားမနွံ့သော အဗျာဓိတဒေါသ သင့်ရောက် ရာသည် မဟုတ်ပါလော။ ဤသို့ စောဒနာတွယ် ရှိ၍၊ ထို စောဒနာကို ဖြေလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်၊ ‘ဘဂဝါ ပန’စသော(င)ဝါကျကိုမိန့်။

အဓိပ္ပါယ်ကား..... ‘ယောဟိ’ စသော (ဃ)ဝါကျဖြင့် အပရိသုဒ္ဓိ ဒေသနာဖြစ်ပုံ ဗျုတ်ရေကကိုသာ ပြသည် မဟုတ် ထိုဗျုတ်ရေက၏ အလျော် ‘အနွယ်’ ကိုလည်း။ ‘ဘဂဝါပန’ စသော(င)ဝါကျဖြင့်ပြ၏။ ထိုသို့ ပြသော ကြောင့် သင်တင်သော အပရိသုဒ္ဓိဒေါသ၊ အဗျာဓိတ ဒေါသ ငါ့အား မသင့်ရောက်ဟူလို။

၃။ ဝါကျခွဲ ---

(ဃ)ဝါကျသည်၊ ဝိဇ္ဇာရဝါကျ၊ ကာရကဝါကျ၊ နောက်... (င) ဝါကျ ထောက်လျှင်၊ ဗျုတ်ရေကဝါကျ၊ မိတ်ဆွေ

(င)ဝါကျသည် အနွယ်ဝါကျ၊ နောက် ... (ခ)ဝါကျ
ထောက်လျှင်၊ လက္ခဏာဝါကျ၊

(ခ)ဝါကျသည်၊ လက္ခဏာဝါကျ.....ဖြစ်ပါသည်။

ဗျတိဇေက၊ အနွယ်၊ သေခံပါ၊ မပါ၊

ချုံ့၊ မြို့၊ ဟိနောက်၊ တသွားရောက်၊ မဖောက်လွန်ပုဂ္ဂိုလ်။

၇။ ဝဇနတ္ထ ..

အတ္ထနောသဘာဝံ ဟရတိတိ ဟဒယံ “ဟဒယာဒယော
တိ မောဂ္ဂလာန သုတ္တေန၊ ယော ရဿဒေါစ” မဒတိ မဒိယ
တိဝါ ရတ္ထိယတိတိ မဒု (အဓိတ်ဝဇနတ္ထ)

မဒု ဟဒယံ ယဿ သောတိ မဒု ဟဒယော။
(အပေါင်းဝဇနတ္ထ)

ဉာဏ်အရ ကောက်

မဒုဟဒယံ ယဿ သောတိ-ကား . စတုတ္ထိဗဟုတ္တိဟိ
သမာသိဝိဂြိုဟ်။ မဒုဟဒယော-ကား... စတုတ္ထိဗဟုတ္တိဟိသ
မာသိပုဒ်၊ *မဒုပုဒ်၊ ဟဒယပုဒ်၊ ယပုဒ်* မဒုဟဒယံ၊ ဟူသော
သမာသိပုဒ်၏ အရကား .. နူးညံ့သော နှလုံးတော်သည်
မချအားဖြင့် ရ၏။ ထိုနူးညံ့သော နှလုံးတော်၏ မြတ်စွာ
ဘုရားနှင့် ဌာနိ * ဌာန ‘နိဿယ၊ နိဿိတ’ အဖြစ်ဖြင့် စပ်
ခြင်းသမ္ပန်သည် ဌာနူပစာအားဖြင့် ရ၏။ ယဿ ဟူသော
ပြည်သူ.

အညပုဒ်၏ အရကား ထိုဌာနပစာအားဖြင့် မှတ်အပ်
သော မြတ်စွာဘုရား ရ၏။

ဝိကတိကတ္တား၊ ဝိဂ္ဂိုဟ်ကြားမူလ၊ အမှန်ဝိကတိပေစည်း။

၅။ သမာသိစသည်ခွဲ....

အဘိညာဓိ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗပဒုဒ္ဓါရပုဒ်။ အဘိညာဓ
ကိတ်နာမ်ပုဒ်။

အဓိဏေန ဉာဏေန ကိတ်နာမ်ပုဒ်။ ဥတွာ ကိတ်
နာမ်ပုဒ်။

ဣတိ ကြိယာပိသေသနပုဒ်။ အတ္ထော ကိတ်နာမ်ပုဒ်။
အာချာဓိ ပဒမာလာ....

မေတ္တာ၊ ဖိဒ - ခေတိ - ဘူ၊ ဒိ၊ ဓု

မိဒတိ	မိဒန္တိ
မိဒျတေ	မိဒျန္တေ (ကတ္တား)
မိဒိယတေ	မိဒိယန္တေ (ကမ္မ)
မိဒိယတေ	(ဘာဝ)	(ဒိ၊ ဓု၊ သိလေ)

နာမပဒမာလာ

မေတ္တာ မေတ္တာယော
(ကြွင်းကညာသဒ္ဓါနှင့် တူပြီ)

၆။ အာဘောဂ

(က) သာမံ၊ ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့်၊ သယံ၊ ဟူ
သော သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗပုဒ်၌ သယံသဒ္ဓါ၏၊ သံ၊ သာမံ၊ စ၊ သယံ၊
ပိတ်ဆွေ

စာထဲ၊ ဟူသည်နှင့်အညီ၊ သာမံသဒ္ဒါ၏ ပရိယာယ် ၏ အဖြစ်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

အပရ နေဗျောဟုတွာ ... ဟူသော၊ သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့်၊ အညတ္တာပေါဟာန အားဖြင့်၎င်း။ အန္တောဂဓာ၊ ဝဓာရဏအားဖြင့်၎င်း။ သူတပါးဘို့ မသိစေအပ်သည်ဖြစ်၍ ကိုယ်တော်တိုင် အလိုလိုသာသိသည်၏အဖြစ်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

(ခ) **အဘိညာယ** ... ဟူသော သံဝဏ္ဏနာ ပါဌ်ဖြင့် **အဘိညာ** .. ဟူသော သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပုဒ်၌ ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော-ကဲ့သို့ တွာပစ္စည်း၏ ကာရိယ-ယ၊ သဒ္ဓါ ကျေနည်၏ အဖြစ်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

အဓိကေန ဥာဏေန ဥတွာတိ အဓတ္တော '.... ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့်။ **အဘိညာယ** ၌ အဘိသဒ္ဓါ၏ အဓိက 'လွန်သော' ဟူသော ဝိသေသနမျှကိုသာ ထွန်းပြသည် မဟုတ်။ အဓိက ဥာဏ 'လွန်သော၊ ဥာဏ်' ဟူသော ဝိသေသနကို အဦးမူသော အားဖြင့် ကရိုဏ်းကိုလည်း ထွန်းပြသည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ ယ၊ အက္ခရာ၏ တွာပစ္စည်း၏ ကာရိယ၏ အဖြစ်ကို၎င်း အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

(ဂ) **နိရုပက္ခိဓေသံ** ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့် **ပရိသုန္ဓ** .. ဟူသော သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပုဒ်၌ စင်ကြယ်၏ ဟူသည် အငြစ်အကြေး မရှိခြင်းပင်တည်း ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကို သိစေပါသည်။

ပြည်သူ့

တနည်း။ 'ပရိသမန္တတော သုဇ္ဈတိတိ ပရိသုဒ္ဓေါ' ဟုဝစနတ္ထပြုပြီး ဥပက္ခိလေသ၏ မရှိသည်ကိုအရကောက် ယူရမည့် အဖြစ်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

သံဝဏ္ဏနာကား

(က) ပရိယာယ-ခေါ် အဘိဓေယျတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ။ ဘာဝတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ။

(ခ) ဒုတိယ ပစ္စယပဒ သံဝဏ္ဏနာ။ ဥပသဂ္ဂလိင်္ဂတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ။ ဘာဝတ္ထသံဝဏ္ဏနာ။

{ဂ} ဘာဝတ္ထသံဝဏ္ဏနာ။ နေယျတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ။ အဘိဓေ ယျတ္ထသံဝဏ္ဏနာ ဖြစ်ပါသည်။

ဝေမဖက်၊ သာလျှင်ထွက်၊ မိန့်မြွက် အညတ္တာ။

ဝေထည့်စွက်၊ သာလျှင်ထွက်၊ မိန့်မြွက်အဝေဉ္စ။

၇။ ပါဠိအဆုံးအဖြတ်

ဥဇ္ဈိမ္ဗန ဟူ၍၎င်း။ ဥဇ္ဈိမ္ဗန ဟူ၍၎င်း။ ပါဠိနှစ်ထွေရှိ ရာ ဥဇ္ဈိမ္ဗန ဟူသောပါဠိသာ သင့်ပါသည်။

ဥပုဗ္ဗ လုပခတ် ဥဒ္ဓါရဏအနက်ဟောယုပစ္စည်းဖြင့်ပြီး သောကြောင့် ဥဇ္ဈိမ္ဗန ဟူသောပါဠိသာသင့်ပါသည်။

၈။ အတ္ထသိန္နိ ...

သဒေဝကန္တိ သဟ ဒေဝေဟိ သဒေဝကံ ဌ။ ဒေဝသဒ္ဓါ ကာမာဝစရ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်ကိုဟောနိုင် သော်လည်း နောက်ဆိုလတံ့သော သမာရကံ၊ သဒ္ဓါထောက်၍ ဒေဝ မိတ်ဆွေ-၁၀၀

အရဏ္ဏာမာဝစရနုတ်ပြည်ခြောက်ထပ်ကို မယူဘဲ၊ အောက်
ကာမာဝစရ နုတ်ပြည်ငါးထပ်ကိုသာ ယူအပ်၏ ဟူသော
အနက်ကို ပြီးစေသောကြောင့် သိဒ္ဓေယျသိဒ္ဓိ ဖြစ်ပါသည်။
ဂ။ သဒ္ဓသိဒ္ဓိ

သဒ္ဓေဝေ-၌၊ သဟ၊ သဒ္ဓါ ဒေဝ၊ သဒ္ဓါ ယ၊ သဒ္ဓါတည်၍၊
ဝိဘတ်သက်ပြီး ကာရိယများပြုလိုက်လျှင် သဟ ဒေဝေဟိ
ယော ဝတ္တတိ ပြီး၏။

ဝိဘတ်နှင့် ယ၊ သဒ္ဓါချေ။ သဟ၊ သဒ္ဓါ-သ၊ ပြု။ ကွဇိသ
ဓာသန္တဂတာန မကာရန္တေ-သုတ်၌။ ကာရ-သဒ္ဓါဖြင့်၊
သမာသ်ပုဒ်အဆုံး က၊ အက္ခရာလာ၍ ပြုသင့်တဲ့ အစီ အရင်
များပြုလျှင် သဒ္ဓေဝေ သဒ္ဓါ ပြီးပါသည်။

သဒ္ဓန္တရိက်၊ ဖြိုကြိတ်ဆာရုံ၊ ဧွေကြိုဥာပဏ၊ သိဒ္ဓေယျ။

၆။ ဂါထာစီ....

အာဒိတ္တိ သီလံ ဒသေယျ၊
မဇ္ဈေ ဂ္ဂေ ဝိဘာဝယော။
ပရိယောသာနေဝ နိဗ္ဗာနံ၊
သော ကထိက သဏ္ဍိတိ။

ဂါထာအမည်....

ဤဂါထာသည်၊ လေးပါဒလုံး အစ လေးလုံးနောင်
မ. x ဇ. x ယ. x ဇ. ဂိုဏ်းရှိသောကြောင့် ပဌမမကာရ၊ ဝိပုလော
ဂါထာ ဖြစ်ပါသည်။

ပြည်သူ၊

၁၀။ အလင်္ကာထုတ်.....

ဒေသေတိ-အရ မြတ်စွာဘုရား၏ ဒေသနာဉာဏ် ပြဋ္ဌာန်းသော စိတ္တုပ္ပါဒ်သည် ဓမ္မရတိ ဌာယိဘာဝ၊ ဓမ္မ သိင်္ခါရ ရသး

တရားတော်သည်-အာလမ္ဗဏ ဝိဘာဝ။

တရားတော်၏ မရိယုဒ္ဓ-ဖြစ်ခြင်း စသည်၊ သည်၊ ဥဒ္ဓိ ပန ဝိဘာဝ။

ဝေနေယျတို့ တရားတော်ကို နာရခြင်း၊ တရားနာရ သ ဖြင့်သိခြင်း၊ ကျင့်ခြင်း၊ အစ အနုပါဒိ သေသ ပရိနိဗ္ဗာန် တိုင်အောင်သော အဆက်ဆက်သော အကျိုးသည် အနု ဘာဝ ဖြစ်ပါသည်။

နံပါတ် (၇)

သီလက္ခန္ဓာ အဋ္ဌကထာပုစ္ဆိ ဝိဿန္တနာ ပြီးပြီ။

နံပါတ် {၈}

သီလက္ခန္ဓာ အဋ္ဌကထာ ပုစ္ဆိ

၁။ အောက်ပါ{၉}ဝါကျကိုသာ အနက်သမ္ပန်ပါ။

(က) ဓမ္မဉ္စ သိက္ခု သံဃဉ္စာတိ ဧတ္ထပန အဝိဂတမဂ္ဂေ သန္တိကတ နိရောဓေ ယထာနုသိဋ္ဌံ မုဒ္ဓိပဇ္ဇမာနေ စ အပါယေသု အပတ-မာနေ ဓာရေတိတိ ဓမ္မော။

(ခ) သော အတ္ထတော အရိယ မဂ္ဂေါ စေဝ နိဗ္ဗာနဉ္စ။
မိတ်ဆွေ

- (ဂ) ဂုတ္တဗျေတံ ယာဝတာဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သင်္ခတာ အရိယောအဋ္ဌင်္ဂိ^၁ကောမဂ္ဂေါ၊ တေသံ အဂ္ဂ မက္ခာယတိတိ ဝိတ္တာရော။
- (ဃ) န ကေဝလဉ္စ အရိယ မဂ္ဂေါ စေဝ နိဗ္ဗာနဉ္စ၊ အဝိစခေါ အရိယဖလေဟိ သဒ္ဓိံ ပရိယတ္တိ ဓမ္မောပိ။
- (င) ဂုတ္တဗျေတံ ဆတ္တ မာဏဝက ဝိမာနေ။
ရာဂ ဝိရာဂ မနေဇ မသေဘကံ၊
ဓမ္မမသင်္ခတာမပ္ပဋိကူလံ၊
မရုရမိမံဂုဏံ သုဝိဘတ္တံ၊
ဓမ္မမိမံ သရဏတ္တမုပေယိ-တိ။
- ၂။ (ခ)ဝါကျ အနုသန္ဓေ(ဃ)ဝါကျ ပုစ္ဆာတက်ခဲ့ပါ။
- ၃။ (၁)နံပါတ်ရှိ ဝါကျများကို အကြောင်းနှင့် အမည်ပေးခဲ့ပါ။
- ၄။ (က)ဝါကျရှိ ဝစနတ္ထကို ဉာဏ်နည်း ကောက်ခဲ့ပါ။
- ၅။ (ခ)ဝါကျရှိ ခေဓ,ဓ,သဒ္ဓါတို့၏ အနက်ကို ပေါ်လွင်အောင် ရေးပြီးလျှင်၊ သင်္ခတာ-၌၊ ဓာတ်ကို ဘဝိဿန္တိဝိဘတ်၊ ဥတ္တမပုရိသ်နှင့် အာချာတ်ပဒမာလာ၊ ပုဒ်ပြီးနာမပဒမာလာ စဉ်ခဲ့ပါ။
- ၆။ (က)ဝါကျ၌ အဋ္ဌကထာ အဘေဒ်နှင့် သံဝဏ္ဏနာညွှန်းခဲ့ပါ။
- ၇။ သရဏတ္တမုပေယိ ဟူ၍၎င်း၊ သရဏတ္တမုပေယိ ဟူ၍၎င်း၊ ပါဠိနှစ်ထွေရှိရာ သင့်ရာပါဠိကို ယူဦးနှင့် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။

- ၈။ (ဂ)ဝါကျရှိ အရိယာမဂ် နိဗ္ဗာန်တို့၏ ဓမ္မမည်ပုံ သာဓက
ကို ပြရာတွင် နိဗ္ဗာန်၏ ဓမ္မမည်ပုံ သာဓကကို အဘယ်
ပါဠိဖြင့် ပြပါသနည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။
- ၉။ (င)ဝါကျရှိ ဂါထာကို ဆန်းစစ်ပြီး ဂါထာ အမည်
ညွှန်းခဲ့ပါ။
- ၁၀။ {င}ဝါကျရှိ ဂါထာ၌ ဖြစ်သင့်သော အလင်္ကာရနယ
ထုတ်ပြပါ။

နပါတ် (ဂ)

သီလက္ခန္ဓ အဋ္ဌကထာ ဝိသုဇ္ဇနာ

၁။ {င}ဝါကျအနက်....

ဟိ တဒေဝ သစ္စံ၊ ၏၊ ဆတ္တ မာဏဝက ဝိမာနေ၊ ဆတ္တ
လုလင်ဗိမာန် ကို ဆိုရာ၌၊ ရာဂဝိရာဂ။ ပ။ မုပေဟိတိ၊ ဟူ၍၊
တေံ ဝစနံ၊ ကို၊ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ရာဂဝိရာဂံ၊ ရာဂကို အကြွင်းမဲ့
ဖြစ်သော၊ ဣမံ ဓမ္မဉ္စ၊ ဤမဂ်တရားကို၎င်း။ အနေဇံ၊ တ
ဏှာ၏ ငြိမ်းရာဖြစ်သော၊ အသောကံ၊ စိုးရိမ်ခြင်းမရှိသော။
ဣမံဓမ္မဉ္စ၊ ဤ ဖိုလ်တရားကို၎င်း။ အသင်္ခတံ၊ ပစ္စည်းတို့သည်
မပြုပြင်အပ်သော၊ ဣမံ ဓမ္မဉ္စ၊ ဤနိဗ္ဗာန်တရားကို၎င်း။ အပဋိ
ကူလံ၊ နှောင့်ရှက်ခြင်းမရှိသော၊ မရရံ၊ ကောင်းမွန် ပြေပြစ်
သော၊ ပဂုဏံ၊ အလေ့ အလာပြုအပ်သော၊ သု ဝိဘတ္တံ၊ ပိဋ
ကတ်သုံးပုံဖြင့် ခွဲဝေအပ်သော၊ ဣမံ ဓမ္မဉ္စ၊ ဤ ပရိယတ္တိ
တရားကို၎င်း။ သရဏတ္ထံ၊ ကိုးကွယ်ခြင်း၌၊ ဥပေဟိ၊ ကပ်
လေလေ့။

မိတ်ဆွေ

၂။ {ခ}ဝါကျ အနုသန္ဓေ ...

ဤသို့ ဓမ္မဉ္စ, စသော(က)ဝါကျ စကားတို့ဖြင့် ဓမ္မ ဟူသော ပုဒ်၏ဝစနတ္ထ(အဘိဓာနတ္ထ)ကို ပြဆိုတော်မူပြီး၍၊ ယခုအခါ၌၊ ယင်း ဓမ္မသဒ္ဓါ၏ အရ အဘိဓမ္မေယျတ္ထကို ပြတော်မူလိုသော အဋ္ဌကထာ ဆရာသည်။ “သောအတ္ထတော” စသော(ခ)ဝါကျကို မိန့်။

(ဃ) ဝါကျ ပုစ္ဆာတက်.....

အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာ ဆရာသည် ‘သောအတ္ထတော’ စသော(ခ)ဝါကျဖြင့် အရိယာမဂ်နှင့် နိဗ္ဗာန်သည် ဓမ္မမည်သောဟု ဆိုတော်မူ၏။ ဤအရိယာမဂ်နှင့် နိဗ္ဗာန်သာ ဓမ္မမည်ပါသလော အရိယာဖိုလ်နှင့် ပရိယတ္တိတို့ကိုကား အဘယ်သို့ မှတ်ယူရမည်နည်း။ ဤသို့ မေးတွယ်ရှိ၍၊ ထိုအမေးကို ဖြေလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ “န ကေဝလဉ္စ” စသော{ဃ}ဝါကျကို မိန့်။

အနိပ္ပာယ်ကား သောအတ္ထတော, စသော {ခ}ဝါကျ အရ၊ အရိယာမဂ်နှင့် နိဗ္ဗာန်သာ ဓမ္မမည်သည် မဟုတ်။ အရိယာဖိုလ်နှင့် ပရိယတ္တိဓမ္မလည်း ဥပစာအားဖြင့် ဓမ္မမည်သေး၏ ဟူလို။

ညမုစ္ဆယ၊ ဖြေဝါကျ၊ ဧဝံအတင်သွင်း။

၃။ ဝါကျခွဲ ...

{က} ဝါကျသည်၊ ဘဂဝန္တံ၊ စသော ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်မှ တ
ပါး။ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ ဟူသောပုဒ်၏ အဖွင့်
ကို ပြသောကြောင့် ပက္ခန္ဓရ ဝါကျ၊

{ခ} ဝါကျသည်၊ ဓမ္မသဒ္ဓါ၏ ဝစနတ္ထမှတပါး အဘိဓေ
ယုတ္တကိုပြသောကြောင့် ပက္ခန္ဓရ ဝါကျ{ဥပဗျာသ
ဝါကျလည်းဟူ}

{ဂ} ဝါကျသည်၊ ‘သော အတ္ထတော’ စသော {ခ} ဝါကျ၏
အာဂမဒဋ္ဌိ ကိုပြသောကြောင့် အာဂမဒဋ္ဌိကရဏ
ဝါကျ{သာဓကဝါကျ x ဥပပကဝါကျ}

{ဃ} ဝါကျသည် အရိယာဖိုလ်နှင့် ပရိယတ္တိဓမ္မတို့၏
လည်း ဓမ္မမည်သည်ကို ဆက်၍ ပြသောကြောင့် ဝါ
ကျာရန္တဝါကျ။

{င} ဝါကျသည်၊ ‘နကေဝလဉ္စ’ စသော {ဃ} ဝါကျကို
မြဲမြံ စေကြောင်း အာဂမဒဋ္ဌိကို ပြသောကြောင့်
အာဂမဒဋ္ဌိကရဏ ဝါကျ{သာဓက ဝါကျ x ဥပပက
ဝါကျ}။

စုတ္တဉ္စေတ၊ အာဂမ၊ ယုတ္တဒဋ္ဌိရင်း။

၄။ ဥပသိ၊ အရကောဓကိ

အပါယေသု အပတ မာနေ ဓာရေတိတိ ကား..... ကတ္ထု
သာနေကိတ်ဂိဂြိုဟ်၊ ဓမ္မောကား ကတ္ထု သာနေကိတ်ပုဒ်။
မိတ်ဆွေ

ဓရဓာတ် X ရမ္မပစ္စည်း *

* ဓရဓာတ်၏အရကား.....မဂ်၏ သမုက္ခေဒပ္ပဟာနသတ္တိ နိဗ္ဗာန်၏ နိဿရဏပ္ပဟာန သတ္တိသည်-မချအားဖြင့် ရ၏။
 ဖိုလ်၏ ပဋိပဿန္တနုပ္ပဟာနသတ္တိသည်-ကာရဏူပစာအား
 ဖြင့် ရ၏။ ပရိယတ္တိ၏ တဒင်္ဂပ္ပဟာန ပကတူပနိဿယ
 သတ္တိသည်-ဖလူပစာအားဖြင့် ရ၏။

ရမ္မပစ္စည်း၏ အရကား.....ထို မချ, ဖလူ, ကာရဏူ, ပစာ
 တို့ဖြင့် မှတ်အပ်သော မဂ်လေးပါး, ဖိုလ်လေးပါး နိဗ္ဗာန်
 ပရိယတ္တိဓမ္မ ရ၏။

* ဖလူ မချ၊ ဓာတ်အရ၊ မှတ်ကြ မြသေချာ။

* ပစ္စုပ္ပန်မူ၊ မချယူ၊ ၈၅. ဖလူ၊ ကာရဏူကို နေ့က်စိတ်သွင်း။

၅။ ဓေဝ, ဓ, တို့ အဓိပ္ပာယ် ...

အရိယာမဂ္ဂေါ ဓေဝ ဌ။ ဓ, သဒ္ဓါဖြင့် အရိယာမဂ်သာ
 ဓမ္မမည်သည်မဟုတ် နိဗ္ဗာန်လည်း ဓမ္မမည်သည်ကို ဆည်း
 သည်။ ဓေ, သဒ္ဓါဖြင့် အရိယာဖိုလ် ပရိယတ္တိတို့၏ ဓမ္မမည်
 သည်ကို ကန့်သည်။ နိဗ္ဗာနနုဉ္ဇ ၌။ ဓ, သဒ္ဓါဖြင့် နိဗ္ဗာန်သာ
 ဓမ္မမည်သည်မဟုတ် အရိယာမဂ်လည်း ဓမ္မမည်သည်ကို
 ဆည်းသည်။

ပြည်သူ.

အာချာဇဓိပဒမာလာ ...

* သင်္ခတော သံပုဗ္ဗ ကရဇာဓိ ဘူတ *

ကာဟာမိ x ကရိဿာမိ ကာဟာမ ကရိဿာမ
ကာဟသံ x ကရိသံ ကာဟမေ ကရိဿာမေ
{ကတ္တား}

ကရိယိသံ ကရိယိဿာမေ(ကမ္မ)
ကရိယိသံ (ဘာဝ)

နာမပဒမာလာ.....

သင်္ခတော သင်္ခတာ
ဟေသင်္ခတ x တာ ဟေသင်္ခတာ

(ပုရိသ သဒ္ဓါနှင့်ထူးပြီ)

* ဧဝ, စ, ဝါ, ပန, ပါမူ၊ ကန့်ယူဧဝ စ, ဝါ, မျမှ၌ ဆည်းပေါင်း
ရာ၊ ပနာ, ထူးကြောင်းစွဲ။

၆။ အာအောဂ.....

ဇာရေဓိဓိ ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့်၊ ဓမ္မော
ဟူသော သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပုဒ်၌၊ ဇရဇာဓိ၏ အဖြစ်ကို၎င်း။
ရမ္မပစ္စည်း ကတ္တားအနက်၌ သက်သည်ဖြစ်၍။ ဇာရေဓိဓိ
ဓမ္မော, ဟု ကတ္တုဿာဓန ဝစနတ္ထ ပြုရမည့်အဖြစ်ကို၎င်း။
အဋ္ဌကထာဆရာသိစေပါသည်။

အပဇာမာဓန ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့် မကျ
သည်ကိုပြုသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ဆောင်သည်ဟု ဆောင်ပုံ
မိတ်ဆွေ-၁၀

အခြင်းအရာကို၊ ဝ။ ဆောင်ပုံသရုပ်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

အပါယောသု ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့် ဒုက္ခဗဟု လဋ္ဌာနဖြစ်သောကြောင့် အပါယ်ကို ပခာနပြု၍၊ အလုံးစုံ သော ဝဋ်ဆင်းရဲတို့၌လည်းမကျအောင်ပြုသည်၏ အဖြစ်ကို အဋ္ဌကထာဆရာသိစေပါသည်။

ယထာနုသိဋ္ဌံပဋိပဇ္ဇမာနော... ဟူသော သံဝဏ္ဏနာဖြင့် ဓရ-ဓာတ်၏အရ ဆောင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကလျာဏ ပုထုဇဉ်နှင့်တကွ မဂ္ဂဋ္ဌာနပုဂ္ဂိုလ်ကို ယူရမည်ကို အဋ္ဌကထာ ဆရာသိစေပါသည်။

အဓိဂဏမဂ္ဂေ သန္တိကတ နိရောဓေ ... ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့် ဓရဓာတ်၏အရ ဆောင်သောပုဂ္ဂိုလ် ကို ဖလဋ္ဌာနပုဂ္ဂိုလ်ကို ယူရမည်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

သံဝဏ္ဏနာကား.....

ဓာတုပဒ သံဝဏ္ဏနာ ဒုတိယပစ္စယတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ၊
ဘာဝတ္ထသံဝဏ္ဏနာ၊ အဘိဓေယျတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ၊ နေယျတ္ထ
သံဝဏ္ဏနာ ... ဖြစ်ပါသည်။

၇။ ပါဠိ၊ အဆုံးအဖြတ်....

သရဏတ္ထမုပေဟိ ဟူ၍၎င်း။ သရဏတ္ထမုပေဟိ ဟူ၍၎င်း။ ပါဠိနှစ်ထွေရှိရာတွင် သရဏတ္ထမုပေဟိ....ဟူသော ပါဠိသာသင့်ပါသည်။

ယုတ္တိကား.....

ဣမံ သံဃံ သရဏတ္ထံ သရဏာယ ပရာယံ ဏာယ အပါယဒုက္ခ ဝဋ္ဋဒုက္ခ ပရိတာဏာယဟူ၍၎င်း။ ဣမံသံဃံ သရဏတ္ထ မုပေဟိတိဝါ သမ္ပန္နောဝေဗ္ဗိဟိ ပဋိနိဗ္ဗေသော ယုတ္တော ဝေ အတ္ထတောအဘိန္နတ္တာဘိဒဋ္ဌဗ္ဗံ.....ဟူ၍၎င်း။ ဝိကာဆရာ နောက်ပါဂါထာ၌ ဖွင့်လတံ့သောကြောင့်။ သရဏတ္ထမုပေဟိ....ဟူသောပါဠိသာသင့်ပါသည်။

၈။ (ဂ)ဝါကျ၌၊ နိဗ္ဗာန်၏သဘဏ္ဍာကို၊ အက္ခယသီတိ၌။ အဘိ အနက်ရှိသော ဣတိ သဒ္ဓါဖြင့် “ယာဝတာဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သင်္ခတာဝါ အသင်္ခတာဝါ ဝိရာဂေါ တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ” စသည်ကို ပြပါသည်။

တနည်း၊ နိဗ္ဗာန်၏ ဓမ္မမည်သို့ သာဓက၊ ကို ဝိတ္ထာရော ... ဟူသောပါဠိဖြင့် ပြပါသည်။

၉။ ဆန်းစစ် ...

ရာဂဝိ-ရာဂမ-နေဇမ-သော-ကံ။

ဘ ဘ ဘ ဂ ဂ

မိတ်ဆွေ

မွေမ-သင်္ခတာ မပ္ပဋိ-ကူ-လံ၊

ဘ ဘ ဘ ဂ . ဂ

မရုရမိ-မံပရု ကံသုဗိ-ဘ-တ္တံ၊

ဘ ဘ ဘ ဂ ဂ

မွေမိ-မံသရ-ဏတ္ထမု-ပေ-ဟိ။

ဘ ဘ ဘ ဂ ဂ

ဂါထာအမည်.....

ဒေါကေမိစ္ဆတိဇေဘဘဘာဂါ နှင့်အညီ။ ပါဒတိုင်း
ပါဒတိုင်း ဘ,ဂိုဏ်း,သုံးဂိုဏ်း၊ ဂရု,နှစ်လုံးစီ ရှိသော
ကြောင့် ဒေါကေဂါထာ ဖြစ်ပါသည်။

၁၀။ အလင်္ကာထုတ်.....

ဥပဟိန္တ ဥပပုဗ္ဗ၊ ဣဝာတ်အရ၊ သဒ္ဓါပြဋ္ဌာန်းသော
မဟာကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်သည်။ မွေရုတိဋ္ဌာယိဘာဝ မွေ
သိန္ဓါရ ရသ၊

မဂ်,ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်, ပရိယတ္တိ, မွေတို့သည်၊ အာလမ္ဗဏ
ဝိဘာဝ၊

ရာဂ,ဝိရာဂ,စသော ဂုဏ်တို့သည် ဥဒ္ဓိပန ဝိဘာဝ၊
တရားတော်ကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သဖြင့် ရရှိအပ်
သော ဘဝသမ္ပတ္တိ,ဘောဂသမ္ပတ္တိ စသည်,သည်၊ အနု
ဘာဝ ဖြစ်ပါသည်။

ပြည်သူ,

နံပါတ် (ဂ)

သီလက္ခန္ဓ အဋ္ဌကထာပုစ္ဆိာဝိသုဒ္ဓိနာ ပြီးပြီ

နံပါတ် (ဇ)

သီလက္ခန္ဓ အဋ္ဌကထာပုစ္ဆိာ

- ၁။ အောက်ပါ(င)ဝါကျကိုသာ အနက်ပေးခဲ့ပါ။
- (က) ဣဒါနိ ယမတ္ထံ ပြာဟ္မဏော ပေါက္ခရသာတိ အဿောသိ။ သံ ပကာသန္တော သမဏော ခလုတော ဂေါတမောတိ အာဒိမာဟ။
- (ခ) တတ္ထ သမိတံ ပါပတ္တာ သမဏောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။
- (ဂ) ဂုတ္တဗြေတံ သမိတသံ ဟောန္တိ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မောတိ အာဒိ။
- (ဃ) ဘဂဝါ စ အနုတ္တရေန အရိယမဂ္ဂေန သမိတပါပေါ။
- (င) တေနဿ ယထာ ဘုစ္စ ဂုဏာဒိ ဂတမေတံ နာမံ ယဒိဒံ သမဏောတိ။
- ၂။ (ခ)ဝါကျကို ဌပနာ၊ ဒေါသာပေက္ခ လက္ခဏာ၊ အာဘောဂ၊ အာဘောဂဟိတ်၊ ဌပနာပဋိက္ခေပ၊ အနုယ၊ ပုစ္ဆိာတို့ဖြင့် စုံလင်စွာ စောဒနာတက်ခဲ့ပါ။
- ၃။ (ခ) (ဂ) (ဃ) (င)ဝါကျတို့ကို အကြောင်းနှင့် အမည်ပေးခဲ့ပါ။

- ၄။ ပေါက္ခရသမာဓိ ကို အစိတ်,အပေါင်း ဝစနတ္ထပြု၍၊
အပေါင်း ဝစနတ္ထကို ဥာသိနည်း ကောက်ပြပါ။
- ၅။ ဣဒါနိ ကို ပဋ္ဌာန်းစပ်ပြီးလျှင်၊ နာမံ၌ ဓာတ်ကို ပဉ္စမိ
ဝိဘတ်နှင့် ကတ္ထုရုပ် အာချာတ်ပဒမာလာ၊ ယင်းပြီး နာမ
ပဒမာလာစဉ်ခဲ့ပါ။
- ၆။ အသောသီတိ သုဏိ ဥပလတိ၊ သောတ ခွါရ
သမ္ပတ္တ ဝစနနိဋ္ဌောသာ နုသာရေန အညာသိ,၌၊အဋ္ဌ
ကသာဆရာ၏ အဘော်နှင့် သံဝဇ္ဈနာ ညွှန်းခဲ့ပါ။
- ၇။ သဗ္ဗညုတ ဥာဏမန္တိ-ဟူ၍၎င်း။ သဗ္ဗညုတ ဥာ
ဏသရံ ဟူ၍၎င်း။ သဗ္ဗညုတဥာဏပဒံ ဟူ၍၎င်း၊ ပါဌ
အထွေထွေရှိရာ သင့်ရာပါဌ်ကို ယုတ္တိနှင့် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။
- ၈။ ပါနိဇုညေန ဟူသောပုဒ်၏၊ သန္ဓသိန္ဓိ ကိုဖော်ပြခဲ့ပါ။
- ၉။ အောက်ပါမြန် မာစကားကို ဂါထာစီပြီး။ ဂါထာ အ
မည်ကိုလည်း ညွှန်းခဲ့ပါ။
ထိုငါသည်။ တရွာမှ၊ တရွာ တပြည်မှ၊ တပြည်သို့
မြတ်စွာဘုရားကို တရားတော်၏ လည်း ကောင်းသော
တရား၏ အဖြစ်ကို သံဃာတော်၏လည်း ကောင်း
သောအကျင့် ရှိသည်၏အဖြစ်ကို ရှိခိုးလျက် လှည့်လည်
ပေအံ့။
- ၁၀။ (ဥ)နံပါတ် စီခဲ့ပြီး ဂါထာ ၌ ဖြစ်သင့်သော အင်္ဂါရ
နယ ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

နံပါတ် { ၉ }

သီလက္ခန္ဓ အဋ္ဌကထာ ပိဿန္ဓနာ

၁။ { ၁ } ဝါကျအနက်.....

တေန၊ကြောင့်၊ယဒိဒံ ယံ ဣဒံ သမဏောတိနာမံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဖြစ်၊ ဇေတံ၊ သမဏ ဟူသော ဤအမည်သည်။ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏၊ ယထာဘူစှ ဂုဏာမဂ္ဂတံ၊ မပေါက် မပြန် မှန်သောဂုဏ်တော်ကြောင့် ရအပ်သော။ နာမံ၊ အမည်တည်း။

* ယဒိဒံသာ ရှိလေရာ သုံးဖြာလိင်နှင့်ရွှေ။

၂။ { ၁ } ဝါကျ ခောဒနာဘာဏ် ...

အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာ ဆရာသည်။ ဣဒံ၊ နိအစ၊ အာဒိမာဟ၊ လှိုင်းအောင်သော (က)ဝါကျစကားတို့ဖြင့်။ သမဏောခလုဘောဂေါတမော၊ အစရှိသော စကားရပ်၏ အနုသန္ဓေသမ္ပန္ဓ သမုဒါယတ္ထကို အကျဉ်းသင်္ချေပအားဖြင့် ပြဆိုတော်မူ၏။ (ဋ္ဌပနာ) ထိုသို့ အကျဉ်းသင်္ချေပကိုသာ ပြဆိုသည်ရှိသော် (ဒေါသပေက္ခလက္ခဏာ) သမဏောခလုဘောဂေါတမော၊ အစရှိသော အကျဉ်း သင်္ချေပ၏ အကျယ် ပိတ္ထာရ မရှိသော အနက်လည်း ရောက်ရာသည် မဟုတ်ပါလော။ (အဘောဂ) ထိုသို့ ရောက်ရာလေသောကြောင့်။ (အဘောဂဟိတံ) သမဏောခလု ဘောဂေါတမော၊ အစရှိသော အကျဉ်းသင်္ချေပကိုသာ မဆိုသင့် (ဋ္ဌပနာပဋိက္ခေပ) ထို သမဏောခလု ဘောဂေါတမော၊ အစရှိသော အကျဉ်း မိတ်ဆွေ

သင်္ခေပ၏။ အကျယ်ဝိတ္ထာရကိုလည်း ဆိုသင့်သေး၏။
 (အနုယ) ထို သမဏောခလုဘောဂေါတမော, အစရှိသော
 အကျဉ်းသင်္ခေပ၏။ အကျယ်ဝိတ္ထာရကား အဘယ်ပါနည်း။
 (ပုစ္ဆ) ဤသို့ စောဒနာဘွယ်ရှိ၍၊ ထို စောဒနာကို ဖြေလို
 သော အဋ္ဌကထာဆရာသည်၊ “တတ္ထ” စသော(ခ)ဝါကျ
 ကိုမိန့်။

အဓိပ္ပါယ်ကား သမဏောခလုဘောဂေါတမော, အ
 စရှိသော အကျဉ်းသင်္ခေပ၏ အကျယ်ဝိတ္ထာရ မရှိသည်
 မဟုတ်။ “တတ္ထ” စသော(ခ)ဝါကျဖြင့်။ သမဏော, စသော
 အကျဉ်းသင်္ခေပ၏ အကျယ်ဝိတ္ထာရကို ပြ၏ဟူလို။

* ဌပနာပြ ဒေါသလက္ခဏာ အာဘောဂါနှင့် ဟိတိဗြာရေပယ်
 နှယဆွယ်မေးဘွယ် ပဉ္စက။

၃။ ဝါကျခွဲ

(ခ)ဝါကျသည်၊ သမဏော, စသော အနုသန္ဓေ သမ္ပန္န
 သမုဒါယတ္တဖြစ်သော အကျဉ်းသင်္ခေပကို အကျယ်ချဲ့ပြ
 သောကြောင့် ဝိတ္ထာရဝါကျ။

(ဂ)ဝါကျသည် ‘တတ္ထ သမိတ’၊ စသော (ခ)ဝါကျကို
 သာဓကဖြင့် ဖြေမြဲစေသောကြောင့် အာဂမဒန္တိ ကရ
 ဏဝါကျ။

(ဃ)ဝါကျသည်၊ သမိတပါပတ္တာ, စသော {ခ}ဝါကျ၌
 ပြတ်ပြီးသောစကားကိုဆက်၍ပြသောကြောင့် ဝါကျာ
 ရန္တဝါကျ။

ပြည်သူ.

{ င } ဝါကျသည်၊ ဘဂဝါ၊ စသော { ဃ } ဝါကျကို ပြဆိုရသဖြင့် ရရှိအပ်သော အကျိုးထူး လက္ခဏာကိုပြသောကြောင့် လက္ခဏာဝါကျ ... ဖြစ်ပါသည်။

* တတ္ထချီလျက် စကားတက် မိန့်မြွက်ပိတ္ထာရ။

* စုတ္တဗြေတအာဂမ ယုကြဒဋ္ဌိရင်း။

ပြတ်ပြီး၍သာ ဆက်၍လျှာ ဝါကျချော့ပင်။

၄။ အဓိတ်၊ အပေါင်း ဝဇနတ္ထ
ပေါသီယတိ ဇေတနာတိ ပေါက္ခရံ၊ ပေါက္ခရေန သာ

တော သဒိသော ကာယော၊ ပေါက္ခရသာတော။
တနည်း။ ပေါက္ခရေ သာတံ၊ ပေါက္ခရသာတံ။

{ အဓိတ် ဝဇနတ္ထ }

ပေါက္ခရသာတော အဿအတ္ထိတိ ပေါက္ခရသာတိ။

တနည်း။ ပေါက္ခရသာတံ အဿအတ္ထိတိ ပေါက္ခရသာတိ။ { အပေါင်း ဝဇနတ္ထ }

ဥာသိကောကံ

ပေါက္ခရသာတော အဿအတ္ထိတိ ကား..... အဿတ္ထိတဒ္ဓိတ်ပိဋိဟံ၊ ပေါက္ခရသာတိ ကား အဿတ္ထိတဒ္ဓိတ်ပုဒ်။

* ပေါက္ခရသာတပုဒ် x ဤပစ္စည်း *

ပေါက္ခရသာတော ဟူသော တဒ္ဓိတ်ပုဒ်၏ အရကား .. ကြာရက်(ဖက်)နှင့် တူသော ကိုယ်သည် မချအားဖြင့် ရ၏။ ထို ကြာရက်နှင့် တူသော ကိုယ်၏ ပေါက္ခရသာတိ ပုဏ္ဏားနှင့် ဂုဏ် x ဂုဏေ အဖြစ်ဖြင့် စင်ခြင်း သမ္ပန်သည်

ဌာနပစာအားဖြင့် ရ၏။ ဤပစ္စည်း၏ အရကား.....ထို ဌာနပစာအားဖြင့် မှတ်အပ်သော ပေါက္ခရသတိပုဏ္ဏား ရ၏။

၅။ ဣဒါနိ-ဓာဓိ ...

ဣဒါနိကား.....၌ ဟူ၍ အနက်ပေးသောကြောင့် အာဟာ၌ ပကတူပနိဿယပစ္စည်း၊ အာဟာ-ကား....ပကတူပနိဿယ ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် စပ်အပ်၏။

အာချာတ်ပဒမာလာ .. *နမုဓာတ်*

နမတု နမန္တိ၊
{အကြွင်း သိလောက်ဖြို}

နာမပဒမာလာ

နာမံ နာမာနိ
{စိတ္တသဒ္ဓါနှင့် တူဖြို}

၆။ အဘောဂ.....

သုဏ္ဏိ.....ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့်။ အသောသိဟူသော သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပုဒ်၌။ သုဓာတ်, အဇ္ဈတ္တနိ ဤဝိဘတ်, အ, အက္ခရာ, သ, အက္ခရာ, အာဂုဏ်၏ အဖြစ်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

ဥပလသိ .. ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့် သုဓာတ်၏ ဥပလတ္တနအနက်၊ ဝါ၊ ကြား၏ ဟူသည် ရ, ခြင်းကို ယူရမည့်အဖြစ်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

ပြည်သူ,

သောတဒ္ဓါရ သမ္ပတ္တဓန နိဗ္ဗာသနုသရေန
အညာသိ ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌဖြင့် ထို ရခြင်းဟူ
သည် ကြားနာသည်၏ အစွမ်းဖြင့် သိခြင်းပင်တည်းဟု၊
အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

သံဝဏ္ဏနာကား

ဓာတုပဒ သံဝဏ္ဏနာ။ ဒုတိယဝိဘတ္တိပဒ သံဝဏ္ဏနာ။
ဓာတုတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ။ ဘာဝတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ။ နေယျတ္ထ
သံဝဏ္ဏနာ ... ဖြစ်ပါသည်။

၇။ ပါဌ်၊ အဆုံးအဖြတ်

သဗ္ဗညုတညာဏပဒန္တိ ဟူ၍၎င်း၊ သဗ္ဗညုတညာဏ
သရံ ယူ၍၎င်း။ သဗ္ဗညုတညာဏပဒံ ယူ၍၎င်း။ ပါဌ်
အတွေ့တွေ့ရှိရာတွင် သဗ္ဗညုတညာဏသရံ ဟူသောပါဌ်
သဗ္ဗညုတညာဏပဒံ ဟူသောပါဌ်တို့သာ သင့်ပါသည်။

ယုတ္တိကား ...

သဗ္ဗညုတညာဏပဒန္တိ သဗ္ဗညုတညာဏ သင်္ခါတံ
ဇယမန္တပဒံ၊ ဟူ၍၎င်း သဗ္ဗညုတညာဏသရန္တိမိ ပါဌော
သဗ္ဗညုတညာဏ ဝဇီရဂ္ဂသရံ အပရာပရံ သမ္ပရိဝတ္တ
မာနောတိအက္ခော၊ ဟူ၍၎င်း ဝိကာသင်္စ၌ ဖွင့်သော
ကြောင့် သဗ္ဗညုတညာဏသရံ ဟူသောပါဌ် သဗ္ဗညုတ
ညာဏပဒံ ဟူသော ပါဌ်တို့သာ သင့်ပါသည်။

မိတ်ဆွေ

၈။ သန္တသိန္ဓိ ...

ပရိဇိယနံ-ပရိဟာယနံ, ပါရိဇုညံ။

တနည်း ပရိ ဇိရတိတိ ပရိဇိဏ္ဏော။ ပရိဇိဏ္ဏဿ
ဘာဝေါ ပါရိဇုညံ ... နှံ။ ပရိဇိဏ္ဏပုဒ်၊ ဘာဝပုဒ်။ ဣပစ္စည်း၊
နိရုတ္တိနည်း အားဖြင့် ယ၊ အက္ခရာရှိသော ထာ၊ ကို၊ ဥ၊ ပြု။
ဇ၊ အစိတ်။ ဣ၊ ကို-ဥ၊ ပြု။ ဥ၊ -ကို ခွေတော်ဆောင်။ နာမ်ငါး
နာရီဘတ်သက်၊ နာ ကို-နေ၊ ပြု၍။ ပါရိဇုညန ဟူသော
ပါဌ် ရုပ်ပြီးပါသည်။

၉။ ဂါထာစီ

သော ဟံ အာဝိဓရိဿာဓိ၊

ဂါမာဂါမံ ပုရာပုရံ။

နမဿ မာနော သမ္ပန္နံ၊

ဓမ္မဿ ဓ သုဓမ္မတံ။

ဂါထာအမည် ...

၎င်း ဂါထာသည် အစဉ်အတိုင်း လေးပါဒလုံး အစ
လေးလုံးနောင် ယ၊ဂိုဏ်း ဇ၊ဂိုဏ်း မ၊ဂိုဏ်း ဇ၊ဂိုဏ်း
နေသောကြောင့် တတိယမကာရ၊ ဝိပုလော ဂါထာ ဖြစ်
ပါသည်။

၁၀။ အလင်္ကာထုတ်.....

ဝိဓရိဿာဓိ အရ သတိ၊ ဝိရိယ၊ ဥာဏ်၊ ပြဋ္ဌာန်းသော
ဝိတ္တုပ္ပါဒ်သည် ဥဿာဟဋ္ဌာယီဘာဝ၊ ဝီရ ရသး

ပြည်သူ့

ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာတော်သည် အာလမ္ဗဏဗိဘာဝ။
ထို ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာတော်တို့၏ ဂုဏ်တော်သည်
ဥဒ္ဓိပန ဗိဘာဝ။

သရဂုဏ်တည်ခြင်း၊ ဘဝသမ္ပတ္တိ တောဂ သမ္ပတ္တိကို
ရရှိခြင်း၊ စသော အနုပါဒိသေသ ပရိနိဗ္ဗာန် တိုင်အောင်
အကျိုးအဆက်ဆက်သည် အနုဘာဝဖြစ်ပါသည်။

နံပါတ်(၉)

သီလက္ခန္ဓ အဋ္ဌကထာ ပုစ္ဆာ ဝိဿဇ္ဇနာ ပြီးပြီ။

နံပါတ် (၁၀)

သီလက္ခန္ဓ အဋ္ဌကထာ ပုစ္ဆာ

- (၁) အောက်ပါ (က)ဝါကျကို အနက်မှန်မှန်ပေးခဲ့ပါ။
- (က) ကာမုက္ခံသိကာတိသာမံဥက္ကံသိကာ၊ အတ္တနာယေဝ
ဥဒ္ဓရိတွာ ဂဟိတာ သယမ္ဘူဉ္ဇာဏေန ဒိဋ္ဌာ အသာ
ဓာရဏာ အညေသန္တိ အတ္ထော။
- (ခ) ဓမ္မဓန္တုန္တိ ဧတ္ထ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ အဓိပ္ပေတော။
- (ဂ) တဿ ဥပ္ပတ္တိ အာကာရ ဒဿနတ္ထံ ယံကိဉ္စိ သမုဒ
ယဓမ္မံ သဗ္ဗန္တိ-နိရောဓဓမ္မန္တိ အာဟ။
- (ဃ) တဉ္စိ နိရောဓံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ကိစ္စံ ဝသေန ဧဝံ
သဗ္ဗသင်္ခတံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။
- ၂။ (ခ)ဝါကျ သံဝဏ္ဏနာရုဉ် ပုစ္ဆာ(ဃ)ဝါကျ အာဘော
ဂ စောဒနာတက်ခဲ့ပါ။

မိတ်ဆွေ

- ၃။ (ခ) (ဂ) (ဃ) ဝါကျများကို ရှေ့၊ နောက်-ထောက် ပြီး အမည်ပေးခဲ့ပါ။
- ၄။ ဓမ္မဇက္ခန္ဓာ ကို အစိတ်, အပေါင်း, ဝစနတ္ထပြုပြီး အပေါင်း ဝစနတ္ထကို ဉာဏ်နည်းအရ ကောက်ပြပါ။
- ၅။ (ခ) ဝါကျ သမာသ် စသည် ခွဲပြီးလျှင်၊ နိရောဓံ၌၊ ဓာတ်ကို အဇ္ဈတ္တနိဝိဘတ် ပဌမ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အာချာတ် ပဒမာလာ၊ ပုဒ်ပြီးကို နာမပဒမာလာ စဉ်ခဲ့ပါ။
- ၆။ (က) ဝါကျ၌ အဋ္ဌကထာဆရာ အဘော်နှင့် သံဝဏ္ဏနာ ညွှန်းခဲ့ပါ။
- ၇။ ဩဏိတ္တပတ္တပါဏိံ ဟူ၍၎င်း။ ဩဏိတပတ္တ ပါဏိံ — ဟူ၍၎င်း။ ဩနိတ္တပတ္တပါဏိံ' ဟူ၍၎င်း။ ဩနိတပတ္တပါဏိံ ... ဟူ၍၎င်း။ ပါဠိလေးထွေရှိရာ သင့်ရာပါဠိကို ယုတ္တိနှင့် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။
- ၈။ (ခ) ဝါကျဖြင့်ပြီးစေအပ်သော အတ္ထသိဒ္ဓိကိုဖော်ပြခဲ့ပါ။
- ၉။ အောက်ပါ ဂါထာကိုဆန်းစစ်၍ ဂါထာ အမည်ညွှန်း ခဲ့ပါ။

ဗုဒ္ဓေါပိ ဗုဒ္ဓဿ အဏေယျ ဝဇ္ဇော၊
 ကပ္ပဗ္ဗိ စေ အညမဘာသမာနော၊
 ခီယေထ ကပ္ပေါ ဗိရုဒ္ဓိဃမန္တရေ၊
 ဝဇ္ဇော န ခီယေထ တထာဂတဿ။

- ၁၀။ (ဂ) ဝါကျရှိ ဓမ္မဇက္ခန္ဓံ ဥဒပါဒိ-အရကို ဘာဝ၊
 ဝိဘာဝ၊ အနုဘာဝ၊ စုံလင်စွာ ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

နံပါတ်(၁၀)

သီလက္ခန္ဓ အဋ္ဌကထာ ဝိသုဒ္ဓိနာ

၁။ (က) ဝါကျ အနက်

သာမုက္ကံသိကာတိ၊ ကား။ သာမံ၊ မိမိအလိုသာလျှင်။ ဥက္ကံသိကာ၊ သိမြင်အပ်သော ဒေသနာတည်း။ အတ္တနာ ယေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဥဒ္ဓရိတွာ၊ ဤ၊ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်သော။ သယန္တု၊ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌာ၊ မြင်အပ်သော ဒေသနာတည်း။ အညေသံ၊ သူတပါးတို့နှင့်။ အသာဓာရဏာ၊ မဆက်ဆံသော ဒေသနာတည်း။ ဣတိအယံ၊ လျှင်။ သာမုက္ကံသိကာတိ ပဒဿ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ အတ္ထော၊ တည်း။

သံဝဏ္ဏနာ၊ အတ္ထောပါမူ၊ သဒ္ဓါသံဝဏ္ဏေတဗ္ဗ၊ ဝါစကသည်။ မုချသမ္ပန်ခံမြဲ။

၂။ (ခ) ဝါကျ ပုစ္ဆိာ

အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာ ဘုရားမြတ်စွာသည် “ဓမ္မစက္ခု” ဟု ဟောတော်မူ၏။ ယင်း ဟောတော် မူအပ်သော ဓမ္မစက္ခု၊ အရ မည်သည့်တရားကို ယူရမည်နည်း။ ဗြဟ္မာ ယုသုတ်၌ကဲ့သို့ အောက်မဂ်သုံးပါးကို ယူရမည်လော။ သို့မဟုတ် စူဠရာဟုလောဝါဒသုတ်၌ကဲ့သို့ အာသဝက္ခယ ဉာဏ်ကို ယူရမည်လော။ ဤသို့ မေးဘွယ်ရှိ၍၊ ထို အမေးကို ဖြေလိုသော အဋ္ဌကထာ ဆရာသည်၊ “ဓမ္မစက္ခုန္တိ” စသော(ခ)ဝါကျကိုမိန့်။

မိတ်ဆွေ

အဓိပ္ပါယ်ကား ဤ အမွတ္ဌသုတ်အရာ၌ ဓမ္မစက္ခု၊ အရ ဖြဟ္မာယုသုတ်၌ကဲ့သို့ အောက်မင်သုံးပါး ကိုလည်း မယူရ။ စူဠရာဟုလောဝါဒ သုတ်၌ကဲ့သို့ အာသဝက္ခယ ဉာဏ်ကိုလည်း မယူရ သောတာ ပတ္တိမင်္ဂကို ယူရမည် ဟူလို။

(ဃ) ဝါကျ သဘောတရား စောဒနာ....

အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာဆရာသည် “တဿ ဥပ္ပတ္တိ” စသော (ဂ)ဝါကျဖြင့် သောတာပတ္တိမင်္ဂ၏ ဖြစ်သောအခြင်း အရာကို ပြခြင်းငှါ ဟု ဆိုတော်မူ၏။ အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ဆိုနိုင်ပါသနည်း။ မင်္ဂဉာဏ်သည် သင်္ခတတရားကို အာရုံမပြု အသင်္ခတ တရားကိုသာ အာရုံပြုသည် မဟုတ်ပါလော။ ဤသို့ သဘောတရား အားဖြင့် စောဒနာဘွယ်ရှိ၍၊ ထို စောဒနာကို ဖြေလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည် “တဿ” စသော(ဃ)ဝါကျကိုမိန့်။

အဓိပ္ပါယ်ကား....အကြံကြောင့် သောတာပတ္တိမင်္ဂ ဉာဏ်သည် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍၊ ကိစ္စ၏ အစွမ်းဖြင့် ဆိုခဲ့တိုင်း အလုံးစုံသော သင်္ခတ တရားတို့ကို ထုံးထွင်း၍ သိသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သောတာပတ္တိမင်္ဂ၏ ဖြစ်သောအခြင်းအရာကို ပြခြင်းငှါ ...ဟု ဆို၏ ဟူလို။

* အာစောဒနာနှင့်သာ မေးခဲ့ပါ စောဒနာဟူ၍မှတ်။

၃။ ဝါကျခွဲ ---

(ခ)ဝါကျသည်၊ ပက္ခန္ဓာရဝါကျ၊ နောက် (ဂ)ဝါကျထောက်
လျှင် ပက္ခဝါကျ၊ ဥပဗျာသေတဗ္ဗဝါကျ၊

(ဂ)ဝါကျသည်၊ ပက္ခန္ဓာရဝါကျ၊ ဥပဗျာသဝါကျ၊
နောက် (ဃ)ဝါကျ ထောက်လျှင် ဗလဝါကျ၊ ဒန္တိယ
ဝါကျ၊

(ဃ)ဝါကျသည်၊ ကာရဏဝါကျ၊ ဒန္တိကာရဏဝါကျ ဖြစ်
ပါသည်။

၄။ အဓိတ်၊ အပေါင်း ဝဇနတ္ထ

ဓာရေတိတိ ဓမ္မော၊ စက္ခတိ ပဿတိတိ စက္ခ၊ စက္ခ၊
ဝိယာတိ စက္ခ (အဓိတ်ဝဇနတ္ထ)

ဓမ္မေသု စက္ခ၊ ဓမ္မစက္ခ။ 'တနည်း' ဓမ္မေန နိဗ္ဗတ္တံ စက္ခ၊
ဓမ္မစက္ခ (အပေါင်းဝဇနတ္ထ)

ဉာဏ်အရကောဏ်

ဓမ္မေသု စက္ခ၊ ကား..... သတ္တဝီတပ္ပုရိသ်သမာသ်ဝိ
ဂြိုဟ်၊ ဓမ္မစက္ခ၊ ကား ... သတ္တဝီတပ္ပုရိသ်သမာသ်ပုဒ်။* ဓမ္မ
ပုဒ် x စက္ခ၊ ပုဒ်*

ဓမ္မေသု ဟူသော ဝိသေသနပုဒ်၏ အရကား ---
သစ္စာလေးပါးတို့သည် မုချအားဖြင့် ရ၏။ ထိုသစ္စာလေး
ပါး တရားတို့၏သောတာပတ္တိမဂ်နှင့်အပေါင်း၊ အဓိတ် (အဝ
ယဝိ x အဝယဝ) အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ပန်သည် ဌာနပစာ
အားဖြင့် ရ၏။ ဓမ္မစက္ခ .. ဟူသော သမာသ်ပုဒ်လုံး၏
မိတ်ဆွေတို့

အရကား....ထို ဌာနပစ္စာ အားဖြင့် မှတ်အပ်သော သော
တာပတ္တိမဂ် ရ၏။

သမုဒါယာ ဝယဝါ အာဓိအာဓေရသင့်။

အဘေဒမှာ ပဘေဒါကိုဆိုရာသလော စစ်ခါကြော မစောဒနာလင့်။

ရုက္ခေသာခါ-ကဲ့ပမာ တိုင်းထွာနည်းနှင့်ချင့်။

၅။ သမာသိစသည့်

ဓမ္မဇက္ခန္တိန္ဒြေ ကား သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပဒုဒ္ဓါရပုဒ်၊ သော
တာပတ္တိမဂ္ဂေါ ကား သမာသိနာမ်ပုဒ်။ အဓိပ္ပေတော ကား
ကိတ်နာမ်ပုဒ်။

အာချာတ်ပဒမာလာ

နိရောဓံ × နိပုဗ္ဗ ရုဇောတိ × ရုဇောဒိဂဏာ

အရန္တိ + ရန္တိ အရန္တိံသု + ရန္တိံသု

(ကြွင်း သိလောက်ပြီ)

နာမပဒမာလာ ...

နိရောဓော နိရောဓာ

(ကြွင်း ပုရိသ သဒ္ဓါနှင့်တူပြီ)

၆။ အာဘောဂ.....

သာမိဉ္ဇက္ခိသိကာ ဟူသော သံဝဏ္ဏနာ ပါဠိဖြင့်၊
သာမုက္ခိသိကာ ဟူသော သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပုဒ်၌ သာမိ,ဉ္ဇက္ခိ
သိကာ .. ဟု ပုဒ်ဖြတ်ရမည့် အဖြစ်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ
သိစေပါသည်။

ပြည်သူ

အတ္တနာယောဓ.....ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့် သာမံသဒ္ဓါ၊ သယမတ္တ တတိယန္တနိပါတ်ပုဒ် (ဝါ-အတ္တသဒ္ဓါ၏ ပရိယာယ်)၏ အဖြစ်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

ဥဒ္ဓရိတွာ ဂဟိတာ သယန္တု။ ဥာဏေန ဒိဋ္ဌာ.....ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့် ဥက္ကံဒိကာ ဟူသော သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပုဒ်၌၊ ဥ၊သဒ္ဓါ၊ ဥဒ္ဓရိတွာ အနက်ဟောသည်ကို၎င်း၊ ကသဓာတ်၏ ဥာဏေန ဂဟဏ အနက်ဟောသည်ကို၎င်း။ “ဥဒ္ဓရိတွာ ကသိယတေ ဂယုတေတိ ဥက္ကံ သိကာ” ဟု ကမ္မသာဓန ဝစနတ္ထပြု၍၊ သယန္တု။ ဥာဏဖြင့် မြင်အပ်သော ဒေသနာကို ပုယုရမည်ကို၎င်း အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

အသေခရဏာ အညေသန္တိအတ္တော ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့် သာမံသဒ္ဓါဖြင့် (ဝါ-သာမံနောင် ကျေနေသော ဝေသဒ္ဓါဖြင့်) နစ်စေအပ်သော အနက်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

သံဝဏ္ဏနာ

သန္တိလိင်္ဂပဒ သံဝဏ္ဏနာ၊ နိပါတ်လိင်္ဂတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ၊ ဥပသဂ္ဂလိင်္ဂတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ၊ ပရိယာယ် သံဝဏ္ဏနာ၊ ဓာတုတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ၊ အဘိဓေယျတ္ထသံဝဏ္ဏနာ၊ ဘာဝတ္ထသံဝဏ္ဏနာ ဖြစ်ပါသည်။

၇။ ပါဠိအဆုံးအဖြတ် ...

ဩဏိတ္တပတ္တပါဏံ ဟူ၍၎င်း၊ ဩဏိတပတ္တပါဏံ ဟူ၍၎င်း၊ ဩနိတ္တပတ္တပါဏံ ဟူ၍၎င်း၊ ဩနိတပတ္တပါဏံ ဟူ၍၎င်း၊ ပါဠိလေးထွေတွင် ဩဏိတပတ္တပါဏံ ဟူသော ပါဠိ၊ ဩဏိတ္တပတ္တပါဏံ ယူသောပါဠိ၊ ဤနှစ်ပါဠိ သာသင့်ပါသည်။

ယုတ္တိကား

မုဒ္ဒဇ-ဏ-အက္ခရာ၊ သညောဂ-တ အက္ခရာနှင့် ဩဏိတ္တ သဒ္ဒါ၊ ဝိနာဘူတအနက်ကို ဟောနိုင်သောကြောင့်၎င်း။ “တနည်း” ဩဏိတ္တသဒ္ဒါ၊ သုစိကရဏ အနက်ဟောနိုင် သောကြောင့်၎င်း။ *ပ, ပရိနန္တိ၊ နိ, ဥ, ဩ နောက်၊ န, ငယ်၊ ရောက်၊ မဖေါက်၊ ဏ၊ ကြီး-ပြန်လေပါ * နှင့် အညီ။ ဩ, အက္ခရာနောက်ရောက်သော န, ငယ်အက္ခရာကို ဏ, ပြန်ရ လေသောကြောင့်၎င်း။ ဩဏိတ္တပတ္တပါဏံ ဟူသောပါဠိ ဩဏိတပတ္တပါဏံ ဟူသောပါဠိ၊ ဤနှစ်ပါဠိသာ သင့်ပါ သည်။

၈။ အတ္ထသိန္တိ ...

ဓမ္မစက္ခုန္တိ၊ စသော(ခ)ဝါကျဖြင့်၊ ဓမ္မစက္ခု အရအောက် မက်သုံးပါး၊ အာသဝက္ခယ ဉာဏ်တို့ကို အရကောက်ယူနိုင် သော်လည်း၊ သောတာပတ္တိမဇ္ဈေါ၊ အဓိပ္ပေတော..... ဟူ သော အဘိဓမ္မေ သဒ္ဒါကို ထောက်၍၊ ဤအရာ၌ ဓမ္မစက္ခု ပြည်သူ၊

အရ သောတာပတ္တိမဂ်ကိုသာ ယူရသောကြောင့် သိဒ္ဓေယျ သိန္နိ ဖြစ်ပါသည်။

သဒ္ဓန္တရိက် မြဲကြိက်အာရုံ တွေကြိုညာပရာ သိဒ္ဓေယျ။

၉။ ဆန်းစစ်....

ဗုဒ္ဓေါပိ-ဗုဒ္ဓဿ-ဘဏောယျ-ဝ-ဣန္ဒြိယံ။

တ တ ဇ ဂ ဂ

ကပ္ပဋ္ဌိ-ဓေအည-မဘာသ-မာ-နော။

တ တ ဇ ဂ ဂ

ဗီယေထ-ကပ္ပေါဗိ-ရဒီဃ-မန္တရေ။

တ တ ဇ ရ

ဝဇ္ဇောန-ဗီယေထ-ဘထာဂ-တ-ဿ။

တ တ ဇ ဂ ဂ

ဂါထာအမည် ...

ပဌမပါဒ-ဣန္ဒြိယံ ဂါထာ။ ဒုတိယ ဣန္ဒြိယံ ဂါထာ။
တတိယ ဣန္ဒြိယံ ဂါထာ။ စတုတ္ထပါဒ ဣန္ဒြိယံ ဂါထာ။
ဤသို့ဂါထာရော၊ ဟုတ်ပြီးစီးသောကြောင့် ဥပဇာတိဂါထာ
ဖြစ်ပါသည်။

မှတ်ချက်။ ။ တတိယပါဒ၌ အန္တရ- သဒ္ဓါကြောင့် ရ၊ အက္ခရာတလုံး
ငါ့ယူ၍၊ လေးပါးလုံး-တ တ ဇ ဂ ဂ ရှိသောကြောင့်။
ဣန္ဒြိယံ ဂါထာဟု နှိုင်းကားဆရာမိန့်သည်။

မိတ်ဆွေ

၁၀။ အလင်္ကာထုတ်.....

ဓမ္မစက္ခုဥပပါဒိ ဣဥပပါဒိ ဖါအရ သောတာပတ္တိမဂ်
ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်သော ပေါက္ခရသဘာဝိပုဏ္ဏား၏ သန္တာန်၌
ဖြစ်သောကာယပဿန္တိ စိတ္တပဿန္တိပြဋ္ဌာန်းသောစိတ္တပြုဒ်
သည် သမဗ္ဗာသီဘာဝ၊ သန္တ ရသ၊

ဘုရားရှင်သည်၎င်း၊ တရားတော်သည်၎င်း၊ အာလမ္မ
ဏ ဝိဘာဝ၊

ထိုဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်တော်၊ တရားတော်၏ ဂုဏ်တော်
သည် ဥဒ္ဓိပန ဝိဘာဝ၊

မြင်အပ်ပြီးသော အရိယာသစ္စာရှိခြင်း၊ ဒိဋ္ဌိ-ဝိဝိကိန္နာတို့
ကို လွန်မြောက်ပြီးခြင်း၊ အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ စသည်
ဖြင့် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ဖြစ်ခြင်း စသည်၊သည် အနု
ဘာဝ.....ဖြစ်ပါသည်။

နံပါတ် (၁၀)

သီလက္ခန္ဓ အဋ္ဌကထာပုစ္ဆာ ဝိဿဇ္ဇနာ ပြီးပြီ။

နိပါတ် { ၁ }

အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာ ပုစ္ဆိ

၁။ အောက်ပါ(က) ဝါကျကိုသာ အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။

(က) တတ္ထ သံသာရသာဂရော နာမ။

ဇ္ဇောနန္တံ ပဋိပင်္ဂါဋိ။

ဓာတုအာသဘာနာနံ စ။

အဗ္ဗေဇာန္တိန္တံ ဝတ္ထမာနာ။

သံသာရောတိ ပရုဇ္ဈတိတိ။

ဇေဝံ ဝုတ္တံ သံသာရဝဏ္ဏံ။

(ခ) သွာယံ ယသ္မာ ဣမေသံ သတ္တာနံ ဥပ္ပတ္တိယာပုရိမာ၊
ကောဋိ န ပညာယတိ။

(ဂ) ဣတ္ထကာနဉ္စိ ဝဿသတာနံ ဝါ ဝဿသဟဿာနံ ဝါ
ဝဿသတသဟဿာနံ ဝါ ကပ္ပသတာနံ ဝါ ကပ္ပ
သဟဿာနံ ဝါ ကပ္ပသတသဟဿာနံ ဝါ မတ္ထကေ
သတ္တာ ဥပ္ပန္နာ၊ တတော ပုဗ္ဗေ နာဟေသုန္တိ ဝါ အသု
ကဿ နာမ ရညော ကာလေ ဥပ္ပန္နာ၊ အသုကဿ
ပုဒ္ဓဿ ကာလေ ဥပ္ပန္နံ။ တတော ပုဗ္ဗေ နာဟေသုန္တိ
ဝါ အယံ ပရိစ္ဆေဒေါ နတ္ထိ။

(ဃ) ပုရိမာ ဘိက္ခဝေ ကောဋိ န ပညာယတိ အဝိဇ္ဇာယ
ဣတော ပုဗ္ဗေ အဝိဇ္ဇာ နာဟောသိ အထပန္နိာ သမထ
ဝိထိ ဣဝိနာ ပန နယေန သံသာရ သာဂရောအနုမ
တဂ္ဂေါ။

- ၂။ (ခ)ဝါကျကို ဌပနာ၊ အာဘော်၊ အာဘောဂဟိတ် စသည် စုံလင်စွာနှင့် စောဒနာတက်ပြီး၊ သမ္မန္တာဝတ္ထ နည်း လိုရင်းကောက်ပြပါ။
- ၃။ (၁)နံပါတ်ရှိ ဝါကျများကို အကြောင်းနှင့် အမည် ပေးခဲ့ပါ။
- ၄။ သံသရာရော ဝိဂြိုဟ်ဆို၍၊ ဉာဏ်နည်း ကောက်ပြပါ။
- ၅။ (ခ)ဝါကျရှိ ယသ္မာ ကို သဒ္ဓါစပ် စပ်၍၊ ဇတ္တမာနာ ဌ ဓာတ်ကို သတ္တဝိဝိဘတ်နှင့် ကတ္တုရုပ် အာချာတ်ပဒ မာလာ၊ပုဒ်ပြီးကို နာမပဒမာလာစဉ်ခဲ့ပါ။
- ၆။ (က)ဝါကျရှိ ဂါထာ၌ အာဘော်နှင့် သံဝဇ္ဇနာ ညွှန်းခဲ့ပါ။
- ၇။ ဓေတု အာယတနာနဉ္စ၊ ဟူ၍၎င်း၊ ဓေတု အာယတနာ နဉ္စ၊ ဟူ၍၎င်း၊ ဓေတုအာယတနာနိဉ္စ၊ ဟူ၍၎င်း၊ ပါဌ သုံးထွေရှိရာ သင့်ရာပါဌကို ယုတ္တိနှင့် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။
- ၈။ အဝိဇ္ဇာ၏ အရ မောဟ ကို လက္ခဏာဒိ စတုက္ကထုတ် ပြခဲ့ပါ။
- ၉။ အဝိဇ္ဇာ ကို ဒဿနတ္ထံ၊ စသည် ကြိယာငါးဘန် ထုတ် ပြခဲ့ပါ။
- ၁၀။ အဝိဇ္ဇာ ကို ပစ္စည်းယူ၍၊ မညာဘိသင်္ခါရ ပစ္စယုပ္ပန် ယူပြီးလျှင် ပစ္စည်းတရားသည် ပစ္စယုပ္ပန်တရားအား မည်သည့် ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေဖူးပြုပါသနည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

နိပါတ် (၁)

အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာ ဝိသုဒ္ဓိနာ

၁။ (က)ဝါကျ အနက် ...

တတ္ထ၊ တို့တွင်။ ခန္ဓာနုဉ္စ၊ ခန္ဓာတို့၏၎င်း။ ဓာတုအာယတနာနုဉ္စ၊ ဓာတ်၊ အာယတနတို့၏၎င်း။ အတ္တောတ္ထိန္ဒြိယံ၊ မပြတ်၊ ဝတ္ထုမာနာ၊ ဖြစ်သော။ ပဋိပါဒုံ၊ အစဉ်ကို။ သံသာရော၊ သံသာရာ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပရစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝတ္ထံ၊ သော၊ သံသာရဝဋ္ဋံ၊ သံသရာဟူသော ဝဋ်သည်။ သံသာရ သာဂရောနာမ၊ မည်၏။

ဆန်းကြောက်ပျက်ကျေ၊ ယင်းကွက်နေ၊ ဆောင်လေ့နက်ပေးခါ။

၂။ (ခ)ဝါကျ စောဒနာတက် ...

အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာ ဆရာသည် ‘ခန္ဓာနုဉ္စ ပဋိပါဒုံ’ စသည်ဖြင့် ဟောတော် မူအပ်သော သံသရာဝဋ်သည် သံသာရသာဂရမည်သောဟု ဆိုတော်မူ၏။ (ဋ္ဌပနာ) ထိုသို့ ဆိုသည်ရှိသော် — သံသရာဝဋ်၏။ သံသာရ သာဂရမည်ရာ၌။ အကြောင်း မရှိဟူသော အနက် အဓိပ္ပါယ်သည် ရောက်ရာသည် မဟုတ်ပါလော။ {အာဘောဂ} ထိုသို့ရောက်ရာလေသောကြောင့် (အာဘောဂဟိတံ) သံသရာဝဋ်သည် သံသာရ သာဂရ မည်၏ဟု အကျိုးကိုသာ မဆိုသင့်။ (ဋ္ဌပနာပဋိက္ခေပ) သံသရာဝဋ်၏။ သံသာရ သာဂရ မည်ပုံအကြောင်းကိုလည်း ဆိုသင့်၏။ ထို သံသမိတ်ဆွေ-၁၀

ရာဝဋ်၏။ သံသာရသာဂရ မည်ပုံ အကြောင်းကား အဘယ် ပါနည်း။ (ပုစ္ဆ ၁) ဤသို့ စောဒနာတွယ်ရှိ၍၊ ထို စောဒနာ ကို ဖြေလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည် “သွာယံစသော(ခ) ဝါကျကို မိန့်။

အဓိပ္ပါယ်ကား သံသရာဝဋ်ကို၊ သံသာရ သာဂရ ဟူ၍ဆိုရာ၌။ အကြောင်းမရှိသည်မဟုတ်။ “သွာယံယသွာ” စသော(ခ)ဝါကျဖြင့်။ ယင်း သံသရာဝဋ်ကို သံသာရ သာဂရ ဟူ၍ဆိုရာ၌ အကြောင်းကိုပြု၏ ဟူလို။
သမ္ဗန္ဓာဝတ္ထနည်းငေါရင်းကား.....

သွာယံ သံသာရော ယသွာ အနမတောဠေါဝ၊ တသွာ သံသာရ သာဂရော နာမ၊ ထိုသံသရာသည်၊ အကြံကြောင့် မထိထိုက်သော အစရှိသည် သာလျှင်တည်း။ ထို့ကြောင့် သံသာရသာဂရ မည်၏ ဟူလို။
ဌပနာ၊ အဘော် ဟိတ်ဖော် ဌျက် အမေးစွက် ငါးချက်ကျမ်းရိုးလာ။

၃။ ဝါကျခွဲ

(က)ဝါကျသည် လေးပါးသောသာဂရတို့ကို ချဲ့၍ ပြသောကြောင့် ဗိတ္တောရဝါကျ။

(ခ)ဝါကျသည်၊ သံသရာဝဋ်၏ သံသာရ သာဂရ မည်ပုံ အကြောင်းကို ပြသောကြောင့် ကာရဏဝါကျ။

(ဂ)ဝါကျသည်၊ ပုရိမာ ကောဋိ န ပညာယတိ ကို မြဲမြံစေသောကြောင့် ဒန္တိကာရဏဝါကျ။

တနည်း၊ အကြောင်းကို ပြသောကြောင့် ကာရဏဝါကျ။
ပြည်သူ့

(ဃ)ဝါကျသည်၊ ပုဂ္ဂလာဝိဋ္ဌာန်ဒေသနာမှ တပါး။ ဓမ္မာ
ဝိဋ္ဌာန်ဒေသနာကို ပြသောကြောင့် ပက္ခန္ဓရဝါကျ၊
တနည်း၊ အထူးကို ပြသောကြောင့် ဝိသေသဝါကျ၊
ဖြစ်ပါသည်။

၇။ ဝဇ္ဇနတ္ထိ.. ..

သံ ပုနပ္ပုနံ သရန္တိ ခန္ဓာဒယော ဧတ္ထောတိ သံသာရော
ဥာသိအကောကံ.....

သံ ပုနပ္ပုနံ သရန္တိ ခန္ဓာဒယော ဧတ္ထောတိ ကား..... အဓိက
ရဏသာနေကိတ်ပိဂြိုဟ်။ သံသာရော ကား..... အဓိကရဏ
သာနေကိတ်ပုဒ် *သံပုဗ္ဗ၊ သရဓာတ်၊ ဏပစ္စည်း*

သံ ဟူသော ဥပသာရပုဒ်၏ အရကား... အဖန်ဖန် ဖြစ်ခြင်း
ဘောဂုဏ် ရ၏။ သရ ဓာတ်၏ အရ ကက္ခတ္တကြိယာ
ကား.....ခန္ဓာ၊ အာယတန စသည်တို့၏ ဥပ္ပါဒဘောသည်
မချအားဖြင့် ရ၏။ အဓိကရဏတ္ထ ကြိယာ အရကား....
ကံ၊ ကိလေသ၊ ဝိပါက စသည်တို့၏ ပကတူပ နိဿယ
(နာနာက္ခဏိကမ္မ) သတ္တိသည်။ ဖလူပစာအားဖြင့် ရ၏။
ဏ ပစ္စည်း၏ အရကား.....ထို ဖလူပစာအားဖြင့် မှတ်အပ်
သော ကံ၊ ကိလေသ၊ ဝိပါက၊ စသည် ရ၏။

၅။ စာစပ် ...

ယသ္မာ ကား .. ကြောင့်ဟူ၍ အနက်ပေးသောကြောင့်
န ပညာယတိ၊ ဤ ဟိတ်။ န ပညာယတိ ကား.....ဟိတ်၏
ဖိုလ်၏ အဖြစ်ဖြင့် စပ်အပ်၏။

ဓာနည်း၊ ယသ္မာ ကား .. ကြောင့်ဟူ၍ အနက်ပေး
သောကြောင့် အနမတဇ္ဈေါဝ ဤ ဟိတ်။ အနမတဇ္ဈေါဝ
ကား.....ဟိတ်၏ ဖိုလ်၏ အဖြစ်ဖြင့်စပ်အပ်၏။

အာချာတ်ပဒမာလာ ...

* ဝတ္တမာနာ၊ ဝတ္တု ဓာတ် *

ဝတ္တယျံ ဝတ္တယျံ
(အကြွင်း သိလောက်ပြီ)

နာမပဒမာလာ

ဝတ္တမာနာ ဝတ္တမာနာယော
(ကြွင်း ကညာသန္ဓါနှင့် တူပြီ)

၆။ အာဘောဂ.....

အဗ္ဗောဓိန္ဒ ဝတ္တမာနာ ဟူသောပါဌ်ဖြင့် သံသာရော၊
ဟူသော ပါဌ် နှ့် သံ၊ ဟူသော ဥပသာရမုဒ်၏ အဗ္ဗောဓိန္ဒ
အနက်ဟောသည်ကို၎င်း သရ၊ ဓာတ်၏ ဝတ္တမာနာအနက်
ဟောသည်ကို၎င်း။ ခန္ဓာနဉ္စ ပဋိပါဋိ၊ ဓာတု၊ အာယတနာန
စ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့် သံသာရ အရ ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်
တို့၏ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းအစဉ်ကို အရကောက်ယူရမည်ကို၎င်း။
အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

ပြည်သူ့

သံဝဏ္ဏနာကော.....

ဥပသက္ကလိင်္ဂတ္ထသံဝဏ္ဏနာ၊ ဒုတိယဓာတွတ္ထသံဝဏ္ဏနာ
အဘိဓမ္မေယျတ္ထသံဝဏ္ဏနာ ဖြစ်ပါသည်။

၇။ ပါဠိ၊ အဆုံးအဖြတ်.....

ဓာတုအာယတနာနန္တ ဟူ၍၎င်း။ ဓာတုအာယတနာ
နဓ ဟူ၍၎င်း၊ ဓာတုအာယတနာနိဓ ဟူ၍၎င်း။ ပါဠိသုံး
ထွေရှိရာ ဓာတုအာယတနာနဓ ဟူသောပါဠိသာ သင့်
ပါသည်။

ယုတ္တိကော.....

ဤခန္ဓာနန္တ ဟူသော ဂါထာသည်၊ ပဌမသကဓရဓိမု
လင်္ဂါထာ ဖြစ်၍၊ ထို ဝိပုလဂါထာမျိုး၌ ဒုတိယပါဒ
စတုတ္ထပါဒတို့၌၊ အစလေးနောင်၊ ဇ၊ဂိုဏ်း ဖြစ်သောကြောင့်
ဇ၊ဂိုဏ်း ဖြစ်စေရန် နိဂ္ဂဟိတ် ချေထားသောကြောင့်၎င်း
'ဓာတု အာယတနာနန္တာတိ ဝတ္ထဗ္ဗေ နိဂ္ဂဟိတလောပံ
ကတွာ ဓာတု အာယတနာနဓာတိ ဝုတ္တံ'ဟု ယောဇနာ
ဆရာမိန့်သောကြောင့်၎င်း။ ဓာတုအာယတနာနဓ ဟူ
သောပါဠိသာ သင့်ပါသည်။

၈။ လက္ခဏာဒိ.....

အဝိဇ္ဇာ၏ တရားကိုယ် မောဟသည်.....

မုပ္ပတိတိ မောဟော နာမ၊

ဧသော အညာတ လက္ခဏော၊

မိတ်ဆွေ

အာလမ္ဗဏ သတာဝန္တိဒါ၊

ရသေဓန္တကာရပဋ္ဌာနနာ၊

အယောနိသေဓမနသိကာရ၊

မဒဋ္ဌာနောတိသညိဘော။

၆။ ကြိယာငါးတန်ထုတ်.....

အဝိဇ္ဇာတိပဒေန စတုသစ္စာ ပဋိစ္ဆာဒကံ မောဟံ မုချေ
န ဒဿတိ။

တံ ဒဿနေန ကာမာသဝါဒိ* ဗလူပစာရေန ဒီပေတိ။

တံ ဒီပနေန သင်္ခါရံ ကာရဏူပစာရေန ပကာသေတိ။

တပ္ပကာသနေန ဝိညာဏံ ဒုတိယကာရဏူပစာရေန
ဝိဘာဝေတိ။

တံ ဝိဘာဝနေန နာမရူပါဒိ* တတိယကာရဏူပစာရေ
အနုဘာဝေတိ။

တနည်း.....

အဝိဇ္ဇာသည် ဒဿနတ္ထ။

အာသဝတို့သည်၊ ဒီပကတ္ထ။

သင်္ခါရသည်၊ ပကာသနတ္ထ။

ဝိညာဏ်သည်၊ ဝိဘာဝတ္ထ။

နာမ်ရုပ်စသည်၊ သည်၊ အနုဘာဝတ္ထ ဖြစ်ပါသည်။

* မုချယူရ။ စကားကျ။ ပြကြဒဿနာ။

ချင်း၏ကာရဏ။ ဗလူပြ။ ယူကြဒီပနာ။

မုချကျိုးယူ။ ကာရဏ။ ပြမှု ပကာသာ။

ပြည်သူ၊

ကောရဏက။ ဆယုကြ။ ဒု၊ ပြိ ဝိဘာဝါ။

ဒု၊ ကောရဏ။ ဆ၍ယူ။ တ၊ မူ နုဘာဝါ။

မှတ်ချက်။ ။ ကတ္တားငါးတန်။ သို့မဟုတ် ကြိယာငါးတန်၊ ထုတ်ကြရာ၌။ ရှေး
ဆရာအစဉ်အဆက်ကပင် မူမတူပေ။ ။ အချို့ဆရာတော်များ
ဝိဘာဝေတိ ကြိယာ၏အရကို။ အကျိုးတရား ထုတ်၍၊ အ
ကြောင်းတချက်၊ အကျိုးသုံးချက် ထုတ်တော်မူကြသည်။ ။
အချို့ဆရာတော်များ။ ဝိဘာဝေတိ ကြိယာ၏ အရကို။ အ
ကြောင်းတရားထုတ်၍။ အကြောင်းနှစ်ချက်။ အကျိုးနှစ်ချက်
ထုတ်တော်မူကြသည်။ ။ သို့အတွက်၊ ဤကုန်း၌ ဆရာတော်
ဘုရားကြီးများ၊ မူအတိုင်း- အရာဋ္ဌာနအားလျော်စွာ နည်း။
နှစ်မျိုးလုံးထုတ် ပြပေမည်။

၁၀။ ပဋ္ဌာနိးပစ္စည်း.....

အဓိဇ္ဇာ ဟူသော ပစ္စည်းတရားသည်၊ ပုညာဘိ
သင်္ခါရ ဟုဆိုအပ်သော မဟာကုသိုလ် ရူပါဝစရကုသိုလ်
ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား အာရမ္မဏပစ္စယသတ္တိ ဖြင့် ကျေး
ဇူးပြုပါသည်။

တနည်း။ ။ ဥပနိဿယပစ္စယသတ္တိ ဖြင့် ကျေးဇူးပြု
ပါသည်။

နိပါတ် (၁)

အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာပုစ္ဆာဝိသုဇ္ဇနာ ပြီးပြီ

နံပါတ် { ၂ }

အဋ္ဌသင်္ခါနီ အဋ္ဌကထာပုစ္ဆိ

- ၁။ အောက်ပါ (ခ)ဝါကျကိုသာ အနက်မှန်မှန်ပေးခဲ့ပါ။
 (က)ဝိပါကတ္တိကေ အညမည ဝိသိဋ္ဌာနံ ကုသလာ ကုသ
 လာနံ ပါကာတိ ရိပါကာ။
- (ခ)ဝိပက္က ဘာဝမာ ပန္နာနံ အရူပဓမ္မာန မေတံအ မိဝစနံ၊
 (ဂ)ဝိပါကဓမ္မဓမ္မာတိ ဝိပါက သဘာဝ ဓမ္မာ။
- (ဃ)ယထာ ဇာတိ ဇရာ သဘာဝ၊ ဇာတိ ဇရာ ပကတိကာ
 သတ္တာ ဇာတိဓမ္မာ ဇရာဓမ္မာတိ ဂုဏန္တိ၊ ဧဝံ ဝိပါက
 ဇနက ဌေန ဝိပါက သဘာဝါ ဝိပါက ပကတိကာ
 ဓမ္မာတိ အတ္ထော။
- (င)တတိယပဒံ ဥဘယ သဘာဝ ပရိက္ခေပ ဝသေနုဒတ္တံ။
- ၂။ (ဂ)ဝါကျကို ဌာပနာ၊ ဟိပနာ၊ ရောပနာ စုံလင်စွာ
 ကျမ်းရိုးငါးချက် တက်ခဲ့ပါ။
- ၃။ (ခ)နံပါတ်ရှိ ဝါကျများကို အကြောင်းနှင့် အမည်
 ပေးခဲ့ပါ။
- ၄။ ဝိပါက သဒ္ဓါကို ဝစနတ္ထပြုပြီး ဥပသိ နည်းကောက်
 ပြပါ။
- ၅။ (က)ဝါကျကို ပဒေ၊ အန္တ စသည်ခွဲဝေ၍၊ ဝိသိဋ္ဌာနံ ၌
 ဇာတ်ကို သတ္တဝီရိဘတ်နှင့် အာချာတ် ပဒေသာလာ၊ ပုဒ်
 ပြီးကို နာမပဒေသာလာ စဉ်ခဲ့ပါ။
- ၆။ (က (ဂ) ဝါကျတို့၌ အဋ္ဌကထာ အာဆေဒ်နှင့် သံဝဏ္ဏ
 နာ ညွှန်းခဲ့ပါ။

ပြည်သူ့.

- ၇။ ဝိပါက ဓမ္မဓမ္မာ ဟူ၍၎င်း၊ ဝိပါကာ ဓမ္မဓမ္မာ ဟူ၍၎င်း၊
ပါဌ်နှစ်ထွေရာ သင့်ရာပါဌ်ကို ယုတ္တိနှင့် ဆုံးဖြတ်၍။
ဝိပက္ခပုဒ်၏ ပဒေသိန္နီ ကိုလည်း ဖော်ပြပါ။
- ၈။ ကုသလခနံ ဌ ကုသလာသဒ္ဓါကို လက္ခဏာဒီဓတုက္ခ
ထုတ်ပြခဲ့ပါ။
- ၉။ ဝိပါက ကို ဒဿနတ္ထစသည် ကြိယာငါးတန် ထုတ်
ပြခဲ့ပါ။
- ၁၀။ ကုသလကုသလခနံ ပါကာ တို့၌ ပစ္စည်း၊ ပစ္စယုပ္ပန်
ထုတ်၍ ပစ္စည်းတရားသည် ပစ္စယုပ္ပန်တရားအား မည်
သည့် ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသနည်း၊ ပြိုင်နိုင်
သော ပစ္စည်းသရုပ်ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

နံပါတ် (၂)

အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာ ဝိသုဒ္ဓိနာ

၁။ {ခ}ဝါကျအနက် ...

ဧတံ၊ ဤ ဝိပါကဟူသော အမည်သည်။ ဝိပက္ခဘာဝံ
ဝိပါက၏ အဖြစ် တည်းဟူသော သဘောသို့။ အာပန္နခနံ၊
ရောက်ကုန်သော။ အရူပဓမ္မခနံ၊ နာမ်တရားတို့၏။ အဓိ
ဝဓနံ၊ အမည်တည်း။

၂။ (ဂ)ဝါကျကျမ်းစိုးငါးချက်....

အရှင် အဋ္ဌကထာဆရာ ဆရာသည်၊ 'ဝိပါကတ္ထိကေ'
စသော(က)(ခ) ဝါကျတို့ဖြင့် ဝိပါကာ ဓမ္မာ၊ ဟူသော ပဌမ
ပိတ်ဆွေ...
၂၅

ပုဒ်၏အဖွင့် သံဝဏ္ဏနာကို ပြဆိုတော်မူ၏(ဌပနာ)အကယ်
 ၍ ထိုသို့ပြဆိုတော်မူသည် ရှိသော် ဝိပါကာဓမ္မာ၊ ဟူသော
 ပဌမပဒ၏အဖွင့် သံဝဏ္ဏနာသာ ရှိ၏ဟူသော အနက်သည်
 ရောက်ရာ၏။ (အနုလောမပေါပနာ) ဝိပါက ဓမ္မဓမ္မာ၊ ဟူ
 သော ဒုတိယပဒ၏ အဖွင့် သံဝဏ္ဏနာမရှိဟူသော အနက်
 လည်းရောက်၏။ (ပဋိလောမပေါပနာ) စင်စစ်တမူကား....
 ဝိပါက ဓမ္မဓမ္မာ၊ ဟူသော ဒုတိယပဒ၏အဖွင့် သံဝဏ္ဏနာ
 လည်းရှိ၏။ ဝိပါကာဓမ္မာ၊ ဟူသော ပဌမပဒ၏အဖွင့် သံဝဏ္ဏ
 နာသာရှိသည်မဟုတ်။ ထိုသို့မဟုတ်သည်ဖြစ်သောကြောင့်
 {ရောပနာ၏ဟိတ်} ဝိပါကဓမ္မဓမ္မာ၊ ဟူသောဒုတိယပဒ၏
 အဖွင့်သံဝဏ္ဏနာကိုဆိုသည်ဟု ဆိုသော်ဆိုတန်ရာ၏၊ အနု
 လောမရောပနာ၊ ဝိပါကာ ဓမ္မာ၊ ဟူသောပဌမပဒ၏အဖွင့်
 သံဝဏ္ဏနာကို ဆိုသည်ဟူ၍ကား- မဆိုတန်၊ {ပဋိလောမ
 ရောပနာ} ဆိုတန်သည်ကိုမဆို။ မဆိုတန်သည်ကို ဆိုချေ
 သည်ရှိသော် ... ဆရာအား စကားမန့်သော အဗျာဓိတ
 ဒေါသ သင့်ရောက်ရာသည် မဟုတ်ပါလော။ ဤသို့ကျမ်းရိုး
 ငါးချက်ဖြင့် စောဒနာတွယ်ရှိ၍၊ ထို စောဒနာကိုဖြေလိုသော
 အဋ္ဌကထာ ဆရာသည်။ “ဝိပါက ဓမ္မဓမ္မာဟိ” စသော
 {ဂ}ဝါကျကိုမိန့်။

အဓိပ္ပာယ်ကား {က} {ခ}ဝါကျတို့ဖြင့် ဝိပါကာ
 ဓမ္မာ၊ ဟူသော ပဌမပဒ၏အဖွင့် သံဝဏ္ဏနာ ကိုသာပြဆို
 သည်မဟုတ် {ဂ}ဝါကျဖြင့်၊ ဝိပါက ဓမ္မဓမ္မာ၊ ဟူသော
 ဒုတိယပဒ၏ အဖွင့်သံဝဏ္ဏနာကိုလည်း ပြဆို၏။ ထိုသို့ ပြဆို
 ပြည်သူ့။

သောကြောင့်။ သင်တင်သော အမျှာပိတဒေါသ ငါ့အား
မသင့်ရောက် ဟူလို။

ဌ,အနုပါ။ ပဋိပါနု,ဋ္ဌ°ရောပနာ။

အလျော်အကောက်၊ အပြစ်ရောက်၊ နုလောကုပ်ပါပနာ။

ဆန့်ကျင်တုံ့ဘို့၊ အပြစ်ရှိ၊ ပဋ္ဌ°ပါပနာ။

အလျော်,ဆန့်ကျင်၊ဒေါသတင်၊နှစ်ပြစ်ရောပနာ။

၃။ ဝါကျခွဲ ---

(က)ဝါကျသည်၊ ဝေဒနာတိက်မှတစ်ပါး ဝိပါကတိက်အဖွင့်
ကို ပြသောကြောင့် ပက္ခန္ဓရဝါကျ။

(ခ)ဝါကျသည်၊ ဝစနတ္ထမှတစ်ပါး။ အဘိဓမ္မေယျတ္ထကို ပြ
သောကြောင့် ပက္ခန္ဓရဝါကျ။ (ဥပဗျာသဝါကျ
လည်းဟူ)

(ဂ)ဝါကျသည်၊ ပဌမပဒ၏ အဖွင့်မှတစ်ပါး၊ ဒုတိယပဒ၏
အဖွင့်ကိုပြသောကြောင့် ပက္ခန္ဓရဝါကျ။

(ဃ)ဝါကျသည်၊ (ဂ) ဝါကျကို ဥပမာန-ဥပမေယျတို့ဖြင့်
ထင်ရှားစွာပြသောကြောင့် တပ္ပာကဒီကရဏဝါကျ။
{ဝိတ္ထာရဝါကျလည်းဟူ}

(င)ဝါကျသည်၊ ပ,ဒု,ပဒတို့ အဖွင့်မှတစ်ပါး၊ တတိယပဒ
၏အဖွင့်ကိုပြသောကြောင့်ပက္ခန္ဓရဝါကျဖြစ်ပါသည်။

၄။ ဝစနတ္ထ

ပစ္စန္တိတိပါကာ။•အညာညာဝိသိဋ္ဌာနံ ပါကာ၊ဝိပါကာ။
မိက်ဆွေ

ဥာသ်အရကောကံ....

အညမညဝိသိဋ္ဌာနံ ပါကာ ကား.... ဆဋ္ဌိတပ္ပုရိသ်
သမာသ်ဝိဋ္ဌိဟံ၊ဝိပါကာ ကား..... ဆဋ္ဌိတပ္ပုရိသ်သမာသ်
ပုဒ် *ဗိပုဒ်*ပါကာပုဒ်*

အညမညဝိသိဋ္ဌာနံ ဟူသော ဝိသေသန ပုဒ်၏ အရ
ကား..... ဝိသိဋ္ဌဘောဂုဏ်ကို ပဓာနပြု၍ အချင်းချင်းထူး
ကုန်သောကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်တရား ရ၏။ ထိုအချင်းချင်း
ထူးကုန်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ် တရား၌ရှိ ဝိပါကံ
တရားနှင့် အကြောင်းအကျိုး (ဇနက၊ဇည) အဖြစ်ဖြင့် စပ်
ခြင်း သမ္ပန်သည် ဌာနူပစာအားဖြင့် ရ၏။ ဝိပါကာ
ဟူသော သမာသ်ပုဒ်လုံး၏အရကား .. ထိုဌာနူပစာ အား
ဖြင့် မှတ်အပ်သော အကျိုးဝိပါကံတရား ရ၏။

၅။ (က)ဘိက္ခုပဒေအန္တိ....

ဝိပါကတ္တိကော ကား သမာသ် နာမ်ပုဒ်၊ ပုလ္လိင်၊
အကာရန္တိ၊ ပုရိသာဒိဂဏ။

အညမညဝိသိဋ္ဌာနံ ကား....သမာသ် နာမ်ပုဒ်၊နပုလ္လိင်၊
အကာရန္တိ၊ဗိတ္တာဒိဂဏ။

ကုသလော ကုသလောနံ ကား သမာသ် နာမ်ပုဒ်၊
နပုလ္လိင်၊အကာရန္တိ၊ ဗိတ္တာဒိဂဏ။

ပါကာ ကား ... ကိတ်နာမ်ပုဒ်၊ ပုလ္လိင်၊ အကာရန္တိ၊
ပုရိသာဒိဂဏ။

ပြည်သူ့

ဣတိကား.....နိပါတ်ပုဒ်၊ ပုလ္လိင်၊ ဣကာရန္တိ၊ ဂဏာ
ဝိမုတ်။

ဧပါကာကား.....သမာသ်နာမ်ပုဒ်၊ ပုလ္လိင်၊ သကာ
ရန္တိ၊ ပုရိသာဒိဂဏာ။

အာချာတ်ပဒမာလာ.....

ဧပုဗ္ဗ၊ သိသဇာတ်-ဘူ၊ ဓု
သိသေယျ သိသေယျ၊
(ကြွင်း သိလောက်ပြီ)

နာမပဒမာလာ ...

ဝိသိဋ္ဌံ ဝိသိဋ္ဌာနံ
(ကြွင်း ဝိတ္တ သဒ္ဓါနှင့်တူပြီ)

၆။ အာဘောဂ.....

(က) အညမည ဝိသိဋ္ဌာနံ ကုသလာ ကုသလာနံ
ပါကာတိ ဟူသော သံဝဇ္ဇနာ ပါဠိဖြင့် ဧပါကာ
ဟူသော သံဝဇ္ဇတဗ္ဗပုဒ်၌။ ဝိသဒ္ဓါ၏ အညမည ဝိသိဋ္ဌ
အနက် ဟောသည်ကို၎င်း။ ယင်း အညမည ဝိသိဋ္ဌ အရ
ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် တရားတို့ကို အရ ကောက်ရမည်ကို
၎င်းနိဗ္ဗာန်ဖြင့် အညမည ဝိသိဋ္ဌာနံ ပါကာ၊ ဝိပါကာ
ဟု၊ ဆဒ္ဓိဘဒ္ဒုရိသ်သမာသ် တွဲစပ်ရမည်ကို၎င်း။ အဋ္ဌ
ကထာဆရာ သိစေပါသည်။

(ဂ) ဧပါကာ သဘာဝ ဓမ္မာ ဟူသော သံဝဇ္ဇနာ
ပါဠိဖြင့် ဧပါကာ ဓမ္မဓမ္မာ..... ဟူသော သံဝဇ္ဇတဗ္ဗပုဒ်၌။
မိတ်ဆွေ!

ပဌမဓမ္မသန္တီ၊ ဓမ္မော သဘာဝေ ပရိယတ္တိ၊ စသော အဘိ
ဓာန်နှင့်အညီ သဘာဝအနက် ဟောသည်ကို အဋ္ဌကထာ
ဆရာ သိစေပါသည်။

သံဝဏ္ဏနာ.....

(က) ဥပသဂ္ဂလိင်္ဂတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ။ အဘိဓမ္မေယျတ္ထ
သံဝဏ္ဏနာ။ သမာသလိင်္ဂတ္ထသံဝဏ္ဏနာ။

(ခ) ပရိယာယ-ခေါ် အဘိဓမ္မေယျတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ-ဖြစ်
ပါသည်။

* နာနာဝဘတ္ထိက၊ ဖွင့်၍ပြ၊ တပျရိသ်သမာသ်ကြိစရာ။

(၇) ပါဠိမှား၊ ပါဠိမှန်.....

ဝိပါက ဓမ္မဓမ္မာ ဟူ၍၎င်း၊ ဝိပါကာ ဓမ္မဓမ္မာ ဟူ၍
၎င်း၊ ပါဠိနှစ်ထွေရှိရာတွင် ဝိပါကဓမ္မဓမ္မာ ဟူသော ပါဠိ
သာ သင့်ပါသည်။

ယုတ္တိကာ.....

ဝိပါကာ ဓမ္မဓမ္မာတိဝတ္ထဗ္ဗေအာကာရဿရဿကတွာ
ဝိပါက ဓမ္မဓမ္မာတိ ဝုတ္တံ ဟူသော ယောဇနာ ပါဠိနှင့်
အညီ၊ က၊ ဇာ၊ အဗိတ် အာဒိဃာကို အ၊ ရဿ ပြုထားသော
ကြောင့် ဝိပါက ဓမ္မဓမ္မာ ဟူသော ပါဠိသာ သင့်ပါသည်။
ပဒသိန္နိ ...

ဝိပဇ္ဇန္တိတိ ဝိပါကာ။ ဝိပါကာနံ ဘာဝေါ ဝိပက္ခံ။ ။
ဝိပါကပုဒ်၊ ဣပစ္စည်း၊ ကမ္မဓိသုတ်ဖြင့် အာ၊ ကိ-အ၊ ရဿ၊
ပြည်သူ။

ပြု။ယဝတံ - စသောသုတ်၌၊ ကာရသန္ဒါဖြင့်၊ ကျ၊ ဖိ-က၊ ပြု၊
စွေတော်ဆောင်လျှင်၊ ဝိပက္ခ...ဟူသော ပုဒ်ပြီး၏။

တနည်း။ «ဝိပစ္စနံ ဝိပက္ခံ» «ဝိပုဗ္ဗ၊ ပစဇာတ်၊
က၊ ပစ္စည်း။ သုသပဇာဒိ သုတ်ဖြင့် တ၊ ပစ္စည်းကို-က္ခ၊ ပြု
ဓာတွန်-စ၊ ကို-ချေလျှင်၊ ဝိပက္ခ၊ ပြီး၏။

ဂ။ လဏက္ခာဒိ....

ကုသိုလ်သည်.....အနဝဇ္ဇ သုခ ဝိပါက လက္ခဏာ၊

အကုသလ ဝိဒ္ဓိသန ရသာ။

ဝေါဒါန ပစ္စုပ္ပန်နာ၊

ယောနိသော မနုဿိကာရ ပဒဋ္ဌာနာ

ဖြစ်ပါသည်။

ဇ။ ကြိယာဝါးတနိထုတ်

ဝိပါကာတိ ပဒေန ဝိပါက ဝိတ္ထုပ္ပေါဒံ မုချတော
ဒသေတိ။

တံဒဿနေန ကုသလာ ကုသလံ ဖလူပစာရတော
ဒိပေတိ။

တဒ္ဓိပနေန ဝိပါက ကုတ္တော ပါနံ ဂုဗ္ဗံ ဝိရုဇ္ဈိဝါ
ကာရဏူပစာရတော ပကာသေတိ။

တပ္ပကာသနေန ယောနိသော မနုဿိကာရဉ္စ အယော
နိသော မနုဿိကာရဉ္စ ဒုတိယဖလူပစာရတော ဝိဘာ
ဝေတိ။

မိတ်ဆွေ

တံဝိဘာဝေနန ဝိပါက ကဋတ္တာရူပါနံ နိစ္စိဋ္ဌိတိ ခုဘိယ
ကာရဏျပစာရေတာ အနုဘာဝေတိ။

“တနည်း” ။ ဝိပါကစိတ္တုပ္ပါဒ်သည် ဒဿနတ္ထ၊
ကုသိုလ်-အကုသိုလ်သည် ဒီပကတ္ထ၊
ဝိပါက ကဋတ္တာရုပ်တို့၏တိုးပွား၊ကြီးပွား
ခြင်းသည် ပကာသနတ္ထ၊
ယောနိသော မနုသိကာရ အယော နိသော
မနုသိကာရသည် ဝိဘာဝတ္ထ။
ဝိပါကကဋတ္တာရုပ်တို့၏ အမြဲ တည်ခြင်း
သည် အနုဘာဝတ္ထ ဖြစ်ပါသည်။

မှတ်ချက်။ ။ ကြိယာငါးတန်း-အကြောင်းနှစ်ချက်၊ အကျိုးနှစ်ချက် ထုတ်ရာ
၌၊ ဆတ်ဆတ် မုချ၊ တိုက်ရိုက် ပြက၊ ဒဿနဆို၊ အကြောင်း
ကိုပြ၊ ဒီပကမျိုး၊ ကျိုးပကာသန၊ မူလကြောင်းမှာ၊ ဝိဘာဝမှန်၊
ကျိုးပရံ ပရာ၊ နုဘာဝ၊ ကြိယာငါးတန်း၊ ထုတ်နည်းတည်း။

၁၀။ ပဋ္ဌာနိ၊ ပဋ္ဌည်း....

ကုသလကုသလနံ အရကား ကုသိုလ်စိတ်၊
အကုသိုလ်စိတ် ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ဟိကာ အရကား
ဝိပါကစိတ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

ကုသလကုသလနံ အရ ကုသိုလ် အကုသိုလ်စိတ်
ပစ္စည်းတရားသည် ဟိက၏အရ ပဝတ္တိဝိပါက နာမက္ခန္ဓာ
ပစ္စယုပ္ပန်တရားအား ပကတူပနိဿယ သတ္တံဖြင့် ကျေးဇူး
ပြုပါသည်။

ပဋိသန္ဓေဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် တရားအား ပက
တူပနိဿယ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။
ပြိုင်နိုင်သောပစ္စည်းသရုပ်ကား ...

ပကတူပနိဿယ
နာနာက္ခဏိကကမ္မဖြစ်ပါသည်။
နံပါတ် (၂)

အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာပုစ္ဆိ ဝိသုဒ္ဓိနာပြီးပြီ။

နံပါတ် { ၃ }

အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာပုစ္ဆိ

- ၁။ အောက်ပါ (ခ) ဝါကျကိုသာ အနက် ယောဇနာ ခွဲပါ။
- (က) ကသ္မာ ပန ဇေတသု ယံကိဉ္စိ ဧကံ အပရိဂ္ဂ
ဟေတ္တာ သဗ္ဗေသံ ပရိဂ္ဂဟော ကတောတိ။
- (ခ) ဟေန တေန တဿ တဿ အတ္ထ ဝိသေသဿ
ဒိပနတော။
- (ဂ) ဇေတသု ဟိ သမဝါယ သင်္ခါတော သမယော
အနေနဟေတုတော ဝုတ္တိံ ဒိပေတိ။
- (ဃ) တေန ဧက ကာရဏ ဝါဒေါ ပဋိသေမိတော
ဟောတိ။
- (င) သမဝါယော စ နာမေသ သာဓာရဏ ဖလ
နိပ္ပါဒနေ အညမညာပေက္ခော ဟောတိ။
- (စ) တသ္မာ ဧကော ကတ္တာနာမ နတ္ထိတိ ဣမဓိအတ္ထံ
ဒိပေတိ။

(ဆ) သဘာဝေန ဟိ ကာရဏေ သတိ ကာရဏန္တရာ
ပေက္ခာ အယုတ္တတိ။

(ဇ) ဧဝံ ဧကဿ ကဿမိ ကာရဏဿ အဘာဝဒိပနေန
သယံကတံ သုခ ဒုက္ခန္တိ အာဒိ ပဋိသေမိတံဟောတိ။

၂။(ခ) ဝါကျ အနုသန္ဓေ(င)ဝါကျ စောဒနာတက်ခဲ့ပါ။

၃။(၁) နံပါတ်ရှိ ဝါကျများကို အမည်ပေးခဲ့ပါ။

၄။ ကော ကာရဏ ဝါဒေါ ကိ။ အပိတ်, အပေါင်း ဝစနတ္ထ
ပြု၍ အပေါင်းဝစနတ္ထဥပသိ နည်းကောက်ခဲ့ပါ။

၅။(ဃ) ဝါကျ စာစဉ်၍ အတ္ထု ဌာ ဓာတ်ကို သတ္တဝိဝိဘတ်
ပဌမပုရိသ်နှင့် အာချာတ်ပဒမာလာ၊ ပုဒ်ပြီးကိုနာမပဒ
မာလာစဉ်ခဲ့ပါ။

၆။(က) နာမကရဏဋ္ဌေန, နမနဋ္ဌေန, နာမနဋ္ဌေန, စ နာမံ။

(ခ) ရုပ္ပနဋ္ဌေန ရူပံ-တို့၌ အဋ္ဌကထာ အာဘော်နှင့်
သံဝဏ္ဏနာဖော်ပြခဲ့ပါ။

၇။ သမဝါယော စ နာမေသ ဟူ၍၎င်း၊ သမဝါယော စ
နာမ ဟူ၍၎င်း။ ပါဠိနှစ်ထွေရှိရာ ယုတ္တတရ ပါဠိကို
ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။

၈။ ဇိတ္တံ ကို လက္ခဏာဒိစတုက္က ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၉။ (ဂ) ဝါကျ၌ ဒဿနတ္ထ- စသည် ကြိယာငါးတန်
ထုတ်ခဲ့ပါ။

၁၀။ အနေကဟေတုတော ဓမ္မာနံ ဂုဏ်၌၊ ပစ္စည်း, ငစ္စ
ယုပ္ပန်ထုတ်၍ မည်သည့်ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါ
မည်သို့။

သနည်း။ ပြိုင်နိုင်သောပစ္စည်းသရုပ်တို့ကိုလည်း ဖော်
ပြခဲ့ပါ။

နံပါတ် (၃)

အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာ ဝိသုဇ္ဇနာ

၁။ {ခ}ဝါကျအနက်

တေနတေန၊ သမဝါယ စသော သမယ ထိုထိုဖြင့်။
တဿ တဿ အတ္ထ ဝိသသဿ၊ ထိုထို အနေကဟေတု
ဝုတ္တိ စသော အနက်အထူးကို။ ဒီပနတော၊ ပြတတ်သော
ကြောင့်။ ပရိက္ခဟော၊ ကို ကတော၊ ဖြစ်။

၂။ {ခ}ဝါကျ အနုသန္ဓေတက် ..

ဤသို့ 'ကသ္မာ ပန' စသော (က)ဝါကျဖြင့် သမယ-အရ
သမဝါယစသော ငါးပါးတို့ကို သိမ်းဆည်း၍ ယူခြင်း၌
စောဒနာ(ပုစ္ဆာ)ကို ပြဆိုတော်မူပြီး၍။ ယခုအခါ၌ ယင်း
စောဒနာ(ပုစ္ဆာ)ကို ဖြေဆိုတော်မူလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာ
သည် "တေန တေန" စသော {ခ}ဝါကျကိုမိန့်။

၂။ {င} ဝါကျ စောဒနာတက် ...

အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာ ဆရာသည်၊ "တေန" စသော
(ဃ)ဝါကျဖြင့် များစွာသော အကြောင်းတို့ကြောင့် မွေတို့
၏ ဖြစ်ခြင်းကို ပြဆိုသဖြင့် ဧကကာရဏဝါဒကို တားမြစ်
သောဟု ဆိုတော်မူ၏။ ဤများစွာသော အကြောင်းတို့
မိတ်ဆွေ

ကြောင့် မွေ့တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို ပြဆိုသဖြင့် ဧကကာရဏ ဝါဒကိုသာ မြစ်ပါသလော။ အဘယ်သို့ မှတ်ယူရမည်နည်း ဤသို့ စောဒနာတွယ်ရှိ၍ ထို စောဒနာကို ဖြေလိုသော အဋ္ဌ ကထာဆရာသည်။ “သမဝါယော စနာမေသစသော(င)ဝါ ကျကိုမိန့်။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ...။ တေန စသော (ဃ) ဝါကျဖြင့် များစွာသော အကြောင်းတို့ကြောင့် မွေ့တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို ပြဆိုရသဖြင့်၊ ဧကကာရဏဝါဒ ကိုသာ မြစ်သည်မဟုတ် ဖြစ်ဟော့၊ မိဿနိုးစသော တရံ တယောက်သောပြုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သည် မရှိ ဟူသော အနက်အဓိပ္ပာယ် ကိုလည်း ပြပါသေးသည်ဟူလို။

*စပိသဒ္ဒါ။ ရှိလေပါက၊ ရှေ့ဝါကျ၊ ဧဝ-တင်ထုတ်။

၃။ ဝါကျခွဲ

(က)ဝါကျသည်၊ အယုတ္တ ဧဝဒနာ ဝါကျ။ (ပက္ခန္တိ ရ ဝါကျ)

(ခ) ဝါကျသည်၊ ပရိဟာရဝါကျ။(သောဒနာဝါကျ)

(ဂ) ဝါကျသည် ဝိတ္တဝရဝါကျ။

(ဃ) ဝါကျသည်၊ လန္တရဏဝါကျ။

(င) ဝါကျသည်၊ ဥပဗျာသဝါကျ။

(စ) ဝါကျသည်၊ ဗလဝါကျ။

(ဆ) ဝါကျသည်၊ ဝိတ္တဝရဝါကျ၊ (ဒဠိကရဏဝါကျ။)

ပြည်သူ့။

(၈)ဝါကျသည်၊ မလဝါကျ၊ (လဒ္ဒဂုဏ်ဝါကျ) ဖြစ်ပါသည်။

၄၊ ဝဇနိတ္တ

ဝဒတိ တောယာဘိ ဝါဒေါ၊ ဧကံဝေ ကာရဏံ ယဿသောတိ ဧကကာရဏော။ (အဓိတ်ဝဇနိတ္တ)

ဧက ကာရဏော ဝါဒေါ ဧက ကာရဏ ဝါဒေါ။ (အပေါင်းဝဇနိတ္တ)

“တနည်း” ၊ ။ဝဒတိ-တောယာဘိ ဝါဒေါ။ ဧကံဝေ ကာရဏံ ဧကကာရဏူ (အဓိတ်ဝဇနိတ္တ)

ဧကကာရဏံ ဣတိဝါဒေါ ဧက ကာရဏ ဝါဒေါ။ (အပေါင်းဝဇနိတ္တ)

ဉာသိအကောဏ်.....

ဧကကာရဏူ ဣတိဝါဒေါ - ကာ: သန္တာဝနာကမ္မ ဓာရည်း သမာသံ ပိဋ္ဌိဟိ၊ ဧကကာရဏဝါဒေါ-ကာ:..... သန္တာဝနာကမ္မဓာရည်း သမာသံပုဒ်၊ *ဧကကာရဏပုဒ် ဝါဒပုဒ်*

ဧကကာရဏံ ...ဟူသောပိသေသနပုဒ်၏အရကား ပြဟ္မာသာလျှင် ဖြစ်သော အကြောင်းသည် မချအားဖြင့် ရ၏။ ထိုပြဟ္မာသာလျှင် ဖြစ်သော အကြောင်း၏ အယူ ဝါဒနှင့် ဂုဏ် ဂုဏေ အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ပန္နသည် ဌာနူပစာ အားဖြင့် ရ၏။ ဧကကာရဏ ဝါဒေါ.....ဟူ သော သမာသံပုဒ်လုံး၏ အရကားထို ဌာ နူပစာအား မိက်ဆွေ

ဖြင့် မှတ်အပ်သော ဗြဟ္မာ၊ ဗိဿနိုး လျှင် အကြောင်းရှိ
သော အယူဝါဒ ရ၏။

၅။ ခာဓိ ...

တေန ကား ... ဖြင့် ဟူ၍ အနက် ပေးသောကြောင့်
ဟောတိ၊ ဌိကရိုဏ်း။ ဟောတိ ကား ကရိုဏ်း၏
ကြိယာအဖြစ်ဖြင့် စပ်အပ်၏။ ၊ ကောကာရဏ ဝါဒေါ
ကား ... ကို - ဟူ၍ အနက် ပေးသောကြောင့် ပဋိသေဓိ
တော၊ ဌိ ပဋိပုဗ္ဗသိဓောတံ။ တ၊ ပစ္စည်းဟု ဆိုအပ်သော
ကိတ် ကြိယာဝါစကသည် ဟောအပ်သော ပုတ္တကံ
ပဋိသေဓိတော ကား ထိုကံကိုဟောသော ကိတ်ကြိယာ
ဝါစကအဖြစ်ဖြင့် စပ်အပ်၏။

“တနည်း” သည်ဟူ၍ အနက် ပေးသောကြောင့်
ဟောတိ၊ ဌိ ပကတိကတ္တား ဟူ၍လည်းစပ်၊) ပဋိသေဓိ
တော ကား သည်ဟူ၍ အနက် ပေးသောကြောင့်
ဟောတိ ဌိ ဟူသော တိ၊ ဝိဘုတ်ဟု ဆိုအပ်သော အာ
ချာတ် ကြိယာဝါစကသည် ဟောအပ်သော ပုတ္တကတ္တား
ဟောတိ ကား ... ထိုကတ္တားကို ဟောသော အာချာတ်
ကြိယာ ဝါစက အဖြစ်ဖြင့် စပ်အပ်၏။

အာချာတ်ပဒမာလာ ...

* အတ္တကား .. အရဓာတ် ဘူဝါဒိဂဏ *

အရေယျ အရေယျ

(အကြွင်း သိလောက်ပြီ)

ပြည်သူ့

နာမပဒမာလာ

အတ္ထော အတ္ထော
(ကြွင်း ပုရိသ သဒ္ဓါနှင့် တူပြီ)

* ကိတ်ကြိယာ၊ နောက်မှတပါး၊ အာချာတ်သွားကာ၊ ကတ္တားတဖန်၊
ဖြစ်တုပြန်၊ ချင်းကံ ၎င်းတတ္တားတည်း။

၆။ အဘောဘော.....

(က) နာမကရဏဇ္ဈေန ... ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်
ဖြင့်၊ နာမံ ဟူသော သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပုဒ်၌၊ “နာမံ ကရော
တိတိနာမံ” ဟု တဒ္ဓိတ်ဝစနတ္ထ ပြုရမည်ကို၎င်း။ နာမနဇ္ဈေန
ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့်။ နာမံ ... ဟူသော သံဝဏ္ဏ
တဗ္ဗပုဒ်၌ “အာရမ္မဏံနမတိတိနာမံ” ဟု ကတ္တု၊ သာဓန
ဝစနတ္ထပြုရမည်ကို၎င်း။ နာမနဇ္ဈေန ဟူသော သံဝဏ္ဏနာ
ပါဌ်ဖြင့်။ နာမံ ... ဟူသော သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပုဒ်၌ “နာမေတိတိ
နာမံ” ဟု ဟေတုကတ္တု၊ သာဓနဝစနတ္ထ ပြုရမည်ကို၎င်း။
အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

(ခ) ရမ္မနဇ္ဈေန ... ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့်၊ ရူပံ ...
ဟူသော သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပုဒ်၌၊ “ရမ္မတိတိရူပံ” ဟု ကတ္တု၊
သာဓနဝစနတ္ထ ပြုရမည်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါ
သည်။

သံဝဏ္ဏနာကား

(က) တဒ္ဓိတပစ္စယတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ။ ဒုကိယ ပစ္စယတ္ထ
သံဝဏ္ဏနာ။

မိတ်ဆွေ

(ခ) ဒုတိယပစ္စယတ္ထသံဝဏ္ဏနာ ဖြစ်ပါသည်။

*ကိတပစ္စယ၊ ဝိဘတ္တတလီ၊ တက္ကာရိယ၊ ဖွင့်၍ပြုကတ္တ၊ သာဓနကြိယရာ။

၇။ ပါဠိမှား၊ ပါဠိမှန်
 သမဝါယောဓနာဓမ္မသဟူ၍၎င်း။ သမဝါယောဓနာဓမ္မ

ဟူ၍၎င်း။ ပါဠိနှစ်ထွေတွင် သမဝါယောဓ နာဓမ္မသ ဟူသော ပါဠိသာ ယုတ္တဘရဖြစ်ပါသည်။

ယုတ္တိကား
 သမဝါယ ဟူသည် အခြားသော သမဝါယ မဟုတ်

ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော “အနေကဟေတုတော ဝုတ္တိ” ဒီပေတိ ကိုပြတတ်တဲ့ သမဝါယဟု ဆိုအပ်ပြီး သမဝါယကို စွဲတတ်တဲ့ ယေ၊ သဒ္ဓါ၊ ရှိသင့်သောကြောင့် သမဝါယောဓနာဓမ္မသ ... ဟူ၍ ရှိသောပါဠိသာ ယုတ္တဘရ ဖြစ်ပါသည်။

၈။ လက္ခဏာဒီဓတုက္က ...

ဝိဇ္ဇာနနလက္ခဏံဝိတ္တံ၊

ပုဗ္ဗဏ်ဗရသံဘထာ၊

သန္တာန ပစ္စုပ္ပန်န၊

နာမရူပပဒဋ္ဌာန၊

၉။ ကြိယာငါးဘန်ထုတ်
 ကာမာဝစရ ကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်ခြင်းသည် “သမယ သမ

ဝါယသည်” ဒဿနတ္ထ။

ပြည်သူ့.

စက္ခုစသော များစွာသော အကြောင်းသည်ဒီပကတ္တံ။

ဗြဟ္မာ၊ဗိဿနိုးလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဟူသော ဝါဒကို တားမြစ်ခြင်းသည် . ပကာသေနတ္တံ။

ဗြဟ္မာ၊ဗိဿနိုး အစရှိသော တရံတယောက် ပြုတတ် သောသူ မရှိဟူ၍ သိရခြင်းသည် ဒီဘာဝတ္တံ။

မိမိသည် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပြုဟတ်တယ်၊ စသော မိစ္ဆာအယူကို တားမြစ်ရခြင်းစသည် သည်။ အနုဘာဝတ္တံ ဖြစ်ပါသည်။

‘တနည်း’ သမယ သဗ္ဗေန သမဝါယတ္တံ မုချေန ဒသေတိ။

တံ ဒဿနေန အနေကဟေတုတော ဂုတ္တိ ဖလူပစာရေန ဒီပေတိ။

တံဒီပနေန ဧက ကာရဏ ဝါဒဿ ပဋိသေမိတတ္တံ ကာရဏူပစာရေန ပကာသေတိ။

တပ္ပကာသနေန ပရမတ္ထ ဓမ္မဿ၊ ကတ္တာဘာဝံ ဒုတိယ ကာရဏူပစာရေန ဒီဘာဝေတိ။

တံ ဝိဘာဝေနေန သယံ ကတံ သုခံ ဒုက္ခန္တိ အာဒိ မိစ္ဆာ ဝါဒဿ ပဋိသေမိတတ္တံ တတိယကာရဏူ ပစာရေန အနု ဘာဝေတိ။

၁၀။ ပဋ္ဌာနိုးပစ္စည်း

အနေကဟေတုတော အရကား စက္ခုပသာဒ၊ ရူပါရုံ စသော အကြောင်း ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ဓမ္မာနံ ဓိတ်ဆွေ-၁၀

ရအိအရ ကုသိုလ်အကျိုး ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ စက္ခု၊
 ပဿာဒ, အကြောင်းပစ္စည်း တရားသည်။ ကုသိုလ်အကျိုး
 ပစ္စယုပ္ပန် တရားအား ပဏတူပ ပစ္စယ သတ္တိဖြင့်
 ကျေးဇူးပြုပါသည်။ (အာလောကမနသိကာရဟု) ရူပါရုံ
 အကြောင်း ပစ္စည်းတရားသည်။ ကုသိုလ်အကျိုး ပစ္စယုပ္ပန်
 တရားအား အာရမ္မဏပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။
 ငြိန်နိုင်သောပစ္စည်း

အာရမ္မဏ, ပုရေဇာတ, အတ္တိ, အဝိဂတ ပေါင်း (၄)
 ပစ္စည်းဖြစ်ပါသည်။

နံပါတ် (၃)

အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာပုစ္ဆာ ဝိဿန္ဓနာ ပြီးပြီ။

နံပါတ် (၄)

အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာ ပုစ္ဆာ

၁။ အောက်ပါ {က} {ခ} ဝါကျတို့ကို အနက်သဖွယ် ခွဲပါ။

(က) ကိံမိညှာပေတိတိ။

(ခ) ဧကံ ကာယိက ကရဏံ။

(ဂ) စက္ခုပထသ္မိဉ္စိ ဌိတော ဟတ္ထံဝါ ဖါဒံဝါ ဥက္ခိပတိ
 သိသံဝါ ဘမုကံဝါ စာလေတိ၊ အယံ ဟတ္ထာဒိနံ
 အာကာရော စက္ခုဝိညေယျော ဟောတိ။

(ဃ) ဝိညတ္တိ ပန န စက္ခုဝိညေယျာ။

(င) မနောဝိညေယျာ ဧဝံ။

ပြည်သူ့.

(ဓ) စက္ခုနာ ဟိ ဟတ္ထဝိကာရာဒိဝသေန ဝိပ္ပန္နမာနံဝဏ္ဏာ
ရမ္မဏ မေဝ ပဿတိ။

(ဆ) ဝိညတ္တံ ပန မနော ခွါရိက ဝိတ္တေန ဝိန္တေတွာ ဣဒဉ္စ
ဧဉ္စ ယေ ကာရေတိ မညေတိ ဇာနာတိ။

၂။ {ဓ၊ ဝါကျကို စောဒနာတက်ခဲ့ပါ။

၃။ {ဆ} နံပါတ်ရှိ ဝါကျများကို အကြောင်းနှင့်အမည်ပေး
ခဲ့ပါ။

၄။ ဝိညတ္တိကို၊ ဝိဂြိုဟ်ဆို၍ ဉာဏ်နည်းကောက်ခဲ့ပါ။

၅။ {ဃ၊ ဝါကျ၊ ပဒေ - အန္တ၊ စသည်ခွဲဝေ၍၊ ဟတ္တ၌၊ ဓာတ်
ကို ဝတ္တမာန် ဝိဘတ်နှင့် ကတ္တရုပ် အာချာတ်ပဒေ
မာလာ။ ပုဒ်ပြီးကို နာမဒမာလာစဉ်ခဲ့ပါ။

၆။ အဇိန္နဿ အာဒါနံ အဇိန္နာဒါနံ၊ ပရဿ ဟရဏံ
ထေပယုံ ခေခရိကာတိ ဂုတ္တံ ဟောတိ၌၊ အဋ္ဌကထာ
အာအေဒ်နှင့် သံဝဏ္ဏနာညွှန်းခဲ့ပါ။

၇။ ပရဿ ဟရဏံ၊ ပရသံ။ ဟရဏံ၊ ပရသ ဟရဏံ၊
ပရသဿ ဟရဏံ ဟူ၍။ ပါဠိလေးထွေ ရှိရာ
သင့်ရာပါဠိကို ယုတ္တိနှင့် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။

၈။ စက္ခုကို၊ လက္ခဏာဒိစတုက္က ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၉။ (ဓ)ဝါကျ၌၊ စက္ခုနာ အရကို ဒဿနုတ္တစသည်
ကြိယာငါးတန် ထုတ်ခဲ့ပါ။

၁၀။ စက္ခုနာ နှင့် ဝဏ္ဏာရမ္မဏမေဝ တို့၌၊ ပစ္စည်း၊
ပစ္စယုပ္ပန် တရားကုယ်ကောက်၍၊ ပစ္စည်း တရား
သည်၊ ပစ္စယုပ္ပန် တရားအား မည်သည် ပစ္စယ

သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး ပြုပါသနည်း ။ ပြိုင်နိုင်သော
ပစ္စည်းသရုပ်ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

နံပါတ် (၄)

အဋ္ဌကထာနိ အဋ္ဌကထာ ဝိသုဒ္ဓိနာ

၁။ (က) (ခ) ဝါကျ အနက်

ကိ၊ အဘယ်ကို။ ဝိညာပေတိ၊ သိစေတတ်သနည်း။ ဣတိ
စေ၊ ဤသို့ မေးငြာ အံ။ ဧကံ၊ တခုသော။ ကာယိက ကရဏံ၊
ကာယဒွါရ၌ဖြစ်သော စိတ်ကြိယာဖြစ်သော အလိုဆန္ဒကို။
ဝါ၊ အကြံအစည်ကို။ ဝိညာပေတိ၊ သိစေတတ်၏။

၂။ (ခ) ဝါကျ စောဒနာတက်

အရှင် အဋ္ဌကထာဆရာ။ ။ ဆရာသည်၊ ဝိညာတ်ကို
မနောဝိညာဉ်ဖြင့်သာ သိအပ်သောဟု ဆိုတော်မူ၏။ ယင်း
ဆရာဆိုအပ်သော စကားကို အဘယ်သို့သော အသင့်ယုတ္တိ
ဖြင့်အကျွန်တို့ ယုံကြည်ရပါမည်နည်း။ ယုံကြည်ရာ - ယုံ
ကြည်ကြောင်း အသင့်ယုတ္တိကို မပြသည်ရှိသော်။ ဆရာ
အား အသင့် ယုတ္တိဆန့်သော ဝိရောဓိဒေါသ သင့်ရောက်ရာ
သည်မဟုတ်ပါလော့။ ဤသို့ စောဒနာတွယ်ရှိ၍၊ ထိုစောဒနာ
ကိုဖြေလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည် “စက္ခုနာ ဟိစသော
(ခ) ဝါကျကိုမိန့်။

အနိပ္ပာယ်ကား။ ။ ဝိညာတ်ကို၊ မနော ဝိညာဉ်ဖြင့်သာ
သိအပ်သည်ဟူ၍။ ဆိုအပ်သော စကားရပ်၌။ ယုံကြည်ရာ
ပြည်သူ။

ယုံကြည်ကြောင်းအသင့်ယုတ္တိ မရှိသည်မဟုတ်။ စက္ခုနာ
ဟိ”စသည်ဖြင့်အသင့်ယုတ္တိကိုပြု၏ ထိုသို့ ပြသောကြောင့်
သင်တင်သော အသင့်ယုတ္တိဆန့်သော ဝိရောဓိဒေါသ
ငါ့အား မသင့်ရောက်ဟူလို။

* ဝါကုဒဋ္ဌိ၊ ဝိရောဓိ၊ သတ်မြဲမြဲယှဉ်။

၃။ ဝါကျခွဲ ...

(က) ဝါကျသည်၊ အာကာရဝိကာရဇာတ်သည် အဘယ်
ကိုသိစေသနည်း ဟု။ စောဒနာ (အမေး) ကိုပြု
သောကြောင့် စောဒနာဝါကျ။

(ခ) ဝါကျသည်၊ (က) ဝါကျ၏ အဖြေကို ပြသော
ကြောင့်ပရိဟာရဝါကျ။

(ဂ) ဝါကျသည်၊ (ခ) ဝါကျကို ချဲ့ပြ သောကြောင့်
ဝိတ္ထာရဝါကျ။

(ဃ) ဝါကျသည်၊ ဗျတ္တရိက်ကို ပြသောကြောင့် ဗျတိ
ရေကဝါကျ။

(င) ဝါကျသည်၊ အလျော်ကို ပြသောကြောင့် အနုယ
ဝါကျ။

{ဓ} ဝါကျသည်၊ {င} ဝါကျကို မြဲမြံ စေသောကြောင့်
ဒဋ္ဌိကရေကဝါကျ။

{ဆ} ဝါကျသည်၊ အတို့ တပါးကို ပြသောကြောင့်
ပက္ခန္ဓာရဝါကျ ဖြစ်ပါသည်။

၄။ ဓဇနံတ္ထုနိဉာသိကောကံ

အဓိပ္ပါယ် ဝိညာပေတိတိ ဝိညတ္တိ။

အဓိပ္ပါယ် ဝိညာပေတိတိ ကား ... ဟေတုကတ္ထု၊
သာဓနကိတ် ဝိဋ္ဌိဟံ၊ ဝိညတ္တိကား ဟေတု ကတ္ထု၊
သာဓနကိတ်ပုဒ်။ *ဗိပုဗ္ဗ ဇ္ဇာဓေတိ၊ တိပဇ္ဇည်း*

ဇ္ဇာဓေတိ၏ အရ သုဒ္ဓကတွတ္ထုကြိယာ ကား .. လက်
လှုပ်ခြင်း စသောအလိုကို သိတတ်သော ဝိတ္ထုပ္ပါဒ် သည်
မချအားဖြင့်ရ၏။ ။ ဟေတုကတွတ္ထုကြိယာအရကား
ထို ဝိတ္ထုပ္ပါဒ်အားတပ်သော ဝိညတ်၏ အာရမ္မဏ ပစ္စယ
သတ္တိသည် ဖလူပစာအားဖြင့် ရ၏။ ။ တိပဇ္ဇည်း ၏ အရ
ကား ထိုဖလူပစာအားဖြင့် မှတ်အပ်သော ဝိညတ်ရ၏။

တနည်း။ သယံ ဝိညာယတိတိ၊ ဝိညတ္တိ။ ။ * ကမ္မ
သာဓနဗိပုဗ္ဗဇ္ဇာဓေတိ၊ တိပဇ္ဇည်း*

ကတွတ္ထုကြိယာ ကား အလိုကို သိသော စက္ခု၊
ဝိညာဏဗိသိ၊ ဒုတိယ၊ တတိယ၊ စတုတ္ထ၊ တဒနုဝတ္ထက
မနောဒွါရဗိသိ၊ ဝိတ္ထုပ္ပါဒ်သည် မချအားဖြင့် ရ၏။ ။ ကမ္မဋ္ဌ
ကြိယာ၏ အရကား ... မဟာဘုတ် လေးပါးတို့၏ အမူ
အရာအသုံး { ဝိကာရ } ၏ အာရမ္မဏ ပစ္စယသတ္တိသည်
ဖလူပစာအားဖြင့် ရ၏။ တိပဇ္ဇည်း ၏အရကား .. ထို
ဖလူပစာအားဖြင့် မှတ်အပ်သော ဝိညတ် ရ၏။

၅။ ပဒေ × အန္တိ၊ စသည် ..

ဝိညတ္တိကား ကံတနာမ်ပုဒ်၊ ဣကာရန္တိ ဣတ္ထိလိင်၊
ရတ္ထာဒိဂဏ။

ပြည်သူ့

ပန,ကား ဗျာဘိရေကဇောတကနိပါတ်ပုဒ်, အကာ
ရန္တိ,အလိင်,ဂဏာဝိမုတ်။

နကား ပဋိသောဇောတက နိပါတ်ပုဒ်, အကာရန္တိ,
အလိင်'ဂဏာဝိမုတ်။

စက္ခုဒိဗ္ဗေယျာ,ကား သမာသ်နာမ်ပုဒ်, အကာ
ရန္တိ, ဣတ္ထိလိင်, ကညာဒိဂဏ.....ဖြစ်ပါသည်။
အာချာတ် ပဒမာလာ....

ဟတ္ထ,ဟသ,ဟရ ဟန ခာတ်

ဟသတိ ဟသန္တိ

{ကြွင်း သိလောက်ပြီ}

နာမပဒမာလာ

ဟတ္ထော ဟတ္ထာ

{ကြွင်း ပုရိသ သဒါနှင့်တူပြီ}

၆။ အာအောဂ

အဒိန္နဿ အဒေါနံ ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့်
အဒိန္နဒေါနံ .. ဟူသော သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပုဒ်၌။ အာဒိယတေ
အဒေါနံ” ဟု ဘာဝသာနေ ဝစနတ္ထ ပြုရမည်ကို၎င်း၊
အဒိန္နဿ အာဒေါနံ အဒိန္နဒေါနံ” ဟုကမ္မတ္ထဆဋ္ဌိတပ္ပုရိသ်
သမာသ် တွေ့စပ်ရမည်ကို၎င်း အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါ
သည်။

ပရဿဟရဏံ .. ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့် အဒိန္နာ
၌။လဒါတဗ္ဗန္တိ ဒိန္နံ၊နဒိန္နံ အဒိန္နံ”ဟုဝစနတ္ထပြုပြီး အဒိန္နအရ
မိက်ဆွေ

သူတပါးဥစ္စာကို ယူရမည်ကို၎င်း၊ အာဒေါနံ၌။ အာပုဗ္ဗ၊ ဒါခါတ်။ ဒါဝတ်၏။ အာ .. ဟူသော ဓာတွတ္တ ဗာဏေ ကြောင့် ဟရဏအနက် ဟောသည်ကို၎င်း အဋ္ဌကထာ ဆရာ သိစေပါသည်။

ထေပျံ ခေဒိကာတိရတ္တံ ဟောတိ ... ဟူသော သံဝဏ္ဏနာ ပါဠိဖြင့် သူတပါးဥစ္စာကို ဆောင်ယူခြင်း ဟူ သည် - ခိုးဝှက်တတ်သော သူ၏အဖြစ်ကို ဆိုလိုသည်ဟု အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

သံဝဏ္ဏနာကား

ဒုတိယပစ္စယတ္တသံဝဏ္ဏနာ။ သမာသလိင်္ဂတ္တ သံဝဏ္ဏ နာ။ အဘိဓေယျတ္တသံဝဏ္ဏနာ။ ဓာတွတ္တသံဝဏ္ဏနာဘာဝတ္တ သံဝဏ္ဏနာ။ နေယျတ္တ သံဝဏ္ဏနာ ... ဖြစ်ပါသည်။

*ဘာဝသာဓမ္မ၊ နောက်ပုဒ်ပြု၊ ရှေးကပုဒ်နှင့်၊ ကမ္မဆဋ္ဌိတွဲမြဲ။

၇။ ပါဠိမှား၊ ပါဠိမှန်

ပရဿဟရဏံ၊ ပရသံဟရဏံ၊ ပရသဟရဏံ၊ ပရသဿ ဟရဏံ ဟူသော ပါဠိလေးတွေရှိရာ လေး တွေလုံးပင် သင့်ပါသည်။

ယုတ္တိကား ...

ပရဿသံ။ ပရသံ။ ပရသဿ ဟရဏံ၊ ပရသ ဟရဏံဟုဆို လိုလျက်။ သ၊ ခွေးဘော်ရောက်၍။ ပရဿ ဟရဏံနေသည်။ ခွေးဘော် မရောက်သောအခါ။ ပရသ ဟရဏံနေသည်။ သံ၊ သဒ္ဓါ ဥစ္စာအနက်ဟော၍၊ ပရသံ ဟရဏံနေသည်။
ပြည်သူ့။

ပရသဿ ဟရဏံ ပါဌ်ဟောင်းကို။ သ၊သဒ္ဓါ၏ သန္တက
အနက်မထင်၍ နောက်သားဘို့၊ ပယ်ထားသော်လည်း၊
သဒ္ဓါ သန္တက အနက်ဟောနှင့် ပရသဿ ဟရဏံ၊ ဟူ၍
လည်း နေနိုင်ပါသည်။

၈။ လက္ခဏာဒီဓတုက္က
ရှုပါဘိဃာတာရဟဘူတပလာဒ လက္ခဏံ။

ရှုပေသုအာရိဉ္ဇန ရသံ။

စက္ခုဝိညာဏဿ အာဓာရတာဝ ပစ္စုပ္ပန်။

ဒဠကမတာ နိဒါန ကမ္မဇဘူတ ပဒဠာန်။

၉။ ကြိယဒေါးတနိထုတ်
ပဿတိ၊ ၏ အရ။ စက္ခုဝိညာဉ်သည်။ ဒဿနက္က။

ပဉ္စဒါရဝဇ္ဇနးသည်။ ဒီပကက္က။

သဇ္ဈိန္ဒြိယံသည်။ ပကာသနက္က။

သန္တိရဏသည်။ ဝိဘာဝက္က။

ဂုဋ္ဌောစသည် သည်။ အနုဘာဝက္က။

တနည်း ...

တဝင်ဟူသမျှသည်။ ဝိဘာဝက္က။

သန္တိရဏသည်။ အနုဘာဝက္က ဖြစ်ပါသည်။

၁၀။ ပဠာနိ၊ ပစ္စည်း ...

စက္ခုနာ အရ စက္ခုဝိညာဉ် အကျိုး ပစ္စယုပ္ပန်ရ၏။
မိတ်ဆွေ-၁၀

ဝဏ္ဏရမ္မဏ အရ ရူပါရုံ အကြောင်းပစ္စည်းတရား ရ၏။
 ရူပါရုံ ဟူသော အကြောင်းပစ္စည်းတရားသည်။ စက္ခု
 ဝိညာဉ် အကျိုးပစ္စယုပ္ပန် တရားအား အာရမ္မဏပစ္စယ
 သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။
 ငြိမ်ပစ္စည်း.....

အာရမ္မဏ, ပုရေဇာတ, အတ္တိ, အဝိဂတ, ပေါင်း(၄)
 ပစ္စည်း ဖြစ်ပါသည်။

နံပါတ် (၄)

အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာ ပုစ္ဆိာ ဝိသုဒ္ဓိနာပြီးပြီ။

နံပါတ် { ၅ }

အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာပုစ္ဆိာ

- (၁) အောက်ပါ(ခ)ဝါကျကိုသာအနက်သမ္ပန်ပါ။
- (က) ယသ္မာ ဝါ ဥပ္ပန္နိဟောတီတိ ဧတ္ထ ဝိတ္တံဥပ္ပန္နိန္တိ
 ဧတံ ဒေသနာသိသ မေဝ။
- (ခ) န ပန ဝိတ္တံတေမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇဟိတိ အဋ္ဌကထာယံ
 ဝိစာရိတံ။
- (ဂ) တသ္မာ ဝိတ္တံ ဥပ္ပန္နိန္တိ ဧတ္ထာပိ ဝိတ္တ မက္ကမေဝ
 အဂ္ဂဟေတွာ ပရောပဏ္ဏာသ ကုသလဓမ္မေဟိ သဒ္ဓိံ
 ယေဝ ဝိတ္တံ ဂဟိတံ။
- (ဃ) ဧဝံ တတ္ထ သင်္ခေပတော သဗ္ဗေပိ ဝိတ္တ စေတသိ
 ကဓမ္မေ ဂဟေတွာ ဣဒံသရူပေန ပဘောဒတော
 ဒဿေတု ဖဿော ဟောတိတိ အာရဇ္ဈံ။

ပြည်သူ့

(င) ဣတိဗဿာဒယောဝိယဝိတ္တပိပုတ္တမေဝါတိဝေဒိတဗ္ဗံ။

၂။(က) ဝါကျကို လိုရင်းပခာနပါဌ်ရပြီး ပုဒ်တက်ခဲ့ပါ။

၃။(ခ) နံပါတ်ရှိ ဝါကျများကို အမည်ပေးခဲ့ပါ။

၄။ ဇိတ္တံ၊ သဒ္ဓါကို၊ ကရုဏ၊ ကတ္တု၊ ဘဝသာနေ၊
ဝစနတ္ထဆို၍ ကရုဏသာနေ ဝစနတ္ထ အရကိုဥပသိ
နည်းကောက်ခဲ့ပါ။

၅။ ယသ္မာကို၊ ပရမတ် ခဗ်၊ ထွက်၍၊ သီသန္တ ဓာတ်
ကိုပဉ္စမိဝိဘတ်နှင့် ကတ္တုရုပ် အာချာတ်ပဒမာလာ။
ပုဒ်ပြီးကို နာမပဒမာလာစဉ်ခဲ့ပါ။

၆။ ဝိတက္ကေတိတိ ဝိတက္ကော။ ဝိတက္ကနံ ဝါ ဝိတက္ကော။
ဦဟနန္တိ ဂုတ္တံ ဟောတိ၊ နှံ အဋ္ဌကထာဆရာ အာ
ဘေဒ်နှင့် သံဝဏ္ဏနာ၊ဖော် ပြခဲ့ပါ။

၇။ သန္ဓာဟန ပဇ္ဇ၊ပဠာနံ နှံ။ သန္ဓာဟန။ သန္ဓာန။ သန္ဓ
ဟန။သန္ဓာန ... ဟူ၍ ပါဌ်လေးတွေရှိရာ သင့်ရာ
ပါဌ်ကို ယုတ္တိနှင့် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။

၈။ ဗဿ ကို လက္ခဏာဒိစတုက္က ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၉။ ဗဿ ကို ဒဿနတ္ထစသည် ကြိယာငါးတန် ထုတ်
ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ ဇိတ္တံ အရ ပစ္စည်း တရားသည်။ ပရောပဏ္ဏာသ
ကုသလဓမ္မဟိ အရ ပစ္စယုပ္ပန် တရားအား မည်
သည့် ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသနည်း ဖြိုနီနီ
သောပစ္စည်း သရုပ်ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

နံပါတ် (၅)

အဋ္ဌကထာဓိနီ အဋ္ဌကထာ ဝိသုဒ္ဓိနာ

၁ { ခ } ဝါကျအနက်

ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ စိတ္တံ၊ သည်း၊ ကောမေဝ၊ တပါး
တည်းသာလျှင်။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြင့်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့၊
အဋ္ဌကထာယံ၊ ဌှံ ။ ဝိဇ္ဇာရိတံ စိစစ်အပ်၏။

၂၊ (က) ဝါကျဗုဒ္ဓိတက်

အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာ၊ .. ။ ဆရာသည် “စိတ္တံဥပ္ပန္နံ” ...
ဟူသောပါဌ်၌လည်း စိတ်တပါးတည်းကိုသာ မယူဘဲ (၅၅)
ပါးသော ကုသိုလ်တရားတို့နှင့် တကွသာစိတ်ကိုယူအပ်၏
ဟု ဆိုတော်မူ၏။ အဘယ်အကြောင်းကြောင့် (၅၅) ပါး
သော ကုသိုလ်တရားတို့နှင့်အကွသာ စိတ်ကို ယူအပ်ပါ
သနည်း။ ။ စိတ္တံအရ၊ စိတ်တပါးတည်းကိုသာ ယူသင့်သည်
မဟုတ်ပါလော့} ဤသို့ မေးရန်ရှိ၍၊ ထိုအမေးကို-ဖြေလို
သော အဋ္ဌကထာဆရာသည် “ယသ္မာစသော (က) ဝါကျ
ကိုမိန့်၊

အဓိပ္ပာယ်ကား ။ .. ။ စိတ္တံဥပ္ပန္နံ ... ဟူသော ပါဌ်၌၊
စိတ္တံဥပ္ပန္နံ ဟူသော စကားသည်။ ဒေသနာ သီသမျှသာ
ဖြစ်၏။ အမှန်မှာ၊ စိတ်သည် တပါးတည်းသာ ဖြစ်သည်
မဟုတ်။ ထိုအကြောင်းကြောင့် စိတ္တံဥပ္ပန္နံ ... ဟူသောပါဌ်
၌လည်း၊ စိတ်တပါးတည်းကိုသာ မယူဘဲ (၅၅) ပါးသော
ကုသိုလ်တရားတို့နှင့်တကွသာ ယူအပ်၏ ဟု ဆို၏ ဟူလို၊
ပြည်သု။

*တဟ္မာကိုး ကြောင်ပြဆိုမှု၊ ထိုတသွား၊ နှောက်နှံသာ၊ လိုရာအရ
ကောက်။

၃။ ဝါကျခွဲ ...

- (က) ဝါကျသည်၊ ပက္ခန္တိ ဝါကျ။ (အနိယမဝါကျ)
 - (ခ) ဝါကျသည် ဗျုတ်စီရေကဝါကျ။
 - (ဂ) ဝါကျသည်၊ ဗေဝါကျ။ (နိယမဝါကျ)
 - (ဃ) ဝါကျသည်၊ ပက္ခန္တိရ ဝါကျ။ (အနုသန္ဓေဝါကျ)
 - (င) ဝါကျသည်၊ နိဂမ ဝါကျ။ (ပက္ခန္တိရဝါကျ)
-

၄။ ဝဇနတ္ထ
ပိန္တိန္တိ သဗ္ဗယုတ္တဓမ္မာ ဇေတနာတိ ပိတ္တံ (ကရဏ
သာဓန) ပိန္တိန္တိတိ ပိတ္တံ (ကတ္တုသာဓန) ပိန္တိနံ ပိတ္တံ
(ဘာဝသာဓန)

ဥပသိကောကံ ...

ပိန္တိန္တိ သဗ္ဗယုတ္တဓမ္မာ ဇေတနာ တိကား... ကရဏ
သာဓနကိတ်ပိဂြိုဟ်။ ပိတ္တံ ကား... ကရဏသာဓနကိတ်ပုဒ်။

ဗိန္တိဓာတ်၊ တပစ္စည်း

ဗိန္တိဓာတ်၏ အရကတွတ္တကြိယာ ကား... သဗ္ဗယုတ္တ
ဓမ္မတို့၏ ဥပါဒ်သည်မုချအားဖြင့်ရ၏။ ကရဏတ္တကြိယာ
၏အရကား .. စိတ်၏ သဟဇာတပစ္စယ သတ္တိသည်-ဖလု
ပိတ်ဆွေ

ပစာအားဖြင့် ရ၏။ ။ဓာ,ပစ္စည်း၏အရကား ထိုဖလု
ပစာအားဖြင့် မှတ်အပ်သော စိတ်ရ၏။

*ပရမတ္ထသဒ္ဓါ၊ ဗိဂ္ဂိုဟ်ပြုလေရကား၊ ကရုဏ,ကတ္တု၊တာဝပြု။

၅။ စာစပ်,ထွက်

ယသ္မာကား..... ကြောင့်ဟူ၍ အနက် ပေးသောကြောင့်
ဝိစာရိတံ,၌။ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝိစာရိတံ ကား.....
ပကတူပနိဿယပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ်ဖြင့် စပ်အပ်၏။

အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာ။ ဆရာသည်၊ ဝိစာရိတံ....
ဟူသော ပကတူပနိဿယပစ္စည်း၏၊ ပစ္စယုပ္ပန်ကို ဆိုတော်
မူ၏။ ထိုပစ္စယုပ္ပန် ၏ပကတူပနိဿယပစ္စည်းကား အဘယ်
ပါနည်းဟု မေးတွယ်ရှိ၍ “ယသ္မာ” ဟူသော ပါဠိကို မိန့်။

အဓိပ္ပာယ်ကား ။ ... ။ ဝိစာရိတံ x ပကတူပ နိဿယ
ပစ္စယုပ္ပန်၏ ပကတူပနိဿယပစ္စည်းကား ... ယသ္မာ,ဟူလို

အာချာတ်ပဒမာလာ

သီသ x သီသဇာတ်-သွာ ကိ

သိနာတု သိနန္တိ၊

(ကြွင်း သိလောကံပြီ)

နာမပဒမာလာ

သီသံ သိ x သာနိ

(ကြွင်း ဝိတ္တ သဒ္ဓါနှင့် တူပြီ)

၆။ အဘောဘော.....

ဗိတက္ကော တိတိ ဟူသော သံဝဏ္ဏနာ ပါဠိဖြင့်။
ဗိတက္ကော ဟူသော သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပုဒ်၌။ ဝိပုဗ္ဗ၊ တက္က
ဓာတ် အ, ပစ္စည်းကတ္တားအနက်၌သက်သည်ကို၎င်း။ ဓမ္မ
မှတစ်ပါး တက္ကား၏အဖြစ်သည်မရှိ ဓမ္မသာလျှင် တက္ကား၏
အဖြစ်ကို၎င်း အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

ဗိတက္ကနံဝါ .. ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဠိဖြင့် ဗိတက္ကော
ဟူသော သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပုဒ်၌ ဝိပုဗ္ဗ၊ တက္ကဓာတ်။ အ, ပစ္စည်း
ဘော အနက်၌ သက်သည်ကို၎င်း။ ထိုတရား၏ အလိုသို့
လိုက်၍ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုတားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ
၎င်း အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

ဦဟနန္တိ ဂုတ္တံ ဟောတိ ဟူသော သံဝဏ္ဏနာ ပါဠိ
ဖြင့် ဗိတက္ကော ဟူသော သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပုဒ်၌။ ဝိပုဗ္ဗ၊
တက္ကဓာတ်၏ - ဦဟန အနက်ဟော ဟူသော ဝိဇ္ဇာတ္ထကို
အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

သံဝဏ္ဏနာကား ...

ဒုတိယ ပစ္စယတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ။ ဘာဝတ္ထသံဝဏ္ဏနာ။
ဓာတုတ္ထသံဝဏ္ဏနာ - ဖြစ်ပါသည်။

၇။ ပါဠိအဆုံးအဖြတ်

သန္တဟန ပစ္စုပ္ပန်နာ,၌ သန္တဟန။ သန္တဘန။ သန္တဟန။
သန္တဘန ဟူ၍ ပါဠိလေးထွေရှိရာတွင် သန္တဟန..... ဟူ
သော ပါဠိသာ သင့်ပါသည်။

မိတ်ဆွေ

ယုတ္တိကား

သန္ဓဟန သံပုဗ္ဗ။ ဓာဓာတ်။ ယုပစ္စည်းအနုပြု၍။ ဓာ,ကို
ဓာဓာ ဟု၊ ဧတေဉ်ပြု။ ၅၅. ဓာ,ကို၊ အတ္တာသ မှည့်၍။
အတ္တာသ၏ အစိတ် အာ,ကို အ,ရဿပြု။ စတုတ္ထ က္ခရာ
ဒကို တတိယ အက္ခရာ ဒ,ပြု၍။ နောက် ဓ,ကို ဟ, ပြု၍
ပြီးသောကြောင့် သန္ဓဟန ဟူသော ပါဠိသာ သင့်ပါ
သည်။

၈။ လဏက္ခာဒိ ...

အာလဗ္ဗံ ဗုသတိတိ ဗသော၊
သွာယံ ဗုသန လက္ခဏော၊
သံဃိဇ္ဇန ရသော သန္တိ၊
ပါတ ပစ္စုပဋ္ဌာနကော၊
အာပါထဂတ ဝိသယ၊
ပဒဋ္ဌာနေတိ သညိတော၊

၉။ ကြိယာငါးတန်ထုတ်

ဗုသနလက္ခဏာသည်။

ဒသနတ္ထံ။

အာပါထဂတ ဝိသယပဒဋ္ဌာန်သည်။

ဒီပကတ္ထံ။

သဃိဇ္ဇနရသ, သည်။

ပကာသနတ္ထံ။

သန္တိပါတပစ္စုပဋ္ဌာန်သည်။

ဝိဘာဝတ္ထံ။

ဝေဒနာပစ္စုပဋ္ဌာန်သည်။

ဧနိဘာဝတ္ထံ။

ပြည်သူ့

တနည်း

ဖဿသည်။

သဠာယံတနသည်။

ဝေဒနာသည်။

နာမ် × ရပ်သည်။

တဏှာ-စသည်၊ သည်။

ဒဿနတ္ထံ၊

ဒီပကတ္ထံ။

ပကာသနတ္ထံ၊

ဝိဘာဝတ္ထံ၊

အနုဘာဝတ္ထံ ဖြစ်ပါ သည်။

ဒဿနမူ၊ ယူလက္ခဏာ။ ဒီပက-ပဒဋ္ဌာနံ ပကာသံကိုစွ ဝိဘာဝသမ္ပတ္တိ၊
ယူတိအာကာရ။ အနုဘာဝ-ဖလံ ပစ္စုပ္ပန်။ မှတ်ရန် ဝိဇ္ဇမာန၊
ကတ္တာဒါးတန်ပြီ။

၁၀၊ ပဋ္ဌာနိးပစ္စည်း

မိတ္တံ ဖြစ်အရ ဝိတ် (၈၉) ပစ္စည်းတရားသည်။ ပရော
ပဏ္ဏာသ ကုသလ ဓမ္မေဟိ အရ ဖဿစသော (၅၅) ပါး
သော ပစ္စယုပ္ပန် တရားတို့အား သဟဇာတပစ္စယ သတ္တိ
ဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။

ပြုဒီပစ္စည်း ...

အဝိပတိ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ ဝိပါက၊
အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ပေါင်း
(၁၀) ပစ္စည်းဖြစ်ပါသည်။

နိပါတ် (၅)

အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာ ပုစ္ဆာ ဝိသုဒ္ဓိနာ ပြီးပြီ။

နံပါတ် (၆)

အဋ္ဌသင်္ခါနီ အဋ္ဌကထာ ပုစ္ဆာ

၁။ အောက်ပါ ဝါကျတို့တွင် (ဂ) အမှတ်ပြု ဝါကျ ကို သာ အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။

(က) ဗသဋ္ဌေန ပန ပစ္စုပဋ္ဌာနေ နေသ ဝေဒနာ ပစ္စုပဋ္ဌာနော နာမ ဟောတိ။

(ခ) ဝေဒနဉ္စေသ ပစ္စုပဋ္ဌာပေတိ ဥပ္ပါဒေတိတိ အတ္ထော။

(ဂ) ဥပ္ပါဒယ မာနော စ ယထာ ဗဟိဒ္ဓါဥဏှပစ္စယာ လာခါသင်္ခါတ ဓာတု နိဿိတာ ဥဿ္မာ အတ္တနော နိဿယေျ မုဒုဘာဝကာရိ ဟောတိ။ န အတ္တနော ပစ္စယဘူတေပိ ဗဟိဒ္ဓါ ဂူတစ္စိ တင်္ဂါရ သင်္ခါတေ ဥဏှာဘာဝေ။

(ဃ) ဧဝံ ဝတ္ထာရမ္မဏ သင်္ခါသော အညပစ္စယောပိ (ဝတ္ထာရမ္မဏသင်္ခါတ အညပစ္စယောပိ) သံမာနောစိတ္တံ၊ နိဿိတတ္ထာအတ္တနော နိဿယဘူတေ၊ စိတ္တေ ဧဝ နုပ္ပါဒကော ဟောတိ။ န အတ္တနော ပစ္စယဘူတေပိ ဝတ္ထုဖြိ အာရမ္မဏေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၂။(က)ဝါကျ အနုသန္ဓေ (ခ) ဝါကျ ပုစ္ဆာတက်ပြီးလျှင်၊ဥပ္ပါဒယမာနော ကိုစပ်ရာပုဒ်က ဌာနာတိ က နည်းဖြင့် ထွက်ခဲ့ပါ။

ပြည်သူ.

၃။(ခ) (ဂ) (ဃ) ဝါကျများကို အမျိုးအမည် ခွဲခဲ့ပါ။

၄။ ဝေဒနာပစ္စုပ္ပန်နော ကိဝစနတ္ထပြု၍ ဥပသိ အရ ကောက်ခဲ့ပါ။

၅။ (ခ) ဝါကျကို သမာသ ပဒ, စသည်ခွဲ၍ မုဒဘာဝ ကာဓီ ကို နာမပဒမာလာ။ ဥဗ္ဗာ ဌိဝတ်ကိုယူ၍ ဝတ္တမာန်ဝိဘတ်နှင့် ကတ္တုရုပ်အာချာတ် ပဒမာလာ စဉ်ခဲ့ပါ။

၆။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိတိ ဝိဇ္ဇာမာနတ္ထေန သဘိ ခန္ဓာပဉ္စက သင်္ခါတေ ကာယေ, သယံ ဝါ သတိဟတ္ထိ ကာယေ ဒိဋ္ဌိတိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ...ဟု ဘွင့်ဆိုရာ၌ အဋ္ဌကထာ ဆရာ၏ အဘောဓက နှင့် သံဝဏ္ဏနာ အမျိုးအမည် ကိုယှဉ်တွဲ၍ ဖော်ပြပါ။

၇။ ဇိတ္တနိဿိတော ဟူ၍၎င်း။ ဇိတ္တနိဿိတတ္တာ ဟူ၍ ၎င်း။ ပါဌ်နှစ်ထွေရှိရာ ပမာ, ပမေယျ ထောက်ဆ၍ ယုတ္တတရပါဌ်ကို ကောက်ချက်ချခဲ့ပါ။

၈။ စေတနာ ကို လက္ခဏာဒိ စတုတ္ထထုတ်ခဲ့ပါ။

၉။(က) ဖွတ်ဝါကျ၌ ကြိယာငါးတန် ထုတ်ခဲ့ပါ။

၁၀။(ခ) ဝါကျ၌, ကတ္တားအရ, တရားသည် ကံ အရတရား အား တပ်နိုင်သော ပစ္စည်းကို ဖော်ပြပါ။

(၁၃၁၁-ခုနှစ် သက္ကသိဟ စာချာတန်း၌-ထုတ်သောပုစ္ဆာ)

နံပါတ် (၆)

အဋ္ဌသာလိနီ အဋ္ဌကထာ ဝိသုဒ္ဓိနာ

၁။ (ဂ) ဝါကျ အနက်

စ၊ဆက်၍ဆိုပြီးအံ့၊ဥပ္ပါဒယ မာနော၊ ဝေဒနာ ဟူသော အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ ဖဿော၊ ကို၊ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပဋ္ဌံ။ ဥဏှပစ္စယာ၊ မီးပူဟူသော အကြောင်း အထောက်အပံ့ရှိသည်။ သမာနာပိ၊ ဖြစ်မှုလည်း။ လာခါသင်္ခါတဓာတုနိဿိတာ၊ ချုပ်ဟုဆိုအပ်သော ဓာတ်ကိုမှီသော။ ဥသ္မာ၊ တေဇောသည်၊ အတ္တနော၊ ဖြစ်မှု၊ နိဿယေ၊ မှီရာဖြစ်သောချုပ်ဟုဆိုအပ်သောဓာတ်၌၊ မုဒုဘာဝကာရိ၊ နူးညံ့ ပြောပျောင်းသည်၏ အဖြစ်ကိုပြုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်မှု၊ အတ္တနော၊ ဖြစ်မှု၊ ပစ္စယဘူတေ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ သမာနေပိ၊ ဖြစ်မှုလည်း။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပဋ္ဌံ၊ ဝိတစ္ဆိဟင်္ဂါရသင်္ခါတေ၊ အလျှံကင်းသော မီးကျိုး ဟုဆိုအပ်သော။ ဥဏှဘာဝေ၊ အပူရှိသောဝတ္ထု၌၊ မုဒုဘာဝကာရိ၊ သည်။ နဟောတိ ယထာ၊ မဖြစ်၏သို့။

၂။ (ခ) ဝါကျ အနုသန္ဓေတက်

ဤသို့။ ဝါ၊ ဤ စကားရပ်ဖြင့်။ အာကာရ ပစ္စုပ္ပန်ကို ပြပြီး၍၊ ယခုအခါ၌ ဗလပစ္စုပ္ပန်ကိုပြခြင်းငှါ (က) မှတ် ဝါကျကိုမိန့်။

ပြည်သု။

(ခ) ဝါကျပုစ္ဆာတော်.....

အရှင် အဋ္ဌကထာဆရာ။.....။ဆရာသည်၊ “ဖလဋ္ဌေန။ပ။
ဟောတိ” ဟူသောစကားကို ဆိုတော်မူ၏။ ထိုသို့ ဆိုအပ်
သော ဆရာစကားသည်။ အသို့သင့်နိုင်ပါအံ့နည်း။ဝ။။ ထို
သို့ ဆိုအပ်သော ဆရာစကားကို အဘယ်သို့ ယုံကြည်ရပါ
အံ့နည်း ဟုမေးတွယ်ရှိသောကြောင့်။ ထိုအမေးကို၊ ဖြေ
လိုသောအဋ္ဌကထာ ဆရာသည် (ခ) ဝါကျကိုမိန့်။

တနည်း၊ အရှင် အဋ္ဌကထာဆရာ။။ဆရာသည်၊
“ဖလဋ္ဌေန။ပ။ဟောတိဟူသောဒဋ္ဌိယ၊ဥာပု သာဓု၊စကား
ကို ဆိုတော်မူ၏။ထို စကား၏ ခိုင်မြဲကြောင်း ဒဋ္ဌိကရဏ၊
ပြီးစေကြောင်း သာဓက၊သိစေကြောင်း ဥာပက၊စကား
ကား အဘယ်ပါနည်း ဟု မေးတွယ်ရှိသောကြောင့်။ ထို
အမေးကို။ပ။(ခ)ကိုမိန့်။”

တနည်း၊ ဆရာ။။ဆရာသည်၊ အကျိုးအနက်ရှိ
သော ပစ္စု ပဋ္ဌာနသဒ္ဓါဖြင့်။ဝါ။ပစ္စု ပဋ္ဌာနသဒ္ဓါတည် ဟော
အပ်သော အကျိုးအနက်အားဖြင့်။ ဖဿသည်။ဝေဒနာ ဟု
ဆိုအပ်သော အကျိုးရှိသည်ဖြစ်၏ဟု ဆိုတော်မူ၏။ ထိုသို့
ဆိုချေသော်....ဖဿသည် ဝေဒနာကို ဖြစ်စေတတ်သော
ဟေတု ကဏ္ဍားဖြစ်ပါက။ ဝါ။ ဖဿသည် ဝေဒနာ၏အ
ကြောင်း ဟေတုဏ္ဍဖြစ်ပါက ဆရာ စကား သင့်တန်ရာ၏။
ဖဿသည် ဝေဒနာကို မဖြစ်စေတတ်ပါက။ ဝါ။ ဖဿ
သည် ဝေဒနာ၏အကြောင်းမဖြစ်ပါက ဆရာ စကား အသို့
မိတ်ဆွေ-၁၀

သင့်နိုင်ပါအံ့နည်းဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် ထိုအမေးကို။ပ။သည်၊ {ခ}ဝါကျကိုခန့်။

စေ့ပွါယံကား ငါဆိုအပ်သောစကားသည် {ခ} အမှတ် ဝါကျစကားဖြင့် သင့်၏။ ဝါ။ (ခ) အမှတ်ဝါကျ စကားကို ထောက်၍ ယုံကြည်ရမည် ဟုလို၊
ဥပနာ၊ တိက ခး ထွက်

ဥပုဒယမာနော၏။ စပ်ရာပုဒ်ကား.... ဥပမေယျ ဝါကျ၏ နောက်၌ရှိသော ဝေဒိတဗ္ဗောပုဒ်ပင်တည်း။

ဆရာ... ဆရာသည် ‘ဝေဒိတဗ္ဗော’ ဟူသော သကမ္မက ကြိယာကို ဆိုတော်မူ၏။ ထို‘ဝေဒိတဗ္ဗော’ ဟူသော သကမ္မက ကြိယာ၏။ ကမ္မကာရကကား -- အဘယ်ပါနည်း။ ထို ‘ဝေဒိတဗ္ဗော’ ဟူသော သကမ္မကကြိယာ၏။ ကမ္မကာရက သည် ဝေဒနာပင်ဖြစ်ကောင်းအံ့လော့၊ ဤကား သဒ္ဓါတင်

ဆရာ ဆရာသည်၊ သိအပ်၏ဟု ဆိုတော်မူ၏။ အဘယ်ကို သိအပ် ပါသနည်း၊ ဝေဒနာကိုပင် သိအပ်ပါသလော။ ။ {ဤကား ပညတ်တင်}

ဆရာ။ .. ဆရာသည် ‘ဝေဒိတဗ္ဗော’ ၌ ဝိဒဓာတ်၏ အရ မဟာကုသိုလ် ဥာဏသမ္ပယုတ် ဇော ဝိတ္တုပ္ပါဒ် အာရမ္မဏိက အကျိုး ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို ဆိုတော်မူ၏။ ထို မဟာကုသိုလ် ဥာဏသမ္ပယုတ် ဇောဝိတ္တုပ္ပါဒ် အာရမ္မဏိက အကျိုး ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏ အာရုံအကြောင်း ပစ္စည်း တရားကား အဘယ်ပါနည်း ထိုမဟာကုသိုလ် ဥာဏသမ္ပယုတ်ဇောဝိတ္တုပ္ပါဒ် အာရမ္မဏိက အကျိုး ပစ္စယုပ္ပန် ပြည်သု။

တရား၏ အာရုံအကြောင်း ပစ္စည်းတရားသည် ဝေဒနာပင် ဖြစ်ကောင်းအံ့လော။ «(ဤကား ပရမတ်တဇ်။)

ဤသို့ သဒ္ဓါ၊ ပညတ်၊ ပရမတ်၊ အဘင် သုံးရပ်တို့ဖြင့်။ မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့်၊ ‘ထို အမေးကိုဖြေတော်မူလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။’ ‘ဥပ္ပါဒယမာနော’.....ဟူသော ပါဠိ ကို မိန့်ဆိုတော်မူသတည်း။ (အဓိပ္ပါယ်ပြန်လိုကပြန်လေ)

ရှေ့နောက်စကား။ မျှော်ထောက်ထား။ သွားလေနသန္ဓေ။
ပဓာနနက်။ ဝိပ္ပာယ်ထွက်။ မျှော်တတ် နသန္ဓေ။
ပြီး၍၊ ပုဗ္ဗ။ ဌာ၊ ပရ။ နှစ်ဝ နသန္ဓေ။
အဖြေမြင်လျှင်။ အတင်ထုတ်မြဲ။ မလွဲဘာသာ။ ဓမ္မတာတည်း ၊
အဖြေရှုခါ။ မေးပုစ္ဆာ။ လျော်စွာတင်ထုတ်ပြ။
ဥပမာဇောတက။ ရှေးပဒ။ စပ်ကြပမေယျာ။ နောက်ဌာသာ။
ယသ္မာအနိယတ်။ ရှေးရှိပါဌ။ စနအပ်တသ္မာ။ ဟိတ်ဖိုလ်မှာ။
လိုက်၊ လှမ်း၊ ပြန်၊ ထည့်၊ ပြင်၊ ကု ဘိ။ ငါးရှိစပ်မျိုးလော။
သဒ္ဓါ၊ ပညတ်၊ ပရမတ်။ သုံးရပ်ထွက်နည်းပြ။
၏၊ ဌပနာ။ နည်း၊ ပုစ္ဆာ။ လောမှာ။ အဘောဂ

၃။ ဝါကျခွဲ....

(ခ) ဝါကျသည် (က) ဝါကျကို ခိုင်မြဲအောင် ပြုကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် ဒန္တိကရဏဝါကျ။ (သဘာဝ ယုတ္တိဒန္တိ)

(ဂ) (ဃ) ဝါကျသည်၊ ရှေးဝါကျ နှ့် ဥပ္ပါဒနာကာရ ကို စောဒနာ ဘွယ် ရှိ၍ တက်သော ကြောင့် ဝါကျခ ရန္တဝါကျ။

မိတ်ဆွေ

တနည်း၊ ဖဿက ဝေဒနာကို ဖြစ်စေပုံ အခြင်းအရာ အာကာရကို ဥပမာ၊ ဥပမေယျတို့ဖြင့် ထင်ရှားအောင် ပြကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် တပ္ပါကဒီကရဏဝါကျ၊

ထိုဝါကျာရန္တ တပ္ပါကဒီကရဏ တို့တွင်

၈) ဝါကျသည် နှိုင်းယှဉ်ကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် ဥပမာနုဝါကျ

(ဃ) ဝါကျသည်၊ နှိုင်းယှဉ် အပ်သောကြောင့် ဥပမေယျဝါကျ၊ ထို ဥပမာနု၊ ဥပမေယျဝါကျ တွင် လည်း။ ရှေး-နု၊ မပါသောဝါကျသည် အလျော်ကို ပြသောကြောင့် အနွယဝါကျ။ နောက်-နု၊ ပါသော ဝါကျသည်၊ ပြန်လျက် ဆန့်ကျင်ဘက်ကို ပြသော ကြောင့် ဗျတိရေကဝါကျ

ယုတ္တိ၊ အာရုံ။ ထူးနှင့်ပုံ။ ဆိုတု။ မြီစေကြောင်း။

ပုဗ္ဗာ၊ ပရ။ ဝစနံ၊ နွယ၊ တိရေကာ

ဗျတိရေကာ။ အနွယ။ သေဝ်-ပါ၊ မပါ။

၄။ ဝံစနတ္ထိ

ဝေဒနာသင်္ခါတံ ပစ္စုပ္ပန် ဖလံ အဿာတိ ဝေဒနာ ပစ္စုပ္ပန်နော ဟုတုလျာဓိကရဏ စတုတ္ထိ ဗဟုဗ္ဗိဟိ သမာသ်ဝစနတ္ထိပြီ။

ဥာသိအရကောကံ

ဝေဒနာပစ္စုပ္ပန်နော ဟူသော တုလျာဓိ ကရဏ သမာသ်ပုဒ်၏ အရကား... ဝေဒနာဟုဆိုအပ်သော အကျိုး ပြည့်သူ။

ပစ္စုပ္ပန်သည် မုချအားဖြင့် ရ၏။ ။ ထို ဝေဒနာဟူသော
အကျိုးပစ္စုပ္ပန်၏ အသေ .. ဟူသော အညပုဒ်၏အရ ...
အကြောင်း ဖဿနှင့် အကျိုးအကြောင်း အဖြစ်ဖြင့် စပ်
ခြင်းသမ္ပန်သည် ဌာနပစာရတ္ထ အားဖြင့် ရ၏။ ။ အသေ
ဟူသော အညပုဒ်၏ အရကား။ ဝါ၊ ဝေဒနာပစ္စုပ္ပန်နော
ဟူသော ဗဟုဗြဟ္မိယမာသ်ပုဒ်လုံး၏ အရကား ထို မုချ
ဌာနပစာရ တို့ဖြင့် မှတ်အပ်သော ဝေဒနာ ဟုဆိုအပ်
သော အကျိုးပစ္စုပ္ပန်ရှိသော အကြောင်းဖဿ ရ၏။

တုလျာဓိကရဏ၊ သမာသဉ္စ၊ ပဒုဒ္ဓယ၊ လိင်က္ခကမူ၊ မှေ့၊ ပဒမ္မာ သင်္ခါ
တာ၊ ထည့်ခါဝိဂ္ဂိဟ်ပြုး

၅။ သမာသိ၊ စသည်

ဝေဒနံ၊ ကား-ကိတ်နာမ်ပုဒ်။ ဟိ၊ ကား-နိပါတ်ပုဒ်။
သေ၊ ကား-သဗ္ဗနာမ်ပုဒ်။ ပစ္စုပ္ပန်ပေတိ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဉ္စ
ပတိ-ဥပ-ဥ၊ တို့ကား - ဥပသာရပုဒ်။ ဌာပေတိ၊ ပါဒေတိ၊
တို့ကား - ကာရတန္တောဂ္ဂေ အာချာတ်ပုဒ်။ ဣတိ၊ ကား
နိပါတ်ပုဒ်။ အတ္ထော၊ ကား - ကိတ်နာမ်ပုဒ်။ ။ (ဤကား
သာမညအားဖြင့် ပုဒ်ခွဲတည်း။)

နာမပဒမာလာ ...

နိလ္လာဒိဂုဏနာမဉ္စ၊ ဗဟုဗြဟ္မိ စ တဒ္ဓိတံ။

သာမည ဂုဏုတိတာဒိ၊ ကိတန္တံ ဝါဂ္ဂလိင်္ဂံ။

ဟူသည်နှင့်အညီ၊ ကိတန္တံဖြစ်သော ဤ မုဒုဘာဝကာရီ
ဟူသော ပုဒ်သည်၊ ဥသ္မာ...ဟူသော ဝါဂ္ဂသို့ လိုက်သော
မိတ်ဆွေ-၁၀

လိင်ရှိသော ကိတိန္ဒသမာသနာမ်။ ဣတ္ထိလိင်။ ရတ္တာဒိ
ဂိုဏ်း။ ဤကာရန္တပုဒ်ဖြစ်၏ ထို့ကြောင့် မုဒုဘာဝကာရီ
ပုဒ်ကို ဣတ္ထိလိင်ပုဒ်ကဲ့သို့ နာမာဒမာလာ ပြုအပ်၏။

အာချာတ်ပဒမာလာ ...

ဥဏှံ....ဟူသော ပုဒ်သည်။ ဥသ-ဓာတ်။ ဏှာပစ္စည်း
ဖြင့်ပြီး၏ ။ ခန္တိ ပရမံ တပေါတိတိက္ခာ၊ ဟူသော ပါဠိ၌
တိတိက္ခာ ဟူသော ပုဒ်ကို၊ “တေဇတိတိ တိတိက္ခာ၊ တိ
တိက္ခတိတိ တိတိက္ခာ၊ ဟူ၍ အသပဒဝိဂြိုဟ်နှစ်ခုဆိုသကဲ့သို့
ဥဏှံ ဟူသော ပုဒ်ကိုလည်း။ ‘ဥသတိတိ ဥဏှံ၊ ဥဏှတိတိ
ဥဏှံ’ ဟူ၍ အသပဒ ဝိဂြိုဟ်နှစ်ခု ဆိုကောင်း၏။ ထို့
ကြောင့် ဥသတိ၊ ဥသန္တိ စသည်ဖြင့်၎င်း။ ဥဏှတိ၊ ဥဏှန္တိ၊
စသည်ဖြင့်၎င်း အာချာတ်ပဒမာလာ ပြုအပ်၏။

၆။ အာဘေဒ်နန္တိသံဝဏ္ဏနာ.....

သက္ကာယဒိဋ္ဌိတိ ဌှံ ဣတိ သဒ္ဓါဖြင့်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိပုဒ်
သည်။ အတ္ထပဒတ္ထကပုဒ်မဟုတ်။ သဒ္ဓပဒတ္ထကပုဒ်တည်း
ဟု ပြ၏။ ဝါ။ သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိပုဒ်၏ ပဒတ္ထဝိပလ္လာသ အဖြစ်ကို
သိစေ၏။

သံဝဏ္ဏနာကား သံဝဏ္ဏေ တဗ္ဗကို ဣတိ သဒ္ဓါနှင့်
တည်၍ ဖွင့်သောကြောင့် ဥလ္လိင်္ဂနည်း မည်၏။

ဒိဇ္ဇမာနတ္ထနုဖြင့် (သန္တသဒ္ဓါ၏ ဥပသမတ္ထသမုဓာတ်
တပစ္စည်းဖြင့်ပြီးသော ကိတပဒအဖြစ်ကို၎င်း။ အသဓာတ်
ပြည်သူ။

ဘက္ခဏအနက်။ အန္တ-၏ သဒ္ဓိပတ္တာဒိဝါစက နာမ ပဒအဗ္ဗုတ်နှင့် ကံအနက်ဟောကို၎င်း နှစ်စေ၍။ အသဘာတ် ၏ဘုရ်၊ သတ္တာယံအနက်။ အန္တ ၏။ ပစ္စယအဖြစ်နှင့် ကတ္တား အနက်ဟောကိုပြ၏။ (ဝိဒဘာတ်ဖြင့် အသဘာတ်၏ သတ္တာ အနက်ကို မာနပစ္စည်းဖြင့်။ အန္တ ၏ ပစ္စယအဖြစ်ကို ဒိဝါဒိ ဂဏ် ကယပစ္စည်းဖြင့်။ အန္တ ပစ္စည်း၏ ကတ္တားအနက်ဟော ကို ပြ၏ဟု ခွဲ၍မှတ်။)

သံဝဏ္ဏနာကား အသဘာတ်၏ အနက်ကို ဖွင့်သော ကြောင့် ဒုတိယ ဓာတွတ္ထ။ အန္တ ၏ ပစ္စည်း၏ အဖြစ်။ ကတ္တားအနက်ကို ဖွင့်သောကြောင့် ဒုတိယပစ္စယ ပဒတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ။

သတိဖြင့်။ သက္ကာယ ဌ။ သ၊ သည်။ သဟ၊ သမာန၊ ပသဋ္ဌ၊ အတ္တ၊ တ၊ သဒ္ဓါတို့၏ကာရိယမဟုတ်။ သန္တ သန္တီ၏ ကာရိယတည်းဟူ၍၎င်း။ ကာယပုဒ်၌ ဝိဘတ်တူ ထား သ ဖြင့်။ **သက္ကာယော**ကို “သန္တောကာယော သက္ကာယော” ဟု ကမ္မဓာရည်း သမာသဝစနတ္ထ ပြုအပ်သည်ကို၎င်း ပြ၏။ နာမ်ဖြစ်သော လိင်ပုဒ်ကို ဖွင့်သောကြောင့် နာမ လိင်ပဒ သံဝဏ္ဏနာ။ ။ သမာသဖြစ်သော လိင်ပုဒ်အနက်ကို ဖွင့် သောကြောင့် သမာသလိင်ပဒတ္ထသံဝဏ္ဏနာ မည်၏။

ခန္ဓာပဉ္စကသင်္ခါတေ ဖြင့်။ **ကာယ** ဟူသည်။ ဆင်အ ပေါင်း မြင်းအပေါင်းစသော ပညတ္တိကာယ မဟုတ်။ ခန္ဓာ ငါးပါး ဟုဆိုအပ်သော ရူပကာယ၊ နာမကာယ ပင်တည်း ဟုကာယ၏သရုပ်ကို ပြ၏။ ။ **ကာယ၏။ သရုပ်ကြား** အ မိတ်ဆွေ

နက်ကို ဖွင့်သောကြောင့်။ အဓိပ္ပေတ၊ အဘိဓမ္မေယျတ္ထ သံဝဏ္ဏနာမည်၏။

ကာယေဖြင့်၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပုဒ်ကို ‘သက္ကာယေ ပဝတ္ထာ ဒိဋ္ဌိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ’ ဟု မဇ္ဈေလောဝီသတ္တမီ တပ္ပုရိသ် သမာသံ ဝစနတ္ထ ပြုအပ်သည်ကို ပြ၏။ သမာသလိင်္ဂ ပဒတ္တသံဝဏ္ဏနာ မည်၏။

ဝါ သဒ္ဓါဖြင့်၊ သန္တသဒ္ဓါသည်။ ကာယနှင့်သာ သမာသံ ဖြစ်သည် မဟုတ်သေး။ ကာယဒိဋ္ဌိနှင့်လည်း သမာသံဖြစ် သေး၏ဟု နယန္တရဝိကင်္ဂ အနက်ကို ပြ၏။ သံဝဏ္ဏေ တဗ္ဗန္တိရှိသော ပုဒ်၏အစပ်ကို တနည်းထပ်၍ ပြသောကြောင့် သမ္ပန္နနည်း မည်၏။

သယံ ဖြင့်။ အာရုံဖြစ်သော တေဘူမကမ္မက္ခန္ဓာ ပဉ္စက ကာယသည်သာလျှင် ထင်ရှားရှိသောကြောင့်။ သန္တ မည် သည်မဟုတ်သေး။ အာရမ္မဏိကဖြစ်သော မိမိ ဒိဋ္ဌိ သည် လည်း ထင်ရှားရှိသောကြောင့်သတိမည်သေး၏ ဟူသော အနက်ကို ပြ၏။ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါကို နှစ်စေ၍။ သတိ၏ အရ သရုပ်ပြသောကြောင့် အဘိဓမ္မေယျတ္ထသံဝဏ္ဏနာ မည် ၏။ ဆောင်၍ သိအပ်သော အနက်ကို ဖွင့်သောကြောင့် နေယျတ္ထသံဝဏ္ဏနာ မည်၏။

သတိ ဖြင့်။ သ၊ သဒ္ဓါသည်။ သဟ၊ သမာန၊ ပသဌအတ္တ တ၊ သဒ္ဓါတို့၏ ကာရိယမဟုတ်။ သန္တ သဒ္ဓါ၏ ကာရိယ တည်းဟူ၍၎င်း။ ဒိဋ္ဌိပုဒ်နှင့် ဝိဘတ်တူပြသဖြင့် “ကာယေ ပဝတ္ထာ ဒိဋ္ဌိ ကာယဒိဋ္ဌိ” မဇ္ဈေလောဝီသတ္တမီ တပ္ပုရိသ် ပြည်သူ့

သမာသ်တွစပ်ပြီးနောက်။ “သတိကာယဒိဋ္ဌိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ”
ဟု ကမ္မဓာရည်းသမာသ် တွစပ်အပ်သည် ကိုရင်း ပြ၏။
နာမလိင်္ဂပဒနှင့်၊ သမာသလိင်္ဂပဒတ္ထသံဝဏ္ဏနာ။

တသ္မိံ ဖြင့်။ နောက်နည်း၌လည်း။ ကာယအရ တမျိုး
မရ ရှေးနယ်၌ ပြအပ်ပြီးသော ခန္ဓာပဉ္စကသည်ပင် ကာယ
မည်၏ဟု ညွှန်ပြသိစေအပ်၏။ ။ သရုပ်ပြ အဘိဓမ္မေယျတ္ထ
သံဝဏ္ဏနာ။

ကာယေဒိဋ္ဌိဖြင့် “ကာယေ ပဝတ္တာဒိဋ္ဌိ ကာယဒိဋ္ဌိ” ဟု
မဇ္ဈေလောပိ သက္ကမိတပ္ပုရိသ်သမာသ် တွစပ် အပ်သည်
ကိုပြ၏။ ။ သမာသလိင်္ဂပဒတ္ထသံဝဏ္ဏနာ။

ဣဒိ ဖြင့်ဝစန-ဝစနတ္ထ၊ စသော ဝိဂြိုဟ်အစိတ် (၆)ပါး
တို့တွင် ဝစနဟေတု ကိုပြ၏။ ။ သကတ်အနက်ကို ဖွင့်
သောကြောင့် သက္ကတ္ထသံဝဏ္ဏနာ၊ ဥလိင်္ဂ သမ္ပန္နနည်း
မည်၏။

သက္ကာယဒိဋ္ဌိဖြင့် ဝစနကို ပြ၏။ ။ သံဝဏ္ဏေတပ္ပပုဒ်
ဖြစ်၍ သံဝဏ္ဏနာအမျိုးအမည်ကိုမရအပ်။

အဋ္ဌကထာ ဆရာ၏-အာဘောဂ လိုရင်းကား... ပထမ
နည်းဖြင့်။ သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိပုဒ်ကို “သန္တော ကာယော
သက္ကာယော၊ သက္ကာယေ ပဝတ္တာ ဒိဋ္ဌိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ” ဟု
ကမ္မဓာရယဂဟ္မ မဇ္ဈေလောပိ သက္ကမိတပ္ပုရိသ်သမာသ်
ပြစေလို၏။

ဒုတိယနည်းဖြင့် သက္ကာယဒိဋ္ဌိပုဒ်ကို “ကာယေ ပဝတ္တာ
ဒိဋ္ဌိ ကာယဒိဋ္ဌိ၊ သတိ ကာယဒိဋ္ဌိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ” ဟု မဇ္ဈေ
မိတ်ဆွေ

လောဝိသတ္တဝီတပ္ပုရိသဂန္ထ ကမ္မဓာရယံသမာသံ ပြုစေ
လိုသည်။

ဒဿတိ၊ ဒိပက ပကာသနံ၊ ဝိဘာဝအနုဘာဝ၊ ငါးဆင့်ပြုမှု၊ ကံကား
ဒဿနတ္ထ၊ ကရိုဏ်းဝါစက။
အာဟကြိယာ၊ ပုဒ်၌သာလျှင်၊ သဒ္ဓါဝါစက၊ ကရိုဏ်းပြုမှု၊ ဝါစာအနက်၊
ကံဖြစ်မြဲ။
သဒ္ဓါကိုပင်၊ ကံသို့တင်မှု၊ ထိုတွင် ကရိုဏ်းဆိတ်မြဲ။
ကရိုဏ်းကိုကား၊ သဒ္ဓါထား၊ ကတ္ထာပုဂ္ဂိုလ်လောက။
သဒ္ဓါကတ္ထာ၊ နေမှုကား၊ ဆိုတ်ငြား ကရိုဏ်းမှာ။
ကံ၊ အာကာရ၊ ကရုဏာတို့၊ အရမ္ပပရား။ ဤသို့ပါး၊ မမှားတူလေမြဲ။

၇။ ဟိန္ဒူအဆုံးအဖြတ် ...

ဥပမာနဝါကျ ၌။ လောဘီသင်္ခါတ ဓာတုနိသိတာ
ဥဒ္ဓ္ဌာ .. ဟု ဟောတုမန္တဝိသေသန ပထမန္တနှင့် ရှိသော
ကြောင့် ဥပမေယျဝါကျ၌။ နိတ္တနိသိတာ သော ..
ဟု ဟောတုမန္တဝိသေသန ပထမန္တနှင့် ရှိသော ပါဠိသာ
ယုတ္တတရဖြစ်ပါသည်။

သဓမ္မသာသနံသိဗ္ဗ၊ မသိဗ္ဗံသောပမာနကံ၊

ဥပမေယျ မသိဗ္ဗတံ၊ ဣယမေက ဝိဘတ္တိကံ။

ဥပမာန၊ ဥပမေယျ၊ ပဒေသနာပါး။ လိင်၊ စုန်၊ ပြားလည်း၊ ဝိဘတ်ကား၊ မှ၊
တူမြဲဟူ၏။

ဝိသေသနကိုဝိသေသျှစပ်ရာ၊ ကြိယာ၌ဟိတ်လည်းဆိုက်မှု၊ ဟောတုမန္တ၊
ဝိသေသန၊ ဆိုစကြ၏။

ဝိသေသနာ၊ ပုဒ်တို့မှာ၊ ရှိခါလက္ခဏာ၊ ဟိတ်ဖြစ်မြဲ။

ပြည်သူ့.

ဝိသေသုစင်ရာ၊ ကြိယာ၌ မှတ်ကြောင်းဆိုက်က လက္ခဏာ ဟိတ်ဆိုက်
လောက ဟောတုမန္တ မှတ်ကုန်ကြ။

၈။ လက္ခဏာဒိ ...

ယာစေတေတိတိ စေတနာ၊ သာစေတယိတ လက္ခဏာ၊
အာယုဟန ရသ သံဝိ၊ ဓာနပစ္စုပဋ္ဌာနကာ၊
သေသခန္ဓပဒဋ္ဌာနာ၊ ယထာ ဌာဝရိယာဒယော။

၉။ ကြိယာငါးတန်ထုတ် ...

ဖဿသည်၊ ဗျာပြ ဒဿနတ္ထ မည်၏။

သဇ္ဇာယတနသည် ။ဝါ။ အာပါထဂတ ဝိသယသည်
ဖလူပစာရပြ နိပဏတ္တ မည်၏။

ဝေဒနာသည်၊ ကာရဏူပစာရပြ ပဏာသနတ္ထမည်၏။

တိဇ္ဈိသင်္ဂတိတည်းဟူသော ဝတ္ထု၊ အာရုံ၊ ဝိညာဉ်တို့
၏ပေါင်းဆုံ ရဝေးခြင်းသည်။ ဒုတိယ ဖလူပစာရပြ
အကြောင်း ဝိဘာဝတ္ထ မည်၏။

တနည်းကား၊ ပုထုဇန သေက္ခာတို့အား ဝေဒနာ
ကြောင့်ဖြစ်သော တဏှာနှင့် ဘုရား ရန္တာတို့အား ဝေ
ဒနာကြောင့်ဖြစ်သော ပဿာဒသဒ္ဓါသည် ဒုတိယ ကာရ
ဏူပစာရပြ အကျိုး ဝိဘာဝတ္ထ မည်၏။

ပုထုဇနသေက္ခာတို့အား တဏှာကြောင့်ဖြစ်သော ဥပါ
ဒါနိစသည်တို့နှင့် ဘုရားရဟန္တာ တို့အား ပဿာဒသဒ္ဓါ
ကြောင့် ဖြစ်သော အလွန်ယုကြည်ခြင်း အဓိမောက္ခ၊
မိတ်ဆွေ

စသည်တို့သည် တတိယကာယဏှပစာရပြ အနုဘာဝတ္ထ မည်၏။

* အနက်မူချ အန္တတ္ထ မူချနက်ပြ ဒဿန အကြောင်းနက်ပြ ဒဿန၊
ယင်းကျိုးနက်ပြ ပကာသ ယင်းကြောင်းဒုတိယ ဝိဘာဝ အကျိုး
ဒုတိယ အနုဘာဝ ငါ ဆင့်အနက်ပြ။

၁၀။ ပဋ္ဌာန်းပစ္စည်း ...

ကတ္တား အရ ဖဿပစ္စည်း တရားသည် ခံ အရ
ဝေဒနာ ပစ္စယုပ္ပန် တရားအား တပ်နိုင်သော ပစ္စည်း
စုကား

သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, အာဟာရ, သမ္ပယုတ္တ,
အတ္တိ, အဝိဂတအားဖြင့် (၇) ပစ္စယသတ္တိဖြစ်ပါသည်။

ကုသိုလ်စိတ်အရာ, လာသော ဝါကျ ဖြစ်သောကြောင့်
ဝိပါကပစ္စည်းကို မရအပ်။

ဖဿပစ္စယာဝေဒနာ ဟူသော ပုဒ်၏ အဖွင့် ပဋိစ္စ
သမုပ္ပါဒ်ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ ခွဲကား ဝိညာဉ်, နာမ်ရုပ်,
သဇ္ဇာယတန, ဖဿ, ဝေဒနာ, ဤငါးပါးတို့သည်။ ဣဒါနိဖလ
ပဉ္စက၊ ပစ္စုပ္ပန် အကျိုး ငါးပါး ဖြစ်သောကြောင့် ဝိပါက
ပစ္စည်းကိုထည့်၍ ...

* ဝေဒနာအား ဖဿကား ရှစ်ပါး တပ်ပစ္စည်း။

* ရှေးရှေးဖဿာ ဇနာက်အားသာ တပ်ရာတနည်း
ဟု မိန့်၏။

ပြည်သူ့.

နံပါတ် (၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာပုစ္ဆာဝိဿန္ဓနာပြီးပြီ။

နံပါတ် (၇)

အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာ ဝိဿန္ဓနာ

- ၁။ အောက်ပါ(ခ)ဝါကျကိုသာ အနက်သမ္ပန်ခဲ့ပါ။
- (က) ယံတသ္မိံ သမယေတိတ္ထေ ကိဉ္ဇာပိ ကတမာတသ္မိံ
သမယေ ဝေဒနာ ဟောတိတိ အာရဒ္ဓံ။
- (ခ) သာတ ပဒ ဝသေန ပန ယန္တိ ဂုတ္တံ။
- (ဂ) တဇ္ဇာ မနော ဝိညာဏ ဓာတု သမ္ပဿ ဇန္တိ
တ္ထေ တဇ္ဇာ ဂုတ္တံ တဿ သာတသုခဿ အနုတ္တရိ
ကာ သာရဗ္ဗါ။
- (ဃ) အနုတ္တရိကတ္ထော ဟိ,အယံ တဇ္ဇာသန္ဓေဟောတိ။
- (င) ယထာဟ တဇ္ဇံ တဿာရဗ္ဗံ ကထံ မန္တေတိတိ။
- (စ) တေဟိဝါ ရူပါဒိဟိ အာရမ္မဏေဟိ ဣမဿစ သု
ခဿ ဗစ္စယေဟိ ဇာတာတိပိ တဇ္ဇာ။
- ၂။ (ခ)ဝါကျ အနုသန္ဓေ (ခ)ဝါကျ ပုစ္ဆာတက်ခဲ့ပါ။
- ၃။ (ခ)နံပါတ်ရှိ ဝါကျများကို အမည်ပေးခဲ့ပါ။
- ၄။ တဇ္ဇာကို ဝိဂြိုဟ်ဆို၍။ ဉာဏ်နည်းအရ ကောက်ပြပါ။
- ၅။ ယံ တသ္မိံ သမယေ ကိ၊ ပဒ,အန္တ, စသည် ခွဲဝေ၍
သာတဌံ။ ဓာတ်ကို ဘဝိဿန္တိ ဝိဘတ်၊ ပရဿ ပုဒ်
နှင့် အာချာတ်။ ပုဒ်ပြီးကို နာမပဒမာလာစဉ်ခဲ့ပါ။

- ၆။ တဇ္ဇာမနော ဝိညာဏ ဓာတု သမ္ပဿ ဇာတိ
တဿာ ကုသလသညာယ အနုန္တဝိကာယ မနော
ဝိညာဏဓာတုယာ သမ္ပဿမိ ဇာတာ၌ အဋ္ဌကထာ
အဘော်နှင့်သံဝဏ္ဏနာညွှန်းခဲ့ပါ။
- ၇။ အနုန္တဝိကတ္ထောဟိ ဟူ၍၎င်း။ အနုန္တဝိကတ္ထောမိ
ဟိ ဟူ၍၎င်း။ ပါဌ်နှစ်ထွေရှိရာသင့်ရာပါဌ်ကို ယုတ္တိ
နှင့် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။
- ၈။ ဝေဒနာကို၊ လက္ခဏာဒိ စတုတ္ထ ထုတ်ခဲ့ပါ။
- ၉။ (ခ) ဝါကျ၌။ ဒဿနတ္ထ၊ စသည် ကြိယာငါးတန်
ထုတ်ခဲ့ပါ။
- ၁၀။ (စ) ဝါကျ၌။ ပစ္စည်း၊ ပစ္စယုပ္ပန်ထုတ်၍။ ပစ္စည်းသည်၊
ပစ္စယုပ္ပန် တရားအား မည်သည့် ပစ္စယ သတ္တိဖြင့်
ကျေးဇူးပြုပါသနည်း၊ ဖြိုနိုင်သော ပစ္စည်းသရုပ်ကို
လည်းဖော် ပြခဲ့ပါ။

— — —

နံပါတ် (၇)

အဋ္ဌသင်္ခါနီ အဋ္ဌကထာ ဝိသုဒ္ဓိနာ

၁။ {ခ} ဝါကျအနက်

ပန-ဘဏ္ဍာပိ၊ ထိုသို့ပင် အားထုတ် အပ်သော်လည်း။
သဘာပဒ ဝသေန၊ သာတဟူသောပုဒ်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ယန္တိ၊
ယံဟူ၍။ ဂုတ္တံ၊ ၏။

ပြည်သူ့.

၂။ (ခ)ဝါကျ အနုသန္ဓေတက်.....

ဤသို့ ပါဠိတော်ဝယ် “ကတမာတသ္မိ” သမယေ ဝေဒနာ ဟောတိ” ဟု ဟောတော်မူပါလျက်။ ‘ယံ တသ္မိ’ သမယေ’ ဟု နပုလ္လိင်ဖြင့် တဖန်ဟောပြန်ရာ၌။ စောဒကဆရာ၏ နှလုံး သွင်း အာဘောဂကို ပြဆိုတော်မူပြီး၍။ ။ယခုအခါ၌။ ယင်း ‘ယံ တသ္မိ’ သမယေ’ ဟု ဟောတော်မူခြင်းသည်။ သာတ ဟူသောနပုလ္လိင်ပုဒ်ကို ခံ၍ဟော၏။—ဟူသော ပရိ ဟာရ ဆရာ၏ နှလုံးသွင်း အာဘောဂကို ပြတော်မူလို သော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ “သာတပဒ ဝသေန၊ စသော (ခ)ဝါကျကိုမိန့်။

(ခ) ဝါကျ ပုစ္ဆာတက်....

အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာ..... ဆရာသည်။ တဇ္ဇာ ဝုစ္ဆတိ၊ စသော ပါဠိတို့ဖြင့် တံသမင်္ဂ^၁ ပုဂ္ဂလ သမ္ပယုတ္တ ဓမ္မတို့ကို မိမိ၌ သာယာ စေတတ်သော ထို သုခအား သင့်လျော် လျောက်ပတ်သော မနောဗိညာဏဓာတ်ကို တဇ္ဇာ၊ ဆို အပ်၏ဟု ဆိုတော်မူ၏။ ဤသို့သော အနက်ကြောင့်သာ တဇ္ဇာ၊ မည်ပါသလော အဘယ်သို့ မှတ်ရမည်နည်း..... ဤသို့ မေးဘွယ်ရှိ၍။ ထိုအမေးကို ဖြေလိုသော အဋ္ဌကထာ ဆရာသည်။ တေဟိဝါ၊ စသော(ခ)ဝါကျကို မိန့်။

အဓိပ္ပါယ်ကား..... တဇ္ဇာ ဝုစ္ဆတိ၊ စသည်ဖြင့် ပြဆို အပ်ပြီးသောအနက်ကြောင့်သာ တဇ္ဇာ၊ မည်သည်မဟုတ်။ မိတ်ဆွေ

တေဟိဝါ ရူပါဒိဟိ၊ စသော အနက်ကြောင့်လည်း တဇ္ဇာ
မည်သေး၏ ဟူလို၊

၃။ ဝါကျခွဲ

- (က) ဝါကျသည်၊ ပက္ခန္ဓရဝါကျ။ ခေဒကာဘောဂ
ဝါကျ။
- (ခ) ဝါကျသည် ပရိဟာရာဘောဂဝါကျ။ ဆန္ဒာ
ဝနာဝါကျ။
- (ဂ) ဝါကျသည် ပက္ခန္ဓရဝါကျ။
- (ဃ) ဝါကျသည်၊ ဒဋ္ဌိကရဏဝါကျ။
- (င) ဝါကျသည် သာကေဝါကျ-ဥပကဝါကျ။
- (စ) ဝါကျသည် ပက္ခန္ဓရဝါကျ .. ဖြစ်ပါသည်။

၄။ ဇနနိတ္ထံ ..

တဿ အနုတ္တရိကာ တဇ္ဇာ။

တနည်း၊ ။ တေဟိ အာရမ္မဏေဟိ ဇာတာတဇ္ဇာ၊

တေဟိ အာရမ္မဏေဟိ ဇာတာ ကား-တပ္ပုရိသ်သမာသ်
ဝိဂြိုဟ်၊ တဇ္ဇာ၊ ကား .. တပ္ပုရိသ်သမာသ်ပုန်၊ *တပုဒ်
ဇာတပုဒ်*

ဥပသိအရကောဏိ

တေဟိ ဟူသော ဝိသေသနပုဒ်၏ အရကား ရူပါရုံ
စသော အကြောင်းတို့သည် မုချ အားဖြင့် ရ၏။ ။ ထို ရူပါရုံ
စသော အကြောင်းတို့၏ မနောဝိညာဏ ဓာတ်နှင့်
ပြည်သွ။

အကြောင်း အကျိုး အဖြစ်ဖြင့်စပ်ခြင်း သမ္ဘန်သည် ဌာန
ပစာအားဖြင့် ရ၏။ ။တဇ္ဇာ ဟူသော သမာသ်ပုဒ်လုံး
၏ အရကား ထိုဌာနပစာအားဖြင့် မှတ်အပ်သော ရူပါရုံ
စသော အကြောင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်သော မနောဝိညာဏ
ဓာတ် ရ၏။

၅။ ပဒ×အန္တိန္ဒြေ, ...

ယံ ကား သဗ္ဗနာမ်ပုဒ်, အကာရန္တ, နပုလ္လိင်, ဝိတ္တံဒါဒိ
ဂဏ

တသ္မိကား .. သဗ္ဗနာမ်ပုဒ်, အကာရန္တ, ပုလ္လိင်, ပုရိသာ
ဒိဂဏ။

သမယေ ကား ကိတ်နာမ်ပုဒ်, အကာရန္တ, ပုလ္လိင် ပုရိ
သာ ဒိဂဏ။

အာချာတ်ပဒမာလာ.....

သဒတ သာဒဓာတ်

သာဒိဿတိ သာဒိဿန္တိ

(အကြွင်း သိလောက်ပြီ)

နာမပဒမာလာ

သာတံ သာတာ ငနိ

(ကြွင်း ဝိတ္တ သဒ္ဓါနှင့်တူပြီ)

မိတ်ဆွေ

* နာမ်,လိင်,ဂဏ၊ကာရန္တံ ခွဲပြီနာမ်ပုဒ်မှာ။
 ခေတ်,ဂိုဏ်း,ပစ္စယ၊ဝိဘတ္တ၊ခွဲပြီ ချာတ်ပုဒ်မှာ။
 နာမ်ငါး,လိင်ဆ၊ဂိုဏ်းတေရ၊အဋ္ဌကာရန္တံ။

၆။ အဘောဘော

တဿာ ကုသလ သညာယ အနုန္တဝိကယ မနော
 ဝိညာဏဓာတုယာ သမ္မဿမ္ဘိဇာတာ ဟူသော သံ
 ဝဏ္ဏနာ ပါဠိဖြင့် တဇ္ဇာမနောဝိညာဏဓာတု သမ္မဿဇာ
 ဟူသော သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗပုဒ်၌၊ တ,ဟူသောပုဒ်ကို ကုသလ
 သညာကို စွဲရမည်။ ဝါ၊ အရ ကောက်ယူရမည် ကို၎င်း။
 တဿာ အနုပိန္နဝိကာ တဇ္ဇာဟု စဟုတ္တိ တပွဲရိသ်
 သမာသ် တွဲစပ်ရမည်ကို၎င်း၊ တဇ္ဇာမနောဝိညာဏ ဓာတု
 တဇ္ဇာမနော ဝိညာဏဓာတုဟု ကမ္မ ဓာရည်းသမာသ်
 တွဲစပ်ရမည်ကို၎င်း။ သမ္မဿမ္ဘိဇာတာ သမ္မဿဇာ,ဟု
 သတ္တဝီတပွဲရိသ် သမာသ်တွဲစပ်ရမည်ကို၎င်း။ တဇ္ဇာ
 မနော ဝိညာဏဓာတုယာ သမ္မဿဇာ တဇ္ဇာမနော
 ဝိညာဏ ဓာတုသမ္မဿဇာဟု ဆဋ္ဌိတပွဲရိသ် သမာသ်
 တွဲစပ်ရမည်ကို၎င်း အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။
 သံဝဏ္ဏနာကား

အဘိဓေယျတ္ထသံဝဏ္ဏနာ၊ သမာသလိင်္ဂတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ
 ဖြစ်ပါသည်။

* နာနာဝိဘတ္တိက၊ဖွင့်၍ပြ၊တပွဲရိသ်သမာသ်ကြံစရာ။

* ကေဝိဘတ္တိက၊ဖွင့်၍ပြ၊ကမ္မဓာရယကြံစရာ။

ပြည်သူ့

၇။ ဟိန္ဒုအဆုံးအဖြတ် ...

အနုန္တဝိကတ္ထောပိဟိ ဟူ၍၎င်း။ အနုန္တဝိကတ္ထောပိဟိ ဟူ၍၎င်း။ ပါဠိနှစ်ထွေရှိရာတွင် အနုန္တဝိကတ္ထောပိဟိ.... ဟူသောပါဠိသာ သင့်ပါသည်။

ယုတ္တိကား ..

အနုန္တဝိကတ္ထောပိဟိ အဝိသုဒ္ဓါတေဟိငါတိ အာဓိနာ ဝုစ္စမာနတ္ထ အပေက္ခတိ .. ဟူသော ယောဇနာ ပါဠိနှင့် အညီ၊ ဝုစ္စမာနတ္ထအဝိသုဒ္ဓါ ရှိသင့်သောကြောင့် အနုန္တဝိ ကတ္ထောပိဟိ....ဟူသောပါဠိသာ သင့်ပါသည်။

၈။ လက္ခဏာဒိ

ယာ ဓေဒေတီတိ ဓေဒနာ၊
သာ ဓေဒယိတာ လက္ခဏာ၊
အနုဘဝန ရသာ - ဓေတာ၊
သိကဿာဒု-ပဋ္ဌာနကာ၊
ပဿန္တိပဒဋ္ဌာနာသိ၊
ကုသလဋ္ဌိ ပကာသိတာ။

၉။ ကြိယးငါးတန်ထုတ်.....

ဝုတ္တံ ခွံ။ ဝစဘတ်၏အရ ဒေသနာဉာဏ်ပြဋ္ဌာန်းသော ဝိတ္တုပြုဒ်သည်၊ ဒဿနတ္ထံ၊
မိတ်ဆွေ

မဟာကရုဏာတော်သည်၊ ဇီပကတ္ထံ။

ဟောတော်မူသဖြင့် ဝေနေယျတို့ နာရခြင်း၊ သိရခြင်း၊
ကျင့်ရခြင်းသည် ပကာသနတ္ထံ။

ပါရမီဉာဏ်၊ ဝိပဿနာဉာဏ်၊ မဂ်၊ ဖိုလ် ဉာဏ်တို့
သည်၊ ဝိဘာဝတ္ထံ။

ဝေနေယျတို့ နာရ၊ သိရ ကျင့်ရသဖြင့် ဓမ္မဿဝန
ကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်း၊ ဘဝသမ္ပတ္တိ တောဂသမ္ပတ္တိ၊ စသော
အကျိုးသည်၊ အနုဘာဝတ္ထံဖြစ်ပါသည်။

၁၀။ ပဋ္ဌာနိးပစ္စည်း

ဧတဟိ ရူပါဒီဟိ အာရမ္မဏေဟိ ပစ္စယေတိ အရ
ရူပါရုံစသောအကြောင်းပစ္စည်းတရား ရ၏။ ဇာတာအရ
သုခ၊ ဟူသော မနော ဝိညာဏဓာတ် ရ၏။ ရူပါရုံ
စသော ပစ္စည်းတရားသည် သုခ၊ ဟူသော မနောဝိညာဏ
ဓာတ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားအား.... အာရမ္မဏ ပစ္စယသတ္တိဖြင့်
ကျေးဇူးပြုပါသည်။

ဗြုဇ်ပစ္စည်း ...

အာရမ္မဏ၊ ပုရေဇာတ၊ အတ္တိ၊ အဝိဂတ၊ ပေါင်း (၄)
ပစ္စယဖြစ်ပါသည်။

နံပါတ် (၇)

အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာပုစ္ဆာ ဝိဿဇ္ဇနာ ပြီးပြီ။

နံပါတ် {ဂ}

အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာပုစ္ဆာ

၁။ အောက်ပါ (က)၊ (ခ) ဝါကျရှိသူဒါနိ တတ္ထ တို့ကို သာ အနက်သမ္ပုဒ်ခွဲပါ။

(က) ဣဒါနိ ရူပါဝစကုရသလံ ဒဿေတု ကတမေဓမ္မာ ကုသလာတိ အာဒိ အာရဒ္ဓံ။

(ခ) တတ္ထ၊ ရူပပဗ္ဗတ္တိယာ မဉ္ဇိ ဘာဝေတိတိ ရူပံ၊ ဂစ္ဆတိ ရူပဘဝေါ။ ဥပပတ္တိတိ နိဗ္ဗတ္တိ ဇာတိ သဉ္ဇာတိ။ မဂ္ဂေါတိ ဥပါယော။

(ဂ) ဝစနတ္ထော ပနေတ္ထ တံ ဥပပတ္တိမဂ္ဂတိ ဂဝေသတိဇနေတိ နိဗ္ဗါဒေတိတိ မဂ္ဂေါ။

(ဃ) ဣဒံ ဂုတ္တံ ဟောတိ၊ ယေန မဂ္ဂေန ရူပဘဝေ ဥပပတ္တိ ဟောတိ၊ နိဗ္ဗတ္တိ ဇာတိ သဉ္ဇာတိ၊ တံ မဂ္ဂံ ဘာဝေတိတိ။

၂။ (က) ဝါကျကို အဋ္ဌကထာအဘော်ကျ စောဒနာတက် ခွဲပါ။

၃။ (ခ) နံပါတ်ရှိ ဝါကျများကို အကြောင်းနှင့် အမည် ပေးခွဲပါ။

၄။ (ဂ) ဝါကျရှိ ဝစနတ္ထကို ဉာဉ်နည်း အရ ကောက် ဖြပါ။

၅။ (က) ဝါကျကို သမာသ် စသည်ခွဲဝေ၍။ ဥပပတ္တိ ၌ ဇာတ်ကို ပဉ္စမိဝိဘတ်နှင့် ကတ္ထရုပ်အာချာတ် ပဒမာလာ၊ ပုဒ်ပြီးကို နာမပဒမာလာစဉ်ခွဲပါ။

၆။(ခ) ဝါကျ၌၊ အဋ္ဌကထာ အာဘော်နှင့်သံသ ဣန္ဒနာပေါ်
ပြခဲ့ပါ။

၇။ ဒဋ္ဌထာမ ခန့်ဂ္ဂဟဿ လဟုဓကန သရေန ဟူ
သောပါဌ၌၊ သရေန ... ဟူ၍၎င်း၊ အသနနန
ဟူ၍၎င်း။ ပါဌနှစ်ထွေရှိရာ သင့်ရာပါဌကို ယုတ္တိနှင့်
ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။

၈။ သမာဓိ ကို၊ လက္ခဏာဒိစတုက္က ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၉။ မက္ခေါ ကို ဒဿနတ္ထ၊ စသည် ကြိယာငါးဘန့် ထုတ်
ခဲ့ပါ။

၁၀။ ရူပပတ္တိယာ မက္ခံ အာဝေတိ ခွံပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန်
တရားကိုကောက်၍၊ ပစ္စည်းတရားသည်။ ပစ္စယုပ္ပန်
တရားအား မည်သည့် ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး
ပြုပါသနည်း။ ပြိုင်နိုင်သော ပစ္စည်းသရုပ်ကိုလည်း
ဖော်ပြခဲ့ပါ။

—

နံပါတ် (၈)

အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာ ဝိသုဒ္ဓိနာ

၁။ အနက်သမ္ပန် ...

ဣဒါနိ၊ ကာမာဝစရကုသလနိဒ္ဒေသကို ဟောပြီးသည်
၏ အခြားမဲ့ ဖြစ်သော ဤအခါ၌

ဒဿနကြိယာယ၊ ၏။ ကရုဏာဘူတော၊ သော။ အာပုဗ္ဗ
ရတ ဓာတုယာ၊ အာရှေးရှိသော ရတဓာတ်၏။ ကမ္မဘူတော၊
ပြည်သူ့။

သော၊ တသ္မိံတသ္မိံကတမေပပလ္လတိအာဒိ ဝစနေ၊ ထို
ကတမေပပလ္လာ၊ အစရှိသော စကား၌ ...

၂။ (က) ဝါကျ စောဒနာတက်....

အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာ ဘုရားသခင်သည်၊ “ကတ
မေ ဓမ္မာကုသလာ” အစရှိသည်ကိုဟောတော်မူ၏။ အဘယ်
ကို ငြိစရာအလို့ငှါ ဟောတော်မူပါသနည်း။ ။ ကတမေ
ဓမ္မာ ကုသလာ၊ စသည်ဖြင့် ကာမာဝစရ ကုသိုလ်ကိုပြဆို
၍ ပြီးပြီးသည် မဟုတ်ပါလော။ ။ ထိုသို့ ပြီးပြီးလျက်။
ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာ၊ စသည်ဖြင့် တဖန်ထပ်၍ ဟော
တော်မူရာ၌၊ ပုနရဗ္ဗိဒေါသ သင့်ရောက်ရာသည်မဟုတ်ပါ
လော။ ။ ဤသို့ စောဒနာတွယ်ရှိ၍။ ထို ကို ဖြေလိုသော
အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ဣဒါနိ၊ စသော (က) ဝါကျကိုမိန့်။

အဓိပ္ပာယ်ကား ရူပါဝစရ ကုသိုလ်ကို ငြိစရာ
အလို့ငှါ။ ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာ၊ စသည်ဖြင့် တဖန်ထပ်၍
ဟောတော်မူသည်။ သို့အတွက် သင်တင်သော ပုနရဗ္ဗိ
ဒေါသ ငါ့အား မသင့်ရောက် ဟူလို။

* စကားနှစ်ရပ်၊ သန္ဓေစပ်ကာ၊ ရှေ့ဌာနကို၊ စောဒကအဘျောက်၊
ဟိတ်ခတ်လျော်။

* ရှုမျှော်တဝ နောက်ဌာနကုန်၊ အာဟကံမှ၊ စောဒနာ၊ သေသာ
ကြွင်းလတ် အဖြေမှတ်။

၃။ ဝါကျခွဲ ...

(က) ဝါကျသည်၊ ကာမာဝစရ ကုသိုလ်မှတစ်ပါး၊ ရူပါ
ဝစရ ကုသိုလ်ကို ပြသောကြောင့်၊ ပက္ခန္ဓာရဝါကျ၊
(အနုသန္ဓေဝါကျ)

(ခ) ဝါကျသည်၊ (က) ဝါကျကို ချဲ့ပြသောကြောင့်၊
ဝိတ္ထာရဝါကျ

(ဂ) ဝါကျသည်၊ အဘိဓမ္မေယျတ္ထမှတစ်ပါး ဝစနတ္ထ ကို
ပြသောကြောင့် ပက္ခန္ဓာရဝါကျ။

(ဃ) ဝါကျသည် ချဲ့ပြသောကြောင့် ဝိတ္ထာရဝါကျ။
ထင်ရှားပြသောကြောင့်၊ ပါဏဋီဝါကျ (ဥဇ္ဇကတ္ထ
ပိဏ္ဏတ္ထလည်းဟူ)

* ဣဒံဝုတ္တံ ဟောတိံ မှတ်ရန်ဝါကျ၊ ပိဏ္ဏတ္ထံ။

* ဣတိဝုတ္တံ ဟောတိံ မှတ်ရန်ပဒ ပိဏ္ဏတ္ထံ။

၄။ ဥပသိကောဏ်....

မဂ္ဂတိ ဂဝေသတိ ဇနေတိ နိပ္ပါဒေတိတိကား ကတ္ထု၊
သာနေကိတ်ပိဂြိုဟ်။ မဂ္ဂေါကား ကတ္ထု၊ သာနေ ကိတ်ပုဒ်။

မဂ္ဂဇာတ် x အဓ္မည်း

မဂ္ဂဇာတ် ၏၊ အရကား ရူပဘု၌ ဖြစ်ခြင်းကို ရှာဖွေ
တတ်သော အကြောင်းဖြစ်သော ဈာန်၏ ဝိက္ခမ္ဘနုပဟာနု
သတ္တိသည် မုချအားဖြင့် ရ၏။ ရှေးရှေး၌ ဖြစ်သော ပရိကမ္မ
သမာဓိ ဥပစာရသမာဓိသည် ဖလူပစာအားဖြင့် ရ၏။ ။
နောက်နောက်၌ ဖြစ်သောဈာန် သမာပတ်သည်၊ ကာရ
ဗြည့်သု။

ဣပ္ပစာအားဖြင့် ရ၏။ ။အပစ္စည်း ဖြစ်၊ အရကား ထို၊
မချေလှ၊ ကာရဣပ္ပစာတို့ဖြင့် မှတ်အပ်သော သတ္တမန္တဖြစ်
သောစွာနိ ရ၏။

၅။ သမာသိ၊ စသည့်

ဣဒါနိ၊ အဗျယ တဒ္ဓိတ်နာမ်ပုဒ်။ ရူပါဝရကုသလံ၊
သမာသိနာမ်ပုဒ်။ ဒဿေတု ကိတ်နာမ်ပုဒ်၊ ကတမေ၊ ပ၊
အာဒိ၊ သမာသိနာမ်ပုဒ်။ အာရန္တံ၊ ကိတ်နာမ်ပုဒ်။

အာချာတ် ပဒမာလာ

* ဥပပတ္တိ၊ ဥပပုဗ္ဗ၊ ပဒဇာတ်၊ ဒိ ခုံ *

ပဇ္ဇတု ... ပဇ္ဇန္တိ၊

(ကြွင်း သိလောက်ပြီ)

နာမပဒမာလာ.....

ဥပပတ္တိ ဥပပတ္တိ x ယော

(ရတ္တိသဒ္ဓါနှင့်တူပြီ)

၆။ အာဘောဂ

ရူပံဝုဇ္ဈတိရူပဘဝေါ ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့်
ရူပပပတ္တိယာဉ်၊ ရူပဟူသောပုဒ်ကို ကုန္တာပစရန္တိ ကဲ့သို့ဌာနိ
ဖြစ်သော ရူပ၏ အမည်ကို ဌာနဖြစ်သောဘဝ၌ တင်စား၍
ရူပ မည်သည်မဟုတ်။ “ရူပဿဘဝေါရူပံ” ဟုဝစနတ္ထပြု
၍၊ ဘဝ၊ ဟူသောနောက်ပုဒ် ကျေသော အားဖြင့် ရူပမည်
မိတ်ဆွေ

သည်ကို၎င်း၊-ရှုပအရ ရှုပဘကို အရကောက် ယူရမည်ကို
၎င်းအဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

နိဗ္ဗတ္တိ....ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့်။ ဥပပဋ္ဌိ, ဥ
ဥပပုဗ္ဗ။ ပဒေဝတ်၊တိပစ္စည်း။ ယင်း ပဒေဝတ်၏ နိဗ္ဗတ္တန
အနက်ဟောသည်ကို၎င်း။ တိ,ပစ္စည်း-ဘောအနက်၌ သက်
သည်ကို၎င်း အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

ဇာတိသဇ္ဇာတိ ...ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့် ဖြစ်
ဟူသည် ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကို ယူရမည်ကို အဋ္ဌ
ကထာဆရာ သိစေပါသည်။

ဥပါယော .. ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့် မဂ္ဂေါ....
ဟူသော သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပုဒ်၌၊ “မဂ္ဂတိဂဝေသတိတိ မဂ္ဂေါ”
ဟု ဝစနတ္ထပြု၍။ ရှုပဘု၌ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကို အရ
ကောက်ယူရမည်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

သံဝဏ္ဏနာကား

သမာသလိင်္ဂတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ။ အဘိဓေယျတ္ထသံဝဏ္ဏနာ။
ဒုတိယ ဓာတွတ္ထသံဝဏ္ဏနာ။ ဒုတိယ ပစ္စယတ္ထသံဝဏ္ဏနာ။
ဘာဝတ္ထသံဝဏ္ဏနာ ဖြစ်ပါသည်။

ပါဌ်အဆုံးအဖြတ်

ဒဉ္ဇ ထာမ နေိက္ခဟာဿ လဟုကေန သရေန.....ဟူ
သောပါဌ်၌။ သရေန ဟူ၍၎င်း။ အသေနန ဟူ၍၎င်း။ပါဌ်
နှစ်ထွေရှိရာ နှစ်ပါဌ်လုံးပင် သင့်ပါသည်။

ပြည်သူ့

ယုတ္တိကား ...

အသနေနာတိသရေန၊ ဟု ယောဇနာ ဖွင့်သောကြောင့်
၎င်း။ ။ သရောပတ္တိ စ သာယကော၊ ဝါဏော ကဏ္ဍ
မုသုဒ္ဓိသု၊ ခုရပွေါတေဇနာသနံ၊ ဟု အဘိဓာန် လာ
သောကြောင့်၎င်း။ သရသဒ္ဓါနှင့် အသနသဒ္ဓါ ပရိယာယ်
ဖြစ်၍ နှစ်ပါဌလုံးပင် သင့်ပါသည်။

ဂ။ လက္ခဏာဒိ....

ကောက္ခဘာဝေါ သမာဓိ၊
သေဓ အဝိသာရ လက္ခဏော၊
သမ္ပိန္နာနရသော-ဥပ၊
သမပစ္စုပဋ္ဌာနကော၊
သုခပဒဋ္ဌာနောဋ္ဌိတိ၊
နိဝါတေ အစ္ဆိန္နံ ဝိယ။

ဇ။ ကြိယာငါးတန်ထုတ်

မက္ခေါအရဇ္ဈပါဝစရကုသိုလ်ဈာန်သည်၊ ဒဿနတ္ထ။
ပရိကမ်၊ စသောဥပစာရသမာဓိဇောသည်၊ ဒီပကတ္ထ။
ဈာနသမာပတ္တိဈာနသုခသည်၊ ပကာသနတ္ထ။
ပဉ္စာနန္တရိယကံဗျကင်းခြင်း၊ တိဟိတ် ပဋိသန္ဓေနှင့်
ပြည့်စုံခြင်းသည်၊ ဝိဘာဝတ္ထ။
ဇူပဘု၌ ပဋိသန္ဓေနေရခြင်း စသော အကျိုးအဆက်
ဆက်သည် 'အနုဘာဝတ္ထ ဖြစ်ပါသည်။

၁၀။ ပဋ္ဌာန်းပစ္စည်း ...

ရူပပဋိစ္စိယာ အရ ရူပဒိပါက်နာမက္ခန္ဓာ ရ၏။ ။မဂ္ဂံ
အရ၊ ရူပကုသိုလ်ဈာန်စေတနာ ရ၏

မဂ္ဂံ အရ၊ ရူပကုသိုလ်ဈာန်စေတနာပစ္စည်းတရားသည်
ရူပပဋိစ္စိယာအရ၊ ရူပဒိပါက်နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား
အား။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စယ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါ
သည်။

ပြိုင်ပစ္စည်း ...

နာနာက္ခဏိကကမ္မ၊ ပကတူပ ပေါင်း (၂) ပစ္စည်းဖြစ်
ပါသည်။

(မဂ္ဂံ အရ-သမ္ပယုတ္တိဓမ္မ- ပစ္စည်းယူအံ့ ပကတူပ သာ)

နံပါတ်(၈)

အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာ ပုစ္ဆာ ဝိသုဒ္ဓိနာ ပြီးပြီ။

နံပါတ် (၉)

အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာ ပုစ္ဆာ

၁။ အောက်ပါ(ခ)ဝါကျကိုသာအနက်သမ္ပန်ခဲ့ပါ။

(က) ရူပသညာနန္တိ သညာသိသေန ဝုတ္တံ ရူပါ ဝစ
ရဏ္ဍာနာနဉ္စေတဒါရမ္မဏာနဉ္စ။

(ခ) ရူပါဝစရဏ္ဍာနန္တိ ဟိ ရူပန္တိ ဝုတ္တံ ရူပိ ရူပါနိ
ပဿတိတိ အာဒိသု။

(ဂ) တဿ အာရမ္မဏန္တိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ
သုဝဏ္ဏ ဒုဗ္ဗဏ္ဍာနိတိ အာဒိသု။

ပြည်သူ့.

(၆) အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာပုစ္ဆာ ၂၀၆

(ဃ) တသ္မာက္ခန္ဓ ရူပေသညာ ရူပသညာတိ ဇေဝံ သညာသီသေန ရူပါဝစရဇ္ဈာနသေတံ အဝိဝစနံ။

(င) ရူပံ သညာ အဿာတိ ရူပသညာ၊ ရူပမဿနာ မန္တိဝုတ္တံ ဟောတိ။

(စ) ဇေဝံ ပထဝိကသိကာဒိ ဘေဒဿ တဒါရမ္ပဏ သစေတံ အဝိဝစနန္တိဝေဒိတဗ္ဗံ။

၂။(က)ဝါကျကို သံဝဏ္ဏနာရပြီး ပုစ္ဆာတက်ခဲ့ပါ။

၃။(ခ)နံပါတ်ရှိဝါကျတို့ကိုအမည်ပေးခဲ့ပါ

၄။(က)ဝါကျရှိ ရူပသညာကို။ တဒါရမ္ပဏာနဉ္စ ဟူသော အဘိဓမ္မေယျတ္ထအားလျော်စွာဝိဂ္ဂဟပြုပြီး ဉာဏ်နည်း ကောက်ခဲ့ပါ။

၅။ ရူပ သညာအဿာတိရူပသညာ ဌံ၊ ပဒ x အန္တိ စသည်ခွဲဝေ၍၊ သီသဌ ဓာတ်ကို သတ္တဝိဝိဘတ်နှင့် ကတ္တုရုပ် အာချာတ်ပဒမာဏာ၊ ပုဒ်ပြီး နာမပဒ မာလာစဉ်ခွဲပါ။

၆။(က)မက္ခံဘာဓေတိတိ ဥပါယံဟေတုကာရဏံ ဥပ္ပါ ဒေတိဝဇေတိ။

(ခ) အဗ္ဗသေတိ သဗ္ဗာကာရေန သဗ္ဗာသံဝါ အနဝ သေသာနန္တိ အတ္ထောဌိ အဋ္ဌကထာ အာဘော် နှင့် သံဝဏ္ဏနာ ညွှန်းခဲ့ပါ။

၇။ သညာသီသေန ဝုတ္တံရူပါဝစရဇ္ဈာနာနဉ္စေ ဌံ၊ ဝုတ္တံရူပါဝစရဇ္ဈာနာနဉ္စေ ဟူ၍၎င်း။ ဝုတ္တံရူပါ

- ဓမ္မရဇ္ဈာနာနဇ္ဇေဝ ဟူ၍၎င်း၊ ပါဠိနှစ်ထွေ ရှိရာ သင့်ရာပါဠိကို ယုတ္တိ နှင့်ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။
- ၈။ သညာ ကို လက္ခဏာဒိစတုက္က ထုတ်ပြခဲ့ပါ။
- ၉။ ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာတိ အာဒိ အာရဒ္ဓံ ဌ၊ ဘဂ နုတ္တ၊ စသည်၊ ကြိယာငါးတန် ထုတ်ပြပါ။
- ၁၀။ ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာတိ အာဒိ အာရဒ္ဓံ၊ ဌ၊ ဘဂ ဝတာနှင့်။ အာရဒ္ဓံ တို့၏ အရကောက်၍။ ပစ္စည်း တရားသည်။ ပစ္စယုပ္ပန် တရားအား မည်သည့် ပစ္စည်းဖြင့် - ကျေးဇူး ပြုပါသနည်း။ ပြိုင်နိုင်သော ပစ္စည်းသရုပ်ကိုလည်း ပေါ်ပြခဲ့ပါ။

နိပါတ် (၉)

အဋ္ဌသင်္ခလိနိ အဋ္ဌကထာ ဝိသုဒ္ဓိနာ

၁။ (ခ) ဝါကျ အနက်

ဗိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခုနိ ခုပါနိ ပဿတိတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ခုပါဓမ္မရဇ္ဈာနဗ္ဗိ၊ ကိုလည်း။ ခုပဏ္ဍိ၊ ဟူ၍၊ ဝုတ္တတိ၊ ၏။

၂။ (က) ဝါကျပုစ္ဆာတက်

အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာ။ «မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ရူပ သညာနံ ... ဟု ဟောတော်မူ၏။ ယင်း ရူပသညာနံ အရ ရူပသညာကိုသာ ယူရမည်လော။ (ဈာန်ကို၎င်း၊ ထိုဈာန် ၏ အာရုံကို၎င်း မယူရ ဟူ၍မှတ်ရမည်လော။) အဘယ်သို့ ပြည်သု။

(၆) အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာ ဝိသုဒ္ဓိနာ ၂၆၁

မှတ်ရမည်နည်း။ ဤသို့မေးဘွယ်ရှိ၍၊ ထိုအမေးကို ဖြေလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်၊ ရူပသညာနန္တိ၊ စသော(က) ဝါကျကိုမိန့်။

အဓိပ္ပါယ်ကား ... ရူပသညာနံအရ ရူပသညာကိုသာ ယူရသည်မဟုတ်။ သညာကို ပဋ္ဌာန ပြုသော အားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော ရူပါဝစရ ဈာန်ကို၎င်း၊ ထို ရူပါဝစရဈာန်၏ အာရုံဖြစ်သော ကသိုဏ်းရုပ်ကို၎င်း။ ရူပသညာနံ... ဟူသောပုဒ်အရ ယူရမည် ဟူလို။

၃။ ဝါကျခွဲ

(က) ဝါကျသည်၊ ပက္ခန္တိရ ဝါကျ။

(ခ) ဝါကျသည်၊ ကာရဏာ ဝါကျ။ (တပ္ပါကဒီကရဏလည်းဟူ)

(ဂ) ဝါကျသည်၊ ပက္ခန္တိရ ဝါကျ။

(ဃ) ဝါကျသည်၊ ဗလ ဝါကျ။

(င) ဝါကျသည်၊ ပက္ခန္တိရ ဝါကျ။

(စ) ဝါကျသည်၊ ပက္ခန္တိရ ဝါကျ။ (အဘိဓမ္မေယျတ္ထ ဝါကျလည်းဟူ)

၄။ ဝဇ္ဇနိတ္ထံ x ဉာသိကောဓကံ ...

ရူပံ သညာ အဿာတိ ရူပသညံ
မိတ်ဆွေ

ရူပံသညာအဿာတိကား .. စတုတ္ထိဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသံ
ဝိဋ္ဌိဟံ။ ။ ရူပသညာကား .. စတုတ္ထိဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသံပုဒ်၊
ရူပပုဒ်၊ သညာပုဒ်၊ အဿပုဒ်

ရူပံသညာ . ဟူသော သမာသံပုဒ်၏ အရကား ...
ကသိုဏ်းရုပ်ဟူသော အမည်သည် မချအားဖြင့် ရ၏။
ထို ကသိုဏ်းရုပ်ဟူသော အမည်၏ အာရုံနှင့် ဂုဏ်၊ ဂုဏေ
အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ပန်သည် ဌာနပစ္စာအားဖြင့် ရ၏။
အဿ .. ဟူသော အညပုဒ်၏ အရကား . ထိုဌာနပစ္စာ
အားဖြင့်မှတ်အပ်သော ရူပဈာန်၏ အာရုံ ရ၏။

၅။ ပဒအန္တံ > စသည် ...

ရူပံကား ... ကိတ်နာမ်ပုဒ်၊ အကာရန္တံ၊ နပုလ္လိင်၊
ဝိတ္တာဒိဂဏ။

သညာကား .. ကိတ်နာမ်ပုဒ်၊ အကာရန္တံ၊ ဣတ္ထိလိင်
ရတ္တာဒိဂဏ။

အဿကား သဗ္ဗနာမ်ပုဒ်၊ အကာရန္တံ၊ နပုလ္လိင်၊
ဝိတ္တာဒိဂဏ။

ဣတိ ကား နိပါတ်ပုဒ်၊ ဣကာရန္တံ၊ အလိင်၊ ဂဏ
ဝိမုတ်။

အာချာတ်ပဒမာလာ

သီသ သီခေတ်

သယေယျ သယေယျ၊
(ကြွင်း သိလောက်ပြီ)

ပြည်သူ့

နာမပဒမာလာ

သိသံ သိသာ x နိ
(ကြွင်း စိတ္တသဒ္ဓါနှင့် တူပြီ)

၆။ အာဘောဂ

(က) ဥပါယံ ဟေတု ကာရဏံဟူသော သံဝဏ္ဏနာ ပါဠိဖြင့် မိစ္ဆိ ဟူသော သံဝဏ္ဏေ တဗ္ဗပုဒ်၌။ မဂ္ဂတိ ဂဝေ သတိတိ မဂ္ဂေါ, ဟု ဝစနတ္ထပြု၍။ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကို အရ ကောက်ယူရမည်ကို၎င်း၊ မဂ္ဂသဒ္ဓါနှင့် ဥပါယံ, ဟေတု, ကာရဏံ, သဒ္ဓါတို့၏ ပရိယာယ်၏ အဖြစ် ကို၎င်း အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

ဥပ္ပါဒေတိ . ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဠိဖြင့်။ အာဇေတိ ဟူသော သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗပုဒ်၌။ ဘူဘတ်၏ ဥပ္ပါဒန အနက် ဟောသည်ကို၎င်း။ ဝဇေတိ ... ဟူသော သံဝဏ္ဏနာ ပါဠိဖြင့် ဖြစ်စေ၏ဟူသည် ပွားစေခြင်းကို ယူရမည်ကို၎င်း။ အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

(ခ) သဗ္ဗာကာရေန ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဠိဖြင့်။ သဗ္ဗသေခ ဟူသော သံဝဏ္ဏေ တဗ္ဗပုဒ်၌။ သဗ္ဗသဒ္ဓါ၏ သဗ္ဗနာမ်ပုဒ်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ သဗ္ဗသဒ္ဓါ၊ သဗ္ဗာကာရ အနက်ဟောသည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ ယင်း သဗ္ဗသဒ္ဓါနောင် ရှိ 'သော' သည်နာမ်ဘတ်၏ ကာရိယာ 'သော' ၏ အဖြစ်ကို၎င်း အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

မိတ်ဆွေ

သဗ္ဗသံဝါ အနဝသေသာနန္တိ အတ္ထော ဟူသော
သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့်။ သဗ္ဗသေ ဟူသောပုဒ်သည်။ သဗ္ဗ
နာမ်ပုဒ် မဟုတ်။ နိပါတ်ပုဒ်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ ယင်းနိပါတ်
ဖြစ်တဲ့ သဗ္ဗသောသဒ္ဓါနောင်၊ နိဝိဘတ် ကျေနေသည်ကို
၎င်း။ သဗ္ဗသော သဒ္ဓါ၊ အနဝသေသ အနက်ဟောသည်ကို
၎င်း အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်
သံဝဏ္ဏနာကား ...

(က) အဘယေယုတ္တ သံဝဏ္ဏနာ။ ပရိယာယ သံဝဏ္ဏနာ။
ဓာတွတ္တသံဝဏ္ဏနာ။ ဘာဝတ္တသံဝဏ္ဏနာ။

(ခ) နာမလိင်္ဂတ္တသံဝဏ္ဏနာ။ ဝိဘတ္တိပဒသံဝဏ္ဏနာ။ နိပါ
တလိင်္ဂတ္တသံဝဏ္ဏနာ ဖြစ်ပါသည်။

၇။ ပါဠိအဆုံးအဖြတ် ...

ဓုတ္တံ ရူပါဝစရဇ္ဈာနာနုဇ္ဈေ ဟူ၍၎င်း။ ဓုတ္တရူပါ ဝစ
ရဇ္ဈာနာနုဇ္ဈေ ဟူ၍၎င်း။ ပါဠိနှစ်ထွေတွင် ဓုတ္တရူပါဝစ
ရဇ္ဈာနာနုဇ္ဈေ ဟူသောပါဌ်သာ သင့်ပါသည်။
ယုတ္တိကား

ရူပသညာကို လွန်မြောက်သည် ဟူသည်။ ရူပါဝစရ
ဇ္ဈာနာနုဇ္ဈေကို လွန်မြောက်သည်မဟုတ်။ သညာကိုအပြီး
ပြုသောအားဖြင့် ဟောအပ်ပြီးတဲ့ ရူပါဝစရ ဇ္ဈာနာနုဇ္ဈေကိုသာ
ရူပသညာနံအရ- ယူရသောကြောင့် ဓုတ္တရူပါဝစရဇ္ဈာ
နာနုဇ္ဈေ ဟူသောပါဌ်သာ သင့်ပါသည်။

ပြည်သူ့.

၈။ လက္ခဏာဒိ.....

အာလမ္ဗုသဉ္ဇာနာတိတိ၊
သညာ နိလဒိ တေဒတော၊
သဉ္ဇာနနလက္ခဏာစေသာ၊
ပစ္ဆယာဘိညာန ရသတာ၊
ယထာ ဂယုနိမိတ္တာဘိ၊
နိဝေသကာရဏုပဉ္ဇာနာ၊
ယတောပဋိတ ဝိသယ၊
ပဒဉ္ဇာနာတိ သညိတာ။

၉။ ကြိယာငါးဘန်ထုတ်.....

အာဓန္ဓိံ၊ ဌိ၊ အာပုပ္ဖ၊ ရတဘတ်၏ အရ ဝိရိယရှေးရှိ
သော ဒေသနာဉာဏ် ပြဋ္ဌာန်းသော စိတ္တုပ္ပါဒ်သည်၊
ဒဿနိတ္ထ၊

မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်သည်၊
ဒိပကဏ္ဍ။

အားထုတ်တော်မူအပ်သော ဒေသေတဗ္ဗ ဓမ္မသည်၊
ပကာသနိတ္ထ။

ပါရမီဉာဏ်၊ ပိယသနာဉာဏ်သည်၊ ဝိဘာဝဏ္ဏ၊

တရားတော်ကို နာယူရခြင်း၊ ဓမ္မဿဝန ကုသိုလ်။
ဘောဂသမ္ပတ္တိ၊ ဘဝသမ္ပတ္တိ-စသည်၊ သည်၊ အနုဘာဝဏ္ဏ
ဖြစ်ပ သည်။

မိတ်ဆွေ

တနည်း၊ ဝိရိယရှေးရှိသော ဒေသနာ ဉာဏ်တော်သည်
ဒဿနိတ္ထ။

ကတမေဓမ္မာ၊ စသော သဝိညတ္တိကဝိကာရ ဝစိဘောဒ
သဒ္ဓသည်။ ဒီပကတ္ထ။

တရားတော်ကို နာယူရခြင်းသည်၊ ပဏာသနိတ္ထ။
ပါရမီဉာဏ်၊ ဝိပဿနာဉာဏ်၊ မဂ် x ဖိုလ်ဉာဏ် စသည်
သည်။ ဝိဘာဓတ္ထ။

တရားတော်ကို နာယူရ၍၊ သင်ခြင်း၊ ကျင့်ခြင်း၊ အာ
ထုတ်ခြင်း၊ ဘောဂသမ္ပတ္တိ-ဘဝသမ္ပတ္တိ စသည်၊ သည်။ အနု
ဘာဓတ္ထဖြစ်ပါသည်။

ဒဿေတု။ အာရဒ္ဓ။ တဘန်ပြမှု။ ဝိရိယရှေးရှု၊ ဉာဏ်ကိုယူ။

၁၀။ ပဋ္ဌာန်းပစ္စည်း ...

ဘဂဝတာ အရသဗ္ဗညုတ ဉာဏ်ဒေသနာဉာဏ်ပြဋ္ဌာန်း
သော စိတ္တုပ္ပါဒ် ရ၏။ «အာရဒ္ဓံ» အရ ကတမေဓမ္မာ၊
စသော သဝိညတ္တိက ဝိကာရဝစိဘောဒသဒ္ဓ ရ၏။ အာရဒ္ဓံ
၏ အရ ကတမေဓမ္မာ၊ စသော သဝိညတ္တိက ဝိကာရ ဝစိ
ဘောဒ သဒ္ဓ ... ဟူသော ပစ္စည်း တရားသည်။ ဘဂဝတာ
အရ။ သဗ္ဗညုတဉာဏ်၊ ဒေသနာဉာဏ် ပြဋ္ဌာန်းသော
စိတ္တုပ္ပါဒ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားအား အာရမ္မဏ ပစ္စယသတ္တိဖြင့်
ကျေးဇူးပြုပါသည်။

ပြည်သူ့

ပြုနိုင်ပစ္စည်း :

အာရမ္မဏ၊ ပုရေဇာတ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ပေါင်း (၄) ပစ္စည်းဖြစ်ပါသည်။

နံပါတ် (၆)

အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာ ပုစ္ဆာ ဝိဿန္ဓနာ ပြီးပြီ။

နံပါတ် (၁၀)

အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာ ပုစ္ဆာ

၁။ အောက်ပါ (က) (ခ) ဝါကျတို့၌ ပဓာနပါဌ်ကိုသာ အနက်သမ္ပန်ခဲ့ပါ။

(က) ဣဒါနိ ကိဉ္ဇာပိ လောကီယဣန္ဒြာနဋ္ဌိ န ဝိနာ ပဋိပဒါယ ဣဣတိ။

(ခ) ဧဝံ သန္တေပိ ဣဓ သုဒ္ဓိကနယံ ပဟာယ လောကုတ္တရဣန္ဒြာနံ ပဋိပဒါယ သဒ္ဓိယေဝ ဂရုံကတွာ ဒေသေတု ကာမတာယ ဒုက္ခာပဋိပဒံ ဒန္ဓာဘိညန္တိ အာဒိမာဟ။

(ဂ) တတ္ထ ယော အာဒိတောဝကိလေသေ ဝိက္ခမ္ဘန္တော ဒုက္ခေန သင်္ခါရေန သပ္ပယောဂေန ကိလမန္တော ဝိက္ခမ္ဘတိ။ တဿ ဒုက္ခာပဋိပဒါ။

(ဃ) ယော ပန ဝိက္ခန္တိတ ကိလေသော ဝိပဿနာ ပရိဝါသံ ဝသန္တော စိရေန မဂ္ဂပါတုဘာဝံ ပါပုဏာတိ။ တဿ ဒန္ဓာဘိညာ ဟောတိ။

(င) ဣဘိ ယောကောဗိ ဝါရော ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာ
ဗိညာ နာမ ကတော။

၂။(က)ဝါကျ အဋ္ဌကထာ အဘော်ကျ။ စောဒနာ
တက်ခဲ့ပါ။

၃။(က) (ခ) ဝါကျတို့၌၊ စောဒကာ ဘောဂ၊ စော
ဒကာဘောဂဟိတ်၊ စောဒနာ၊ ပရိဟာရာဘောဂ၊
ပရိဟာရာဘောဂဟိတ်၊ ပရိဟာရ၊ ပါဠိ သက်သက်
ထုတ်ပြပါ။

၄။ ဒန္ဓာဘိညာ ကို ဝစနုတ္တပြု၍ ဥာသိနည်း အရ
ကောက်ပြပါ။

၅။(က)ဝါကျ သမာသ် စသည် ခွဲဝေ၍။ ကိလမန္တော
၌။ ဓာတ်ကို ဘဝိဿန္တိဝိဘတ်နှင့် ကတ္တုရုပ် အာ
ချာတ်ပဒမာလာ။ဒုက္ခိကုနာမပဒမာလာစဉ်ခဲ့ပါ။

၆။ ဝိဝိဇ္ဇာတိ သမုန္တေဒ ပိဝေက ဝသေန ပိဝိစ္စိတွာ
ဝိနာဟုတွာ၌ အဋ္ဌကထာ အဘော်နှင့်သံဝဇ္ဇနာ
ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၇။ ဒုက္ခာပဋိပဒံ ဟူ၍၎င်း။ ဒုက္ခပ္ပဋိပဒံ ... ဟူ၍၎င်း။
ပါဠိနှစ်ထွေရှိရာ သင့်ရာပါဠိကို ယုတ္တိ နှင့်ဆုံးဖြတ်
ခဲ့ပါ။

၈။ ပညာကိုလက္ခဏာဒိစတုက္က ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၉။ လောကုတ္တရဇ္ဈာနံကို ဒဿနုတ္တစသည် ကြိယာ
ငါးစာနီ ထုတ်ပြပါ။

ပြည်သူ.

(၁၀) အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာ ဝိဿန္ဓနာ ၂၆၆

၁၀။ လောကုတ္တရဇ္ဈာနံ ပဋိပဒါယန္တိ၊ ပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန်
တရားကိုယ်ကောက်ပြီးလျှင် ပစ္စည်းသည်။ ပစ္စယုပ္ပန်
တရားအား မည်သည့်ပစ္စယသတ္တံဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါ
သနည်း။ ပြိုင်နိုင်သော ပစ္စည်းသရုပ်ကိုလည်း ဖော်
ပြပါ။

နိပါတ် (၁၀)

အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာ ဝိဿန္ဓနာ

၁။ (က) (ခ) ဝါကျအနက် ...

ဣဒါနိ၊ ကိဇ္ဇာမိ န ဣဇ္ဈတိ၊ အကယ်၍ကားမပြည့်
စုံ၏ရှင်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့ မပြည့်စုံသည်။ သန္တေမိ။ သော်
လည်း။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။

၂။ (က) ဝါကျ စောဒနာတက်

အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာ — မြတ်စွာဘုရား သခင်သည်
ဒုက္ခာပဋိပဒံဒန္တာဘိညံ၊ အစရှိသောမိဿကနယကို ဟော
တော်မူ၏။ လောကီဈာန်သည်လည်း ပဋိပဒါနှင့် ကင်း၍
မပြည့်စုံသည် မဟုတ်ပါလော ထိုသို့မပြည့်စုံသည်ဖြစ်ပါ
လျက် အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ဤလောကုတ္တရာ ဈာန်
၌ သုဒ္ဓိကနယကိုပယ်၍ ဒုက္ခာပဋိပဒံ ဒန္တာဘိညံ၊ စသည်
ဖြင့် မိဿကနယကို ဟောတော်မူပါသနည်း။ ဤသို့ စော
ဒနာဘွယ်ရှိ၍၊ ထို၊ စောဒနာကိုဖြေလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာ
သည် ဣဒါနိ၊ စသော(က)ဝါကျကိုမိန့်၊
မိတ်ဆွေ

အဓိပ္ပာယ်ကား၊.....လောကီ ဈာန်သည်လည်း ပဋိပဒါ နှင့်ကင်း၍မပြည့်စုံပေမဲ့၊ ဤလောကုတ္တရာ ဈာန်၌ သုဒ္ဓိက နယကိုပယ်၍ လောကုတ္တရာဈာန်ကို ပဋိပဒါနှင့် တကွသာ လျှင် အလေးအမြတ်ပြု၍-ဟောလိုသောကြောင့် ဒုက္ခာပဋိ ပဒါဒန္တာဘိညံ့၊ စသည်ဖြင့် မိဿကနယကို ဟောတော်မူ၏ ဟူလို။

၃။ (က) (ခ) ဓါကျတို့၌ -----

နန့် လောကီယဇ္ဈာ န ဖွ န ဝိနာ ပဋိပဒါယ ဣန္ဒြိတိ ‘ခေဓ ကာဘောဂ’”

တသ္မာ ‘ခေဓကာဘောဂဟိတိ’”

န ဒုက္ခာ ပဋိပဒံ ဒန္တာဘိညန္တိ အာဒိ ဝတ္တပ္ပံ၊ အထ ကသ္မာ ဒုက္ခာပဋိပဒါ ဒန္တာဘိညန္တိ အာဒိ ဝတ္တံ “ခေဓနာ”

ဣဓ သုဒ္ဓိကနယံ ပဟာယလောကုတ္တရဇ္ဈာနံ ပဋိပဒါယ သန္တိယေဝ ဂရုံကတွာ ဒေသေတုကာမော ဟောတိ။ ‘ပရိ ဟာရာဘောဂ’”

တသ္မာ ‘ပရိဟာရာဘောဂဟိတိ’”

ဒုက္ခာပဋိပဒါ ဒန္တာဘိညန္တိ အာဒိမာဟ “ပရိဟာရ”

* ကြိဉ္စာပိဓံ၊ ပါဠိထိရုံရှိတု အာဘော်စော။

* ပနထိရာ၊ ပရိဟာ၊ ရှိလာအာဘော်စော။

* အာဇာတ်ဟူရာ၊ အကြောင်းသာ၊ ပြန်ရာအရ။

၄။ ဝံဓနတ္ထ.....

အဘိ ဝိသေသတော ဇာနာတိတိ အဘိညာ။ ။ဒန္တာ
အဘိညာ အဿာတိ ဒန္တာဘိညံ။

ဥပညိ, ကောကံ

ဒန္တာ အဘိညာ အဿာတိ ကား .. စတုတ္ထိပဟုဠိဟိ
သမာသိပိဂ္ဂိဟံ။ ။ဒန္တာဘိညံ ကား စတုတ္ထိ ပဟုဠိ
ဟိသမာသိပုဒ်။ *ဒန္တာပုဒ်၊ အဘိညာပုဒ်၊ အဿပုဒ်*

ဒန္တာအဘိညာ ဟူသောသမာသိပုဒ်၏ အရကား နှုန့်
သော နှေးသော ရှေးပညာမှ ထူးသော ပညာသည် မချ
အားဖြင့်ရ၏။ ထိုနှုန့်နှေးသော ရှေးပညာမှထူးသောပညာ
၏ ဈာန်နှင့် ဂုဏ် ဂုဏေ အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ပန်သည်
ဌာနူပစာအားဖြင့်ရ၏။ ။အဿ ဟူသော အညပုဒ်၏ အရ
ကား .. ထိုဌာနူပစာအားဖြင့် မှတ်အပ်သော နှုန့်နှေးသော
ရှေးပညာမှ ထူးသော ပညာရှိသော ဈာန် ရ၏။

၅။ သမာသိ ဓသညိ

ဣဒါနိ အဗျယတဋ္ဌိတ်နာမ်ပုဒ်၊ ကိဉ္ဇာပိ အရဗျတ္တဇော
တက နိပါတ်ပုဒ်၊ လောကီယဇ္ဈာနံ သမာသိနာမ်ပုဒ်။
အပိ သမုပ္ပယဇောတကနိပါဒ်ပုဒ်။ န ပဋိသေခဇောတက
နိပါဒ်ပုဒ်။ ဝိနာ နိပါတ်ပုဒ်။ ပဋိပဒါယ ကိတ်နာမ်ပုဒ်၊
ဣဇ္ဈတိ အာချာတ်ပုဒ်။
မိတ်ဆွေ

အာချာတ် ပဒမာလာ ...

ကိလမန္တော ကိလခတ် ဘူ-ခု

ကိလိဿတိ ကိလိဿန္တိ

(ကြွင်း သိလောက်ပြီ)

နာမပဒမာလာ.....

ဒုက္ခံ ဒုက္ခာနိ

(ကြွင်း စိတ္တသဒ္ဓါနှင့်တူပြီ)

၆။ အာအောဂ.....

မိမိန္ဒြိတွာ ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့် မိမိန္ဒြဟူသော သံဝဏ္ဏ တဗ္ဗပုဒ်၌။ ဝိပုဗ္ဗဝိစခတ် တွာပစ္စည်း။ ယင်း တွာပစ္စည်းကို ရိစ္ဆပြုထားသည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ သမုန္တေဒဝိဝေကဝသေန ဟူသော သံဝဏ္ဏနာ ပါဌ်ဖြင့် အပါယဂမနိယ ဖြစ်သော အကုသိုလ်တို့ကို စင်စစ်ပယ် ဖြတ်သည်-မဟုတ်သော အကုသိုလ်တို့ကိုကား မဂ်ဥပါဒ် သောဓဏ၌ ဖြတ်၏ဟူသော ဝိစခတ်၏ သရုပ်၏ အဖြစ် ကို၎င်း။ မိနာဟုတွာ ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့် ဝိစခတ်၏ ဝိနာဟုတွာ အနက် ဟောသည်၏ အဖြစ်ကို ၎င်း အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေပါသည်။

သံဝဏ္ဏနာကား

ဒုတိယ ပစ္စယပဒ သံဝဏ္ဏနာ၊ ဘာဝဏ္ဏ သံဝဏ္ဏနာ၊ ဒုတိယဝာတွဏ္ဏ သံဝဏ္ဏနာ ဖြစ်ပါသည်။

ပြည်သူ့.

၇။ ဒုက္ခပဋိပဒ် ဟူ၍၎င်း။ ဒုက္ခပ္ပဋိပဒ် ဟူ၍၎င်း။
ပါဌ်နှစ်ထွေတွင် ဒုက္ခပ္ပဋိပဒ် ဟူသော ပါဌ်သာ သင့်
ပါသည်။

ယုတ္တိကား ..

ထိယံတုလျာဓိကရဏေ ဧဘာသိတ ပုန္နပုံသကာ
ယထာရဟံ၊ ပုံနပုံသကာဝံ။

ဣတ္ထိလိင်၌ တူသော တည်ရာရှိသော ရှေးပုဒ်ကြောင့်
ဣတ္ထိလိင်ကို ဟောသော နောက်ပုဒ် သဒ္ဓါသည် ဟောဘူး
သောပုလ္လိင် နပုလ္လိင်ရှိခဲ့အံ့။ ထိုဟောဘူးသော ပုလ္လိင်
ပုနုလ္လိင်ရှိတဲ။ ဣတ္ထိလိင်ဟော နောက်ပုဒ်သဒ္ဓါကို ယထာ
ရဟ ပုလ္လိင် နပုလ္လိင်-ကဲ့သို့။ ငဲ့ဟု သဒ္ဓါနိတိ- ဆိုသည်
အတိုင်း ဤဒုက္ခပ္ပဋိပဒ်၌ တူသော တည်ရာရှိသော ဒုက္ခာ
ဟူသော ရှေးပုဒ်ကြောင့် ဣတ္ထိလိင် ဝါစက ဖြစ်သော ပဋိ
ပဒါသဒ္ဓါသည် အညပုဒ်အစွမ်းဖြင့် ဟောဘူးသော နပုလ္လိင်
ရှိခဲ့ဘူးသောကြောင့် ပဋိပဒါဟူသော ဣတ္ထိလိင် ဝါစက
သဒ္ဓါကို နပုလ္လိင်ကဲ့သို့။ ယင်း ဝိသေသျှ ဖြစ်သော ပဋိ
ပဒါ သဒ္ဓါ နပုလ္လိင်ဖြစ်လျှင် ရှေ့ဝိသေသနဖြစ်သော ဒုက္ခာ
သဒ္ဓါလည်း အာအက္ခရာပျောက်၍ပဋိပဒ် ဟူသောဝိသေသျှ
အားလျော်စွာ နပုလ္လိင်ဖြစ်ရာသည်။ သို့အတွက်ဒုက္ခပ္ပဋိပဒ်
ဟူသောပါဌ်သာ သင့်ပါသည်။

မှတ်ချက်။ ဒုက္ခပ္ပဋိပဒါ သဒ္ဓါသည်။ ပါဠိတော် - အဋ္ဌကထာများမှာ
ဒုက္ခပဋိပဒါ-ဟု တညီတညွတ်ထည်းရှိနေ၏။ သို့အတွက်

သင့်သောအကြောင်း ယုတ္တိရှိပြီး မှန်သထက် မှန်အောင်
ဆုံးဖြတ်ကြပါကုန်။

၈။ လက္ခဏာဒိ ...

ပဋိဝေဓ လက္ခဏာ ပညာ၊
ဝိသယောဘာသနုရသ၊
အသမ္မောဟ ဥပဋ္ဌာနာ၊
မနုဿိကာရ ပဒဋ္ဌာနာ၊

၉။ ကြိယာငါးတန်ထုတ်

လောကုတ္တရဇ္ဈာန် အရ၊ လောကုတ္တရာ မဂ်၊ ဖိုလ်၊
သည်၊ ဒဿနုတ္တံ၊
ဂေါတြာ၊ ဝေါဒါနိသည်၊ ဒီပကတ္တံ။
ဖလသမာပတ်သည်၊ ပကာသနုတ္တံ၊
ပရိကမ်ဥပစာ၊ အနုလုံ .. ဟူသော ဥပစာရသမာပိ
ဇောသည်၊ ဝိဘာဇတ္တံ၊
နိဗ္ဗာန်သည်၊ အနုဘာဇတ္တံ။

၁၀။ ပဋ္ဌာန်းပစ္စည်း

လောကုတ္တရဇ္ဈာန် အရ မဂ်လေးပါး ဖိုလ်လေးပါး
ပေါင်းရှစ်ပါးသော လောကုတ္တရာဈာန် ရ၏။ «ပဋိပဒါ
အရ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်၊ လေးပါး၊ မဟာ
ပြည်သူ။

ကြိယာ ဥာဏသမ္ပယုတ်, လေးပါး ပေါင်း (၈) ပါးသော ဥပစာရဈာန်ဖြစ်သော ကာမာဝစရ သမာဓိရ၏။

ပဋိပဒါ၏ အရ ဥပစာရဈာန်ဖြစ်သော ကာမာဝစရ သမာဓိ, ပစ္စည်းတရားသည်။ လောကုတ္တရဈာန်၏ အရ လောကုတ္တရဈာန်, ပစ္စယုပ္ပန်တရားအား, အနန္တရပစ္စယ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။

ပြိုင်ပစ္စည်း

အနန္တရ, သမနန္တရ, ဥပနိဿယ, နတ္ထိ, ဝိဂတ, ပေါင်း (၅) ပစ္စည်းဖြစ်ပါသည်။

(ပစ္စယုပ္ပန်တရား ဖိုလ်ဖြစ်အံ့။ ပကတူပနိဿယသတ္တိဖြင့်)

နံပါတ် (၁၀)

အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာ ပုစ္ဆာ ဝိသုတ္တနာ ပြီးပြီ။

‘ဓမ္မာစရိယ လာဇ်းညွန့်’

နောက်ဆက်တွဲ

မှတ်ချက်။ ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ (ဇမ္ဗူပုံနှိပ်တိုက်ရိုက်) စာမျက်နှာများကို လွယ်လင့်တကူ-တိုက်ရိုက်ကြည့်ရှုနိုင်ရန်၊ နည်း-ဥပစာ၏ အဆုံးရှိဂဏန်းများထည့်၍ စီစဉ်ထားသည်။

ပါရာဇိကဏ်-နည်း၊ ဥပစာ

ဗုဒ္ဓနိဿေဝိတံ(၁) ဥက္ကဋ္ဌနည်း။

ခေတ္တံ သဒိဿပစာ။

အနုဘာဝေန(၂) ကာရဏူပစာ။

မဟာဝိဟာရဿ ဓဇ္ဇပမေဟိ။ ဌာနူပစာ။

သိဟဋ္ဌဒိပကေန သဒိဿ x ဌာနူ။

မဟာပစ္စရိယံ ဌာနူပစာ။

ကုရုန္တိနာမာဒိဿ ဌာနူပစာ။

တတ္ထပုတ္တံ။ပ။သန္ဓာယ ဝုတ္တံ(၃) အဘောဒူ။

တေန တံ ဝုတ္တတိ ဝိနယော နာမ ကေသေဒပစာ။

ဝေရဉ္ဇာယံ ဝိဟာရတိ သဒိဿပစာ။

ဝုတ္တဉ္ဇေတံ ဘဂဝတာ(၄) ဗလူ . အဗ္ဗူ။

အာသဝေဟိ ဝိတ္တံ ဝိမုတ္တိ(၈) ကေဒေသု။

သ ဥဘတော ဝိဘင်္ဂ ခန္ဓက ပရိဝါရံ ဝိနယပိဋကံ (၁၀)

အဘောဒဘောဒူပစာ။

ပြည်သူ့.

ဧက ရသံ(၁၁) သဒိသု၊

ပရိနိဗ္ဗာနံ ကာလေ(၁၂) သဗီပု၊

ဝိနေတိတိ အဘောဒဘောဒု၊

ကာယံ ဝါစဉ္စ ဝိနေတိ ဌာနု၊ (ကာရဏုလည်းဟူ)

သောမနဿ ဉာဏ မယိ။လ။ ဧကဒေသု၊

ဧကမေကသ္မိံ ဧတ္ထ။ပ။(၁၅) ဧကဒေသု၊

ဒေသနာတိ ပညတ္တိ ကာရဏု၊

ယံဿတ္ထာယ ဓမ္မံ ပရိယာ ပုဏန္တိ (၁၆) အဘောဒဘောဒု၊

ဒိဃာရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ ဗလူပဓာရ၊

ပြာဟ္မဏဿ ဂေဟေ ပဋိသန္တိံ အဂ္ဂဟေသိ (၂၅) ဌာနု

အဘောဒနည်း၊

မောဂ္ဂလိပုတ္တံတိဿတ္ထေရဿ ဟတ္ထေသကလံ ပုစ္ဆဝစနံ

ပတိဋ္ဌာပေတွာ(၂၈) ဌာနု၊

ဆဒ္ဓန္တိ ဒဟတော သဗီပု ဌာနု၊

မရံ ကရေန္တိ သဗီပု၊

ပုညပ္ပဘာဝ နိဗ္ဗတ္တာ၊ သဒိသု၊

ဘေရိစရာပေတိ (၃၃) ဌာနု။

ပုတ္တာနံ မနံ လဘိတွာ (၃၄) သာမည၊ဧကသေသနည်း၊

ဝနစာရံ ဂတော (၃၆) အဘောဒဘောဒု၊

ကိဋ္ဌိတံ န ကိလိဿန္တိ အဘောဒု၊

ပါဒေါ ဝစလိ (၄၀) သဒိသု၊

သဿတဝါဒိ (၄၁) ဌာနု။

အန္တိနန္တိကာ ဌာနု။ x ဌာနု၊

မိတ်ဆွေ

အဓိစ္စ သမုပ္ပါဒ် တူ၊

တမ္မပဏ္ဏိဒီပံ ပဿာဒေသတိ (၄၈) ဌာန၊

ဇေဋ္ဌမူလနက္ခတ္တံ နာမ၊ (၅၀) ဌာန၊

အမှေဟိ စိရိဒိဋ္ဌော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ (၅၁) ကောဒေသု။

သ တာဠာဝစာရေ ဌာနျ။ * သဟဓရဏနည်း။

မဟာဝီရော (၅၆) တဒ္ဓမ္မ။ * ကောဒေသု။

သကလ နဂရဉ္စ ဇနပဒေါစ (၆၁) ဌာန * အဘောဒနည်း။

သမုဒ္ဒ တီရေ ဗောဓိံ { ၆၈ } သဗ္ဗိယ၊

မဟာပထဝီ အကပ္ပိ ကောဒေသု { တဒ္ဓမ္မ } နိဒဿန နည်း။

ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါတိ အာဒိနံ { ၇၃ } ကောဒေသု။

အစ္စန္တမေဝ တံသမယံ { ၇၄ } ကာရဏု။

ကေ သာလကေ ကောဒေသု ဘူဘယုဗ္ဗ၊

ဣပေန ကာလော ဒဋ္ဌဗ္ဗော ကောဒေသု * ကောသေသနည်း။

အဓိကရဏံ ကာလက္ခော အဘောဒု။

တေန သမယေန ဟေတုဘူတေန { ၇၅ } အဘောဒု။

ဝေရဉ္စာတိ။ ပ။ အဓိဝစနံ ရုဋ္ဌိနည်း။

ဝိဟရတိတိ။ ပ။ မေတံ ကောဒေသု။

အဓိပတ္တံ ဝိယ ကုရုမာနော တဒ္ဓမ္မ။

ဘိက္ခုနံ သံဃေန * န { ၇၆ } အဘောဒု။

အရိယာပန ဗာဟိတ ပါပတ္တာ { ၇၇ } ရဏ။

ဗောဓိမဏ္ဍေ { ၇၈ } ဌာနျ။

ဣမေ ပဉ္စဓမ္မာ ဣတရဟိ ကမ္မဝဋ္ဌံ { ၈၀ } သဒိသု။

အဘိညေယျံ (၈၁) ပါရိသေသနည်း။

ပြည်သု။

ဘာဝေတဗ္ဗံ ပဟာတဗ္ဗံ ကာရဏ။

အမတံ ဒိသံ (၈၂) သဒိသု။

အဘူတံ အတစ္ဆိံ ကာရဏ။

ဣမသ္မိံ ယေဝ ဗျာမမက္ခေ ကဋ္ဌေဝရေ။ ပ။ ပညပေမိ၊ လော

ကနိရောဓဉ္စ {၈၃} ဌာနု။

အဋ္ဌလောကဓမ္မာ {၈၄} ကာရဏ။

နဝ လောကာ နဝ သတ္တဝါသာ အဘေဒု။

တသ္မာ သတ္တလောကောပိ သဗ္ဗဏှာ ဝိဒိတော ဌာနု။

အနန္တေန ဗုဒ္ဓဉာဏေန [၈၅] ကာရဏ။ သဒိသု။

ပုရိသဒမ္မသာရထိ {၈၆} ဥက္ကဋ္ဌနည်း။

အဒန္တိာ ကေဒေသု။

အဋ္ဌဒိသာ သဒိသု။

ဒေဝမနုဿာနံ ဥက္ကဋ္ဌနည်း။

ဥက္ကဋ္ဌ ပရိစ္ဆေဒ ဝသေန အဘေဒု။

ဝါဠကန္တိာရော၊ ဇာတိကန္တိာရော သဒိသု+ရန္တိနည်း။

ဘဂဝါတိ ဝစနံ သေဋ္ဌံ (၈၇) ကာရဏ။

ဝန္တဂမနာ ဘဝေသု {၈၈} တန္တိဗ္ဗ။

သဒေဝကံ {၉၀} ပါရိသေသနည်း။

သ မာရကံ ပဉ္စာသတ္တိနည်း။

သ ဒေဝကဝစနေန အဝယဓု။

သဿမဏ ပြာဟ္မဏိ နိဒဿနနည်း။

တာလာဝတ္ထုကတာ (၉၆) ဘူတမုဗ္ဗနည်း။

မနောဒုစ္စရိတံ (၉၇) ပါရိသေသနည်း။

မိတ်ဆွေ

ကာယဒုတ္တရိတေနာတိ ဥပယောဂတ္ထေ ကရဏဝစနံ (၈၉)

ဋ္ဌာနျ။

တပဿီ (၉၉) ရုဋ္ဌိနည်း။

သာမိဝိကမ္မာ ကရဏသေတံ နာမံ ကေဒေသု။

ဝိဟတကာရဏတ္တာ ပဟိနာ ဗလူ။

ဂဟ္တဿသေယျာ၊ ဂဟ္တသေယျာ အဘောဒူ။

တ္ထောဝတာ ဈာနဿ။ ပ။ ကထိတာ (၁၀၄) နာနန္တရိက ×

အရတ္တသိန္ဓိနည်း။

ဣမိနာစ ဝိတက္ကေန၊ ပ။ (၁၀၇) အဘောဒူ။

မဂ္ဂေါ လက္ခဏုပနိစ္ဆာနန္တိ ဝုစ္စတိ (၁၀၈) ကာရဏ။

ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝုပသမာ (၁၀၉) ကေဒေသု။

သမ္ပဿာဒနံ ဂုဏ။ × သဒိသု။

နိလဝဏ္ဏယောဂတော ဂုဏ။

ကောဒိ။ ပ။ အဝိဝစနံ ကေဒေသု။

ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိနံ အဓိဂမော ဟောတိ {၁၁၀} ကေဒေသု။

ဝုတ္တက္ကာယေဝ ဝိတိ (၁၁၁) သဒိသု။

သရတိတိ သတော၊ သမ္ပဇာနာတိတိ သမ္ပဇာနော {၁၁၂}

ဋ္ဌာနူ × ဂုဏ။

တတိယဇ္ဈာန သမင်္ဂ^၁ ဥပေက္ခကောတိ ဝုစ္စတိ ဂုဏ။

သုခဉ္စကာယေနပဋိသံဝေဒေသိ (၁၁၃) ကာရဏ။

ဥပေက္ခာသတိ ပါရိသုဒ္ဓိ (၁၁၆) အဘောဒူ။

အဘာဿရတော ဟေဋ္ဌာ (၁၁၉) ဥက္ကဋ္ဌ။

အမုတြာသိ (၁၂၀) သာမညနိဒ္ဒေသနည်း။

ပြည်သူ့.

တမော အာလောကော (၁၂၁) သဒိသု။
 စုတုပပါတ ဥာဏာယ (၁၂၂) သဗီဗု ဗလု။
 ဥပက္ခိလေသ ဝိနိမုတ္တတာယ ကာရဏ။
 ဝိရိယ ဘာစနာဗလ နိဗ္ဗတ္တံ ကောဒေသု။
 ဒိဗ္ဗဝိဟာရ ဝသေန ပဋိလန္တတ္တာ {၁၂၃} ကာရဏ။
 ဒိဗ္ဗဝိဟာရ သန္တိသိတတ္တာ ကာရဏ။
 စက္ခုကိစ္စ ကရဏေန ဗလု။
 ဒိဋ္ဌိ ဝိသုဒ္ဓိဟေတုတ္တာ ဝိသုဒ္ဓိံ ဗလု။
 မံသစက္ခု အဘိက္ခန္တိတ္တာ ကာရဏ။
 သတ္တေ ပဿာမိ ကာရဏ။ + ဋ္ဌာနု။
 စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ သဗီဗု။
 နေရယိက သတ္တေ + သတ္တေ (၁၂၄) နိဒဿနု။
 ကာယဒုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာ ဋ္ဌာနု။
 ကာယဿဘေဒါတိ ဇီဝိတိန္ဒြိယသုပစ္ဆေဒါ (၁၂၆) ဋ္ဌာနု။
 ဝိဇ္ဇာတိ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဥာဏ ဝိဇ္ဇာ : ကောဒေသု။
 အာသဝါနံ ခယဥာဏာယ (၁၂၇) ကောဒေသု + အဘောနု။
 ဥက္ကဋ္ဌနုဉ်း။
 ဓမ္မော {၁၃၁} ဖိုလ်။ ကာရဏ။
 ပရိယတ္တိံ ဗလု။
 သေတုဃာတော တထာဂတာနံ {၁၃၂} ဗလု။
 စိရာဝါ အဿဋ္ဌိတိတိ {၁၄၁} အဘောနု။
 လောမာနိ ဟံသန္တိ (၁၄၆) တဒ္ဓမ္မ။
 ဂန္တံ ဂဏှာပေန္တိယ {၁၄၇} သဒိသု။
 မိတ်ဆွေ

အပဂတ ကာဠကော (၁၅၁) သဒိသု-သဗ္ဗာဓရဏ၊
 သောတောတိမဂ္ဂ၊ပ။နံ {၁၅၁} ကောဒေသု၊
 သောတာပန္နော သဒိသု ကာရဏ။
 ကလန္တကာ ဝုပ္ပန္တိ ကာဠကော (၁၅၂) ဌာနျ။
 ဝဇ္ဇိဂါမန္တိ ဝဇ္ဇိနံ ဂါမံ ဌာနျ။
 ဝဇ္ဇိသုဝါ ဂါမံ ကောဒေသု။
 ဥက္ကဋ္ဌ ဝိဇ္ဇာပါတိကောပိ {၁၆၃} နိဒဿန-ကောဒေသု၊
 န ဝေရူပံ အဇ္ဈာစာရမကံသု {၁၆၆} နိဒဿ၊
 ပုပ္ဖန္တိ။ပ။နာပံ သဒိသု။
 ဂန္တဿဝေါက္ကန္တိ (၁၆၇) ဌာနု ဌာနျ။-သဒိသု၊
 ပြာဟုဓရိယန္တိ သိက္ခတ္တယ သင်္ဂဟိတံ မဂ္ဂပ္ပတ္တိ စရိယံ
 {၁၆၉} ဗလူ၊
 ဝိဏိန္ဒြိယော ဌာနျ။
 အန္တော မနော ကောဒေသု၊
 အာလယ သမုပ္ပါတောတိ ဝုပ္ပတိ (၁၆၀) ကာရဏ။
 ကာမာနံ ပဟာနံ အက္ခာတံ ဌာနု။
 သာသနာနံ ဝါ {၁၇၂} ဂေါဗလိဗန္ဓ ပုညဉာဏ၊
 ဂါမဓမ္မံ (၁၇၃) အဘေဒု-ဌာနု။
 ဩဒကန္တိကန္တိ ဥဒကံ ကိစ္စံ။ပ။ ဗလူ။
 ဒုက္ခရတာ ဒိနံ ဝတ္ထု၊ဘူတဿ အသံဝရဿ{၁၇၄} ဗလူ၊
 တဿတ္တဿ ဒိပကံ ဝစနိဋ္ဌိ သိက္ခာပဒန္တိ (၁၇၅)
 ကာရဏ။ ဗလူ၊
 သံ ဃာကမ္မာနိ န ပဝတ္တန္တိ(၁၇၆) ဂေါဗလိဗန္ဓ၊

သမ္ပုပ္ပိ ဗုဒ္ဓဝစနံ ပရိယတ္တိ သဒ္ဓမ္မော နာမ (၁၇၇) ဥက္ကဋ္ဌ။
ဝိရုဋ္ဌိတိကော ဟောတိ အဘေဒနူ။
သုတ္တံ နာမ သကလံ ဝိနယပိဋကံ (၁၈၅) ဧကဒေသု။
ဝဇ္ဇိ ပုတ္တကာ (၁၈၀) ဌာနူ။
ဝိနယေ ခေါပန ဌိတော ကာရဏ။
အကုပ္ပေန (၁၉၃) မာရိသေသနညိး။
သာရော ဘိက္ခုတိ ဂုဏ။
ဘဒြော ဘိက္ခုတိ ဂုဏ။
ဝိပဿနာဉာဏံ အဓိပညာတိ ဝုစ္စတိ (၁၉၅) ဗလူ။
တသ္မိံသိက္ခတိ ဧကဒေသု x ဘိန္နသတ္တိ။
တိဟေတုက ပဋိသန္ဓိကာ (၂၀၄) ယေဘုယျ။
ဂါမဓမ္မော (၂၀၅) အဘေဒနူ ဌာနူ။
ဣတ္ထိယာ နိမိတ္တေန (၂၀၆) ယေဘုယျ။
အဟိမန္တာ၊ ကုဏ္ဍုဒီ၊ မဇ္ဇာရိ (၂၀၇) ဥပလက္ခဏ။
တယော မဂ္ဂေ (၂၀၉) ဧကဒေသု။
ဣတ္ထိယာ ဝစ္စမဂ္ဂေန (၂၁၀) ဥပလက္ခဏ။
သန္တတာယ အသန္တတဿ (၂၁၄) ဧကဒေသု။
မဂ္ဂေနမဂ္ဂံ (၂၁၆) ဧကဒေသု။
သမုဋ္ဌာနဉ္စ ကြိယာ (၂၁၇) နိဒဿန။
အတ္ထိ ပန သိက္ခာပဒံ ကုသလံ (၂၁၈) ကာရိယူ ဗလူ။
ကြိယာ သမုဋ္ဌာနဉ္စ ယေဘုယျ။
ပုရိသသဏ္ဌာနံ။ ပ။ အန္တ ရဟိတံ (၂၂၀) ဗလူ။
သဗ္ဗာနိ ဒေဝတာ ယက္ခိယေဝ (၂၂၄) သဒိသု။
မိတ်ဆွေ-၁၀

ဇာတိဝန (၂၂၅) သဒ္ဓိယု၊
 သင်္ဂါမ သိသ ယောစော ဘိက္ခု။ သဒ္ဓိသု၊
 ရာဇဂဟေတိ။ပ။ရေ (၂၂၆) ကေဒေသု။
 ဗုဒ္ဓကာလေစ စက္ကဝတ္တိကာလေစ ယေဘုယျ၊
 တိဏကုဋိယော ကရိတွာ ကေဒေသု။
 ဇနပဒစာရိကံ ပတ္တမိံ သု { ၂၃၀ } ရုဋ္ဌိနည်း အဘေဒု။
 သဒ္ဓိသု၊
 သဗ္ဗ မတ္တိကာ မယံ (၂၃၁) ယေဘုယျ၊
 မေတ္တာ ပုဗ္ဗဘာဂံ ကာရဏ။
 တာလ ပဏ္ဍနတ္ထံ (၂၃၃) ဥပလက္ခဏနည်း၊
 လောမေန တွံမုတ္တောသိ (၂၃၇) သဒ္ဓိသု။
 ထေယျံ (၂၄၂) ဌာနု။
 သုဂ်္ဂံ ဗာတံ (၂၄၃) ဌာနု။
 ရရ နိက္ခေပေါ။ပ။ဗြော (၂၄၄) နိဒဿနံ။
 ဌာနာစာဝန။ပ။ယောဂေါ (၂၄၅) နိဒဿနံ။
 ဒုက္ကဋံ (၂၅၂) ဗလူ 'ကာရဏ။
 ဒုက္ကဋံ ဘိန္ဒသတ္တိသမဝေဘ နည်း။
 အာရာမံ အဘိယုဂ္ဂတိ ယေဘုယျ၊
 သေနာသနတ္ထာယ နိယမိတံ နိဒဿနံ။

ဝေသာလီတိ ဝုတ္တတိ ဌာနု။

ကုဋ္ဌာဂါရ သာလာ ကေဒေသု X ဌာနု။

ဣဒမ္ပိစ နဂရံ သဗ္ဗညု ပတ္တေယေဝ ဥပလက္ခဏနည်း။

ပြည်သူ့။

ကာယဝိတ္တိန္ဒနိယ ကထံ ဌာနံ။
ပဉ္စ ဘိက္ခု သတာနိ ယေဘုယျ။
သန္တော စေဝ ပဏိတော စ အဝိနာဘာဝ။
အသုဘ ကမ္မဋ္ဌာနံ ကာရဏ။
အသုဘာယ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ ဗလ။
သဟ ပဋိသန္တိဒါဟိ နိဒဿနံ
အပရိဂ္ဂဟိတ ကာလေ။ပ။ပဋိပဿန္တတိ သဒိသု။
ပဿန္တယံ။ပ။သိက္ခတိ ကာရဏ။
ဥပနိဗန္ဓနတ္တမူလေ ဧကဒေသု။
ဈာနင်္ဂါနိ နိဒဿနံ။
အဘိသမာစာရိက သီလံ ပါရိသေသ။
ယောဇနပရမံ နိဒဿနံ။
စိတ္တသင်္ခါရေ ဥပလက္ခဏ။
မာတုကုတ္တိတ္ထိံ ယေဘုယျ။
ပဌမံစိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ အဝိနာဘာဝနည်း။
ဝိသဝဿသတာသုကဿ နိဒဿနံ။
သာဟတ္ထိကော ဧကဒေသု။
သတ္တဝါ ဧကဒေသု--နိဒဿနံ။
ကာယေနဝါ ဘိဟတ္တေန။ပ။ ဧကဒေသု။
အဂ္ဂကာရိကံ ဌာနျ။

ဝိနိဇ္ဇိယာ ဌာနျ။
ဝဂ္ဂုမုဒါတိရိယာ ဌာနျ။
မိတ်ဆွေ

အညှံ့ဗျာကရိသု ကာရဏ။

တထေဝ ကမ္မဿ ဝိပါကာဝသေသောတိဂစ္ဆတိ သဒိသု

အာပတ္တိနိကာယဿ ကောဇေသု--ရုဋ္ဌိနည်း။

ဝေဠုဝနံ ဥပလက္ခဏ။

ဒုဋ္ဌော, ကုပိတော ဋ္ဌာနု။

အန္တိမသော တင်္ဂါကာယ နိဒဿန။

အဓိကရဏ ပဝတ္တတာစ အဓိကရဏံ ဋ္ဌာနု။

အညဘာဂဿ ဣဒံ။ပ။ယံ အဘေဒု။

သံဃာကမ္မာနိ, ပ။ဂုတ္တံ ဗလူ။

တိစိဝရေန ဝိပ္ပဂုတ္တောဟောတိ ကောဇေသု။

ပုရာဏစိဝရံ နာမ နိဒဿန။

ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ နည်း, ဥပစာ ပြီးပြီ။

နည်း-နှင့် ဥပစာ, ယှဉ်တွဲသုံး

ဗလူ အဝိနာဘာဝနည်းနှင့် အဗ္ဗသေစန ဂုရုသိ

နနနည်း

ကာရဏ နာနန္တရိကနည်း။

ဋ္ဌာနု အဝိနာဘာဝနည်း။

ဋ္ဌာနု။ နာနန္တရိကနည်း။

ဂုဏ်။ အဝိနာဘာဝနည်း။

သဒိသု အဝိနာဘာဝနည်းနှင့် သဟစရဏနည်း။

ပြည်သူ့

ကေနေသုဥပလက္ခဏံ ယေဘုယျ၊ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ပစာနနည်း။
သမိပူ သဟစရဏ အဝိနာဘာဝနည်း။
အဘောဒဘောဒု ရုဠိ နေယျတ္ထ အဝိနာဘာဝ သဟ
စရဏနည်း။

တဒ္ဓိမ္မ။ ရုဠိ၊ နေယျတ္ထနည်း၊ ဟု ယထာ
ရဟ-ယှဉ်တွဲပြီး ယူကြပါကုန်။
(ဤကား ဥပလက္ခဏသာ)

မှတ်ချက်။ ယခုပြဆိုခဲ့ပြီးသော နယူပစာရများသည်။ ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌ
ကထာဉ္စ-ကုန်ပြီဟု မယူဆသင့်။ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာ
အားဖြင့် နည်း၊ ဥပစာ၊ တွေ့မြင် ကျန်ရှိသေး၏။ ထိုတွေ့မြင်
ကျန်ရှိသည်အတိုင်းကို၎င်း။ ပြဆိုခဲ့ပြီး နယူပစာရများကို အမှီ
ပြု၍၎င်း။ ရှသင့်ရနိုင်သမျှ ထည့်သွင်း မှတ်ယူကြပါကုန်။

နည်း-နှင့်-ဥပစာ-ယှဉ်တွဲပုံ ပြီးပြီ။

ပါရာဇိကဏ်နည်း ဥပစာတင်ပုံ အကျယ်

— : ၀ : —

ဗုဒ္ဓနိသေဝိတံ

ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ သာဝကတို့ ဖြစ်အပ်၏ ဟုဆိုကာ မဂ်၊ ဖိုလ်
နိဗ္ဗာန်တို့၏ ဂေါစရသေဝန အဖြစ်ပြီးလျက်၊ ဗုဒ္ဓနိသေဝိတံ၊
မိတ်ဆွေ

ဟု အလွန်အားဖြင့် ဆိုသောကြောင့် ဥက္ကဋ္ဌနည်း မည်၏။
 ဇိ(၁၀ ဂဗ္ဘိ(၂၃)

ခေတ္တံ

အတူဖြစ်သော လယ်၏ ခေတ္တံ၊ ဟူသော အမည်ကို အတူရှိသော သံဃာတော်၌ တင်စား၍ အတူရှိသော သံဃာတော်ကို ခေတ္တံ၊ဟု ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ဆဒိသုပဓာ ဇိ(၁၃)ဗ္ဘိ(၃၂)

တဿာနိဘာဝေန၊ ဟတန္တရာယော

အကြောင်းဖြစ်သော ဥပပိဋ္ဌိက၊ ဥပန္နေဒက ကံကိုပါယ်ခြင်း တည်းဟူသော ဟတန္တရာယော အမည်ကို အကျိုးဖြစ်သော ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒိအနတ္တံ တို့၌ တင်စား၍ အကျိုးဖြစ်သော ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒိအနတ္တံကို ဟတန္တရာယော၊ ဟု ဆိုသောကြောင့် ကာရဏပဓာ {၁၅} {၄၃}

မဟာဝိရာဟဿ ခဏုပမေဟိ

ဌာနဖြစ်သော ကျောင်း၏ မဟာဝိဟာရ၊ ဟူသော အမည်ကို ဌာနိဖြစ်သော ရဟန်းတို့၌ တင်စား၍ ဌာနိဖြစ်သော ရဟန်းတို့ကို မဟာဝိဟာရဿ၊ဟု ဆိုသောကြောင့် ဌာနုပဓာဝိမတိ(၅) (၅၄)

သီဟဠ ဒီပကေန

အတူဖြစ်သော သီဟကုမာရ၏ သီဟဠ၊ ဟူသော အမည်ကို အတူရှိသော အနွယ်တူ လူအပေါင်း၌ တင်စား၍ ပြည်သူ.

အထူးရှိသော အနွယ်တူ လူအပေါင်းကို သိဟဋ္ဌ, ဟု ခေါ်
သောကြောင့် သဒ္ဓိသုပဓာ (၁၉) (၅၀)

“သိဟဋ္ဌအရ-ကျွန်းယူခဲ့သော်” ဌာနိဖြစ်သော သိဟ
ကုမာရ၏ သိဟဋ္ဌဟူသော အမည်ကို ဌာနိဖြစ်သော ကျွန်း
၌ တင်စား၍ ဌာနိဖြစ်သော ကျွန်းကို သိဟဋ္ဌဟု ခေါ်သော
ကြောင့် ဌာနုပဓာ။

မှတ်ချက်။ ဂဏ္ဍိသစ်၌ ဌာနုပဓာ ဟူ၏။

မဟာပစ္စရိယံ

ဌာနိဖြစ်သော ဖေါင်၏ မဟာပစ္စရိယ, ဟူသော အမည်
ကို ဌာနိဖြစ်သော မဟာပစ္စရိ အဋ္ဌကထာ၌ တင်စား၍ ဌာ
နိဖြစ်သော မဟာပစ္စရိ အဋ္ဌကထာကို မဟာပစ္စရိယ, ဟု
ဆိုသောကြောင့် ဌာနုပဓာ (၁၉) (၆၂)

ကုရုန္တိ နာမာဒိသု

ဌာနိဖြစ်သော နွယ်ကျောင်း၏ ကုရုန္တိဟူသော အမည်
ကို ဌာနိဖြစ်သော ကုရုန္တိကျမ်း၌ တင်စား၍ ဌာနိဖြစ်သော
ကုရုန္တိကျမ်းကို ကုရုန္တိဟု ခေါ်ဝေါ် သောကြောင့် ဌာနု
ပဓာ { ၁၉ } (၆၂)

ဝေရဇ္ဇာယံ ဝိဟရတိ

အနီးဖြစ်သော ဝေရဇ္ဇာမြို့၏ ဝေရဇ္ဇာယံ, ဟူသော အ
မည်ကို အနီးရှိသော ဝေရဇ္ဇာမြို့အနီး၌ တင်စား၍ အနီးရှိ
မိတ်ဆွေ

သော ဝေရဉ္ဇာမြို့အနီးကို ဝေရဉ္ဇာယံ၊ ဟု ဆိုသောကြောင့် သဒ္ဓိယူပဓာ။

ဂုတ္တဉ္ဇေတံ ဘဂဝတာ

အကျိုးဖြစ်သော ဂုတ္တဉ္ဇေတံ ဘဂဝတာ၊ ဟူသော အာဂမဒ္ဓိ၏ အမည်ကို အကြောင်း ဖြစ်သော အာဂမဒ္ဓိယ စကား၌ တင်စား၍ အကြောင်းဖြစ်သော အာဂမဒ္ဓိယ စကားကို ဂုတ္တဉ္ဇေတံ ဘဂဝတာ၊ ဟု ဆိုသောကြောင့် ဗလူပဓာ။

အာသဝေဟိ ဗိတ္တံ ဝိမုစ္ဆိ

အစိတ်ဖြစ်သော အာသဝေါ တရားတို့မှ လွတ်ခြင်း၏ အာသဝေဟိဗိတ္တံ ဝိမုစ္ဆိ၊ ဟူသော အမည်ကို အပေါင်းဖြစ်သော အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့မှ လွတ်ခြင်း၌ တင်စားသောကြောင့် ဧကဒေသုပဓာ။ {ဇိ-၅၅}

ဝိနယောနာမ ဗုဒ္ဓသာသနဿ အာယု

အတူဖြစ်သော ဝိနည်းမည်သည် ဘုရားရှင် သာသနာ၏ အသက်၊ ဟူသော အမည်ကို အတူရှိသော သက်ရှိသတ္တဝါတို့၏ အသက်သဘွယ်၌ တင်စားသောကြောင့် သဒ္ဓိယူပဓာ {ဂဏ္ဍိ-၁၂၆}

ဝိမုတ္တိ ရသမေဓ

အတူဖြစ်သော ရသာရုံ၏ ဝိမုတ္တိရသ ဟူသော အမည်ကို အတူရှိသော အရဟတ္တဖိုလ် ရသ၌ တင်စားသောကြောင့် သဒ္ဓိယူပဓာ {ဏ္ဍိ-၁၃၃}

ပြည်သူ့

ပရိနိဗ္ဗာနကာလေ

အနီးရှိသော ပရိနိဗ္ဗာန ကာလ၏ ပရိနိဗ္ဗာန, ဟူသော အမည်ကို အနီးဖြစ်သော ပရိနိဗ္ဗာန် စံခါနီး ကာလ၌ တင်စားသောကြောင့် သမိပ္ပပဓာ (ဣဒ္ဓိ - ၁၃၇)

ဓေသ၊ပ၊ဝိနေတိ

သေဟူသော ကတ္တားအရ ဝိနည်း ရ၏။ ဝိနေတိကြိယာ၏ အရလည်း ဝိနည်းပင် ရ၏။ ဤသို့ အရမပြားဘဲ နှင့် ပြားသကဲ့သို့ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် အဘေဒူပဓာ။

ကာယံ ဝါစဉ္စ ဝိနေတိ

ဌာနဖြစ်သော ကာယ, ဝါစာ “ကိုယ်နှုတ်” တို့၏ ကာယံ ဝါစဉ္စ, ဟူသော အမည်ကို ဌာနဖြစ်သော ကာယိက အဇ္ဈာစာရ, ဝါစာသိက အဇ္ဈာစာရ တို့၌ တင်စားသောကြောင့် ဌာန။

(ဇန) အကြောင်းဖြစ်သော ကာယံ ဝါစဉ္စ ‘ကိုယ်နှုတ်’ တို့၏ ကာယံဝါစဉ္စ, ဟူသော အမည်ကို အကျိုးဖြစ်သော ကာယိက အဇ္ဈာစာရ, ဝါစာသိက အဇ္ဈာစာရတို့၌ တင်စားသောကြောင့် ကာရဏပဓာ။

ကေမေကာသ္မိံ ဓေတ္တ

အစိတ်ဖြစ်သော တခုတခုသော ဝိဇ္ဇကတ်၏ ကေမေကာသ္မိံ, ဟူသောအမည်ကို အပေါင်းဖြစ်သော ဝိဇ္ဇကတ်သုံးပုံ၌ တင်စားသောကြောင့် ကေဒေသုပဓာ။

ဒေသနာတိ ပညတ္တိ

အကြောင်းဖြစ်သော သမိညတ္တိက ဝစီဘောဒသဒ္ဒ တည်း
 ဟူသော ပရမတ္ထသဒ္ဒ ဖြစ်၍ ဒေသနာတိပညတ္တိ၊ ဟူသော၊ အ
 ကျိုးဖြစ်သော အက္ခရာဝဋ် ဟုဆိုအပ်သော နာမပညတ်၌
 တင်စားသောကြောင့် ကာရဏပစ္စေ

{ ၄-၁၅ } { ၈၅-၁၆၇ }

ယဿ ဓတ္တာယ ဓမ္မံ ပရိယာပဏန္တိ

ယဿ၊ အရ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗန်ရ၏ ဓမ္မံအရလည်း ၎င်းတို့ကို
 ပင် ရ၏။ ဤသို့ ယဿနှင့် ဓမ္မတို့ အရမပြားဘဲနှင့် ပြား
 သကဲ့သို့ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် အဘေဒုပစ္စေ။

{ ၇၆ } { ၁၇၇ }

ဒီဃရတ္တံ၊ ပ၊ သံဝတ္တန္တိ

အကျိုးကုသိုလ်ဓမ္မဖြစ်သော ဥပါရန္တ၊ မာန၊ ဒဗ္ဗ၊ မက္ခ၊
 ပဇ္ဇာသ၊ စသည်တို့၏ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ၊
 ဟူသော အမည်ကို၊ အကြောင်းဖြစ်သော ပါဠိဓမ္မတို့၌ တင်
 စားသောကြောင့် ဗလူပစ္စေ။ { ၈၀ } { ၁၇၈ }

ဗြာဟ္မာဏဿ ဂေဟေ ပဒိုသန္တိ အဂ္ဂဟေသိ

ဌာနဖြစ်သော အိမ်၏ ဂေဟ၊ ဟူသော အမည်ကို ဌာနိ
 ဖြစ်သော ပုဏ္ဏားမ၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့်
 ဌာနူပစ္စေ { ၄-၁၁၂ }

ပြည်သူ့.

မောက္ခလိပုတ္တတ္ထေရဿ ဟတ္ထေ သကလံ ဗုဒ္ဓဝစနံ ပတိ
ဌာပေတွာ

ဌာနဖြစ်သော လက်၌တည်ခြင်း၏ ဟတ္ထေ သကလံ ဗုဒ္ဓ
ဝစနံ ပတိဌာပေတွာ ဟူသော အမည်ကို ဌာနဖြစ်သော
စိတ်နှလုံးတော်၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ဌာန
ပစာ၊ { ၄-၁၁၆ }

ဆန္ဒန္တဒဟတော

အနီးရှိသော ဆန္ဒန္တဒိုင်၏ ဆန္ဒန္တ၊ ဟူသော အမည်ကို
အနီးဖြစ်သော “ဆန္ဒန္တ ဒိုင်နား” နတ်ဗိမာန်ပဒေသာပင်၌
တင်စားသောကြောင့် သမိပ္ပူပစာ၊ { ၁၁၇ } { ၂၁၆ }

(တနဲ့) ဌာနဖြစ်သောဆန္ဒန္တဒိုင်၏ ဆန္ဒန္တ၊ ဟူသော
အမည်ကိုဌာနဖြစ်သော ဆန္ဒန္တဒိုင်၌ ရောက်သောသစ်ပင်
အထူး၌တင်စားသောကြောင့် ဌာနပစာ၊ {-ဤ ၂၁၆ }

မရံကရောန္တိ

အနီးရှိသောပျားစွဲခြင်း၏ မရံ ကရောန္တိ၊ ဟူသော
အမည်ကို အနီးဖြစ်သော ပျားစွဲရာဌာန၌ တင်စားသော
ကြောင့် သမိပ္ပူပစာ၊ (၁၁၇) { ၂၁၇ }

ပုညပ္ပဘာဝနိဗ္ဗတ္တာ

အတူဖြစ်သော ဘုရား၏ ပုညပ္ပဘာဝနိဗ္ဗတ္တ၊ ဟူသော
အမည်ကို အတူရှိသော နိဗ္ဗိတဘုရား၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်
သောကြောင့် သဒိဿပစာ၊ (၁၁၈) { ၂၁၈ }

မိတ်ဆွေ

ဘေရိ'စရာပေသိ

ဌာနိဖြစ်သော စည်ကို လှည့်လည်ခြင်း၏ ဘေရိ'စရာပေသိ ဟူသော အမည်ကို ဌာနိဖြစ်သော စည်ထမ်းသွားယောက်ျား၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ဌာနုပဓာ “ဂဏ္ဌိ၊ဌာနုပဓာ” (ဗြဟ္မ ၂၂၆)

ပုတ္တနံမနံလဘိတွာ

ဤ ပုတ္တနံ, ဟူသော နည်းသည် ပုတ္တနံသားသွီးတို့၏ ဟု အနက်ပြားလျက် ပုတ္တသဒ္ဓါခြင်း ဟူသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် တရုကြွင်း ပြုသောကြောင့် သာမညနိန္ဒေသနည်း။

(ဗာန)ဤ ပုတ္တနံ,ဟူသော နည်းသည် မိတာသဒ္ဓါတရုကိုချေ၍ ပုတ္တသဒ္ဓါ တရုကြွင်း ပြုသောကြောင့် ကောဒေသနည်း (၁၂၂) (၂၃၂)

ဝနစာရ'ဂတော

ဝနစာရ'အရ တော၌ လှည့်လည်ခြင်း ရ၏။ဂတောအရ လည်း ၎င်းကိုပင် ရ၏။ ဤသို့ ဝနစာရနှင့် ဂတောတို့ကို အရမပြားဘဲနှင့် ပြားသကဲ့သို့ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် အဘောဒူပဓာ၊ (ဗြဟ္မ-၂၃၂)

ကိ'ဇနာမ ကိဋ္ဌိတံ နကိဋ္ဌိဿန္တိ

ကိဋ္ဌိတံအရ ကစားမြူးထူး ကလက်ခြင်း ရ၏ နကိဋ္ဌိဿန္တိအရလည်း ၎င်းကိုပင်ရ၏။ဤသို့ အရမပြားဘဲနှင့် ပြားသကဲ့သို့ ဆိုသောကြောင့် အဘောဒူပဓာ၊ (ဗြဟ္မ ၂၃၂) ပြည်သူ့

အန္တောသီမာယ ဌာတော ပါဒေါ ဝစလိ

အတူဖြစ်သော ခြေထောက် လှုပ်ခြင်း၏ ပါဒေါဝစလိ ဟူသောအမည်ကို အတူရှိသောရထားလှည်းဘီး စက်လှုပ် ခြင်း၌ တင်စားသောကြောင့် သဒ္ဓိသူပစာ။ (၁၃၃) (၂၄၃)

သဿတဂေါဒီ

ဌာနိဖြစ်သော အတ္တ လောကတို့၏ သဿတ, ဟူသော အမည်ကို ဌာနဖြစ်သော အယူဝါဒ၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ် သောကြောင့် ဌာနျူပစာ။ (၁၃၅) (၂၄၁)

အန္တောနန္တိကာ

ဌာနိဖြစ်သော အန္တောနန္တ၏ အန္တောနန္တိကာ, ဟူသော အမည်ကို ဌာနဖြစ်သော အန္တောနန္တိကာဝါဒ၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ဌာနျူပစာ။

ဌာနဖြစ်သော အန္တောနန္တ ဝါဒရှိသော သူ၏ အန္တော နန္တိကာ, ဟူသော အမည်ကို ဌာနိဖြစ်သော အန္တောနန္တိကာ ဝါဒ၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ဌာနူပစာ။ (၁၃၇) (၂၄၇)

အမ္ဘာ—အဓိစ္စသမုပ္ပန္န-အန္တောနန္တိကနှင့်တူပြီ

တမ္ဗပဏ္ဏိဒိပံ သာဒေသတိ

ဌာနဖြစ်သော သိဟိန္ဒကျွန်း၏ တမ္ဗပဏ္ဏိဒိပံ, ဟူသော မိတ်ဆွေ

အမည်ကို ဌာနိဖြစ်သော တမ္မပဏ္ဏိ ကျန်းသူ ကျန်းသားတို့၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ဌာနူပဓာ။ (ဇိ-၁၄၇)

ဇေဋ္ဌမူလနက္ခတ္တံ နာမ

ဌာနဖြစ်သော ဇေဋ္ဌမူလ နက္ခတ်၏ ဇေဋ္ဌမူလ နက္ခတ္တံ ဟူသော အမည်ကို ဌာနိဖြစ်သော သဘင် “ပွဲသဘင်” ၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ဌာနူပဓာ။ (၁၅၁) (၂၆၃)

အမေုဟိဗိရဒိဋ္ဌော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ

အပေါင်းဖြစ်သော ဘုရား၏ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဟူသော အမည်ကို အစိတ်ဖြစ်သော သရီရာဝယဝ ဇာတ်တော်တို့၌ တင်စားသောကြောင့် ကောဒေသျူပဓာ။ (ဇိ-၁၆၁)

သဗ္ဗတာဠာဒဝဓာဓေ ဥပဋ္ဌပေတွာ

ဌာနိဖြစ်သော အာတတ၊ ဝိတတစသော အလုံးစုံသော တူရိယ ဘဏ္ဍာတို့၏ ‘သဗ္ဗတာဠာဒဝဓာဓေ’ ဟူသောအမည် ကိုဌာနဖြစ်သော ၎င်းတူရိယာဘဏ္ဍာ တို့ကို တီးမှုတ်တတ် သော လူပုဂ္ဂိုလ် တို့၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ဌာနျူပဓာ။ (၁၆၂) (၂၇၃)

မဟာဝီရော

ထင်ရှားရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ မဟာဝီရ ဟူသော အမည်ကို ထင်ရှားမရှိသော သရီရာဝယဝ ဖြစ်သော ဇာတ် တော်တို့၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် တဒ္ဓမ္မူပဓာ။
မြည်သူ။

“တနဲ” အပေါင်းဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား၏ မဟာဝီရ ဟူသော အမည်ကို အစိတ်ဖြစ်သော သရီရာဝယဝတို့၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် **ကောဒေသျူပဓာ**၊ (၁၆၂) (၂၀၄)

သကလ နဂရဉ္စ ဇနပဒေါစ

ဌာနဖြစ်သော မြို့၊ဇနပုဒ် တို့၏ “သကလနဂရဉ္စဇနပဒေါစ”ဟူသော အမည်ကို ဌာနဖြစ်သော မြို့နေလူ၊ ဇနပုဒ်နေလူ တို့၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် **ဌာနျူပဓာ**၊

မြို့၊ဇနပုဒ် တို့နှင့် မြို့နေ ဇနပုဒ်နေလူ တို့၏ မပြားဘဲနှင့် ပြားသကဲ့သို့ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် **အအောဒ်နည်း**၊ (၁၆၅) (၂၀၆)

မဟာဗေဒိဋ္ဌာနေ ယေဝ အဋ္ဌာသိ

အနီးရှိသော မဟာဗေဒိ တည်ရာအရင်၏ “မဟာဗေဒိဋ္ဌာနေယေဝ”ဟူသော အမည်ကို အနီးဖြစ်သော မဟာဗေဒိတည်ရာ ဌာန၏ အနီး၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် **သဇိယူပဓာ**၊ (ဣဝိ-၃၀၁)

သမုဒ္ဒတီရေ

အနီးရှိသော သမုဒ္ဒရာ ကမ်းအပြင်၏ “သမုဒ္ဒတီရေ”ဟူသော အမည်ကို အနီးဖြစ်သော သမုဒ္ဒရာ ကမ်းအပြင်ပေါ် တန်းစာဆင်အပ်သော မဏ္ဍပ်၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် **သဇိယူပဓာ**၊ (၁၇၆) (၃၀၇)

မိတ်ဆွေ

မဟာပထဝီ အကုဋ္ဌိ

မဟာပထဝီမြေ တုလှုပ်၏ဟူသော အထင်ကိုဆိုသဖြင့်
ယင်းမှတစ်ပါး များစွာသော အံ့ဘွယ်တို့ကိုလည်း ရသော
ကြောင့် နိဒဿနနည်း။ (၁၇၆) (၃၀၆)

ဗုဒ္ဓေါဘဂဝါတိအာဒိနံ

အစိတ်ဖြစ်သော “ဗုဒ္ဓေါဘဂဝါ” စသောအမည်ကို အ
ပေါင်းဖြစ်သော “ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ ဝေရဉ္ဇာယံ ဝိဟရတိ”
စသည်တို့၌ တင်စားသောကြောင့် ဧကဒေသုပဓာ။

ဧကသာလကေ

အစိတ်ဖြစ်သော ဇရပ်တန်ဆောင်း၏ “ဧကသာလ
ကေ”ဟူသော အမည်ကို အပေါင်းဖြစ်သော ဇရပ်အများ၌
တင်စားသောကြောင့် ဧကဒေသုပဓာ။ (ဋီ-၁၈၆)

အတ္တန္တမေဝ တံ သမယံ၊ ပ၊ ဝိဟာသိ

အကြောင်းဖြစ်သော ကရုဏာတော် ဟူသော နေခြင်း၏
“အတ္တန္တ မေဝ တံ သမယံ၊ ပ၊ ဝိဟာသိ” ဟူသောအမည်ကို
အကျိုးဖြစ်သော ဒေသနာတော်၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သော
ကြောင့် ကာရုဏာပဓာ။ (ဋီ၊ ၁၈၈)

အဓိကရုဏဉှိ ကာလက္ခေတ္တ သမူဟက္ခေတ္တ ဓ သမယော

ကာလအရသမူဟအရကာလသမူဟရ၏ ကာလက္ခေတ္တ
သမူဟက္ခေတ္တအရလည်း ကာလ၊ သမူဟဟု ဆိုအပ်သော
ဖြစ်သူ။

အနက်ဖြစ်သော ကာလ၊ သမူဟ ရ၏။ ဤသို့ အရမပြားဘဲ နှင့် ပြားသကဲ့သို့ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် အဘေဒူပစာ။

တနဲ့ အကြောင်းဖြစ်သော အနက်၏ ကာလတ္ထ သမူဟတ္ထ ဟူသော အမည်ကို အကျိုးဖြစ်သော ကာလတ္ထ သမူဟတ္ထ ဖြစ်သော သဒ္ဒါ၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ကာရဏာပစာ။ (ဋီ၊ ၃၃၇)

တေန သမယေန ဟေတုဘူတေန၊ ပ၊ ဝိဟာသိ

ဌာနိဖြစ်သော ဝိတိက္ကမ၏ ‘ဟေတုဘူတေန’ ဟူသော အမည်ကို ဌာနဖြစ်သော ဝိတိက္ကမ ကာလ၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ဌာနပစာ။ (ဂဋ္ဌိ-ဌာနပစာ) (၃၃၉)

ဝေရဇ္ဇာတိ အညတရဿ န ဝေရဿတံ အဓိဝေခံ

ဝေရဇ္ဇာသဒ္ဒါသည် အနက်အများကို ဟောသော်လည်း ဤအထင်အားဖြင့် ဝေရဇ္ဇာမြို့ဟု ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ရဇ္ဇိနည်း (ဋီ-၃၄၃)

ဝိဟရတိတိ အဝိသေသေန၊ ပ၊ ပရိဒီပန မေတံ

အပေါင်းဖြစ်သော ဒိဗ္ဗဝိဟာရ၊ စသည်တို့၏ ဝိဟရတိ သို့မဟုတ် ‘ဝိဟရတိတိ၊ ပ၊ ပရိဒီပနမေတံ’ ဟူသော အမည်ကို အဓိတ်ဖြစ်သော ဣရိယာပထ ဝိဟာရတရ၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ကေဒေသျှပစာ။

အဓိပဉ္စ ကုရုဗာနော ဝိယ

ထင်ရှားရှိသော လူပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အကြီးအမှူး၏ အဖြစ် ဝိတ်ဆွဲ၍

ကိုပြုခြင်း၏ “အဓိပစ္စံ ကုရုမာနော” ဟူသော အမည်ကို ထင်ရှားမရှိသော တမာပင်၏ အစိုးရ ဝါ အကြီးအမှူး ၏ အဖြစ်ကို ပြုခြင်း၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ် သောကြောင့် တဒ္ဓမ္မူပဓာန။

ဘိက္ခုသံဃောန

ဘိက္ခု နှင့် သံဃာအရ ရဟန်း အပေါင်းချည်းရ၏ ဤသို့ အရမပြားဘဲနှင့် “ဘိက္ခုနံ သံဃော” ဟု အရပြားသကဲ့သို့ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် အဘေဒူပဓာန။

အရိယာ ပန ဗာဟိတ ပါပတ္တာ

ဂုဏ်ဖြစ်သော မဂ်၏ သမုစ္ဆေဒ ပဟာနသတ္တိဖြင့် ပယ်ခြင်း၏ “အရိယာပနဗာဟိတပါပတ္တာ” ဟူသော အမည်ကို ဂုဏေ ဖြစ်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်၌ တင်စားသောကြောင့် ဂုဏူပဓာန။

ဗောဓိမဇ္ဈော

ဌာနိဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်ညာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏ “ဗောဓိမဇ္ဈော” ဟူသော အမည်ကို ဌာနိဖြစ်သော ဗောဓိပင်ရင်း၌ ဝါ ဗောဓိပလ္လင် အခါ၌တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ဌာနူပဓာန။ (၂၀၇) (၃၄၁)

ဣမေ ပဉ္စမ္မော တေရဟိ ကမ္မဝဇ္ဇံ

အတူရှိသော သင်္ခါရဘာဝ တို့၏ “ကမ္မဝဇ္ဇံ” ဟူသော အမည်ကို အတူဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါနံ တို့၌ ပြည်သူ။

တင်စား၍ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် သဒ္ဓိသူပဓာ (၂၁၁×၂)
(၄၀၁)

အဘိညေဃာ

အဘိညေဃာ၊ အရ ဆိုအပ်လတံ့သော ဘာဝေတဗ္ဗ
ပဟာတဗ္ဗတို့ဖြင့် မဂ္ဂသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာ တို့ကိုယူလတံ့
ဖြစ်၍ အကြွင်းဖြစ်သော ဒုက္ခသစ္စာ၊ နိရောဓသစ္စာ တို့ကို
ယူရသောကြောင့် ပါရိသေသနည်း။ (၂၁၀) (၄၁၅)။

ဘာဝေတဗ္ဗ ပဟာတဗ္ဗ

အကြောင်းဖြစ်သော မဂ္ဂသစ္စာ သမုဒယသစ္စာ တို့၏
“ဘာဝေတဗ္ဗပဟာတဗ္ဗ” ဟူသောအမည်ကို အကျိုးဖြစ်
သော ဒုက္ခသစ္စာ နိရောဓသစ္စာ တို့၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်
သောကြောင့် ကာရဏူပဓာ (၂၁၀) (၄၁၅)

အမတဒိသံ

အတူဖြစ်သော ‘သေခြင်း ကင်းသော’ အရပ်မျက်နှာ
၏ “အမတဒိသံ” ဟူသောအမည်ကိုအတူရှိသော နိဗ္ဗာန်၌တင်
စား၍ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် သဒ္ဓိသူပဓာ။ (ဣ° ၄၂၃)

အဘူတံ အတန္တိ

အကြောင်းဖြစ်သောအနက်၏ “အဘူတံ အတန္တိ” ဟူသော
အမည်ကို အကျိုးဖြစ်သော သဒ္ဓါ၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သော
ကြောင့် ကာရဏူပဓာ (၂၂၅) (၄၃၂)

မိတ်ဆွေ

ဣမသ္မိ'ယေဝ ဗျာမမတ္တေ ကဋ္ဌေဝရေပနိရောဓဉ္စ

ဌာနဖြစ်သော ခန္ဓာဒလောက ချုပ်ခြင်း၏ “ဣမသ္မိ'ယေဝ ဗျာမမတ္တေပနိရောဓဉ္စ ဟူသော အမည်ကို ဌာနိဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်၌တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ဌာနူပဓာ။ (၂၂၀)(၄၃၇)

အဋ္ဌလောကဓမ္မာ

အကြောင်းဖြစ်သော လာဘာလာဘ စသော လောကဓံတရား ရှစ်ပါးတို့၏ “အဋ္ဌလောကဓမ္မာ” ဟူသော အမည်ကို အကျိုးဖြစ်သော လောဘ၊ဒေါသ-တို့၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ကာရဏူပဓာ။ (၂၃၃)(၄၄၄)

နဝ သတ္တဝါသ

သတ္တအရ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ {၇} ပါး၊ အသညသတ်၊ စတုတ္ထာရူပကို ရ၏။ အာဝါသ အရလည်း ၎င်းတရားများပင် ရ၏။ ဤသို့ အရမပြားဘဲနှင့် ပြားသကဲ့သို့ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် အဘေဒူပဓာ။ (ဋ္ဌိ-၄၄၄)

ဓာသ္မာ သတ္တလောကောပိ သဗ္ဗထာ ဝိဒိတော

ဌာနဖြစ်သော သတ္တလောကကို သိခြင်း၏ ‘သတ္တလောကောပိ သဗ္ဗထာဝိဒိတော’ ဟူသောအမည်ကို ဌာနိဖြစ်သော သတ္တဝါ တို့၏ သန္တာန်၌ ဖြစ်သော ဓမ္မအထူး၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ဌာနူပဓာ။ (ဋ္ဌိ-၄၅၀)

ပြည်သူ.

အနန္တေန ဗုဒ္ဓဉာဏေ

အကြောင်းဖြစ်သော ‘ခဏတ္တယ သမင်္ဂီ’ အနန္တဥပယုတရား တို့၏ ‘အနန္တေန ဗုဒ္ဓဉာဏေန’ ဟူသော အမည်ကို အကျိုးဖြစ်သော အနန္တအာရုံကို သိစွမ်းနိုင်သော ဗုဒ္ဓဉာဏ်တော်၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ကာရုဏာပဓာန။
{ ၂၆၃ } { ၄၆၃ }

ပုရိသဒမ္မသာရထိ

မာတုဂါမတို့ကို ဆုံးမတတ်သော်လည်း ယောက်ျားတို့ကိုသာ ‘ပုရိသဒမ္မသာရထိ’ ဟု အလွန်အားဖြင့် ဆိုသောကြောင့် ဥက္ကဋ္ဌနည်း။

အဒန္တာ ဒမေတု

အစိတ်ဖြစ်သော မယဉ်ကျေးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဆုံးမခြင်း၏ ‘အဒန္တာ ဒမေတု’ ဟူသောအမည်ကို အပေါင်းဖြစ်သော ယဉ်ကျေးပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဆုံးမ ခြင်းစသည်တို့၌တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ဧကဒေသုပဓာ ‘သာမညနိဒ္ဒေသနည်း၊ ဧကဒေသနည်း’ { ၂၇၅ } { ၆ }

အဋ္ဌဒိသာ

အဘူဖြစ်သော ရှစ်ပါးသောအရပ် မျက်နှာတို့၏ ‘အဋ္ဌဒိသာ’ ဟူသော အမည်ကို အတူရှိသော သမာပတ် ရှစ်ပါးတို့၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် သဒိသုပဓာ။
မိတ်ဆွေ

ဒေဝ မနုဿာနံ

မြတ်စွာဘုရားသည် တိရိစ္ဆာန်တို့၏ ဆရာ ဖြစ်သော်လည်း ကျွတ်ထိုက်သော နတ်၊ လူပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ 'ဒေဝမနုဿာနံ' ဟု အလွန်အားဖြင့် ဆိုသောကြောင့် ဥက္ကဋ္ဌနည်း။

ဝါ ဣန္ဒြေကန္တာရော ဇာတိကန္တာရော

အတူဖြစ်သော၊ ရေမရှိသောအရပ်၏ ကန္တာရ၊ ဟူသော အမည်ကို အတူရှိသော ခိုးသူ၊ သားရဲ၊ ဘီလူး၊ ငတ်မွတ်ခြင်း ရှိသောအရပ်၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် သဒ္ဓိသုပဓာန။ (ဇိ ၂၂၇ × ၈)

ဘဂဝါတိ ဝဇနံ သေဋ္ဌံ

အကြောင်းဖြစ်သော အလွန်ချိုးမွမ်းအပ်သော အနက်၏ သေဋ္ဌဟူသော အမည်ကို အကျိုးဖြစ်သောဘဂဝါ၊ သဒ္ဓါ၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ကာရဏာပဓာန။ (၂၈၁) (၂၁)

'တနဲ့' ဌာနဖြစ်သော ချိုးမွမ်းအပ်သောအနက်၏ သေဋ္ဌဟူသော အမည်ကို ဌာနိဖြစ်သော ဘဂဝါ၊ သဒ္ဓါ၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ဌာနူပဓာန။

ဝန္တ ဂမနော ဘဝေသု

ထင်ရှားရှိသော တံထွေး၊ စသော ဝတ္ထု၏ ထွေးအံ့ခြင်း၏ 'ဝန္တ ဂမနောဘဝေသု' ဟူသောအမည်ကို ထွေးအံ့ခြင်း ပြည်သူ။

ထင်ရှားမရှိသော တဏှာ၌တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့်
တန္တုဗ္ဗပဓာနံ။

သဒေဝကံ

သဒေဝကံ၊ ဟူသော ပုဒ်သည် သမာရကံ၊ သဗြာဟ္မကံ
ဟူသော ပုဒ်တို့ဖြင့် ဝသဝတ္ထိနတ်ပြည်၊ ဗြာဟ္မာ့ပြည် တို့ကို
ယူလတံ့ဖြစ်၍ ၎င်းတို့မှ ကြွင်းသော နတ်ပြည်ငါးထပ်ကို
သာ ယူရသောကြောင့် ပါရိသေသနည်း။ (၃၀၅)(၅၂)

သမာရကံ

သမာရကံ ဟူသောနည်းသည် ရသင့်တိုင်းသော နတ်
ပြည် ခြောက်ထပ် လုံးကိုမယူမူ၍ အနီးဖြစ်သော ပရနိမ္မိတ၊
ဝသဝတ္ထိ နတ်ပြည်ကိုသာ ယူရသောကြောင့် ပဇ္ဇာသတ္တိ
နည်း။ (၃၀၅) (၅၂)

သဿမဏ ဗြာဟ္မဏီ

သဿမဏဗြာဟ္မဏီ၊ ဟူသော နည်းသည် ပစ္စတ္ထိက
သမဏဗြာဟ္မဏ သမိတပါပ ဗာဟိတပါပ သမဏဗြာဟ္မ
ဏ၊ တည်းဟူသောအထင်ကို ဆိုသဖြင့်အပစ္စတ္ထိက သမဏ
ဗြာဟ္မဏ၊ အသမိတပါပ သမဏဗြာဟ္မဏ တို့ကိုလည်း ရ
သောကြောင့် နိဒဿနနည်း။ (၃၀၅) (၅၂)

ကာလဝတ္ထုကတာ

ကာလဝတ္ထုကတာ၊ ဟူသော နည်းသည် ထန်းပင်၏
တည်ရာအရပ်ကို အမြစ်နှင့်တကွ ထန်းပင်ကို နှုတ်အင်ပြီး
မိတ်ဆွေ

သော်လည်း ထန်းပင်ရှိသော အရပ်တည်းဟု ထိခွဲခေါ်ဝေါ်
သောကြောင့် ဘူဘုဗုဗ္ဗဂတိကနည်း (၃၂၃) (၁၁၃)

မနောဒုစ္စရိတံ

မနောဒုစ္စရိတံ၊ ဟူသော နည်းသည် မနောဒုစ္စရိတ အရ
အဘိဇ္ဈာ ဗျာပါဒ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဒုစရိတ် သုံးပါးမှ ကြွင်းသော
အကုသိုလ် တရားတို့ကို ရသော်လည်း အဘိဇ္ဈာစသော
သုံးပါးတို့ကိုသာ ယူရသောကြောင့် ဟိရိသေသနည်း။

(ဣဒ္ဓိ'-၁၂၁)

ကာယဒုစ္စရိတေနာတိ ဥပယောဂတ္ထေ ကရဏဓနံ

ဌာနိဖြစ်သော ကရိုဏ်းနာဝိဘတ်၏ ‘ကာယဒုစ္စရိတေ
နာတိ၊ ပ၊ ဝစနံ’ ဟူသောအမည်ကို ဌာနိဖြစ်သော ဒုတိယာ
ဥပယောဂတ္ထ၌ တင်စားသောကြောင့် ဌာနုပဓာ။

တပဿီ

တပဿီအရ အကျင့်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုရသော်လည်း
အထီးကျန်သော ယောကျ်ားကိုသာ အထင်အားဖြင့် ဆို
သောကြောင့် ရုဋ္ဌိနည်း (၁၂၅)

သာမိဗိကမ္မ ကရဏသေတံ နာမံ

အစိတ်ဖြစ်သော အရိအသေအမှုကို ပြုခြင်း၏ “သာမိဗိ
ပ၊ နာမံ” ဟူသောအမည်ကို အပေါင်းဖြစ်သော ရှိခိုးခြင်း၊ စ
သည်၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ကောဒေသုပဓာ။
ပြည်သူ.

(၁) ပါရာဇိကဏ်-နည်း ဥပစာ အကျယ် ၃၃၇

ဝိဟတကာရဏတ္တာ ပဟိနာ

အကျိုးဖြစ်သော ဂန္ထသေယျ၊ ပုနတ္တဝါထိ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တို့၏ ‘ဝိဟတကာရဏတ္တာပဟိနာ ဟူသောအမည်ကို အကြောင်း ဖြစ်သောကံ ကိလေသာကိုကိုပယ်အပ်ပြီးသည်၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ဗလူပဓာ။ (ဣဒ္ဓိ-၁၂၆)

ဒေဝလောက ဂန္ထ သမ္ပတ္တိယာ

ဌာနဖြစ်သောဝမ်း၏ ‘ကုန္တိ၏’ ဂန္ထဟူသောအမည်ကို ဌာနဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေ၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ဌာနူပဓာ။

‘တနဲ’ အတူဖြစ်သောဝမ်း၌ဖြစ်သောသတ္တဝါ၏ဂန္ထ၊ ဟူသောအမည်ကို အတူရှိသော၊ ပဋိသန္ဓေ၌တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် သဒိသူပဓာ။ (ဣဒ္ဓိ-၁၂၆)

ဂန္ထဿ သေပျာ ဂန္ထသေပျာ

ဂန္ထ၊ အရ ကုယ်ဝန်ရ၏။ သေယျအရလည်း ၎င်းပင်ရ၏ ဤသို့ အရမပြားဘဲနှင့် ပြားသကဲ့သို့ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် အဘေဒူပဓာ။ (ဣဒ္ဓိ-၁၃၀)

တ္ထေဝတာ ဈာနဿ၊ ပ၊ ကထိတာ

ဈာနံ၊ တည်းဟူသော မကင်းရာကိုဆိုသဖြင့် သဒ္ဓါပညာ တည်းဟူသော မကင်းတတ်သည်ကိုလည်း ရသောကြောင့် နာနန္တရိကနည်း။ (၃၃၇) (၁၅၅)

ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါ အရ သဒ္ဓါ, ပညာကို မဆိုသော်လည်း အလိုရှိအပ်သော သဒ္ဓါ, ပညာနှင့်တကွ ဈာန်ကို ရသောကြောင့် အရတ္တသိဒ္ဓိနည်း။

မဇ္ဈေါ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနန္တိ

အကြောင်းဖြစ်သော ဝိပဿနာ၏ အနိစ္စအစရှိသော လက္ခဏာကို ရှုတတ်သော “လက္ခဏူပနိဇ္ဈာန” ဟူသော အမည်ကို အကျိုးဖြစ်သော မဂ်၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ကာရဏူပဓာ (၁၈၁)

ဣမိနာမ ဝိတက္ကေနံ၊ ပ၊ ဝတ္ထဘိ၊

ဣမိနာ ဝိတက္ကေနံ၊ စသည်အရလည်း ဝိတက်၊ ဝိစာရ၊ စသော ဈာန်အင်္ဂါရ၏။ ဈာနံ၊ အရလည်း ၎င်းကိုပင် ရ၏ ဤသို့ အရမပြားဘဲနှင့် ပြားသကဲ့သို့ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် အဘောဒူပဓာ။

ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဂူပသမာ

အပိတ်ဖြစ်သော ဝိတက်၊ ဝိစာရတို့၏ ငြိမ်းခြင်း၏ “ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဂူပသမာ” ဟူသောအမည်ကို အပေါင်းဖြစ်သော “တံ သမ္ပယုတ္တဓမ္မ” ၌တင်စား၍ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ဧကဒေဒူပဓာ။

မှတ်ချက်အပိတ်အမည်ကိုအပေါင်း၌ တင်စားသောကြောင့် အဝယဂူပဓာ ဟူ၍လည်း ခေါ်ကြပါသည်(၃၄၁)(၁၈၆)
ပြည်သူ့.

သမ္ပဿာဒန ယောဂတော.ပ၊သမ္ပဿာဒနံ

ဂုဏ်ဖြစ်သောသဒ္ဓါစေတသိက်၏ သမ္ပဿာဒန, ဟူသော အမည်ကို ဂုဏ်ဖြစ်သော ဒုတိယဈာန်၌ တင်စားသောကြောင့် ဂုဏူပဓာ။

“ဓာနံ” အတူဖြစ်သော သဒ္ဓါစေတသိက်၏ သမ္ပဿာဒန, ဟူသောအမည်ကို အတူရှိသော ဒုတိယဈာန်၌ တင်စားသောကြောင့် သဒ္ဓိသုပဓာ။ (ဂဏ္ဌိ ၁၈၇)

နီလဝဏ္ဏ ယောဂတော နီလဝဏ္ဏံ

အညိုဖြစ်သော ဂုဏ်၏ နီလ, ဟူသော အမည်ကို ဂုဏ်ဖြစ်သော ပုဆိုးခြင်၌ တင်စားသောကြောင့် ဂုဏူပဓာ။

သမာဓိဿတံ အဓိဓဇနံ

အစိတ်ဖြစ်သော သမာဓိ၏ ဧကောဒိ, ဟူသော အမည်ကို အပေါင်းဖြစ်သော ဒုတိယဈာန်တရားတို့၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ဧကဒေသုပဓာ။ (အဝယဇူပဓာ)

ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိနံ အဓိဂမော ဟောတိ

အစိတ်ဖြစ်သော ဒုတိယဈာန်၏ “ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိနံ အဓိဂမော ဟောတိ” ဟူသော အမည်ကို အပေါင်းဖြစ်သော တတိယဈာန်စသည် တို့၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ဧကဒေသုပဓာ။

မိတ်ဆွေ

ဂုတ္တတ္ထာ ယေဝ ဝီတိ

လက္ခဏာ, ရသစသည် တို့ဖြင့် အတူဖြစ်သော ပမဋ္ဌ
ဈာန်ဝီတိ၏ “ဂုတ္တတ္ထာ ယေဝ ဝီတိ” (ဝီတိ) ဟူသော အ
မည်ကို အတူရှိသော တတိယဈာန်ဝီတိ၌ တင်စား၍ ခေါ်
ဝေါ်သောကြောင့် သဒ္ဓိသုပဓာနံ (ဣဒ္ဓိ-၁၆၆)

သရတိတိ သတော သမ္ပဇာနး တိတိ သမ္ပဇာနော

ဌာနဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ “သတော၊ သမ္ပဇာနော” ဟူ
သော အမည်ကို ဌာနိဖြစ်သော သတိပညာတို့၌ တင်စား၍
ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ဌာနုပဓာနံ။

ဂုဏ်ဖြစ်သော, အောင့်မေ့ခြင်း, အပြားအားဖြင့်သိခြင်း
တို့၏ ‘သတော၊ သမ္ပဇာနော’ ဟူသော အမည်ကို ဂုဏော
ဖြစ်သောသတိ ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၌ တင်စား၍
ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ဂုဏုပဓာနံ။

သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ

အကြောင်းဖြစ်သော စေတသိကသုခကို ခံစားခြင်း၏
‘သုခဉ္စကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ’ ဟူသော အမည်ကို အကျိုး
ဖြစ်သော ကာယိကသုခ၌ တင်စား၍ အကျိုးဖြစ်သောကာ
ယိက သုခကို ‘သုခဉ္စကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ’ ဟု ဆိုသော
ကြောင့် ကာယရဏုပဓာနံ။

ပြည်သူ့

ဥပေက္ခာ သတိ ပါရိသုဒ္ဓိ

ဥပေက္ခာ သတိ အရ ဥပေက္ခာသည် ဖြစ်စေ အပ်တဲ့ သတိရ၏။ ပါရိသုဒ္ဓိအရလည်း ၎င်းတရားပင်ရ၏။ ဤသို့ အရမပြားဘဲနှင့် ပြားသကဲ့သို့ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် အဘေဒူပဓာ။

အာဘဿရတော ဟေဋ္ဌာ

ပဌမဈာန်၊ ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန်တို့ကိုလည်း မီးဖြင့် ဖျက်ဆီး သော်လည်း ‘‘အာဘဿရတော ဟေဋ္ဌာ’’ ဟု အလွန်အားဖြင့် ဆိုသောကြောင့် ဥက္ကဋ္ဌနည်း။

အမုတြာသိ

အမုတြိအမုတြ’’ဟုဆိုလိုလျက် အမုတြ သဒ္ဓါကို ခြေ၍ အမုတြာသိ၊ ဟူ၍ဆိုသောကြောင့် သမညနိဗ္ဗာသနည်း။

‘တနဲ့’ အမုတြိအရ၊ သံဝဋ္ဋကပ်တည်းဟူသော အစိတ်ကိုမှတ်၍ဆိုသဖြင့် သံဝဋ္ဋဌာယီကပ်စသော အလုံးစုံကိုလည်း ရသောကြောင့် ဥပလက္ခဏနည်း (နိဒဿနနည်းလည်းရ)

တမော အလောကော

အတူဖြစ်သော အမိုက်တိုက်၏ တမော၊ ဟူသော အမည်ကို အတူရှိသော မောဟ၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် သဒ္ဓိသူပဓာ။

မိတ်ဆွေ

စုတူပပါတ ညာဏဿ

အနီးရှိသော စုတိ ‘ပဋိသန္ဓေ၏’ စုတူပပါတ ညာဏာယ’ ဟူသော အမည်ကို အနီးဖြစ်သော စုတိ၊ ပဋိသန္ဓေ ခဏ၏ အနီး၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် သမီပူပဓာန။

‘တနဲ’ အကျိုးဖြစ်သောစုတိ ပဋိသန္ဓေကိုသိခြင်း၏ ‘‘စုတူ ပပါတညာဏာယ’’ ဟူသောအမည်ကိုအကြောင်းဖြစ်သော စုတိ၊ ပဋိသန္ဓေ ခဏ၏ အနီးဖြစ်သော ရှေးအဘို့ကို သိခြင်း ၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ဗလူပဓာန။

(၃၇၆) (၂၇၂)

ဥပက္ကိလေသ ဝိနိမုတ္တာယ

အကြောင်းဖြစ်သော ကံတရား၏ ‘‘ဥပက္ကိလေသဝိနိမုတ္တ ဟူသောအမည်ကို အကျိုးဖြစ်သော ပဿာဒစက္ခု၌ တင်စား ၍ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ကာရဏူပဓာန။ {၃၇၇}{၂၇၃}

ဝိရိယ ဘာဝနာဗလ နိဗ္ဗတ္တံ

အစိတ်ဖြစ်သော ဝိရိယကို အားထုတ်ခြင်း၏ အစွမ်း အားဖြင့်ဖြစ်ခြင်း၏ ‘‘ဝိရိယ ဘာဝနာဗလနိဗ္ဗတ္တံ’’ ဟူသော အမည်ကို အပေါင်းဖြစ်သော ကုသိုလ်ဘာဝနာအားလုံးတို့၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ဧကဒေသူပဓာန (အဝယဂူ ပစာဥပလက္ခဏနည်း) (၃၇၈) (၂၇၄)

ပြည်သူ့

ဒိဗ္ဗဝိဟာရ ဝသေန ပဋိလက္ခဏာ

အကြောင်းဖြစ်သော ဈာန်လေးပါးတို့၏“ဒိဗ္ဗဝိဟာရ” ဟူသောအမည်ကို အကျိုးဖြစ်သော ဉာဏစက္ခု၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ကာရဏပစ္စေ။ (၃၇၇) (၂၇၄)

ဒိဗ္ဗဝိဟာရ သန္နိသမိတက္ခာ

အကြောင်းဖြစ်သောပါဒကဈာန်တည်းဟူသောစတုတ္ထဈာန်၏ “ဒိဗ္ဗဝိဟာရသန္နိသမိတက္ခာ” ဟူသောအမည်ကို အကျိုးဖြစ်သော ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ကာရဏပစ္စေ။ (၃၇၇) (၂၇၄)

ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ ဟေတုက္ခာ ဝိသုဒ္ဓိ

အကျိုးဖြစ်သော အယူစင်ကြယ်ခြင်း၏“ဝိသုဒ္ဓိ”ဟူသော အမည်ကို အကြောင်းဖြစ်သော ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၏စင်ကြယ်ခြင်း၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ဗလူပစ္စေ။ (ဣ°-၂၇၇)

မံသစက္ခုအဘိက္ခန္ဓက္ခာ

အကြောင်းဖြစ်သော မံသစက္ခုကို ကျော်လွန်ခြင်း၏ ‘မံသစက္ခုအဘိက္ခန္ဓက္ခာ’ ဟူသောအမည်ကို အကျိုးဖြစ်မိတ်ဆွေ

သော ရူပါရုံကို မြင်ခြင်းကိစ္စကို ကျော်လွန်ခြင်း၌ တင်စားသောကြောင့် ကာရုဏာပစ္စေ။ {ဗြဟ္မ-၂၀၀}

သတ္တေ ပဿာမိ

အကြောင်းဖြစ်သော သတ္တဝါကို မြင်ခြင်း၏ “သတ္တေ ပဿာမိ” ဟူသော အမည်ကို အကျိုးဖြစ်သော သတ္တဝါ သန္တာန်၌ ရောက်သော ရူပါရုံကို မြင်ခြင်း၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ကာရုဏာပစ္စေ။

“တနဲ့” ဌာနဖြစ်သော သတ္တဝါကို မြင်ခြင်း၏ “သတ္တေ ပဿာမိ” ဟူသော အမည်ကို ဌာနိဖြစ်သော ရူပါရုံကို မြင်ခြင်း၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ဌာနာပစ္စေ။ (ဋီ-၃၀၁) (၂၀၀)

စမမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ

အနီးရှိသော စုတိခဏ၊ ပဋိသန္ဓေခဏ တို့၏ “စမမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ” ဟူသော အမည်ကို အနီးဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေမနေမီ မရတေမီ ရှေးအဖို့ ခဏတို့၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် သမီပူပစ္စေ။ {ဗြဟ္မ-၂၀၂}

နေရယိကော သတ္တေ

နေရယိကောသတ္တေ၊ ဟူသော နည်းသည် ငရဲသတ္တဝါ တည်းဟူသော အထင်ကိုဆိုသဖြင့် တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ ပြည်သူ့

(၁) ပါရာဇိကဏ်-နည်း ဥပစာ အကျယ် ၃၄၅

အသုရကာယ် တည်းဟူသော အလုံးစုံကိုလည်း ရသော
ကြောင့် နိဒဿနနည်း။ (ဣဒ္ဓိ-၂၈၆)

ကာယဒုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာ

ဌာနဖြစ်သော ကံ၏ သမန္နာဂတ၊ ဟူသောအမည်ကို ဌာ
နိဖြစ်သော သတ္တိ၌ တင်စားသောကြောင့် ဌာနူပစာ၊
(ဣဒ္ဓိ-၂၉၀)

ကာယဿ ဘေဒါတိ ဇီဝိတိန္ဒြိယသုပစ္ဆေဒါ

ဌာနဖြစ်သော ကိုယ်ခန္ဓာပျက်ခြင်း၏ ကာယဿ ဘေဒါ
တိ၊ ပ၊ ပစ္ဆေဒါ၊ ဟူသော အမည်ကို ဌာနိဖြစ်သော ဇီဝိတိန္ဒြိ
ယပျက်ခြင်း၌ တင်စားသောကြောင့် ဌာနူပစာ။

ဓာနံ အကျိုးဖြစ်သော ခန္ဓာ၏ ကာယ၊ ဟူသောအမည်
ကို အကြောင်းဖြစ်သော ဇီဝိတိန္ဒြိယ၌ တင်စားသောကြောင့်
ဗလူပစာ။

ဓာနံ အပေါင်းဖြစ်သော ခန္ဓာကိုယ်၏ ကာယ၊ ဟူသော
အမည်ကို အစိတ်ဖြစ်သော ဇီဝိတိန္ဒြိယ၌ တင်စားသော
ကြောင့် ကောဒေသျူပစာ။

ဝိဇ္ဇာတိ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏဝိဇ္ဇာ

အပေါင်းဖြစ်သော၊ ဝိဇ္ဇာ(၃)ပါးတို့၏ဝိဇ္ဇာဟူသော အမည်
ကိုအစိတ် ဖြစ်သော 'ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏဝိဇ္ဇာ' ၌ တင်စားသော
ကြောင့် ကောဒေသျူပစာ။

မိတ်ဆွေ-၁၀

အာသဝါနံ ခယဉ္ဇာဏဿ

အစိတ်ဖြစ်သော မဂ်, နိဗ္ဗာန်၏ “အာသဝါနံ ခယဉ္ဇာဏာယ” ဟူသော အမည်ကို အပေါင်း ဖြစ်သော ဖိုလ်, ဘင်တို့၌ တင်စားသောကြောင့် **ကောဒေသုပဓာ**။

ဇာနဲ — အာသဝါနံခယ၊ အရ မဂ်, နိဗ္ဗာန် ရ၏။ ဉာဏ, အရလည်း ၎င်းရ၏။ ဤသို့ အရမပြားဘဲနှင့် ပြားသကဲ့သို့ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် **အဘေဒူပဓာ**။ (ဣဒ္ဓိ-၃၈၈)

“ဓမ္မော ဗလယူဒိုက်”

အကြောင်းဖြစ်သော မဂ်၏ ဓမ္မော, ဟူသော အမည်ကို အကျိုးဖြစ်သော ပရိယတ္တိ၌ တင်စားသောကြောင့် **ကာရဏုပဓာ**။ (၃၉၄) {၃၂၅}

“ဓမ္မော ပရိယတ္တိ ယူဒိုက်”

အကျိုးဖြစ် သော မဂ်၏ ဓမ္မော, ဟူသော အမည်ကို အကြောင်းဖြစ်သော ပရိယတ္တိ၌ တင်စားသောကြောင့် **ဗလူပဓာ**။

အနတ္တ သဉ္ဇိတေ သေတုဃာတော တထာ ဂတာနံ

အကျိုးဖြစ်သော အနတ္တသံဟိတ, စကားကို မဂ်ဖြင့်ပယ်သတ်ခြင်း၏ “အနတ္တ သဉ္ဇိတေ သေတုဃာတော” ဟူသော အမည်ကို အကြောင်းဖြစ်သော ကိလေသာကို မဂ်ဖြင့်သတ်ခြင်း၌ တင်စားသောကြောင့် **ဗလူပဓာ**။ (၄၁၀) (၃၅၀)
ပြည်သူ့

ဗိရာဇာ အသဒ္ဓိတိတိ

ဗိရာ, အရ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလ ရ၏။ ဌိတိ, အရ လည်း ရင်းရ၏။ ဤသို့ အရမပြားဘဲနှင့် ပြားသကဲ့သို့ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် အဘောနုပဓာ (၄၁၆) (၃၆၃)

လောမာနိ ဟံသန္တိ

ထင်ရှားသော ရွှင်တတ်သော သဘော တရားတို့၏ ရွှင်ခြင်း၏ ‘လောမာနိ ဟံသန္တိ’ ဟူသော အမည်ကို ထင် ရှားမရှိသော အမွှေးတို့၏ ရွှင်ခြင်းတို့၌ တင်စားသော ကြောင့် တဒ္ဓမ္မပဓာ၊ {ဤ ၃၇၀}

ဂန္တိ ဂဏှာပေန္တိသ

အတူရှိသောကိုယ်ဝန်ယူခြင်း၏ ‘ဂန္တိ ဂဏှာပေန္တိသ’ ဟူသော အမည်ကို အတူဖြစ်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် သဒိသုပဓာ၊ {ဇိ-၄၂၆}

အပဂတ ကာဠတော

အတူရှိသော မည်းငြိမ်သော အဆင်းကို ပယ်ခြင်း၏ “အပဂတ ကာဠတော” ဟူသော အမည်ကို အတူဖြစ် သော ဒုဿီလဓမ္မ၌ တင်စားသောကြောင့် သဒိသုပဓာ၊

သောတောတိ မဂ္ဂသေတံ အဓိဓနံ

အတူရှိသော ရေအယဉ်၏ သောတ, ဟူသော အမည် ကို အတူဖြစ်သော မဂ်၌ တင်စားသောကြောင့် သဒိသု ပဓာ၊

မိတ်ဆွေ

သောတာပန္နော

အတူရှိသော မဂ်၏ “သောတာပန္န” ဟူသော အမည်ကို အတူဖြစ်သော ဖိုလ်၌ တင်စားသောကြောင့် သဒ္ဒါသုပဓာန။
{၄၂၀-၆} {၃၀၂}

“တနဲ့” အကြောင်းဖြစ်သော မဂ်၏ “သောတာပန္န” ဟူသောအမည်ကို အကျိုးဖြစ်သော ဖိုလ်၌ တင်စားသောကြောင့် ကာရဏာပဓာန။

ကလန္တကာ ဝုစ္ဆန္တိ ကာဠုကာ

ဌာနိဖြစ်သော ရှဉ့်နက်၏ “ကလန္တကာ” ဟူသော အမည်ကို ဌာနဖြစ်သော ရှာ၌တင်စားသောကြောင့် ဌာနျူပဓာန။
{ဣတ္ထိ ၄၂၀}

ကလန္တပုတ္တောတိ၊ ပ၊ ပုတ္တော

ဌာနဖြစ်သော ရှာ၏ “ကလန္တ” ဟူသော အမည်ကို ဌာနိဖြစ်သော သူဌေးသား၌ တင်စား သောကြောင့် ဌာနူပဓာန။

ဝဇ္ဇီဂါမန္တိ ဝဇ္ဇိနံ ဂါမံ

ဌာနိဖြစ်သော ဝဇ္ဇီမင်းတို့၏ “ဝဇ္ဇီဂါမန္တိ၊ ပ၊ ဂံ” ဟူသော အမည်ကို ဌာနဖြစ်သော ဇနပုဒ်၌ တင်စားသောကြောင့် ဌာနျူပဓာန။ {ဒို ၆}

ပြည်သူ့!

ဝဇ္ဇီသု ဝါ ဂါမံ

အဝိတ်ဖြစ်သော ဇနပုဒ်တခု၏ ဝဇ္ဇီသု၊ ဟူသော အမည်ကို အပေါင်းဖြစ်သော ဇနပုဒ်အများ၌ တင်စားသောကြောင့် **ကောဒေသုပဓာ**။

ဥက္ကဋ္ဌ ဝိဇ္ဇာပါတိကောပိ

အဝိတ်ဖြစ်သော တခုသော ဝိဇ္ဇာပါတ်ရူတင်၏ “ဥက္ကဋ္ဌ ဝိဇ္ဇာပါတိကော” ဟူသော အမည်ကို အပေါင်း ဖြစ်သော သပဒါနရူတင် စသည်တို့၌ တင်စားသောကြောင့် **ကောဒေသုပဓာ**။

ဥက္ကဋ္ဌ ဝိဇ္ဇာပါတိကော၊ ဟူသော ရူတင်သည် ဥက္ကဋ္ဌ ဝိဇ္ဇာပါတ်ရူတင် တည်းဟူသော အထင်ကို ဆိုသဖြင့် ရူတင်အများကိုလည်း ရသောကြောင့် **နိဒဿနနည်း**။

န ဝေ ရူပံ အဇ္ဈာဓာရမကံသု

နဝေရူပံ၊ ပ၊ သု၊ ဟူသော နည်းသည် ပါရာဇိက အာပါတ် တည်းဟူသော အထင်ကို ဆိုသဖြင့် သံဃာဒိသိသ် စသော အာပါတ်အများကိုလည်း ရသောကြောင့် **နိဒဿနနည်း**။ (ဇိ-၁၁)

ပုပ္ဖန္တိ ဥတုကာလေ၊ ပ၊ နာမံ

အတူရှိသော ပန်း၏ “ပုပ္ဖန္တိ၊ ပ၊ နာမံ” ဟူသော အမည်ကို အတူဖြစ်သော ဥတုသွေး (ပန်း) ၌ တင်စားသောကြောင့် **ကောဒေသုပဓာ**။ (ဇိ-၁၁)

မိတ်ဆွေ

‘ဂန္တဿ ဝေါက္ကန္တိ’

ဌာနဖြစ်သော ကလလာဒီ အဝတ္ထုဓမ္မပဗန္ဓ၏ ‘ဂန္တဿ’ ဟူသော အမည်ကို ဌာနဖြစ်သော သတ္တဝါ၌ တင်စားသောကြောင့် ဌာနူပဓာန။

‘တနဲ့’ ဌာနဖြစ်သော ကလလာဒီ အဝတ္ထုဓမ္မပဗန္ဓ၏ ‘ဂန္တဿ’ ဟူသော အမည်ကို ဌာနဖြစ်သော အမိဝမ်း၌ တင်စားသောကြောင့် ဌာနူပဓာန။ (ဇိ ၁၄)

‘တနဲ့’ အတူရှိသော အမိဝမ်း၏ ‘ဂန္တဿ’ ဟူသော အမည်ကို အတူဖြစ်သော သတ္တဝါ၌ တင်စားသောကြောင့် သဒိသုပဓာန။

ဗြာဟ္မစရိယန္တိ၊ ပ၊ မဂ္ဂဗြာဟ္မစရိယံ

အကျိုးဖြစ်သောမဂ်၏ ‘မဂ္ဂဗြာဟ္မစရိယ’ ဟူသော အမည်ကို အကြောင်းဖြစ်သော လောကီသိက္ခာသုံးပါး၌ တင်စားသောကြောင့် ဗလူပဓာန။ (ဣဒ္ဓိ ၄၃၃)

ဝိဇ္ဇိန္ဒြိယော

ဌာနဖြစ်သော ပြည့်ပြီးသော စက္ခု၊ စသော ဣန္ဒြေတို့၏ ‘ဝိဇ္ဇိန္ဒြိယ’ ဟူသော အမည်ကို ဌာနဖြစ်သော စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့၏ တည်ရာအရပ် ပြည့်ပြီးခြင်း၌ တင်စားသောကြောင့် ဌာနူပဓာန။

ပြည်သူ့.

အန္တောမနော

အစိတ်ဖြစ်သော နှလုံးတည်း ဟူသော အနုသောစနစ်
စိတ်၏ “အန္တောမနော” ဟူသောအမည်ကို အပေါင်းဖြစ်
သော အလုံးစုံသောစိတ်၌ တင်စားသောကြောင့် **ကောဒေ
သုပဓာ**။

အာလာယသမုပ္ပါတောတိ ဝုစ္ဆတိ

အပေါင်းဖြစ်သော ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို အကြွင်းမဲ့
ဖြတ်ခြင်း၏ “အာလာယသမုပ္ပါတ” ဟူသော အမည်ကို
အကျိုးဖြစ်သော ထိုကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့၌ တပ်သော ဆန္ဒ
ရာဂကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ခြင်း၌ တင်စားသောကြောင့် **ကာ
ရဏူပဓာ**။ (ဣဒံ ၄၃၇)

ကာမာနံ ပဟာနံ အက္ခာတံ

ဌာနဖြစ်သော ဝတ္ထုကာမကို ပယ်ခြင်း၏ “ကာမာနံ
ပဟာနံ” ဟူသောအမည်ကို ဌာနဖြစ်သော ဆန္ဒရာဂကို
ပယ်ခြင်း၌ တင်စားသောကြောင့် **ဌာနူပဓာ**။

သာသနံ ဝါ

သာသနံ၊ ဟူသော နည်းသည် ပဋိဝေဓ သာသနာ
တည်းဟူသော ယှဉ်ဘက် “မဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနာနံ” ဟူသော
သဒ္ဒါ၏ အနက်ကိုချန်၍ ပရိယတ္တိ ပဋိပတ္တိ သာသနာကို
ယူရသောကြောင့် **ဂေါဗဇိဗန္ဓနည်း (ပါရိသေသနည်း
လည်းဟူ)** (၂၁) (၄၄၁)

မိတ်ဆွေ

ဂါမဓမ္မံ

ရွာနှင့်ရွာနေလူကို မပြားဘဲနှင့် ပြားသကဲ့သို့ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် အဘေဇူပဓာ။ (၂၃) (၄၄၄)

‘တနဲ’ ဌာနဖြစ်သော ရွာ၏“ဂါမ”ဟူသော အမည်ကို ဌာနိဖြစ်သော ရွာနေလူတို့၌ တင်စားသောကြောင့် ဌာနူပဓာ။

ဩဒကန္တိကန္တိ ဥဒကကိန္တံ

အကျိုးဖြစ်သော ရေဆေးခြင်းကိစ္စ အဆုံးရှိသောအမှု၏ “ဩဒကန္တိက”ဟူသော အမည်ကို အကြောင်းဖြစ်သော ရွာသူတို့အကျင့်၌ တင်စားသောကြောင့် ဗလူပဓာ။

ဒုတ္တရတာဒိနံ ဝတ္ထု ဘူတဿ အသံဝရဿ

အကျိုးဖြစ်သောမွေးမြူနိုင်ခဲ့သည်၏အဖြစ်သည်တို့၏ “ဒုတ္တရတာဒိနံ” ဟူသော အမည်ကို အကြောင်းဖြစ်သော အသံဝရ၌ တင်စားသောကြောင့် ဗလူပဓာ။ (ဇိ ၂၃)

အပိစ တဒတ္ထဿ ဒီပကံ ဝဇနန္တိ သိက္ခာပဒန္တိ

အကြောင်းဖြစ်သော ပိရတီ၊ စေတနာ၊ တံသမ္ပယုတ္တဓမ္မတို့၏ ‘သိက္ခာပဒ’ ဟူသောအမည်ကို အကျိုးဖြစ်သော သဝိညတ္တိက ငစိဘောဒသဒ္ဒပညတ်၌ တင်စားသောကြောင့် ကာရဏူပဓာ။

တနဲ အကျိုးဖြစ်သော ပိရတီ၊ စေတနာ၊ တံသမ္ပယုတ္တဓမ္မတို့၏ သိက္ခာပဒ၊ ဟူသောအမည်ကိုအကြောင်းဖြစ်သော
 ပြည်သူ.

(၁) ပါရာဇိကဏ်-နည်း ဥပစာ အကျယ် ၃၅၃

ထိုထိုအနက်ကို ပြတတ်သောသဒ္ဒါ၌ တင်စားသောကြောင့်
ဗလူပစာ၊ (၃၂) (၄၅၀)

သံဃာကမ္မာနိ န ပဓတ္တန္တိ

သံဃာကမ္မာနိ ဟူသောနည်းသည် ယှဉ်ဘက်ဥပုသ်ကံ
ပဝါရဏာကံတို့ကိုချန်၍ ထိုမှကြွင်းသောကံကိုသာရသော
ကြောင့် ဂေါဗဇိဗန္ဓနည်း။ (ဇိ-၃၃)

သဗ္ဗမ္ဘိ ဗုဒ္ဓဓမ္မံ ပရိယတ္တိသန္ဓမ္မာ နာမ

သဗ္ဗမ္ဘိ၊ စသောနည်းသည် ပိဋကတ် တချ၊ နှစ်ချ ဖြင့်
ရေတွက်အပ်သော၊ အလုံးစုံသော ဘုရားစကားတော်သည်
ပရိယတ္တိ သန္ဓမ္မမည်သော်လည်း 'ပိဋကတ္တယ သင်္ဂဟိတံ၊ ပ
မ္မော' ဟု အလွန်အားဖြင့်ဆိုသောကြောင့် ဥက္ကဋ္ဌနည်း။

ဗိရုဋ္ဌိတိကော ဟောတိ

ဗိရ၊ အရ ကြာမြင့်သောတည်ခြင်းရ၏။ ဌိတိအရလည်း
၎င်း ရ၏။ ဤသို့အရမပြားဘဲနှင့် ပြားသကဲ့သို့ ခေါ်ဝေါ်သော
ကြောင့် အဘေဒူပစာ၊

သုတ္တံ နာမ သကလံ ဗိနယမိရုကံ

အစိတ်ဖြစ်သော သုတ်၏ 'သုတ္တံ' ဟူသော အမည်ကို
အပေါင်းဖြစ်သော အလုံးစုံသောနည်းပိဋကတ်၌ တင်စား
သောကြောင့် ဧကဒေသုပစာ၊

ဝဇ္ဇီ ပုတ္တကာ

ဌာနဖြစ်သော ဝဇ္ဇီတိုင်း၏ ‘ဝဇ္ဇီပုတ္တက’ ဟူသော အမည်ကို ဌာနဖြစ်သော ဝဇ္ဇီတိုင်းသားတို့၌ တင်စားသောကြောင့် ဌာနူပဓာ၊ (၄၁) (၄၆၂)

ဝိနယေ ခေါ် ပန ဌာတော ဟောတိ

အကြောင်းဖြစ်သော စေတနာဖြင့် ဝိနည်း၌ တည်ခြင်း၏ ‘ဝိနယေ ခေါ် ပန ဌာတောဟောတိ’ ဟူသော အမည်ကို အကျိုးဖြစ်သော ဝိနည်းအကျင့်၌ တင်စားသောကြောင့် ကာရဏူပဓာ၊ (ဋ္ဌိ ၄၂၂)

အကုပ္ပေန

အကုပ္ပ၊ အရ ဆိုလတံ့သော ကံမှ ကြွင်းသော ဝတ္ထု၊ သမ္ပတ္တိစသည်ကိုသာ ယူရသောကြောင့် ဟိရိသေသနည်း၊ သာဓရေတိ ဘိက္ခု။

ဂုဏ်ဖြစ်သော သီလစသည်၏သာရေတိက္ခု၊ ဟူသော အမည်ကို ဂုဏေဖြစ်သော ရဟန်းခြံ၌ တင်စားသောကြောင့် ဂုဏူပဓာ၊ (ဘဒြေတိဘိက္ခု၊ လည်းတူ) (၅၁) (၄၈၄)

ဝိပဿနာ ဉာဏံ အဓိပညာတိ ဂုဇ္ဈတိ

အကျိုးဖြစ်သော မဂ်ပညာ၏ “အဓိပညာ” ဟူသော အမည်ကို အကြောင်းဖြစ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်၌ တင်စားသောကြောင့် ဗလူပဓာ၊

ပြည်သု.

အတ္ထိ ဖိန္နံ

အကြောင်းဖြစ်သော ဒေယျဓမ္မဝတ္ထု၏ “အတ္ထိ ဖိန္နံ” ဟူသော အမည်ကို အကျိုးဖြစ်သော ဒါနစေတနာ၌ တင်စားသောကြောင့် ကာရဏာပစ္စာ၊ (၅၆) (၄၈၈)

တသ္မိံ သိက္ခတိ

အစိတ်ဖြစ်သော အဓိသီလသိက္ခာ၏ “တသ္မိံ သိက္ခတိ” ဟူသောအမည်ကို အပေါင်းဖြစ်သော သိက္ခာသုံးပါး၌ တင်စားသောကြောင့် ကောဒေသုပစ္စာ၊

“တသ္မိံ သိက္ခတိ” ဟူသောနည်းသည် “တသ္မိံ သိက္ခတိ” ဟူ၍၎င်း။ “တေသုသိက္ခတိ” ဟူ၍၎င်း တပုဒ်ထည်း ဖြစ်လျက် အချင်းချင်း စပ်သဖြင့် များသော အနက်ကို ဟောနိုင်သောကြောင့် ဘိန္နသတ္တိသမ္မေတနည်း။

တိဟေတုက ပဋိသန္ဓိကာ

နတ်တို့၌ တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ တည်းဟူသော အများကို ဆိုသဖြင့် န္ဒိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ တည်းဟူသော အနည်းကို လည်း ရသောကြောင့် ယေဘုယျနည်း။
ဂါဓဓမ္မာ၊ အဘေဒူပဓာ၊ ဌာနူပဓာ၊ နောဏိက တင်ခဲ့ပြီ

ဣတ္ထိယာ နိမိတ္တေန

ဣတ္ထိယာ နိမိတ္တေန ဟု ကရိုဏ်းဝိဘတ်ဖြင့် အများကို ဆိုသဖြင့် နိမိတ္တံ၊ နိမိတ္တေ ဟု အနည်းကိုလည်း ရသောကြောင့် ယေဘုယျနည်း။ (ဇိ ၇၈)
မိတ်ဆွေ

အပဏိမန္တော၊ ကုက္ကုဒီ မဇ္ဇာနီ

မြွေမ၊ ကျက်မ၊ ကြောင်မ - တည်းဟူသော အဓိတ်ကို မှတ်၍ ဆိုသဖြင့်၊ ငါး၊ စပါးကြီးခွံ၊ ကျေး၊ ရှဉ့်၊ စသော အပေါင်းကိုလည်း ရသောကြောင့် ဥပလက္ခဏာနည်း။

တယော မဂ္ဂေ

အပေါင်းဖြစ်သော သုံးပါးသော မဂ်တို့၏ “တယော မဂ္ဂေ” ဟူသောအမည်ကို အဓိတ်ဖြစ်သော တခုခုသော မဂ် ၌ တင်စားသောကြောင့် ဧကဒေသုပဓာ။

ဣဒ္ဓိယာ ဓမ္မမဂ္ဂေန

မိန်းမ၏ဝစ္စမဂ် တည်းဟူသော အဓိတ်ကို ဆိုသဖြင့် မုခမဂ်၊ ပဿာဝမဂ် တည်းဟူသော အပေါင်းကိုလည်း ရသောကြောင့် ဥပလက္ခဏာနည်း။

သန္တိတာယ အသန္တိတဿ

အဓိတ် ဖြစ်သော တခုခုသော မိန်းမမဂ်၌ နှိုးခြင်း၏ ‘သန္တိတာယ အသန္တိတဿ’ ဟူသောအမည်ကို အပေါင်း ဖြစ်သော မိန်းမသန္တိတ (အနှိုး) ၌ တင်စားသောကြောင့် ဧကဒေသုပဓာ။ (၈၇) (၄၄၅×၆)

မဂ္ဂေန မဂ္ဂိ

အဓိတ်ဖြစ်သော တခုခုသောမဂ်၏ ‘မဂ္ဂေန’ ဟူသော အမည်ကို အပေါင်းဖြစ်သော မဂ်သုံးပါး၌ တင်စားသော ကြောင့် ဧကဒေသုပဓာ။ (၉၆) (၈၉)

ပြည်သူ

သမုဋ္ဌာနာနုဉ္စ ကြိယာ

သမုဋ္ဌာနာနုဉ္စကြိယာ၊ ဟူသော နည်းသည် ကြိယာ
တည်းဟူသောအထက်ကိုဆိုသဖြင့်အကြိယာတည်းဟူသော
အသုံးသုံးကိုလည်း ရသောကြောင့် နိဒဿနနည်း။

အတ္တိ ပန သိက္ခာပဒံ ကုသလံ

အကျိုးဖြစ်သော ကုသိုလ်ဖြစ်သော သိက္ခာပုဒ်၏ သိက္ခာ
ပဒံကုသလံ' ဟူသော အမည်ကို အကြောင်း ဖြစ်သော
အာပတ်ကိုဖြစ်စေတတ် သောစိတ်၌ တင်စား သောကြောင့်
ဗလူပဓာ။ { ကာရိယူပဓာ } { ဣဒ္ဓိ ၄၄၉ }

ကြိယာ သမုဋ္ဌာနုဉ္စ

ကြိယာသမုဋ္ဌာနုဉ္စ၊ ဟူသော နည်းသည် ကြိယာသမု
ဋ္ဌာန်တည်းဟူသောဋ္ဌာနီဖြင့်ဋ္ဌာနကိုမှတ်၍ ကြိယာသမုဋ္ဌာန်
တည်းဟူသော အများကို ဆိုသဖြင့် အကြိယသမုဋ္ဌာန်၊
စသော နည်းကိုလည်း ရသောကြောင့် ဗေဘုယျနည်း
(၉၂) (၄၅၀)

ပုရိသသဏ္ဌာနံ၊ ပ၊ အန္တ ရဟိတံ

အကျိုးဖြစ်သော မုတ်ဆိတ်၊ ကျင်စွယ် အစရှိသော
ယောကျာ်းသဏ္ဌာန် ကွယ်ခြင်း၏ 'ပုရိသသဏ္ဌာနံ၊ ပ၊ ဟိတံ'
ဟူသောအမည်ကို အကြောင်းဖြစ်သော ပုရိသလိင် ကွယ်
ပျောက်ခြင်း၌ တင်စားသောကြောင့် ဗလူပဓာ။ (၉၄)

(၄၅၂)

မိတ်ဆွေ

သဗ္ဗဘိဒေဝတာ ယက္ခိယေဝ

အတူရှိသော နတ်၏ဒေဝတာ'ဟူသောအမည်ကို အတူ
ဖြစ်သော ဘိလူးမ၌ တင်စားသောကြောင့် သဒ္ဓိသူပဓာန။

ဇာတိဝနံ

အနီးရှိသော မြလေးတော၏ 'ဇာတိဝနံ'ဟူသောအမည်
ကို အနီးဖြစ်သော မြလေးတော၌ တင်စား သောကြောင့်
သဒ္ဓိပူပဓာန။ (ဤ ၄၅၆)

သင်္ဂါမသီသ ယောဓော ဘိက္ခု

အတူရှိသောသူရဲ၏ 'သင်္ဂါမ။ပ။ဘိက္ခု' ဟူသောအမည်
ကို အတူဖြစ်သော ရဟန်း၌ တင်စားသောကြောင့် သဒ္ဓိသူပ
ဓာန။ (၁၀၁) (၄၆၀)

ပဌမသိက္ခာပဒံ နိဇ္ဈိတံ

ရာဇဂဟေတိ ဝေဇာမကော နဂရေ

အစိတ်ဖြစ်သော မင်းအိမ်၏ 'ရာဇဂဟ' ဟူသောအမည်
ကို အပေါင်းဖြစ်သော ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌ တင်စားသောကြောင့်
ကောဒေသူပဓာန။

ဗုဒ္ဓကာလေစ စက္ကဝတ္တိကာလေစ

ဗုဒ္ဓကာလေစ စက္ကဝတ္တိကာလေစ, ဟူသောနည်းသည်
ဘုရားပွင့်ရာအခါ, စကြဝတေးမင်း ဖြစ်သောအခါ တည်း
ပြည်သူ.

ဟူသော အမျှားကိုဆိုသဖြင့် ထိုမှကြွင်းသော ကာလတည်း
ဟူသော အနည်း၌လည်း ရာဇဂြိုဟ်မြို့ တည်လေသော
ကြောင့် ယေဘုယျနည်း။ (၁၀၅) (၄၆၆)

တိဏကုဒိယော ကရိတွာ

အစိတ်ဖြစ်သော မျက်ရိုးကုဒိ၏ ‘တိဏ ကုဒိယော’
ဟူသောအမည်ကို အပေါင်းဖြစ်သော အချဉ်,ရနယ် ခိုင်း,
မျှား,သစ်,ဝါး,စသည်တို့၌ တင်စားသောကြောင့် ကောဒေ
သုပဓာ။

ဇနပဒဓာရိကံ ပက္ကမိံ သု

ဇနပဒဓာရိကံ, အရ ဇနပုဒ်သို့ လှည့်လည်ခြင်း ရ၏။
ပက္ကမိံ သု အရလည်း ၎င်းရ၏။ ဤသို့ အရ မပြားဘဲနှင့်
ပြားသကဲ့သို့ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် အဘောဒုပဓာ။

ဤ ဇနပုဒ်လှည့်လည်ခြင်းသည် ဘုရားတို့သာ ရအပ်
သော်လည်း အထင် ရုဋ္ဌိအားဖြင့် သာဝကတို့အား တင်
စား၍ ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ရုဋ္ဌိနည်း။

‘ဇန’ အတူရှိသော ဘုရားတို့၏ ဇနပုဒ် လှည့်လည်
ခြင်း၏ ‘ဇနပဒဓာရိကံ’ ဟူသော အမည်ကိုအတူဖြစ်သော
သာဝကတို့၌ တင်စားသောကြောင့် သဒိသုပဓာ။

(၄၇၁)

မိတ်ဇွေ

သဗ္ဗမတ္တိကာ မယံ

သဗ္ဗမတ္တိကာမယံ၊ ဟူသော နည်းသည် နံရံ၊ အမိုး၊ စသော အလုံးစုံ၌ မြေညက် အများကို ဆိုသဖြင့် တံခါးတောင် တံခါးရှက်စသော အသဗ္ဗ မတ္တိက မယံ၊ တည်းဟူသော အနည်းကိုလည်း ရသောကြောင့် ယေဘုယျနည်း။

မေတ္တာ ပုဗ္ဗဘာဓံ

အကြောင်းဖြစ်သော မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်း၏ “မေတ္တာ” ဟူသော အမည်ကို အကျိုးဖြစ်သော မေတ္တာဈာန်၌ တင်စားသောကြောင့် ကာရုဏာပဓာ။ (ဇီ ၁၁၀)

တာလပဏ္ဏဆတ္တံ

တာလပဏ္ဏဆတ္တံ၊ ဟူသော နည်းသည် ထန်းရှက်အမိုးတည်းဟူသော အစိတ်ကို ဆိုသဖြင့် ပိတ်မိုးစသော အပေါင်းကိုလည်း ရသောကြောင့် ဥပသက္ခဏနည်း။
{ဣ° ၄၂၅}

လောမေန တွံ မုတ္တောသိ

အဘူရှိသော အမွေး၏ “လောမ” ဟူသော အမည်ကို အဘူဖြစ်သော ပဗ္ဗန္ဓလိင်္ဂ၌ တင်စားသောကြောင့် သဒိသုပဓာ။

ပြည်သူ့

ထေယျံ

ဌာနိဖြစ်သာ ခိုးလိုသော စိတ်၏ “ထေယျ” ဟူသော အမည်ကို ဌာနဖြစ်သော ခိုးတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၌ တင်စားသောကြောင့် ဌာနျူပဓာ။

သုက္ခိဃာတံ

ဌာနိဖြစ်သောမင်းတို့အား ပေးအပ်သောအဖို့ (အခွန်) ကို ညှင်းဆဲခြင်း၏ “သုက္ခိဃာတံ” ဟူသော အမည်ကို ဌာနဖြစ်သော သစ်ပင်၊ တောင်၊ စသည်တို့၌ တင်စားသောကြောင့် ဌာနျူပဓာ။

ရရနိက္ခေပေါ ပန၊ ပ၊ ဝေဒိတဗ္ဗေ

ရရနိက္ခေပေါ၊ ဟူသောနည်းသည် ဥပနိက္ခိတ္တ သဏ္ဌာန် တည်းဟူသော အစိတ်ကို မှတ်၍ဆိုသဖြင့် အရာဝိတရား စိစစ်ရာ၊ စသည်တို့၌ တာဝကာလိက ဘဏ္ဍာဒေယျ၊ စသော အလုံးစုံတို့၌ ရအပ်သောကြောင့် နိဒဿနနည်း။

ဌာနာ စာဝန ဝသေန သဟယောဂေါ

ဤ ဌာနစာဝန ဝသေန သဟယောဂေါ၊ ဟူသော နည်းသည် ဌာနစာဝန၏ အစွမ်းအားဖြင့် သဟယောဂ၊ ဟု အစိတ်ကို မှတ်၍ ဆိုသဖြင့် စိလသင်္ကမန” စသည်တို့၌ ဌာနစာဝန မရှိသော်လည်း အလုံးစုံသော သဟယောဂကို ရအပ်သောကြောင့် နိဒဿနနည်း။

ဒုက္ခဋီ

အကျိုးဖြစ်သော မကောင်းသော အမှု ချွတ်ယွင်းသော အမှု “ဒုက္ခဋီ” ဟူသော အမည်ကို အကြောင်းဖြစ်သောထိုမကောင်းသော အမှု (ချွတ်ယွင်းသောအမှု) ကြောင့်ဖြစ်သော အာပတ်၌ တင်စားသောကြောင့် ဗလူပဓာ။

တနဲ့ အကြောင်းဖြစ်သော မကောင်းသော အမှု၏ “ဒုက္ခဋီ” ဟူသော အမည်ကို အကျိုးဖြစ်သော အာပတ်၌ တင်စားသောကြောင့် ကာရဏူပဓာ။

ဒုက္ခဋီသဒ္ဓါသည် တရုထည်းဖြစ်လျက် ချွတ်ယွင်းသော အနက်၊ မတင့်တယ်ခြင်းအနက် ဟုဆိုအပ်သော များသော အနက်ကို ဟောသောကြောင့် ဘိန္ဒုသတ္တိသမဝေတနည်း။

အာရာမံ အဘိယုဇ္ဈတိ

အာရာမံ အဘိယုဇ္ဈတိဟူသော နည်းသည်အရာဝိတည်း ဟူသော အမျှားကိုဆိုသဖြင့် အရာဝိမဟုတ်သော အရာဝိတွင်းရှိအနည်းကိုလည်း ရသောကြောင့် ယေဘုယျနည်း။

သေနာသနတ္ထာယ နိယဒိတံ

သေနာသနတ္ထာယ၊ ဟူသောနည်းသည် ကျောင်းပစ္စည်းတည်းဟူသော အစိတ်ကိုမှတ်၍ ဆိုသဖြင့် ပစ္စည်း လေးပါးတည်းဟူသော အလုံးစုံကိုလည်း ရသောကြောင့် နိဒဿနနည်း။

ဒုတိယပါရာဇိကံ နိဇ္ဈိတံ

ပြည်သူ့.

မှတ်ချက်။ သန္တတယသန္တတယ (အဋ္ဌကထာ) သန္တတယာကိသမုဒါယေကေဒေသဝေါဟာရော၊ ဒဗ္ဗသပဋ္ဌသသိဒ္ဓန္တိအာဒိသုဝိယ (ဝိမုဒ္ဓိနိကာ) ဖွင့်ပုံထောက်၍ ၎င်း။ သန္တတယာတိ ကေဒေသ သမုဒါယ ဝေါဟာရော၊ ပဇ္ဇာဒရောတိ အာဒိသု ဝိယ ဟုသာရတ္ထနိကာဖွင့်ထောက်၍၎င်း။ ကေဒေသုပစာ ကေဒေသျှပစာဟုရှိသင့်ရှိနိုင်၏။ သို့အတွက် အစိတ်အမည်ကို အပေါင်း၌ တင်လျှင် ကေဒေသုပစာ။ အပေါင်းအမည်ကိုအစိတ်၌တင်လျှင်ကေဒေသျှပစာ ဟုမှတ်ရာ၏။ သို့သော်လည်းအဆိုနည်းလွှာဖြင့် အဆိုများသော ဆိုရိုးကျအတိုင်း ကေဒေသုပစာ ဟူ၍တင်လိုက်ပါ၏။

ပါရာဇိကဏ် နည်း ဥပစာ တင်ပုံအကျယ် ပြီးပြီ

{ ၂ } ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ
ပါဠိမှား၊ ပါဠိမှန်

သံဝဏ္ဏန ကောဝိဒေဟိ။	သံဝဏ္ဏနာ ကောဝိဒေဟိ (၂)
အလတ္တံ။	အလတ္တံ။ မ။
အဋ္ဌကထာ အကံသု။	အဋ္ဌကထာမကံသု။
ပဌမ မဟာသိင်္ဂီတိ နာမ။	ပဌမ မဟာသိင်္ဂီတိနာမ။ မ(၃)
ယာဝဒေဝ။	ယာဝဒေ (၄)
တဿ။	တဿမေ (မ)
ဆဋ္ဌတိညပ္ပဘောဒေ။	ဆဋ္ဌတိညာဒိပ္ပဘောဒေ (မ)
ဗဟုကာရတ္တာ။	ဗဟုပကာရတ္တာ။ မ (၅)
မိတ်ဆွေ	

သေက္ခော၊	သေခေါ။
ဥတ္တိနိတေန။	ဥတ္တိနိတေန။
ပပ္ဖေါဇေတွာ။	ပပ္ဖေါဇေတွာ (၆)
ထပေတွာ။ ဌာပေတွာ။	ပေတွာ။
သတ္တပဏ္ဍိတုဟာဒ္ဒါရေ။	သတ္တပဏ္ဍိတုဟာဒ္ဒါရေ (၇)
သင်္ချိံ ဂစ္ဆတိ။	သင်္ချိံ ဂစ္ဆတိ (၁၁)
အသင်္ဂီတဉ္စ။	အနုသင်္ဂီတဉ္စ (၁၂)
ဂဟကာရံဂဝေသန္တော။	ဂဟကာရ ဂဝေသန္တော (မ)
ဗါသုကာ။	ပါသုကာ (မ)
သောဠသ ပရိဝါရာ။	သောဠဿ ပရိဝါရော။
လက္ခဏေ။	သလက္ခဏေ (မ၊ ၁၃)
အတ္တာပိက္ခတိ။	အတ္တာပိက္ခတိ (၁၇)
အတ္တာနုဉ္စ ခဏတိ။	အတ္တာနုဉ္စ မူလံ ခဏတိ။
ဓမ္မစိန္တံ။ ။ ခဓ္မစိန္တံ (မ)	ဓမ္မစိတ္တံ (မ)
နနိဏ္ဍာနက္ခမန္တိ။	နနိဏ္ဍာနံ ခမန္တိ (၁၆)
သတ္တ သုတ္တ သဟဿာနိ	သုတ္တန္တာနံ သဟဿာနိ (၁၈)
ဓမ္မ သိရိဝ္ဋယေ။	ဓမ္မသိရိဝ္ဋယေ (၁၁)
အနာသဝါ။	အနုလယာ (၂၂)
ဂဏ္ဍိဋ္ဌာနာနိ။	ဂဏ္ဍိဋ္ဌာနာနိ (၂၆)
အဋ္ဌဟိ ကာဇေဟိ။	အဋ္ဌဟိ ကာဇေဟိ (၂၈)
သန္တိန္ဒြိယံ။	သံဝုတိန္ဒြိယံ မ (၃၀)
နိဂြောဓောထေဝ။	နိဂြောဓောတေဝ။
သာဠကထံ သဗ္ဗံ ထေရဝါဒံ။	သ ထေရဝါဒံ { ၃၅ }

ပြည်သူ့

အဟော ဂင်္ဂါ ပဗ္ဗတံ။ အဓောဂင်္ဂ ပဗ္ဗတံ မ { ၃၆ }

အဒေသိသုံ။ အဒေသိယု (၃၇)

မလိနာ။ ပလိနာ (၃၈)

သိလကုဋုပ္ပိ။ သိလကုဋုပ္ပိ။ သိလကုဋေ { မ }

ပဉ္စပဏ္ဏာသဿ။ စတုပညာသဿ { ၅၆ }

ဒွါသဋ္ဌိယာ လေဏေသု

ဆသဋ္ဌိယာ လေဏေသု (မ)

အဋ္ဌသဋ္ဌိယာ လေဏေသု။ မ (၅၇)

ဟိမာစ ဆဗ္ဗဏ္ဏ ရံသိယောစ။ ဟိမဉ္စ ရံသိယောစ { ၆၆ }

သုပဏ္ဏရူပေန။ သုပဏ္ဏ။ သုပဏ္ဏ (၆၇)

မဟာဗောဓိ အာသနဋ္ဌာနေ။ မဟာ အာသနဋ္ဌာနေ (၆၈)

ပဏ္ဏာနိ ပတန္တိ။ ပဏ္ဏာနိပတန္တိ { ၇၀ }

ပုဝိမန္တော။ ပိဝမန္တော { မ }

မဇ္ဈန္တိကေ။ မဇ္ဈဏ္ဍိကေ။

လုပ္ပိနိဝနေ။ လုပ္ပိနိဝနေ။ လုပ္ပိနိဝနေ { ၇၆ }

ဒိဋ္ဌိသိလသာမည သင်္ခါတ သင်္ခါတေန။

ဒိဋ္ဌိသိလသာမည သင်္ခါတ သင်္ခါတေန။

ဒိဋ္ဌိသိလသာမည သင်္ခါတေန။

ဒိဋ္ဌိသိလသာမည သင်္ခါတ သင်္ခါတေန (၇၆)

ကရုဏာဂုဏသမန္နာဂတော။

သမန္နာဂတော။

သမနာဂတော။

သမ္ပန္နာဂတော (၇၇)

မိတ်ဆွေ

ဥာဏပရသုံ။

ဥာတေယျံ နိဋ္ဌေယျံ

ဥာတာယံ နိဋ္ဌာယံ

တာဝ သဟဿဝေ။

အာယတ ပိတ္တတော။

တဒနန္တရေသု။

အတ္တနော ပန။

အပ္ပဋိမော။

သတ္တေ ကန္တာရံ။

ပိသောဒရာဒိ။ သောဒရာဒိ။

လဒ္ဓသဒ္ဓါနံ။

ဝတ စရိယာဒိ။

အတ္တနာ သုတံ။

အာသတိ ဝါစံ။

အာသန္တိ ဝါစံ {မ}

အာသတိ ဝါစံ။မ {၉၅}

တထာဂတော။ တထာဂတာ။ တထာဂတေ {မ}

အာပိဋ္ဌန္တိ။

အာပိဋ္ဌန္တိ {၉၆}

မမံ ကာရေန။ မမကာရေန။ မမာကာရေန။

အနဘာဝံ ကတာ။

အနဘာဝံဂတာ။

တာလာဝတ္ထုကတာ။

တာလာဝတ္ထုကတာ။

တာလာဝတ္ထုဂတာ။

ဥာဏပရသုံ။

ပတ္တေယျံ။

ပတ္တာယံ {၈၃}

တာဝ သဟဿဝါ။

အာယာမ ပိတ္တတော (၈၅)

တဒနန္တရေသု။

အတ္တနာပန {မ}

အပ္ပဋိသမော {မ}

သတ္တေ ကန္တာရံ။မ {၈၆}

သဟုဒ္ဓရာဒိ {၈၈}

လဒ္ဓသဒ္ဓါနံ {၉၂}

ဝတ္တဿ စရိယာဒိ {၉၄}

အတ္တနော သုတံ။

အာယတိံ။

အဘိညာပက္ခေ။

ပပ္ဖေါဇေတွာ။

စိတ္တမေဝ ဥပ္ပန္နံ။

ပုဗ္ဗဘာဂ ပဋိပဒါ။

ဥပရိ ဈာနင်္ဂါနံ ပစ္စနိကံ။

ဝိဝေကဇံ ဝီတိ သုခံ။

ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာ ပဌမံ။

ဂဏနာနုပုဗ္ဗတော ပဌမံ။

ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာယ ပဌမံ။

ဝိဘင်္ဂေ ပန။

ဇေမေတံ။

ဥဿာဟ ဇနကံ။

ခေနုပကော။

ဩဘာသဂတံ။

ဈာနပဋိလာဘ ပစ္စယံာနံ။

ဒုဠဝါစရိတံ။ ဒုဠဝါစရိတံ။ ဒုဠဝါစရိတံ။ မ { ၁၂၄ } မ

အဃဿ ဟတာ။

အဃဿ တတာ။

အဃဿ ဓာတာ။ { မ-၁၃၀ }

သရဏတ္ထမုပေဟိ။

ဓမ္မဒဿ။

အဇ္ဇတဂ္ဂေ။

မိတ်ဆွေ

အာယတိ (၆၇)

ဆအဘိညာပက္ခေ။ မ { ၁၀၃ }

ပပ္ဖေါဇေတွာ။

စိတ္တမေဝ မုပ္ပန္နံ။

ပုဗ္ဗပဋိပဒါ။ မ (၁၀၄)

ဥပရိဈာနင်္ဂါပစ္စနိကံ { ၁၀၆ }

ဝိဝေကဇံ ဝီတိသုခံ (၁၀၇)

ဝိဘင်္ဂေ { ၁၀၉ }

ဇေမေဝံ (၁၁၇)

ဥဿာဟ ဇနတ္ထံ [၁၁၁]

ခေနုပဂေါ (၁၁၂)

ဩဘာသ ပရိဂ္ဂဟိတံ (၁၁၈)

ဈာနပဋိလာဘ ပစ္စနိကာနံ။

ဒုဠဝါစရိတံ။ မ { ၁၂၄ } မ

အဃဿ ဟတာ။

အဃဿ တတာ။

အဃဿ ဓာတာ။ { မ-၁၃၀ }

သရဏတ္ထမုပေဟိ။ မ { ၁၃၁ }

ဓမ္မဒဿ (မ)

အဇ္ဇတဂ္ဂေ { ၁၃၂ }

ခန္တိ°စာရေတွာ။	ခန္တိ°စာရေတွာ။
ဒုဟိတိကာ။	ဒုဟိတိကာ(၁၃၃
သေတဋ္ဌိကာ။	သေတဋ္ဌိကာ
ဥတ္တရာဟကာ။	ဥတ္တရပထကာ။
ဥတ္တရပထာ (၁၃၄	
မန္တိရံ။	မန္တိရံ။
မန္တိရံ။	မန္တိရံ။
မန္တိရံ။	မ။
ပတ္တပတ္တမူလကံ။	ပတ္တပတ္တမူလကံ။
မ။	
ပတ္တောဒနော နာလမယံ ဒုပိန္နံ။	
ပတ္တောဒနော နာဠိမယံ ဒုပိန္နံ။	
ပတ္တောဒနော နာဠိမယံ ဒုပိန္နံ။	မ။
နဟောတိ၊ နောစခေါ ဟောတိ၊ နောစခေါ	မ {၁၃၆}
လဋ္ဌါ။	လဋ္ဌေါ။
ပုထဝိ°။	ပုထဝိ° {၁၃၉}
ပုထဝိနိဿိတာ။	ပုထဝိနိဿိတာ။
မဟာပုထဝိ။	မဟာပုထဝိ။
တုမ္ပေနိဿာယ။	တုမ္ပေနိဿာယ။
မ။	
ဥပပန္နဗလော။	ဥပပန္နဗလော။
သာဒုရသံ။	သာဒုရသံ {၁၄၀}
ဥတ္တရကုရ။	ဥတ္တရကုရ (၁၄၁)
နအမှာကံ။ပ။ဒဒေယျုန္တိ။	
အမှာကံ။ပ။ဒဒေယျုန္တိ။	မ(၁၄၁)
ဩသန္တဝိရိယတာဝါ။	ဩသန္တဝိရိယတာဝါ (၁၄၂)
သစိတ္တပရိယောဒပနံ။	သစိတ္တပရိယောဒပနံ (၁၄၃)
ပုပ္ဖာရာမေ။	ပုပ္ဖာရာမေ (၁၄၄)
	ပြည်သူ .

နိရုဇ္ဈိမာနာ။	နိရုဇ္ဈိမာနော။	မ { ၁၄၅ }
ဘိဝံသနကတသ္မိ။	ဘိဝံသနကတ္တသ္မိ။	{ ၁၄၆ }
ဗုဒ္ဓတ္တကာရဏေ။	ဗုဒ္ဓတ္တကာရဏော	(၁၄၇)
သဗ္ဗဗိ။	သုဗ္ဗဗိ။	(၁၄၈)
ဗဟုကာ။	ဗဟုတာ	(၁၄၉)
အပုဂတကာဠကော။	အပဟတကာဠကော	(၁၅၀)
ဝိနိပါတနသဘာဝေါ။	ဝိနိပါတအတ္တဘာဝေါ။	မ။
စရန္တော။	စရန္တော	(၁၅၁)
သွာတနာယ	သွာဒနာယ	(၁၅၂)
ဩနိတ္တပတ္တပါဏိ။		
ဩနိတပတ္တပါဏိ။		
ဩဏိတ္တ။		
ဩဏိတ။	(၁၅၅)	
ယံဒိဝသံ။	ယံပရိသံ။	မ (၁၅၅)
ပယာဂပတိဋ္ဌာနံ။	ပယာဂတိတ္ထံ	(၁၅၆)
အဘိရန္တံ။	အဘိရတိ	အဘိရတံ။
သုခေမိတော။	သုခေထိတော	(၁၅၉)
ပဟုတဇာတရူပ။	ပဟုတဇာတရူပ။	မ (၁၆၀)
အဘိဒေါသိကော။	အဘိဒေါသိကော	(၁၆၁)
အတိဂရုနာ။	အတိဂရုကံ။	
အတိဂရုနာ။	အတိဂရုကပဗ္ဗဇ္ဇုပဂတေန။	
တတောယံ။	တတာယံ။	တဒါယံ။
ပိတာမဟံ။	ပေတာမဟံ	(၁၆၃)
သုရပဘောဂ။	သုခဘောဂ	{ ၁၆၄ }
မိတ်ဆွေ-၁၀		

ဝိဟေသာဟေသာ။	မာဝိဟေသာ။ မ
လိန္တဝိယော။	လိန္တဝယော {၁၆၆}
အထခွေတံ။	အထခေါတံ။ အထခေတံ။
ဒုဠုလ္လ။	ဒုဣလ္လ မ {၁၇၀}
အနန္တိရိယံ။	အနန္တိရိကံ (၁၇၂)
ယံတွံ။	ယံတံ (၁၇၃)
ဒွယံဒွယံသမာပတ္တိံ။	
ဒွယံဒွယသမာပတ္တိံ။ မ (၁၇၃)	
ဣမဉ္ဇိလေသံ။	ဣမဉ္ဇိလိသံ။
ဃာဓုမာနာ။ ဃာဓုမာနာ။ ဃာဓုန္တာ {၁၇၆}	
ဥပေါသထောနုတိဋ္ဌတိ။	ဥပေါသထောတိဋ္ဌတိ။
သဘဏ္ဍသဟိတော။ သဟောဒ္ဓ။ သဟေတ္ထ (၁၇၉)	
ဝဿသဋ္ဌိကက္ခေရောဝိယ။	
ဝဿသတိကက္ခေရောဝိယ (၁၉၁)	
အပစ္စက္ခာယ။	အပစ္စက္ခတာယ (၁၉၆)
ဥက္ကဋ္ဌိတော။	ဥက္ကဋ္ဌိတော။မ (၁၉၇)
မေထုန။	မေရန {၂၀၆}
ဗီဇကေန မုခံအဝိဓာယ။	ဗီဇကေန မုခံဝိဓာယ {၂၀၇}
ပစ္စတ္တိက။	ပစ္စတ္တိက။မ (၂၁၀)
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။	သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန (၂၁၂)
အဝိသယက္ခာ။ အဝသတ္တက္ခာ။ အဝသမက္ခာ (၂၀၈)	
ဝုဠာတိ။	နဝုဠာတိ။မ (၂၂၇)
ရုက္ခသုဝိကဏ္ဍကဒ္ဓါရုံ။	

ရက္ခသုစိန္တါရ ကဏ္ဍကန္တါရံ။ { ၂၂၆ }
သင်္ချာတော။ သင်္ချာနိ။ မ (၂၁၁)
ဝတ္ထုဂါထာပုန။ ဝတ္ထုကတာပန။ မ (၂၁၉)
သင်္ဂါမသိသယောဓောဝိယဘိက္ခု။
သင်္ဂါမသိသယောဓဘိက္ခု။ (၂၂၅)

ဝသနဝနံ။	ဝသန္တဝနံ။	ဝသေနဝနံ။ မ (၂၂၉)
သမ္ပဟုလာ။	သမ္ပဟုလာ။	သမ္ပဟုလာ။ သမ္ပဟုလာ။
ကေသန္တောဂပရိဘောဂါဒိကတွာ။		
ကေသန္တောဂပရိဘောဂါဒိ။ မ။		
ပါတဗျဘာဝံ။	ပါတဗျသနဘာဝံ။ မ (၂၃၁)	
ဣဿရိယမတ္တာယ။	ဣဿရိယပတ္တာယ။ မ (၂၃၆)	
အနာဒိယိတွာ။	အနာဒရိတွာ (၂၄၂)	
သမန္တဟောတိ။	အပ္ပန္တဟောတိ (၂၄၆)	
ပနအကတွာ။	ပနကတွာ။ မ (၂၅၃)	
တတ္ထေဝ။	တထေဝ။	
အပဗျဟန္တော။	အပဗျဟန္တော (၂၅၅)	
အာကိရထိ။	အာကိရထိ (၂၅၇)	
ကတဆိဒ္ဓေ။	ကတဆိဒ္ဓေန။ မ (၂၅၈)	
နသမေတိ။	သမေတိ။ မ	
ယံပနေတ္ထပက္ခိတ္တံ။	ယံပနေတ္ထပက္ခိန္တံ။ မ (၂၅၉)	
လဂ္ဂိတံ။	လဂ္ဂိတေ။ မ (၂၆၄)	
အစာဝေတွာပိ။	အစာလေတွာပိ (၂၆၅)	
မိတ်ဆွေ		

ဗဟိထပိတေ။	ဗဟိထပိတေသု (၂၆၆)
ပိဋကေ။	ပိဋကေန (၂၆၆)
သမမေဝဗာဟံကတွာ။	သယမေဝဗာဟံကတွာ (၂၇၀)
ဥပယောဂမနဂံ။	ဥပယောဂံဂမနုပဂံ။ မ (၂၇၂)
ဘဝိတဗ္ဗံ။	ဘိတဗ္ဗံ။ မ (၂၇၂)
သစေနဝေဇေတွာ။	သစေပန ဝေဇေတွာ။ မ။
မဏ္ဍုကကဏ္ဍကံဝါဝိတံ။	
မဏ္ဍုကကဏ္ဍကံဝါဝိတံဝါ (၂၇၁)	
ရာဇဂ္ဂံ။	ရာဇကံ (၂၆၀)
သိဗ္ဗနာဒိ။	သိဗ္ဗနာဒိ (၂၆)
ဖလဝါရေစသမ္ပတ္တေအညေသံအာဘာဝံ။	
ဖလဝါရေစသမ္ပတ္တေအညေသဉ္စအတ္ထိ ဘာဝံ။	
အသဟာယဿဝါ။	
အဒုတိယဿဝါ။	
အတ္တဒုတိယဿဝါ။	

ကာယဝိနိန္ဒနိယကထံ။
 ကာယဝိနိန္ဒနိယကထံ။
 ကာယနိဗ္ဗိန္ဒနိယကထံ။
 ကာယနိဗ္ဗိန္ဒနိယကထံ။
 ဝေဠုရိယံ။
 ဝါသရဏ္ဍာဒိနိဝါ။
 ဥတ္တမဂ်သိရသ္မိံ

ဝေဒုရိယံ။
 ဝါသရဏ္ဍာဒိနိဝါ။
 ဥတ္တမဂ်သိရသ္မိံ။

ဝဂ္ဂုမုဒါ။

ဝဂ္ဂုမတာ။

ဩရောဟဏဏတိတ္ထာနိရိယ။ ဩရောဟဏဏတိတ္ထာနံရိယ။

အနုရိသဋ္ဌံ။

အနုရိသတံ။

ပဋိနိသက္ခါနုပဿိအဿာသဝသေန။

ပဋိနိသက္ခါနုပဿိအဿာသနဝသေန။

ဩကာသဒ္ဓါနံ။

ဩကာသဋ္ဌာနံ။ မ။

ဝါလိကာ။

ဝါလုကာ။

ရဏ္ဍိရဏ္ဍိရိသဇေ။

ရဏ္ဍိရဏ္ဍိရိကဇေ။ မ။

ရဏ္ဍိရဏ္ဍိရိဝဇေ။ မ။

ဝါတူပလဒ္ဓိယာစ။

ဝါတူပလဒ္ဓိယာစ။

ပဌမဇ္ဈာနဿ။

ပတ္တဇ္ဈာနဿ

ဂတမဂ္ဂမေဝ။

အဓိဂတမဂ္ဂမေဝ။ မ။

အသမ္ပုဋ္ဌော။

အသမ္ပုဋ္ဌ။ မ။

သက္ကသမ္ပဒံ။

သက္ကသမ္ပတံ။

နိပါတတိတ္ထေ။

နိပါတတိတ္ထံ။

ဥပပန္နံ။

ဥပပန္နံ။

ဒုတ္တိဗျာမသတပ္ပမာဏ။

ဒုတိဗျာမသတပ္ပမာဏ။

ဒုတ္တိသဗျာမသတပ္ပမာဏ။ မ။

အဟောဝတယံတံ။

အဟောဝတာယံတံ။

စိတ္တောနာနုပ္ပကာရကော။ စိတ္တောနာနုပ္ပကာရကော။ မ။

ဥက္ကသန္တော။

ဥသတန္တော။

မိတ်ဆွေ

သောန္တေ။

သောန္တေ။မ။

အဝါဇော။

အာဝါဇော။

ကုန္တိပရိကန္တော။ ကုန္တိပရိကန္တော။ ပရိကတ္တော။

ကုဟကဝတ္ထုနိ။

ကုဟကဝတ္ထုနိ။

အဇာနမေဝံ။

အဇာနမေဝ။

အာနေတွာ ပဌမဏ္ဍါနာဒိဟိ။

အာနေတွာ ပဌမဏ္ဍါနာဒိပိ။ မ။

ပိတုဇ္ဈန္တိ။

ပိတုဇ္ဈန္တိ။

ပိတုဇ္ဈန္တိ။

ကိပိလ္လိကာနံ။

ကိပိလ္လိကာနံ။

ဝေရိဃာရံ။

ဝေဏိဃာရံ။

ဒဗ္ဗဝေရူပံကတ္တာ။

ဒဗ္ဗဝေရူပံကတ္တာ။

မေထုနံဓမ္မံပဋိသေဝိတာ။ မေထုနံဓမ္မံသေဝိတွာ။

ယောပနဘိက္ခု။

ယောပနဘိက္ခု။မ။

သိဉ္စန္တိတိတမေဝဉ္စန္တိနသိဉ္စန္တိ။

သိဉ္စန္တိတိသယမေဝဉ္စန္တိနသိဉ္စန္တိ။

ဣတရေဟိပန။

ဣတရေပန။

အဝိမယျာဇေ။

အဝိမယျာဇေဟောတိ။

အဘိဟဋ္ဌု။

အဘိဟဋ္ဌု။

ပညာသပန္နော။

ပညာသပန္နော။

အဇ္ဈုဏှော။

အဇ္ဈုဏှော။

ရာဇဘောဂ္ဂေ။

ရာဇဘောဂေါ။

ဆက္ခတ္တုပရမံဟိ။

ဆက္ခတ္တုပရမန္တိဟိ။မ။

ဒုတိက္ခတ္တု။

ဒုတိက္ခတ္တု။မ။

ပြည်သူ့.

ယတွဿ။ ယတဿာ။ ယတ္ထဿ။ ယတွဿ။

သိသုပကံ။ သိသုပကံ။

ကတိဟိပိတျာယံ။ ကတိဟံပိတျာယံ။ ကတိဟိပိမျာယံ။

သံသုကာဝသံ။ သံသုမာရဝသံ။ သုသုကာဝသံ။

ပဌမဇ္ဈာနာဒိဟိ။ ပဌမဇ္ဈာနေနာနာ။

ပဌဟိကာသာလံ။ ပဌဟိကာသာလံ။

ဗန္ဓနာနစဝတိ။ ဗန္ဓနာနစဝတိ။မ။

ဥဇုကမေဝတိဌတိ။ ဥဇုကမေဝပတတိ။မ။

ကမ္မဋ္ဌာနပ္ပဘောဒေ။ ကမ္မဋ္ဌာနဘောဒံ။ မ။

ဤတိ။ ဣဒ္ဓိ။ မ။

ပံသုပတ္ထိ။ ပံသုပတ္ထိယာ။

စိရံ။ စိရံ။

ထဒ္ဓတရံ။ ဗန္ဓတရံ။

ဝိယမာနာ။ ဝိယမာနော။

အတ္တနောဟာရတိ။ အတ္တနောဒဟတိ။

ယသ္မာပနာယံ။ ယသ္မာပနာယံ။

ဂုတ္တဝစနတော။ ဂုတ္တဝတော။

အနဘာဝံကတွာ။ အနဘာဝံဂတာ။

လောဟိတကံ။ လောဟိတဂတံ။

ကမ္မေနပဉ္စမံ။ ကမ္မဉ္စပဉ္စမံ။

ဣဒ္ဓိယာတေ။ ဣဒ္ဓိတေ။

အဓိရကာလာမိကာရိကံ။ အဓိရကာလာစာရိကံ။

အဋ္ဌပဒံ။ အဋ္ဌပဒံ။

မိတ်ဆွေ

ဘဏ္ဍိကာဗဒ္ဓါနိ။

ဘဏ္ဍိကာဗဒ္ဓါနိ။

အညမည။

အညောအညံ။

စိဝရစေတာပန္နံ။

စိဝရစေတာပနံ။

ကေန္တေနုပိယပက္ခေ။ ကေတော။ ကေ။

ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ ပါဠိမှား၊ ပါဠိမှန် ပြီးပြီ။

သီလက္ခန္ဓ အဋ္ဌကထာ-ပါဠိမှား၊ ပါဠိမှန်

သနရာမရလောကဂရံ။
ဝိတမလံ။သနရာမရူလောကဂရံ (၁)
ဂတမလံ။

မာရသေနမထနာနံ။

မာရသေနမဒ္ဓနာနံ။

အဋ္ဌန္တုဗ္ဗိသမူဟံ။

အဋ္ဌန္တုဗ္ဗိသမောဟံ။

ယာဝဒေ။

ယာဝဒေဝ (၃)

ဆဋ္ဌာဘိညပ္ပဘေဒေ။

ဆဋ္ဌာဘိညာဒိပ္ပဘေဒေ။မ။

အလဂ္ဂစိတ္တတာယစေဝစန္ဒောပမပဋိပဒါယစ။

အလဂ္ဂစိတ္တတာယစန္ဒောပမပဋိပဒါယစ။

ဒုဗ္ဗလာဟောန္တိတိ။

ဒုဗ္ဗလာဟောန္တိ။မ (၄)

နိကေတမိဝ။

ဇလန္တမိဝ (၈)

ဂဟကာရံဂဝေသန္တော။

ဂဟကာရဂဝေသန္တော။မ (၁၄)

ပါသုကာ။

ပါသုကာ။ မ။

အသင်္ဂိတဉ္စ။

အနုသင်္ဂိတဉ္စ။

သောဠသပရိဝါရာ။

ပရိဝါရာ။

နနိဿာနံမန္တိ။

နိဿာနက္ခမန္တိ (၁၆)

ဓမ္မဝိန္တံ။	ဓမ္မဝိန္တံ၊ မ (၂၀)
အန္တဘိက္ခတိ။	၊အန္တက္ခတိ။
အသီတိသုတ္တန္တာ။	။ဒွေအသီတိသုတ္တန္တာ။မ။ (၂၂)
ဓမ္မနိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါသဗ္ဗတ္တိသန္တာဝံ။	
ဓမ္မနိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါသဗ္ဗတ္တိသန္တာဝံ (၂၃)	

ယဉ္ဇိသမယံ။	။အယဉ္ဇိသမယံ။မ။ (၃၀)
ဒိဋ္ဌိသီလသာမညသင်္ခါတသင်္ခါတေန။	
ဒိဋ္ဌိသီလသာမညသင်္ခါတေန။	
ဒိဋ္ဌိသီလသာမညသင်္ခါတသင်္ခါတေန။ (၃၁)	
ခါရောဒကံ။	။ခရောဒကံ။(၃၃)
သုဓမ္မဓမ္မိကာ။	။သုဝဓ္မဝဓ္မိကာ။
	။သုဒဓ္မဒဓ္မိကာ။ (၃၆)
ကာကဇ္ဇမာနာ။	။ကာကဇ္ဈမာနာ။မ။ (၃၈)
ဂစ္ဆိမဏ္ဍလမာဠေ။	ဂစ္ဆိမဏ္ဍလမာဠေ။ (၄၁)
ဒုလ္လဘာသဗ္ဗတ္တိ။	ဒုလ္လဘာသဇ္ဈိသဗ္ဗတ္တိ။မ။ (၄၁)
ကာလံဝိဒိတွာ။	သမယံဝိဒိတွာ။မ။ (၄၂)
ကာယနုတ္တိ။	။ကာယနုတ္တိ။
	။ကာယနောတ္တိ။(၄၄)
အာဟနုတိဝိတ္တန္တိ။	အာဟနုတိဇ္ဇတ္တိဝိတ္တန္တိ။မ။ (၄၆)
တုဏှိဘဝိတဗ္ဗံ။	တုဏှိဘဝိတဗ္ဗံ။မ။(၄၇)
မဏ္ဍုနောဂ္ဂတံဂတော။	မဏ္ဍုနံအဂ္ဂတံဂတော။မ။ (၄၇)
ဝသိကီ။	ဝသိကံ (၄၉)
ဗုဒ္ဓနာမိစ္စဗန္ဓုနာ။	ဗုဒ္ဓသာမိစ္စဗန္ဓုနာ (၅၂)
အနုဓာရယမာနေ။	အနုဟရယမာနေ {၅၄}
မိတ်ဆွေ-ခဝ	48

သတ္တပဒဝိတိဟာရော။ သတ္တမပဒပရိဋ္ဌတွာ။မ။

ဝိတက္ကဝိစာရုံရူပံရူပသမေတွာ။

ဝိတက္ကဝိစာရုံရူပသမေတွာ။မ။ {၅၅}

ဒေသနာ ဝိလာသောစေဝ။မ။ {၅၆}

ဒန္တကဋ္ဌဝါ။

ဒန္တကဋ္ဌဝါသိဝါ {၆၁}

ပရသမဟရဏံ။

ပရသံဟရဏံ {၆၂}

သမဂ္ဂေါအာရာမော။

သမဂ္ဂေအာရာမော။မ။ {၆၄}

သမဂ္ဂါရာမော။

သမဂ္ဂရာမော။

ဇူတဖလကော။

ဇူတခလိတေ {၇၃}

ဝိသဝန္တမေဝ။

ဝိသတန္တိမေဝ (၇၈)

သင်္ကလနသဒုပ္ပါဒနာဒိဝသေန။

သင်္ကလနသတုပ္ပဒံ (၇၉)

သိရိဝါယနံ။

သိရိဝါယနံ {၈၁}

ပုစ္ဆာယဝိသန္ဓနံ

ပုစ္ဆာဝိသန္ဓနံ။ (၈၃)

ဝိနယပညတ္တိံ။

ဝိနယပဏ္ဍတ္တိံ။

ဥပါဒါယ။

ဥပါဒါယ။(၈၈)

ဝိဒ္ဓူပဒေါသိကာ။

ဝိဒ္ဓူပဒူသိကာ။မ။ (၉၂)

ဝသနဝနံ။ ဝသန္တဝနံ။

ဝသေနဝနံ။မ။ {၁၀၇}

ဥစ္ဆင်္ဂိကတွာ။

ဥစ္ဆင်္ဂိကတွာ။ (၁၀၉)

မဂ္ဂဖလသုခေန။

မဂ္ဂဖလသုခေန။မ။ (၁၁၀)

ကရေဏှ။

ကရေဏှကာ။ (၁၁၈)

ဩပဝယှံ။

ဩပဝယှံ။

ပဉ္စဟတ္ထိနိကာသတာနိ။

ပဉ္စဟတ္ထိနိယာ သတာနိ။

ပြည်သူ့။

မဟာစူရာဇာနုဘာဝေန။

မဟာစူရာဇာနုဘာဝေန။

မဟာစုံရာဇာနုဘာဝေန။ { ၁၁၆ }

အဋ္ဌာရသသေနိယော။

အဋ္ဌာရသအက္ခောဘလိသေနိယော။မ။

ဆန္ဒိတတ္ထံ။ ထန္ဒိတတ္ထံ။မ။ (၁၂၀)

ဝယသဘိလာပေါ။ ဝစသဘိလာပေါ။(၁၂၁)

ဃရဒါသိကပုတ္တာ။ဃရဒါသယောဓာ။(၁၂၂)

ပါရာဝတပက္ခဝဏ္ဏာနိ။ ပါရာဝတပက္ခိဝဏ္ဏာနိ။ { ၁၃၁ }

သောဝတဿာဟံ။ သောဝကဿာယံ(၁၃၄)

မိတ္တာနမဒြေက္ခာ။ မိတ္တာနမဒုက္ခာ။ { ၁၃၅ }

ပရိယန္တိနာမ။ ။ပရိယတ္တိနာမ။မ။ ။ပရိယတ္တိနာမ။မ။

ဘဝါနုတ္တမော။

အတ္တာနုဉ္ဇေဝပဒါနုဉ္ဇအနုသန္ဓာနုပဋိပါဋိ။

ဝိဘာဝနာ နုတ္တမော။မ။(၁၃၆)

ထပတိ။ ။ဂဟပတိ။မ။ ။တပတိ။မ။(၁၄၄)

အတ္တကာမာ။ အတ္တကာမာ (၁၄၆)

သဟဇာတပစ္စယာ။ သဟဇာတာဒိပစ္စယာ (၁၅၅)

သမဉ္ဇိတေ။ ။သမဉ္ဇိတေ။မ။ ။သမဉ္ဇိတေ။မ။ ။သမဉ္ဇိတေ။

ခုဒ္ဒကရုဏ္ဏိယ ဣရိယာပထာ။

ခုဒ္ဒကရုဏ္ဏိယဣရိယာပထာ (၁၆၀)

ကြိယမယစိတ္တာနံ။ စိတ္တာနံ။မ။

နန္တကာနိ။ ။အနန္တကာနိ။ ။သနန္တကာနိ { ၁၆၁ }

မိတ်ဆွေ

ပဋိဗုဒ္ဓါနုစတော။	ပဋိဗုဒ္ဓါနုစတော (၁၆၂)
ယောပိ ဥတ္တမသေနာသနံနာမ။	
ယောဟိ ဥတ္တမသေနာသနံနာမ။မ။	
ဂေါမုတ္တဟရိတကံ။	ဂေါမုတ္တဟရိတကံ။မ။ (၁၆၃)
မဟာဘာရာတိ။	မဟာဂဇာတိ (၁၆၄)
ပရိဿယာနံ။	ပရိဿယာနံ။မ။ (၁၆၄)
ဝတ္တဗ္ဗတံအာပဇ္ဇတိ။	သန္တိဝတ္တဗ္ဗတံအာပဇ္ဇတိ(၁၆၅)
လုစ္ဆနပလုစ္ဆနဋ္ဌေန။	လုစ္ဆနပလုစ္ဆနဋ္ဌေန။မ။ {၁၆၇}
တုမေဟိဥပဒ္ဓါတာ။	တုမေဥပဒ္ဓါဝေထ (၁၆၈)
သန္တရဗဟိရာတိ။	သမန္တရဗဟိရာတိ (၁၇၂)
နုစမိန္ဒုဗိန္ဒုဥဒကံ။	နုစမိန္ဒုဥဒကံ။
အာဂုကသုတ္တံဝိယပိညာဏံ။	
အာဂုတတတ္တံဝိယပိပဿနညာဏံ။	
အာဂုတသုတ္တံဝိယပိပဿနာနိညာဏံ	(၁၇၄)
မုဉ္ဇမ္မာဏုသိကန္တိ အာဒိဥပမာမတ္တံ။	
မုဉ္ဇမ္မာဏုသိကန္တိ အာဒိဥပမက္ကယမ္ပိ	(၁၇၅)
ဝိတိံသဉ္ဇရန္တေတိ။	ဝိဒိသဉ္ဇရန္တေတိ {၁၇၆}
အာရာသော။	အရာသော (၁၇၇)
ကာမာသဝါ။	ဒိဋ္ဌာသဝါ။
ဣမေပနပဉ္စက္ခန္ဓာ။	
ဣမေပနစရိမကတ္တဘာဝသင်္ခါတာပဉ္စက္ခန္ဓာ	(၁၇၈)
အဃာဿတာတာ။	အဃာဿဟတာ {၁၈၀}
အတ္တတော။	သရဏတ္တတော {၁၈၁}

အဇ္ဈတဂ္ဂေ။

အဇ္ဈဒဂ္ဂေ {၁၈၆}

မမစသာသနမဟန္တိတာယ။

မမသာသနမဟန္တိတာယ။မ။ (၁၈၇)

စစသာယတ္ထေ။

ဝါစာပဋိဗန္ဓတ္ထေ။မ။

အပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ။

အနုပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ။မ။ {၁၈၈}

နာနာနာဋကဗ္ဗိ။

နာနာနာဋကဗ္ဗိနိ

နဂ်လာနိ။

နဂ်လာဒိနိ။မ။

အဒ္ဓါနဝမနံဂတ္ထိန္ဒြေ။

အဒ္ဓါနမဂ္ဂံဂတ္ထိန္ဒြေ။မ။

ဣတ္ထိနဂ်လံ။

ဣတ္ထိနဂ်လံ {၁၈၉}

သမ္ဗညုတညာဏပဒံ။

သမ္ဗညုတညာဏတရံ။

သမ္ဗညုတညာဏမန္တိ။မ။ (၁၉၀)

ဥက္ကဋ္ဌံ။

ဩက္ကဋ္ဌံ (၁၉၁)

လဒ္ဓသဒ္ဓါနံ။

လဒ္ဓသဒ္ဓါနံ {၁၉၂}

ဣတိဟအသာ။

ဣတိဟအာသာ။

ဝိရင်္ဂုပါ။

ဝိရင်္ဂုပါ (၁၉၃)

ဥက္ကမသုရာ။

ဥက္ကမသုရာ။မ။

ဝိဝဇ္ဇတ္ထဒါ။

ဝိဝဇ္ဇတ္ထဒေါ။

တာယ။

တာယအာစရိယကထာယ။

အတုရန္တော။

အတုရိတော {၁၉၄}

ပါသာဒိကတ္ထံ။

ပါသာဒိကတ္တာ (၂၀၀)

ဧရသဝစနသမုဒါစာရေနကာရဏံ။

မိတ်ဆွေ

ဗျေသဝနနသမုဒါစာရေကာရဏံ { ၂၀၂ }
 သံဟရိတွာ။ ပဋိက္ခိပိတွာ။မ။ { ၂၁၁ }
 ခါရိပိမောဒါယ။ ခါရိဗိပိမောဒါယ [၂၁၂]
 သုဇာစာမပ္ပဒယော။ သုဗိစာမရာဒယော။မ။
 ပိခေတိကာစော။ ပိခေတိကာစော (၂၁၂)
 တိရောဒုဿန္တေန။ တိရောဒုဿန္တေန (၂၁၅)
 နိန္ဒာမေတွာ။ နိန္ဒေတွာ။ နိဟရိတွာ။ (၂၁၈)
 ကလ္လောသိ ကုသလောသိ။မ
 ဩနိတပတ္တပါဏိ။ ဩနိတ္တပတ္တပါဏိ { ၂၁၉ }

အဂဏာ အဂဏနာ (၂၂၀)
 တဿတဿ။ တဿတဿဂုဏဿ { ၂၂၂ }
 သန္နိဋ္ဌ။ သန္နိဋ္ဌ။ သန္နိဋ္ဌ။ မ။
 ဝတ္တာဂါထမာဟ။ ။ဝတ္တာဓမ္မပဒေဂါထမာဟ။မ။ (၂၂၄)
 တေတာဒိသေ။ တောဒိသေ။မ။
 ကေဠနာ။ ကေလာယနာ (၂၂၅)
 အဝိပုဇ္ဇောသေန။ ပုဗ္ဗသေန (၂၂၇)
 ဇ္ဇေမုဂေါ။ ။ဇ္ဇေမုခေါ။ ဇ္ဇေမုကော { ၂၂၉ }
 မုဒါမောဒမာနာ။ မောဒါမောဒမာနာ { ၂၃၄ }
 အနုယန္တာ။ အနုယုတ္တာ။
 သေထပရိက္ခာရော။ သီလပရိက္ခာရော။
 ဘောတောရညော။ ဘောတာရညာ { ၂၃၆ }
 နုတ္တိတဿ။ နုတ္တိတတ္ထ { ၂၄၀ }

အာကုလဘာဝေါနုတ္တိ၊	အာကုလဘာဝေါဥဒပါဒိ- ၂၄၂။
ကောဗဒ္ဓံဟုတွာ၊	ကောဗဒ္ဓံအဟုတွာ- ၁၄၃။
ဩဒ္ဓန္တော။	ဩဋ္ဌာဓော။ မ။
တေဒဿေန္တော။	တံဒဿေန္တော- ၂၄၅။
ဝဋ္ဋိဒုက္ခမယေရထေသတ္ထေ။	ဝဋ္ဋိဒုက္ခဘယေသတ္ထေ။ မ။

အဋ္ဌိလရဋ္ဌံနာမ။
 အတ္ထိကပ္ပဋ္ဌံ။
 အဋ္ဌိလရဋ္ဌံ။
 ဒိလရဋ္ဌံ- ၂၄၆။

အတ္တာနံသုခေတွာ။	အတ္တာနံသုခေထပေတွာ- ၂၅၃။
ကံဝဉ္စပေါ	ကိတ္တကဇာတိကော
ဥပေါသထုဒ္ဓေသာ။	ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသာ- ၂၅၅။
မသာဏာနိ။	မဿသာဏာနိ။ မ- ၂၅၇။
ကန္တိတွာ။	ဂန္ထိတွာ။
ဂန္ထိတွာ။	ဂန္ထိတွာ။
သာယံတတိယယကံ။	သာယံတတိယကံ- ၂၅၈။
ဂဏမဇ္ဈေနိသိဒ္ဓိတွာ။	ဂဏမဇ္ဈေနိသိဒ္ဓိပေတွာ- ၂၆၂။

သာရိပုတ္တော။	စိတ္တောဟတ္ထိသာရိပုတ္တော- ၂၆၄။
ဘဂ္ဂေါ။	လဂ္ဂေါ- ၂၆၇။
အသမုပ္ပန္နကာမစာရော။	
အသမုပ္ပန္နကာမရာဂေါ။ မ- ၂၆၉။	
မိတ်ဆွေ	

ဣဿကသညီဟောတိ။

ဣဿာသနေသကသညီဟောတိ။

သညာယ။

အာစရိယသညာယ။မ-၂၇၃။

အညာဝါသညာ။

အညောဝါသညာတော။

လောကုတ္တရ ဓမ္မနိယာမနိယတံ။

လောကုတ္တရဓမ္မနိယမတံ။မ-၂၇၄။

ပဿဒ္ဓိ။

ကာယစိတ္တပဿဒ္ဓိ။

နာမကာယပဿဒ္ဓိ။မ-၂၇၆။

ဝိဿန္ဓောကာသံ။

ဝိဿန္ဓတရံ-၂၈၄။

နာနာအာစရိယာနဝါဒတော။

နာနာအာစရိယာနံဝါဒေါ-၂၉၁။

သီလက္ခန္ဓ အဋ္ဌကထာ ပါဠိမှား၊ပါဠိမှန် ပြီးပြီ။

အဋ္ဌသာဓိနီ အဋ္ဌကထာ ပါဠိမှား၊ပါဠိမှန်

ကမ္မလ။

ကမ္မလ-၁။

သိင်္ဂီတိ+သိင်္ဂီတော။

သိင်္ဂီတိ သိင်္ဂီတော။မ။ ၂။

သစ္စိကဋ္ဌ။

သစ္စိကဋ္ဌ။မ-၄။

တေဿေဝနာမံ

တေဿေဝနာမံ-၆။

ရူပကဏ္ဍန္တိ ပိတေဿေဝ။ရူပကဏ္ဍန္တိ ပိတေဿေဝ။မ။

ဗလဝံတိတိ။

ဗလဝံတိတိ။မ-၁၂။

ဂန္ထိရံ။

ဂန္ထိရံ။မ။

ပြည်သူ့

ပါဠိလိပုတ္တသမာဂမေ။ ပါတိယပုတ္တသမာဂမေ။

ယထာနုပုဗ္ဗံ။

ယထာနုပုဗ္ဗေန။

သောတ္ထိယ။ သောတ္ထိယ။ မ။ သုဒ္ဓိယ။မ။ (၁၃)

ဥဗ္ဗာရ။

ဥဗ္ဗာ။

မဏိတာလဝဏ္ဏံဝိယ။

မဏိတာလဝဏ္ဏံဝိယ။ မ။

ပါရိဆတ္တက။

ပါရိဆတ္တက။

ကုက္ကုဋ္ဌရဏ္ဏ။

ကုက္ကုဋ္ဌရဏ္ဏ။

ဥတ္တရကုရ။

ဥတ္တရကုရ။မ။ (၁၆)

ဂဟကာရဂဝေသန္တော။

ဂဟကာရဂဝေသန္တော။မ။ (၁၇)

ဗါသုကာ။

ဗါသုကာ။

နဝိကိရန္တိ။

နဝိကိရိယန္တိ။မ။ (၁၉)

လက္ခဏေ။

သလက္ခဏေ။မ။

ကုဒါလ။

ကုဒါလ။မ။ (၂၀)

အလဂဒ္ဒုပမာ။

အလဂ္ဂဒ္ဒုပမာ။မ။

အလံဂဒ္ဒုပမာ။မ။ (၂၂)

နနိဇ္ဈာနံမန္တိ။

နနိဇ္ဈာနက္ခမန္တိ။

တာသဉ္စတက္ကေဝ။

တာသံယေဝတက္ကေဝ။ (၂၃)

အတ္တာမိက္ခတိ။

အတ္တာမိက္ခတိ။

ဓမ္မစိန္တိ။ ။ဓမ္မစိန္တိ။မ။ ။ဓမ္မစိတ္တိ။မ။

ထေရဂါထာ ထေရိဂါထာ။

ထေရကထာထေရိကထာ။မ။ (၂၅)

အတ္တုတ။	အတ္တုတ။
ကေမေကောဓမ္မက္ခန္ဓော။	ကေကောဓမ္မက္ခန္ဓော (၂၆)
မဟာမူခံ။	မဟာခုခံမ။ (၂၇)
တိရိဝေါက္ကမော။	တိရိက္ကမော။ တိရိက္ကမောမ။ (၂၈)
အနုပက္ကုဋ္ဌော။	အနုပကုဋ္ဌောမ။ (၃၁)
ဗြာဟ္မဏော။	ဗြဟ္မဏောမ။ {၃၁}
ဘေရိသင်္ခရထာနိစ။	ဘေရိသင်္ခရထာနစ။
သဗ္ဗကာမမုပါဂတံ။	သဗ္ဗကမ္မုပါဂတံ။
ပဟုတဓနဓညပါ။	ပဟူတဓနဓညဝါမ။
ပရိရုဒ္ဓေါ။	ပရိယုဋ္ဌောမ။ (၃၂)
ဝိနာယကော။	ဝိနာသကော။
သုခသေရီ။	သုခဘေရီမ။
သဉ္ဇယံ။	ပူရိတံ။ (၃၃)
ကရိသံ။	ကရိသံမ။
ဘဏ္ဍာအာဒိယ	ဘဏ္ဍာမာဒိယမ။
ကုသလန္တေဒနဘယာ။	ကုသလန္တေဒနဘယံ။
နာထာနာထာနံ။	နာဓာနာဓာနံ။
အဿမပဏ္ဏသာလာစက်မာ။	
အဿမံပဏ္ဏသာလာစက်မာ	(၃၄)
ဂဟနန္တိန္ဒကာ။	ဂဟဏန္တိန္ဒတာမ။
ရတနမတ္တံအနုစက်မံ။	ရတနမတ္တစက်မံ။
သကုဏ္ဍ။	သကုန {၃၅}
ဇေယျဏ္ဍိ။	ဇေယျဏ္ဍလုံမ။ (၃၆)

ဝက်ကာဇံ၊ ဝက်တာစံ၊ ဝက်ကာဇံ၊ မ။

ခါရိကာဇံ၊ ဘရိကာဇံ။

သာယန္တ၊ သာယတ္တ၊ မ။

ပိရလမဉ္ဇကပဿေ။

ပိရဠပဉ္ဇကဿပဿေ။

ပိတမဉ္ဇကပဿေ။ မ။

ကပေါတပါဒဝဏ္ဏံ၊

နိဟရဏာဘာဝေါ။

တေမေပုဋ္ဌာဝိယာကံသု။

နရာနာဂါဝဂန္ဓဗ္ဗာ၊

ဗုဒ္ဓိဇနံ။

ပဋိဃာဒယံ။

ဥတုဝဿေသု။

ဒုကသာမညတော။

တေသုဟိ။

ကေဒါနုတ္တရိယံ။

ဓမ္မသဒ္ဓေါပါယံ။

ဝိပါကဓမ္မဓမ္မာ။

အာရဏ္ဏမ္မဘာဝံ အနုတိက္ကမတောနတော။

အာရမ္မဏဘာဝါနုတိက္ကမတော။

ဖလဒါနနိယမေန။

ဟေတုဓမ္မာ။

မဒိရာဒယော။

မိတ်ဆွေ

ဟံသပါဒဝဏ္ဏံ၊

နိဟရဏကဘာဝေါ။ (၃၈)

တေမေပုဋ္ဌဗျာကရိံသု (၃၉)

ဒေဝမနုဿာအသုရာ (၄၁)

ဗုဓေဇနေ (၄၅)

ပဋိဃံတယာ။

ဥတုဝဋ္ဌေ။

ဒုကသာမညေန (၇၁)

တေသုဟိ။ မ။ (၇၂)

ကေဒါနုတ္တရိယံ။

ဓမ္မသဒ္ဓေါပနာယံ (၇၃)

ဝိပါကာဓမ္မဓမ္မာ။ မ။ (၇၆)

ဖလဒါနေန။ မ။ (၇၈)

ဟေတုဓမ္မာ (၈၀)

မုဒိရာဒယော (၈၁)

ဂန္ထဂေါတ္ထကေ။

ဂန္ထဂေါတ္ထကေ။မ။

တောနိဝါဏေဇ္ဈိ။

တောနိဝါဏေဇ္ဈိ။

သမဝါယောစနာမေသ။ သမဝါယောစနာမ။ (၉၁)

သာမဂ္ဂိယဉ္စဿသဘာဝေန။

သာမဂ္ဂိယဉ္စသဘာဝေန။မ။

ပတိရူပ။

ပတိရူပ။မ။

အဓိဂတခဏာနံ။

အဓိဂတခဏာယတ္တဿေဝ (၉၁)

ကုသလစိတ္တပပတ္တိကာလဿ။

ကုသလစိတ္တဿပပတ္တိကာလဿ {၉၂}

ဧကဿေဝ။

ဧကဿေဝ။

သဘာဝပတ္တိတာဘိမာနော။

သဝသပတ္တိတာဘိမာနော။

ဝေမေတ္တ။

ဝေမေတ္တ။မ။ (၉၄)

တသ္မာဏ္ဏမဿစိတ္တဿ။

တသ္မာအဿဏ္ဏမေသံ။မ။

ဥပ္ပဇ္ဇတိတိစိတ္တတာယသညာယ။

ဥပ္ပဇ္ဇတိတာယစိတ္တသညာယ။မ။ (၉၅)

ကမ္မေန။

ကမ္မေန။မ။

ကမ္မုနာဝတ္တတိ။

ကမ္မုနာဝတ္တတေ။မ။ (၉၆)

ကိတ္တိလဘတိ။

ကိတ္တိလဘတေ။မ။

ဘူတာပဂတ။

ဘူတာပဂတ။မ။ {၉၇}

ယာနိဿကာနိ။

ယာနိတာနိ။မ။

သဗ္ဗယုတ္တမေဝဟောတိတိ။

သဗ္ဗယုတ္တမေဝဟောတိ။မ။ (၁၀၀)

သရသသဘာဝေန။
အဘိက္ကမိဿာမိ။
အဘိက္ကမန္တဿပိ။
ပဌမစဝနသမုဋ္ဌိတာ။
အာကာရဝိကာရော။
တထာဟိ။

အနုပဝဇ္ဇာစ။
ဒုက္ခုဒြိယံ။ ဒုက္ခိဒြိယံ။မ။
သုရဒြိယံ။ တုပြိ။
ဘဇာပိယမာနော။
အဟောဝတယံ။
အယဉ္ဇေတ္ထ။
ဟောန္တိ။
ပါဏဿအတိဝပါတော။

သရသေနေဝပတနသဘာဝဿပါဏဿ။
အဘိဝပါတနံ။ နိ-ပါဠိ (၁၄၂)

ပရဿဟရဏံ။
ပရသဟရဏံ။
ပရသံဟရဏံ။
ပရသဿဟရဏံ (၁၂၅)

အနုပဝဇ္ဇာစ။ အနုပဝဇ္ဇာစ။မ။ (၁၂၅)
စောပနကာယအသံဝရက္ခါရဝသေန ဝါစာအသံဝရက္ခါရ
ဝသေန။
မိတ်ဆွေ

သရသသဘာဝေန (၁၀၁)
ပဋိက္ကမိဿာမိ။
ပဋိက္ကမန္တဿပိ။မ။ (၁၁၁)
ပဌမစိက္ကသမုဋ္ဌိတာ။မ။
အာကာရဝိသေသော။
ယထာဟိ။မ။ (၁၁၂)
အနုပဝဇ္ဇာစ။မ။ (၁၁၄)
ဒုက္ခုဒြိယံ။မ။ (၁၁၆)

ဘဇိယမာနော (၁၁၇)
အဟောဝတဿာ (၁၁၉)
အယဉ္ဇေတ္ထ။မ။ (၁၂၁)
ဘဝန္တိ {၁၂၂}

စောပနကာယဝါစာအသံဝရဒ္ဓါရဝသေန (၁၃၂)

ဟေဋ္ဌာဝုတ္တေသုအာရမ္မဏေသု။

ဟေဋ္ဌာဝုတ္တေသုဥပါရမ္မဏာဒိသု။မ။ (၁၃၃)

ပရိက္ခတေ။ ။သရိက္ခတေ။မ။ ။ပရိက္ခိတေ။မ။

သုဒေါ၊

သုဒေါ။

ပေလာ။

ပေလာယ။

သန္တဟနံ။

သန္တဟနံ။မ။

သန္တဟနံ။မ။

သန္တဟနံ။မ။ (၁၃၀)

ဝဋ္ဋကာဠကဂါမေ။

ဗသရဇိရေ။

ဝဋ္ဋဂါလကဂါမေ။မ။ (၁၄၂)

ဖရိတွာ။ မေတွာ။ ။ဖမိတွာ (၁၄၃)

သုဒိတံ။ သုခံ (၁၄၃)

မဏိဇာလသဒိသနိလဝနသဏ္ဌံ။

မဏိဇာလသဒိသံနိလဝနသဏ္ဌံ {၁၄၃}

ဘိသမူလပေါက္ခရာဒိနိ။

ဘိသမုဇ္ဇာလပေါက္ခရာဒိနိ။မ။ (၁၄၄)

မန္ဒာလကမူလာနိ။

မန္ဒာလဝမူလာနိ။

သမန္ဓေသိတွာ။

သမန္ဓေသိတွာ။မ။ {၁၄၅}

ကုသလိဿာသဒိတ္တဉ္ဇသုပဒိဝေဓောဝိယ။

ကုသလိဿာသဒိတ္တုသုပဒိဝေဓောဝိယ (၁၄၈)

မြတ်သု။

သာဠေယျ။	သာထေယျ။မ။	သာဓေယျ။မ။ (၁၅၆)
ယုဂနိဒ္ဒ။	ယုဂနိဒ္ဒ။မ။	
ဣတောဓုဒ္ဓိတ္တာ။	ဣတောဓုဒ္ဓိတ္တာ။မ။ { ၁၅၇ }	
ဂေါယူထေန။	ဂေါယူဓေန။မ။ (၁၅၈)	
ခဏိတ္တာ။	ခဏ္ဍိတ္တာ။ ၁၆၇။	
ထိရဘာဝဠေ့နုထာမော။		
ထိရဘာဝဠေ့နုဘာမော။မ။	၁၆၈။	
လဟုကေနနုသရေန။	လဟုကေနနုအသနေန။ ၁၆၉။	
အနန္တမေဝ။	အနန္တရမေဝ။	
ဥပရိဈာနင်္ဂပစ္စနိကပဋိပက္ခဘာဝဒဿနတော။		
ဥပရိဈာနင်္ဂပစ္စနိက	ပဋိပက္ခဘာဝဒဿနတော။ ၁၇၀။	
ဝိဝေကဇိတိသုခံ။	ဝိဝေကဇိတိသုခံ။ ၁၇၁။	
ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာပဌမံ။	ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာယပဌမံ။	
ပထဝိကသိဏနိမိတ္တေ။	နိမိတ္တေ။ ၁၇၂။	
ဝိဘင်္ဂေဝိ။	ဝိဘင်္ဂေပန။ ၁၇၃။	
ဣတိဣမံဇေကောမိ။	ဇေမံဇေကောမိ။ ၁၇၄။	
ဇေတံစေတသော။	ဇေတံစေတသော။	
ဇေမေတံ။	ဇေမေဝ။ ၁၇၅။	
ဝိဘိသုခန္တိဣဒံဝုတ္တနုယမေဝ။		
ဝိဘိသုခန္တိဣဒံဝုတ္တနုယေနေဝ။		
အဝိဟေဠေန္တော။	အဝိဟေဠေန္တော။မ။ ၁၇၆။	
ယဿ။	ကာယဿ။မ။ ၁၇၇။	
ဟတ္ထဿသိယာ။	တတ္ထသိယာ။မ။ ၁၇၈။	
မိတ်ဆွေ		

သုခါဒိဃာတေနုစသ။ သုခါဒိဃာတေနုစ။ မ။ ၁၉၇။
 ဒေသနာပိလာသပတ္တိနာမ။
 ဒေသနာပိလာသပတ္တိနာမ။ မ။ ၁၉၉။
 ဘိက္ခဝေသမာမိ။ ဘိက္ခဝေသမာမိတော။ မ။
 ထာမဇနာ။ တာဝဇနာ။ မ။ ၂၀၀။
 ဈာနဿဥပစာရော။ ဈာနဿဥပစာရံ။ မ။ ၂၀၂။
 ကသိဏုပ္ပာဋိပံ။ ကသိဏုပ္ပာဋိတံ။ မ။ ၂၀၅။
 အဋ္ဌကသိဏုပါနိ။ အဋ္ဌသုကသိဏေသုဉ္စပါနိ ၂၀၆။
 ကေဝလဉ္ဇေတ္ထ။ ကေဝလဉ္ဇေတ္ထ။ ၂၀၈။
 ဘိယျောဇတေသံအယံ။ ဘိယျောဇတေသုအယံ။ ၂၁၀။
 သိနိယှတိတိအတ္ထော။ သိနေဟတိတိအတ္ထော။ မ။
 ဩကာရံလဘိတွာ။ ဩကာသံလဘိတွာ။ ၂၁၁။
 သဘာဂပိသဘာဂတာယ။ သဘာဂ ပိသဘာဂတာယ။
 သမနုဿရတော။ သမနုပဿတော။ မ။
 အနေကေ။ အနေကာ ၂၁၂။
 ဟိတာဒိအာကာရဝသာပနာသံ။
 ဟိတာဒိအာကာရဝသာပနာယံ။ မ။ ၂၁၃။
 ဘသတြာပိယ။ ဘသ္မာပိယ။ မ။ ၂၁၄။
 ပိပရိဘိန္ဒနိလဝဏ္ဏံ။ ပိပရိဘိန္ဒဝဏ္ဏံ။ မ။ ၂၁၅။
 ပိန္နိဒ္ဒိ။ ပိန္နိဒ္ဒိ။ မ။
 ဒသဿကလ္လောစနေန။ ဒသသတလောစနေန။ မ။ ၂၁၆။
 သရိရဝဏ္ဏရာဂိနော။ ဆဝိဝဏ္ဏရာဂိနော။ မ။
 ပဋိကူလေပိစေတသ္မိံ။ ပဋိကူလေပိတသ္မိံ။ မ။ ၂၁၇။

နဝသိဝထိကာဝဏ္ဏဇ္ဈာနံ၊ နဝသိဝထိကာဝဏ္ဏဇ္ဈာနံ။မ။

ဝုတ္တရူပါဝစရဇ္ဈာနာနုဉ္ဇေဝ။

ဝုတ္တံရူပါဝစရဇ္ဈာနာနုဉ္ဇေဝ။မ။

ဝုတ္တရူပါဝစရဇ္ဈာနသေတံ။

ရူပါဝစရဇ္ဈာနသေတံ။မ။ (၂၁၈)

ပဋိဃာတေန။

ပဋိသင်္ကဋ္ဌနေန။မ။ { ၂၁၉ }

တောသဉ္ဇိ။

တာသဉ္ဇိ။မ။

ပဉ္စသတာနိသကဋ္ဌာနိ။

ပဉ္စမက္ကာနိသကဋ္ဌသတာနိ။မ။

တာဝန။

တာသံပန။မ။ (၂၂၀)

သက္ကရ။

သက္ကရ။

ပရမသုရမံပတ္တံ။

ပရမသုရမံအပ္ပနာပတ္တံ။မ။ { ၂၂၁ }

နာသညန္တိ။

နာသညာတိ။မ။

စိရေ။

စိရေန။မ။ (၂၂၂)

သမ္ပဗုဒ္ဓိန္ဒြိယန္တိ။

သမ္ပုဇ္ဈန္တိ။မ။ (၂၂၄)

ဩရမဏတာဝသေဝ။

ဩရမဏထာ။မ။

အယမ္ပနုဉ္ဇပုဉ္ဇိတွာ။

အယံဉ္ဇပုဉ္ဇိတွာ။မ။ (၂၃၆)

အာဇီဝေါနာမစေသ။

အာဇီဝေါနာမေသ။

ဝိပဿနာဟိ။

ဝိပဿနာဒိဟိ။မ။ (၂၃၈)

တေနဝိပေမာက္ခေန။

တေနဝိပေမာက္ခေန။ (၂၄၉)

လောကုတ္တရမဂ္ဂေါဟိ။

လောကုတ္တရမဂ္ဂေါဟိ။

တေသဉ္ဇိ။

တေသဉ္ဇိ။မ။ { ၂၄၂ }

တတိယဝါဒေ။

တတိယဝါဒေန။မ။ (၂၄၅)

မဂ္ဂေါဟိ။

မဂ္ဂေါဟိ။မ။ { ၂၄၇ }

မိတ်ဆွေ-ခဏ

အာဝဇ္ဇိတွာ။

အာဝိဇ္ဇိတွာ။မ။

ဧက္ကတေနိရုဏ္ဏိန္တိ။

ဧတေနရုဏ္ဏိန္တိ။ (၂၄၉)

စေတသောအဂ္ဂပဿမေ အယောနိသော မနုသိကာရ
ပဒဋ္ဌာနံ။

အယောနိသောမနုသိကာရပဒဋ္ဌာနံ (၂၅၀)

မဇ္ဈိဘဝေယျ။

မဇ္ဈိဘဝေယျ (၂၅၁)

ဒုဋ္ဌမဇ္ဈိန္တိ ဣမိနာတိဒုဗ္ဗေဇ္ဈိ။ ဒုဋ္ဌမဇ္ဈိန္တိ ဣမိနာတိဒုဗ္ဗေဇ္ဈိ။

ဩဒဟနရသံ။

ဩဒဟနရသံ (၂၅၂)

မဇ္ဈိရတာဝေါ။

မဇ္ဈိရတာဝေါ { ၂၅၃ }

ဝိဂတာဝိကိန္တိတိ။

ဝိဂတာဝိကိန္တိတိ။မ။ (၂၅၄)

ဣဒံဒုဗ္ဗလံဝိတ္တံပဝတ္တဋ္ဌိတိ။ ဣဒံဒုဗ္ဗလံဝိတ္တံပဝတ္တဋ္ဌိတိ။

ကင်္ခါယသမင်္ဂိဝိတ္တံ ကင်္ခါယိတတ္တာ။

ကင်္ခါယသမင်္ဂိဝိတ္တံ ကင်္ခါယ အာယိတတ္တာ { ၂၅၅ }

အာသပ္ပနာ။

အာသပ္ပနာ။မ။

သေသောဝိ။

ဝိသေသောဝိ (၂၅၆)

တေဟိတတ္ထ။

တေဟိတတ္ထ။မ။ (၂၅၇)

ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

နဥပ္ပဇ္ဇတိ။မ။ (၂၅၈)

ဂါမိလော။

ဂါမိလော။မ။

ပထမက္ကဋ္ဌကော။

ပဇ္ဇိမက္ကဋ္ဌကော။

နိပ္ပန္နမက္ကဋ္ဌကော။မ။ ၂၅၉။

ယသ္မာစပနပရိယာယေန။

ယသ္မာစပနနိပ္ပရိယာယေန။မ။ ၂၆၀။

သော၊ ပ၊ သဟေတုက၊ ပ။ သေ။

သော၊ ပ။ ဟေတုက၊ ပ၊ သေ။ မ။

တေသံ။ တာနိ။ ၃၀၁။

ဝတ္ထုဥပပရိက္ခန ဝသေန။

ဝတ္ထုအဝတ္ထုဥပပရိက္ခန ဝသေန။ ၃၀၃။

ဥပါဒါရူပမ္ဘိအတ္ထိနောပါဒါရူပမ္ဘိ။

ဥပါဒါရူပမ္ဘိအတ္ထိနဥပါဒါရူပမ္ဘိ။ ၃၀၅။

သာဝဓာရဏ။ သာဝဓာရဏ။

ပစ္စယတ္တံ။ ပစ္စယတ္တံ။ ပစ္စယဌ်။ မ။

စတုစက္ကာလီသ သန္တရော။

စတုစက္ကာလီသ သန္တရော။ မ။ ၃၀၇။

လုစ္ဆနပလုစ္ဆနဋ္ဌေန။ လုစ္ဆနပလုစ္ဆနဋ္ဌေန။ မ။ ၃၀၉။

အဝိနိစ္ဆောဂေသုဟိရူပေသု။

အဝိနိစ္ဆောဂဝုတ္တိသု။

အဝိနိစ္ဆောဂေသုဟိဘူတေသု။ ၃၁၂။

သုသုမာရော။ သံသုမာရောပိ။ မ။ ၃၁၃။

ဝါတုပနိဿယ။ ဝါတန္တိဿယ။ မ။ ၃၁၄။

သုသန္တတဿ။ သုသန္တတဿ။ မ။

နဟိဥပ္ပန္နိရူပံ။ နဟိဥပ္ပန္နိရူပံအရူပံဝါ။ မ။ ၃၁၅။

ဇာယတိတိ။ ဇာယတိတိဟိ။ မ။

အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာ ပါဌ်မှား၊ ပါဌ်မှန် ပြီးပြီ။

လက္ခဏာဒီဓဇုတ္တ

ဒိဝီ

ဝိဇာနန လက္ခဏံ စိတ္တံ၊ ပုဗ္ဗင်္ဂမ ရသံ တထာ။

သန္ဓာန ပစ္စုပ္ပန်၊ နာမရူပ ပဒဋ္ဌာနံ။

စေတသိကံ

စိတ္တနိဿိတ လက္ခဏံ စေတသိကံ။

စိတ္တေန အဝိယော ဂုဠါဒန ရသံ။

စိတ္တေ ကာရဗ္ဗဏ ပစ္စုပ္ပန်၊

ဝိညာဏ ပဒဋ္ဌာနံ။

ရုဗ်

ရုပ္ပန လက္ခဏံ ရူပံ၊ ဝိကိရဏ ရသံ တထာ။

အဗျာကတ ပစ္စုပ္ပန်၊ ဝိညာဏ ပဒဋ္ဌာနံ။

နိဗ္ဗာန်

သန္တိလက္ခဏာ မစ္စုတ၊ ရသံ နိဗ္ဗာန အမတံ။

အနိမိတ္တ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ပဒဋ္ဌာနံ နုလက္ခဏံ။

ကုသိုလ်

ကုသလံ အနုဇဇ သုခဝိကပါက လက္ခဏံ။

အဘုသလဝိဒ္ဓံသန ရသံ။

ဝေါဒါန ပစ္စုပ္ပန်။

ယောဒိယော မနသိကာရ ပဒဋ္ဌာနံ။

တနုညိး၊ ကုသိုလ်

အနုဇဇလက္ခဏမေဝ ကုသလံ၊ ဝေါဒါနဘာဝ ရသံ။

ဣဋ္ဌဝိပါက ပစ္စုပ္ပန် ယထာဝုတ္တ ပဒဋ္ဌာနံ။

ဩဇာ။

အကုသိုလ်

သာဝဇ္ဇ ဒုက္ခဝိပါက လက္ခဏံ၊ အနတ္တဇနနိ ရသံ၊
သံကိလေသ ပစ္စုပ္ပန်၊

အယောနိသောမနသိကာရ ပဒေသာနိ။

တနည်း၊ အကုသိုလ်

သာဝဇ္ဇ ဒုက္ခလက္ခဏံ ဘိ သံကိလေသဘာဝ ရသံ၊

အနိဋ္ဌ ဝိပါက ပစ္စုပ္ပန်၊ အယောနိသောမနသိကာရံ။

တနည်း၊ အကုသိုလ်

အကုသလံ သာဝဇ္ဇ ဒုက္ခ ဝိပါက လက္ခဏံ၊

ကုသလပရိပက္ခ ရသံ၊

ကာလုသိယ ပစ္စုပ္ပန်။

အယောနိသောမနသိကာရ ပဒေသာနိ။

သဗ္ဗဒိတ္တသဘာဝဇာန (၇)ပါး

မဿ

အာလပ္ပံ ခုသတိတိမဿော သွာယံ ဗုဒ္ဓံ လက္ခဏော။

သံဃုဒ္ဓနံ ရသော၊ သန္တိ ပါတပစ္စုပ္ပန်ကော။

အာ ဂါထ ဂတဒိသယ၊ ပဒေသာနောတိသညိတော။

ဓေဒနာ

ယာ ဝေဒေတိတိ ဓေဒနာ၊ သာ ဝေဒယိတ လက္ခဏာ။

အနုဘဝန ရသာ စေ၊ တတိကာသာ ဒု ပဋ္ဌာနကာ။

ပဿဒ္ဓိ ပဒေသာနာတိ၊ ကုသလံ ပကာသိတာ။

မိတ်ဆွေ

သညာ

အာလမ္ပိသညာနာတိတိ၊ သညာ၊ နိလာဒိဘေဒတော။
 သညာနနလက္ခဏာ စေသာ၊ ပစ္စာတိညာဏ ရသကာ။
 ယထာဂယျ နိမိတ္တာတိ၊ နိစေသကရဏပဋ္ဌာနာ။
 ယတော ပဋိတ ဝိသယ၊ ပဒဋ္ဌာနာတိ သညိတာ။

စေတနာ

ယာ စေတေတိတိ စေတနာ၊ သာ စေတယိတ လက္ခဏာ။
 အာယူဟန ရသသ သံဝိ ခာန ပစ္စုပဋ္ဌာနကာ။
 သေသခန္ဓ ပဒဋ္ဌာနာ၊ ယထာ ထာဝရိယာဒယော။

ကောဂ္ဂဇာ

ကောဂ္ဂဇာဝေါ သမာဓိ၊သော အဝိသာရ လက္ခဏော။
 သမ္ပိဏ္ဏန ရသော ဥပသမ ပစ္စုပဋ္ဌာနကော။
 သုခပဒဋ္ဌာနော ဌိတိ၊ နိဝါတေ အတ္တိနံ ဝိယ။

ဇိဝိတိန္ဒြိယ

ဇိဝိတမေဝ ဣန္ဒြိယံ၊ အနုပိလန လက္ခဏံ။
 ပာတ္တိန ရသံ၊ သဟဇာနံ ထပနူပဋ္ဌာနံ။
 ယာပေတဗ္ဗ ပဒဋ္ဌာနံ၊ ဒကံ ဓာတိ နိယံသမကော။

မနသိကာရ

ဝိသယံ မနသိကာရော၊ သော သာရဏ လက္ခဏော။
 သမ္ပယောဇန ရသော လမ္ဗာ၊ ဘိမုဒိဘာဝ ပဋ္ဌာနော။
 အာလမ္ဗဏ ပဒဋ္ဌာနော ယထာ ဇာနိယ သာရဏံ။

ပကိစ္ဆကာ

ဝိဘက္ခ

ဝိတက္ကေတိတိ ဝိတက္ခေဿ အဘိနိရောပန လက္ခဏော။
အာဟနုပ္ပရိယာဟန ရသော အာနယု ပဋ္ဌာနော။

ဝိဓာရ

ဝိစာရဏံ ဝိဓာရော,သော အနုမဇ္ဇန လက္ခဏော။
သဟဇာတာနုပယောဇ ရသော နုပပဇ္ဇုပဋ္ဌာနော။

အဓိမောက္ခ

အဓိမုတ္တနံ အဓိမောက္ခေဿ သန္နိဋ္ဌာန လက္ခဏော။
အသံသပ္ပန ရသော, ဝိနိစ္ဆယ ပစ္စုပ္ပန်ကော။
သန္နိဋ္ဌေယျ ယဒဋ္ဌာနော,ဣန္ဒြိလောဝ နိဗ္ဗလော။

ဝိနိယ

ဝိရဿ ဘာဝေါ ဝိနိယံ, ဧတံ ဥဿာဟ လက္ခဏံ။
ဥပထမ္ဘန ရသော,သံသိဒ ပစ္စုပ္ပန်ကံ။
သံဝေဂပဒဋ္ဌာနံဗိ ဝိရိယာရက္ခဝတ္ထုတိ။

ဝိဘိ

ဝိဘေတိ နှုတိဗီတိ,သာ သမ္ဘိယာယန လက္ခဏာ။
ကာယစိတ္တဗီဏန ရသော, ဩဒရ ပစ္စုပ္ပန်။
ရန္တိကာ ခဏိကော ဣန္ဒြိ ကုဗ္ဗေဂါ ဖရဏာတိစ။

ဆန္ဒ

ဆန္ဒတိနှုတိ ဆန္ဒေဿ ကတ္တုကမျတာ လက္ခဏော။
အာလမ္ဘန ပရိယေသန ရသော, အတ္ထိကျ ပဋ္ဌာနော။
အာလမ္ဘဏပဋ္ဌာနော,စေတော ဟတ္ထပ္ပသာရဏံ။

မိတ်ဆွေ

အကုသလ ကဏ္ဍ

မောဟ

မုပ္ဖတိတိ မောဟော နာမ၊ ဧသော အညာတ လက္ခဏော။
 အာလမ္ဘိ သဘာဝန္တိ ဝေရသောန္တ ကာရပဋ္ဌာနော။
 အယောနိသော မနထိကာရ၊ ပဒဋ္ဌာနောတိ သညိတော။

အဟိရိက အနောတ္တပ္ပ

ဥဘော ဣမေ အဟိရန္တိ၊ အနုတ္တာသန လက္ခဏော
 ပါပါနံ ကာရဏံ ရသာ၊ အသင်္ကောစ နုပဋ္ဌာနာ။
 အတ္တပရ အဂါရဝ ပဒဋ္ဌာနောတိ သညိတာ။

ဥဒ္ဓိဇ္ဈိ

ဥဒ္ဓတဘာဝေါ ဥဒ္ဓိဇ္ဈံ၊ အဂ္ဂပသ မလက္ခဏံ။
 အနုဝဋ္ဌာန ရသံ၊ ဘန္တိ ဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနကံ။

လောဘာ

လုပ္ပတိတိ လောဘော ဧသော အာလမ္ဘဂ္ဂါဟ
 လက္ခဏော။

အဘိသင်္ဂိ ရသော၊ အပရိစ္ဆာဂ ပစ္စုပဋ္ဌာနကော။
 သံယောဇနိယဓမ္မေသု၊ အဿာဒိက္ခ ပဒဋ္ဌာနော။

ဒိဋ္ဌိ

ဝိစ္ဆာပဿတိတိ ဒိဋ္ဌိ၊ အဘိနိဝေသ လက္ခဏာ။
 ပရာမာသ ရသာ၊ ဝိစ္ဆာ ဘိနိဝေသ ဥပဋ္ဌာနာ။
 အဂိယာနံ အဒဿန ကာမတာဒိ ပဒဋ္ဌာနာ။

ပြည်သူ့.

မာန

အဟံကာရောမညတိတိ **မာနော**၊ ဥဏ္ဏတိ လက္ခဏော။
သတ္တုဟ ရသော ကေတု ကမ္ပတာပစ္စုပ္ပန်နကော။
ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ္တလောဘ ပဒေသာနောတိ သညတော။
ဒေါသ

စဉ်းဏ္ဍလက္ခဏော **ဒေါသော**၊ နိဿယဒါဟ ရသကော။
ဒုဿန ပစ္စုပ္ပန်နော၊ အာဃာတဝတ္ထုပ္ပန်နော။

ဣဿာ

ဣဿတိတိ **ဣဿာ** အည၊ သမ္ပတု သုယလက္ခဏာ။
တထာပရသမ္ပတ္တိယာ၊ နဘိရတိ ရသာ တတော။
ဝိရော ပစ္စုပ္ပန်နော၊ ပရသမ္ပတ္တိပဒေသာနော။

မစ္ဆရိယ

မစ္ဆရ ဘာဝေါ **မစ္ဆရိယံ**၊ သမ္ပတ္တိဂူဟ လက္ခဏံ။
သာဓာရဏက္ခမ ရသံ၊ သင်္ကေတ နုပဋ္ဌာနကံ။
ကဋုကဉ္စကဘာဝေါပိ၊ သ သမ္ပတ္တိ ပဒေသာနံ။

ကုက္ကုဇ

ကုကတ ဘာဝေါ **ကုက္ကုဇံ**၊ ကုက္ကိတကြိယာထဝါ။
ပစ္ဆိမနုတာပ လက္ခဏံ အနုသောစန ရသကံ။
ဝိပုဋိသာရပဋ္ဌာနံ၊ ကတာကတ ပဒေသာနံ။

မိစ္ဆ

မေဓေတိတိ **မိစ္ဆနာမ**၊ အကမ္မညတ္တ လက္ခဏံ။
ဩနုယ ရသံ၊ လိနက္ခော၊ ပဋ္ဌာနံ ပိ ငလောပဏိကာ။
မိဘဆွေဓဝ

ထိန

ထိယတိတိ ထိနံနမေ, အနုဿာဟ လက္ခဏံ။

ဝိရိယာပနောဒ ရသံ, သံသိဒ ပစ္စုပဋ္ဌာနံ။

ဝိဒိကိန္နိခ

သံသယလက္ခဏာ ဝိဒိကိန္နိခ ကမ္ပန ရသကာ။

အနိစ္ဆယ ဥပဋ္ဌာနာ, အနေကံသ ဂါဟောပိဒါ။

သောဘဏ ကဏ္ဍ

သဒ္ဓါ

သဒ္ဓဟန လက္ခဏာ သဒ္ဓါ ပဿာဒန ရသာ တထာ။

အကာလုသိယူ ပဋ္ဌာနာ သဒ္ဓေယျ ဝတ္ထု ပဒဋ္ဌာနာ။

သတိ

အပိသာပန လက္ခဏာ အသမ္ပောသ ရသာ သတိ။

အာက္ခေ ပစ္စုပဋ္ဌာနာ, ထိရ သညာ ပဒဋ္ဌာနာ။

ဟိရိ ဩဒ္ဓပ္ပ

ဥဘော ပါပါနံ ဇေဂ္ဂန္တိ, ဥက္ကာသ လက္ခဏာ ကမာ။

တေသံ အကရဏ ရသာ, တတော သင်္ကောရ ပဋ္ဌာနာ။

အတ္တပ္ပရ သ, ဂါရဝ, ပဒဋ္ဌာနာတိ သညိတာ။

အလောဘ

န လုတ္တတိတိ အလောဘော, အလဂ္ဂဘာဝ လက္ခဏော။

အပရိဂ္ဂဟ ရသော, အနုလ္လိနဘာဝ ပဋ္ဌာနကော။

အဒေါသ

န ဒုဿတိတိ အဒေါသော, အစဉ်္စိက္ကတ္တာ လက္ခဏော။

ပြည်သူ့.

အာစာတဝိနယ ရသော,သောဗ္ဗဘာဝ ပဋ္ဌာနကော။

တတြိမုဒ္ဓတ္တဇာ

တတြိမုဒ္ဓတ္တဇာ နာမ,သမဝါဟိတ လက္ခဏာ။

ဥနာဓိကာ ဝါရဏရသာ,မဏ္ဍိတ္တဘာဝ ပဋ္ဌာနာ။

ကယဇိတ္တ ပဿန္တိ

ပဿန္တိယော ကာယဗိတ္တ, ဒရထောပဿ လက္ခဏာ။

တဿ နိဒ္ဒမန ရသာ,သန္တိသိတုပဋ္ဌာနကော။

ကာယဗိတ္တပဒေသာနာ,ဥဒ္ဓစ္စာဒိ ပစ္စနိကာ။

ကာယဇိတ္တလဟူကာ

လဟူတာယော ကာယဗိတ္တ,ဂရုတာ သမ လက္ခဏာ။

တဿာ နိဒ္ဒမန ရသာ, အဒန္တတာ ဥပဋ္ဌာနာ။

ကာယ ဗိတ္တ ပဒေသာနာ,ထိန မိဒ္ဓ ပစ္စနိကာ။

ကာယဇိတ္တမုဒုတာ

မုဒုတာ ယော ကာယဗိတ္တ,ထဒ္ဓတာ သမ လက္ခဏာ။

တဿာ နိဒ္ဒမန ရသာ,အပ္ပင်္ဂုဗာတုပဋ္ဌာနကော။

ကာယ ဗိတ္တ ပဒေသာနာ,ဒိဋ္ဌိ မာန ပစ္စနိကာ။

ကာယဇိတ္တကမ္မညဇာ

ကမ္မညဇာ ကာယဗိတ္တ, အကမ္မညတာ သမ လက္ခဏာ။

တဿာ နိဒ္ဒမန ရသာ,သမ္ပတ္တိ ပစ္စုပ္ပန်နာ။

ကာယ ဗိတ္တပဒေသာနာ,ကာမတ္တန္တ ပစ္စနိကာ။

ကာယဇိတ္တပါရုညဇာ

ရုညဇာ ကာယဗိတ္တ,ဂေလညသမ လက္ခဏာ။

တဿာ နိဒ္ဒမန ရသာ,နိရောဒိ နဝပဋ္ဌာနကော။

မိတ်ဆွေ

ကာယံစိတ္တံ ပဒဋ္ဌာနာ၊ အသဒ္ဓိယံ ပစ္စနိကာ။

ကောယုဇုကတောစိတ္တံ၊ ဇုကတော

ဇုဇုကတော ဥဘောကာယ၊ စိတ္တအဇ္ဇဝ လက္ခဏာ။

ကောဋိလ္လနိဒ္ဒမနံ ရသော၊ အဇိမှတာ ဥပဋ္ဌာနာ။

ကာယံစိတ္တပဒဋ္ဌာနာ၊ မာယာသာထေယျပစ္စနိကာ။

စိရေတိ

စိရေတိယော ဒုရိတ၊ အဝိတိက္ကမ လက္ခဏာ။

တတော သင်္ကောစနံ ရသော အကြိယာ ပစ္စုပဋ္ဌာနာ။

သဒ္ဓါ ဟိရောတ္တပုပ္ဖိစ္ဆိ၊ တာဒိ ဂုဏ ပဒဋ္ဌာနာ။

ကရုဏာ

ကရုဏာ ပရဒုက္ခဿ၊ အပနယနံ လက္ခဏာ။

တဿ အသဟာနံ ရသော၊ အဝိဟိံသာ ဥပဋ္ဌာနာ။

ဒုက္ခဘူတာနံ မနာထ၊ ဘာဝဒဿနံ ပဒဋ္ဌာနာ။

မုဒိတာ

ပမောဒ လက္ခဏာ ယော၊ အနိဿာယနံ ရသကော။

အရတိ ဝိဇာတုပဋ္ဌာနာ၊ လက္ခိဒဿနံ ပဒဋ္ဌာနာ။

ပညာ

ပဋိဝေဓလက္ခဏာ ပညာ၊ ဝိသယော ဘာသနံ ရသော။

အသမ္မောဟ ဥပဋ္ဌာနာ၊ မနသိကာရ ပဒဋ္ဌာနာ။

ရူပ၊ ကဏ္ဍ

ပထမီ

ကက္ခဋ္ဌလက္ခဏာ စေသာ၊ ပတိဋ္ဌာ ပန ရသော တထာ။

ပြည်သူ့

သမ္ပုဋ္ဌိ စ နှိပဋ္ဌာနာ၊ သေသဘူတ ပဒေသာနာ။

အာပေါ

ပဋိရဏ လက္ခဏာ စေသာ၊ ပရိဖြူဟန ရသာ တထာ။

သင်္ဂဟပစ္စုပ္ပန်၊ သေသဘူတ ပဒေသာနာ။

ဘေဇော

ဥဏ္ဍတ္တလက္ခဏာ စေသာ၊ ပရိပါစန ရသကာ။

မုဒုတာဝါ နှိပ္ပါဒန၊ ဥပဋ္ဌာနာ ပကာသိတာ။

ဝါယော

ဝိတ္တန္တန လက္ခဏာ စေသာ၊ ဥဒီရဏ ရသာ တထာ။

အဘိနိဟာရပဋ္ဌာနာ၊ သေသဘူတ ပဒေသာနာ။

ပသာဒ ဒဠုကမျာဒိ၊ နိဒါနကမ္မဇဘူတ။

ပသာဒလက္ခဏရူပ၊ အာဒိသ္မ ဝိဇ္ဇန ရသာ။

ဝိညာဏဓာတု ပဋ္ဌာနာ၊ တံတံဘူတ ပဒေသာနာ။

စက္ခု

ရူပါဘိဇာတာဟာရ ဘူတပ္ပသာဒ လက္ခဏံ။

ဒဠုကာမတာ နိဒါန ကမ္မသမုဋ္ဌာန ဘူတပ္ပသာဒ။

လက္ခဏံဝါ၊ ရူပေသု အာဝိဇ္ဇန ရသံ။

စက္ခုဝိညာဏဿ အာဓာရတာဝ ပစ္စုပ္ပန်။

ဒဠုကာမတာ နိဒါန ကမ္မဇဘူတ ပဒေသာနံ။

“သောတ၊ ဃာန၊ ဇိဝှာ၊ ကာယ၊ ဘူဖြိ” ၊

ရူပ

စက္ခုပရိဟနန လက္ခဏံ ရူပံ၊ စက္ခုဝိညာဏဿ။

ဝိသယဘာဝ ရသံ။

မိတ်ဆွေ

တသေဝ ဂေါစရ ပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ စတုမဟာဘူတ ပဒဋ္ဌာနံ။
သဒ္ဓိ

သောတ ပဋိဟနန လက္ခဏော သဒ္ဓေါ။

ဂန္ဓ

ဃာန ပဋိဟနန လက္ခဏော ဂန္ဓော။

ရသ

ဇိတ္တိ ပဋိဟနန လက္ခဏော ရသော။

ဖေါဋ္ဌဗ္ဗ

ဖေါဋ္ဌဗ္ဗ ပဋိဟနန လက္ခဏော ကာယော။

ဘာဝ

ဒွေဘဝါဘာဝ လက္ခဏာ၊ ပကာသန ရသာ တထာ။
လိင်္ဂ နိမိတ္တကုတ္တာမိ၊ ကာရဏဘာဝ ပဋ္ဌာနာ။

ပုရိသဘာဝ

ပုရိသဘာဝ လက္ခဏံ ပုရိသိန္ဒြိယံ၊ ပုရိသောတိ
ပကာသန ရသံ။

ပုရိသလိင်္ဂနိမိတ္တ ကုတ္တာကပ္ပနံ ကာရဏဘာဝ ပစ္စုပဋ္ဌာနံ

ဣတ္ထိဘာဝ

ဣတ္ထိဘာဝ လက္ခဏံ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ၊ ဣတ္ထိဘိပကာသန ရသံ။

ဣတ္ထိလိင်္ဂနိမိတ္တ ကုတ္တာကပ္ပနံ၊ ကာရဏဘာဝ ပစ္စုပဋ္ဌာနံ။

ဟဒယဝတ္ထု

နိဿယ လက္ခဏံ ဇိန္နိဓာတုနံ ဟဒယဝတ္ထု။

ဓာဝာရဏ ရသံ တာသံ၊ ဥဗ္ဗာဟနပဋ္ဌာနကံ။

ပြည်သူ့.

ဇိဝိတ

သဟဇာနံရူပါနုလက္ခဏံ ဇိဝိတ်န္တိယံ၊ တေသံ ပဝတ္တနရသံ
တေသံယေဝ ထပနပစ္စုပ္ပန်၊ ယာပယိတဗျဘူတ ပဒေသာန်
အာဟာရ

ဩဇာလက္ခဏော အာဟာရော ရူပါဟရဏ ရသော
တထာ။ ဥပထန္တနုပဋ္ဌာနော၊ အာဟာရေယျ ပဒေသာနော။
ပရိစ္ဆေဒ

ပရိစ္ဆေဒ လက္ခဏံခံ၊ ပရိယန္တ ပကာသနံ။
မရိယာဒ ဥပဋ္ဌာနာ၊ အသမ္ဗုဒ္ဓ၊ ဆိဒ္ဓ္ဌဝိဝရ ဘာဝပဋ္ဌာနာဝါ။
ပရိန္တိန္ဒ ပဒေသာနာ။

ဝိညတ္တိ

ဝိညတ္တိယော အဓိပ္ပါယ၊ ပြကာသန ရသာစလ။
ဇာသဟေတု ဥပဋ္ဌာနာ၊ ဝိတ္တဇာဘူတ ပဒေသာနာ။

လဟုတာ

လဟုလက္ခဏာ၊ ဂရုဘာဝ ဝိနောဒနာ။
လဟုပရိဝတ္တိ ပဋ္ဌာနာ၊ လဟုရူပ ပဒေသာနာ။

မုဒုတာ

မုဒုတာ မုဒုလက္ခဏာ၊ ထဒ္ဓဘာဝ ဝိနောဒနာ။
အဝိရောဓိတုပဋ္ဌာနာ၊ မုဒုရူပ ပဒေသာနာ။

ကမ္မညဘာ

ကမ္မညတာ ကံလက္ခဏံ၊ အကမ္မညဝိနောဒနာ။
အဒုဗ္ဗလတု ပဋ္ဌာနာ၊ ကမ္မည ရူပ ပဒေသာနာ။

မိတ်ဆွေ

ဥပဓယ

အာစယ လက္ခဏော ပစယော၊ ဥမ္မုဇ္ဈာပနံ ရသကော။
 နိယျာတနံ ဥပဋ္ဌာနော၊ ဥပစိတ ပဒဋ္ဌာနော။

သန္တတိ

ပဝတ္တိ လက္ခဏာ သန္တတိ၊ အနုပ္ပဗန္ဓ ရသကာ။
 အနုပစ္ဆေဒ ပဋ္ဌာနော၊ အနုပ္ပဗန္ဓ ပဒဋ္ဌာနော။

ဇရတာ

ဣပပရိပါက လက္ခဏာ၊ ဥပနယနံ ရသကာ။
 သဘာဝါနံ ပဂမေဝိ၊ နဝဘာဝါပဂဒုပဋ္ဌာနော။
 ဝိဟိယုရဏဘာဝေါဝ ပရိပစ္စမာန ပဒဋ္ဌာနော။

အနိစ္စတာ

ပရိဘောဒ လက္ခဏာ အနိစ္စတာ၊ သံသီဒနံ ရသံ တထာ။
 ခယဝယ ပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ ပရိဘိဇ္ဈမာန ပဒဋ္ဌာနော။

ဒုက္ခ

ဒုက္ခသစ္စံ ဗာဓနလက္ခဏံ၊ သန္တိာပနံ ရသံ တထာ။
 ပဝတ္တိ ပစ္စုပဋ္ဌာနံ။

သမုဒယ

သမုဒယသစ္စံ ပဘဝလက္ခဏံ၊ အနုပ္ပစ္ဆေဒ ကရဏ ရသံ။
 ပလိပေါစ ပစ္စုပဋ္ဌာနံ။

နိရောဓ

နိရောဓသစ္စံ သန္တိလက္ခဏံ၊ အတ္တတိ ရသံ တထာ။
 အဿာသ ကရဏ ရသံဝါ၊ အနိဝိတ္တ နိဿရဏ ပစ္စုပဋ္ဌာနံ
 ပြည်သူ့။

မဂ္ဂ

မဂ္ဂသစ္စံ နိယျာတန လက္ခဏံ, ကိလေသပ္ပဟာန ရသံ။

ဂဠုန ပစ္စုပဋ္ဌာနံ။

နိဗ္ဗာန်

နိဗ္ဗာန် သန္တိလက္ခဏံ, အစူတိ ရသံ, အဿာသ။

ကရဏ ရသံဝါ, အနိဝိတ္တ ပစ္စုပဋ္ဌာနံ။

နိပ္ပုဇ္ဈ ပစ္စုပဋ္ဌာနံ ဝါ။

(ပြီးပါပြီ)

သရီရာဝယဝထုတ်

ကုက္ကုဒိယာ အဏ္ဏာနိ အဠဝါ ဒသဝါ ဇွါဒသဝါ တိ
ဧတ္ထပနကိဉ္ဇဝိ ကုက္ကုဒိယာ ဂုတ္တပ္ပကာရတော ဦနာမိကာ
နိဝိ အဏ္ဏာနိ ဟောန္တိ။ အထခေါ ဝစန သိလိဋ္ဌ တာယ ဧဝံ
ဂုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ (ပါ ဋ္ဌ ၁၀၀)

တိက, ဟင်္ကပုံ

နန ကုက္ကုဒိယာ ဂုတ္တပ္ပကာရတော ဦနာမိကာနိဝိ
အဏ္ဏာနိ ဟောန္တိ။ (အဘောဇာ)

အထ ကသ္မာ ...

ကုက္ကုဒိယာ အဏ္ဏာနိ, ပ. ဇွါဒသပါဘိပုတ္တံ။

(စောဒနာ)

ပဉ္စက, တင်္ကပုံ

နန ကုက္ကုဒိယာ။ ပ။ ဟောန္တိ။ (အဘောဇာ)

တသ္မာ-ကုက္ကုဒိယာ ဂုတ္တပ္ပကာရတော ဦနာမိကာနိဝိ

အဏ္ဏာနံ အတ္ထိ တာယ။ (အဘောဂဟိတ်)

ကုက္ကုဒ္ဓိယာ။ ပ။ ခွါဒသဝါဟိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ (ဋ္ဌပနာ
ပဋိက္ခေပ)

အထ တသ္မာ ...

ကုက္ကုဒ္ဓိယာ။ ပ။ ခွါဒသဝါဟိ ဝတ္တံ။ (စောဒနာ)

လေးချက်ခွဲပုံ

က။ နနိ ကုက္ကုဒ္ဓိယာ၊ ဝတ္တပ္ပကာရတော ဗြိနာမိကာနိပိ
အဏ္ဏာနံ ဟောန္တိ။ (စောဒနာဘောဂ)

ခ။ အထ ကသ္မာ ကုက္ကုဒ္ဓိယာ အဏ္ဏာနိ အဋ္ဌဝါ ဒသဝါ
ခွါဒသဝါဟိ ဝတ္တံ။ (စောဒနာ)

ဂ။ ငစန သိလိဋ္ဌ တာယ။ (ပရိဟာရဘောဂ)

ဃ။ ကုက္ကုဒ္ဓိယာ အဏ္ဏာနိ။ ပ။ ခွါဒသဝါဟိ ဝတ္တံ။
(ပရိဟာရ)

ခြောက်ချက်ခွဲပုံ

က။ နနိ ကုက္ကုဒ္ဓိယာ ဝတ္တပ္ပကာရတော ဗြိနာမိကာနိပိ
အဏ္ဏာနိ ဟောန္တိ။ (စောဒနာဘောဂ)

ခ။ တသ္မာ ကုက္ကုဒ္ဓိယာ ဝတ္တပ္ပကာရတော ဗြိနာမိကာ
နိပိ အဏ္ဏာနံ အတ္ထိ တာယ။ (စောဒနာဘောဂ
ဟိတ်)

ဂ။ ကုက္ကုဒ္ဓိယာ အဏ္ဏာနိ အဋ္ဌဝါ ဒသဝါ ခွါဒသဝါဟိ
န ဝတ္တဗ္ဗံ။ အထကသ္မာ ကုက္ကုဒ္ဓိယာ။ ပ။ ခွါဒသဝါဟိ
ဝတ္တံ။ (စောဒနာ)

- ဃ။ ဝစနသိလိဋ္ဌတာ။ {ပရိဟာရာဘောဂ}
- င။ တသ္မာ ဝစနသိလိဋ္ဌတာယ။ (ပရိဟာရာ ဘောဂဟိတ်)
- စ။ ကုက္ကုဋ္ဌိယာ။ ပ။ ခွါဒသဝါတိ ငှာ။ (ပရိဟာရ)

ရှစ်ချက်နှင့်

- က။ ကုက္ကုဋ္ဌိယာ။ ပ။ ဟောန္တိ။ (စောဒကဘောဂ)
 - ခ။ တသ္မာ ကုက္ကုဋ္ဌိယာ။ ပ။ အတ္ထိတာယ။ (စောဒကဘောဂဟိတ်)
 - ဂ။ ဝစနသိလိဋ္ဌတာ သ မာနာပိ။ (စောဒက, လက္ခဏာရမ္မိ)
 - ဃ။ ကုက္ကုဋ္ဌိယာ အဏ္ဏာနိ။ ပ။ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ အထကသ္မာ ကုက္ကုဋ္ဌိယာ။ ဃ။ ခွါဒသဝါတိ ဝတ္တံ။ (စောဒနာ)
 - င။ ဝစနသိလိဋ္ဌတာ။ (ပရိဟာရာဘောဂ)
 - စ။ တသ္မာ ဝစန သိလိဋ္ဌတာယ။ (ပရိဟာရာဘောဂဟိတ်)
 - ဆ။ ကုက္ကုဋ္ဌိယာ ဝတ္တပ္ပကာရတော ဝိနာမိကော အဏ္ဏေ အတ္ထိဘာဝေ သတိပိ။ (ပရိဟာရ, လက္ခဏာရမ္မိ)
 - ဇ။ ကုက္ကုဋ္ဌိယာ။ ပ။ ခွါဒသဝါတိ ဝတ္တံ။ (ပရိဟာရ)
- “စောဒနာနှင့် စောဒကဘောဂဗလ အတူတူ”

ကာယကမ္မ ငမိကမ္မေန သမန္တဘဝတော ကုသလေန၊
 ပရိသုဒ္ဓါ ဇီဝေါ တိဇ္ဇေ အာစာရ ဂေါစရဂ္ဂဟဏေနေဝ
 မိတ်ဆွေ

စ ကုသလေ ကာယကမ္မ ဝစီ ကမ္မ ဂဟိတေဝိ ယသ္မာ ဣဒံ
အာဇီဝ ပါရိသုဒ္ဓိ သိသံနာမ န အာကာသေဝါ ရုက္ခဂ္ဂါဒိသု
ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ကာယ ဝစီဒ္ဓါရေသု ယေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
တသ္မာ ဥပ္ပတ္တိဒ္ဓါရ ဒဿနတ္ထံ ကာယကမ္မ ဝစီကမ္မေန သ
မန္နာဂတော ကုသလေနာတိ ဝုတ္တံ။ (သီ။ ၁၄၄)

တိက,တင်္ဂ

နနု အာစာရ ဂေါစရဂ္ဂဟဏေ နေဝစ ကုသလံ ကာယ
ကမ္မ ဝစီကမ္မံ ဂဟိတံ။ (အာဘောဓဂ)

အထ ကိမတ္ထံ

ကာယကမ္မ ဝစီကမ္မေန သမန္နာဂတော ကုသလေနာတိ
ဝုတ္တံ။ (ခေဓဒနာ)

ပဉ္စက,တင်္ဂ

နနု အာစာရ ဂေါစရဂ္ဂဟဏေ နေဝစ ကုသလံ ကာယ
ကမ္မ ဝစီကမ္မံ ဂဟိတံ။ (အာဘောဓဂ)

တသ္မာ အာစာရ ဂေါစရဂ္ဂဟဏေ နေဝစ ကုသလဿ
ကာယကမ္မ ဝစီကမ္မဿ ဂဟိတတ္တံ။ (အာပဟိတိ)

ကာယကမ္မ ဝစီကမ္မေန သမန္နာဂတော ကုသလေနာ
တိ န ဝုတ္တဗ္ဗံ။ (ဌပဋိက္ခေပ)

အထ ကိမတ္ထံ

ကာယကမ္မဝစီ။ပ။ ကုသလေနာတိ ဝုတ္တံ။ (ခေဓဒနာ)

လေးချက်ခွဲ

က။ နနု အာစာရ ဂေါစရ ဂ္ဂဟဏေ နေဝ စ ကုသလံ
ပြည်သူ'

ကာယကမ္မ ဝစီကမ္မံ ဂဟိတံ။ {ဧဝံ x အာတောဂ} အောဂ}

ခ။ အထ ကိမတ္ထံ ကာယကမ္မ ဝစီ။ ပ။ ကုသလေနာတိ ဝတ္တံ။ {ဧဝံဒနာ}

ဂ။ ယသ္မာ ဣဒံ အာဇီဝ ပါရိသုဒ္ဓိသီလံ နာမ န အာကာ သေဝါ ရုက္ခဂ္ဂါဒိသုဝါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ကာယဝစီ ခွါရေသု ယေဝ ပန ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တသ္မာ။ တဿ ဥပ္ပတ္တိ ခွါရဒဿ နတ္ထံ။ (ပရိဟာရာဘောဂ)

ဃ။ ကာယကမ္မ ဝစီ။ ပ။ ကုသလေနာတိ ဝတ္တံ။ (ပရိဟာရ) ခြေဏ်ချဏ်ခွဲ

က။ နနု အာစာရဂေါစရဂ္ဂဟဏေ နေဝ စ ကုသလံ ကာယကမ္မ ဝစီကမ္မံ ဂဟိတံ။ {ဧဝံ x အာတောဂ}

ခ။ တသ္မာ အာစရဂေါ စရဂ္ဂဟဏေ နေဝ စ ကုသလဿ ကာယကမ္မ ဝစီကမ္မဿ ဂဟိတတ္ထာ။ (ဧဝံ x ဟိတိ)

ဂ။ ကာယကမ္မဝစီ။ ပ။ ကုသလေနာတိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ အထ ကိမတ္ထံ ကာယကမ္မဝစီ။ ပ။ ကုသလေနာတိ ဝတ္တံ။ {ဧဝံဒနာ}

ဃ။ ယသ္မာ ဣဒံ အာဇီဝ ပါရိသုဒ္ဓိသီလံ နာမ။ ပ။ တသ္မာ။ တဿ ဥပ္ပတ္တိ ခွါရ ဒဿနတ္ထံ။ {ပ x အာတောဂ}

င။ တသ္မာ တဿ ဥပ္ပတ္တိခွါရ ဒဿနတ္ထတ္ထာ။ (ပ x ဟိတိ)

စ။ ကာယကမ္မဝစီ။ ပ။ ကုသလေနာတိ ဝတ္တံ။ {ပရိဟာရ}

ရှစ်ချက်ခွဲ

က။ နနဲ့ အာစာရဂေါစရဂ္ဂဟဏေ နေဝစ ကုသလံ ကာယကမ္မဝစိကမ္မံ ဂဟိတံ။ {ခေ - အဘောဂ}

ခ။ တသ္မာ အာစာရ ဂေါစရ ဂ္ဂဟဏေ နေဝစ ကုသလဿ ကာယကမ္မ ဝစိကမ္မဿ ဂဟိတတ္တာ။ {ခေ x ဟိတိ}

ဂ။ တဿ ဥပ္ပတ္တိဒါရ ဒဿနတ္ထတ္ထေ သတိပိ။ {ခေ + လက္ခဏာရူပိ}

ဃ။ ကာယကမ္မဝစိ။ ပ။ ကုသလေနာတိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ အထ ကိမတ္ထံ ကာယကမ္မဝစိ။ ပ။ ကုသလေနာတိ ဝတ္တံ။ (ခေဒနာ)

င။ ယသ္မာ ဣဒံ အာဒိဝ ပါရိသုဒ္ဓိသီလံ နာမ။ ပ။ တသ္မာ တဿ ဥပ္ပတ္တိဒါရ ဒဿနတ္ထံ။ (ပ + အဘောဂ)

စ။ တသ္မာ တဿ ဥပ္ပတ္တိဒါရ ဒဿနတ္ထတ္တာ။ ပ။ ဟိတိ

ဆ။ အာစာရ ဂေါစရ ဂ္ဂဟဏေ နေဝစ ကုသလေ ကာယကမ္မ ဝစိကမ္မေ ဂဟိတေပိ။ {ပ x လက္ခဏာရူပိ}

ဇ။ ကာယကမ္မဝစိ။ ပ။ ကုသလေနာတိ ဝတ္တံ။ (ပရိဟာရ)

အမ္ဘာ စောဒကာဘောဂဗလ၊ သညိ-စောဒနာ၊ နှင့်တူ။
ပရိဟာရာဘောဂဗလ၊ သညိ-ပရိဟာရ၊ နှင့်တူ။

တတ္ထ ကိဉ္ဇာပိ ပဌမဋ္ဌိ သမ္ပယုတ္တ သမာဓိတောဇာကံ။
အထခေါ အယမေဝ သမာဓိ သမာဓိဘိ ဝတ္ထဗ္ဗတံ အရဟတိ၊ ဝိတက္ကဝိစာရက္ခေဘာ ဝိရဟေန အဘိဝိယ အစလက္ခာ ပြည်သု။

သုပ္ပသန္တက္ကာစ။ တသ္မာ ဣမဿ ဝဏ္ဏဘဏ္ဍာနတ္ထံ ဣဒမေဝ
သမာဓိဇနိပုတ္တံ။ {အဋ္ဌ။ ၁၉၁xပါ။ ၁၁၁}
တိက၊ တနိပုံ ...

နနု ပဌမဓိ သမ္ပယုတ္တ သမာဓိတော ဇာတံ
{အဘောဂ}

အထ ကိမတ္ထံ

ဣဒမေဝ သမာဓိဇနိပုတ္တံ။ {စောဒနာ}

ပဉ္စကဘိက္ခု

နနု ပဌမဓိ သမ္ပယုတ္တ သမာဓိတော ဇာတံ၊ အဘောဂ
တသ္မာ ပဌမဿာပိ သမ္ပယုတ္တ သမာဓိတော ဇာတတ္ထာ
{ဟိတိ}

ဣဒမေဝ သမာဓိဇနိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ {ဋ္ဌ ပဋိက္ခေပ}

အထ ကိမတ္ထံ ...

ဣဒမေဝ သမာဓိဇနိပုတ္တံ။ {စောဒနာ}

သေချာချက်ခွဲ

က။ နနု ပဌမဓိ သမ္ပယုတ္တ သမာဓိတော ဇာတံ။ {စောဒ
ကာဘောဂ}

ခ။ အထ ကိမတ္ထံ ဣဒမေဝ သမာဓိ ဇနိပုတ္တံ။
(စောဒနာ)

ဂ။ ဣမဿ ဝဏ္ဏဘဏ္ဍာနတ္ထံ။ (ပရိဟာရာဘောဂ)

ဃ။ ဣဒမေဝ သမာဓိဇနိပုတ္တံ။ (ပရိဟာရ)

ခြောက်ချက်ခွဲပုံ

က။ နနုပဌမတ္တိ သမ္ပယုတ္တသမာဓိတော ဇာတံ၊ (စောဒကောဘောဂ)

ခ။ တသ္မာ ပဌမဿ သမ္ပယုတ္တသမာဓိတော ဇာတတ္ထာ၊
{စောဒကောဘောဂဟိတံ}

ဂ။ ဣဒမေဝ သမာဓိဇနိ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ အထကိမတ္ထံ။ ဣဒမေဝ သမာဓိဇနိ ဝတ္ထံ။ {စောဒနံ}

ဃ။ ဣမဿ ဝတ္ထဘဏနတ္ထံ။ {ပရိဟာရဘောဂ}

င။ တသ္မာ ဣမဿ ဝတ္ထဘဏနတ္ထတ္တာ၊ {ပရိဟာရဘောဂဟိတံ}

စ။ ဣဒမေဝ သမာဓိဇနိ ဝတ္ထံ။ (ပရိဟာရ)

ရှစ်ချက်ခွဲပုံ

က။ နနုပဌမတ္တိ သမ္ပယုတ္တ သမာဓိတော ဇာတံ။ (စောဒကောဘောဂ)

ခ။ တသ္မာ ပဌမဿာပိ သမ္ပယုတ္တ သမာဓိတော ဇာတတ္ထာ။ (စောဒကောဘောဂဟိတံ)

ဂ။ ဣမသ္မိံ ဝတ္ထဘဏနတ္ထတ္တေ သတိပိ။ {စောဒကလက္ခဏရူပိ}

ဃ။ ဣဒမေဝ သမာဓိဇနိ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ အထကိမတ္ထံ။ ဣဒမေဝ သမာဓိဇနိ ဝတ္ထံ။ (စောဒနံ)

ပြည်မှ.

- င။ ဣမဿ ဝဏ္ဏဘဏနုတ္တံ။ (ပရိဟာရာဘောဂ)
- စ။ တသ္မာ ဣမဿ ဝဏ္ဏဘဏနုတ္တတ္တာ။ (ပရိဟာရာဘောဂဟိတ်)
- ဆ။ ပဌမေ သမ္ပယုတ္တ သမာဓိတော ဇာတေ သတိပိ။
{ပရိဟာရ, လက္ခဏာရူပိ}
- ဇ။ ဣဒမေဝ သမာဓိဇနိ ဝုတ္တံ။ (ပရိဟာရ)
-

ဆယ်ချက်ခွဲ

- က။ နန ပဌမဂ္ဂိသမ္ပယုတ္တ သမာဓိတော ဇာတံ။ (ဇောအဘောဂ)
- ခ။ တသ္မာ ပဌမဿ သမ္ပယုတ္တ သမာဓိတောဇာတတ္တာ။
(ဇော ဟိတ်)
- ဂ။ ဣမသ္မိံ ဝဏ္ဏဘဏနုတ္တတ္တေ သတိပိ။ (ဇော လက္ခဏာရူပိ)
- ဃ။ ဣဒမေဝ သမာဓိဇနိ န ဝုတ္တဗ္ဗံ အသကိမတ္ထံ ဣဒမေဝ သမာဓိဇနိ ဝုတ္တံ။ (ဇောဒကာဘောဂဗလ)
- င။ ဣဒမေဝ။ပ။ဣဒမေဝသမာဓိဇနိ ဝုတ္တံ။(ဇောဒနာ)
- စ။ ဣမဿ ဝဏ္ဏဘဏနုတ္တံ။ {ပ + အဘောဂ}
- ဆ။ တသ္မာ ဣမဿ ဝဏ္ဏဘဏနုတ္တတ္တာ။ {ပ ဟိတ် }
- ဇ။ ပဌမေ သမ္ပယုတ္တ သမာဓိတော ဇာတေ သတိပိ။
(ပ လက္ခဏာရူပိ)
- ဈ။ ဣဒမေဝ သမာဓိဇနိ ဝုတ္တံ။ {ပရိဟာရာဘောဂဗလ}

ည။ နှုဒမေဝ သမာဓိဇနန္တိ ဝုတ္တံ။ [ပရိဟာရ]

မှတ်ချက် ဤသရိရာဝယဝ ထုတ်ရာမှာ ဆရာစဉ်ဆက်မှ နည်းအမျိုးမျိုး
ဝါဒအမျိုးမျိုး ရှိရာတွင် ပေါ်လွင်ထင်ရှားပြီး အသိလွယ်ဆုံး
နည်းကိုယူပြီးထုတ်ပြလိုက်ပါသည်။

- * လက္ခဏာ ရှစ်၊ နနုရှိကာ၊ ထိုနှစ်ဝ စောဒက အာဘော်သိ။
- * ကိဉ္ဇာပိနန္ဒ၊ ယဒိပိ၊ ကာမဉ္ဇ၊ နိပါတတို့၊ ဆိုက်ရ
ကြိယာ၊ တိုင်အောင်မှကား၊ ဆရာစောဒက၊ ပြသည့်၊ အာ
ဘော်တည်း။
- * ပန၊ တထာပိ၊ ဆိုက်ထိကြိယာ၊ တိုင်အောင်မှကား၊
ဆရာပရိဟာရ၊ ပြသည့်အာဘော်တည်း။
- * ပိ၊ ထိုင်ရာပါဌ၊ ကိဉ္ဇာညွှတ်၊ ဖြေပါဌ ပနနေ။
- * လက္ခဏာ၊ ကို၊ ပိနန္ဒဆိုမှု၊ ထိုလက္ခဏာ၊ စောဒက၏၊
ပြင်ရဟေတု၊ အာဘော်တည်း။
- * လက္ခဏာမှာ၊ ဟိတ်ပြင်ရာဝယ်၊ လက္ခဏာဝန္တ၊ ဟိတ်
ရင်းက၊ သမ္ပန္နခံလေတည်း။
- * ဟိတ်ပြင်ပြီးမှ၊ လက္ခ ၂ ကြိယာ၊ န၊ မပါသွင်း၊ န၊ ပါလျှင်း။
ပယ်ကွင်း ပုစ္ဆာထုတ်လေတည်း။
- * နနုနောက်မှာ၊ တသ္မာ၊ လာဟု၊ စောဒကာဘောဂ၊
ဟိတ်မပြတ်၊ အထကသွား၊ သွင်းသောအခါ၊ လက္ခ ၂ ကြိ
ယာ၊ ရှိတိုင်းသာ၊ ပုစ္ဆာဝါကျဖြစ်သတည်း။
- လက္ခ ၂ ကြိယာ၌၊ န၊ ကို ထုတ်သွင်းခြင်းအမှု မပြုရတော့
ဟူလို။

- * လက္ခဏာမှတ်တည့်၊ ပိခနိမူ၊ ပရိဟာရ၊ စရိယ၏၊ ပြင်ရဟေတု၊ အာဘော်တည်း။
- * လက္ခဏာရစ်၊ နနုရှိက၊ ထိုနှစ်ဝ၊ စောဒက၊ အာဘော်သိ။
- * လက္ခဏာပုဒ်၊ ထုတ်၍အရာ၊ ရှိသည်မှာ၊ များစွာဟိတ်လည်းဝင်သတည်း။
- * ပုဂ္ဂိုလ်စောဒက၊ ပြသည်ဟိတ်မှာ၊ ပရိဟာရ၊ မုဂ္ဂလ၏လက္ခဏာ အရစ် ဖြစ်ပြီ။
- * ပရိဟာရ၊ ပြသည်ဟိတ်မှာ၊ စောဒက၏၊ လက္ခဏာအရစ် ဖြစ်ပြီ။
- * စောဒက ပုဂ္ဂိုလ်၊ အလိုမရှိ၊ အရစ်မှာ၊ ပရိဟာရ၏ဟိတ်ဖြစ်ပြီ။
- * ပရိဟာရ ပုဂ္ဂိုလ်၊ အလိုမရှိ၊ အရစ်မှာ၊ စောဒကာ၏ဟိတ်ဖြစ်ပြီ။
- * စောဒနာတွင်ရှိ၊ အရစ်၊ မှတ်တိပရိဟာ၊ ဟိတ်ဖြစ်ရာ။
- * စောဒက၏၊ လက္ခဏာအရစ်၊ ဆိုက်ထိပုဒ်မှာ၊ ပရိဟာရက၊ န၊ မပြုမူ၊ န၊ ကိုသွင်း၊ န၊ ရှိလျှင်၊ က၊ န၊ ကိုပယ်ပြီ။
- * ပရိဟာရ၊ လက္ခဏာအရစ်၊ ဆိုက်ထိပုဒ်မှာ၊ စောဒကာက၊ န၊ ကိုသွင်း၊ န၊ ရှိလျှင်၊ က၊ န၊ ကိုပယ်ပြီ။

သိဒ္ဓိအမျိုးမျိုး

သိဒ္ဓိ၊ သည် ...

ပစ္စက္ခသိဒ္ဓိ၊ အနုမာနသိဒ္ဓိ၊ သိဒ္ဓေယျသိဒ္ဓိ၊ အာကပ္ပသိဒ္ဓိ၊ ပရိကပ္ပသိဒ္ဓိ၊ အားဖြင့်-ငါးပါး၊ အပြားရှိ၏။

မိတ်ဆွေ

ဆိုတွင်

(၁) အာရုံကို ကရိုဏ်းမူ၍ အာရမ္မဏိကကို အလျော်အားဖြင့် သိခြင်းသည်၎င်း။

အကြောင်းကို ကရိုဏ်းမူ၍ အကျိုးကို အလျော်အားဖြင့် သိခြင်းသည်၎င်း။

ရုပ်၊ နာမ် စသော ပရမတ္ထ သဘောကို မျက်မှောက်တိုက်ရိုက်သိခြင်းသည်၎င်း ပစ္စက္ခသိဒ္ဓိ၊ မည်၏။

အာရုံဟောတု၊ ကရိုဏ်းပြုလျက်၊ ကျိုးဆက်အာရမ္မဏိ၊ အမှန်သိက၊ ပစ္စက္ခ။ အာရုံအာရမ္မဏိက၊ ဟောတုဖလ၊ အနုလောမ၊ သိမြင်ကမူ၊ ယူပါပစ္စက္ခသိဒ္ဓိ၊ တပုံလည်းထုတ်၊ နာမ်ရုပ်ပရမတ်၊ မြဲကြပ်သိရ၊ ပစ္စက္ခ။

(၂) အာရမ္မဏိကကြောင့် အာရုံကို အပြန်အားဖြင့် သိရခြင်းသည်၎င်း။

အကျိုးကြောင့် အကြောင်းကို အပြန်အားဖြင့် သိရခြင်းသည်၎င်း။

သဒ္ဓါ၏ အရိပ်အရောင် ထောက်ဆ၍ အနက်ကို သိရခြင်းသည်၎င်း အနုမာနသိဒ္ဓိ မည်၏။

အာရုံဟောတု။ အကြောင်းပြုလျက်၊ ကျိုးဆက်အာရမ္မဏိ၊

အသိဉာဏ်ဆ နုမာန။

အာရမ္မဏိက၊ အာရုံဖလ၊ ဟောတု ပဋိလုံမျှ၊ သိမြင်ကမူ၊ ယူပါ

အနုမာန သိဒ္ဓိ။

တနည်းသဒ္ဓါ၊ ချင်းဆာယာကို၊ မှောက်စာအနက်၊ သိဉာဏ်

သက်ကနုမာန။

(၃) အာဂမ၊ ဉာပက၊ သာဂေ၊ သန္ဓာယ၊ သဒ္ဓန္တရိကထူးပုံ၊ အားဖြင့် သိရခြင်းသည် သိန္ဓေယျသိဒ္ဓိ၊ မည်၏။

သဒ္ဓန္တရိက၊ မြဲကြိတ် အာရုံ၊ တွေ့ကြုံဉာပက၊ သိဇ္ဇေယျ။

ပြည်သူ

အာဂမ၊ ဥာပက၊ သာဂက၊ သန္ဓာယ၊ သဒ္ဓန္တရိက။ ထူးရပုံနှင့်၊ သိလေသမျှ၊
သိဇ္ဇေယျသိဒ္ဓိ။

(၄) ဘုရား ဟောတော်မူသည်ကို အစဉ်လျှောက်၍
နတ်ချမ်းသာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ကြံဆ၍၊ သိရခြင်းသည်
အာကပ္ပသိဒ္ဓိ၊ မည်၏။

သဂ္ဂနိဗ္ဗာန်၊ ကြံဆသိကောင်း၊ အကြောင်းမည်ရ၊ အာကပ္ပ။

(၅) အကြောင်း အားဖြင့် အမည်၊ စသည် ရခြင်းကို
ကြံဆ၍၊ သိရခြင်း အာရုံအားဖြင့် အမည်၊ စသည်ရခြင်း
ကိုကြံဆ၍ သိရခြင်းသည် ပရိကပ္ပသိဒ္ဓိ၊ မည်၏။

ကြောင်းအားလည်းကြုံ၊ အာရုံအားသိ၊ ပရိကပ္ပသိဇ္ဇေယျ။

တ, ၃ မျိုး ၄ မျိုးမှတ်ရန်

(၁) ရှေ့ဝါကျမှ စွဲဒဗ္ဗ၊ ပက္ခန္တိဗိသယာ။

နှင့်အညီ ရှေ့ဆိုခဲ့ပြီး ဝါကျမှ ခြင်ကိုစွဲသော “တ” သဒ္ဓါ
သည် ပက္ခန္တိဗိသယ-တ, မည်၏။
ပြုကား....

ဒေဝါ မနုဿေ ပဿန္တိ၊

မနုဿာပိ စ ဒေဝတာ။

ဥဘောပိ တေ ပဉ္စဇီကာ၊

အနုယန္တိ တထာဂတံ။

ဤ “တေ” သဒ္ဓါသည် ရှေးဆိုခဲ့ပြီး ဝါကျမှ ပါသော
“ဒေဝမနုဿ” သဒ္ဓါ တို့ကို (တေ၊ ထို နတ်၊ လူ တို့သည်) ဟု
ခြပ်ကို စွဲသောကြောင့် ပက္ခန္တိဗိသယ-တ, မည်၏။

(၂) အစွဲထင်လင်း၊ ရှိတုံလျှင်၊ မှတ်ခြင်းပသိဒ္ဓါ။

မိတ်ဆွေ

နှင့်အညီ အစွဲတင်းလင်း {တိုက်ရိုက်} ပါရှိသော “တ”
သဒ္ဒါသည် ပသိန္ဒဝိသယ-တ မည်၏။

ပြန်ကား

တဿ ပါဒေ နမသိတွာ၊

သမ္ပုဒ္ဓဿ သိနိမတော။

သန္တမ္ပဉ္ဇဿ ပူဇေတွာ၊

ကတွာ သံဃဿ ခဉ္ဇေလိ၊

ဤ၌ တဿ, ၌ “တ” သဒ္ဒါသည် သမ္ပာသမ္ပုဒ္ဓဿ,
ကို (တဿ သမ္ပာသမ္ပုဒ္ဓဿ) ဟု အစွဲတင်းလင်း တိုက်
ရိုက် ရှိသောကြောင့် ပသိန္ဒဝိသယ တ မည်၏။

(၃) ပုဗ္ဗဝါကျ၊ ကြိယ၊ စွဲရ နှုတ်တာ။

နှင့်အညီ ဆိုခဲ့ပြီး ဝါကျ၌ ကြိယာကိုစွဲသော တ, သဒ္ဒါ
သည် အနုဘူတဝိသယ တ မည်၏။

ပြန်ကား.....

အတိတံ နနုသောဓာမိ၊

နပ္ပဇ္ဇပ္ပိမိ နာဂတံ၊

ပဇ္ဇုပ္ပန္နေန ယာပေမိ၊

တေန ဝဇ္ဈော ပသိဒတိ။

ဤ၌ တေန, “တ” သဒ္ဒါသည် ရှေး ယာပန ကြိယာကို
(တေန, ထိုသို့ မှသောကြောင့်) ဟု စွဲသောကြောင့် အနု
ဘူတဝိသယ-တ မည်ပါ၏။

(၄) အနိယာ၊ စွဲသမျှ၊ ထိုယကြိယာ၊ ယင်းနှစ်ဖြာ၊ ဆောင်ကာစွဲရ
တသဒ္ဒါမှတ်ကြနိယမာ။

ပြည်သူ.

နှင့်အညီ ယ၊ ဟူသော နိယတ်အပြစ်သော အနိယတ်-ယ၊
စွဲသမျှသော အနက်ကိုသာ ထို အနိယတ်ဝါကျ၌ ပါသော
ကြိယာနှင့်တကွ သုံးသပ်တတ်သော တ၊သဒ္ဒါသည် နိယ
မဒိသယ-တ၊ မည်ပါ၏။

ဝစနတ္ထဆက္က

ပုဒ္ဓေါ

ဝစနံ၊

ပုစ္ဆတိ

ဝစနတ္ထံ၊

သိခြင်းကြိယာသကတ်

ဝစနဟေတု၊

ဣတိ သဒ္ဓါ

ဝစနဟေတုဇောတက၊

ဘုရားခြံတော်

ဝနိယ၊

ဘဂဝါ၊စသော ပရိယာယသဒ္ဓါ

ဝစနိယတ္ထံ၊

ဝစန နိပ္ပန်၊ဝစနတ္ထံမှာ။ဝါကျသတ်ည်း။ သတ္တံဟေတု၊ ဣတိရှရ၊ ဇောတ
ကသိ၊ဝစနိယခြံ၊ဝစနိယတ်ဝယ်၊ပရိယာယ်၊တြင်းဝယ်ပုဒ်တို့မှာ။

ဗျုပ္ပတ္တိစတုတ္ထခုံ၊ အဘိဓာန်ဦးကာလသောနည်း

ဂေါ၊ဟူသော ဇာတိသဒ္ဓါ၌

ပဌမဝိထိ၊ဒုတိယဝိထိ၏ အာရုံဖြစ်သော ပရမတ္ထသဒ္ဓါ
သည် ဗျုပ္ပတ္တိ။

သွားခြင်းကြိယာ ဂမုဓာတ် ကွပ်စွည်းသည်၊ ဗျုပ္ပတ္တိ
နိမိတ်။

တတိယဝိထိ၏ အာရုံဖြစ်သော ပညတ္တိသဒ္ဓါ သည်
ပဝတ္တိ။

မိတ်ဆွေ

နွားတို့၏ တခုသည်တခုနှင့် တူသောအခြင်းအရာ ဟု
ဆိုအပ်သော ဇာတ်သည် ပဝတ္ထိနိမိတ်။

သေတော, ဟူသော ဂုဏ်သဒ္ဒါ၌၊

သေ, ဟူသော တ, ဟူသော ပရမတ္ထသဒ္ဒါသည် ဗျုပ္ပတ္တိ
မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြိယာ သံပုဗ္ဗ
ဣဓာတ် တပစ္စည်းသည် ဗျုပ္ပတ္တိနိမိတ်။

သေတ, ဟူသော ပညတ္တိသဒ္ဒါသည် ပဝတ္ထိ။

ဖြူသောဂုဏ်သည် ပဝတ္ထိနိမိတ်။

သုမနော, ဟူသော နာမသဒ္ဒါ၌၊

သု, ဟူသော မ, ဟူသော န, ဟူသော ပရမတ္ထသဒ္ဒါ
သည် ဗျုပ္ပတ္တိ။

ကောင်းစွာ သိခြင်းကြိယာ၊ သုပုဗ္ဗ၊ မန ဇာတ်၊ အ
ပစ္စည်းသည် ဗျုပ္ပတ္တိနိမိတ်။

သုမန ဟူသော ပညတ္တိသဒ္ဒါသည် ပဝတ္ထိ။

သုမန, ဟူသော နာမပညတ်သည် ပဝတ္ထိနိမိတ်။

ဝိသာဏီ, ဟူသော ဓဗ္ဗသဒ္ဒါ၌၊

ဝိ, ဟူသော သာ, ဟူသော ဏီ, ဟူသော ပရမတ္ထသဒ္ဒါ
သည် ဗျုပ္ပတ္တိ။

ရှိခြင်းကြိယာ ဝိသာဏပုဒ် ဤပစ္စည်းသည် ဗျုပ္ပတ္တိ
နိမိတ်။

ဝိသာဏီ, ဟူသော ပညတ္တိသဒ္ဒါသည် ပဝတ္ထိ။

ဦးချိုဒွပ်သည် ပဝတ္ထိနိမိတ် မည်၏။

ပြည်သု.

ပါကော၊ ဟူသော ကြံသောသဒ္ဒါ၌။

ပါ၊ ဟူသော က၊ ဟူသော ပရမတ္ထ သဒ္ဒါသည် ဗျူဟာပညာ
ထိုပရမတ္ထသဒ္ဒါ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သူခပ်
သိမ်းဘို့၏ ချက်ခြင်းကြိယာ သာမည ပစ္စည်းတို့၏
ပစ္စည်းသည် ဗျူဟာပညာနိမိတ်။

ပါက၊ ဟူသော ပညတ္တသဒ္ဒါသည် ပစ္စည်း။

ထို ပညတ္တသဒ္ဒါ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော စား
ဖိုသည် ခြံ၏ ချက်ခြင်းကြိယာ ဝိသေသသည် ပစ္စည်း
နိမိတ် မည်၏။

ဗုဒ္ဓါချက် ကြံသောသဒ္ဒါ၌၊ ဗျူဟာပညာနိမိတ်၊ ပစ္စည်းနိမိတ်
တို့၏ အသုံးကို ပြလို၍။ “အစိတ်ကြောင်း
ချာ၊ ကြိယာ၊ မှန်စွာ ဗျူဟာပညာ
အပေါင်းချာ၊ ကြိယာ၊ သညာပစ္စည်း။
ဟု နိယံသ်ဆို၏။

ဗုဒ္ဓါရနိနိယံ

ဗျူဟာပညာ၊ ပရမတ္ထ သဒ္ဒါယူအပ်စွာ။
ဗျူဟာပညာ၊ နိမိတ်သိ၊ ပကတိပစ္စည်းမှာ၊
ပစ္စည်းရှိ၊ ပညတ္တိ၊ သူဘိသဒ္ဒါမှာ၊
ပစ္စည်း၏၊ နိမိတ်ရှိ ဇာတိပစ္စည်း။

ဗုဒ္ဓါရနိဂါထာ

ပရမတ္ထောဝ ဗျူဟာပညာ၊
တံ နိမိတ္တန္တိ၊ ဇာတိပစ္စည်း။

ပဝတ္ထံ ဟောတိ ပညတ္တိ၊

တံ နိမိတ္တန္တု၊ ဇာတျ ဝိ။

ဘေဒါဒိန္ဒြာဒိပနိသာသောနည်း။

ဂစ္ဆတိတိ ဂေါ ဟူသော ကိတ်ပုဒ်၌။

ဂစ္ဆတိတိသည် ဗျုပ္ပတ္တိ၊

သွားခြင်းကြွယ်ာသည် ဗျုပ္ပတ္တိ နိမိတ်၊

ဂေါသည် ပဝတ္တိ။

နွားခြံသည် ပဝတ္တိနိမိတ်၊ မည်၏။

ရညော ပုရိသော ရာဇပုရိသော၊ ဟူသော သမာသိ ပုဒ်၌။

ရညောပုရိသောသည် ဗျုပ္ပတ္တိ၊

မင်း အချင်း တို့၏ အချင်းချင်း စင်ခြင်း သမ္ပန်သည်

ဗျုပ္ပတ္တိ နိမိတ်။

ရာဇပုရိသောသည် ပဝတ္တိ၊

မင်းချင်းယောက်ျား ခြံသည် ပဝတ္တိနိမိတ် မည်၏။

ဒဏ္ဍော အသမ္ဘတ္တိတိ ဒဏ္ဍိဟူသော တံဒ္ဓိတိပုဒ်၌။

ဒဏ္ဍော အသမ္ဘတ္တိတိသည် ဗျုပ္ပတ္တိ။

တောင်ဝှေးခြံ၏ လှိုက်နှင့် ဌာနိဌာန အဖြစ်ဖြင့် စင်

ခြင်းသမ္ပန်သည် ဗျုပ္ပတ္တိနိမိတ်။

ဒဏ္ဍိသည် ပဝတ္တိ။

တောင်ဝှေးရှိသော လှိုက်သည် ပဝတ္တိ နိမိတ် မည်၏။

မှတ်ရန်နိယံ။

ဗျုပ္ပတ္တိမှာ၊ အရ၅၁ ကြွယ်ာဖြစ်လေသင့်၊

ဇာတျာချတ္ထ၊ ပဉ္စက၊ ပဝတ္တိ နိမိတ်ချင့်၊

ပြည်သု၊

သမ္ဗုဒ္ဓံ - ဒဗ္ဗံ၊ စသည်ခြားနား၊ အနက်များ၊ ထားကြ
ဗျူပ္ပတ္တိ။
သဒ္ဓါဘဝါး၊ များပဝတ္တိ၊ ကျမ်းဂန်ညှိ၊ မှတ်သိ
လေစေခြေ။

မှတ်ရန်ဂါထာ
ကြိယာဗျူပ္ပတ္တိ နိမိတ္တံ၊
ဇာတုဒိ ပဝတ္တိနိမိတ္တံ မတံ။ “ဇာလိနိ”

အာစနိယာဒါဒနည်း
ဂစ္ဆတိတိဂေါ၊ ဟူသော ကိတ်ပုဒ်၌။
ဂစ္ဆတိတိ ဟူသော ဝစနုတ္တ ဝိဂ္ဂဟဝါကျ)သည်
ဗျူပ္ပတ္တိ။
ပဌမဝိထိ၊ ဒုတိယဝိထိ တို့၏ အာရုံဖြစ်သော အစိတ်
အစိတ်သော ပရမတ္ထ သဒ္ဓါ၏ အကြောင်း ဖြစ်သော
သွားခြင်း ကြိယာသည် ဗျူပ္ပတ္တိ နိမိတ်။
ဂေါ၊ ဟူသော ဝစနု (နပ္ပန္န) သည် ပဝတ္တိ။
ဂေါ၊ ဟူသော အပေါင်း နာမပညတ္တိသဒ္ဓါ၏ အကြောင်း
ဖြစ်သော သွားခြင်း ကြိယာသည် ပဝတ္တိနိမိတ်။
ရညော ပုရိသော ရာဇပုရိသော ဟူသော သမာသိပုဒ်၌။
ရညော ပုရိသော၊ ဟူသော ဝစနုတ္တ (ဝိဂ္ဂဟဝါကျ)
သည် ဗျူပ္ပတ္တိ။
ရ၊ ဟူသော ည၊ ဟူသော ပု၊ ဟူသော ၊ ရိ ဟူသော သ၊
ဟူသော အစိတ်အစိတ်သော ပရမတ္ထ သဒ္ဓါ၏ အ
ဗိတ်ဆွေ

ကြောင်းဖြစ်သော မင်း၊ အချင်းတို့၏ အချင်းချင်း စပ်
ခြင်း သမ္ပန်သည် ဗျူပ္ပတ္တိ နိမိတ်။

ရာဇပုရိသော၊ ဟူသော ဝစန (နိပ္ပန္န) သည် ပဝတ္တိ၊
ရာဇပုရိသော၊ ဟူသော အပေါင်းနာမ ပညတ္တိ သဒ္ဓါ၏
အကြောင်း ဖြစ်သော မင်းချင်းယောက်ျား ခြံသည်
ပဝတ္တိနိမိတ်။

ဒဏ္ဍော အသမ္ပတ္တိတိ ဒဏ္ဍီ၊ ဟူသော တန္တိတ်ပုဒ်၌။

ဒဏ္ဍော အသမ္ပတ္တိတိ၊ ဟူသော ဝစနတ္ထ (ဝိဂ္ဂဟဝါကျ)
သည် ဗျူပ္ပတ္တိ။

ဒဏ်၊ ဟူသော ဒို ဟူသော အစိတ်အစိတ်သော ပရ
မတ္တသဒ္ဓါ၏ အကြောင်းဖြစ်သော တောင်ဝှေးခြံ၏
လူခြံနှင့် ဌာနိဌာန အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ပန်သည်
ဗျူပ္ပတ္တိ နိမိတ်။

ဒဏ္ဍီ၊ ဟူသော ဝစန (နိပ္ပန္န) သည် ပဝတ္တိ။

ဒဏ္ဍီ ဟူသော အပေါင်းနာမပညတ္တိသဒ္ဓါ၏ အကြောင်း
ဖြစ်သော တောင်ဝှေးရှိသော လူခြံသည် ပဝတ္တိ
နိမိတ် မည်၏။

ပါရာဇိက ကဏ္ဍ အဋ္ဌကထာ

ဣမာနိ မမ ပါရာဇိက ကဏ္ဍာဋ္ဌကထာယ ပုစ္ဆာဝိသုဇ္ဇနာနိ
ပသန္နဝိတ္တေန ပေက္ခန္တိ။

၁။ အောက်ပါ ဝါကျတို့တွင် (၈) အမှတ် ဝါကျကိုသာ
အနက် သမ္ပန်ခဲ့ပါ။

ပြည်သူ့.

- (က) ဣဒါနိ တံ ဟေတုဉ္စ ပစ္စယဉ္စ ဒေသတု ဘဂဝါ စ သာရိပုတ္တ ဝိပဿိတိ အာဒိ မာဟ။
- (ခ) တတ္ထ ကိလာသုနော အဟေသုန္တိ န အလသိယ ကိလာသုနော။
- (ဂ) န ဟိ ဗုဒ္ဓါနံ အလသိယံ ဝါ ဩသန္တ ဝိရိယတာဝါ အတ္ထိ။
- (ဃ) ဗုဒ္ဓါ ဟိ ဧကေသေဝ ဝါ ဇ္ဈိန္ဒဝါ သကလ စက္ကဝါ ဉ္ဇေယဝါ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော သမကေနေဝ ဥဿာ ဟေန ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ။
- (င) န ပရိယာယ အပ္ပဘာဝံ ဒိသွာ ဩသန္တ ဝိရိယာ ဟောန္တိ။
- (စ) နာဝိ မဟန္တဘာဝံ ဒိသွာ ဥဿန္တ ဝိရိယာ။

- ၂။ {ခ} ဝါကျ အနုသန္ဓေ (ဂ)ဝါကျ ပုစ္ဆာတက်ခဲ့ပါ။
- ၃။ {ခ} နံပါတ်ရှိ ဝါကျများ အမည်ပေးခဲ့ပါ။
- ၄။ ကိလာသုနော ကို ဝေဖန်ဆို၍၊ ဥဿိနည်း အရ ကောက်ခဲ့ပါ။

၅။ ဟေတုဉ္စပစ္စယဉ္စ ဝိညိန္ဒ ဓသန္တု၏ အတ္ထုဒ္ဓါရ အတ္ထဝ ဝိပေတက္က ဝိညိကို ဖော်ပြ၍၊ ဥဿပေတုနန္တိ ဝေတ်ကို ဝတ္ထုမာန် ဝိဘတ်နှင့် ကတ္ထုရုပ်အာချာတ်၊ ဇ္ဈိန္ဒကို နာမ ပဒမာလာစဉ်ခဲ့ပါ။

၆။ မဟာမောဂ္ဂလာနောတိ မဟာစ သော ဂုဏမဟန္တိ တာယ မောဂ္ဂလာနောစ ဂေါတ္တေနာဘိ မဟာမောဂ္ဂ မိတ်ဆွေ

လာနော,ကို အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အဘော် နှင့် သံဝဏ္ဏ
နာ ညွှန်းခဲ့ပါ။

၇။ သြသန္တဇိနိယတဝါဟု၍၎င်း။ သြသန္တဇိနိယတဝါ
ဟု၍၎င်း။ ကိဿသုနော ဟု၍၎င်း။ ကိဿသုနောဟု၍
၎င်း ပါဠိ နှစ်ထွေ စိရှိရာ သင့်ရာပါဠိများ ယုတ္တိနှင့်
ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။

၈။ ဇိရာဝါ အဿဋ္ဌိဘိတိ ဇိရဋ္ဌိဘိကံ နှ့် နယူပဓာရတင်
ပြခဲ့ပါ။

၉။ ထိုသို့ ပြေးတာဟာ၊ ဘာကြောင့်လဲ၊ ငါ့လျှင် မြန်
ခြင်းဟာ မဆုတ်ယုတ်ပါစေနှင့် ဟု၊ နှလုံးသွင်း၍
လျှင်မြန်သော အဟုန်ဖြင့်ပြေးလေ၏ ဟူသော မြန်မာ
ဘာသာကို ပါဠိဘာသာပြန်ခဲ့ပါ။

၁၀။ အာလသိယံဝါ အရ။ တရားကိုယ်ကောက်၍ အာ
ဓတ္တဗဟာရနေတ္တိနည်းထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၁။ (ဂ) ဝါကျသံပနာယံ အတ္ထယောဇနာ

မီတိ၊ ဟိယသ္မာ၊ ဗုဒ္ဓါနန္တိ ဘဂဝန္တောနံ။ အာလသိယံ
ဝါတိ မန္တဘာဝေါဝါ။ သြသန္တဇိနိယ တဝါတိ သြဟိန
ဝိရိယဘာဝေါဝါ။ နအတ္တိဘိနဝိဇ္ဇတိ။

အထဝါ ယသ္မာ ဘဂဝန္တောနံ မန္တဘာဝေါဝါ သြသန္တ
ဝိရိယဘာဝေါဝါ န ဝိဇ္ဇတိ။

အထဝါ မီတိ ဟိယသ္မာ နတ္တိတိပဒေ ဟောတု ဗုဒ္ဓါနန္တိ
ဘဂဝန္တောနံ အာလသိယံဝါ သြသန္တဝိရိယ တာဝါတိ ပဒေ
ပြည်သု။

သမ္ပန္နော အာလသိယံဝါသိ နန္ဒဘဝေါ။ ဩသန္တိဇိရိယ
တာဝါသိ ဩဟိန ဝိရိယ ဘဝေါဝါ။ န အညှိတိပဒေ
ကတ္တာ န အတ္တိတိ န ဝိဇ္ဇတိ။

၂။ (ခ) ဝါကျသပနာဘံအ နုသန္တိ ...

ဇေံ ဘဂဝါစ သာရိပုတ္တ ဝိပဿိတျာဒိနံ ပါဌာနံ အနု
သန္တိသမ္ပန္န သမုဒါယတ္တံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ တေသံယေဝ
အဝယဝါ ဝယတော ဝိတ္တာရေန္တော တတ္ထာဘိ အာဒိ
မာဟ။

(ဂ) ဝါကျသပနာယံ ပုစ္ဆာ

အန္တောဘဒြမုခအာစရိယ။ တယာ။ န အာလသိယ ကိ
လာသုနော အဟေသုန္တိပုတ္တံ။ ကသ္မာ ဇေံ ပုတ္တန္တိ ပုစ္ဆာ
ဘာဝတော တံ ပပ္ပံ ဝိဿန္တန္တေန န နဟိတိ အာဗ္ဗ ပုတ္တံ။

အနိပ္ပာယောပနာယံ န ပုဒ္ဓါနုဉ္စိ အာလသိယံဝါ ဩ
သန္တိ ဝိရိယတာဝါ အတ္တိ၊ တသ္မာ ဇေံ ပုတ္တန္တိ။

၃။ ဝါကျဝိဘာဝဂေါပနာယံ ...

(က) ဣတိသင်္ကေတေန လက္ခိတံဝါကျံ ဘဂဝါစ
သာရိပုတ္တ ဝိပဿိတျာ ဒိနံ ပါဌာနံ အနုသန္တိ ဒဿနတော
အနုသန္တေဝါကျံ နာမပက္ခန္တရောဓိဝါ။

ခ) ဣတိ သင်္ကေတေန လက္ခိတံ ဝါကျံ တေသံ အနု
သန္တိသမ္ပန္န သမုဒါယတ္တံ ဝိတ္တာရေတွာ ဒဿနတောဝိတ္တာရ
ဝါကျံ နာမ။

မိတ်ဆွေ

(ဂ) ဣတိသင်္ကေတေန လက္ခိတံဝါကျံ တဿ ကာ
ရဏ ဒဿနတော ကာရဏဝါကျံနာမ။

(ဃ) ဣတိသင်္ကေတေန လက္ခိတံ ဝါကျံ တဿ
ဒဋ္ဌိကရောက္ခော ဒဋ္ဌိကရဏဝါကျံနာမ။

(င) ဣတိ သင်္ကေတေန လက္ခိတံ ဝါကျံ ဗျဘိရေက
ဒဿနတော ဗျဘိရေကဝါကျံနာမ။

(စ) ဣတိသင်္ကေတေန လက္ခိတံ ဝါကျံ ... ပုနဗျဘိ
ရေကတော ဒဿနတော ဗျဘိရေကဝါကျံနာမ။

—

၄။ ဝဇနတ္ထဒဒိပနာယံ ...

အပ္ပံ လသန္တိတိ ကိလျာသုနော။ ။ကတ္ထုသ္မာဓေန
ဝစနတ္ထောယံ။ *ဟိပုဗ္ဗန္တလသဓာတုန္တံ ဣပစ္စယော*
ကိနိပါတဿ ဝစ္စတ္ထော အပ္ပဘာဝ သင်္ခါတော ဂု
ဏော လဒ္ဓေါ။

လသဓာတုယာ ဝစ္စတ္ထော အပ္ပေါသုက္က နိရုဿဟာနံ
ပုဂ္ဂလောနံ သန္တာနေပဝတ္ထော ထိနမိဒ္ဓ ပုဗ္ဗင်္ဂမော အကု
သလ စိတ္တုပ္ပါဒ္ဓေါ မချတော လဒ္ဓေါ။

ပုဗ္ဗဘာဝေ ပဝတ္ထော အယောနိသော မနသိကာရော
ဖလူပစာရတော လဒ္ဓေါ။

ဣပ္ပစ္စယသ္မာ ဝစ္စတ္ထော တေဟိမချ ဖလူပစာ ရေဟိ
လက္ခိတော အပ္ပေါသုက္က နိရုဿဟာ ပုဂ္ဂလော လဒ္ဓေါ။

—

ပြည်သူ့.

၅။ ဓသဒ္ဓဿပနာယံ အတ္တုန္ဒြါရ - ဣဒိပ္ပေတေတ္တာ
 သမုစ္ဆယေ၊ သမာဟာတရေ၊
 နှာဓယေ၊ ဧတဂ္ဂီတရေ။
 ပဒပူရဏ၊ မတ္တေဓ၊
 ဓသဒ္ဓေါ၊ အဝဓာရဏေ။

တေသု ဣဒ သမုစ္ဆတ္တော အဝိပ္ပေတော။
 အာချာဘာ ပဒမာလာ.....

ဥဿာဟောနိ ဥပုဗ္ဗ သဟဓာတု
 ဥဿာဟတိ ဥဿာဟန္တိ
 ဘေသံ ဥေယျံ။

နာမပဒမာလာ

ဒွေ + ဒုဝေ
 သေသံ ဥေယျံ

၆။ အဘောဂေါပနာယံ

မဟာ မောဂ္ဂလာ နေတိ ဣတ္ထ ဣတိ သဒ္ဓေန မဟာ
 မောဂ္ဂလာနေတိ ပဒဿ သဒ္ဓ ပဒတ္တကတ္တံ ဒဿတိ။
 န အတ္ထ ပဒတ္တ ကတ္တံ၊ မဟာမောဂ္ဂလာန ပဒဿ ပဒတ္တ
 ဝိပလ္လာ သတ္တံဝိ။

ဂုဏမဟန္တတယာတိ ပဒေန မဟန္တ သဒ္ဓဿ မဟာ
 ဒေသတ္တဉ္စေဝ။ ဂုဏဝါစကတ္တဉ္စ ဒဿတိ။

ဂေါတ္တေနာတိ ပဒေန မောဂ္ဂလာနေတိ နာမဿ
 ဂေါတ္တေန လဒ္ဓနာမတ္တံ ဒဿတိ။ နဇာတျာဒိနာ။

အထဝါ ဂုဏမဟန္တတာယ မဟာမောဂ္ဂလာ နောနာ
မနုဇ္ဈမောဂ္ဂလာ နဿ အတ္တိတာယာတိ အတ္တံ ဒေသတိ။

အထဝါ မဟန္တော စသော မောဂ္ဂလာနောစာတိ မဟာ
မောဂ္ဂလာ နောတိ ကမ္မဓာရယ သမာသော ကတော န
မဟန္တော မောဂ္ဂလာနော ဟဿသောတိ မဟာမောဂ္ဂလာ
နောတိ ဗဟုဗ္ဗိဟိ သမာသာဒိ။

သံဝဏ္ဏနာပနာယံ

ဥလ္လိဂ်နယော ဟောတိ။ အဘိဓေယျက္ခော၊ သကက္ခော
ဝါ၊ သမာသ လိဂ် ပဒက္ခော။

၇။ ပါဠိနိစ္ဆယောပနာယံ ..

ဩသန္တီရိယ တာဝါတိဝါ၊ ဩသန္တီရိယ တာဝါတိ
ဝါ ဣတိန္ဒေဝိ ပါဠာ ယုဇ္ဈန္တိ။ ။ကသ္မာ ဩသန္တဩသန္တ
သဒ္ဓါနံ ဟိနတ္ထဝါစက ဘာဝေန ပရိယာယက္ကာ။

ကိလေသုနေတိဝါ။ ကိဠာသုနေတိဝါ ဣတိ နိဿ
ပါဠေသု ကိလေသုနေတိ ပါဠော ယေဝ ယုဇ္ဈတိ။
ကသ္မာ တိပုဗ္ဗော၊ လသာတုကန္တိ ယန္တိ အက္ခော၊
ဣပစ္စယေန ကိလေသု နောတိပဒဿ သိဒ္ဓတ္တာ။

၈။ နယူပဓာရောပနာယံ

စိရာဝါ အဿဗ္ဗိတိတိပဒေဝိ ရကာလ ယုတ္တ သင်္ခါတေန
ကာလေန ဗ္ဗိတိ သင်္ခါတဿ ကာလဝန္တဿ ဌာနိနော
ပြည်သူ။

နာမံ ဌာနံ ဥပစာရဇ္ဇော ဝေါဟာရော ဌာနူပစာရော
နာမာသိ။

ကာလေန ကာလဝတ္တိယ အဘဒ္ဒေါ ဘေဒိယ
ဝုတ္တတ္တာ အဘေဒ နယောနာမ။ ရုဋ္ဌိနယောဝေါ။

၉။ ပါဠိအာသာ ... :

တန္တိဝေနေ ဓာဝနံ၊ ကိဿဟေဘူတိ ကေနဟေတု
နာ၊ မေတ္တိမမ၊ ဇဝါတိဝေဂေါ၊ မာပရိဟာယိတိ နဟာယိ၊
ဣတိတိ မနသိ ကာရိတွာ၊ ဝေဂနာတိဇဝေန၊ ဓာဝတိတိ
ပလာယတိ။

“တံတိဿဟေတု၊ မာမေဇဝေါ ပရိဟာယိတိ ဝေဂ
န ဓာဝတိ”

၁၀။ နေတ္တိမာရနယောပနာယံ

အာသသိယံ ဝုတ္တတိတိန ဖိဒ္ဓမူလကံ အကုသလဓမ္မံ။

တဿ ပန ပဒဋ္ဌာနာ အယောနိသော မနသိကာရ၊
အသဒ္ဓမ္မဿဝန။ ဗာလူပသေဝန။ အက္ခဏ၊ စက္ကပ္ပိပ္ပတ္တိ၊ ပမာ
ဒါဒယော။ ။ တေသု အယောနိသော မနသိ ကာရဂ္ဂဟ
ဏေန အယောနိသော တိက္ခဝေ။ ပ။ သံဝတ္တန္တိတိ ဝုတ္တတ္တာ
အယောနိသော မနသိကာရ ပဒဋ္ဌာနာ အကုသလ ဓမ္မာ
အာဝတ္တန္တိ။ ။ အသဒ္ဓမ္မဿ ဝနဂ္ဂဟဏေန အဿဝန
တာယဓမ္မဿပရိဟာယန္တိတိ ဝုတ္တတ္တာ အသဒ္ဓမ္မဿဝနပဒ
ဋ္ဌာနာ အကုသလ ဓမ္မာ အာဝတ္တန္တိ။ ။ ဗာလူပသေဝနဂ္ဂ
မိတ်ဆွေ

တဏှေနှင့် နက္ခေပာလေဟိ သံဝါသောတိ ဝုတ္တတ္တာဗာလု
 ပသေဝန ပဒဋ္ဌာနာ အကုသလဓမ္မာ အာဝတ္တန္တိ။ ။ အက္ခ
 ဏဂ္ဂဟဏေနှင့် ခဏာတိတဟိသော စန္ဒိတိ ဝုတ္တတ္တာ
 အက္ခဏ ပဒဋ္ဌာနာ အကုသလဓမ္မာ အာဝတ္တန္တိ။ ။ စက္က
 ဝိပတ္တိဂ္ဂဟဏေနှင့် ဝိပနိဒ္ဓိ ပ။ ဣတိတိဝုတ္တတ္တာ စက္က
 ဝိပတ္တိ ပဒဋ္ဌာနာ အကုသလဓမ္မာ အာဝတ္တန္တိ။ ။ ပမာဒဂ္ဂ
 ဟဏေနှင့် ပမာဒေါ မစ္စုနော ပဒန္တိ ဝုတ္တတ္တာ ပမာဒပဒ
 ဋ္ဌာနာ အကုသလ ဓမ္မာ အာဝတ္တန္တိ။

အာလသိ ယန္တိပဒေ သိနိဒ္ဓိမူလက အကုသလ ဓမ္မဂ္ဂ
 ဟဏေနှင့် တဿပဋိပက္ခော ကုသလဓမ္မာပိဂယှတိ။

တဿ ပန ပဒဋ္ဌာနော ယောနိလော မနသိ ကာရော
 ဟာနိ။ ။ တေသု အယောနိသော မနသိကာ ရဂ္ဂဟဏေနှင့်
 ယောနိသော ဘိက္ခဝေ။ ပ။ ဂန္ထိန္တိတိ ဝုတ္တတ္တာယာ နိသော
 မနသိကာရ ပဒဋ္ဌာနာ ကုသလဓမ္မာ အာဝတ္တန္တိ။ ။
 အသဒ္ဓမ္မဿ ဝနဂ္ဂဟဏေနှင့် တဿပဋိပက္ခော သဒ္ဓမ္မဿ
 ဝနောပိ ဂယှတိ။ ကဿဂ္ဂဟဏေနှင့် ပဋိမေ ဘိက္ခဝေ။ ပ။
 ပသိဒတိတိဝုတ္တတ္တာတံပဒဋ္ဌာနာ ကုသလဓမ္မာ အာဝတ္တန္တိ။
 ဗာလုပသေ ဝနဂ္ဂဟဏေနှင့် တဿပဋိပက္ခော သပ္ပုရိသု
 ပနိဿယောပိ ဂယှတိ။ တဿဂ္ဂဟဏေနှင့် သန္တိရေဝသမာ
 သေထာတိ ဝုတ္တတ္တာကံ ပဒဋ္ဌာနာ ကုသလဓမ္မာအာဝတ္တန္တိ။
 အက္ခဏဂ္ဂဟဏေနှင့်တဿ ပဋိပက္ခောနဝ မေဏောပိဂယှ
 တိ။ တဿဂ္ဂဟဏေနှင့်ကောဝ။ ပ။ ဝတ္တိတိတိဝုတ္တတ္တာတံ
 ပဒဋ္ဌာနာ ကုသလ ဓမ္မာ အာဝတ္တန္တိ။ ။ ပမာဒဂ္ဂဟဏေနှင့်

ပြည်သု။

တဿပဋိပက္ခော အပ္ပမာဒေါပိ ဂယတိ။ တဿဂ္ဂဟဏေန အပ္ပမာဒံ။ ပ။ ပဏ္ဍိတာတိ ဝုတ္တက္ကာ တံပဒဋ္ဌာနာ ကုသလ မ္ပော အဝတ္တန္တိ။ ဇေဝံသဘာဂါ သဘာဂါဝတ္တ ဝသေန ဝတ္တနာ အာဝတ္တဟာရော နာမာတိ။

ပါရာဇိက ကဏ္ဍာဌကထာယ
ပုစ္ဆာဝိသုဒ္ဓိနာ နယော နိဋ္ဌိတော

သီလက္ခန္ဓာ အဋ္ဌကထာ ပုစ္ဆိာ

- ၁။ အောက်ပါဝါကျ၌ (ဂ) (ဃ) ဝါကျ ကိုသာ အတ္ထ ယောဇနာပြုပါ။
- (က) ဇေဝံပဌမေန နယေန မနောပဒေါသံ နိဝါရေတွာ။ ဒုတိယေန နယေနတတ္ထ အာဒိနင်္ဂ ဒဿော အာဟ တတြိစေတုမ္ပေ အဿထ ကုပိတာဝါ အနတ္တမနာဝါ တုမှံ ယေဝဿ တေန အန္တရာ ယောတိ။
- (ခ) တတ္ထ တတြိစေတုမ္ပေ အဿထာတိ တေသု အဝတ္တ ဘာသကေသု။ တသ္မိံဝါ အဝတ္တေ တုမ္ပေ ဘဝေယျာ ထစေ။ ယဒိဘဝေယျာထာတိ အတ္တော။
- (ဂ) ကုပိတာ ကောပေန အနတ္တမနာ ဒေါမနဿေန။
- (ဃ) တုမှံ ယေဝဿ တေန အန္တရာ ယောတိ တုမှာ ကံယေဝ တေနကောပေန တာယစ အနတ္တ မနတာ ယ ပဌမတ္ထာနာ ဒိနံ အန္တရာယော ဘဝေယျာတိ။

မိတ်ဆွေ

- ၂။ {က} ဝါကျကို အနုသန္ဓေ (ခ)ဝါကျကို လျဉ်းပါး၍ ဌပနာတိက ပုစ္ဆာတက်ခဲ့ပါ။
- ၃။ {ခ} နံပါတ်ရှိ ဝါကျတို့ကို အကြောင်းပြ၍ အမည် ပေးခဲ့ပါ။
- ၄။ အန္တရာယောကို ဝစနုတ္တပြု၍ ဥပသိနည်း ကောက် ပြပါ။
- ၅။ (ခ) ဝါကျ နောက်နည်းကို ပဒအန္တ စသည် စစ်၍ အာဒိနံစဉ်၊ ဓာတ်ကိုသာ ကတ္တားဟော ဝတ္ထမာန် အာချာတ်။ ပုဒ်ပြီးကို နာမ်ပဒမာလာ စဉ်ခဲ့ပါ။
- ၆။ (က) တတ္ထ ကာယနုတ္တဘိ ကတမာယ နုကထာ ယ သန္တိသိန္နာ ဘဝထာတိ အတ္ထော။
- (ခ) ကာယနုတ္တဘိဝိပါဠိ တဿာကတမာယနုတ္ထော တိ အတ္ထော။
- (ဂ) ကာယနုတ္တဘိဝိပါဠိ တဿာပိ ပုရိမောယေ ဝတ္ထော, ဌ။ အဋ္ဌကတာ ဘောဂနှင့် သံဝတ္ထနာ ညွှန်း ပြပါ။
- ၇။ အာဒိနံ၊ အာဒိနံ၊ ပဌမဈာန၊ ပဌမဈာနံ ဟူ၍ ရှိတတ်ရာ။ ယုတ္တတရပါဌ်ကို သာဓကပြ ဆုံးဖြတ် ခဲ့ပါ။
- ၈။ (ဃ)ဝါကျကို နှစ်သက်ရာ ဂါထာစီ၍၊ ဂါထာမည်၊ ဆန်းမည် မှည့်ခဲ့ပါ။
- ၉။ {ဂ}နံပါတ် ဂါထာ၌။ အလင်္ကာနယ ဌာယိဘာဝ စသည်ထုတ်ပြပါ။

ပြည်သူ.

၁၀။ (က) ဝါကျ၌ ဒဿနကရိုဏ်း ဖြစ်သင့်သည့် ပုဒ်ကို ကရိုဏ်းပြင်၍။ ဧဝံ သဒ္ဓါ၏ အတ္ထုဒ္ဓါရ ထုတ်၍။ အတ္ထုဒ္ဓါပေတကိုလည်း ညွှန်းခဲ့ပါ။

သီလက္ခန္ဓာ အဋ္ဌကထာ ဝိသုဒ္ဓိနာ

၁။ တတြာယံ အတ္ထယောဓနာ ...။

{ဂ} ကောပေန ကုပိတာစေ အဿထ။ ဒေါမနဿေန အနတ္တမနာ ဝိပ္ပဋိသာရာစေ အဿထာတိ။

(ဃ) တုမှံ ယေဝဿတေန အန္တရာယောတိ တုမှံ ယေဝဿတေန အန္တရာယောနာမ၊ ဝေါတုမှာကံ ယေဝတေနကောပေန၊ တေနဒေါဿေနစ၊ တာယအနတ္တ မန တာယ။ ဝိပ္ပဋိသာရာယစ ပဌမဇ္ဈာန ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိနံ။ မဂ္ဂဖလ နိဗ္ဗာန ဓမ္မာနံ အန္တရာယော ဘဝေယျ အန္တရေ ဝေမဇ္ဈေ ဒေါဿော ဥပ္ပဇ္ဈေယျာတိ အတ္ထော။

၂။ {က} အနုသန္တိကရဏံ ...

ဧဝံဣမိနာယထာဂုတ္တနယေန၊ တတြတုမေဟိန အာဃာတောနအပ္ပတ္တယောစေတတံသော အနုတိရုဒ္ဓိကရဏိယာတိ ပဌမေန နယေနမနော ပဒေါသံ နိဝါရေတွာ။ ဒေါမနဿံ နဥပ္ပါဒေတွာ။ တတြစေတုမေ အဿထာတိ အာဒိနာ။ ဒုတိယေန နယေန တတ္ထမနောပဒေါသေအာဒိနဝံ၊ ဒေါသံ ပကာသန္တော အဂုတ္တပုဗ္ဗေ ပုပ္ဖာပရဝစနသမ္ပန္နံ သမုဒါယတ္တံဒဿေတု အာဟာဇေ ပဌမေန နယေနာတိအာဒိ။

မိတ်ဆွေ

{ ခ } သာတောဂ ပုစ္ဆာကရဏံ

တတြဇေတုမေ အဿထာတိ တယာဝုတ္တံ။ ။ တတြာ
တိပဒေ၊ နနုတ ဣတိအန္တဿ အန္တတ္ထော ဝတ္ထဘာသ
ကော ဂဟေတဗ္ဗော။ ဤ၊ ဣတိဗာဟုဿ ဗဟုာတ္ထော
နိဒ္ဒါရဏာဒိ အတ္ထော၊ သတ္တဝိ ဧကဝစနန္တော ဝါဘဝေယျ။
ဇေတုမေအဿထာတိ၊ ဧတ္ထနနုယထာ သဒ္ဓက္ကမော။ တထာ
အတ္ထက္ကမောဟောတိ။ အဿာတာတိ၊ အဿ၊ ဇေတု၊ ဘက္ခ
နတ္ထဝတ္ထတိ။ ထ၊ ဝိဘတ္တိဝိ၊ ပဉ္စဝိ၊ ဝတ္ထမာနာသု။ ဧက
ကာဟောတိ။ ဧကသုအတ္ထသု၊ ဝိဘတ္တိသုဝါ၊ ဝတ္ထတိတိ။
သာတောဂ ပုစ္ဆာနယံ မနသိကတွာ တတြဇေတုမေတိ
အာဒိမာဟ။

၃။ ဝါကျဘေဒ ---

(က) ဧဝံတိအာဒိ ပဌမနုယ သံဝဏ္ဏနုတော အညာယ
ဒုပ္ပိယနုယသံဝဏ္ဏနာယဒသိတက္ကာ ပက္ခန္တိရဝါကျံနာမ
ပုဗ္ဗာပရ ဝစနာနံဝါ၊ သန္ဓာနံကတ္တဗ္ဗတော အနုသန္တိဝါကျံ
နာမ၊ သမုဒါယဝါကျံဝါ။

(ခ) တတ္ထ၊ တတြဇေတိ အာဒိပုဗ္ဗ ဝါကျဿ ဝိတ္ထာရိ
တက္ကာဝိတ္ထာရဝါကျံနာမ။ အဝယဝေန၊ သံဝဏ္ဏိတက္ကာ
ဝါ အဝယဓဝါကျံ။ တေသု တသ္မိံဝါတိ အာဒိအတ္တန္တရ
ဒဿနုတော ပက္ခန္တိရံ။ ယဒိဘဝေယျာတိအာဒိ၊ ဇေတိနေ
ပါတိကဿအတ္ထပကာသနုတော ဥပနာသေဝတိ။

ပြည်သူ့.

- (ဂ) ကုပိတာတိအာနိ၊ ကုပိတာ အနတ္တမနတာပဒါနံ
ဝဏ္ဏံ နဿနတော ပက္ခန္တရံနာမာတိ။
- (ဃ) တုမှ ယေဝဿာတိအာနိ၊ ပက္ခန္တရ မေဝါတိ
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

(၄) ဓာတုတ္ထပစ္စယတ္ထိဘာဝ

အန္တရေ ဝေမဇ္ဈေ ဇောအယတိ ဂစ္ဆတိ ပဝတ္တတိတိ
အန္တရာယော။ *အန္တရပုဗ္ဗ၊ အယ ဓာတု ပဝတ္တနတ္ထေ
အ-ပစ္စယော။*

အန္တရတ္ထောပန ဂတိ ပဋိယန္တိနံ အန္တရ ဝိဝရပည
ကျက္ကော မချေန လဟ္တတိ။ အယ ဓာတုတ္ထော ဒေါသဒေါ
မနဿာဒိ ပါပဓမ္မာနံ ဒုဿန-ကုဏ္ဍိန လက္ခဏာ ချက္ကော
မချေန လဟ္တတိ။ သောပ္ပိယ ပရိပ္ပာဇကောဒိနံ ရူပသဒ္ဓါနံ
အာရမ္မဏ ပစ္စယတ္ထော ဗလူပစာရေန လဟ္တတိ။ အ, ပစ္စ
ယတ္ထောပန တေန လက္ခဏေန ဥပလက္ခိတော ဒေါသ
ဒေါမနဿာဒိ ဓမ္မော လဟ္တတိတိ။

၅။ (က) ပဒအန္တာဒိ ပဒမာလာ ...

တသ္မိံတိ ဒူရဝါစက သဗ္ဗနာမံ၊ အကာရန္တံ၊ သတ္တ
မျန္တံဝါ၊ နပုံသကလိင်္ဂံ၊ ဝိတ္တာဒိဂဏန္တိ။

ဝါ တိ ... နေပါတိက ပဒံ၊ အာ, ကာရန္တံ၊ အလိင်္ဂံ၊
ဂဏဝိမုတ္တန္တိ။

အဝဇ္ဇောဘိ သမာသပဒံ။ အ, ကာရန္တံ။ နပုံသကလိင်္ဂံ။
စိတ္တာဒိ ဝဏန္တိ။

တုမေဓဘိ သဗ္ဗနာမပဒံ။ အ, ကာရန္တံ။ ပဌမန္တဝါ။
ပုလ္လိင်္ဂံ။ ပုရိသာဒိ ဝဏန္တိ။

ဘဓေပျာဏဘိ အာချာတပဒံ။ ဦကာရန္တံ။ သတ္တ
မျန္တဝါ။ အလိင်္ဂံ။ ဂဏဝိမုတ္တန္တိ။

ဧဘိ ... ပရိကပ္ပတ္ထ နေပါတိကံ။ ကောရန္တံ။ အလိင်္ဂံ။
ဂဏဝိမုတ္တန္တိ။

(ခ) အာဒီနဝ-ဓာတုမာလာ ...

အာဘုသော ဒိနံ ဝါယတိ ဂမယတိတိ အာဒီနဝေါ။ ဒိနံ
ဒုဂ္ဂတဘာဝေါ ဝေါ၊ ဝိ ဂမနေစာတိ အဘိဓာနပ္ပဒိပိကာယံ
ပုတ္တံ၊ တေန မစ္ဆယုဂဋ္ဌဓာတုဝသေန၊ နှိဓာ ဒိနံ၊ ဓာတု
ဝိဓာတုစာတိ၊ ဝါယတိ၊ ဝါယန္တိ။ ။ (အာပုဗ္ဗ ဒိဓာတု
ဒိနဓာတုဝါ၊ ဝါ ဓာတုဝသေန၊ မစ္ဆယုဂဋ္ဌ ဓာတုတိဒဋ္ဌဗ္ဗာ။
ဒိဝါဒိဂဏောယံ .. နိတိ)၊

(ဂ) အာဒီနဝေါ၊ အာဒီနဝါ။ ပ။ အာဒီနဝေသုတိ နာမ
ပဒမာလာ ကတ္တဗ္ဗာ။

၆။ အဘောဂ သံဝဇ္ဇောနာ ...

(က) ကဓာမာယ နှိ ကဏာယ သန္နိသိန္နာ အဝဏာဘိ
ဣဒိနာ ကာယနုတ္တာတိ ပဒဿ ကာယနု အတ္တာတိ ပဒစ္ဆေ
ဒေါကာတဗ္ဗော၊ ကာယာဘိ နအတ္တာဘာဝေါ အဓိပ္ပေတော
ပုစ္ဆာဝါစက ကိံ သဒ္ဓတော နာဝိဘတ္တိ ကာရိယဉ္စဒိပေတိ
ပြည်သု။

ကာယာ ဣဒံ ကထာယာတိပဒေဝိသေသနံ ဟုတွာတေန သမ္ပန္နံ ကတွာ အတ္တယောဇနဓိ၊ နှ၊ ဣတိနိပါတော ပုစ္ဆ နက္ခော နသံသယန္တိ ဒိပေတိ။ အတ္တဘိက္ခေ အသ၊ ဓာတု အသ၊ ဘုရိတိဝစနတော။ ပဝတ္တနက္ခေ နဘက္ခနက္ခောတိ ဒိပေတိ။

သံဝဏ္ဏနာ၊ နာမ

ပဒတ္တသံဝဏ္ဏနံ သန္တိလိင်္ဂပဒသံဝဏ္ဏနံဝါ။ သဗ္ဗနာမ လိင်္ဂတ္ထသံဝဏ္ဏနံ ဂါတတ္ထပဒသံဝဏ္ဏနံ။ သဗ္ဗန္ဓသံဝဏ္ဏနံ၊ ဘာဝတ္ထ သံဝဏ္ဏနံဝါ။ နိပါတလိင်္ဂတ္ထ သံဝဏ္ဏနံ၊ ဒုတိယ ဓာတုတ္ထ သံဝဏ္ဏနံ နာမာတိဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

(ခ) ဒုတိယနယောပန၊ နကာယနုတ္ထာတွေဝ ပါဠိအတ္ထိ၊ အထခေါပန ကာယနေတ္ထာတိပိ အတ္ထိတိဒိပေတိ။ ကာယ နေတ္ထဘိ ဝိတိအာဒိနာ။ ကဿာ ကတမာယ နုတ္ထာတိ ဣမိနာ ကာယနေတ္ထဘိဏ္ဏေ။ ကာယနုတ္ထာတိ ပဒစ္ဆေဒံ ကတွာ အတ္တယောဇနံ ဒိပေတိ။ သေသေသုပိ ပုဗ္ဗေဝ နယောတိ။

သံဝဏ္ဏနာ၊ နာမ

ပဒစ္ဆေဒ သံဝဏ္ဏနံ၊ သန္တိလိင်္ဂပဒ သံဝဏ္ဏနံဝါ။

(ဂ) တတိယနယောပ နေဝကာယနုတ္ထာတိပိ။ နကာယ နေတ္ထာတိပိအတ္ထိ၊ အထခေါပန၊ ကာယနေတ္ထာတိ ဝိတိ အတ္ထိတိဒိပေတိ။ ကာယနေတ္ထာတိဝိတိအာဒိနာ။ တဿာ ပိ ပုရိမောယေဝတ္ထောတိ ဣမိနာ။ နပဌမာယ ပါဠိယာအတ္ထ တော ဝိသေသောတိ ဒသေတိ။ သန္တိဝသေန ဥကာရဿ မိတ်ဆွေ

ဩကာရာဒေသံ၊ ပဌမေန နယေန သမံသဗ္ဗန္တုဉ္ဇေ။ အဏ္ဏ
ယောဇနဉ္စာတိ ဒိပေတိတိ။ ။ဒဿတိ ဧတ္ထာတိ တေသ္မိ
ဌာနေ။

သံဝဏ္ဏနာ၊ နာမ ...

ပဒစ္ဆေဒသံဝဏ္ဏနာ၊ သဒ္ဓိလိင်္ဂပဒသံဝဏ္ဏနာ၊ ဘာဝတ္ထ
သံဝဏ္ဏနာ၊ နေယျတ္ထသံဝဏ္ဏနာ နာမာတိ။

၇။ ပဒဝိနိစ္ဆယော ...

(က) အာဒိနဝေါ အာဒိနဝေါတိ ဧဝံ ပါဠေသု။
အာဒိနဝေါယေဝပါဠော ယုဇ္ဇတေဝ။ န ဣတရောတိ။
တေနာဟ သဒ္ဓနိတံယံ ဒိဗယ-ဒိနော၊ အာဒိနဝေါ၊ တဩ
ဒိနောတိပရိက္ခိဏဉာတိ ဇနာဒိဘာဝေန၊ ဒုက္ခိတော အာဒိ
နဝေါတိ။ အာဒိနံဒုက္ခဝါတိ အံဓိဂစ္ဆတိ တေနာတိအာဒိ
နဝေါတိအာဒိ။ အဘိဓာနပ္ပဒိပိကာယံပန။ အာဘုသောဒိနံ
ဝါယတိဂမယတိတိ အာဒိနဝေါ။ ဒိနံ၊ ဒုဂ္ဂတဘာဝေ၊ ဝေါ၊
ဝိ၊ ဂမနေစာတိအာဒိတိ။

(ခ) ပဌမဇ္ဈာနံ ပဌမဇ္ဈာနံဝေါ ဧဝံ ပါဠေသု။ ပဌမဇ္ဈာ
နမေဝ သုန္ဒရံ၊ နဣတရန္တိ။ ။တေနာဟ ဂူပသိဒ္ဓိယံ ကရ
ဈေ-မံသု-ဘမာဒိနာဒိစာတိအာဒိ။

၈။ ဂါထာဗန္ဓု၊ ဆန္ဒော ဝိဇိတိ ...

တုမှ ယေဝသသကောပေန၊

အနတ္တမ န တာယမ။

ပြည်သု.

ဈာနာဒိနံ အန္တရာယော၊
ဘဝေယျ တေန သာဝကေတိ။

တ္ထေ ပဌမေပါဒေယောဏ္ဏဝါ။ ရောဏ္ဏဝါ တတိယေ၊
သမေသု သိန္နုတောဇေန၊ ပဋိမဏ္ဍိတာ တတိယ ရ၊ကရ
ဝိပုလ္လာဂါထာ ဝိသမဝဏ္ဏဝုတ္တိဆန္ဒနာမတိ။

၉။ အလင်္ကာရနယောပဒေသ ...

တတ္ထ ကောပေန အနတ္တမနတာယာစာတိ ဣဒိနာပိပ္ပဋိ
သာရ အနတ္တမတာနံ ကေသဉ္စိတိက္ခန္ဓံ ဒေါသပ္ပဓာန
ဝိတ္တုပ္ပါဒေါ ကောဓဋ္ဌာပနိဘာဝေါ ရုက္ခရသေဝနာမ။
အဝဏ္ဏ ဘာသကာ၊ အဘာတ ဝိတ္တုပ္ပဂ္ဂသာ အာလမ္ဗ
ဏ ဝိဘာဝေါ။ တေသံအဝဏ္ဏဘာသနံ ဥဒ္ဓိပနိဘာဝေါ။
ဈာနာဒိနံ အန္တရာယောတိ ဣဒိနာပကာသိတော။ ဈာန မဂ္ဂ
ဖလ နိဗ္ဗာနန္တရာယော အနုဘာဝေါနာမတိ။

၁၀။ ဒဿနကရဏံပနီ

(က) ဇေဝုပဌမေန နယေန မနောပဒေါသံ နိဝါရေတွာ
ဒုတိယေန နယေန တတ္ထအာဒိနံ (တတြိ ခေတုဗျေ အဿ
ထ ကုပိတာဝေါ အနတ္တမနာဝေါ တုမှ ပောဝဿ တေန
အန္တရာယောတိဣဒိနာ) ဒဿေန္တော အာဟာတိ။

(ခ) ဇေဝုဒဿနာကောရော၊

ပမာသုသမ္ပဟာသနေ။

ဥပဒေသေစ ဝိစန၊

ပဋိက္ခိယော ဝဇာရဏော

ဂရဟာယေဒ မက္ခေမံ

ပရိမာနေဓပုစ္ဆိနေ ူ

အနေကေသု အက္ခယသု ဒိဿတိ။ သွာယပိဝ အာကာရ
နိဒဿနေသုတိဒဋ္ဌဗျော။

ထိလက္ခန္ဓ အဋ္ဌကထာ ပုစ္ဆာဝိဇ္ဇဿနာပြီး၏။

“မမ”

ဣမံ အဋ္ဌသာသနီနိ အဋ္ဌကထာပုစ္ဆိ

ပဿန္တိက္ခေမံ ပေက္ခန္တိ။

(၁) အောက်ပါ : ဃာ၊ ဝါကျကို အက္ခေသာယွန် ခံပြီး။ အနက်
ယောဇနာခဲ့ပါ။

(က) ၊ စနက္ခေသာ ပနေက္ခ ကုစ္ဆိတေ ပါပကေ ဓမ္မေ
သလယန္တိ စလယန္တိ ကမ္ပေန္တိ ဝိဒ္ဓိသေန္တိတိ
ကုသလာ။

(ခ) ကုစ္ဆိတေနဝါ အာကာရေန သယန္တိတိကု
သာ၊ တေ အကုသလ သင်္ခါတေ ကုသေ လုနန္တိ
သိန္နန္တိတိ ကုသလာ။

(ဂ) ကုစ္ဆိတာနံ ဝါ၊ သာနတော တနုကရဏံတော
ဩသာနံ ကရဏတော ဉာဏံ ကုသံနာမ။ တေန
ကုသေန လာတဗ္ဗာတိ ကုသလာ။

(ဃ) ဂဟေတဗ္ဗ ပဝက္ခေတဗ္ဗာတိ အက္ခေသာ။

၂။ (ခ) ဝါကျအနုသန္ဓေ (ဂ) ဝါကျပုစ္ဆာတက်ခဲ့ပါ။

ပြည်သူ့

(၃) အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာပုစ္ဆာ ဝိသုဒ္ဓိနာ ၄၄၇

- ၃။ (၁) နံပါတ်ရှိဝါကျများ အကြောင်းနှင့် အမည်ပေး
ခဲ့ပါ။
- ၄။ (က) ဝါကျရှိ၊ ဝစနတ္ထကို ဉာဏ်နည်းအရကောက်ခဲ့ပါ။
- ၅။ (ဃ) ဝါကျ၊ သမာသံ စသည်ခွဲဝေ၍၊ အတ္ထောဋ္ဌ၊
ဘေဝိယ-သတ္တဝီဝိဘတ်၊ ပဋ္ဌမပုရိသ်နှင့် အာချာတ
ပဒမာလာ။ ကုသကကို နာမပဒမာလာစဉ်ခဲ့ပါ။
- ၆။ (ခ) ဝါကျ၌၊ အဋ္ဌကထာဆရာ အဘေဇ်နှင့် သံဃော
နာ ညွှန်းခဲ့ပါ။
- ၇။ ကုန္တိတာနံ ဝါ သနောဓာ ဌ၊ ကုန္တိတာနံဟူ၍၎င်း၊
ကုန္တိတေ ဟူ၍၎င်း ပါဠိနှစ်ထွေရှိရာ သင့်ရာ ပါဠိ
ယုတ္တိနှင့် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။
- ၈။ ကုသလ ကို လက္ခဏာဒီပတုတ္ထ ထုတ်ပြခဲ့ပါ။
- ၉။ ကုသလ ကို ဒဿနတ္ထ စသည် ကြိယာငါးတန်
ထုတ်ပြခဲ့ပါ။
- ၁၀။ တေနကုသေနလောတဗ္ဗာ ဌ၊ ပစ္စည်း၊ တရားသည်
ပစ္စယုပ္ပန် တရာ အား မည်သည့် ပစ္စယသတ္တိဖြင့်
ကျေးဇူးပြုပါသနည်း။ ပြိုင်နိုင်သော ပစ္စည်းသရုပ်ကို
လည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

“မမ”

‘ဣမံ အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာဝိသုဒ္ဓိနံ
ပဿန္တိ ဓိတ္တေန ပေက္ခန္တိ။’

မိတ်ဆွေ

၁။ အတ္တယောဓနာပနာယံ ...

ဂဟေတဗ္ဗာတိ အာဒါတဗ္ဗာ။ ပဓာနဗ္ဗာတိ ဝတ္ထေ
တဗ္ဗာ။ ဣတိတိဣတိအယံ။ ဓာတဗ္ဗာတိပဒဿ။ ။ အတ္တော
တိ အတ္တဝန္တံပဒံ။

၂။ အနုသန္တိပနာယံ ..

ဇေ ဝစနက္ခာပနေက္ခာတျာဒိဟိ ပါဠေဟိကုသလာ
တိ ပဒေ ကုသဒ္ဒဿစ ကုန္တိတတ္ထံ။ သလခာတုယာစ စလ
န ကမ္ပန ဝိဒ္ဓိသနတ္ထံ။ ဂဟေတွာ ကုန္တိတေ ပါပကေဓမ္မေ
သသယန္တိ စလယန္တိ ကမ္ပန္တိ ဝိဒ္ဓိသန္တိဟိ ကုသလာ
တိ ကတ္တုသာနေဝစနတ္ထံ။ ဟေတုကတ္တု သာနေ ဝစနတ္ထံ
ဝါဒဿေတွာ။ ။ ဣဒါနံ တမေဝ ကုသလပဒံ ဝတ္ထ
ဝစနက္ခာတော အပရံ ဝစနတ္ထံ ဒဿေတု အထဝါ
သယန္တိဟိသာ။ ကုန္တိတေန သာ ကုသာ၊ လုနန္တိတိ လာ။
ကုသေ လာ ကုသလာတိ ပုနဝစနတ္ထံ ဒဿေတု ကုန္တိ
တေန ဝါ တျာဒိမာဟ။

ပုန္တိပနာယံ ...

ဘော အာစရိယ။ ။ တယံ။ ဝစနက္ခာ ပနေက္ခာတျာဒိ
ဟိ (က) (ခ) ဝါကျေဟိ ကုသလာဘိပဒဿ ဝစနတ္ထံ
ဝတ္ထံ။ ။ နနုဣမဿ ကုသလာဘိပဒဿဝစနတ္ထံ ဧတ္ထေကေ
ဟေဝ ဝစနက္ခေဟိ ဝတ္ထံ။ န အပရေဟိ ဝစနက္ခဟိကိန္တိ
လက္ခိတဗ္ဗံ။ ။ ဣတိပုန္တိဘာဝဘော တံပဉ္စံဝိသုဇ္ဇန္တော
ကုန္တိကာနံဝါ တျာဒိမာဟ။

ပြည်လှ။

(၃) အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာ ပုစ္ဆာ ဝိသုဒ္ဓိနာ ၄၄၉

အဓိပ္ပါယ်ပေးပနာယံ

နကေဝလံ {က} {ခ} ဝါကျဟောဝကုသလာတိပဒဿ
ဝစနတ္ထံဝတ္ထုပ္ပံ၊ အထခေါသာတိ တန့် ကရောတိ ဩသာနံ
ကရောတိတိ သံ။ ကုန္တိတေ <သံ ကုသံ။ လာတဗ္ဗာတိ လာ
ကုသေ လာ ကုသလာတိ အပရတ္တိဝစနတ္ထံဝတ္ထု။

၃။ ဝါကျဗိဘာဏေါ ပနာယံ

(က) အတ္ထုဒ္ဓါရတော အပရံ ဝစနတ္ထံ ဒဿနတော
ပက္ခန္တရဝါကျံနာမ။

(ခ) ကုသလသဒ္ဓဿ ဝစနတ္ထံ အပရေန နယေန ဒဿ
နတော ပက္ခန္တရဝါကျံနာမ။

(ဂ) တဿေဝ ဝစနတ္ထံ ပုန အပရေန နယေန ဒဿန
တော ပက္ခန္တရဝါကျံနာမ။

(ဃ) လာတဗ္ဗာတိပဒဿ အတ္ထံ ဝိတ္ထာရေတွာ ဒဿန
တော ဝိတ္ထာရဝါကျံနာမ။ ။ဥပဉ္စာသေဝတိဝါ။

၎က်, ကျဉ်း, မခိုင်, မပေါ်, ယိုင် မြိုင်မြိုင်ချဲ့ယူမြို့။

၄။ ဉာဿ နယောပနာယံ ...

ကုန္တိတေ ပါပကေ : ဓမ္မေ သလယန္တိ စလယန္တိ
ကမ္မေန္တိ ဝိဒ္ဓိသေန္တိတိ ကတ္တုဿာနေ ကိတဝိဂ္ဂ
ဟောယံ။

ကုပ္ပဗ္ဗော သလဝေတု အပစ္စယော

မိတ်ဆွေ-၁၀

ကု,နိပါတ ပဒဿ ဝစ္စက္ခော ကုန္တိတ ဘာဝဂုဏော
လဋ္ဌေါ။

သလ၊ ဓာတုယာဝစ္စက္ခော ကုန္တိတေ ပါပကေ ဓမ္မေ
သလယန္တာနံ။ပ။ ဝိဒ္ဓိံသေန္တာနံ ကုသလဓမ္မာနံ ပဟာ
န သတ္တိ မုချတော လဋ္ဌေါ။

အ,ပစ္စယဿ ဝစ္စက္ခော ပဟာန သတ္တိ မန္တော ကုသ
လ ဓမ္မော လဋ္ဌေါ၊

အထဝါ

ကုန္တိတေ ပါပကေ၊ ပ။ ဝိဒ္ဓိံသေန္တိတိ ဟေတုကတ္တ၊
သာဓန ကိတဝိဂ္ဂဟောယံ။

ကုယုဗ္ဗော သလဓာတု အပစ္စယော

ကု,နိပါတ ပဒဿ ဝစ္စက္ခော ကုန္တိတဘာဝဂုဏော
လဋ္ဌေါ။

သလ၊ ဓာတုယာ လက္ခမာနာယ သုဒ္ဓကတွတ္တကြိယာ
ယ ဝစ္စက္ခော ဝိနာသန္တာနံဝိနာသိယ မာနာနံဝါ အကုသလ
ဓမ္မာနံ အဘာဝေါ မုချတော လဋ္ဌေါ။

ဟေတု ကတွတ္တကြိယာယ ဝစ္စက္ခောတေ အကုသလေ
ဝိနာသန္တာနံ ဝိနာသိယမာနာနံဝါ ကုသလဓမ္မာနံ ပဟာန
သတ္တိ ဖလူပစာရတော လဋ္ဌေါ။

အထဝါ ...

ကာမာဝစရ ကုသလဿ တဒင်္ဂိပ္ပဟာန သတ္တိဝါ၊
မဟဂ္ဂတကုသလဿ ဝိက္ခမ္ဘနုပ္ပဟာန သတ္တိဝါ၊ လော
မြည်သူ။

ကုတ္တရ ကုသလဿ သမုက္ခေဒပ္ပဟာန သတ္တိပါ၊ ဖလူပစာ
ရတော လဇ္ဈေ။

အ၊ ပစ္စယဿ ဝစ္စက္ခော တေဟိ မချ၊ ဖလူပစာရေဟ်
လက္ခိတော ကုသလဗိတ္တုပ္ပါဒေါ လဇ္ဈေ။

၅။ သမာသာဒိ ဝိဘာဂေါ ပနာယံ ...

ဂဟေတဗ္ဗာတိ ကိတနာမပဒံ။ ပဝတ္တေတဗ္ဗာတိ ကိ
တနာမပဒံ။ ဣတိတိ နိပါတပဒံ၊ အတ္ထောတိ ကိတနာမပဒံ။
အာချတဿ ပဒမာလာ ...

အတ္ထောတိအရဇာတု ထပန္နယော

အရေယျ	အရေယျံ	} ကတ္တိ!
အရေထ	အရေရံ	
အရိယေထ	အရိယေရံ	} ကမ္မ
အရိယေယ	အရိယေယျံ	
အရိယေ	} တာဝ

နာမဿ ပဒမာလာ

ကုသော

ကုသာ

“သေသံ ဓမ္မာတိ ပဒဿ လက္ခမာနတ္တာ ပုရိသ သဇ္ဈေန
သမာနံ”

၆။ အာဘောဂေါ ပနာယံ ...

ကုန္တိတေနပဏိန္ဒြိတိ သံဝဏ္ဏနာ ပဒေန ကုသလာ
တိ သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပဒေ ကု၊ သဒ္ဓဿ ကုန္တိတတ္ထဿ
မိတ်ဆွေ

ဝါစကဏာဘဝံ တဿေဝစ ကု၊ သဒ္ဓဿ ကုန္တိတာကာရံ
 ဂဟေတဗ္ဗဘာဝံ။ သယန္တိတိ သာ။ ကတ္တုသ္မာနေ ဝစ
 နုတ္တောယန္တိ ကာတဗ္ဗဘာဝံ။ ကုန္တိတေန သာ ကုသသတိ
 တတိယာ တပ္ပုရိသ သမာသ ဝစနုတ္တောယန္တိ သမ္ဗန္ဓ
 ဘာဝံ။ တဿေဝ “ကုသသဒ္ဓဿ” အကုသလဓမ္မံ ဂဟေ
 တဗ္ဗဘာဝံ။ လုနန္တိ ခိန္တန္တိတိလာတိ ကတ္တုသ္မာနေ ဝစ
 နုတ္တောယန္တိ ကာတဗ္ဗဘာဝံ။ လုဓာတုယာ ဆေဒနုတ္တ
 ဝါစကဏာဘဝံ။ ကုသေလော ကုသလာတိ ဒုတိယ တပ္ပု
 ရိသ သမာသ ဝစနုတ္တောယန္တိ သမ္ဗန္ဓဘာဝံ အာစရိယော
 ဉာပေတိ။

သံဝိဇ္ဇန္တနာပနာယံ ...

နိပါတလိင်္ဂိတ္ထ။ အဘိဓေယျတ္ထ။ ဒုတိယပစ္စယတ္ထ။ သမာ
 သ လိင်္ဂိတ္ထ။ ဓာတွတ္ထသံဝိဇ္ဇယောဟောန္တိ။

၇။ ပါဠိဗိနိစ္ဆယောပနာယံ

ကုန္တိတာနံဝါသနတောတိ ပါဠေ ကုန္တိတာနန္တိဝါ။
 ကုန္တိတေတိ ဝါတိ။ ခွိယုပါဠေယု ကုန္တိတာနန္တိ ပါဠော
 ယေဝ ယုတ္တော။

ယုတ္တိပနာယံ

သာနတော တနုကရဏတော ဩသာနကရဏတော
 တိ ပဒါနံ ဘာဝပ္ပဓာနတ္တာ။ ဘာဝလောပတ္တာဝါ။ တေသံ
 ပြည်ယု။

ပဒါနံ အပေက္ခိတွာ ကုန္တိတာနန္တိ သမ္ပန္နံ ပါဠောပေဝ
ယုတ္တော။

၈။ လက္ခဏာဒီပနယံ

ကုသလံ အနဝဇ္ဇသုခဝိပါက လက္ခဏံ၊

အကုသလ ဝိဒ္ဓိသန ရသံ၊

ဝေါဒါန ပစ္စုပ္ပန်၊

ယောနိယော မနသိကာရ ပဒဋ္ဌာနံ၊

အထဝါ

အနဝဇ္ဇလက္ခဏမေဝ ကုသလံ၊

ဝေါဒါနဘာဝ ရသံ၊

ဣဋ္ဌဝိပါက ပစ္စုပ္ပန်၊

ယထာဂုတ္တပဒဋ္ဌာနံ။

၉။ ကြိယာပစ္စယော ပနာယံ

၁။ ကုသလဿ အနဝဇ္ဇ လက္ခဏမေဝ မချေန
ဒဿတိ။

၂။ တံ ဒဿနေနံ ယောနိယော မနသိကာရ ပဒဋ္ဌာနံ
ဖလူပစာရေန ဒီပေတိ။

၃။ တံ ဒီပနေန အကုသလဝိဒ္ဓိသန ရသံ ကာရဏှ
ပစာရေန ပကာသေတိ။

၄။ တပ္ပကာသနေန ဝေါဒါနဘာဝ ရသဉ္စ ဝေါဒါန
ပစ္စုပ္ပန်ဉ္စ ဒုတိယ ဖလူပစာရေန ဝိဘာဇေတိ။

စိတ်ဆွေ

၅။ တံ ပိဘာဝနေန ဣဋ္ဌဗိပါက ပစ္စုပဋ္ဌာန ဒုတိယ ကာ
ရဏူပစာရေန အနိဘာဝေတိ။

အထဝါ

၁။ ကုသလန္တိ ပဒေန ကာမာဝစရ ကုသလံ မချ
တော ဒဿေတိ။

၂။ တံ ဒဿနေန ယောနိဿော မနသိကာရံ ဗလူ
ပစာရတော ဒီပေတိ။

၃။ တံ ဒီပနေန ပါမောဇ္ဇ၊ ဝီတိ၊ ပဿဒ္ဓိံ၊ ကာရဏူပစာ
ရတော ပကာသေတိ။

၄။ တံ ပကာသနေန သဒ္ဓမ္မသဝဏာဒိံ ဒုတိယဗလူ
ပစာရတော ပကာသေတိ။

၅။ တံ ပိဘာဝနေန သုဂတိဘဝေ ဥပ္ပဇ္ဇနာဒိံ ကတ္တာ
ယာဝ အနုပါဒိဿေသ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဒုတိယ ကာရဏူ
ပစာရတော အနိဘာဝေတိ။

ပဋ္ဌာနနယော ပနာယံ

တေနကုသလေန ဝုတ္တတိ ကုသလသမ္ပယုတ္တံဉာဏံ။

လောကဗ္ဗာဝုတ္တန္တိ ကုသလ စိတ္တုပ္ပါဒါ။

ကုသလသမ္ပယုတ္တံ ဉာဏံ။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တာနံ။ ကုသ
လ စိတ္တုပ္ပါဒါနံ သဟဇာတပစ္စယေနပစ္စယော။

ကုသလသမ္ပယုတ္တံဉာဏံ။ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တာနံ။ ကုသလ
စိတ္တုပ္ပါဒါနံ ဥပနိဿယပစ္စယေနပစ္စယော။

မြတ်သု.

ဘေက္ခန္ဓဏေပန ယထာရဟ ဥပကာရက ပစ္စယာ

ဟေတု၊ အဝိပတိ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊
ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ၊ အဝိဂတာ တိဇေသ ပစ္စယာ
ဟောနိ။

(ပြီးပါပြီ။)

သတိ

ပါဠိဘာသာဖြင့် ဖြေဆိုရာ၌ ပါဠိ အဋ္ဌကထာ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ယောဇနာ
နည်းဖြင့် ဖြေဆိုနည်း။ မြန်မာဘာသာကို ပါဠိဘာသာစီကုံး၍ ဖြေဆို
နည်း-ဟူ၍ နည်းနှစ်မျိုးရှိခဲ့ရာ မြန်မာဘာသာကို။ ပါဠိဘာသာ စီကုံး၍
ဖြေဆိုနည်း အတိုင်း ဖြေဆိုခဲ့သည်။

ယုတ္တံယုတ္တံ ဝိဇာဓေတု၊

ယုတ္တံ ဂဏှေယျ ပဋ္ဌာတော။

အယုတ္တံစေ ခမေယျာထ၊

မက္ခံ ဒေါသဉ္စ နာကဓရ။

နိဂုံး

“နိဂမနိ-ဂါထာ”

မိထိလာ၊တိ ပုဇေ ဌာယော၊
ဥတ္တရာယ ဒိသာ ဘာဇေ။
အဠာဘိသ-ဋ္ဌိတေ ဂါမေ၊
“ဒိဋ္ဌိကောဠိကုန်း” ဣတိ မာချာတေ။

“ဝတ္ထဂါထာ”

မိထိလာတိ ပုဇေ ဌာယော၊ဘေးဥပါဒိ အတန်တန်-ရန်
အသွယ်သွယ်၊ အန္တရာယ်အထပ်ထပ်၊ မကောင်းအရပ်ရပ်
တို့ကို သတ်ရာဖြတ်ရာ ညှင်းဆဲရာဌာန၊ ဖြစ်ကြီး ဖြစ်ပေ
သောကြောင့် မိတ္တိလာ၊ဟူ၍ ရှင်လူ၊ ပညတ် သမိုက်အပ်
သော မြို့တော်ကြီး၌ (၁) ရေနောက်တွေကြည် ရေကြည်
တွေရောက်လျက် အံ့လောက်သည့် ဂုဏ်အင်္ဂါ အံ့(၉)ပါး
စုံလင်ဖြာသည့် မဟာတဠာက ယင်းနာမကို နဂရမှာ၊
တင်စား သမိပူပစာအားဖြင့် ထင်ရှားသောကြောင့် မိတ္တိ
လာ၊ဟူ၍ ရှင် လူ၊ပညတ် သမိုက်အပ်သည့် မြို့တော်ကြီး
၌၊ဥတ္တရာယ ဒိသာ ဘာဇေ၊ မြောက်မျက်နှာအသူး အရပ်
ရူးရူး၌၊အဠာဘိသဋ္ဌိတေ၊ လက်သစ် တောင်တာ၊ ဖွဲ့ကာ
တွက်ရေ (၂၀) မိုင်ခန့်ဝေးကွာပေသော၊ “ဒိဋ္ဌိကောဠိ
ကုန်း” ဣတိမာချာတေ၊ စိမ့်စမ်း၊ ရေ၊ မြေ၊ သီးနှံတွေ
အလွန်ကောင်းသဖြင့် လူအပေါင်း၊ ချမ်းသာ လယ်ယာ
ပြည်သူ။

မိဃ်း၊ မြေ ဆန် ရေ၊ စပါး ပေါများလွန်ဟုတ် အခွန်အထုပ်
ကောင်းခြင်းကြောင့် “ဒိဋ္ဌိကောသင်းကုန်း” ဟူ၍ ထင်ရှား
ကျော်စောသော၊ ဂါမေ၊ ရွာထူး ရွာမြတ်၌၊ ဂါမေ၊ ကျီးသံ
ဌာန်သံ မဆိတ်ညံ့ဘဲ ရန်ကုန် မန္တလေး နီးဝေးယှဉ်ရာ
ကားဆိပ်ရွာ၌။ (ဝိဇာယိတာ-စပ်)

ခ။ သီလဗ္ဗတ သမဂ္ဂိဟိ၊
မာတာပိတု ဝိဇာယိတာ။
သိဿနာ ဇာတယုတ္တေန၊
ညောဇ်းရဇ်းဇာတိ ဝိဘာဝိနံ။
“ပဏ္ဍာဝတ္ထဂါထာ”

သီလဗ္ဗတသမဂ္ဂိဟိ၊ သမ္မာဇီဝ သီလ၊ အာစာ ကျင့်
သိက္ခာကို ကိုယ်မှာလွမ်းမြဲ သီလဗ္ဗတ ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံကြ
ပေဘုန်သော။ မာတာပိတု မာတာပိတုဟိ၊ သဒ္ဓါတရား
လက်နက် စေတနာ ဒါးထက်ထက်ဖြင့် ဆက်ဘဝ အတူ
ယှဉ် မဂ်ဓမ္မ ယူငင်မည့် (မြေပိုင်ရှင်) ဥပသကာကြီး
“ဦးဘိုးထွန်း” “ဒေါ်ဒေါ်ကောဏ်” တို့မှ။ ဝိဇာယိတာ၊
မီးရှူးသန့်စင် ဖွားမြင်တော်မူသော။ ဝါးထောင်နှစ်ရာ
ရှစ်ဆယ် ပြည့်ဖြိုးကြွယ်လတ် လမြတ် တန်ဆောင် ကြယ်
ရောင်၊ ကွန့်မြူးလျက်၊ ဆုတ်(၈)ရက် အင်္ဂါ (၁၀ နာရီ
အထူး မီးရှူးသန့်စင် ဖွားမြင်တော်မူသော။ (၁၂၈၀ပြည့်၊
တန်ဆောင်မုန်းလဆုတ် (၈)ရက်၊ အင်္ဂါနေ့ နေ့ (၁၀) နာရီအချိန်ဘွား
မြင်တော်မူသော) ဇာတယုတ္တေန၊ အဘိ၊ အနု၊ ခေါ်ပြီအဝ၊
သားသုံးဝတွင် သီလ၊ သမ္မာ၊ ပညာခေါင်မှူး အတိဇာတ
မိတ်ဆွေ-၁၀

သားထူးလည်း ဖြစ်ပေထသော။ (ဥာဏတ္ထေရေနစပ်) သီ
လဗ္ဗတသမဓိကိုဟိ၊ သီလဗ္ဗတသမဓိနံ၊ စာမဇ္ဈဌာန်အတောင်
မက်၍အသက်သေဆုံးပမာနှုန်းသို့ ကျင့်သုံးသီလအာစာရ
သိက္ခာ ဂုဏ်ပေါင်းဖြာတော်မူကြကုန်သော။ ညောင်ရမ်း
ကျောင်း ဝိဘာဝိနံ၊ အရောင်မနွမ်း အခေါင်းလွမ်းသည့်
ကျေးဇူးရှင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ညောင်ရမ်း ဆရာတော်။
တောင်ဇုနိဓဋ္ဌိတံ၊ ဂုဏ်ရောင်ဖိတ်လျက်၊ ဝိသိဌထူးကြို၊
ဖြူးဖြိုး - မင်းကျောင်းဆရာတော်၊ အခေါင် ယခင် ပဌမ
နောင်အစဉ်၊ သစေမည့် နိဇ္ဈိကောင်းကုန်း - ညောင်ပင်လှ
ဆရာတော်၊ မော်ထက်အမော် ကျော်သက် ကျော်ကြပေ
ကုန်သော အနန္တဂိုဏ်းဝင်၊ ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရား
ကြီးတို့၏။ သီဿနံ၊ ငယ်ကလေးက - ယနေ့ကျအောင်
တ၊ န. ၃. ပြင်၊ သွန်သင်ဆုံးမ၊ သြဝါဒကို၊ ဆန္ဒထန်ပြင်း နာလို
ခြင်းရှိတပည့်ဖြစ်တော်မူထသော။ (ဥာဏတ္ထေရေနစပ်)

(ဂ) ဇယုဿဇေ ဇယန္တေန၊
သကျ-ဇေတိယ-လဗ္ဗိတေ၊
လဘိတွာဥာဏတ္ထေရေန၊
ရဇိတာ ဝါတိ သုန္ဒရော။
(မ-ကာရဝိပုလ္လာ)

ဇယုဿဇေ၊ အောင်သင့် အောင်ထိုက် အောင်ကံခွန်
စိုက်လျက် အောင်မကိုင့်အောင်အလံ အောင်မြင်ရန် ဆင်နွှဲ
အောင် စာမေးပွဲ အပေါင်းတို့ကို။ ဇယန္တေန၊ အောင်တို့ရန်
ပြည်သူ။

ကြိုးစား သေပေစေ စိတ်ထားနှင့်၊ နေ့မအား၊ ညမရှောင်
 နှဲတိုင်းပြောင်ပြောင် ပွဲတိုင်း အောင်မြင်တော် မူသဖြင့်
 သကျ ခေတိယ-လတ္တီတော၊ ပရိယတ္တိ သာသနဟိတ ဓမ္မာ
 ဓရိယ၊ ခေတိယနိကာ ပရိယတ္တိဓမ္မာဓရိယ၊ သာသနဓဇ
 သိရိပဝရ ဓမ္မာဓရိယ၊ မြန်မာ့တိုင်းပေါ် အမော်ဆုံး၊ မော်
 လျက် အကျော်ဆုံး၊ ကျော်သည့်” ဘွဲ့တံဆိပ်တော်တို့ကို၊
 လဘိဇ္ဇာ၊ ကိုယ်လည်းခန္ဓာ၊ စိတ်မပမ်းဘဲ ထိပ်တန်း
 ပန်ဆင် ယူငင် ရရှိတော် မူပြီး၍၊ ဥာဏတ္ထရေန၊
 “ဥာဏာဘိဝံသ” ဓမ္မာစရိယ ဘွဲ့ပုံသသည့် ဥာဏ တွင်
 မည် ငါမထေရ်သည်။ အတိသုန္ဓရော၊ စ.လယ် အဆုံး သုံး
 ပါးလုံးစုံကောင်းခြင်းဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် အလွန်
 ကောင်းမြတ်သော။ ဇါ၊ ရှေ့ပိုင်း၊ နောက်ပိုင်း နှစ်ပိုင်းလုံး
 မှာ နက်၊ တက်၊ ဝက် ညာသ်၊ သမာသ်၊ အာဘော် သင့်
 လျော်ပဒ နယဉ္ဇပစာအလင်္ကာဆန်း ပဋ္ဌာန်း သိဒ္ဓိ ကိဉ္ဇာ
 ပိနှင့် ပါဠိပါဠိဖြေပုံ နည်းမျိုးစုံ ရောလတ် အလွန်လျှင်
 ကောင်း မြတ် သော။ ဣဒိဇေသော ဂန္ဓေခ၊ ဓမ္မာစရိယ၊
 ကထိက ဖြစ်လို စာသင်ပျိုဘို့ ဟိုဟိုဒီဒီ မျက်စိလည် စမ်း
 တဝါးဝါးနှင့် စာမေးပွဲနယ် လမ်းမမှားရအောင် ရှေ့သွား
 ပုဂံဝံ ခေါင်းဆောင် မွန်တရထည် ဂုဏ်ရည်တင့်ဆန်း
 ဤဓမ္မာဓရိယသမီးညွှန်ကျမ်းကို။ (ရစိတာ စပ်)

(ဃ) အနာယာသေနာနန္တရော၊
 ယုဝသောတူနဂန္တိဒံ၊

မိတ်ဆွေ

စိတြိဇုနဏ္ဍဥဒေတီ၊

ပုဏ္ဏဓန္ဓေယုဂန္ဓဇေ။

(တ၊ကာရဗ်ပုလာ)

ယုဝသောဘူနံ၊ဓမ္မာစရိယ ကသိကနှင့် ဓမ္မအောင်ပန်း
ဆင်မြန်းပန်လို စာသင်ပျိုဘို့၏။ (အတ္ထာယ) အကျိုးငှါ၊
အနာယာသေန၊ မငြိုမငြင် မပင်မပင်း စိတ်လက်မနွမ်း
သဖြင့်၊ အနန္တရာ၊ အန္တရာယ်ကင်း ရန်ဘေးရှင်းလျက်
သတင်းကြောငြာ ကျန်းကျန်းမာမာ။ ရဇိတာ၊ အကန့်
အကန့် ပိုင်းခြားသန့်လျက် တန့်ရပ်တည်ထွင် စီရင်ရေး
သားအင်ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟုတ္တ၊ ဖြစ်၍။ ပုဏ္ဏဓန္ဓေ၊
တန်ဆောင်မာသ သာရေခါချိန် မြူတိမ်မမြှေး ငြစ်ကြေး
ကင်းစင် ကောင်းကင်ပြင်ဝယ် ပေါ်လွင်ထွန်းအိ ကြက်
သရေရှိလှသည့် လပြည့်ဝန်းကြီးသည်။ ယုဂန္ဓဇေ၊ နေ၊လ
နှစ်တန် ယုဂန်ဆောင်ရာ တောင်ထိပ်သာ၌။ ဥဒေတီ၊
ဆီးနှင်း မြူ တိမ် သူရိန်မီးခိုး ငြစ်မျိုးငါးဖြာ ကင်းကွာ
ပဝင်း ထင်လင်းထွက်ပြုလာ သကဲ့သို့။ ဣဒံသောဂန္ဓေ၊
ဓမ္မာစရိယလင်းညွန့်၊ ဂုဏ်ရည် မွန်သည့်၊ လွန်စွာတင့်
ဆန်း ဤသည့်ကျမ်းသည်။ စိတြိဇုနဏ္ဍ၊ (၁၃၁၄-ခု၊)
ရတုဂိဗ္ဗန် ချတ်ဩသံ ညံညံစိ၍ သရဖီ ကံ ကော်၊ ပင်
လုံးပျော်လျက် ယှဉ်ပေါ်စိတြိ ဝိဿအထူး ဆန်း၊တာကူး
ပက္ခဒသမိဓေ အင်္ဂါနေ၌၊ (၁၃၁၄-ခု၊တာကူးလဆန်း(၁၀)
ရက်၊အင်္ဂါနေ့ ပြီးဆုံးသည်။) ဥဒေတီ၊ ပုဏ္ဏမိန့်ယုန် နန်း၊ လစန်း
အရောင် ကျမ်းတစောင်အနေ ထွက်ပြု၍လာခဲ့ပေပြီ။

(င) အဝါဒိ တေန ပုညေန၊

သေဓဋ္ဌသဗ္ဗသဒိဏေ ဝယေ၊

ယတ္ထ ပာတ္ထော ပ ပန္နောဟံ၊

အနသိပ္ပေါ အနုနကံ။

(ပထျာဝတ္ထ)

တေနပုညေန၊ ဓမ္မဓဓိယလမ်းညွှန် ဂုဏ်ရည်မွန်သည့်
လွန်စွာတင့်ဆန်း ထိုသည့်ကျင်းကို ကြိုးပမ်းပါရ ဖြတ်
ပုညကြောင့်၊ ယတ္ထယတ္ထ၊ ဖြစ်ဖြစ်သမျှ၊ အကြင်အကြင် သို့
သော လူနတ်ဘဝရင်ဌာနတို့၌။ ဥပ ပန္နော၊ ခြေလက်အင်္ဂါ
စုံလင်စွာနှင့်၊ ရူပါနိကာယ်၊ ဂုဏ်ပေါင်းကြွယ်လစ်၊ ဖြစ်ရ
သည်ရှိသော်။ ဟိ။ ဖြစ်သောသော။ အဟံ၊ ခန္ဓာငါးတန်း၊
ရုပ်နှင့်နာမ်ကို ကိုယ်ဟုတွင်မှန်း ငါရဟန်းသည်။ သေဓဋ္ဌ
သဗ္ဗသဒိဏေ ဝယေ၊ ပျိုမျှစ်နုနယ် (တဆယ်၊ ခြောက်နှစ်)
သော အရွယ်၌သာလျှင်၊ အနသိပ္ပေါ၊ လောကုတ် လော
ကီ အလီလီရှိသမျှ သိပ္ပမကျန် တတ်ရန် တတ်ကြောင်း
အတတ်ကောင်းတို့ကို တိမ်းစောင်းမရှိ တိကျလျင်မြန်
အမှန်မဆိုင်း ဟုတ်တိုင်းတတ်မြောက်ခြင်း ရှိသည်လည်း။
အဝါဒိ၊ မချထိုထိုဖြစ်ရပါလို၏။ အနုနကန္တ၊ ရပြီးဂုဏ်သိရ
စည်းစိမ် ဥစ္စာ ရတနာရွှေငွေ အထွေထွေတို့မှ ဟာယန
သဘော ယုတ်လျောမရှိ ပကတိတိုးပွား ဒီရေ အလားရှိ
သည်လည်း။ အဝါဒိ၊ မချထိုထိုဖြစ်ရပါလို၏။

(ခ) တိဋ္ဌန္တေ သာသနေ သေဇ္ဈေ၊

ခေဝ ဓန္တော မနောရမံ၊

စိတ်ဆွေ

သောတုနံဌာတု ဇိဌ်ဂါဇ္ဇေ၊
 သောယံပဘာယ နိစ္ဆရံ။
 (ပဏျာဝတ္ထဂါထာ)

သေဋ္ဌေ၊ ကမ္ဘာ့ကမ္ဘာ လွန်လေကြာလည်း ရံခါ
 တရိုက် အလွန်ပင် ကြုံကြိုက် ခဲလှသည်ဖြစ်၍ မြင့်မြတ်လှ
 စွာသော။ သာသနေး၊ သုံးပုံပိဋကတ် ပရိယတ်ဝါစာ မြတ်
 ဗုဒ္ဓသာသနာသည်။ တိဋ္ဌန္တေ၊ ခြင်္သေ့အဆီ တရထည်သို့
 ဂုဏ်ရည်ကြွယ်လျက် ထယ်ထယ်ခန့်ခန့် တည်တန့်သေး
 သည်ရှိသော်။ ဝါ။ ငါးထောင်ဝယ် တည်သမျှ ကာလပတ်
 လုံး။ ခေ၊ မိဗန်းဝကောင်းကင် အစဉာစွင်၌။ မနောရမံ၊ ရှုသူ
 မြင်သူခပ်သိမ်းလူတို့ ကြည်ဖြူရွှင်ပြုံး စိတ်နှလုံး၌ မမုန်း
 နှိုင်းတဖိမ့်ဖိမ့် ကြက်သရေစိမ့်လျက် နှစ်သိမ့်စေနိုင်သော
 စန္ဒေဝဏ္ဏေ၊ မြေကြည်ဖြူ ဘေးမခရနမပြုသည့် သီတဂူ
 ယုန်ရိပ် ဂုဏ်ဟိတ်ထင်ရှား လှ၊ ရထားကဲ့သို့။ သောယံ
 ဂန္ထေ၊ ဓမ္မာစရိယလင်းညွန့် ဂုဏ်ရည်မွန်သည့် လွန်စွာ
 တင့်ဆန်း ထိုသည့်ကျမ်းသည်။ ပဘာယ၊ နက်၊ တက်၊
 ဝက်၊ ဉာဏ်သမာဓိ အာဘော်သင့်သျှော်ပဒ နယ၊ ဥပစာ
 အသင်္ကာ၊ ဆန်း ပဋ္ဌာန်း၊ သိဒ္ဓိ ကိဉ္ဇာပိနှင့် ပါဠိပါဠိဖြေပုံ
 နည်းမျိုးစုံချဉ်း ရောင်ဝါအဆင်းဖြင့်။ နိစ္ဆရံ ကြည့်သူ
 ရှုသူ လေ့လာသူတို့ ကြည်ဖြူစောတရသ် မနောဓာတ်
 အစဉ် ပြုံးပြုံးပြက် ထင်လျက်။ သောတုနံ၊ ဓမ္မာစရိယ။
 ကထိကနှင့် ဓမ္မအောင်ပန်း ဆင်မြန်းပန်လိုစာသင်ပျို ချီ၏
 ပြည်သူ၊

နိဗ္ဗာန်ရော၊ စားသမျှအစာ ရသာသိငြား လျှာဖျား၌။ ဌာတု
သူရဿတိ စန္ဒိမယံလျ နတ်နှစ်မသို့ ကျ န မသွေ ခန့်ခန့်
ကြီး၊တည်ပါစေသတည်း။

ဣဒံမေပုညံ အာသဝက္ခယဿ နိဗ္ဗာနဿ ပစ္စယော ဟောတု။

‘ဝမ်းမြောက်ဘွယ်’

ပဉ္စမပြန် ဓာပြန်ပွဲတွင်

တဆင့်ထက်၊ တဆင့်-တတန်းထက်တတန်း မြင့်လိုတက်လို
အောင်မြင်လိုသော အရှင်မြတ်တို့အတွက် အချိန်မကုန် လှူမ
ပင်းစေဘဲ တစ်ဂဏန်းက အောင်ပန်းဆွတ်လှမ်း ပေးမည့်
သကျသီဟ အစိုးရဓမ္မာစရိယ ပါဠိတက္ကသိုလ် ကထိက
အရှင်သူရိယဘိဝံသ၏ ကျမ်းစာများ—

၁။ သဒ္ဒါအလင်းပြကျမ်း

၂။ သင်္ဂြိုဟ်အလင်းပြကျမ်း

၃။ ပါတိမောက်အလင်းပြကျမ်း

၄။ လက်စွဲမတိကာ ဓာတုကထာအလင်းပြကျမ်း

၅။ ဓမ္မာစရိယကြေးမုံကျမ်း

စာမေးပွဲတိုင်း တစ်ဂဏန်းက အောင်လိုသလား ?
စာချအကျော် ဆရာတော်တပါး ဖြစ်လိုသလား ?
ပိဋကတ်သုံးပုံ၌ တဘက်ကမ်းရောက် တတ်မြောက်
လိုသလား ?

အရှင်တို့၏ လိုအင်ဆန္ဒကို ပြည့်ပြည့်ဝဝ ခဏချက်ခြင်း
ကွက်ကွက် ကွင်းကွင်း ရှင်းလင်းပေးနိုင်ရန်
ဤကျမ်းများက တာဝန်ခံပါသည်

ဖူးမည်— ရှင်းမည်— လင်းမည်

၁၀၀၀

ဝေပုံနှိပ်တိုက်၊ ၂၆-သီးလမ်း၊ ဆိုင်းတန်း၊

မန္တလေး။